

རྩེ་ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཡུན་ཚོགས་ཀྱི་

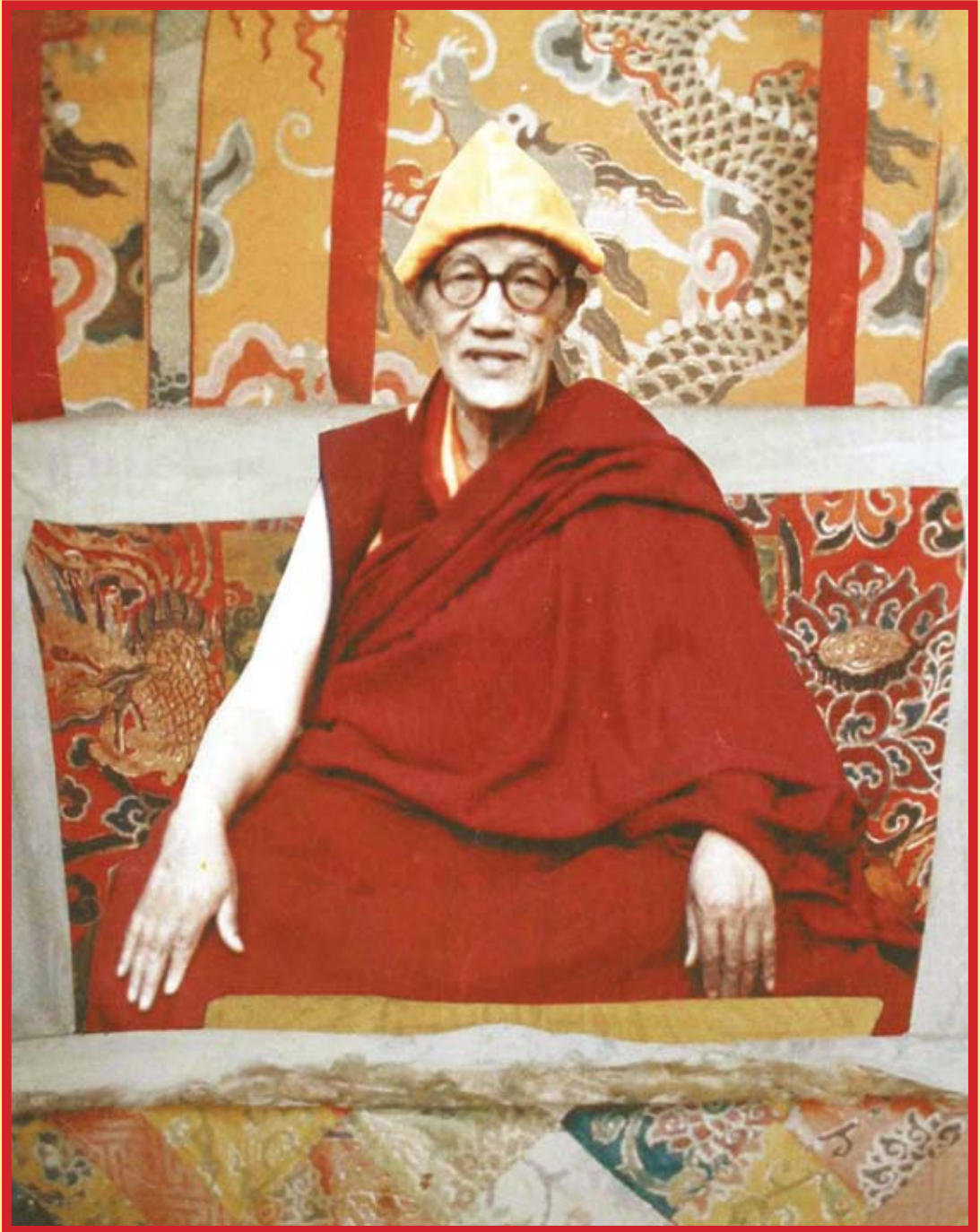
གསུང་འབུམ།

༼ བོད་བཞི་པ། ༽

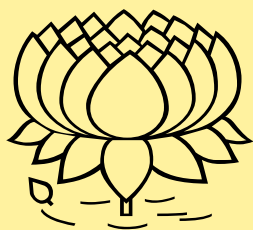
ཡུན་ཚོགས་ཚོས་བཟང་གིས་ཁུ་སྒྲིག་བྱས།

2017

[illegible]

རྟེ་ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་

གསུང་འབུམ།

སྤོང་བཞི་པ། རྟེ

ཕུན་ཚོགས་ཚོས་བཟང་གིས་ཁྱ་སྒྲིག་བྱས།

2017

མེད་བཟོད།

རི་སྐད་དུ་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། དང་པོར་རྒྱ་ཆེན་པོས་པ་མང་
 དུ་བཅུ་ལ། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། ཐ་མར་ཉིན་མཆན་ཀྱན་ཏུ་
 ཉམས་སུ་སྤངས། ཀྱན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྐྱོས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་
 ཅག་ནམས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྤྲ་མ་དམ་པ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཞེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་
 ལམ་རིམ་པ་དག་དབང་ཕུན་ཚོགས་མཆོག་ནི། བོད་རབ་བྱུང་བཙེ་ལྔ་པའི་ཆུ་བྱི་མེ་ ༡༩༣༣
 ལོར་རྒྱལ་ཐང་རྫོང་། རོང་ཡུལ་ནགས་སྟེང་བྱ་བར་སྐྱེ་འབྱུངས། དགྲུང་ལོ་བཙུང་སྐབས་རྒྱལ་
 ཐང་དགོན་ཆེན་སུམ་ཅེན་སྒྲིང་དུ་སྤང་ལུང་གོང་མའི་བྱུང་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་མཆན་དག་དབང་
 ཕུན་ཚོགས་གསོལ། མཁས་བྱུབ་ཆེན་པོ་ཨ་བུ་རྩོ་རྗེ་འཆང་བསྟེན་ནས་སྤྲ་མས་ཅི་གསུང་
 བཀའ་བཞིན་བསྐྱབས་པའི་མཆོད་པས་མཉེས་པ་མཛད། དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཉིས་པར་དབུས་སུ་
 བེབས་ནས་འབྲས་སྤངས་སྒོ་སྒྲིང་གྲ་ཆང་དུ་ཆོས་བཞུགས་གནང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་གཞུང་
 ཆེན་ཁག་ལ་དཀའ་སྤྱད་དག་པོས་དཔྱིད་ཕྱིན་པ་སྤངས། འཆོ་བ་དན་ངོན་ཁོ་ནར་བསྟེན་ནས།
 གསང་སྤྲུགས་པོ་བྲང་དང་། བྲག་རི་རི་ཁོང་། དགོན་གསར་རི་ཁོང་སོགས་ལ་སྟོམ་སྐྱབ་མང་
 དུ་མཛད། བོད་ས་ཕག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར། རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡང་མེད་པར་སྤྲ་མ་རིན་པོ་ཆེ་བུ་
 སྟོབ་བདུན་སྟོང་རྩེ་ལ་རི་ཁོང་ནས་བཙོན་དུ་བཅུག། བཙོན་དུ་བཞུགས་རིང་བསམ་བཟོད་ལས་
 འདས་པའི་དམ་པའི་རང་རྟགས་སྐྱར་བཞེས་མཛད། རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཟེར་བའི་གཏོར་
 བཙོམ་བརྒྱུག་གསུམ་གྱི་ལས་འགྲུལ་རིང་། སྐྱ་སྟོག་འཕེན་འཛུགས་རང་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གསུང་

ཐུགས་རྟེན་སྤངས་སྐྱོབ་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ནས་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་ཁྱིམ་གྲག་བཞུལ་བར་དགོ་
ཚུལ་སྤོང་དང་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲུལ་པ་འཕོག་པ་དང་། ལོ་རེ་བཞིན་སྟོན་དབྱིད་གཉིས་ལ་གསུང་
ཆོས་ཀྱི་ཆར་རྒྱ་ཆེར་པ་བ་ནས་སྐལ་ལྷན་གདུལ་བྱ་འབྲུམ་སྤྲུལ་མང་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་བའི་ས་
པོན་བསྐྱུན་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཞུང་ཆེན་གྱི་དཔེ་ཁྱིད་མཛད་པ། གསུང་རབ་ཀྱི་དཔར་བརྒྱ་
བ། རྟེན་གསུམ་བཞེངས་པ་སོགས། གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་རིན་ཆེན་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་
མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གནང་བའི་མཛད་པ་སྤྲུལ་ལ་སྟོན་མེ་བཏེགས་པ་ལྟ་བུའི་བཀའ་བྱིན་གྱིས་
འབྲུབ་པར་མཛད།

མཛད་པ་ཀུན་ལས་གསུང་གི་ནི། མཛད་པ་མཆོག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཕྱི་
རབས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དུ་བསྐྱེད་བའི་གསུང་ཚུལ་རྣམས་ནི། ཆོག་ཉུང་ཞིང་དོན་
འདུ་ཕྱུལ་ཆེ་བ། རིགས་པའི་ངར་དང་ལྷན་པས་དཀའ་གནད་ཀྱི་མདུད་པ་ལྷུག་པར་གྲོལ་བ། ཁ་
བཤད་མཁས་པའི་ཆོག་སྐལ་ཙམ་མིན་པར་ཉམས་སྤྱོད་ཀྱི་པོའི་ལེགས་བཤད་མདུ་བྱུང་བ་
རྣམས། དེ་སྟོན་ཀན་སྤུ་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་ནས། པོད་བཞི་བསྐྱུན་པ་དང་། དེ་རྗེས་སེར་
གུའི་ནང་བསྟན་དཔེ་རྟེན་འཆོལ་བསྐྱུ་ཕྱོགས་བསྐྱེགས་ཁང་ནས་པོད་བྱུག་བསྐྱུན་འདུག་པ་
ལས། བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་པར་སྐྱུན་གནང་མེད་པར་སོང་། ད་ལམ་དགོ་སྤོང་ཕྱན་
ཆོག་ལེ་ཤེས་ལགས་དང་། དག་དབང་བྱམས་ཆེན་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་མའི་འཆར་
འགོད་དང་། པར་རྩ་འཆོལ་སྐྱབ་གནང་བ། ལྷ་སྐྱིག་བྱེད་པའི་ལས་དོན་རིང་འགོ་གྲོན་ཆང་མ་
དག་དབང་བྱམས་ཆེན་ལགས་དང་ཨོན་ཇི་ལགས་བྱུང་ནས་གནང་བ་དང་། ལྷ་དག་བྱེད་སྐབས་
དགོ་སྤོང་ཕྱན་ཆོག་ལེ་ཤེས་ལགས་དང་། དཀོན་མཆོག་བསྟན་འཛིན་ལགས། ཡེ་ཤེས་ཉི་མ་
ལགས་སོགས་ནས་རོགས་རམ་ཆད་མེད་གནང་བར་བརྟེན། རྗེ་བཙུན་གླ་མའི་གསུང་འབྲུམ་
ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བསྐྱུན་སྐབ་ན་སྟུམ་པའི་འདུན་པས་བསྐྱེད་ཏེ། སེར་གུའི་ནང་བསྟན་ཕྱོགས་

བསྐྱིགས་ཁང་གི་པར་ཅ་གཞིར་བཟུང་ཐོག་ ལྷ་མ་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་ནམ་ཐར་སོགས་འགའ་
 ཞིག་གསར་སྣོན་ཞུས་ཏེ། གསུང་འབྲུམ་ཆ་ཆང་བ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་པོད་བཞི་བསྐྱིགས། ཀན་
 སུཅུ་པར་མ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་བྱས། འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་གཞན་དང་ཡང་བསྐྱར་ནས་ཡིག་ཞོར་
 བྱང་བ་དང་གཞུང་སྤྱིའི་བབ་དང་མི་མཐུན་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་གང་གི་གསུང་གི་འགྲོས་དང་མི་
 མཐུན་པ་ནམས་ཁྱེད་དག་བྱས་པའི་དགོས་པར་བསམ་ནས་འདོར་ལེན་བྱས་པ་ལས་རང་དགར་
 བསྐྱར་བཅོས་མ་བྱས་པར་བསྐྱིགས་ཁུལ་ལགས་མོད། རང་ཉིད་སྤྱིས་སྤྱངས་ཀྱི་ཤེས་རབ་
 དམན་ཞིང་། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གོ་བ་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་དག་བྱེད་པའི་དུས་ལུན་སྤང་བ་སོགས་
 ཀྱི་སློན་དང་ཞོར་འཁུལ་མི་ཅུང་བ་བྱང་ཡོད་པ་ལགས་ན་ཟུར་གནས་མཁྱེན་ལྡན་ནམས་ཀྱི་
 སྤྱན་སྤར་སྤྱིང་ནས་བཤགས་སོ། དགེ་བའི་དངོས་པོ་ཅུང་ཟད་མཆིས་ན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
 རྒྱས་པ་དང་། འགྲོ་ཀྱན་བདེ་ཞིང་སྤྱིད་པ། ལྷག་པར་ས་གསུམ་འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་ཡགོང་ས་
 ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱ་ཆེ་བཟོན་ཅིང་བྱགས་བཞེད་ལྟོན་གྱིས་འབྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་
 ཅིག་ཅས་འཕགས་མཆོག་བྱག་ན་བརྗོད་སྤྱད་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་མདོན་པར་བཞེད་ནས་བགྲང་
 བྱ་བྱ་གཉིས་འཁོར་བའི་དུས་བྲན་བྱད་པར་ཅན་ཉིན་ཆོས་པའི་གཟུགས་བརྟན་འཆང་བ་འབྲས་
 གཙང་སྤུན་ཆོགས་ཆོས་བཟང་གིས་བྲིས་པའོ། དགེ་ལེགས་འཕེལ།

དཀར་ཆག

༡༽	ཐེང་བཟོད།	03
༢༽	བསྐྱུས་བྲ་དང་ཐོ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཆེག་དང་ཚད་མ་ནུམ་འབྲེལ་གྱི་ དོགས་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་སྒྲོར།	1
༣༽	བྱས་མི་རྟག་འཛོམས་དང་བཅས་པའི་རེག་ཟེགས་མཁས་པ་དགྲེས་པའི་ མཆོད་སྤྱིན་ཞེས་བྲ་བ།	25
༤༽	ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་གཟུར་གནས་དགྲེས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་ ཞེས་བྲ་བ།	62
༥༽	ལེའུ་དང་པོ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་བ།	62
༦༽	ལེའུ་གཉིས་པ། ཚད་མ་བྲུབ་པ་བཤད་བ།	167
༧༽	ལེའུ་གསུམ་པ། མངོན་སུམ་བཤད་བ།	248
༨༽	ལེའུ་བཞི་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་བ།	388

བསྐྱུས་གྲུ་དང་སྒོ་རྟགས་ཀྱི་སྒོ་མ་ཆེག་དང་ཆད་མ་རྣམས་འབྲེལ་གྱི་ དོགས་དབྱེད་བཅས་ཀྱི་སྐྱོད།

༥ བསྐྱུས་གྲུ་འེ་སྒོ་མ་ཆེག་སྒོ་གསལ་འདུག་དོགས་བཞུགས་སོ། །རྒྱལ་ཀྱན་འདུས་པའི་
ངོ་པོ་ཉིད། །རྩ་བའི་སྒོ་མར་གྲུས་བཏུད་ནས། །རིགས་ལམ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི། །རྣམ་
གཞག་མདོ་ཙམ་བཞད་པར་བྱ། །དང་པོར་རིགས་ལམ་རྒྱུ་དུ་ལ། །གཞི་གྲུབ་ལྗོག་པ་ངོས་
འཛིན་དང་། །ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་ཡིན་གྱུར་མིན། །སྤྱི་བྱེ་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུ་བ་དང་། །རྩམ་ལྗོག་
དང་བཅས་བཏུན་ཡོད་དེ། །ཤེས་བྱ་གཞལ་བྱ་ཡོད་པ་ཆོས། །གཞི་གྲུབ་ལྗོ་པོ་དོན་གཅིག་
ཡིན། །སྒོ་ཡུལ་བྱ་རུང་ཤེས་བྱའི་མཆན། །དབྱེ་ན་ཀྱན་རྩལ་དོན་དམ་གཉིས། །ཆད་མའི་
རྟགས་བྱ་གཞལ་བྱའི་མཆན། །དབྱེ་ན་རང་མཆན་སྤྱི་མཆན་གཉིས། །ཆད་མས་དམིགས་པ་
ཡོད་པའི་མཆན། །དབྱེ་ན་རྟག་དང་མི་རྟག་གཉིས། །ངོ་པོ་འཛིན་པ་ཆོས་ཀྱི་མཆན། །དབྱེ་ན་
འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །ཆད་མས་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་མཆན། །དབྱེ་ན་དངོས་པོ་དངོས་མེད་
གཉིས། །ཤེས་བྱར་དབྱེ་ན་ད་དུང་ཡང་། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཟག་ཟག་མེད། །དགོ་དང་མི་དགོ་
ལུང་མ་བསྟན། །མདོན་སྐྱོག་ལ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་། །

༥ འདུས་བྱས་རང་མཆན་དོན་དམ་བདེན། །བྱས་དང་མི་རྟག་དངོས་པོ་རྣམས། །དོན་
གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཏེ། །རིམ་བཞིན་སྤྱེ་གནས་འཛིག་པ་དང་། །རྟོག་བཏགས་ཙམ་
མིན་དོན་དམ་པར། །དོན་བྱེད་རྒྱས་དང་རྒྱ་ལས་སྤྱེས། །སྐད་ཅིག་འཛིག་རྣམས་མཆན་ཉིད་
དོ། །དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་དངོས་པོའི་མཆན། །དབྱེ་ན་གཞུགས་ཤེས་ལྡན་མིན་གསུམ། །གཞུགས་

སྲ་རུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་མཆན། །དབྱེ་ན་ཕྱི་གཟུགས་ནང་གཟུགས་གཉིས། །ཕྱི་ཡི་གཟུགས་
 རུང་ཕྱི་གཟུགས་མཆན། །དབྱེ་ན་གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་དུག །མིག་ཤེས་གཟུང་བྱ་
 དང་པོའི་མཆན། །དབྱེ་ན་དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་གཉིས། །དབྱིབས་སྲ་རུང་བ་དབྱིབས་ཀྱི་
 མཆན། །དབྱེ་ན་རིང་ཐུང་གྲ་བཞི་ལྟམ། །མཐོ་དམའ་བྱ་ལེབ་བྱ་མི་ལེབ། །མདོག་ཏུ་བསྟན་རུང་
 ཁ་དོག་མཆན། །དབྱེ་ན་རྩ་བ་ཡན་ལག་གཉིས། །རྩ་བའི་མདོག་རུང་རྩ་བའི་མཆན། །དབྱེ་ན་
 རྩ་སེར་དཀར་དམར་བཞི། །ཡན་ལག་མདོག་རུང་ཡན་ལག་མཆན། །དབྱེ་ན་སྒྲ་སྒྲན་དུ་བ་
 རྒྱུ། །རྩལ་གྱིབ་ཁུག་སྒྲ་ཉི་མའོ། །རྩ་ཤེས་མཉམ་བྱ་སྒྲ་ཡི་མཆན། །དབྱེ་ན་བརྒྱད་དེ་བློ་མ་
 བློ། །རེ་རེར་བཞི་བཞི་བྱེ་བས་བརྒྱད། །དེ་ཡང་བློ་ལ་སེམས་ཅན་དུ། །སྟོན་དང་མི་སྟོན་རེ་
 རེ་ལ། །སྟོན་དང་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས་ཏེ། །མ་བློན་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ། །བྱེ་བས་བརྒྱད་དུ་
 འགྱུར་བའོ། །སྒྲ་ཤེས་སྒྲུམ་བྱ་བྱི་ཡི་མཆན། །དབྱེ་ན་ཞིམ་དང་མ་ཞིམ་བ། །མཉམ་དང་མི་མཉམ་
 གཉིས་གཉིས་སུ། །བྱེ་བས་རྣམ་བཤ་བཞི་དུ་འགྱུར། །ལྷེ་ཤེས་སྟོང་བྱ་རོ་ཡི་མཆན། །དབྱེ་ན་དུག་
 རྩེ་མངར་སྒྱུར་ཁ། །ཆ་དང་ལན་ཆ་བསྐྱ་བའོ། །ལུས་ཤེས་རེག་བྱ་རེག་བྱའི་མཆན། །དབྱེ་ན་ས་
 ལུ་མེ་ལྷུང་གང་། །འཇམ་རྩལ་ལྷི་ཡང་བགྲེས་སྟོམ་བཅས། །བསྟོམས་པའི་རྣམ་པ་བརྩ་གཅིག་
 བོ། །སྒྲ་ཞིང་འཕས་དང་བརྒྱན་ཞིང་གཤེར། །ཆ་ཞིང་བསྐྱེག་དང་ཡང་ཞིང་གཡོ། །ཐོགས་རེག་
 བཀག་རྣམས་རིམ་བཞིན་དུ། །ས་ལུ་མེ་ལྷུང་ནམ་མཁའི་མཆན། །ལྟོ་ལྟོར་ཞབས་ཁུམ་བུམ་པའི་
 མཆན། །གདུང་འདེགས་རུས་བ་ཀ་བའི་མཆན། །ཡལ་ག་ལོ་ལྟན་ཤིང་གི་མཆན། །

གསལ་ཞིང་རིག་བཤེས་པའི་མཆོན། དབྱེན་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་གཉིས། དབང་
པོ་གཟུགས་ཅན་ལས་སྐྱེས་པའི། རིག་བཤེས་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། དབྱེན་མིག་ཤེས་ལ་
སོགས་ལྟ། བདག་སྐྱེན་མིག་དབང་ལས་སྐྱེས་པའི། རིག་བཤེས་མིག་ཤེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། རྣ་
ཤེས་སོགས་ལའང་མཆོན་ནས་སྐྱོད། །

༥ གཞུགས་ཤེས་གང་ཡང་མིན་པའི་དངོས། །ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་མཆན་ཉིད་དེ། །དབྱེ་
ན་གང་ཟག་ཡིན་མིན་གཉིས། །ཕྱང་ལྔ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས། །བཏགས་པའི་སྐྱེས་བྱ་གང་
ཟག་མཆན། །འོན་ཏེ་གང་ཟག་རྫས་ཡོད་པས། །དེས་དང་མ་དེས་དབྱེད་པར་རིགས། །དོན་
བྱེད་ལུས་སྟོང་དངོས་མེད་མཆན། །སྐྱེ་འགག་བྲལ་བ་འདུས་མ་བྲས། །རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་
སྐྱེ་མཆན་ཏེ། །སྐྱད་ཅིག་མིན་ཆོས་རྟག་པའི་མཆན། །དོན་དམ་དོན་བྱེད་མི་ལུས་པ། །ཀུན་རྫོབ་
མ་སྐྱེས་མ་བྲས་པའོ། །སོ་སོ་མིན་དང་སོ་སོ་བའི། །ཆོས་ནི་རིམ་བཞིན་གཅིག་ཐ་དད། །བདེ་
བ་འབྲིན་དང་སྦྱག་བསྐྱལ་འབྲིན། །གང་ཡང་མི་འབྲིན་གསུམ་རིམ་བཞིན། །དག་སོགས་
གསུམ་གྱི་མཆན་ཉིད་དོ། །རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་ནི། །མཆན་ཉིད་ཀྱི་ནི་མཆན་ཉིད་
དེ། །བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་ཡང་། །མཆོན་བྱ་ཡི་ནི་མཆན་ཉིད་དོ། །

༥ རྫས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་ཚུལ་ནི། །རང་ཉིད་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། །མཆོན་
བྱའི་སྟེང་དུ་བྱལ་བ་དང་། །ཆོས་གཞན་མཆན་ཉིད་མི་བྱེད་པ། །བཏགས་ཆོས་གསུམ་ཡང་དེས་
མཆོན་ནོ། །མཆན་མཆོན་བྱལ་བ་སྟོ་བརྒྱད་ནི། །ཡིན་བྱལ་གཉིས་དང་མིན་བྱལ་གཉིས། །ཡོད་
བྱལ་གཉིས་དང་མེད་བྱལ་གཉིས། །བརྒྱད་པོ་མཆན་མཆོན་ཀུན་ལ་སྦྱར། །ཡིན་པ་སྟོང་དང་མི་
སྟོང་བའི། །ཤེས་བྱའི་མཆན་ཉིད་རིམ་བཞིན་དུ། །རང་ཉིད་ཡིན་པ་ཡོད་པ་དང་། །མེད་པའི་སྟོ་
ཡུལ་བྱར་རུང་བའོ། །ཁྱོད་དང་ཐ་དད་ཁྱོད་ཡིན་ལ། །པན་ཚུན་ཐ་དད་ཁྱོད་མིན་པ། །རྟག་པ་ཁོ་
ནའི་ལྟོག་པ་ནི། །མེད་པའོ་གཉིས་ཡིན་ཤེས་བྱ་དང་། །གཉིས་མིན་རི་རྩ་ལྟ་བུའོ། །

༥ གཉིས་པ་ལྟོག་པ་ངོས་འཛིན་ནི། །གང་བྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་
རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་བྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་དག་ལས། །ལྟོག་པ་ལ་ནི་བརྟེན་
པ་ཅན། །ཞེས་པ་སོགས་གྱི་གཞུང་ལས་འཛོམས། །དཔེར་ན་དངོས་པོའི་ལྟོག་པ་དང་། །བྱལ་
མཉམ་བཞི་སྟེ་དངོས་དང་གཅིག་ །དངོས་དང་གཅིག་གྱུར་དངོས་པོ་དང་། །དོན་ལུས་མཆོན་

བྱ་དོན་རྒྱས་པའི། །བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བའོ། །གཉིས་པ་དངོས་པོ་གཞན་གསུམ་
རྟག །གསུམ་པ་མཆོན་བྱ་བཞི་པ་མཆོན། །དོན་རྒྱས་ཐོག་པ་སོགས་ལའང་། །འདི་ཡི་རིགས་
བས་སྦྱར་བར་བྱ། །

༥ གསུམ་པ་ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་ནི། །དངོས་པོ་ཡིན་ལས་ལོག་པ་དང་། །དངོས་པོ་
མིན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་བཞིན་དངོས་མིན་ལས་ལོག་དང་། །དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱང་དོན་
གཅིག་གོ །འོན་ཏེ་དངོས་པོ་ཡིན་ལས་ལོག །ཡིན་ལས་ལོག་ཅེས་ཆ་སྦྱར་ན། །དངོས་ཡིན་
གལ་ཏེ་ཡ་སྦྱར་ན། །དངོས་པོ་མིན་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཀ་བྱམ་སོགས་ལའང་རིགས་འགྲོའོ། །

༦ བཞི་པ་ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར་ནི། །ཁྱོད་ཡིན་གྱུར་དང་མ་གྱུར་པའི། །རྣམ་མཁུན་
གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ། །ཕྱ་བཞི་སྡ་ཡིན་བྱི་མིན་པ། །ཤེས་བྱ་བྱི་ཡིན་སྡ་མིན་པ། །བྱམ་པའོ་
གཉིས་ཡིན་མཆོན་བྱ་སྟེ། །གཉིས་མིན་རི་རྩ་གཞན་ལ་སྦྱོར། །

༧ སྡ་པ་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནི། །རང་གི་གསལ་བར་རྗེས་འགྲོའི་ཆོས། །སྦྱི་ཡི་མཆོན་ཉིད་
དེར་དབྱེ་ན། །ཆོགས་སྦྱི་དོན་སྦྱི་རིགས་སྦྱིའོ། །ཆ་ཤས་འདུས་པའི་གཟུགས་རགས་པ། །ཆོགས་
སྦྱིའི་མཆོན་ཉིད་རྟོག་པ་ལ། །གཞན་ལས་ལོག་སྣང་དོན་སྦྱིའི་མཆོན། །སྦྱི་དང་རིགས་སྦྱི་གཉིས་
དོན་གཅིག །རང་རིགས་ཡོད་པ་བྱེ་བྲག་མཆོན། །དངོས་པོའི་བྱེ་བྲག་འགྲོ་ཚུལ་ནི། །དངོས་
ཡིན་དངོས་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ། །ཁྱོད་མིན་དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྟེ། །བྱེ་བྲག་འགྲོ་ཚུལ་
གཞན་ལའང་སྦྱོར། །སྦྱི་ཡི་སྦྱི་དང་བྱེ་བྲག་ནི། །བྱེ་བྲག་གཉིས་ལ་ཕྱ་བཞི་སྟེ། །སྡ་ཡིན་བྱི་མ་
མིན་པ་ནི། །ཤེས་བྱ་བྱི་ཡིན་སྡ་མིན་པ། །བྱམ་པའོ་གཉིས་ཡིན་མཆོན་བྱ་སྟེ། །གཉིས་མིན་རི་
རྩ་ལྟ་བུའོ། །

༨ དྲག་པ་རྒྱ་འབྲས་ཚུང་བ་ལ། །སྦྱིད་བྱེད་རྒྱ་ཡི་མཆོན་ཉིད་དེ། །དབྱེ་ན་དངོས་
རྒྱ་བརྒྱད་རྒྱ་དང་། །ཉེར་ལེན་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱེན་བཞི། །དངོས་སུ་སྦྱིད་བྱེད་དངོས་

རྒྱུའི་མཚན། །རིགས་རྒྱུ་སྐྱེད་བྱེད་ཉིད་ལེན་མཚན། །རིགས་མིན་སྐྱེད་བྱེད་ལྟན་ཅིག་
མཚན། །བསྐྱེད་བྱ་འབྲས་བྱའི་མཚན་ཉིད་དེ། །དབྱེ་ན་དངོས་འབྲས་བརྒྱུད་འབྲས་སོགས། །རྒྱ་
ལས་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ། །

༥ བདུན་པ་རྩམ་ཆོས་ལྡོག་ཆོས་ལ། །གཉིས་ལས་རྩམ་ཆོས་འགྲོ་ཚུལ་ནི། །བྱམ་
པར་མཚོན་ན་ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། །ཁྱོད་ཁྱོད་ཡིན་ཞིང་ཁྱོད་མིན་པ། །ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ལྡོག་རྩམ་
ཆོས་དང་། །མི་འགལ་བ་སྟེ་གཞན་ལ་འདྲ་སྟེ། །རྩམ་ཆོས་རྩམ་ཆོས་རྩམ་མཐུན་ཏེ། །འགྲོ་
ཚུལ་ཐ་མ་མ་གཏོགས་འདྲ། །ལྡོག་ཆོས་གསུམ་ལས་རང་ཡིན་གྱི། །ལྡོག་ཆོས་འགྲོ་ཚུལ་འདི་
ལྟ་སྟེ། །ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཡིན་གཞན་སྤར་བཞིན། །མཚན་གཞི་མཚོན་བྱ་ལྟ་བུའོ། །རང་མིན་
ལྡོག་ཆོས་འགྲོ་ཚུལ་ནི། །ཁྱོད་ཁྱོད་མ་ཡིན་ཁྱོད་མིན་པ། །ཁྱོད་མིན་གཞན་རྣམས་སྤར་བཞིན་
ཏེ། །མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ལྡོག་ཆོས་བྱང་གསུམ་ཅམ་པོ་པའི། །འགྲོ་ཚུལ་འདི་
ལྟར་ཁྱོད་ཁྱོད་མིན། །ཁྱོད་ཡིན་ཁྱོད་མིན་གཞན་སྤར་བཞིན། །ལྡོག་ཆོས་གསུམ་པོ་རང་རང་
གི། །རྩམ་མཐུན་ཡིན་ཏེ་འགྲོ་ཚུལ་ནི། །རྩམ་ཆོས་རྩམ་མཐུན་དཔེར་བྱས་ཏེ། །རྩི་ལྟར་རིགས་
པ་སྦྱར་བར་བྱ། །།བཀའ་ཤིས་ཤོག །

༥ རྩོ་རིག་གི་སྒྲིམ་ཆོག་སྒྲོ་ཆོག་སྒྲོ་གསལ་འཇུག་དོགས་བཞུགས་སོ། །ན་མོ་གྲུ་རུ།
དབྱེད་པ་འཕེལ་བྱེད་སྒྲོ་བྱ་ཡི། །སྒྲོ་རིག་ཚུལ་ལ་དབྱེད་བྱ་སྟེ། །སྒྲོ་སྒྲོར་གསལ་བའི་བེམ་པོ་
མིན། །ཤེས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱང་། །དེ་ཡི་ཁྱད་སྤྱོད་འཇུག་ལས། །ཤེས་པ་བེམ་
པོའི་ལོག་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ཡིན་ཟེར་འོན་ཡང་། །སྦྱོད་འཇུག་གཞུང་ན་དེ་མེད་ཟེར། །གཞན་
ཡང་མཚན་དེ་དགག་པའི་བྱིར། །ཤེས་པ་དགག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །མཚན་དཔེ་སོགས་ཀྱང་
བེམ་མིན་ཞིང་། །གསལ་དྲངས་འོད་གྱི་རང་བཞིན་བྱིར། །ཤེས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་ཞེས་
བཀའ་ལྟར་ལྟུང་རིག་སྒྲོ་ཡི་མཚན་ཡིན་ན། །ལྟུང་རིག་ཡིན་པ་མི་སྤྱིད་བྱིར། །སྒྲོ་ཡང་མི་སྤྱིད་ཉིད་

དུ་འགྱུར། །ཡུལ་རིག་བྱ་བ་སྒྲོའི་མཚན་ན། །བུམ་པ་སྒོ་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། །རི་ལྷར་ཞེན་བུམ་
པ་ནི། །ཡུལ་རིག་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་བྱ། །ཡིན་ཕྱིར་རིག་བྱ་ཅི་སྟེ་མིན། །རིག་དང་ཤེས་སོགས་
བཤད་འདུག་ལ། །སྤྱ་བཞི་ཡོད་པས་བཅད་དུ་མེད། །ཆོས་ཀྱན་རྗེས་དཔག་གིས་རྟོགས་
པས། །སྤང་ཡུལ་རྟོགས་དགོས་དུ་ལྟར་ན། །དེ་ལ་འབྲུལ་པར་རིགས་མ་ཡིན། །ཞེན་བཟལ་
ལན་རི་ལྷར་གཞལ། །སྤྱ་གང་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་སྒོས། །སྤྱར་གྲུབ་ན་ནི་འཛིན་སྤངས་
གཉིས། །འགྱུར་རམ་མི་འགྱུར་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད། །དབང་ཤེས་སྤྱགས་པ་མིག་ཅན་འདྲ། །རྟོག་པ་
ལོང་བ་སྤྱ་མཁས་འདྲ། །ཞེས་པས་དབང་རྟོག་བྱུང་པར་བསྟན། །ཡིད་མངོན་ལ་གསུམ་དབང་
མངོན་གྱིས། །དབངས་དང་སྒྲོམ་བྱུང་གིས་དབངས་དང་། །དེ་ལས་གཞན་པས་དབངས་དང་
གསུམ། །དཔེར་ན་བུ་རམ་རོ་གཟུགས་བཞིན། །རྒྱ་གཅིག་ན་ཡང་ཉེར་ལེན་མིན། །སྤྱིར་ན་རང་
རིག་རྣལ་འབྱོར་གཉིས། །ཡིད་མངོན་འདུས་ཀྱང་བཞིར་དབྱེ་བ། །དགོས་པའི་དབང་སྟེ་དར་
ཤིག་ཏུ། །དགོས་ལ་རྟོག་པའི་བྱངས་ངས་གསུངས། །ལར་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ། །ཆད་
དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་། །སྤང་ངས་མེད་དེ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། །གང་སྤང་ཐམས་ཅད་
ངས་གསུངས་ཕྱིར། །འོན་ཏེ་སྒོམ་པས་རྣམ་མཁེན་གྱི། །མི་རྟག་སྤང་ཆེ་ངས་མིན་དབྱེད། །རྟོག་
དང་བྲལ་ཞིང་མི་བསྐྱ་བའི། །རིག་པ་མངོན་སུམ་མཚན་ཟེར་ན། །འོ་ན་སྤང་ལ་མ་ངས་
ཀྱན། །མངོན་སུམ་མིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ལྷགས་ལ་རྣམ་མཁེན་ནི། །ལྷན་
མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ལོ། །གང་ཡང་དམིགས་པ་བརྟག་པ་ལས། །ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་པོ་
ནི། །སྤྱི་རོལ་ལྷར་སྤང་གང་ཡིན་པ། །དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་པོའི་ཕྱིར། །དེ་རྒྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་
ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བྱེད་གྱི། །ནང་གི་བག་ཆགས་དམིགས་རྒྱེན་དང་། །རྒྱ་རྒྱེན་
དངོས་ཡིན་སྒྲོན་པོ་ནི། །སྒྲོ་འཛིན་དང་ནི་དུས་མཉམ་ཞིང་། །དེ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་
རྒྱས། །སྤང་བའི་རྒྱེན་དུ་བརྟགས་ཅན་སྟེ། །གཅིག་ཆའང་མི་འབྲུལ་ཕྱིར་ན་རྒྱེན། །དམིགས་

རྒྱུ་ལྷུ་དབང་སྤང་སྟོབས་ཀྱིས། །སྤྲེས་ཙམ་སྒོ་ལ་ཡིན་པས་ན། །སྒོ་མ་བྱུང་སོགས་ལ་
 དམིགས་རྒྱུ་མེད། །རྒྱ་བདག་གཉིས་ནི་བྱུན་མོང་རོ། །འོན་ཏེ་སེམས་ཙམ་མིག་དབང་
 ལུས། །སྒྲར་སྤང་དོན་མེད་ཅན་གསུངས་ཀྱང་། །འདུག་ཀྱི་ཆེན་མོར་གཟུགས་སུ་བཞེད། །རྟོག་
 མེད་ཆགས་སོགས་འཐད་མིན་དབྱེད། །ཐལ་འགྱུར་གཟུགས་ལའང་དེ་ལྟར་བཞེད། །མངོན་
 སུམ་ལྟར་སྤང་བདུན་གསུངས་པ། །ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབྱེ་བ་སྟེ། །སྤྱི་བ་ལ་ལས་མངོན་སུམ་
 ཀྱུ། །རྟོག་པར་འདོད་ཅིང་ལ་ལས་ནི། །རྟོག་པ་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་འདོད། །ཁ་ཅིག་དུང་
 སེར་མངོན་སུམ་དུ། །འདོད་སོགས་བསལ་བའི་ཆེད་དུ་འོ། །བདུན་པོ་ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་
 དུ། །བཞི་རུ་བསྐྱུས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། །འདུག་ཤེས་དུག་པོ་ཉམས་སྦྱོང་བའི། །རང་རིག་རྣམས་ཐ་
 དད་པ་དུག །ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། །ཡིད་ཤེས་རྣམས་ཐ་དད་པ་དུག །ཅིག་ཅར་སྦྱེ་བ་
 ཡོད་དོ་ལོ། །འོ་ན་རྣམས་ཤེས་རིགས་མཐུན་དུག །ཅིག་ཅར་སྦྱེས་ཏེ་རང་རིག་དུ། །གྱུར་པའི་རྣམ་
 ཤེས་དུག་ཡོད་སྤྱིར། །གཞན་ཡང་འགྲོས་གསུམ་འགོག་པ་ན། །རྣམས་ཤེས་རིགས་མཐུན་རྣམས་པ་
 གཉིས། །ཅིག་ཅར་ཐལ་ཞེས་འགོག་ལུགས་ཀྱིས། །དབང་ཡིད་རིགས་མཐུན་བཞེད་ལགས་
 སམ། །སྟེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་གྱི། །བརྗོད་དོན་བསྐྱུས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། །དགག་བཞག་སྤང་
 གསུམ་དང་པོ་ནི། །སྒོ་བ་དཔོན་རྒྱུན་མཁན་ཞེས་བྱ་བས། །ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་མཚན་ཉིད་
 ནི། །གོམས་པའི་དབང་གིས་མངོན་སུམ་བྱེད། །དེ་དང་དབང་མངོན་བྱུང་པར་ནི། །སྤང་བ་ཙམ་
 དང་ངེས་པས་སོ། །ངེས་ཀྱང་རྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །རང་ལྷུ་མངོན་སྟོག་བྱུང་པར་
 ཡོད། །འོན་ཏེ་སྟེལ་མར་སྦྱེ་བའི་ཚུལ། །དེ་ཡི་བཞེད་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་། །འོད་དུ་འགྱུར་བའི་
 གཞུང་ན་མེད། །རྒྱུ་ཀྱི་ལུགས་དེ་འཐད་མིན་ཏེ། །འདི་ལྟར་སྤྲེས་འདོན་མངོན་སོགས། །ངེས་
 ཤེས་ཡིན་ན་མི་རྟོག་སོགས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ངེས་པར་འགྱུར། །གཞན་ཡང་དབང་མངོན་
 སྤང་ཙམ་ལས། །རྟོགས་པར་དགའ་ཞིང་ཡིད་མངོན་ནི། །ངེས་སྤྱིར་རྟོགས་པའང་སྤྲེས་འགྱུར་

ན། །འཐད་པ་མིན་ཏེ་སྒྲོ་འདོགས་མང་། །སྤེལ་ནས་སྒྲེ་བའང་མི་འཐད་དེ། །དབང་ཡིད་གཉིས་
ཀ་བར་ཆད་འགྱུར། །ཆོས་མཆོག་ལུགས་ལ་ཡིད་མངོན་ནི། །ཤིན་སྒྲོག་ཡིན་ཞིང་རྒྱུན་ཆུས་
ཡང་། །ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་བར་བཞེད། །རི་སྤྱོད་མིག་གི་བྱེད་པ་དང་། །ལྷན་པ་དེ་སྤྱོད་གསལ་
སྤང་གང་། །མིག་གིས་ཤེས་ལས་གཞན་མེད་པས། །རྒྱན་མཐར་སྒྲེ་བ་འཐད་དོ་ལ། །ཡིད་
མངོན་ཤིན་སྒྲོག་ཡིན་པ་ནི། །དུས་མཐའི་སྤྱད་ཅིག་ཡིན་པས་དང་། །དེ་ནི་རྒྱན་ལྷན་ཡིན་གྱུར་
ན། །རང་སྒྲོར་མངོན་དུ་གྱུར་དགོས་ཞིང་། །དེ་ཆེ་སུས་ཡང་མེད་དོ་ཞེས། །ལོག་པར་ལྷ་བ་མི་
སྤྱོད་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྒྲོན་གཉིས་དང་པོ་ནི། །འོ་ན་དེ་གོ་རང་རིག་གིས། །གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་ཅི་ལྟར་
སྒྲོས། །གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་ཤིན་སྒྲོག་འགལ། །མིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས། །གཉིས་པ་འོ་ན་རྒྱང་
འཕེན་པས། །རང་གི་པ་མ་མེད་དོ་ཞེས། །ལོག་པར་ལྷ་བ་མེད་པར་ཐལ། །དེ་གཉིས་མངོན་
སུམ་གྲུབ་ཕྱིར་དོ། །རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་ཤིང་། །ཆད་མ་སྤྱ་མའི་རྟོགས་སྟོབས་
ཀྱིས། །སྤྱར་ཡང་རྟོགས་པ་རྟོགས་ཟིན་དོན། །ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོའི་སྒྲོ་རིག་ནས། །རྩྭ་ཟད་
བསྐྱས་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། །རིག་པ་སྒྲོའི་མཆན་རིག་ཚུལ་ནི། །ཡུལ་དེ་འཆར་དང་སྤང་ལ་
བཞེད། །དོགས་གནས་འོ་ན་གང་ཟག་ཡང་། །རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་དབྱེད། །རྣམ་གངས་སྒྲོ་
རིག་ཤེས་གསལ་བཞི། །གསལ་བའི་བེམ་མིན་ཤེས་པའི་མཆན། །རང་ཡུལ་སྤང་ཡང་རང་རིག་
ལ། །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་གསུངས། །འོ་ན་རང་ཡུལ་ཤུགས་རྟོགས་སྟེ། །ཐལ་ཞིང་འདོད་ན་
དངོས་རྟོགས་གང་། །རང་གི་རྣམ་པ་རང་རིག་ལ། །འཆར་ཏེ་གཞན་དུ་རྣམ་བཅས་འགལ། །དབྱེ་
བ་དུག་སྟེ་རྟོགས་མ་རྟོགས། །ཆད་དང་ཆད་མིན་མངོན་རྩིས་དང་། །རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་
སེམས་སེམས་བྱུང་། །བདུན་དུ་དབྱེ་དང་བཅས་པའོ། །གང་གིས་བྱེད་པས་ཆོས་གང་ལ། །ངས་
པ་འདྲན་རུས་སྒྲོ་དེ་ཡིས། །ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །དབྱེ་ན་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་
རྟོགས་གཉིས། །རྣམ་པ་ཤར་དང་མ་ཤར་བྱེད། །འདི་ལ་ཀྱན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ངས་པ་སྤྱ་

ལ་འཕྲེན་མིན་དང་། །ཤེས་པའི་རྣམ་པ་རང་རིག་ལ། །འཆར་མིན་ལ་སོགས་དབྱེད་རྒྱ་
 མང་། །ཆོས་གང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན། །ཆོས་དེ་གསལ་བར་སྤང་བས་བྱུང། །འོ་ན་མི་རྟག་
 མངོན་སུམ་དུ། །རྟོགས་པས་རྟག་སྟོང་སྤང་ངམ་ཅི། །དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་ཚུལ་ལ་
 ཡང་། །ཆད་དང་ཆད་མིན་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཆད་སྤྱི་དང་། །མངོན་རྗེས་
 རེ་རེས་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །སྤྱི་ཡིས་རྟོགས་ཚུལ་ཆད་མ་གང་། །ཡུལ་དེར་སྤྱོད་གས་ཤིང་ཡུལ་དེ་
 ཡི། །རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སུ། །ཤེས་པ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ། །ཡུལ་དེར་ངེས་པ་
 རང་སྟོབས་ཀྱིས། །འཕྲེན་པ་ཆད་སྤྱིས་དངོས་རྟོགས་ཚུལ། །ཡུལ་དེར་ད་ལྟ་མ་སྤྱོད་གས་
 གང་། །རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་སྟོབས་ཀྱིས། །བྱིས་སུ་གཞན་ལ་སྟོས་མེད་དུ། །ངེས་པ་རང་
 གིས་འཕྲེན་པ་དེ། །ཆད་སྤྱིས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་དངོས་ཤུགས་
 གང་། །སྤྱི་ཡི་ཚུལ་ལས་དབགས་ཏེ་སྤྱར། །མདོར་ན་རྣམ་པ་ཤར་མ་ཤར། །འོན་ཏེ་རྗེས་སུ་
 དབག་པ་ཡིས། །རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་ཚུལ་ནི། །དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་ཤར་ཚུལ་ལོ། །གཉིས་པ་
 ཆད་མིན་དངོས་ཤུགས་སུ། །རྟོགས་ཚུལ་དེ་ཡང་གསར་རྟོགས་དང་། །དེ་མིན་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་
 ཅུམ་ལས། །གཞན་རྣམས་ཆད་མ་ཉིད་དང་འབྲ། །ས་སྤྱོད་ཤེས་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས། །བྱམ་
 མེད་རང་དུས་སུ་རྟོགས་གང་། །དུས་དེར་ངེས་པ་འཕྲེན་མིན་ཏེ། །གཞན་དུ་རྟོག་གཉིས་ཅིག་
 ཅར་ཐལ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན་ས་སྤྱོད་གས་དང་། །བྱམ་མེད་གཉིས་ལ་ངེས་ཤེས་ནི། །དུས་གཅིག་ཉིད་
 དུ་འཕྲེན་བྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ངེས་ཤེས་སྤྲུལ་ཡང་། །ས་སྤྱོད་གས་རྟོགས་པས་བྱངས་པའི་བྱིར། །རང་
 དུས་ཉིད་དུ་རི་ལྷར་ལགས། །བཅད་ཤེས་དང་ནི་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས། །ཡུལ་དེ་རྟོགས་གང་སྤྱོད་མི་
 བཅད། །གང་ཡིན་ཞེ་ན་བཅད་ཤེས་ནི། །ཆད་མ་སྤྱོད་མས་བཅད་བེན་ཅིང་། །ཅིག་ཤོས་ཐེ་ཆོས་
 མི་ཆད་བྱིར། །རང་གི་གཞལ་བྱར་ངེས་མི་འཕྲེན། །མ་རྟོགས་སྤྱོད་ཡི་མཆོད་ཉིད་དེ། །དབྱེ་ན་མ་
 རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ། །དང་པོར་སྤང་ལ་མ་ངེས་དང་། །རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་འཛོག་

བས། །འདི་ཀོ་ལོག་རྟོག་མིན་པར་ངེས། །འཇུག་ཡུལ་རང་མཆོན་གསལ་སྤང་ཡང་། །ངེས་
མིན་སྤང་ལ་མ་ངེས་མཆོན། །དབྱེ་ན་དབང་ཡིད་རང་རིག་གསུམ། །མཁས་གྲུབ་ལྟར་ན་རང་
རིག་ལ། །ངེས་པ་མི་འདྲན་སྤྱིད་མ་ཡིན། །རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞེས་སོགས་ཀྱིས། །སྤང་ལ་མ་
ངེས་བསྟན་མེད་ཀྱང་། །ཡིད་ཀྱི་སྤྱན་སེལ་དེ་མི་བཞེད། །མྱོང་དང་རྟོན་རྟགས་གང་རུང་
ལ། །བརྟེན་ནས་སློ་འདོགས་གཅོད་བ་ཡི། །ངེས་ཤེས་གཉིས་པོ་དང་བྲལ་ཞིང་། །རང་ཡུལ་
བདེན་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ། །གསར་དུ་ཞེན་བའི་སློ་དེ་ཉིད། །ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་ནི་མཆོན་ཉིད་
དོ། །ངེས་བའི་ཚུལ་ལ་རྒྱ་མཆོན་ནི། །ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ངེས་བ་དང་། །ལྟར་སྤང་བརྟེན་ནས་
ངེས་གཉིས་ཡོད། །དང་པོ་ལའང་ངེས་ཤེས་ནི། །ཡང་དག་ལྟར་སྤང་གཉིས་ཡོད་དེ། །གཉིས་བ་
ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། །ལྟར་སྤང་འབྱུང་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི། །འབྲེལ་
བ་འཆོལ་བར་མ་ཟད་ཀྱི། །མཆོན་གཞིའང་འཐད་བར་མ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལྟར་གཏན་ཆོག་ས་
ཚུལ་གསུམ་ལ། །འོལ་སྤྱིའི་གོ་བ་ཙམ་སྤྱེས་སྐབས། །ད་དུང་ཚུལ་གསུམ་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །ལྟར་
སྤང་ཡིན་ཀྱི་ཡང་དག་མིན། །དོན་ལ་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་དག་
ལ། །བརྟེན་བའི་ངེས་བ་ཅི་ལ་དགོས། །དེ་ཕྱིར་འདི་ལ་དབྱེད་རྒྱ་མང་། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མཆོན་
ལྟར་སྤང་ལ། །བརྟེན་བའི་ངེས་བ་ཡང་དག་བཤད། །མཆོན་གཞི་ཤེས་བས་བདག་རྟག་
དང་། །ལུས་སེམས་རྗེས་གཅིག་གཏན་ཆོག་ས་ཀྱིས། །ཆེ་རབས་སྤྱི་ཕྱི་མེད་བསྐྱབས་ཏེ། །ངེས་
བ་བརྟེན་པོ་རྟེན་དེའོ། །འོན་ཏེ་འདི་ཀོ་ངེས་བ་ནི། །ཡང་དག་ཡིན་པར་བདག་མི་འདོད། །སྤང་
ལ་མ་ངེས་མཆོན་གཞི་ནི། །གཟུགས་འདྲིན་མངོན་ལྟ་བུ་དང་། །བདེ་མྱོང་རང་རིག་ལྟ་
བུའོ། །མཆོན་གཞི་རྩར་དུ་མ་ངེས་ཞེས། །སློས་ལ་རིགས་གཏེར་རྗེས་འབྲང་གིས། །འོ་ན་མངོན་
སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱན། །དེར་ཐལ་རང་ཡུལ་མ་ངེས་ཕྱིར། །ཞེ་ནའང་འཐད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །མི་
རྟག་མངོན་སུམ་རྟོགས་བ་ཡིས། །ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་ངེས་ཕྱིར་རོ། །སློ་གྲོས་ཆེན་པོ་མཐོང་

ཉིད་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད། །འོན་གཞན་དུ་མངོན་སུམ་ནི། །གང་གིས་ཀྱང་
 བྱིངས་མ་ཡིན། །ཞེས་དང་མི་འགལ་ངེ་ལྟར་ཡིན། །འདུས་བྱས་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ། །རྗེས་
 ཀྱན་མངོན་སུམ་མཐོང་མི་དགོས། །གསུངས་དང་མངོན་སུམ་མཐོང་བ་ལ། །མངོན་སུམ་རྟོགས་
 པས་མ་བྱུང་བར། །གསུངས་གཉིས་བསྐྱེགས་ཏེ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད། །ཆོ་གཅིག་ཆོ་གཉིས་མངོན་
 སུམ་དུ། །མཐོང་བར་གསུངས་པའང་ཅི་ལྟར་དཔྱད། །རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་རིག་བཅད་ཤེས་
 མཚན། །རྟོགས་ཟིན་གང་ཟག་ལ་བྱེད་དམ། །ཤེས་པ་ཉིད་ལ་བྱེད་ཅེས་བཟག །གཞན་སེམས་
 ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ཡིད་མངོན་ཡིན་ཞེས་རྒྱལ་ཚབ་བཞེད། །གང་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་
 རྒྱར་གྱང་། །དེའི་ཆོས་ཀྱན་ལ་དེ་མི་དགོས། །གཞན་དུ་མི་རྟག་རྟོགས་པ་ཡི། །རྗེས་དཔག་དེ་
 ལ་བཅད་ཤེས་སུ། །ཐལ་བ་སྒྲོག་པ་མི་བྱས་སོ། །མིག་གི་བྱེད་པ་ལྡན་བཞིན་དུ། །གཟུགས་
 གང་གསལ་སྤང་ཤེས་པ་ལ། །མིག་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་མིན་ཏེ། །དེ་ཆེ་རང་རྒྱད་ཏིང་འཛིན་
 ལ། །གསལ་སྤང་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀར་ཡོད། །དེ་བྱིར་རྒྱན་མཐར་སྐྱེས་མི་འཐད། །དེ་བཞིན་
 ཤིན་ཏོག་ཡིན་པ་དང་། །སྐད་ཅིག་ཁོ་ནར་སྐྱེས་སོགས་ནི། །སྐབ་བྱེད་མེད་པའི་དམ་བཅའ་
 ཅུམ། །རྒྱན་གྱི་གོང་དང་རྒྱན་གྱི་མཐར། །བྱེད་པར་མེད་ཅེས་ཆོས་མཚན་འགོག །མི་འཐད་
 མཐུན་རྒྱན་བྱེད་མེད་གྱང་། །འགལ་རྒྱན་ཡོད་མེད་མི་མཆུངས་བྱིར། །བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་
 འདྲན་བྱེད་ཀྱི། །སྒོ་ཡི་བྱེད་པ་མ་ཉམས་དགོས། །རང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་རིག་ །ལོག་ཤེས་
 མཚན་ཉིད་སྤྲོད་མི་འཐད། །ས་གཞི་རྩུས་གང་མོས་པའི་སྒོ། །ཞེན་ཡུལ་མེད་ཀྱང་ལོག་ཤེས་
 མིན། །རང་ལུགས་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ། །འབྲུལ་བའི་རིག་པ་ལོག་ཤེས་མཚན། །སྤྱི་རྟག་
 གསལ་སྤང་ཡིད་ཤེས་ནི། །རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་བཞེད་ལ་དཔྱད། །རང་གི་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཉིས་
 སྒོ། །ཐེ་ཆོམ་མཚན་ཉིད་ཁ་ཅིག་སྤྱ། །མི་འཐད་འཕགས་པའི་རྩེ་གཉིས་དང་། །གཙུ་སེམས་
 སོགས་ཀྱིས་མ་ངེས་བྱིར། །སེམས་བྱུང་བྱེད་པར་བསྐྱན་ནའང་། །མི་འཐད་ཀྱན་འགྲོས་མ་ངེས་

ཤིང་། ཉོན་མོངས་བྱང་པར་བསྐྱན་ན་ཡང་། ཉེ་ཉོན་འགའ་ཡིས་ངེས་མ་ཡིན། ཅེ་ཉོན་བྱང་
པར་བསྐྱན་ན་ཡང་། ཉེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཆགས་པ་འཕངས། རང་ལུགས་རང་གི་ཞེན་ཡུལ་
ལ། རང་སྟོབས་གཉིས་སུ་བྱེད་ཅེ་ཉོན། གཞལ་དང་གཞལ་བྱ་མཐར་ཐུག་ལ། སྤྱི་བཞི་ཤིང་
དང་ཤ་པ་དང་། སྤྱི་མི་རྟག་དང་རི་རྩོ། སྤྱི་བས་ཀྱི་དབྱེད་དོན་མཐར་ཐུག་པ། གཞལ་བྱའི་
བདག་ཉིད་མཐར་ཐུག་དོན། ཉེ་བྱིར་ཐེ་ཆོམ་མ་ཟེའི་ཆོ། ཤལ་པ་གཞལ་བྱའི་མཐར་ཐུག་
མིན། རོ་ན་རྒྱུད་རིང་ལ་ཡི་མེ། མི་རྟག་དོགས་ཆེ་རྗེས་དབག་དེ། གཞལ་ངེས་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན་
དབྱེད། སྤྱི་སྤྱི་ཟད་པར་ཡུལ་མེད་ཀྱང་། རང་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་མིན་ནོ། འདི་དག་སྦྱར་ན་
རྟོག་པ་ལ། རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་གིས། རྒྱབ་མིན་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་དབྱེད། རང་
གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲལ་བའི། རིག་པ་རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་མཆན། གསུངས་པས་རྟོག་མེད་
ལོག་ཤེས་ལ། ཞེན་ཡུལ་འཛོག་དགོས་མི་འགྱུར་རམ། ། །

༥ རྟགས་རིག་གི་སྟོན་ཆེན་སྟོན་གསལ་འཇུག་དོགས་བཞུགས་སོ། ར་མོ་གུ་རུ།
རྟགས་རིག་མདོ་ཅམ་བཤད་པ་ལ། མཆན་ཉིད་དབྱེ་བ་སྟོན་ཡོན་གསུམ། རྟགས་སུ་བཀོད་
པ་རྟགས་ཀྱི་མཆན། དབྱེ་ན་ཡང་དག་ལྟར་སྤང་གཉིས། དང་པོར་སྟོན་གཞི་མཆན་ཉིད་
དབྱེ། དང་པོར་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་གཞི། ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་སྟོན་མེད་དང་། རྒྱབ་
པའི་སྟོན་གཞི་མཐུན་མིན་སྟོན། འདི་ལ་དངོས་དང་ཞར་བྱུང་གཉིས། དང་པོར་བསྐྱབ་
བྱའི་ཆོས་ཀྱིས་ནི། སྟོང་དང་མི་སྟོང་རིམ་བཞིན་དུ། མཐུན་སྟོན་མི་མཐུན་སྟོན་ཀྱི་
མཆན། བྱི་མར་འགལ་གཞན་མེད་པ་གསུམ། ཞར་བྱུང་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བ་གང་། མཐུན་
དཔེའི་མཆན་ཉིད་དབྱེ་ན་གཉིས། གང་ཞིག་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པ་ནི། ཡང་དག་རྟགས་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་དེ། རོ་ན་ཚུལ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། སྟོན་ཆོས་རྗེས་རྒྱབ་སྟོན་སྟོན་པོ། ཡོད་པ་
ཉིད་དུ་ངེས་ཞེས་པའི། ཡོད་པས་མིག་ཤེས་གཟུང་བྱ་བ་ཅད། ཉིད་ཀྱིས་ལོ་འཁྲལ་སྟོན་

ཚུལ་བཅད། །གཙོད་ཚུལ་ལོ་འཁུམ་ལྡོག་གིང་ལ། །ཡོད་ཀྱང་ཡོད་པ་ཁོ་ན་མིན། །གང་ཕྱིར་
 ལྡོག་གིང་ཡིན་ཚད་ལ། །ལོ་འཁུམ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བྱུང་ཕྱིར། །ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ལས། །ཁོ་ན་
 ཡོད་པ་ཞེས་མི་བཟོད། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་མཉན་བྱ་ནི། །སྐྱ་ལ་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། །ཁོ་ན་ཡོད་
 པ་མིན་ཕྱིར་རོ། །དེས་པས་ཐེ་ཚཱ་བ་བ་གཙོད། །མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་ཡོད་ཅེས་པའི། །ཡོད་
 པས་བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར། །སྐྱབ་པའི་རྗེས་བྱུང་ཡིན་པ་བཅད། །ཁོ་ནས་གཞལ་བྱ་བཅད་པ་
 རྟེ། །ཁོ་ན་ཡོད་ཅེས་སྒྲོས་པ་ལས། །ཡོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་མི་སྒྲོས། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཚུལ་བྱང་
 གིས། །མི་རྟག་སྐྱབ་ཆེ་མ་དེས་ཕྱིར། །དེས་པས་དག་སྐྱ་རྗེས་བྱུང་བཅད། །སྐྱ་གང་མི་རྟག་
 བསྐྱབ་པ་ལ། །གསུམ་པར་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་ཉིད་དུ། །དེས་
 པ་ལྡོག་བྱུང་མཚན་ཉིད་དེ། །མེད་པས་བྱས་པ་སྐྱ་རྟག་པར། །སྐྱབ་པའི་ལྡོག་བྱུང་ཡིན་པ་
 བཅད། །ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་ཚུལ་བྱང་དུ། །སྐྱབ་པའི་ལྡོག་བྱུང་ཡིན་པ་བཅད། །གང་ཕྱིར་མི་རྟག་
 ལྡོག་ཕྱོགས་ལ། །རྣམ་གཉིས་འདུག་པ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །མེད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་བཟོད་ཀྱིས། །ཁོ་
 ན་མེད་ཅེས་མ་བཟོད་དེས། །ཚུལ་བྱང་མི་རྟག་སྐྱབ་བྱེད་འཕངས། །འདི་ལྟར་མཐུན་ཕྱོགས་
 འགའ་ལའང་མེད། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་བཞད་པ་ལ། །དོ་ཤོ་བསྐྱབ་ཆེས་སྐྱབ་ཚུལ་དང་། །བསྐྱབ་
 བྱ་མཐུན་ཕྱོགས་འདུག་ཚུལ་དང་། །ཁོ་ལ་བའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་བྱུག །དང་པོར་འབྲས་རང་མ་
 དམིགས་གསུམ། །འབྲས་བྱའི་ཚུལ་གསུམ་འབྲས་རྟགས་མཚན། །དབྱེ་ན་རྒྱ་དངོས་སྒྲོན་སོང་
 བྱེད། །རང་ལྡོག་རྒྱ་ཆེས་རྗེས་དཔོག་ལ། །གངས་ཚང་བསྐྱབ་དང་བྱུག་ཏུའང་བཞད། །རང་
 བཞེན་ཚུལ་གསུམ་རང་བཞེན་མཚན། །དབྱེ་ན་བྱང་པར་ལྟོས་དག་གཉིས། །དང་པོར་དངོས་
 རྟགས་འཕེན་གཉིས་ཏེ། །རིམ་བཞིན་ཚུལ་བྱང་བྱས་པའོ། །དག་པའི་མཚན་གཞི་དངོས་ལྟ་
 བྱ། །མ་དམིགས་རྟགས་ལ་མི་སྒྲོང་དང་། །སྒྲོང་རུང་མ་དམིགས་རྣམ་པ་གཉིས། །དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད་གཞུང་དུ་གསལ། །དབྱེ་ན་འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་དང་། །མི་སྒྲོང་འགལ་རྒྱ་དམིགས་

པ་གཉིས། །དང་པོ་དེ་སྐྱབ་གང་ཞིག་ལ། །མེད་དགག་ཡིན་པ་དེའི་མཆན་ཉིད། །དབྱེ་ན་རྒྱ་
དང་ཁྱབ་བྱེད་གཉིས། །སྤང་རུང་མ་དམིགས་བཤད་པ་ལ། །འབྲེལ་རྒྱ་མ་དམིགས་འགལ་
རྒྱ་དམིགས། །དང་པོ་ལ་བཞི་གཉིས་པར་བྱག །ད་དུང་པན་ཚུན་སྤངས་དང་བཅས། །བསྡོམས་
ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཅིག་ཡོད། །མ་མ་ལ་གཉིས་ངེས་པས་ལྟོས། །ལྟོས་པས་ངེས་པ་འགོག་
པའོ། །རྒྱས་པར་བྱེ་ན་འགལ་དམིགས་ལ། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་རང་བཞིན་དམིགས། །འབྲས་
དམིགས་ཁྱབ་བྱེད་དམིགས་པ་སྟེ། །རེ་རེར་བཞི་བཞིར་བྱེ་བས་སོ། །དང་པོ་བཞི་ནི་འདི་ལྟར་
ཉི། །ཆ་རེག་དམིགས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས། །གང་རེག་གང་འབྲས་གང་རྒྱ་དང་། །བ་མོའི་
རེག་རྣམས་འགོག་པའོ། །མེ་འབྲས་དུ་བ་དག་འབྱར་དང་། །ཅ་ཡི་མེས་གྲང་དེ་བཞིན་ནོ། །མེ་
རྒྱ་རུས་པ་ཐོགས་མེད་གྱིས། །དེ་བཞི་མེད་པར་བསྐྱབས་གྱུར་ན། །བཅུ་བྱག་དུ་ཡང་འགྱུར་
བ་ཡིན། །འགལ་དམིགས་བྱག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །རྒྱ་དང་ཁྱབ་བྱེད་རང་བཞིན་འགལ། །འགལ་
འབྲས་དམིགས་དང་འབྲས་བྱ་འགལ། །རྒྱ་འགལ་འབྲས་བྱ་དམིགས་པའོ། །དང་པོ་རྒྱ་འགལ་
འདི་ལྟར་མེས། །གང་འབྲས་སྐྱ་ལོང་བྱེད་པ་འགོག །ཁྱབ་བྱེད་དཔེ་ནི་མེས་ཁ་བ། །རང་བཞིན་
འགལ་དམིགས་མེས་གང་རེག །འགལ་འབྲས་འགལ་དམིགས་དུ་བས་གང་། །འབྲས་བྱ་འགལ་
དམིགས་མེས་གང་རྒྱ། །རྒྱ་དང་འགལ་བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས། །དཔེར་ན་དུ་བས་སྐྱ་ལོང་
འགོག །རང་བཞིན་ཁྱབ་བྱེད་རྒྱ་དངོས་འབྲས། །མ་དམིགས་བཞི་སྟེ་གཞུང་ནའོ། །ལྟོས་བྱིར་
འབྲས་བྱ་ཉིད་གསུངས་པས། །རོ་གཞུགས་པན་ཚུན་འབྲས་བྱའམ། །ཡང་ན་དངོས་རྒྱ་དངོས་
འབྲས་ཅི། །འབྲས་བྱ་གྲུབ་ཆེ་རྒྱ་འགགས་པས། །པ་བྱ་ལྟན་ཅིག་རི་ལྟར་འཇུག །དུ་བ་མེད་པས་
དུ་རྒྱ་ཅམ། །བསྐྱབ་པར་རུས་སམ་མི་རུས་ཅི། །གལ་ཉེ་བདག་མེད་ཡིན་གྱུར་ན། །ཤ་ཟ་ཡོད་
པ་ཡིན་པས་ཁྱབ། །དེ་ཆེ་མདུན་གྱི་གཞི་འདིར་ཡང་། །ཡོད་བྱིར་ཤ་ཟ་ཡོད་དགོས་སོ། །སྟེ་
ཡིས་རོ་ཉིད་རྟོགས་པ་ལས། །གལ་ཉེ་གཞུགས་རྟོགས་རྩིས་སྦྱེས་ན། །མིག་གིས་གཞུགས་ཉིད་

མཐོང་བ་ལས། །རྫོགས་རྗེས་དཔག་སྐྱེས་སམ་ཅི། །བུམ་བ་རང་གི་བྱ་ལོགས་སུ། །བྱང་བའི་
དངོས་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །སྤྱིར་བཏང་དངོས་པོའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས། །སྤྱི་བར་རིགས་སམ་མི་རིགས་
ཅི། །ཁྱེད་རང་པག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཆོ། །མི་གཙང་ཟ་བས་སྤྱིར་བཏང་ནས། །མི་གཙང་བཟའ་བར་
འཇོག་ལོས་སམ། །མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར། །མི་ཡི་བྱེ་བྲག་གཅིག་ཤི་བས། །མི་ཉིད་ཤི་
བ་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཉིད་ཤི་བ་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །ཤི་ན་དེ་ཆོ་མི་མེད་འགྱུར། །སྤྱིར་བ་གང་གི་
དགག་ཆོས་དང་། །བཏགས་པའི་དོན་ལ་བྱད་པར་ཅི། །དུས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཅིག་ལ། །ཆད་
མར་སོང་བ་ཆོག་མི་ཆོག་། །ཆོག་ན་སྤྱང་གཅིག་སྡོད་མར་དང་། །དངོས་གཅིག་ཡོད་མེད་གཉིས་
ཀར་ཐལ། །གཉིས་བ་ལྟར་ན་འཕགས་མིན་པས། །གང་ལའང་ཆད་མར་སོང་མི་སྲིད། །ཅི་ཕྱིར་
ཞེ་ན་ཡུལ་དུས་ཀྱི། །དངོས་ཀྱི་རྫོགས་བ་མི་སྲིད་ཕྱིར། །།

༥ མདོ་སྤེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོལ། ལྷ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བྱག་
འཆལ་ལོ། །གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་རྟགས་ལས་འཇལ་བྱེད་མངོན་རྗེས་
གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ན། དོགས་གནས་འདི་ཡོད་དེ། གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་
གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ལ་འཇལ་བྱེད་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་
སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་དེ་སྐབས་ཀྱི་རྟགས་ངེས་པ་ལ་དེ་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ངེས་དགོས་པས་
རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་མི་འཐད་ལ། མི་དགོས་ན་ཆད་མ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་ཡང་གཞལ་བྱ་
གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ་སྤྲུལ་མོ། །ལེ་ཏུ་
འདྲིར་བདེན་པ་གཉིས་དང་རྣམ་གངས་སུ་བྱུང་པའི་རང་སྤྱི་གཉིས་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ལ།
ཡུལ་རང་སྤྱི་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཆད་མ་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་
པས་འདྲིར་ནི་ཡུལ་ཅན་གཉིས་དང་ཡུལ་གཉིས་འབྲུག་པ་གཅིག་གིས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་
གཞལ་བྱ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་བཞག་པ་ན་དེའི་ཆེ་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཇལ་བྱེད་མངོན་སུམ་དང་རྫོགས་

པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པའི་དོན་ནི་རང་མཆོན་དང་རྟོག་
པས་དམིགས་པའི་དོན་ནི་སྤྱི་མཆོན་དུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་
ཆོད་མ་གཉིས། །ཞེས་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་པོ་ཡང་མངོན་སུམ་དང་རྟོག་པ་སྤྱི་ཙམ་ལ་གཞག་ན་
ཤིན་ཏུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་འོང་གི་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཆོད་གསར་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་རེ་རེ་ལ་ངོས་འཛིན་ན་
ཆེས་མ་འབྲེལ་ཏེ། གཞལ་བྱ་གཉིས་སྤྱིར་བཏང་ནས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་འཇལ་བྱེད་གཉིས་
བྱེད་བཀལ་བ་ཀར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདིར་བསྟན་ཆོད་མ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་མི་བསྐྱུ་བ་ཙམ་
ལ་བྱེད་དེ། དེ་ལ་རྟོག་པའི་ཆོད་མ་དང་། མངོན་སུམ་གྱི་ཆོད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་
སྐྱབ་པ་ལ་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས་བསྐྱུ་བས་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུང་གི་དགོངས་པ་ནི་
དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀའང་ཆོད་མ་གཉིས་ཀའི་ཡུལ་ཡིན་པར་བྱས་
ནས་གཞུང་ལ་འབྲུ་སྟོན་བྱས་པ་དག་སྣང་སྟེ། བྱབ་པའི་མཐའ་ལ་འཁྲིས་པས་ནོངས་སོ། །འདི་
པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ནི་སྤྱིར་ལྟར་རང་སྤྱི་གཉིས་དང་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པས་རང་
མཆོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ན་དོན་དམ་ལས་ཉམས་ཤིང་། སྤྱི་མཆོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ན།
ཀྱན་རྫོབ་ལས་ཉམས་པ་ཡིན་པས་ལོག་ཞུགས་དེ་གཉིས་བཀག་དགོས་པས་ལེའུ་འདིར་དེ་
གཉིས་འགོག་པ་ལྟ་བུར་མཇོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་ཡང་། རྟོག་
པའི་སྣང་བ་དངོས་པོ་འཕྲུལ་བདེན་པར་བཟུང་ན་སྤྱི་མཆོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ལ། མངོན་
སུམ་གྱི་སྣང་བ་བདེན་མེད་དུ་བཟུང་ན་རང་མཆོན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རིམ་བཞིན་
དངོས་མེད་ལ་དངོས་པོར་བཟུང་བའི་རྟག་ལྟ་དང་། དངོས་པོ་ལ་དངོས་མེད་དུ་བཟུང་བའི་ཆད་
ལྟ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི་གཞན་སྟེ་རྣམས་དང་གཉིས་པ་ནི་རང་སྟེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་
སྐྱབ་སོགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤྱི་མཆོན་དངོས་མེད་དང་རང་མཆོན་དངོས་པོར་ལྟ་བུ་ནི་འདི་
པའི་ལུགས་ཀྱི་དབྱུ་མའི་ལྟ་བུ་སྟེ། རི་སྐད་བཤད་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྟ་བུ་དེ་ནི་ཉིན་རྒྱུ་འདྲ་ཆོག་པ་པར་དགའ་སྟེ། ཐོག་མེད་ནས་ཞུགས་པའི་བག་
 ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རང་སྤྱི་གཉིས་འདྲེས་པར་སྒྲུང་བས་རང་མཆན་དངོས་པོར་འཛོགས་པ་
 བ། སྤྱི་མཆན་ཡང་དངོས་པོར་ཐལ་ནས་བཏགས་ཅན་དུ་གཞག་མི་ཤེས་པས་སྤྱོད་འདོགས་ཀྱི་
 མཐར་ལྷུང་ལ། སྤྱི་མཆན་བཏགས་ཅན་དུ་འཛོགས་ལོ་བྱས་པ་ན་རང་མཆན་ཡང་བཏགས་ཅན་དུ་
 སོང་ནས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་པ་འཛོགས་མི་ཤེས་པས་སྤྱར་འདེབས་ཀྱིས་མཐར་ལྷུང་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་གཉིས་སུ་ལྷུང་བའི་ཉིས་དམིགས་ནི་ཉིན་རྒྱུ་ཆེ་སྟེ། སྤར་ལྟར་ཉག་མཐར་
 ལྷུང་ན་རྟོག་པའི་སྤར་བ་བདེན་པར་བཟུང་སྟེ། བདག་གྲུབ་སོགས་དངོས་པོར་སྤྱོད་པའི་གྲུབ་
 མཐའ་ངན་པ་རྣམས་འབྱུང་ལ། ཆད་མཐར་ལྷུང་ན་དགེ་སྤྲིག་ལས་བདེ་སྤྱུག་འབྱུང་བ་སོགས་
 བེ་ཐག་པ་སྤྱུལ་དུ་བཏགས་པ་ལྟར་སོང་ནས་པོངས་པ་རྣམས་འབྱུང་བ་ཡིན་ལོ། །དེའི་ཕྱིར་དབྱ་
 མར་རྟོགས་ན་ཉིས་པ་དེ་དག་མི་འབྱུང་བས་པན་ཡོན་ཆེ་བར་དགོངས་ཏེ། ཆོགས་ཆེན་པོས་
 མཐའ་གཉིས་བཀག་ནས་དབྱ་མར་བསྐྱབས་པ་ཡིན་ལོ། །

༥ ཆད་མ་རྣམས་འབྲེལ་ལས་འསྐྱོས་པའི་གཤམ་ཆའི་དོགས་དཔྱོད་འགའ་ཞིག །ལྷ་མ་
 འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །དེ་འདྲ་བ་དང་དེ་ལས་སྦྱེས། །གཤམ་ཏེ་སྤྱོད་པའི་མཆན་
 ཉིད་འདོད། །ཅེས་པའི་དོན་ལ། རིག་ཆེན་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་མཐུན་ཡང་། གཤམ་ཏེ་
 དེ་དང་འདྲ་བ་ལས། །སྤྱོད་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་འདོད་ན། །འདྲ་བ་ཐམས་ཅད་པན་ཚུན་དུ། །སྤྱོད་
 བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོགས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་གཞུང་དང་གྲུང་ལེགས་པར་
 བསྐྱིགས་ནས་དབྱུང་ན་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཉིད་འཐད་པར་སྤྲང་ངོ། །གཤམ་ཏེ་
 དེར་ཡང་མཐོང་མེད་ལ། །བརྟེན་ནས་གཞུགས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་ན། །དེ་དག་རྣམས་ནི་པན་
 ཚུན་དུ། །བསྐྱིབ་འགྱུར་དེ་ཕྱིར་སྤྲང་བ་ནི། །སྐྱིབ་བྱེད་དེ་ལ་གཅིག་སྤྲང་འགྱུར། །དེ་མ་བསྐྱིབས་
 བ་ཅིག་ཅར་ནི། །གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་དག །མཐོང་འགྱུར། །ཞེས་པའི་གཞུང་གི་

དོན་འགྲུལ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་ན། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་ཐག་ཉེ་
རིང་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་ཀྱི་
རྣམ་སྤྲིན་དུ་གྱུར་པའི་གསལ་མི་གསལ་གྱི་གཟུགས་གཞན་ཞིག་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་མཐོང་བ་
ཡིན་གྱི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་མིན་ལོ་ཞེ་ན། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་གཟུགས་དེ་དག་པན་ཚུན་དུ་
བསྐྱེད་བཅས་མི་སྤྱི་བ། བསྐྱེད་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟ་བའི་སྤྱིས་བྱ་དེ་གཉིས་
ཀ་ལ་མི་གསལ་བའི་ལས་གཟུགས་དེ་ཐག་ཉེ་བའི་སྤྱིས་བྱ་དེའི་མདུན་ཕྱོགས་ན་གནས་པས་
གསལ་བར་སྤང་བའི་ལས་གཟུགས་ལ་དེས་སྤྱི་བ་བར་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་དག་པན་ཚུན་དུ་
མ་བསྐྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་གསལ་མི་གསལ་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལས་གཟུགས་དག་མཐོང་
བར་འགྱུར་བ་མཚུངས་པར་ཐལ། གཉིས་ཀས་གཉིས་ཀ་མ་བསྐྱེད་པས་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །ཉིག་ཆེན་ལྟར་ན། གཞན་སྤར་དང་འབྲུག་པ་ལ་པན་ཚུན་ཞེས་པ་ལས་
གཟུགས་པན་ཚུན་ལ་མི་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཟུགས་དང་གཟུགས་རང་བཞིན་པ་པན་ཚུན་ལ་སྤྱར་
ནས་འགྲུལ་བར་མཛད་ལ། ཅིག་ཅར་ནི། གསལ་དང་མི་གསལ་རང་བཞིན་དག །མཐོང་འགྱུར་
ཞེས་པའང་། ཅིག་ཅར་མི་གསལ་བར་མཐོང་འགྱུར་ཞེས་དང་། ཅིག་ཅར་མི་གསལ་བའི་མཐོང་
འགྱུར། །ཞེས་པའི་དོན་དུ་བཀའ་ནས། དེའང་ཐག་ཉེ་བའི་ཆེ་ལས་གཟུགས་གསལ་བ་དང་
རང་བཞིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་སོ་སོར་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་
པན་ཚུན་མ་བསྐྱེད་པས་གཉིས་ཀ་མཐོང་རུང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཀའ་ཞིང་མི་གསལ་
བ་ལའང་དེས་རིགས་འགྲེལ། །ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་སོགས་སུ་འགྲུལ་ཚུལ་ཆེད་དུ་དགག་པ་
མཛད་ཡོད་ཀྱི་འཇུག་མི་འཇུག་དབྱེད་གཞིར་སྤང་རོ། །

འདིར་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན་བལྟ་བུའི་གཟུགས་གཅིག་ཉིད་ལ་ལྟ་བ་པོའི་གང་ཐག་གཅིག་
ཉིད་ཀྱིས་ཐག་རིང་རུང་སོ་སོར་སོང་སྟེ་ལྟ་བ་ལ་བྱེད་དམ། ཡང་བལྟ་བུའི་གཟུགས་སོ་སོ་ལ་

ལྷ་བ་པོ་སོ་སོས་ཐག་ཉེ་ནས་ལྷ་བའི་དབང་དུ་བྱེད་ཅེ་ན། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྷ་རྒྱ་མི་མ་
 ལྷ་ར་འདོད་ཅིང་འི་ཀ་ཆེན་ལྷ་ར་ན་སྤྲ་མ་ལྷ་ར་འདོད་དགོས་སོ། །ཁོ་བོས་ནི་འདི་ལྷ་ར་འགྲེལ་ཏེ།
 ལྷ་བ་པོ་ཐ་དད་པས་བལྟ་བུའི་གཞུགས་གཅིག་ཉིད་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་བལྟས་པའི་ཆེ་གསལ་
 མི་གསལ་བྱི་ལས་གཞུགས་གཉིས་བྱུང་པས་པན་ཚུན་དུ་བསྐྱིབ་པར་འགྱུར་ལ། དེའང་ཐག་ཉེ་
 བ་ལ་མི་གསལ་བ་ལས་གཞུགས་བྱིས་གསལ་བའི་ལས་གཞུགས་བསྐྱིབས་ཤིང་། ཐག་རིང་
 བ་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ་བསྐྱིབ་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལྷ་ན་སྤྲ་བ་སྐྱིབ་བྱེད་གཅིག་ཕུ་དེ་ལ་སྤྲ་
 བར་འགྱུར་བ་སྟེ། ཐག་ཉེ་བ་དེ་ལ་གསལ་བའི་ལས་གཞུགས་སྐྱིབ་བྱེད་མི་གསལ་བའི་ལས་
 གཞུགས་གཅིག་ཕུ་སྤྲ་དགོས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཅི་སྟེ་དེ་དག་པན་ཚུན་དུ་མ་བསྐྱིབས་སོ་ཞེ་ན། དེ་
 ལྷ་ན་གསལ་བ་དང་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དང་གང་ཟག་གཅིག་ཉིད་ལ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་
 བསྐྱོང་བར་འགྱུར་བ་ལས་དེ་ནི་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་ཐག་རིང་བ་ནས་བལྟས་པའི་
 ཆེ་མི་གསལ་བ་སྤྲ་ཡང་གསལ་བ་མི་སྤྲ་ལ་དེ་ནས་ཐག་ཉེ་བར་སོང་བའི་ཆེ་གསལ་བ་སྤྲ་
 ཡང་མི་གསལ་བ་མི་སྤྲ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ན་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་ལ་ལས་གཞུགས་གཉིས་ཀ་ཅིག་
 ཅར་དུ་བསྐྱོང་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པན་ཚུན་དུ་མ་བསྐྱིབས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་ན་རེ། དེའི་ཆེ་ལས་གཞུགས་གསལ་བ་ནི་ཐག་ཉེ་བའི་སྐྱེས་བུའི་ལས་ལས་
 སྐྱེས་པས་གང་ཟག་ཅིག་ཤོས་ལ་མི་སྤྲ་བས་སྤྲ་ཀའི་གནས་མེད་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་བྱི་དོན་དུ་
 བྱུང་ན་སྤྲ་བུར་ལས་གཞུགས་ཡིན་པ་འགལ་བས་གཞོད་སྤོང་མི་རུས་སོ། །འདི་ལྷ་ར་བྱས་ན་
 འི་ཀ་ཆེན་དུ་བཀོད་པའི་གཞོད་བྱེད་ནམས་མི་འདུག་གོ།

ལྷ་མ་འཇམ་པའི་དབང་ས་ལ་ཕྱག་འཆམ་ཞིང་སྐྱབས་སུ་བཅུའོ། །རྒྱུད་བྱིན་བྱིས་
 བརྒྱབ་དུ་གསོལ། དཀའ་བའི་དོན་ནམས་ཇི་ལྟ་བར་རྟོགས་པར་བྱིན་བྱིས་བརྒྱབ་དུ་གསོལ།
 ཤེས་པ་ལ་རང་རིག་སྐྱབ་པའི་དགོས་པ་ནི་གང་། ཚུལ་ནི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཙམ་བྱི་

ལུགས་ལྟར་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྒྱུབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་འཐད་ན་ཚུལ་དེ་འཐད་ཀྱི་མེན་ན་མེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་རང་གསལ་བའི་དང་གཞན་གསལ་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ན། གཞན་གསལ་བའི་ཆ་དང་གཞན་གཉིས་པོ་དོན་ལ་ངོ་ཐོ་གཅིག་དུ་སྒྱུབ་པ་ན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པ་རྩལ་པར་འབྱུབ་པས་གཉིས་མེད་གསལ་རིག་ནི་ངོ་ཐོར་འབྱུབ་ལ། ཅི་སྟེ་གཉིས་མེད་མྱོང་བ་གསལ་རིག་མེད་ན་མྱོང་བ་ཙམ་ཡང་ལོག་དགོས་པས་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཡང་མི་འཐད་ན་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་རྩལ་གཅིག་པ་སོགས་ཀྱི་ནམ་གཞག་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་རི་བོར་གྱི་རྒྱལ་འདོམས་འཇལ་བའི་རང་ཚུལ་ཙམ་དུ་ཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ན་མོ་གྲུ་བྱ། མིག་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་ལྟ་བུ་རང་གི་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་མ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་ཕྱི་མ་དེ་ཡིས་ནི་སྒྲོ་གཞན་རང་གི་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་མ་ལྟ་བུ་རྩལ་དུ་གསལ་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ་སྤྲ་མ་རང་གི་ངོ་ཐོ་ཉིད་ཀྱིས་རྩལ་དུ་གསལ་བའི་ངོ་ཐོར་བྱུབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་རང་གསལ་བྱ་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་གཟུང་བའི་དོན་ནི་སྐྱད་ཅིག་ཕྱི་མ་དེ་ཡི་ངོ་ཐོས་རྩལ་དུ་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྒྲོན་མེ་སྐྱད་ཅིག་སྤྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་གསལ་བའི་ངོ་ཐོར་བྱུབ་ཟེན་པས་སྤྲ་མ་ཕྱི་མས་གསལ་མི་དགོས་པས་སྒྲོན་མེ་པན་ཚུལ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཟངས་བྱམ་ལ་སོགས་པའི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་ཤེས་པ་ནང་པན་ཚུན་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་ཀྱང་ཤེས་བྱ་ནམས་ཀྱི་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བྱེད་མར་མེ་དྲང་གསལ་བྱ་བུ་པ་དྲུག་ཀྱང་རི་སྐྱད་བཤད། དེར་བརྟེན་ནས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ངོ་ཐོ་ཡིས་ཐ་སྙད་རྩལ་དུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར། འདྲ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་ནི། །སྒྲོན་གཞན་རབ་དུ་གསལ་མི་འདོད། །ཅེས་སོགས་སུ་འདོན་པ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །

སངས་རྒྱས་ཀྱན་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བཞིན་ལག་གར། །འཇམ་མགོན་མཐོན་མཐེང་རལ་པའི་ཟར་བུ་ནི། །མི་མངོན་མི་ཡི་རྩལ་བརྟེན་ནས་འདིར། །ལམ་སྟོན་བཤེས་སུ་སྒྲོ་བ་དེ་ལ་འདུད། །

རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཤམ་ཏེ་སྤང་བ་མི་གསལ་བས། །དེ་ཆ་སྤྱོད་མོ་འགའ་ཞིག་ནི། །མ་
མཐོང་དེ་ཕྱིར་ཐ་དད་ན། །ཞེས་ཕྱོགས་སྤྲུལ་མས་ཐག་རིང་ཐུང་གི་གཞུགས་གསལ་མི་གསལ་
དུ་མཐོང་བ་དེ་བར་གྱི་སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐ་དད་དུ་
འགྱུར་བས་མིན་ནོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་གཅིག་མཐོང་བ་དང་། །མི་མཐོང་ཐ་དད་གང་
ལས་ཡིན། །ཞེས་འགོག་པར་མཛད་དེ། དེའི་དོན་ནི། འགྲེལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན།
ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་གཅིག་ཕུ་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན། །ཁྱོད་ཐག་ཉེ་རིང་གི་གནས་མི་གསལ་དུ་མཐོང་
བའི་ཁྱད་པར་གང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་ཐུག་སྤང་
དུ་འཛིན་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་སྒྲུར་རོ། །ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུངས་ནི་ཙོང་གཞི་དང་ཆོས་འབྲེ་
བ་ལ་རྟགས་ནི། བག་ཆགས་སད་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་མིན་པར་ཕྱི་
རོལ་དོན་གྱི་དབང་གིས་སྤང་བའི་ཕྱིར། །རྟགས་ཁས་ཤིང་། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་རང་གིས་
རྣམ་པ་གཏད་པ་ཡིན་ན་སྒྲོ་གཅིག་ལ་རི་ལྟར་གཏད་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་གཞན་ལ་འང་གཏོད་རིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཐེག་བསྐྱུས་ལས། དངོས་གཅིག་ཡིད་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །དོན་མ་
གྲུབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དངོས་པོ་གཅིག་སྤང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་
དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་སྤང་ནས་མ་གྲུབ་པར་ནང་གི་ཤེས་པའི་རྣམ་ཆ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཤེས་བྱེད་
དོ། །སྐབས་སྤྱི་ཕྱི་འདི་དག་ཏུ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཆར་བ་དང་མི་འཆར་བའི་སྒྲོ་ནས་ཙོང་ལན་
མང་དུ་མཛད་པ་ནི། སྤང་ལྟར་རྣམ་པ་ཤར་ཙམ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་དང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡིན་པ་ལ་
མི་མཐུན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཙོང་པར་འདུག་གོ་སྟུམ་མོ། །

ན་མོ་གྲུ་རུ། འདིར་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཚད་མ་དང་འབྲས་བུའི་
འཛིག་ཚུལ། འབྲས་རྟོག་སོ་སོའི་འཛིག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཚད་པའི་འབྲས་བུ་དང་། མ་
ཚད་པའི་འབྲས་བུའོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི། ཚད་མའི་ལག་རྩེས་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་

བྱ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་དུ་ཆོད་མ་ཆོད་ཀྱི་བྱུང་བར་ཉེ། དེ་ལྟ་ན་མངོན་
མཐོ་དང་། དེས་ལོགས་ཀྱི་གོ་འཕང་ནི་སྤྲ་མ་དང་། ཆོད་མས་བྱངས་པའི་དེས་ཤེས་ལྟ་བུ་གཉིས་
པའོ། །ཆོད་མས་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པ་ནི་སྐབས་འདིར་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བྱར་བཤད་ཀྱང་།
ནམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བྱ་ཡིན་གྱི། བསྐྱེད་བྱའི་འབྲས་བྱ་མིན་ནོ། །འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་
འབྲས་རྟོག་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་བྱུང་བར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། འབྲས་
རྟོག་དང་པོ་ནི། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་གསར་དུ་མི་བསྐྱུ་བའི་ཤེས་པ་ཆོད་མ། སྟོན་པོ་རྟོག་པ་
འབྲས་བྱའོ། །འབྲས་རྟོག་གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ནམ་གཞལ་བྱ། འཛིན་ནམ་ཆོད་མ། རང་རིག་
འབྲས་བྱའོ། །འབྲས་རྟོགས་གསུམ་པ་ནི། མཁས་བྱུ་ལྟར་ན། སྤྲ་མ་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་
མེད་པར་བཞེད་ལ། རྒྱལ་ཆབ་གཞུང་གིས་ཤུགས་བསྐྱུ་གཅིག་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །

༥ བྱང་ས་ནས་བཤད་པའི་སྤྱག་བསྐྱུ་གྱི་སྒོར། བྱང་ས་ལས་སྤྱག་བསྐྱུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་
གསུངས་པ་ལས། སྤྲ་བརྒྱ་ཅ་སྤྲའི་ཆོན་ཕྱི་མ་ནི། ཅ་བའི་སྤྱག་བསྐྱུ་ནམ་པ་དགུ་ལས་དབྱེ་བ་
སྟེ། དང་པོ་སྤྱག་བསྐྱུ་ཐམས་ཅད་ལ། སྟོན་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་
བ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱུ་ཆེན་པོ་ལ། དུན་རིང་བ། བཟང་བ་བརྒྱག་པ། སྤྲ་ཆོགས་
པ། རྒྱུ་མི་འཆད་པ་བཞིའོ། །གསུམ་པ། སྤྱག་བསྐྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྤྱག་བསྐྱུ་བ་
རན་སོང་གསུམ་དང་། བདེ་འགྲོའི་སྤྱག་བསྐྱུ་དང་བཞིའོ། །བཞི་པ་ལོག་པར་བཞུགས་པའི་
སྤྱག་བསྐྱུ་ལ། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ། གཞན་ལ་གཞོད་པ་ལས་བྱུང་བ། ཁ་ཟས་མི་
འཕྲོད་པ་ལས་བྱུང་བ། བདག་རང་གིས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལས་བྱུང་
བ། དེ་ལ་ཤས་ཆེར་གནས་པས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཐུས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱུ་ལ། སྒོ་གསུམ་གྱི་
ཉིས་སྟོད་ལས་བྱི་མ་སྤྱག་བསྐྱུ་བ་སྟེ་བདུན་ནོ། །ལྟ་བུ། འཇུག་པའི་སྤྱག་བསྐྱུ་ལ། དེས་པ་
མེད་པ་བྱུག་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐྱུ་བྱུག་གོ། །བྱུག་པ་མི་འདོད་པས་བྱས་པའི་སྤྱག་བསྐྱུ་

ལ། ཆེ་རིང་བར་འདོད་ཀྱང་ཐུང་བ། བྱད་བཟང་བར་འདོད་ཀྱང་ངན་བ། རིགས་མཐོ་བར་འདོད་
 ཀྱང་དམའ་བ། རྒྱག་པར་འདོད་ཀྱང་དབུལ་བ། སྟོབས་ཆེ་བར་འདོད་ཀྱང་ཆུང་བ། མཁས་པར་
 འདོད་ཀྱང་སྒོངས་བ། བ་རོལ་པམ་པར་འདོད་ཀྱང་རང་པམ་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བདུན་ནོ། །བདུན་
 པ་སོངས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ། བྱིས་པ་བྱ་སོགས་ཀྱིས་སོངས་བ། རབ་བྱུང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
 མནར་བ། ལྷ་གོ་སོགས་ཀྱིས་སོངས་བ། འཆོ་བ་གཞན་ལ་རག་ལས་དང་། ཡན་ལག་དང་ཉིང་
 ལག་ཉམས་བ། བསད་བཅིངས་སོགས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་བྱག་གོ། །བརྒྱད་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་འཇིག་པ་ནས་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་འཆི་
 བའི་བར་ལྔ་དང་། མ་རྟེན་པ་དང་། མི་སྦྱན་པ་དང་། སྦྱང་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བཅས་བརྒྱད་དང་།
 འདོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་ཁོན་དགུའོ། །དགུ་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ། རྒྱའི་
 སྤྱག་བསྐལ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོར་བའི་སྤྱག་བསྐལ། བདེ་བ་མེད་པའི་སྤྱག་བསྐལ། ཆོར་བ་རྒྱན་མི་
 འཆད་པའི་སྤྱག་བསྐལ། མངོན་པར་འབྱུང་བ་སོགས་ལ་རང་དབང་མི་འབྱུག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་
 ཏེ་ལྔ་དང་། གཞོད་པ་ལས་བྱུང་བ། ཡོ་བྱད་མེད་པ། ཁམས་མི་སྟོམས་པ། དགའ་བར་འགྱུར་
 བ་ལས་བྱུང་བ། གནས་ངན་ལེན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་ཏེ་ལྔ་བཅས་བསྟོམས་པའི་བརྩམས་དང་སོ་ལ་
 གཅིག །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཞེས་པ་ནས། བརྩ་པ་ལ་བརྩ་ཞེས་པའི་བར་དུ་བབྱངས་པ་ལས་ལྔ་
 བརྩ་ཅ་ལྔར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རོས་འཛིན་གཞུང་ནའོ། །

༥ རྒྱད་ཟླ་མའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བཤད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དངོས་རྒྱལ་བ་མ་པམ་པ་ལ་
 རྒྱག་འཆལ་ལོ། །འདིར་བྱད་གཞི་བྱང་ཆུབ་ནི་བྱད་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་འཆད་ལ། དེའི་དང་
 སོ་རོ་བོའི་བྱད་པར་ནི། སྤངས་རྟོགས་དབྱེར་མེད་དེ་ཉི་མ་དང་ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་
 པ་རྒྱའི་བྱད་པར་ནི། མཉམ་གཞག་མི་རྟོག་པ་དང་རྗེས་སོབ་དག་པ་བ་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་
 འབྲས་བུའི་བྱད་པར་ནི། རྩ་མཆོ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་ནས་གསེར་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་བརྩ་

གཅིག་གོ། བཞི་པ་ལས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ཁྲོལ་བའི་སྐྱའི་བྱེད་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་རྫོགས་པར་བྱེད་
པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱའི་བྱེད་ལས་གཞན་རྒྱུད་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །སྐྱ་དང་པོ་ནི་ཟག་
མེད་དང་བྱལ་བའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་། སྐྱ་གཉིས་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་
ཏན་གཅིག་དང་ལྡན་ལ། གཅིག་བྱ་འདིར་ཡང་བཟོན་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་ལྡན་ནོ། །ལྡ་
པ་ལྡན་པའི་བྱང་པར་ནི། བསམ་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནས་བྱི་མ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བར་བཅོ་
ལའོ། །བྱག་པ་འབྱུག་པའི་བྱང་པར་ནི། སྐྱ་གསུམ་སྟེ་དེའང་ངོ་པོ་ཉིད་སྐྱ་མཆོན་ཉིད་དང་ཡོན་
ཏན་ལྡའི་སློན་ནས་འབྱུག། ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་སྐྱ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དང་འབྲུ་ཆོས་ལྡའི་སློན་ནས་
འབྱུག། མཆོག་གི་སྐྱ་ལ་སྐྱ་གདུལ་བྱ་ཞི་ལམ་ལ་བཀྱི་བ་རབ་ཏུ་སྒྲིན་པ་ལུང་སྟོན་པ་སྟེ་གསུམ་
ཀྱི་སློན་ནས་འབྱུག་ཅིང་། དེར་ཡང་དང་པོ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སློན་ནས་དང་། གཉིས་པ་
ཐེག་ཆེན་དུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའི་སློན་ནས་དང་། གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པའི་སློན་ནས་
འབྱུག་པའོ། །བདུན་པ་རྟག་པའི་བྱང་པར་ནི། རྒྱ་མཐའ་ཡས་སོགས་གཞུགས་སྐྱ་རྟག་པའི་རྒྱ་
མཆོན་བདུན་དང་། འཆི་བདུད་བཅོམ་སོགས་ཆོས་སྐྱ་རྟག་པའི་རྒྱ་མཆོན་གསུམ་སྟེ་བཅུའི་སློ་
ནས་འཆད་དོ། །བརྒྱད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་བྱང་པར་ནི། བསམ་མེད་སོགས་ཆོས་སྐྱ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ལྡ་དང་། མ་བསྐྱས་པ་སྟེ་གཞུགས་སྐྱ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
པའི་རྒྱ་མཆོན་གཅིག་བཅས་བྱག་གི་སློན་ནས་འཆད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

བྱས་མི་ཏྲག་འཕྲོས་དང་བཅས་པའི་རེག་ཐེགས་མཁས་པ་དབྱེས་པའི་
མཆོད་སྤྱོན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཐུས། །ཉེས་སྦྱོན་ཐུན་པའི་གོ་སྐབས་
གདོད་ནས་བཅོམ། །མ་ལུས་འགྲོ་ལ་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་ཟེར་ཅན། །ཁྲ་མ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་
བཅས་པས་སྦྱོངས། །

དེ་ལ་རང་རེ་ཐོག་མེད་ནས་ད་བར་འཁོར་བར་འབྱམས་ཏེ་སྤྱག་བསྐལ་སྤྲ་ཆོགས་རི་
སྟེད་ཅིག་མྱོང་དགོས་བྱུང་བ་ནི་བྱས་མི་ཏྲག་གི་ནམ་དཔེ་མི་ཤེས་པས་ལན་པ་སྟེ། །འདི་ལྟར་
འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་གཉིས་པོ་རྒྱ་དགོ་སྤྱིག་གིས་བྱས་པར་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་ལྷང་དོར་
གོ་ལོག་ཏུ་སྤྱད་ལ། དེའི་དབང་གིས་བདེ་བས་ཐོངས་ཤིང་སྤྱག་བསྐལ་མནར་དགོས་བྱུང་སྤང་
བ་དང་། སྤྱིད་གསུམ་མི་ཏྲག་པར་མི་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཆོགས་ལ་ཆགས་
ཏེ་ལས་བསགས་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱས་མི་ཏྲག་གི་ནམ་དཔེ་
ཤེས་པ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་སྤང་བས་ཕྱོགས་ཅམ་ཞིག་ཤེས་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་དུ་
དཔྱོད་བ་ལ་བཞུགས་སོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། བྱས་པ། མི་ཏྲག་པ། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
བྱས་པ་ཞེས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཞེས་པའི་ཉེར་བསྐྱེད་མིང་ཅམ་ཡིན་ལ། དེའང་རྒྱ་མེད་དང་མི་
མཐུན་པའི་རྒྱ་དང་ཕྱོགས་རེ་བའི་རྒྱས་བྱས་པ་མིན་གྱི་རང་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཁྱེན་མང་པོ་སྤང་
ཅིང་འདུས་ནས་བྱས་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་སོགས་དགོས་པ་སྤྱིར་བསྟུབ་པ། རོ་བོ་སོགས་
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། མངོན་མཛོད་དང་ངེས་ལེགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
སྤྱིར་འདུས་བྱས་ཀྱི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱེ་བྲག་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་པར་འདོད་
པས་ཀྱང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། རྒྱ་མེད་དུ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་ས་པོན་མེད་པར་སྐྱ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། མི་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་ས་པོན་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྐྱ་
གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཆ་ཆང་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། མ་ཆང་བའི་རྒྱ་ལས་འབྲས་བུ་
མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚུ་ལུད་སོགས་མེད་མི་རུང་གི་རྒྱ་ཆོགས་མཐའ་དག་མ་ཆང་ན་
སྐྱ་གུ་མི་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །གོ་རིམ་མ་ཁོར་བའང་དགོས་ཏེ། རྒྱའི་གོ་རིམ་འཆོལ་ན་འབྲས་
བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཞིང་ཆོས་པ་དང་ལུད་སྐྱར་བ་སོགས་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་ན་སྐྱ་
གུ་སྐྱའི་གཞན་དུ་ན་ལེགས་པོར་མི་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །འགལ་རྒྱུན་རྣམས་ཀྱང་སེལ་དགོས་ཏེ།
མཐུན་རྒྱུན་ཆང་ཡང་འགལ་རྒྱུན་དང་མ་བྲལ་ན་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཚུ་ལུད་
སོགས་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་ཆང་ཡང་སད་སེར་སོགས་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་ན་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེ་
བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབ་སྤྱོད་ནས་ཆོས་གཟུགས་བྱུང་འབྲེལ་དང་མཐུན་པའི་ཐབས་ཤེས་
བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་ཀྱངས་ཆང་ལ་རོ་བོ་མ་ཁོར་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བ་གཅིག་དང་།
དགག་སྤྱོད་ནས་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་གཉིས་ཆོགས་ན་འབྲས་
བུ་ཆོས་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱ་གཉིས་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་སྟེ། མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་ཆང་ལ་མ་ཁོར་གོ་
རིམ་མ་འཆོལ་བའི་སྟེང་དུ་འགལ་རྒྱུན་མ་ལུས་པ་སེལ་ན་འབྲས་བུ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚུ་ལུད་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་རྣམས་ཆང་ལ་མ་ཁོར་གོ་རིམ་མ་འཆོལ་བའི་ཐོག་
སད་སེར་སོགས་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་ན་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེ་བའི་དབང་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་

ནམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཚང་མེད་རྒྱ་དེ་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་སྒྲོག་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

མདོར་ན་རྒྱ་མེད་དུ་འབྲས་བུ་མི་འབྱུང་བས་འབྲས་བུ་གཙོ་བལ་གང་ཞིག་འདོད་ཀྱང་
དེའི་རྒྱ་ལ་འབད་དགོས། མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་འབྱུང་བས་འབྲས་བུ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་
བསྟེན་དགོས། མ་ཚང་ན་མི་འབྱུང་བས་རྒྱ་ཚོགས་ཚང་བར་བསྐྱབ་དགོས། གོ་རིམ་འཆོལ་ན་
མི་སྐྱེ་བས་མ་འཆོལ་བ་བྱེད་དགོས། འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་ན་མི་སྐྱེ་བས་འགལ་རྒྱུན་ནམས་
སེལ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱོས་ཤིག །

དེས་ན་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་རི་ལྗར་འདོད་པ་བཞིན་མི་ཐོབ་པ་ནི་དེ་
དང་དེའི་རྒྱ་ལ་མ་འབད་པའམ། འབད་ཀྱང་འབྲས་བུ་དང་རྗེས་སུ་མི་མཐུན་པའམ། མཐུན་ཀྱང་
གངས་མ་ཚང་བའམ། ཚང་ཡང་གོ་རིམ་ནོར་བའམ། མ་ནོར་ཡང་འགལ་རྒྱུན་གྱིས་བཅོམ་པ་
གང་རུང་གིས་ལན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྲས་བུ་མི་ཐོབ་པའི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའི་
ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རྒྱ་ལ་འབད་པ་སོགས་གལ་ཆེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་ངེས་པ། གངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དཔེར་ན་ནས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་འདོད་པས་ངེས་པར་དུ་ནས་ཀྱི་ས་ཐོན་གདབ་དགོས་ཀྱི་གང་བྱུང་བཏབ་
པས་མི་ཚོགས་པ་ལྟར་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འདོད་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ལེན་
ལ་འབད་དགོས་ཀྱི་གང་བྱུང་ལ་འབད་པས་མི་ཚོགས་པར་དགོངས་ཏེ་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ངེས་པ་ཅན་
དུ་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་དང་མཐུན་པའི་ཉམས་ལེན་ཞིག་བྱུང་ན་ལམ་གྱི་རོ་བོ་མ་
ནོར་བ་ཞེས་བྱའི་གཞན་དུ་ན་ནོར་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ངལ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཅུ་བསྐྱབས་
པ་ལས་མར་མི་འབྱུང་བའི་དཔེ་ལྟར་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལ་འབད་པས་འབྲས་བུ་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གནད་མེད་པའི་བསྐྱེད་སྐྱོད་སོགས་ཉམས་

ལེན་ལྟར་སྤང་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གཞུགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་རེ་
བའང་གནད་འདི་མ་གོ་བའི་སྟེན་ནོ། །

མདོར་ན་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ནོར་ན་དེ་ལ་ངེ་ཙམ་འབད་ཀྱང་འདོད་བྱའི་འབྲས་བྱ་མི་འབྱུང་
བས་ལམ་དང་ལམ་མིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཐའ་དག་པར་ཆད་མས་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་
ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ཤེས་པ་ལ་སྟོན་དུ་ཐོས་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པ་མང་དུ་ཐོས་པ་ལ་རག་ལས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་དང་ལམ་མིན་གྱི་གནད་ལས་བཅུམས་ཏེ་དགག་སྒྲིབ་ངེ་སྟེད་ཅིག་བྱེད་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་མ་ནོར་བར་ངོས་ཟེན་བའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཤི་སྟག་ཡིན་
པས། གཙུག་པོ་དང་དབང་ཕྱག་འགོག་པ་སོགས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་པའི་གདམས་ངག་རྒྱ་
གོ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་ཆོན་དཀར་པོ་གཅིག་ཉིད་ཀྱིས་གྲིས་པ་ལས་སྡེ་སེར་སོགས་
སྤྲ་ཆོགས་པའི་རི་མོ་ཁྱ་བོ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་པ་ལྟར་སྤངས་ཏོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་སྤྲ་རེ་
ཙམ་ཉམས་སྲུ་བྲངས་པས་སྤངས་ཏོགས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྲུ་འབྱུང་བའི་གནས་མེད་
པས་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་འབྲས་བྱ་འདོད་ན་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་རྒྱ་ལ་བསྒྲིབ་དགོས་པར་གསུངས་
སོ། །དེའི་བྱིར་གྲིས་པའི་རི་མོ་ལ་སྡེ་སེར་སོགས་ཀྱི་མདངས་མི་འདྲ་བ་ངེ་ཙམ་ཐོན་དགོས་པ་
དེ་ཙམ་རྒྱ་འབྲི་བྱེད་ཀྱི་ཆོན་མི་འདྲ་བ་སོ་སོར་བསྟོགས་དགོས་པ་ལྟར་འཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་ལ་
ཡོན་ཏན་ངེ་ཙམ་མངའ་བ་དེ་ཙམ་ཞིག་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཆང་དགོས་ཤིང་ལྟག་
ཀྱང་མི་དགོས་པས་ལམ་གྱི་བྱངས་ངེས་པར་གསུངས་སོ། །

དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། རྣམ་ཀྱན་མཆོག་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་
འདོད་པས་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱར་མདོ་སྟགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལ་འཇུག་དགོས་ཀྱི་

ཕྱོགས་རེ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་ཅེས་ཟེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །དེ་
ལྟར་བྱས་ན་གཅིག་ཤེས་ཀྱི་ཁ་པོས་ལམ་གྱི་ཆ་གཅིག་ཅམ་ལ་ཕྱར་ཚུགས་སུ་འབད་
བས་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཕྲོ་བ་པར་འདོད་པ་ནི་ཆོན་གཅིག་གིས་
བྲིས་པ་ལས་སྣ་ཆོགས་པའི་རི་མོ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་དང་འབྲ་བས་གྲངས་ངེས་ལ་ལོག་པར་
ཞུགས་པའོ། །

མདོར་ན་ནས་ལྟ་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་བཏབ་པ་ལས་གོ་སྟན་སོགས་སྣ་ཆོགས་མི་འབྱུང་
བས་སྣ་ཆོགས་འདོད་ན་སྣ་ཆོགས་བཏབ་དགོས་པ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྲངས་མང་བ་དང་ཕྱན་
སུམ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅེར་སོན་པའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་ནའང་དེ་དང་
འཆམས་པའི་ཉམས་ལེན་གྲངས་མང་བ་དང་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟེན་དགོས་ཀྱི་དམན་པ་
དང་ཕྱོགས་རེ་བ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཤིང་གི་རྩ་བ་ནས་རྩེ་མོའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེའི་ཅིག་ཅར་
རམ་འཆོལ་ནས་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པ་ལྟར་ལམ་གྱི་རྩ་བ་དད་པ་ནས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེའི་ཅིག་ཅར་རམ་འཆོལ་ནས་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་པས་ལམ་གྱི་གོ་རིམ་
ངེས་པ་གསུངས་སོ། །ཤིང་གི་རྩ་བ་དང་སྒོང་བུ་དང་ཡལ་ག་སོགས་ཆ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ཡོད་ན་སྤྱི་
མ་སྤྱི་མ་ནམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་མེད་ན་མེད་པ་དང་འབྲ་བར་ལམ་འོག་མ་འོག་མ་ཡོད་
ན་གོང་མ་གོང་མ་ནམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་འོག་མ་མེད་ན་གོང་མ་མེད་པའི་ཟེས་སུ་འགྲོ་
ལྟོག་གི་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་བྱུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་མདོ་རྒྱན་ལས། སྟོང་ཟེ་དང་ནི་བཟོད་དང་སེམས་
པ་དང་། །སྟོན་ལམ་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྟོན་གྱི། །དང་པོ་རྩ་བ་ཐ་མ་འབྲས་མཆོག་
ལྟན། །འདི་ནི་སྟོང་ཟེའི་ལྟོན་ཤིང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསལ་བར་གསུངས་
སོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལའང་ཆོག་དེ་འདོན་པ་སྟོན་ནས་བསམ་ཤེས་ན་གོ་རིམ་

རིམ་པ་ལ་བྱད་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །

དེ་ལྟར་བྱས་ན་འོག་མའི་རྟོགས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་གོང་མ་ལ་
རྒྱག་སྟེ་སྟེས་སུ་རེ་བ་ནི་ཤིང་གི་ཅ་བ་མ་ཚུགས་པའི་སྟོན་ནས་འབྲས་བུ་རེ་བ་དང་འབྲས་བུ་གོ་
རིམ་ལ་རིམ་པ་མ་རྟེན་པའི་རྟོགས་སོ། །སྐས་ལ་འདྲེགས་པའི་ཆེ་ཡང་སྐས་གདང་འོག་མ་ནས་
བརྩམས་ཏེ་རིམ་གྱིས་འདྲེགས་ན་བདེ་ལྷག་དུ་འདྲེགས་པར་རུས་གི་མཐོག་གསལ་འདོད་གི་བསམ་
བས་སྐས་གདང་འོག་མ་བཞག་ནས་གོང་མར་མཆོངས་ལོ་བྱས་ན་སྤྱང་བ་ལས་འོས་མེད་པ་
ལྟར་ལམ་གི་གོ་རིམ་རིམ་པའི་དོན་གྱིས་འོག་མ་ནས་བརྩམས་ཏེ་རིམ་གྱིས་བཟོད་ན་མཐར་ཐུག་
སངས་རྒྱས་གི་སའི་བར་དུ་བདེ་ལྷག་དུ་བཟོད་པར་རུས་གི་འགོར་བར་བསམ་སྟེ་དང་པོ་ཉིད་
ནས་གང་མཐོ་མཐོ་ཞིག་ལ་བསྟེགས་ཁུལ་བྱས་ན་ཕྱང་བ་ལས་འོས་མེད་པར་གསུངས་སོ། །

དགག་བྱ་དེ་དང་དེ་འབྲས་བུ་གཞན་ཡང་འབྲུང་བར་གཟེགས་ནས་མི་རྟག་སོགས་གིས་
རྒྱུད་མ་སྤྱངས་པའི་གང་ཟག་ལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་དང་དབང་གིས་མ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་ལ་
གསང་བ་བསྟེགས་པ་སོགས་ལ་རིམ་བཞིན་བྱང་སེམས་དང་རིག་འཛིན་གི་ཅ་སྤྱང་དུ་བཅས་
པ་སོགས་གི་སྟོན་ནས་འོག་མ་འོག་མས་རྒྱུད་མ་སྟོན་པར་གོང་མ་གོང་མར་བཞི་བ་དང་འབྲུག་
པ་གཉིས་ཀ་ནས་གིས་བཀག་མོད་གི་དུས་ཕྱིས་སུ་ཤེས་ཆོད་བཤད་པ་དང་བཤད་ཆོད་ཉམས་
སུ་སྤངས་པས་ཆོག་པ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཞིག་ཆགས་པ་ནི་ལམ་གི་གོ་རིམ་ལ་རྩིས་སུ་མ་བྱས་པའི་
སྟོན་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཐུགས་མད་དོ། །

བྱད་པར་དུ་བསམ་པར་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་དང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་སོགས་
རིམ་པ་མི་འབྲས་བུ་རི་སྟེད་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཏུལ་བུའི་སྟོན་རིམ་དང་བསྟན་ནས་
གསུངས་པར་འདུག་ཅིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་སྟོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་འང་ཐེག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་
སོགས་སོ་སོར་ཉམས་སུ་ལེན་ཅིང་ཁས་འཆེས་པ་དུ་མ་ཞིག་བྱང་སྤྱང་བ་ལ་རང་རེ་བོད་ཡུལ་

འདིར་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་ཐེག་པར་ཞུགས་ཕྱིན་ཆད་ཐེག་ཆེན་དང་བྱུང་མཐའ་བཟུང་ཕྱིན་ཆད་
དབྱ་མར་མོས་ལོ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་པ་ཐེག་དམན་པ་དང་བྱེ་སྤྱོད་སོགས་ཡིན་ཟེར་མཁན་སྟོན་
ཆད་མ་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་སྤང་སྟེ་ཆེས་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་གོ།

མདོར་ན་ནས་ཀྱི་སྤྱུ་གུ་ནི་ནས་ཀྱི་ས་བོན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེའི་གྲོ་སྤྱན་སོགས་གཞན་ལས་
མི་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ངེས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། རྒྱ་ལུད་སོགས་ཆང་ན་སྐྱེའི་མ་ཆང་ན་མི་
སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱུའི་གངས་ངེས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཞིང་། ཅ་བ་ནས་ཅེ་མོའི་བར་དུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེའི་
ཅིག་ཅར་རམ་འཆོལ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་ནི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་གཞན་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་དང་འདྲའོ།

དེའི་ཕྱིར་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ལོར་བ་དང་གངས་མ་ཆང་བ་དང་གོ་རིམ་འཆོལ་བ་སོགས་ལ་
བལ་བ་སྤྱུ་གུ་ལྟ་བུ་ཡང་མི་སྐྱེ་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་ཅི་སྟོས་བར་གཟིགས་ནས་
ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ངེས་པ་སོགས་ལ་གཅིགས་སྤྱུ་བར་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་རྗེ་རིན་
པོ་ཆེ་ལ་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་སོ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆེ་
སྤྱི་བྱེད་། ལས་འབྲས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཆེ་འདིའི་རིག་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྤྱི་མའི་
རིག་རྒྱུན་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེའི་གཞན་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་
རིག་རྒྱུན་སྐད་ཅིག་ཐ་མས་རང་འདྲའི་ནམ་ཤེས་འབྱེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་
མཐུན་པའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་བའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་པས། ཆེ་སྤྱི་ཡོད་པར་ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་
གནད་ལ་བསམ་ན་ཤེས་བྱས་སོ།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་ཅི་དང་ཅི་འདྲ་བས་འབྲས་བྱ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་ཁོ་ན་འབྱེན་པའི་འདུས་

བྱས་ཀྱི་གནད་དང་སྤྱར་ན་སྤྱིར་རྒྱ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དགེ་སྤྲིག་སོ་སོས་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་འོང་
མི་འོང་བདེ་སྤྲིག་སོ་སོར་འབྲིན་པ་དང་། གྲེ་བྲག་སྤྱིན་པས་མོངས་སྤྱོད་དང་སེར་སྤྲས་དབྱལ་
སོར་བྱས་པ་སོགས་མདོར་ན་རྒྱ་དགེ་སྤྲིག་གི་རིགས་གང་དང་གང་གིས་འབྲས་བྱ་བདེ་སྤྲིག་གི་
ཁྱད་པར་ཅི་དང་ཅི་ལྟ་བུར་འབྲིན་པའང་ལེགས་པར་དཔོག་བྱས་པས། ལས་འབྲས་ཡོད་པའང་
འདུས་བྱས་ཀྱི་གནད་ལ་གཞིགས་པས་ཤེས་སོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། ཅི་འབྲ་བ་ཡི་
ལས་བྱས་པ། །འབྲས་བྱ་དེ་འབྲུལ་དུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཀའ་གདམས་གོང་
མའི་གསུང་སློམ་ལས། སྤྲ་མ་གང་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས། །ཕྱི་མ་གང་འགྲོ་ད་ལྟའི་སེམས་
ལ་ལྟོས། །ཞེས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་ཡང་འདི་དང་མཐུན་ཏེ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བདེ་
སྤྲིག་ལ་དབགས་ནས་ཆེ་སྤྲ་མ་རྣམས་སུ་ལས་རིམ་ལྟར་བྱ་བ་དང་ད་ལྟའི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སོ་
དང་ལུས་དག་གི་བྱེད་སྤྱོད་སོགས་ལ་དབགས་ནས་ཕྱི་མ་རྣམས་སུ་རིམ་ལྡར་བའང་འཐད་
ལྟོས་ཀྱི་རིགས་པས་ཤེས་བྱས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིམ་ལྡར་གྱིས་
མནར་བ་དང་སྤྲན་གྱིས་སེལ་བ་ལྟར་གང་ཡང་མཐུན་སྤྱོད་གྱིས་སྦྱོད་པ་དང་འགལ་སྤྱོད་གྱིས་
སེལ་བའང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ནི་བདག་འཛིན་གྱིས་འཁོར་བ་སྦྱོད་པ་
དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་འགོག་པའང་འདུས་བྱས་སྦྱེ་འགོག་གི་གནད་ལ་
བསམ་ན་ཤེས་བྱས་སོ། །

འདིའི་ཚུལ་སྤྲ་མ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་
དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འགྲེལ་ལས། །ཉེས་
པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ཕྱི་མ་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་ནི། ཅུ་ཤེས་ལས།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། །དེ་དག་སློམ་

ལས་སྒྲིབ་པ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ནི་
གཏན་དུ་བ་མེན་ཏེ། །རྒྱ་ལ་གཤགས་སོགས་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཞིན་ཏུ་མང་
རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་རྗེས་འགྲོ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཡོད་པས་འདི་
འབྱུང་། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྟེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་ཅེས་སོགས་དང་། རྒྱ་འགགས་པས་འབྲས་
བུ་འགགས་པའི་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་འགགས་པས་འདི་འགག། །འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་
པ་འགགས་པས་འདུ་བྱེད་འགག་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡིན་པས། འཁོར་བ་འཇུག་ལྟོག་
གི་རིམ་པ་ལས་བརྒྱུ་ལ་ཉེ་རིམ་སྟེ་ཅིག་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདུས་བྱས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
གནད་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཤིས་ལྟ་གོ། །

མདོར་ན་ཐར་བ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་བྱང་ཚིས་ཅན། ཁྱིད་ཀྱི་རྒྱུན་
ཐད་པ་ཡོད་དེ། ཁྱིད་ཀྱི་ཅ་བའི་རྒྱ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ཡིན་ལ། དེའང་མཐར་གཏུགས་ན་རྒྱ་འགགས་པས་འབྲས་བུ་འགགས་པའི་རིགས་པ་སྟེ། རྒྱ་
བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དམིགས་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་སྟོང་བྱས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་བདག་འཛིན་མ་རིག་
པ་དང་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་
སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་གཞོད་ན་ཅིག་
ཞོས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུ་བདག་མེད་རྟོགས་པས་འཁོར་
བ་ལས་ལྟོག་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ཀྱང་ཐར་བ་ལས་ལྟོག་པར་བྱེད་པས་
རིམ་ལྡོར་འཁོར་བ་ལས་ཐར་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཐར་བ་ལས་ལྟོག་པའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་
ཡོད་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་དང་འབྲས་བུ་ཐར་བ་ལ་ཡང་ཡིད་
བརྟན་མི་རུང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤང་བས་སྤུན་པ་ཐད་པར་བྱེད་

རྒྱུ་གི་ཐུན་པས་སྒྲུང་བ་ཟད་པར་བྱེད་མི་རྒྱུ་པ་ལྟར་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
བདག་འཛིན་འཛིན་པས་རྒྱུ་གི་སྒྲོག་ནས་མི་རྒྱུ་ཏེ། སྤྱི་མའི་འཛིན་སྒྲུངས་དོན་ལ་ཞུགས་
པའི་ཆད་མ་དང་ཅིག་ཤོས་དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་བདག་
འཛིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟད་པར་བྱེད་རྒྱུ་གི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱས་པའི་ཐར་པ་བདག་འཛིན་གྱིས་སྒྲོག་པའི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པས་
ཐར་པར་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་བ་ཤིན་ཏུ་འང་མ་གྲུབ་པོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་ནས། གཅིག་ཏུ་
གཅིས་པ་གང་ཡིན་ཐར་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུང་བ་རྩི་ཅམ་འཕེལ་བ་དེ་ཅམ་དུ་ཐུན་པ་འགྲིབ་ཅིང་སྒྲུང་བ་རྩི་ཅམ་
འགྲིབ་པ་དེ་ཅམ་དུ་ཐུན་པ་འཕེལ་བ་ལྟར་འདུས་བྱས་ཀྱི་རིགས་གང་དང་གང་ཡང་འཕེལ་
འགྲིབ་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་དང་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་
ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཏུ་
འགྲོ་བར་གྲུབ་པས། གང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བའི་འཕེལ་བ་རྫོགས་པ་དེར་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་
པ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་གྲུབ་པོ། །འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཡང་དཔོག་
རྒྱུ་ཏེ། སྒྲོངས་ཟད་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ཡོད་པར་དཔོག་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཆད་
མ་ནམ་འགྲེལ་ལས། འགྲིབ་དང་བུལ་བྱུང་བརྟེན་པ་ཀུན། །མི་མཐུན་སྟོགས་དང་བཅས་ཉིད་
ཕྱིར། །དེ་གོམས་པ་ལས་བདག་འགྱུར་བས། །ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་ཟག་ཟད་ལ་
གསུངས་པ་ནི་མཆོན་པ་ཅམ་སྟེ། སྒྲོངས་ཟད་ལའང་སྒྱུར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་། །དེས་ན་གཞན་
འབྲ་བ་ལ། ལ་ལ་སྒྲོངས་པ་ཟད་པར་འགྱུར། །ཞེས་འདོན་པ་བསྐྱུར་རོ། །མདོར་ན་འདུས་བྱས་
འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོད་པར་ཡང་དཔོག་རྒྱུ་ཏེ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་ཡོངས་སུ་ཟད་ཅིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་

གནས་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པར་དཔོག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྤར་རི་སྐད་བཤད་པའི་
 ཚུལ་གྱིས་སྤྱིར་དགོ་སྤྱིག་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་སྤྱག་གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་བྱུང་བ་ན་གྱེ་
 བྲག་དགོ་སྤྱིག་ཆེ་ཤོས་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་བདེ་སྤྱག་ཆེ་ཤོས་གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་བྱུང་བ་
 པས། དེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དགོ་སྤྱིག་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་འབྲས་
 ནུ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་མཉམ་མེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་འཛོག་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་དེས་སྤྱིར་རྣམས་འགྲོ་འཕེན་གྱེད་ཀྱི་ལས་ལ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་དུ་བྱེ་སྟེ་
 དེ་གསུམ་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལ་རིམ་བཞིན་དཔྱུལ་སོགས་གསུམ་དུ་འཛོག་པ་སོགས་འདུས་བྱས་
 རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་སྟོས་པའི་རིགས་ལམ་ནས་བྱང་བའི་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་གྱིས་འབྲས་སུ་སྤྱོ་
 ཡོད་དོ། །དེ་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྲིལ་ནས་ཉམས་ལེན་དུ་འབྱེད་བར་བྱ་སྟེ། དེའང་
 གཞི་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས་གྱིས་འབྲས་སུ་སྤྱོ་
 གཉིས་རི་ལྟར་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཚུལ་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། རང་གི་རྒྱས་པས་སྟོགས་
 ཚོད་གྱིས་ཐབས་ཤེས་བྱང་འབྲེལ་དུ་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ནི་འདུས་བྱས་གཏན་ལ་
 དབབ་པའི་དགོས་དོན་སྟོང་པོའོ། །

འདིར་སྤྱིས་པ། ཞེ་མ་བྱས་པ་རྣམས་པར་འཛོག་པའི་གཏམ། །སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་
 དབྱིད་ཀྱི་པོ་ཉ་འདི། །ཐུབ་བསྟན་དབྱར་དུས་ངོམ་པའི་སྤྱ་ལྟས་སུ། །ཆོས་ཉིད་མཁའ་དབྱིངས་
 ལམ་ནས་འོངས་མིན་ནམ། །འདུས་བྱས་གནས་ལུགས་གཞལ་བའི་མདའ་གཅིག་གིས། །དཀའ་
 གནད་བརྒྱ་ཕྱག་འཁེགས་པའི་ངོ་མཆར་འབྱུལ། །འདི་འདྲ་མཐོང་ཡང་མཆར་སྟམ་མི་བྱེད་
 པའི། །མི་དེ་འདུན་སྤར་ཆོངས་པས་འགྲོ་བར་ཟད། །བདེ་བ་གང་ཡིན་དགོ་བས་བྱས་སྟམ་
 དུ། །དགོ་བའི་དར་ཆེན་མཐོན་པོའི་དབྱིངས་སུ་སྤྱེདས། །སྤྱག་བསྐྱེད་གང་ཡིན་སྤྱིག་པས་བྱས་
 སྟམ་དུ། །སྤྱིག་པའི་རྩ་བ་དོང་ནས་སྤྱུགས་པ་གཅིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་

བཅད་བཤོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱས་པའི་དོན་རགས་རིམ་ཙམ་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ། དབྱེ་བ། དོགས་སྤང་རོ། །དང་པོ་མི་
རྟག་པའི་རོ་བོ་ནི། སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། དེའང་དུས་ཀྱི་བྱང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་ཡུན་ལས་
མི་གནས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་བྱུང་པའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་པར་མི་གནས་པ་ཙམ་གྱི་དོན་
མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལོ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ངེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་
གི་ཡུན་ལས་མི་གནས་ཤེ་ན། རྒྱུན་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་གནས་པ་བདེན་ཡང་རོ་བོ་བྱང་མཐའི་
སྐད་ཅིག་ལས་མི་གནས་ཏེ། དཔེར་ན་སྐད་ཅིག་ལྗེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོན་པོ་དེ་སྐད་ཅིག་
དང་པོ་གཉིས་པར་འཕྲོས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་བཏང་ནས་བཞིའི་བདག་ཉིད་དུ་
འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་
འགགས་སྟོབས་ཀྱིས་འགགས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་
ལྟ་མིན་པར་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྫོགས་རྫོགས་སུ་ལོ་གནས་དགོས་ན་རྒྱ་བ་དང་པོ་རྫོགས་ནས་
ཀྱང་ད་དུང་ལོ་གནས་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ད་དུང་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་གནས་པར་ཐལ་བ་སོགས་
ཀྱི་སྟོན་མང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་བོའི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་བ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བཤོ། །དང་པོ་ལ། འཆི་བའི་
མི་རྟག་པ། འབྲལ་བའི་མི་རྟག་པ། རྒྱུད་པའི་མི་རྟག་པ། རྒྱང་བའི་མི་རྟག་པ། འགྱུར་བའི་མི་
རྟག་པ། ཉེ་བའི་མི་རྟག་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མི་རྟག་པ་སྟེ་བདུན་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །དེ་དག་
ཀྱང་སྐྱེས་པའི་ཐ་མར་འཆི། འདུས་པའི་ཐ་མར་འབྲལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་
པའོ། །དང་པོ་བཞིའི་མཆོན་གཞི་ནི་གོ་སྤྲེལ། ལྷ་པ་ནི་དག་གཉིན་མན་ཚུན་དུ་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་
དང་། དུག་པ་ནི་སྒོ་ག་འགྱུ་བ་ལྟ་བུ་དང་། བདུན་པ་ནི་བུམ་པ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་སྐྱེ་འཇིག་
བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བསྐྱས་ན་ཐ་རགས་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། དེའང་ལྷ་མ་དུག་ནི་

རྒྱལ་འགྱུར་ཕྱོག་ཙམ་ཡིན་པས་རགས་ལ། ཐ་མ་ནི་སྐད་ཅིག་འཕོ་འགྱུར་གྱི་སྐོན་པ་ཡིན་པས་
པའོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱམ་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་ལོག་པ་ཙམ་ལ་མི་ཉག་པར་འཛོག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རགས་
ཤིང་། དེ་ལས་སྔ་དོའི་བྱམ་པ་ཕྱི་དོར་མི་སྔོན་པ་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་། དེ་ལས་སྐད་ཅིག་དང་ཕོ་གཉིས་
པར་མི་སྔོན་པ་སྤྲུལ་ཞིང་དེ་ལས་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དང་ཕོའི་དུས་ཉིད་ནས་འཛིག་པ་སྤྲུལ་པས། མཐར་
ཐུག་གི་མི་ཉག་སྤྲུལ་ཕོ་ཉོགས་པ་ལ་འདི་ངེས་པར་དུ་ཉོགས་དགོས་སོ། །

འོན་སྐད་ཅིག་དང་ཕོའི་དུས་ཉིད་ནས་འཛིག་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེས། འདི་ལ་ལུང་
རིགས་གཉིས་ལས། ལུང་ནི་འཕགས་པ་ནས་མཁའ་མདོག་གི་འདུལ་བའི་མདོར། སྐད་ཅིག་མ་
གང་ལ་སྐྱེས་པ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་འགག་སྟེ། སྐད་ཅིག་མའི་རྒྱལ་ལ་གནས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྐད་ཅིག་མ་དང་ཕོ་ལ་སྐྱེས་ནས་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་གོ། །ཞེས་
སོ། །རིགས་པ་ལ་གཉིས་ལས་གཞོན་བྱེད་ནི། སྐད་ཅིག་དང་ཕོའི་དུས་ཉིད་ནས་མི་འཛིག་ན་
དུས་དེར་ཉག་པར་ཐལ་བས། འདུས་བྱས་ཉག་པའི་སྐབས་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །སྐབ་བྱེད་
ནི། དཔེར་ན་སྔོན་མེ་ནི་སྔོན་འོད་ཀྱི་དངོས་རྒྱ་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སྔོན་མེ་སྐྱེས་ནས་སྔོན་འོད་
སྐྱེ་ཞིང་སྔོན་མེ་འགགས་ཙམ་ནས་སྔོན་འོད་འགག་པ། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་
རང་གི་དངོས་རྒྱ་འགགས་ཙམ་ནས་འགག་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འགག་
པ་བྱུང་བ་སྟེ། རང་སྐྱེས་པ་དང་རང་གི་དངོས་རྒྱ་འགགས་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་
སྟེ་འདི་ནི་ཁོ་བོའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་རིགས་པའོ། །

ཁ་ཅིག་མཚོན་བྱ་བྱས་མི་ཉག་གཉིས་བྱུང་དུས་གཅིག་པས་མཚོན་བྱེད་སྐྱེ་འཛིག་
གཉིས་བྱུང་དུས་གཅིག་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་སྐབ་བྱེད་བསྐབ་བྱ་དང་མཚུངས་པས་
ལན་དུ་མི་འགྲོའོ། །འཛིག་པ་བྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་གཞོན་བྱེད་མང་དུ་བསྟན་ནས་རང་
གི་རང་གིས་འཛིག་པ་འོས་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བར་མཛད་པ་ནི་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པའི་སྐབ་ལུགས་

སོ། །དེས་ན་སྐྱེས་ཅན་ནས་འཛིག་པ། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་ཉིད་ནས་འཛིག་པ། རང་དུས་
སྲུ་འཛིག་པ། རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པ་སོགས་དོན་གཅིག་
མིང་གི་རྣམ་གངས་སྲུ་གོ་དགོས་ཤིང་། །དེ་བཞིན་དུ་འགགས་པ་ཞེས་ཡང་འབྲུག་ཡོད་པ་ནི་
འདས་ཆོག་ཡིན་པས་འགགས་ཟེན་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། འགག་པ་ཞེས་ཡང་འབྲུག་མེད་པ་ནི་ད་
ལྟ་བུའི་ཆོག་ཡིན་པས་འགག་བཞིན་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །དེའི་སྐྱེས་བྲངས་ན་འཛིག་པ་ལའང་
འཛིགས་ཟེན་དང་འཛིག་བཞིན་གཉིས་ཡོད་པས་ཡང་འབྲུག་ཡོད་མེད་གཉིས་སྲུ་འོང་ཐང་ནའང་
དེ་ལྟར་བྲས་ཆེ་འཛིགས་སྐྱག་གི་འཛིགས་དང་ནོར་གྱིས་དོགས་ནས་འབྲི་སྒོལ་མི་སྤང་ལ།
གཞན་དུ་འགག་བཞིན་པའི་དོད་ལ་འཛིག་པ་དང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དོད་ལ་ཞིག་པ་ཞེས་འབྲི་བར་
འབྲུག་པས། དེ་དག་གྲང་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། མདོ་རྒྱན་ལས། དང་པོ་རྗེ་བས་རྗེ་ཆེ་དང་། །ཞེས་
སོགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པའི་ཤེས་བྱེད་མི་འདྲ་བ་བརྩ་བཞིར་གསུངས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་མོད་
ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་བྲས་པའི་གཏཆ་ཆོག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མདོ་བསྟན་བཙུག་སྲུ་འདི་ཁོ་ན་ཅལ་དུ་
བཏོན་ནས་འཆད་སྤང་བས་སོ། །

གསུམ་པ་གནས་འཛིག་འགལ་བའི་ཚད་སྤོང་ནི། གལ་ཏེ་རང་དུས་སྲུ་འཛིག་ན་རང་
དུས་སྲུ་གནས་པ་དང་རྗེ་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། འཛིགས་ཟེན་དང་གནས་པ་འགལ་ཡང་འཛིག་
བཞིན་དང་མི་འགལ་བ་ནི། སྐྱེས་ཅན་ནས་སམ་རང་དུས་ནས་འཛིག་པར་བཤད་པའི་འཛིག་
པའང་འཛིག་བཞིན་ཀྱི་དབང་དུ་བྲས་པའི་ཕྱིར་སྦྱོན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འཛིག་བཞིན་པ་ནི་
འགག་པ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་གྲང་
ཐེར་ཟུག་ཏུ་མི་གནས་པར་སྐྱེས་ཅན་ནས་འགག་པ་ལ་མདོན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ། དེའི་གནད་
ཀྱིས་འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་པའི་དུས་ནི་སྦྱོན་མེ་འགགས་ལུལ་ཀྱི་སྦྱོན་འོད་དང་

འབྲ་བར་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལས་མེད་དོ། །དོན་འདི་གོ་ན་བདག་མེད་ཚོགས་པ་ལ་འང་ཡིན་ཏུ་ཉེ་
 བར་དགོངས་ནས། མི་རྟག་དོན་ནི་མེད་དོན་ནོ། །ཞེས་མདོ་དང་དབུས་མཐའ་ལས་གསུངས་
 མོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ནས་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་གནས་ན། ཅ་ཤེའི་ཤིག་
 ཆེན་ལས། འདིར་རྒྱན་དང་སྐྱད་ཅིག་གང་ལ་ཡང་རང་བྱུང་བའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་བར་
 གནས་པ་ནི་ཐ་སྟོད་དུ་ཡང་མེད་པས། མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་
 ཉི་རང་བྱུང་བའི་དུས་ལས་དུས་གཉིས་བར་མི་སྟོད་པ་ཡིན་གྱི་ཡུད་ཙམ་ཞིག་ལས་མི་སྟོད་པ་
 ཉི་སྐྱད་ཅིག་མའི་དོན་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ལོ་རྒྱུགས་པ་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུགས་དགོས་ཤིང་
 དེའི་འོག་ཏུ་ལོ་མི་གནས་པས། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་བྱུང་བའི་དུས་གཉིས་བར་མི་སྟོད་
 པའི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་
 ལོའི་རྒྱུ་རྒྱུགས་པ་ལ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུགས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུ་བྱའི་
 དེ་ལྟ་མིན་པར་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་མ་རྒྱུགས་ཀྱི་བར་དུ་ཆ་ཅན་གྱི་ལོ་མ་ཞིག་པར་ཐེར་
 ཟུག་ཏུ་སྟོད་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ན། རྒྱུན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུགས་རྗེས་སུ་
 མི་གནས་པ་ཁོ་ན་ལོ་སྐྱད་ཅིག་མའི་དོན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པས་ལོ་མི་རྟག་པ་མངོན་གྱུར་
 དུ་ཐལ་བ་དང་། ལོའི་རྒྱན་མ་རྒྱུགས་ཀྱི་བར་དུ་ལོ་གནས་དགོས་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་གཞན་ལ་འང་
 མཚུངས་པས་རྒྱན་རྒྱུགས་མཐའ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནམས་སྐྱད་ཅིག་མ་མིན་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་
 པ་གཉིས་ཐོག་ཏུ་འབབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསལ་བར་བཤད་ན། འདི་ལྟར་ལོ་མི་རྟག་པ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་མངོན་གྱུར་དུ་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དོན་ལྟོགས་སྐྱད་ཅིག་མ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་
 ཐལ། ལོའི་བྱུང་དུས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་བར་མི་གནས་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་རྒྱུགས་རྗེས་སུ་ལོ་མི་གནས་པ་མངོན་གྱུར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གནག་རྗེས་
 ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྒྱུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ལོའི་རྒྱན་རྒྱུགས་རྗེས་སུ་ལོ་མི་གནས་པར་

རྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་ལེ་མི་རྟག་པའི་དོན་རྟགས་པར་རྟགས་དགོས་ན་རྩ་བའི་སྟགས་ལའང་
 དེ་བཞིན་དུ་དགོས་པས། ཚག་ནས་ཞིག་པའི་འོག་དུ་མི་གནས་པར་རྟགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་
 རྩ་བའི་རྟག་པའི་དོན་རྟགས་པར་རྟགས་པར་ཐལ་བ་སྟགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་མང་པོ་ཞིག་
 སྤྲད་གོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱན་རྟགས་མཐའ་མེད་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་སྐད་ཅིག་མ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བྱལ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཤེས་བྱ་
 ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱལ་དུས་གཉིས་པ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱན་རྟགས་རྩེས་
 སུ་བཞག་དགོས་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱན་རྟགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 དང་པོ་དེར་ཐལ། ལོའི་བྱལ་དུས་གཉིས་པ་ལོའི་རྒྱན་རྟགས་རྩེས་ཁོ་ནར་བཞག་དགོས་པ་གང་
 ཞིག་མཆུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས་སུ་ཁས་སྐྱེད་སོ། །ཡང་འདི་སྟམ་དུ་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་
 དུས་ཀྱི་སྟོན་པོ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་མེད་ཀྱང་སྟོན་པོ་སྟེ་ཙམ་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དུས་སུ་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱན་ཅན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་རྟགས་
 ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་ཁོ་ནའོ་སྟམ་ན། སོམ་ཉི་འདིས་བསྐྱེད་སྟམ་ནས་རྒྱན་ཀྱི་དངོས་པོ་རྟག་པར་
 འབྱུང་བ་མང་བར་སྒྲུང་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སྟེ་གཞན་རིགས་པས་ཁེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 སྐད་ཅིག་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱན་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་པོ་སྟེ་
 འཛིག་བྱེད་པས་ཀྱང་སྟེར་སྟོན་པོ་སྟེ་འཛིག་བྱེད་པར་བཞག་དགོས་པས། དེའི་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པ་ཉིད་སྟེར་སྟོན་པོ་རང་གི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་སྟོད་པའི་དོན་དུ་བྱ་
 དགོས་སོ། །ལྟས་བྱིན་ཤི་བས་མི་ཤི་བར་མི་འཛིག་ན་སྟེར་མི་ཤི་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་ཐལ་
 བ་ལྟར་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་པོ་ཞིག་པས་སྟེར་སྟོན་པོ་ཞིག་པར་མི་འཛིག་ན་སྟེར་
 སྟོན་པོ་ཞིག་པའི་སྐབས་མེད་པར་ཐལ་བས། རྒྱ་མཚན་དེས་ཀྱང་རྒྱན་ཀྱི་སྟོན་པོ་རྒྱན་ཅན་ཀྱི་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་མི་གནས་པར་བྱལ་བ་སྟེ། རྒྱན་ཅན་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེའི་

སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་ནས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྔོན་པོ་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་
 ཁྲབ་བྱ་དང་སྤྱི་ཙམ་ཁྲབ་བྱེད་ཡིན་པས་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་སུ་སྔོན་པོ་སྤྱི་ཙམ་ཡོད་
 དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྔོན་པོ་སྤྱི་ཙམ་རྒྱན་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གནས་དགོས་སོ་ཞེ་
 བ། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། བྱེ་བྲག་སྐད་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྱིའི་སྔོན་པོ་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བའི་
 རྒྱ་མཚན་ནི་སྐད་ཅིག་དེ་དག་ཏུ་སྔོན་པོའི་བྱེ་བྲག་གམ་ཆའགས་རེ་རེ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 ཡིན་གྱི་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྔོན་པོ་སྤྱི་ཙམ་ཟེར་བ་ཞིག་དེ་དག་ཏུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་
 གྱིས་མིན་པས། ཚོད་པ་དེ་ནི་སྤྱི་ཆ་བཅས་སུ་འདོག་མི་ཤེས་པའི་གཏམ་དུ་སྤང་རོ། །གལ་
 ཏེ་རྒྱན་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་རྒྱན་ཅན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་གནས་ན་སྐད་ཅིག་དང་
 བསྐལ་ཆེན་ཡུན་ཚད་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཡུན་ཚད་ཅེས་པ་རྒྱན་རིང་ཐུང་ལ་བྱེད་ན་མ་
 བྱལ་ཅིང་། རོ་བོའི་གནས་ཚད་ལ་བྱེད་ན་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རི་སྒྲིང་
 སོགས་དངོས་པོ་འགའ་ཞིག་སྔ་དུས་རི་ལྟ་བུར་བྱེད་དུས་སུ་གནས་པར་སྤང་བ་ཅི་ཞིག་སྟམ་ན།
 དེ་ནི་རྟག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་རིགས་འདྲ་སྔ་སྤྱི་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ལ་
 དུས་སྔ་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འབྲལ་བས་བྱས་པ་སྟེ། བྱེ་རོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟལ་ཐན་སོགས་དངོས་
 པོ་འགའ་ཞིག་རྟག་པར་སྤྱི་བའི་འབྲལ་གཞི་ཡང་འདིས་བྱས་པར་གསུངས་སོ། །དེ་བས་ན་མི་
 རྟག་པ་ནི་རིགས་འདྲ་འགྱུར་ལྟོག་ཙམ་གྱིས་མི་འདོག་པར་དུས་སྔ་སྤྱི་འཕོ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོ་ནས་
 འདོག་པའི་ཟབ་གནད་ཐུན་མོང་མིན་པ་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་ཏེ། དེ་མི་ཤེས་ན་རིགས་
 འདྲ་སྔ་སྤྱི་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པར་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་རྟག་པར་འབྲལ་བ་ལས་འོས་མེད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ཞིང་སྤྱི་འཛིན་རི་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་
 པ། །ཞེས་པའི་ཆོག་ལ་དཔེ་སྤངས་ནས་བཤད་ན། ཆ་ཅན་གྱི་ཆོག་དེ་ལ་ཆའགས་ཀྱི་ཆོག་བདུན་
 ཡོད་ཅིང་། བདུན་པོ་གོ་རིམས་མཐར་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས། ཆོག་བྱེ་མ་བྱེ་མ་བྱལ་བ་ན་སྔ་མ་

སྲ་མ་འགགས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་ཞེས་པའི་ཆོག་གྲུབ་པ་ན་འདུས་ཞེས་པའི་ཆོག་འགགས་ནས་
མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཆོག་བདུན་ནམ་སྐད་ཅིག་བདུན་པོ་སྟེ་འདྲིལ་རིམ་ལྟར་བྱེད་པ་དེ་
ལྟར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྲ་ཕྱི་སྟེ་འདྲིལ་བྱེད་པས། སྤང་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རེ་
རེ་ཞིང་སྟེ་འདྲིལ་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱན་འཁུད་ནས་འཇུག་པ་མ་གཏོགས་སྐད་ཅིག་སྲ་མ་མི་
འདྲིལ་བར་བྱི་མ་རྣམས་སུ་བརྒྱན་ནས་འཇུག་པའི་གནས་མེད་པ་ནི་དཔེར་ན་འདུས་ཞེས་པའི་
ཆོག་གི་རྣམ་པ་མི་འགྱུར་བར་བྱས་ཞེས་པའི་ཆོག་གི་ངོ་ཐོར་འཕོ་བའི་གནས་མེད་པ་བཞིན་
ནོ། །འོ་ན་རིམ་སྐད་བཤད་པའི་ཆོག་བདུན་པོ་འཇུག་པ་སྤྱར་ཡང་བྱི་མ་བྱི་མའི་དུས་སུ་སྲ་མ་སྲ་
མ་འགགས་ནས་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་འདྲེན་ཅུས་ལ། ཉིན་སྲ་བྱིའི་བུམ་པ་གཉིས་པོ་
དུས་རིང་པོས་བར་དུ་ཆོད་ཀྱང་སྲ་མ་བྱི་མའི་དུས་ན་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་མི་ཅུས་པ་
ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། ཉིན་སྲ་བྱིའི་བུམ་པ་རིགས་འདྲ་ཞིང་ཆོག་སྲ་བྱི་རིགས་མི་འདྲ་བའི་གནད་གྱིས་
ཏེ། སྲ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱན་མེད་པས་བུམ་པ་སོགས་གཞི་གཞན་ལས་སྤྱིའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་
ངེས་སྟེ་བར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་དེ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོག་སྲ་མ་བྱི་མའི་དུས་སུ་མི་སྟོད་
བར་རྟོགས་པ་དེས་ཆོག་སྲ་མའི་སྟེང་དུ་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མི་རྟག་རགས་
པ་ཙམ་ཞིག་ནི་རྟོགས་མོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་སྲ་བའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་
ཆོག་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་མཐར་ཐུག་གི་མི་རྟག་སྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ཆད་གང་ཡིན་སྟུམ་ན། ཆོག་དེ་
དག་ནི་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པས། སྤང་མཐའི་སྐད་ཅིག་དུ་མའི་ཆ་དང་བཅས་དགོས་
ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཆ་ལས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གྲུབ་ཙམ་ནས་ཆ་ཙན་ཀྱི་ཆོག་རང་ཉིད་འདྲིལ་
བར་རྟོགས་ན་དེའི་སྟེང་དུ་མཐར་ཐུག་གི་མི་རྟག་སྲ་མོ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཀྱི་གཞན་དུ་ན་ཆ་ལས་ཀྱི་
སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་བར་མི་སྟོད་བར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མི་རྟག་སྲ་མོའི་རྟོགས་ཚུལ་
མ་རྫོགས་ན་ཆ་ཙན་ཀྱི་ཆོག་སྲ་མ་བྱི་མའི་དུས་སུ་མི་སྟོད་བར་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་མི་རྟག་པའི་

རྟོགས་ཚུལ་གཤམ་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཙམ་ནི་གནག་རྩིས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ། བྱས་པས་མི་རྟག །མི་རྟག་པས་སྟུག་
བསྐྱལ། སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་བདག་མེད་རི་ལྟར་མཚོན་པའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་
དང་། ཞར་བྱང་མི་རྟག་གསར་སྦྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་འཇིག་
གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་བྱས་མི་རྟག་གི་ངོ་པོ་ཡིན་པས། བྱས་པས་མི་རྟག་གོ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི་སྐྱེ་བས་འཇིག་པ་གོ་བར་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེའང་དུ་བས་མེ་གོ་བར་
བྱེད་པ་ལྟ་བུ་འབྲས་བྱས་རྒྱ་དང་། ཚ་རིག་གིས་མེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་རང་བཞིན་གྱིས་རང་
བཞིན་ཅན་གོ་བར་བྱེད་པ་གཉིས་ལས་བྱི་མ་སྟེ། མདོ་ལས། གང་ཅུང་ཟད་སྐྱེ་བའི་བདག་ཉིད་
ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ནོ། །ཞེས་སྐྱེ་བ་ལ་འགག་པའི་ཚོས་ཅན་ཏེ་འགག་
པའི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བྱབ་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པས་ཀྱང་འཇིག་པ་བྱིས་བྱང་
གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པར་མི་འཐད་པས། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་གང་ཡང་
སྐྱེས་ཙམ་ནས་རང་གི་རང་གིས་འཇིག་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཚད་མ་རྣམས་འབྲེལ་ལས། རང་
བཞིན་ལ་ཡང་མེད་མི་འབྱུང་། །ཡོད་པ་ཙམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཕྱེ་རྣམས་
ལྟ་ཞོག་གི་རང་སྟེ་བྱེ་སྦྱས་ཀྱང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བ་རིམ་ཅན་དུ་འཛོག་དགོས་
བྱུང་བས། སྐྱིར་སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་དུས་གཅིག་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་
བྱུབ་བདེ་རྩིས་གཅིག་པའི་ཚུལ་འདི་ཞིན་དུ་རྟོགས་དཀའ་བར་མངོན་ནོ། །མཁས་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བྱས་མི་རྟག་གི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་དཀའ་བའི་གནས་སུ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་
ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་སྟོབ་དཔོན་སྟོབ་རྟོག་ཀྱིས་གནས་དུ་མཉམ་འཕངས་པའི་ཆེ་ཡར་འཕངས་པ་
ལ་རྩིས་བ་དགོས་ཀྱང་མར་ལྟར་བ་ལ་མི་དགོས་པའི་དཔེས་བྱམ་སོགས་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་དགོས་
ཀྱང་འགག་པ་ལ་མི་དགོས་པར་གསུངས་པས། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་

ན། དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ནི་ཡར་འཕངས་པ་ལས་ལོགས་སུ་མར་ལྷང་བའི་ཚོལ་བ་
མི་དགོས་པར་རང་གི་རང་གིས་ལྷང་བ་དཔེར་བྱས་ཏེ་ཚུར་སྐྱེ་བ་ལས་ལོགས་སུ་པར་འགག་
པའི་རྒྱ་མི་དགོས་པར་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་རྒྱ་མི་དགོས་པར་
གསུངས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀ་མི་འགྲིག་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྩེ་ལྟར་ཞེ་ན།
ཡར་མ་འཕངས་པར་སྤྱིར་ལྷང་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས། སྤྱི་མ་སྤྱ་མ་ལ་རག་ལས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་ནི་ཡོད་དགོས་ལ། དེའང་དོན་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་ལས་འོས་མེད་པས། འཕངས་ལྷང་གཉིས་
རྒྱ་འབྲས་སུ་དེས་བྲུབ་ཅིང་། ལྷང་བར་རྒྱ་མེད་པའང་དེས་ཁེགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཛིག་པ་
རྒྱ་ལ་མ་སྟོས་ན་རྟག་དངོས་སུ་ཐལ་བས། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་རྒྱ་ཙམ་མེད་པ་མིན་
ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་དུ་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་
པ་ལ་བྲངས་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ལུང་རིགས་ཀྱིས་གཞོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཐོ་བ་ལ་
སོགས་པ་ནི་རྩ་བུ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་མེད་པར་
མི་འཐད་ཅེ་ན། རུམ་སོགས་ཀྱི་རིགས་འདྲ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཇུག་པ་ལ་བར་དུ་བཅད་པའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་ཐོ་བ་ལ་སོགས་པར་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྒྱར་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་
དངོས་གནས་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་ཐོ་བ་སོགས་དང་མ་སྤྱད་པའི་སྤྱོད་རོལ་ནས་སྤྱད་ཅིག་
རེ་རེ་ཞིག་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔེར་ན་དབྱ་མ་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་
གྱིས་ངེས་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་སྤྱུ་གྲུ་བདེན་མེད་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་འདྲ་བར་འཛིག་ཀ་མའི་
དངོས་པོ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་སྤྱུ་མི་རྟག་པར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
པ་ནི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་སྟོལ་ལྟ་བུ་རྟེ། ཆད་མ་རྣམས་འབྲེལ་ལས། སྤྱི་ནི་བྱས་ཡིན་འདི་
འདྲ་ཀུན། །མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་། །དོན་གྱིས་དེ་ནི་འཛིག་གློར་འགྱུར། །ཞེས་དང་།

དཔེར་ན་དེ་ཉིད་འཛིག་ཀ་མ། །སྔོན་ལ་བདེན་པར་མི་འདོད་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་
 གྱི་དགོངས་པ་གྲུང་བསྐྱེགས་པ་ལས་ཤེས་སོ། །དེ་བས་ན་སྐྱེ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་
 བྱིར། དཔེར་ན་ཤི་ཁ་མའི་མར་མེ་བཞིན། ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་རྟག་སྟེ་མོ་ཐོག་མར་གསར་དུ་བསྐྱབ་
 པའི་རིགས་པ་སྟེ། གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟ་མེན་པར་བྱམ་པ་དཔེར་བྱས་ཏེ་
 སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་ནི་ཡེ་མ་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་དཀའ་བ་དཔེར་
 བྱས་ཏེ་དེས་སྐྱ་བ་ལ་སྦྱར་བར་སོང་བས་དཔེ་མི་འགྲིག་པའི་སྦྱོན་དང་། དེའི་བྱབ་པ་དེས་པའི་
 སྦྱོན་དུ་བྱམ་པ་མི་རྟག་པར་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པས། མི་རྟག་སྟེ་མོ་ཐོག་མར་གསར་
 དུ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པར་མི་འཐད་པའི་སྦྱོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པའི་བྱིར་རོ། །ཡང་སྐྱ་
 རྟག་འཛིན་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་
 བྱབ་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་གངས་རི་སྤྱོད་སྤྱོད་གི་དབང་ཤེས་བཞིན། ཞེས་པ་མི་རྟག་སྟེ་མོ་ཐོག་
 མར་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པར་སྐྱ་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། ཟེར་རྒྱས་སོངས་པ་དེ་འདྲ་
 བྱི་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་དུའང་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་
 པའི་བྱིར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྐྱ་རྟག་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྱ་མི་རྟག་པ་སྦྱོན་དུ་
 རྟོགས་དགོས་ཤིང་། དེའང་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པས། སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་
 པའི་རིགས་པ་གཞན་ཞིག་སྦྱོན་དུ་མ་སོང་བར་སྐྱ་རྟག་འཛིན་ལོག་ཤེས་སུ་རྟོགས་པའི་གནས་
 མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་ཞེན་ཡུལ་ཡང་
 གཅིག་ཡིན་པས་ཐ་དད་དུ་མ་བྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་དུ་མ་བྱབ་
 དགོས་པས། བྱབ་པའང་མ་དེས་ཏེ། འདི་ལྟར་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་དེ་ཆོས་ཅན། ལོག་ཤེས་སུ་
 ཐལ། རྟགས་དེའི་བྱིར་ཞེས་བརྗོད་ན། འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དུ་ཁས་སྒྲངས་དགོས་པར་
 འགྱུར་རོ། །སྦྱོར་བ་དེ་ལྟར་འགོད་ལུགས་ཀྱིས་གང་དུའང་མ་བྱབ་པ་དང་གང་རུང་དུ་མ་བྱབ་

པའི་དབྱེ་བ་ཙམ་ཡང་མི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་བས། མཁས་པའི་དབང་པོར་ཞལ་གྱིས་མ་འཆེས་ན་
ལེགས་སོ། །འོ་ན་དེ་འདྲའི་ཕྱིར་ཁྱོལ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཏུ་ཐལ། མི་རྟག་པ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་སྤྲ་རགས་ཀྱི་ཆ་
གཉིས་ཡོད་པས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས། སྤྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
གྲུབ་ཅིང་ཅིག་ཤོས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ངེས་པས། ཆ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་ཐོངས་
དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆོས་མི་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་བྱང་གཞི་སོ་སོའི་དབང་གིས་སྤྲ་རགས་
སོ་སོར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྲ་མི་རྟག་པ་རྫོགས་གྱུར་དང་། ཤི་ཁ་མའི་མར་མེ་མི་རྟག་པ་མངོན་
གྱུར་ཡིན་པས། བྱང་གཞི་སྤྲ་མའི་སྤྲེང་དུ་རྟགས་ལས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱི་སྤྲེང་
དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་བྱས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་ལ་འདུག་པའི་སྤྲེང་། དབྱ་
མ་པའི་སྐབས་སུ་གཟུགས་བརྟན་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་གྱིས་རི་ལྟར་ངེས་པའི་ཚུལ་ནི་ལྟག་
མཐོང་ཆེན་མོའི་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་གཞན་དུ་དབྱེད་ཟེན་པས་འདིར་མི་སྤྲོད། །ཅིག་ཤོས་མི་
རྟག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ངེས་པ་ནི་དེ་ཉིད་དཔེར་བཞེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཏེ། དཔེ་མངོན་སུམ་
གྱིས་མ་གྲུབ་ན་དེ་ཉིད་རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་དེའི་མཐུན་དཔེ་ཡང་རྟགས་
ཀྱིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་སྤྲ་ཁྱོལ་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་
སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་རྟག་པ་ལས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
དེ་ལ་དོགས་པ་སྤྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །གང་
མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ལོ། །ཞེས་ཡང་ཡང་དུ་གསུངས་པས། བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མི་
རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
སྟེ། ལྟ་བུ་ཀར་བརྟགས་ཀྱི་སྤྲུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་གལ་ཆེ་ལ་མེད་མི་རྩང་བའི་ཆོས་

ཞིག་གོ།

སྤྱག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐྱལ་སོགས་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་གསུངས་པའང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་མ་གྱི་མ་ཞེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཏེ། རྣམ་འབྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

འོ་ན་མི་རྟག་པའི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་པར་བྱ་རྒྱའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་གང་། ཞེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་ཅི་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསུམ། ཞེས་པར་བྱ་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་རིམ་ལྟར་ཞེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ། དེ་ལྟར་ཞེས་པའི་ཉིང་དགོས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྲེལ་ལས། འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་དགོངས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱལ་སྒྲོམ་པར་གསུངས་པ་ཡིན། །ཞེས་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་བསྒྲོམ་པའམ་ཞེས་པར་བྱ་བར་གསུངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱལ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དེའང་སྤྱག་བསྐྱལ་གཞན་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དུ་འགྲོ་དང་ཕྱི་རོལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞེས་པས། མི་རྟག་པ་མོའི་སྒྲོ་ནས་ཞེས་པར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆེ་འདིར་རིང་དུ་མི་གནས་པར་འཆི་བའི་ངང་ཚུལ་རྗེས་སུ་བྲན་པ་ན་ད་ལྟ་བུའི་བར་འཆོ་ཡང་དེ་ལ་དགའ་བར་བྱ་བའི་གནས་མེད་པར་མཐོང་ནས་ཤིན་ཏུ་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བ་ནི་འཆི་བའི་མི་རྟག་པས་གསོན་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནམ་ཞིག་གདོན་མི་ཟ་བར་རྒྱད་པར་འགྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཞེས་པ་ན་ད་ལྟ་འབྲོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྗེ་འབྲུ་ཞིག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སྒྲོ་བར་འགྱུར་བའང་རྒྱད་པའི་མི་རྟག་པས་འབྲོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་ཏེ། དེས་མཚན་ནས་འབྲལ་བའི་མི་རྟག་པས་འདུ་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་དུ་གོ་བར་བྱེད་

པ་སོགས་གཞན་ལའང་སྒྲིང་དགོས་སོ། །

དེ་བས་ན་ད་ལྟ་བདེ་བར་འཆོ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཞིག་འཆི་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟ་ཁང་བཟང་དུ་ལོངས་སྒྲིང་དང་བཅས་ཏེ་བདེ་བར་གནས་ཀྱང་རྣམ་ཞིག་གསོད་པར་ངེས་པའི་ཉེས་ཅན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་བཞིན། ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེས་མཆོན་ནས་རྒྱད་པའི་མི་རྟག་པས་འབྱོར་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་སོགས་གཞན་ལའང་རིགས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །

འོ་ན་དེ་ཅུམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་རྫོགས་པར་མཆོན་ཀླས་སམ་མི་ཀླས་རི་ལྟར་ཞེ་ན། མི་ཀླས་ཏེ། འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་མཆོན་བྱེད་ནི་མི་རྟག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་གོ་འཕུལ་ཆེ་ཆུང་ནི་མི་རྟག་པ་གོ་ཕུལ་ཆེ་ཆུང་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལ། དེའི་གནད་གྱིས་རྣམ་ཞིག་འཆི་བ་དང་རྒྱད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་རགས་པའི་མི་རྟག་ཤེས་པ་ཅུམ་གྱིས་མ་ཆིམ་པར་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་ངེས་ཀྱང་འཆི་བ་དང་རྒྱད་པ་ལ་ཉེ་བ་སོགས་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པའི་གོ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་བཅའ་དགོས་ཏེ། མི་རྟག་རགས་པ་ཅུམ་ལས་མི་ཤེས་ན་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡང་རགས་པ་ཅུམ་ལས་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འོ་ན་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པས་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ད་ལྟ་བདེ་བར་འཆོ་བ་ཆོས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ཞིག་འཆི་བ་ཅུམ་དུ་མ་ཟད་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་ངེས་ཀྱང་འཆི་བ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཉེས་ཅན་གསོད་སར་འབྱིད་པ་ན་གོམ་པ་རེ་ངེས་ཀྱང་གསོད་པ་ལ་ཉེ་བ་བཞིན། ཞེས་འགོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེས་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་ངེས་ཀྱང་རྒྱད་པ་ལ་ཉེ་བར་སྤོགས་པ་སོགས་གྱིས་ད་ལྟ་འབྱོར་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱབ་པ་སོགས་གཞན་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

མདོར་ན་གང་དང་གང་ལ་རྟག་པར་བརྒྱུད་པའི་དབང་གིས་བདེ་བར་མཐོང་ནས་

ཆགས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་བསྐྱེད་པས་
ནས་ཆགས་ཞེན་གཙང་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དོན་པོ་སྟེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་སུ་འདུས་བྱས་མི་རྟག་
པ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པའི་དགོས་པའང་དེ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རི་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་པའི་ངང་
ཚུལ་ཤེས་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཤེས་ནས་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཞེན་པ་གཉིང་
ནས་ལོག་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་དེ་ལྟ་མིན་པར་མི་རྟག་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་ཀྱིན་ཆེད་བཀྱར་དང་
བྲགས་སྟན་སོགས་སྤྱིད་པའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་འདུན་པ་རི་ཆེར་སོང་བ་ནི་མི་རྟག་པའི་གོ་བ་
གནད་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་རྟག་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་
དགོས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་ཤེས་པ་དང་ཤེས་པའི་སྒྲིན་ཡོན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སྤྱིད་གསུམ་མི་རྟག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་
ཤེས་པར་བྱེད་པའི་གཙོ་བོའི་དགོས་པ་ནི་མཐར་ཐུག་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཐོབ་
པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིམ་བཞིའི་གོ་རིམ་ལྟར་ཐོག་མར་སྤྱིད་པ་མཐའ་
དག་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འདུ་བྱེད་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ཏེ་ཤེས་པར་བྱེད། དེ་ཤེས་པ་ན་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་མཐོང་ནས་དེ་
ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཐར་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འཇུག་
པར་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་ཞི་བ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་འདུས་བྱས་
འཁོར་བ་ཡིན་ཆད་མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་བྱས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཏེ་མི་ཤེས་།
དེ་མི་ཤེས་ན་སྤྱིད་པ་མཐའ་དག་ལས་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ཐར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་ཆད་ལྷན་མི་སྟེ།
དེ་མེད་ན་ཐར་ལམ་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བ་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་འབྲས་བུ་ཐུང་འདས་ཐོབ་པའི་གནས་
མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་འདུ་

བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱི་མི་ཤེས། དེ་མི་ཤེས་ན་སྤྱི་དུ་པ་མཐའ་དག་ལས་ཞེན་པ་ལོག་པའི་ཐར་འདོད་
ཀྱི་བསམ་པ་ཆད་ལྡན་མི་སྤྱི། དེ་མེད་ན་ཐར་ལམ་སྒྲིམ་པའི་རྩོལ་བ་བྱེད་པ་མི་འོང་བས་འབྲས་
བྱ་བྱང་འདས་ཐོབ་པའི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་
རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོག་ལས་ཆུང་དུ་འདོད་ཐུབ་
ཅམ་དུ་འད་བཞོད་མི་རུས་པར་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་ལམ་དེས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་
ཆད་ལྡན་སྤྱི་དུ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ལ། དེའང་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་སམ་འདུ་བྱེད་
སྤྱད་བསྐྱེད་ལས་ཡིད་འབྱུང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་ཞིང་། དེའང་འདུས་བྱས་ཐམས་
ཅད་མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པས། གང་སུ་ཡང་རུང་སྟེ་འདུས་བྱས་མི་
རྟག་པའི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བར་མི་ཤེས་ན་ཐར་པ་ལྟ་ཞོག་གི་ཐར་པའི་ལམ་སྤྱི་ཅམ་ཡང་
ཐེན་པའི་གནས་མེད་དོ། །དོན་གྱི་དབང་འདི་གཟིགས་ནས། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པས་དང་པོར་
བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྤྱད་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱེད་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་ལས་བསགས།
མཐར་མའོན་པར་རྩོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་ཉིད་ཀྱིས་བརྟེན་པའི་
གོ་འཕང་ལ་འགོད་བཞེད་ནས་ཆོས་གསུངས་པ་ན་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་
རྟག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་རྒྱུད་དུ། བྱིས་པ་ལག་མཐེལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་
སྤྱི་མི་རིག་ །འཕགས་པ་མིག་དང་འདྲ་བ་ཡིས། །དེ་ཡི་ཡིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་དང་།
མཁས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱང་། །དཔུལ་བ་དང་མཚུངས་སྟོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་
ལྟར། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མཐོ་རིས་ཀྱི་དཔལ་ཏེ་ཆངས་པའི་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཡང་དཔུལ་བ་དང་
མཚུངས་པར་སྟོ་བའི་རྒྱར་འགྱུར་ཞིང་། བདག་ལྟ་བུའི་སོ་སྟེ་རང་དགའ་བ་རྣམས་ལ་ནི་འདོད་
པའི་ཁོངས་སྟོན་ཐུན་ཆོག་ཀྱང་ཆགས་པའི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་གནད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཁོར་བའི་

བདེ་འབྱོར་མཐའ་དག་འདུ་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏུ་མངོན་སུམ་གྱིས་རིག་པ་དང་མི་རིག་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ལ། དེའང་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རིག་པ་དང་མི་རིག་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། འདུ་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་སུན་པའི་ཡིད་འབྱུང་ཆེ་ཆུང་ནི་མི་རྟག་པའི་ངེས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདག་དང་བདག་འབྲེ་བའི་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ཟས་གོས་གྱིས་སྤོངས་པ་སོགས་མི་འདོད་པའི་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་བྱུང་བ་ན་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏུ་ཤེས་པས་བྱས་ལ། སྤྱར་ཟས་གོས་སོགས་འདོད་པ་བཞིན་བྱུང་བ་ན་དགའ་བར་འགྱུར་གྱི་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་ནི་འགྱུར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་འབྱུང་བས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱི་བ་འགའ་ཞིག་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ཡང་སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཕྲུག་གམ་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བ་ནི་འདུ་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ་བདེ་བར་མཐོང་བའི་སྐྱོན་ཏེ། དེའང་སྲིད་གསུམ་མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་པའི་སྐྱོན་ནོ། །འདི་ལྟར་མི་རྟག་པའི་གོ་བ་གནད་དུ་སོང་བྱིན་ཆད་སྲིད་པའི་ཕུན་ཆོགས་གང་ཡང་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པའི་འདུ་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱེད་ཏུ་མཐོང་ནས་སྐྱོ་བར་འགྱུར་གྱི་དགའ་ཞིང་ཞེན་པའི་གནས་མེད་པ་ནི་དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་དང་མཉམ་མེད་རྩོམ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་བྱུང་སྲིད་ཀྱང་མི་རྟག་པར་དགོངས་ནས་མཆིལ་མའི་ཐལ་བ་བཞིན་དུ་དོར་ཏེ་ཆངས་སྐྱོད་བསྐྱེན་པའི་བྱུང་བས་ཀྱང་ཤེས་ལ། དེ་དང་མཐུན་པར་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས་ཀྱང་། ང་ལ་གཞན་གྱིས་བསྐྱེན་བཀུར་སྟོབ་པ་དང་སྟན་བཟང་པོ་བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པ་སྤྱི་བའི་ཆོས་ཅན་ལོ་སྟོན་དུ་སྐྱོ་ཤས་མནན་པས་མི་ལོན་པ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་དང་པོ་ནས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །གཞན་ཡང་གཞན་དག་ཟས་གོས་གྱིས་སྤོངས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་གྱིས་ཉེན་པར་མཐོང་བ་ན་སྤྱིར་རྗེ་སྐྱེ་བའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་སྤྱར་ཟས་གོས་སོགས་རྗེ་འདོད་

དུ་བྱུང་བར་མཐོང་བ་ན་སྤྱིར་རྩེ་སྤྱིར་བར་ལྟ་ཞོག། ཡིད་རངས་འཆོར་འགྲོ་བ་དེའང་འགྱུར་བའི་
སྤྱག་བསྐྱེད་དང་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་ཤེས་པའི་སྦྱོན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྤྱིར་རྩེ་
ཁྱད་མེད་དུ་སྤྱི་འོས་པའི་བྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་མ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ནས། མི་རྟག་པའི་གོ་བ་གཞན་དུ་སོང་ན་གང་ཡང་
བདེ་བར་ཆོར་ཙམ་ནས་དེ་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་ཆོར་ནས་འོང་བ་ཡིན། ཞེས་དང་། ཆེ་འདི་མི་
རྟག་པར་མི་ཤེས་ན་བྱི་མའི་དོན་གཉེར་མི་སྤྱི་བ་ལྟར་འཁོར་བ་མི་རྟག་པར་མི་ཤེས་ན་ཐར་
པ་དོན་གཉེར་མི་སྤྱི་བས་སྤྱིས་བྱའི་རྩལ་ཅི་ཡོད་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད་
དགོས་གསུང་བའང་མད་དུ་བྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་དུ་གོའོ། །མདོར་ན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རྒྱལ་སྤྱིར་གྱི་དཔལ་ལའང་མ་ཆགས་པར་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་
ལམ་ལ་འབད་བས་དོན་གཉིས་མཐར་བྱིན་པ་དང་། རང་རེ་སྦྱོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱོར་བ་སྤྱན་
ཆོགས་ཀྱང་སྦྱོས་མ་ཐོངས་པར་དེ་ལ་ཆགས་ནས་ལས་ངན་པ་སྤྱི་ཆོགས་སུ་བསགས་ཏེ་འཁོར་
བར་ཡུན་རིང་ལ་དོས་བྲག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱི་ཆོགས་སུ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བའི་རྩ་བའང་འདུས་
བྱས་མི་རྟག་པའི་གནས་ལུགས་རི་བཞིན་ཤེས་པ་དང་མི་ཤེས་པ་ལ་སྤྱག་འདུག་པས་ན། རོག་
མར་མི་རྟག་པ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་བྱིན་སྟེལ་པའི་ཐབས་ལ་དཀའ་བ་བརྒྱ་སྤྱག་
གི་སྦྱོ་ནས་འབད་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་སྤྱི་དུ་བྱས་པས་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་པའི་ཚུལ་ནི་གཞན་དང་
གཞན་དུ་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་མོད་ཀྱི་མི་རྟག་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་སྦྱབ་པ་
ནི་གཏན་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་གང་དུའང་མ་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་།
གསུང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། དོགས་པ་འདི་
སེལ་མི་མཁྱེན་པའི་དབང་གིས་གོ་བོ་རབ་འབྲུམས་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱུང་

ཅེས་གསུང་དགོས་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་དར་ལྟ་རམས་པའི་སྒོ་སྤྱོད་འགྲེལ་བ་ལས།
 འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམ་ཚུལ་ནི། འཁོར་བ་ཡིན་ཚད་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་
 སེམས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་སྤྱིར་མི་རྟག་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད། །སྤྱག་བསྐྱེད་
 ལས་ནི་བདག་མེད་གསུངས། །ཞེས་བ་ལྟར་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་
 བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་བ་ཡིན་མོད། དེའི་ཚུལ་རི་ལྟར་བསམས་ཀྱང་སྒོ་ལ་སྤྱི་ཙམ་ཡང་འཆར་
 རྒྱ་མི་འདུག་ལ། གལ་ཏེ་འདིའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ནི་སྤྱིར་སྤྱག་བསྐྱེད་ཙམ་མིན་པར་བྲབ་བ་འདུ་བྱེད་
 ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས། །སྤྱག་བསྐྱེད་
 བསྐྱེད་པར་གསུངས་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་བདེན་མོད། འདི་ཡང་མི་རྟག་
 པའི་རྟགས་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་བར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་སྤྱི་ཙམ་ལས་ཀྱང་ཉེས་འགྱུར་དུ་དཀའ་བར་སྤྱང་
 བས། བདག་གིས་ནི་གནས་འདི་ལ་རི་ཙམ་དབྱེད་ཀྱང་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཉི་མ་ལྟ་ཞོག་ཉེས་
 བཤད་སྐྱེ་རེད་ཀྱི་སྤྱང་བ་ཙམ་ཡང་འབྲིན་པའི་བྱས་བ་སྤྱི་ཙམ་ལས། དེས་ན་སྒོ་གོས་དང་ཐུན་བ་
 དག་གིས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཉི་མ་གསར་པའི་སྤྱང་བས་བྱབ་བསྟན་སྤྱིར་བཞིན་ལྟར་བ་བསལ་
 བར་མཛོད་ཅེས་གསལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་སྤྱི་དག་གསུང་དགོས་བྱུང་སྤྱང་བས། མོངས་
 པའི་གོ་ཚོད་ལྟར་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ལུས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ལུང་པོ་ལ་རྟག་པ་དང་བདེ་བ་སོགས་སུ་བརྒྱང་བའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱིས་རྟོ་རི་བྲག་སོགས་
 རྒྱུད་ཀྱིས་མ་བསྐྱེས་པའི་ཚོས་རྣམས་ལ་དེ་ལྟར་བརྒྱང་བའི་དབང་གིས་མིན་པས། གྲོལ་བ་དོན་
 གཉེར་ཀྱི་སྤྱིས་བྱས་གང་ལ་མི་རྟག་སོགས་སུ་གཏན་ལ་དབབ་པའི་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡང་ཟག་
 བཅས་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ལུང་པོ་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་སོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་ལུས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བ་
 ལས་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པའོ། །ཞེས་
 སོགས་སུ་གསུངས་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱང་འདུས་བྱས་སྤྱི་ཙམ་ལ་མི་བྱ་བར་ལས་ཉོན་གྱིས་

འདུས་བྱས་པ་ལ་བྱང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱངས་པའི་ཆད་ལྡན་གྱི་བཤའ་བའང་མང་དུ་བྱུང་
ངོ་། །དེ་ལྟར་འདིར་བསྟན་འདུས་བྱས་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལ་གོ་དགོས་ན་དེའི་
ཆས་བྱངས་པའི་འདིར་བསྟན་མི་རྟག་པའང་སྤྱིར་བཏང་ལ་མི་བྱ་བར་ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་
འཛིག་པ་ལ་གོ་དགོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདིར་བསྟན་མི་རྟག་པས་སྤྱག་བསྐུལ་བར་སྐྱབ་པའི་
ཚུལ་ནི་གནས་པ་ལ་རང་དབང་མེད་པར་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་དུ་འཛིག་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་
བྱས་ནས་སྤྱག་བསྐུལ་བ་སྟེ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་འབྱུང་བའི་གནས་སུ་བསྐྱབས་པ་
ཡིན་པས། དེ་ལ་མ་རེས་པ་དང་མ་བྱུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གང་ཡང་མེད་དོ། །

འདིར་བསྟན་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པ་བསྐྱབས་པ་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་ན་འདིར་
བསྟན་མི་རྟག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐུལ་བར་བསྐྱབས་པའང་གཞུང་གི་དོན་ཡིན་དགོས་
པས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞེས་འགོད་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། སྤྱག་བསྐུལ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་མི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཀྱང་རེས་པར་དུ་
འགོད་དགོས་ཏེ། གཞུང་གི་དོན་ལ་ཉེ་རིང་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་ཡིག་ཆ་
རྣམས་སུ་སྤྲ་མ་ལྟར་བཀོད་ནས་ཕྱི་མ་ལྟར་མི་འགོད་པ་ནི་སྤར་བཤའ་པ་ལྟར་གྱི་གནད་དོན་
རྣམས་མཐེལ་བྱིན་པ་ཞིག་མ་དགོངས་པའི་སྟོན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ཉིད་ལས་ཉོན་གྱིས་འདུས་བྱས་པས་ན་འདུ་
བྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐུལ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བས་ན་སྐྱེ་བའི་སྤྱག་བསྐུལ། དེའི་དབང་གིས་འཛིག་
པས་ན་མི་རྟག་པའི་སྤྱག་བསྐུལ་ཏེ། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་ཆས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་ཅམ་སོ། །དེ་དང་
དེའི་ཐ་སྟངས་ཀྱང་གསལ་བར་གསུངས་ཏེ། མདོ་ལས། དྲིས་པ་ལག་མཐེལ་འདྲ་བ་ཡིས། །འདུ་
བྱེད་སྤྱག་བསྐུལ་སྤྱི་མི་རིག་ །ཅེས་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་སྟེ། །རི་ཅམ་སྐྱེ་བ་སྤྱག་
བསྐུལ་བཅས། །ཞེས་དང་། འཇུག་འབྲེལ་ལས། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་འཛིག་པ་མི་རྟག་པའི་སྤྱག་

བསྐྱུལ་ཐོག་ཏུ་འབབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏུ་མང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཞར་བྱང་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་
འཇུག་ཚུལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་
འོན་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལས་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་བཤད་ལུགས་མི་
འདྲ་བ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་ལྟར་ན་འདིར་བསྐྱན་སྤྱག་བསྐྱུལ་
ཀྱི་དོན་ལྟོག་ནི་ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རང་དབང་བའི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པ་
དང་འགལ་བས། སྤྱ་མའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྱི་མ་རྣམས་བཅད་ལ་བཀག་སྟེ་བདག་མེད་ཡོངས་
གཙོད་ལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལས་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་པ་ལས་ནི། འདིར་བསྐྱན་བདག་མེད་ཅེས་པ་བདག་ཏུ་
བརྒྱང་བར་མི་འོས་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕྱང་པོ་ནི་མི་རྟག་པ་དང་མི་གཙང་བའི་
རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱུལ་བ་ཡིན་པས་གང་ལ་བདག་ཏུ་བརྒྱང་ནས་ཆགས་པར་འོས་ཞེས་
པ་སྤྱག་བསྐྱུལ་ལས་བདག་མེད་ལ་འཇུག་པའི་དོན་དུ་བཤད།

གསུམ་པ་འཇུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་ལྟར་ན། འཁོར་བ་སྤྱག་བསྐྱུལ་དུ་ཤེས་པའི་རྒྱས་དེ་
ལས་ཐར་འདོད་སྟེ་ཞིང་། ཐར་པ་དོད་གཉེར་གྱི་བསམ་པ་དེས་བསྐྱུལ་ནས་ཐར་ལམ་བདག་
མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྟོམ་པ་ལ་འཇུག་པར་འཇུར་བ་ཉིད་སྤྱ་མ་ལས་སྤྱི་མར་འཇུག་
པའི་ཚུལ་དུ་བཤད་དེ། བན་ཚུན་མཚོན་དོན་དུ་བྱས་ནས་གསུམ་ག་ལྟར་ཁས་ལྷན་དུ་རྒྱང་བར་
མངོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་གྱི་ལུགས་དགག་ཀྱི་རང་གི་ལུགས་བཞག་ཀྱི་ལ་མི་འཐད་
པའི་ཚུད་པ་སྟོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནི།
སྟོན་གྱི་མཁས་པ་གོ་བླ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དང་ཕྱིས་ཀྱི་བཤེས་པ་འཇུ་མི་པམ་དག་གི་

ལེགས་རྣམ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པའི་བཞེད་པས། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་བདག་ཡོད་
ལྷ་ཞོག་བདག་མེད་ཀྱང་མ་གཟིགས་ཏེ། ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་རོ་མཉམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མགྲིན་བ་གཟེངས་
སུ་བསྟོད་དེ་སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །དེའང་བོད་སྤྱི་མང་པོས་བྱུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་འཆད་
བ་ན་སྤྱིར་ཡོད་མེད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་མི་འབྱེད་པར་གནད་གཅིག་
ཏུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་འདིར་ཡང་ཡོད་མེད་དང་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་མི་འབྱེད་པར་སྤྱིར་
ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་བྲལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ལུལ་ལས་འདས་པ་དེ་བཞིན་
དུ་བྱེ་བྲག་བདག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའང་སྤྱོད་པ་ཡིན་པས་སྤྱོད་བྲལ་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
གིས་དགག་པར་རིགས་ཀྱི་བཟུང་བར་མི་འོས་སྟུང་དུ་བསམས་སོ། །མི་པམ་པའི་སྤྱོད་འཇུག་
ཤིན་ཏུ། རང་བཞིན་མེད་པར་ཡང་མི་གཟིགས་ཏེ། དེ་ཡང་བཀག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཐུགས་ཅི་གཏད་ས་ཡང་དེ་ཡིན་པར་མངོན་ནོ། །

གཞན་ཡང་ཡོད་མེད་དང་ཡིན་མིན་གང་དུ་རྟོག་ནའང་རྣམ་རྟོག་ལས་མ་འདས་པས་
མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་བདག་ཏུ་མི་རྟོག་པར་མ་ཐད་བདག་མེད་དུ་ཡང་མི་རྟོག་གོ་ཞེས་ཀྱང་
སྤྱི་ཤྱེ། རྩོ་གང་གིས་ལུལ་གང་ཞིག་བཟུང་བ་དང་ལུལ་དེ་ལ་རྟོག་བ་གཉིས་སྤྱོགས་གཅིག་ཏུ་
བྱས་པའི་ལུགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཆ་ནས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པར་འཇོག་པ་ཡབ་སྐུ་འཇུག་པའི་མདོ་སོགས་གཞུང་དུ་མ་ནས་ལན་གཅིག་མིན་པར་
གསུངས་པས། དེ་དག་སྤྱི་ཁྱེད་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ལེན་ན་ནི་དེར་ཟད། རྒྱངས་ཕྱིན་ཆད་ཐམས་
ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེས་རི་ལྷ་རི་སྟེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཇུག་པར་ཁས་
རྒྱངས་དགོས་པས། ཐམས་ཅད་དེའི་གཞུང་བྱར་ཁས་རྒྱངས་དགོས་སོ། །དེའི་ཆེ་རྣམ་མཁྱེན་

ཚོས་ཅན། ཚོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་
བརྒྱུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དོ། །

གཞན་ཡང་ཡེ་ཤེས་དེས་རང་བཞིན་ཡོད་པར་ཡོངས་སུ་གཙོད་པར་ཐལ། རང་བཞིན་
མེད་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟེ་བཀག་པའི་ཕྱིར། སྤང་ཡང་འཁོར་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་སོགས་པའི་
གནོད་བྱེད་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལང་བས། སྤྱགས་དེ་ནི་རྒྱུ་རིང་དུ་དོར་བར་འོས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ནི། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་ཡོད་ན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དགོས་པ་ལས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རིགས་པ་དེས་སྤང་
པོ་བདག་མེད་དུ་གཟིགས་པར་གྲུབ་པ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དམིགས་སུ་རུང་བའི་མེད་པ་
ནི། །མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲོ་གང་གིས་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་ཁོ་
ན་སྒྲོ་དེས་མེད་པར་དམིགས་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ལས། མཐོང་བ་མེད་
པ་ནི་མཐོང་བ་དམ་པའོ། །ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས། གཟུགས་རྣམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་
ཀྱང་མི་མཐོང་ཞིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཞིང་། །གང་ལ་རྣམ་པར་
ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་པ། །འདི་ནི་ཚོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
བསྟན། །ཞེས་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཟུགས་སོགས་ཚོས་ཅན་མ་མཐོང་བ་ཉིད་དེ་
དག་གི་ཚོས་ཉིད་མཐོང་བར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་འང་དེ་ཉིད་དོ། །འདི་ལས་ན། འཕགས་
པའི་མཉམ་བཞག་གིས་བདག་ཡོད་མཐོང་བར་འདོད་བཞིན་དུ་བདག་མེད་མ་མཐོང་བར་འདོད་
པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེས་སྤང་མ་མ་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ཕྱི་མ་མཐོང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གནད་མ་གོ་
བའི་སྒྲིན་ཏེ། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་པོ་བདག་མེད་པར་
གཟིགས་པར་ཐལ། སྤང་པོ་བདག་ཏུ་ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟིགས་རིགས་པ་ལས་མ་གཟིགས་
པའི་ཕྱིར། ཞེས་བརྗོད་ན། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་དུ་རི་ལྟར་མི་འགྱུར་བ་ལེགས་པར་བསམ་

དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད་པའི་འབྲུལ་རྒྱ་ནི་མཐར་གཏུགས་ན་སྒོ་གང་གིས་ཡུལ་གང་ཞིག་འཇལ་
ཡང་འདི་ནི་འདིའོ་སྟུམ་དུ་ནམ་པར་རྟོག་པའི་རྩལ་གྱིས་དང་དེ་ཡང་སྤྱབ་པ་རང་དབང་བའི་རྩལ་
དུ་འཇལ་བ་ལས་གཞན་དུ་མིག་གིས་གཟུགས་འཇལ་བ་ལྟ་བུ་མི་རྟོག་པའི་རྩལ་གྱིས་འཇལ་བ་
དང་ནམ་མཁའ་འཇལ་བ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་བཅད་ཕྲོག་གི་འཇལ་བའི་རྩལ་ལེགས་པར་དམིགས་
བྱེད་པ་ཞིག་མ་དགོངས་པའི་སྒྲིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་ནམས་བཅད་ནས། སྤར་
བངས་པའི་ལུང་དེའི་འཕྲོ་ཉིད་ལས། རམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བརྗོད་
བ། །ནམ་མཁའ་རྗེ་ལྟར་མཐོང་ཞེས་དོན་འདི་བརྟག་པར་གྱིས། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་བྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་
མཐོང་རུང་གི་ཐོགས་རེག་མ་མཐོང་བ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་
པ་དང་འབྲ་བར་མཐོང་རུང་གི་བདག་མ་མཐོང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་མཉམ་བཞག་གིས་བདག་
མེད་མཐོང་ཞེས་བསྟན་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེ་གཞན་ཞེས་པ་སྤྱབ་པ་དང་མ་ཡིན་དགག་གི་
དཔེའོ། །སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་སྟེང་དུ་མེད་དགག་ཆད་མས་འཇལ་ལུགས་མཐའ་
ཆད་པར་མི་ཤེས་ན་བྱེ་བྲག་སྒྲོས་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཆད་མས་རྗེ་ལྟར་འཇལ་བའི་
རྩལ་རྗེ་བཞིན་ཤེས་མི་སྲིད་པས། རྗེའི་དབུ་མའི་ཡིག་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མེད་དགག་གི་ནམ་
གཞག་ཟུར་དུ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཐོགས་རེག་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ནམ་མཁའ་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོས་
ནམ་མཁའ་རྗེ་ལྟར་འཇལ་བའི་རྩལ་སྒྲིན་ལ་ཁོང་དུ་རྒྱད་པར་བྱས་ནས་དེའི་རྗེས་ཁོ་ན་བདག་
ཡོད་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྒྲོས་ཆོས་ཉིད་རྗེ་ལྟར་
འཇལ་བའི་རྩལ་སྤྱོད་པའི་དཔེ་ཉིད་གྱིས་ཤེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་ནི་ཤར་བྱིན་གྱི་མདོའི་མན་ངག་
རྗེ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་སྟོལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཞིག་གོ། །འདི་ནི་ཟབ་ཅིང་སྤུལ་དཀའ་བའི་གནད་

ཡིན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་རབས་པའི་མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་ནོར་བར་མ་ཟད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ད་དུང་དོན་འདི་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་མང་དུ་བྱུང་སྐད་ཞིང་། རང་གིས་མ་གོ་བའི་སྒྲ་ཡུས་ཀྱིས་རྗེ་ལ་ཞེ་འཁར་བའི་མཁས་ལྟོས་ཡང་འགའ་ཞིག་བྱུང་སྐད་བས། དེ་ལ་བསམས་ཏེ་མགྱིན་བཟང་པས་སྤར་ཡང་བད་འཕྲོད་པ་ཅམ་ཞིག་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་འདི་སྐམ་དུ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་བདག་མི་དམིགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་བདག་མེད་དམིགས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་ནམས་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་ལས་དགག་གཞིའི་ཕྱང་པོ་མི་དམིགས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་བདག་མེད་དམིགས་པའི་དོན་དུ་བཤད་པས་སོ་སྐམ་ན། ཚུལ་དེ་གཉིས་འགལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤང་ཚུལ་ཚུ་དང་འབྲ་བའི་སྤྲིག་རྒྱ་གནས་ཚུལ་ཚུར་བྱལ་ན་དེ་དང་རྗེ་ཅམ་ཉེ་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་སྤྲིག་རྒྱའི་ནམ་པ་གསལ་བར་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲིག་རྒྱ་ཚུ་མིན་པ་དང་དེ་སྤང་གནས་མཐུན་པའི་བདེན་དོན་མིན་པ་གཉིས་ཀ་འགྱུར་པ་བཞིན་དུ་སྤང་ཚུལ་བདག་དང་འབྲ་བའི་ཕྱང་པོ་གནས་ཚུལ་བདག་ཏུ་བྱལ་ན་དོན་དམ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་རྗེ་ཅམ་བཟླ་ཅིང་དབྱད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས་ཕྱང་པོའི་སྤང་བ་རྗེ་གསལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་དེ་ལྟར་མི་འགྲོ་བར་དབྱད་མཐར་ཅི་ཡང་མི་སྤང་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཕྱང་པོ་བདག་མིན་པ་དང་དེ་སྤང་གནས་མཐུན་པའི་ཡང་དག་མིན་པ་གཉིས་ཀ་བྱད་མེད་དུ་འགྱུར་སྟེ། དེའང་སྤྲིག་རྒྱ་སྤང་ཚུལ་དང་དེ་ཚུར་སྤང་ཚུལ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུར་མཐོང་གི་སྒོ་ངོར་དགག་གཞིའི་ཕྱང་པོ་སྤང་ཚུལ་དང་དེ་དགག་བྱའི་བདག་བྱལ་དུ་སྤང་ཚུལ་གཉིས་པོ་ངོ་བོ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་མཉམ་བཞག་གིས་ཕྱང་པོ་མི་དམིགས་པ་དང་བདག་མི་དམིགས་པ་གཉིས་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་སྟེ། ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

དེ་ལྟར་བདག་ཕྱང་གཉིས་སྤང་ཚུལ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་གནད་ལ་དགོངས་ནས། རྗེ་

སྲིད་ཕུང་པོ་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྲིད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་
མཉམ་བཞག་གིས་དགག་བྱ་མི་དམིགས་པའི་དགག་བྱ་མེད་པར་དམིགས་པའི་དོན་དུ་སོང་
ཡང་དགག་གཞི་མི་དམིགས་པ་དེ་མེད་པར་དམིགས་པའི་དོན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་གནད་ཀྱི་གཙོ་
བོ་ནི་ཕུང་པོ་བདག་དུ་ཡོད་ན་སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་གཟིགས་དགོས་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཕུང་
པོར་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཏེ། དཔེར་ན་སླིག་རྒྱ་རྒྱར་ཡོད་ན་ཉེ་བར་
གནས་པས་དམིགས་དགོས་ཀྱང་སླིག་རྒྱར་ཡོད་པ་ཅམ་ལ་དེ་མི་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །ཚུལ་དེ་
གཉིས་མི་བྱེད་པའི་དབང་གིས་དགག་བྱ་མི་དམིགས་པས་དེ་མེད་པར་འཛོག་ཀྱས་ན་དགག་
གཞི་མི་དམིགས་པས་ཀྱང་དེ་མེད་པར་ཅིའི་ཕྱིར་འཛོག་མི་ལྷན་སྐྱེས་དུ་གཞུགས་ཆོར་སོགས་
སློབ་པའི་མཉམ་བཞག་གིས་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཁོ་ནའོ་ཞེས་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་མང་དུ་
བྱུང་སྐྱང་བས། སླིག་རྒྱའི་དཔེ་སྟེང་ནས་དེ་གཉིས་བྱེད་པ་ཤིན་དུ་ཡང་གལ་ཆེ་སྟེ། གཞན་དུ་
ན་ཆད་ཉྱར་ལྷུང་བ་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་ནི་རིན་ཆེན་གྲེང་བ་ལས། ཐག་རིང་
ནས་ནི་མཐོང་བའི་གཞུགས། །ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གསལ་བར་མཐོང་། །སླིག་རྒྱ་གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡིན་
ན། །ཉེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་མི་མཐོང་། །རྗེ་ལྟར་རིང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །འཛིག་ཉེན་འདི་ནི་ཡང་
དག་མཐོང་། །རྗེ་ལྟར་དེ་དང་ཉེ་རྣམས་ཀྱིས། །མི་མཐོང་མཆོན་མེད་སླིག་རྒྱ་བཞིན། །རྗེ་ལྟར་
སླིག་རྒྱ་རྒྱ་འབྲུག་། །རྒྱ་མིན་དོན་དུ་མ་ཡིན་པ། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་བདག་འབྲུག་། དེ་དག་བདག་
མིན་མཐོན་དུ་མིན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་དབྱིས་བྱིན་པ་སྟེ། སྟོན་
མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲུལ་སོ། །ད་ནི་སྤར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དེལ་ནས་ཉམས་སུ་
ཁྲང་བའི་ཚུལ་མདོ་ཅམ་ཞིག་བཞོད་པར་བྱ་སྟེ། འདུས་བྲས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་མཐའ་དག་ལ་མ་
འབྲུལ་བའི་སྟོན་མངའ་བ་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་པས། དེས་སྤར་བྲར་གསུངས་
པའི་རྒྱ་ཀྱན་འབྲུང་རྣམས་སྟོང་གང་ཐུབ་དང་བསྟེན་བྲར་གསུངས་པའི་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་

པའི་ཤེས་རབ་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབད་པས་བསྟེན་དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱག་བསྐྱལ་
 གྱི་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཀུན་འབྱུང་ཉིད་ཡིན་པས་རྒྱ་དེ་མ་སྤངས་ན་འབྲས་བུ་སྤྱག་བསྐྱལ་ལྡོག་པའི་
 གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་
 གནད་ཀྱིས་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མ་བསྟོམ་ན་ཐབས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་
 འབྲས་བུ་མུང་འདས་ཐོབ་པའི་གནས་མེད་ཅིང་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་འདི་
 ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་དོན་དུ་མེ་མུ་བསྟེན་པ་དང་ཅེ་གསུམ་ལ་མཆོངས་
 པ་སོགས་ཆེས་མི་བཟད་པའི་གདུང་བ་དྲག་པོ་རྩོམས་ཀྱང་ཐར་པ་ལས་རྗེ་རིང་དུ་འགོ་བ་ནི་
 བདེན་བཞིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དང་མི་ལྡན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པས། ཐར་འདོད་ཀྱི་སྤྱིས་
 བྱས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲག་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབས་སྟེ་བསྟོམ་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

འདིར་སྤྱིས་པ། དུས་རིང་ཐོག་མ་མེད་ནས་སྤིད་པ་འདིར། །མགལ་མའི་འཁོར་ལོ་
 བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་རྒྱ། །གཙང་བདེ་རྟག་བདག་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་སྟེ། །འཛོམས་བྱེད་མི་
 རྟག་སྤྱག་བསྐྱལ་བདག་མེད་ཉིད། །གང་དེར་རང་སྟོས་རྗེ་ལྟར་དཔོག་ཙམ་དུ། །རྣམ་པར་དཔྱོད་
 པའི་དགེ་བའི་ས་བོན་ལ། །བརྟེན་ནས་ཆོགས་གཉིས་སྟོང་བུ་རབ་རྒྱས་ཏེ། །བྱང་ཆེན་འབྲས་
 བྱས་འགོ་ཀུན་ཆེས་བྱེད་ལོག། །ཅེས་བྱས་མི་རྟག་འགྲོས་དོན་དང་བཅས་པའི་རེག་ཟེགས་
 མཁས་པ་དབྱེས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བཅུན་གཞུགས་ལམ་རིམ་པ་རག་དབང་
 ལུན་ཆོགས་སུ་འབོད་པས་ཤིང་སྟག་ལོའི་ས་ག་རྩ་བའི་ཡར་ཆོས་ལ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤྱངས་
 སུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་ཐུབ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་མི་ཉམས་གོང་དུ་འཕེལ་
 བའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། །མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་རྒྱས། །མ་བཤད་པ་དང་ལོག་པར་
 བཤད་ལ་སོགས། །ཞོངས་པའི་ཆོགས་རྣམས་སྤྱས་བཅས་རྒྱལ་བ་ཡི། །སྤྱན་སྦྱར་སྟོང་ནས་
 འཆགས་སོ་བྱང་བར་མཛོད། །

ཚད་མའི་བརྗེད་བྱང་གཟུང་གནས་དགུས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་ ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ལེའུ་དང་པོ། རང་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ།

ན་མོ་གྲུ་བྱ་མཆུ་ལྟོ་ཕྱ་ཡ། །བྱམས་དང་སྙིང་རྗེ་མཆོག་གི་ཅ་བ་བརྟན། །བསོད་ནམས་
ཡེ་ཤེས་སྤྱང་པོ་རབ་ཏུ་རྒྱས། །སྐྱ་གསུམ་འབྲས་བྱའི་ཁུར་གྱིས་ཡོངས་དུད་པ། །ཆེ་མེད་སྟོན་
བ་དཔག་བསམ་དབང་པོར་འདུད། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བྱ་བཅས། །དངོས་
སྟོབས་རིགས་པའི་ལམ་ནས་གསལ་མཛད་པ། །རིགས་པའི་དབང་ལྷག་ཕྱོགས་གྱི་སྤང་པོ་
དང་། །ཆོས་གྱི་གྲགས་པའི་ཞབས་རྒྱལ་སྤྱི་པོས་བསྟེན། །ཐོག་མེད་དུས་ནས་མ་རིག་ཡིང་
ཏོག་གིས། །ཆོ་མིག་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་པའི་དཔུས་ཡོང་བདག །དྲི་མེད་རིགས་པའི་ལམ་དུ་
བརྟུང་མཛད་པ། །དངོས་བརྒྱད་ཁྲ་མ་རྣམས་ལ་སྙིང་ནས་འདུད། །རྒྱ་བོད་མཁས་པས་བརྩམས་
པའི་ཚད་མའི་གཞུང་། །བབྲང་ལས་འདས་བ་དངོས་སུ་བཞུགས་བཞིན་བྱ། །ཅི་ཡང་མེ་ཤེས་
སྤྱན་རློངས་བདག་ལྟ་བུས། །འདི་འདྲ་བགྱིད་པ་མཁས་རྣམས་ཁྲེལ་བའི་རྒྱ། །འོན་ཏེ་ཅ་ཆོག་
གཅིག་ཀྱང་མ་ཆད་ཅིང་། །དེ་ཡང་གོ་རིམ་མཐར་ཆགས་རྒྱ་འབབས་སུ། །འགྲེལ་བར་འདོད་
པས་དགོས་མེད་མ་ལགས་ཤིང་། །འཇམ་དཔལ་ཐུགས་རྗེས་བསྟན་ལ་སྤྱན་ཀྱང་སྤིད། །དེ་ལ་
འདིར་རྒྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་དོན་རགས་རིམ་ཙམ་འཆད་པ་ལ་གསུམ།
ཐོག་མར་དགེ་བ་ལྷན་གྱི་དོན། །བར་དུ་དགེ་བ་གཞུང་གི་དོན། །ཐ་མར་དགེ་བ་མཐུག་གི་དོན་

ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་གྱི་དོན་དང་། འགྱུར་གྱི་ཕྱག་གོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གྲུང་གི་སྐད་དུ་
བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཚན་ལ་བླ་མ་ཆུང་བའི་ཀླ་རི་ཀླ་ཞེས་བྲ་ཞིང་། དེ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་ན་
ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྲས་བ་ཞེས་བྲའོ། །དེ་ལ་བླ་དང་པོ། མ་ཆ་འཛེལ་བ། བཞི་ཀ་
རྣམ་འགྲེལ། ཀླ་རི་ཀླ་ཆོག་ལེའུར་བྲས་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་འཇུག་དཔལ་གཞིན་རྒྱར་གྲུང་བ་ལ་ཕྱག་འཆུལ་ལོ་ཞེས་བ་
སྟེ། ལྷོ་རྩེ་བས་འགྱུར་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་བཀོད་བའོ། །

གཉིས་པ་བར་དུ་དགོ་བ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གཉིས། གང་གིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་
དང་། གང་ལ་འཇུག་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་པར་བརྗོད་བ་དང་།
ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་བདག་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོ་ནི་ལུས་ཅན་
འཁོར་བར་འཆིང་བྱེད་ཡིན་པས་བླ་བ་དང་འབྲེལ། དེ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་
བསལ་ཅིང་སྤངས་པ་ནི་དོ་ཤོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་
སྒྲུ་གཉིས་མངའ་བ་དང་། ཀླ་ན་དུ་བཟང་པོའི་སྟེ་ཐོག་མ་བར་དང་ཐ་མར་དགོ་བའི་གསུང་གི་
འོད་ཟེར་དུག་ཀྱང་གཏུལ་བྲུ་ལ་སྟོ་ཀླ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འསྟོ་བའི་ཚད་མའི་སྒྲེས་བྲུ་སངས་རྒྱས་
བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཕྱག་འཆུལ་ལོ་སྟེ། སྟོ་གསུམ་གྲུས་པས་འདུད་ཅེས་བའོ། །འདི་ལ་བཤད་
ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། སྟེ་བོ་པལ་ཆེར་འཇིག་རྟེན་པལ་པའི་བྲུ་བ་ལ་ཆགས་ཤིང་། ཤེས་རུབ་
ཀྱི་རྩལ་མེད་པས་ན་ལེགས་བཤད་རྣམས་དོན་དུ་མི་གཉེར་ལ། དེ་ཁོ་རྣམ་མ་ཟུང་གཞན་གྱི་
ལེགས་བཤད་ལ་སྤྲུལ་དོག་བྱི་མ་དུག་གིས་སྤང་བར་ཡང་མཐོང་སྟེ། སྒྲོན་དེ་དག་གིས་ཡོངས་
སུ་བསྐྱད་པར་གྱུར་བ་དེས་ན་ཚོམ་པ་པོ་བདེ་གལ་བཅུམ་བུའི་བསྟན་བཅོས་འདྲི་ནི་གཞན་ལ་
པན་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བསམ་བཤད་མེད་ལ། འོན་ཏེ་རང་གི་སེམས་ནི་ཡུན་རིང་པོར་ལེགས་

བཤད་དག་ལ་གོམས་པ་ལྟར་ལེན་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དུ་འདྲི་ཚུལ་པ་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་
གསུང་པར་དམ་བཅས་པའོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་བྱའི་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐར་པ་དང་དེར་བསྐྱོད་
པའི་ལམ་རང་གིས་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཐབས་སོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། རྟོག་གྲུང་ངེས་པའི་ཐབས་དང་། ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་
བཤད་པ་དང་། མཛོན་གྲུང་ངེས་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་དཔག་གི་རྟེན་
གཏན་ཆེགས་བཤད་པ་དང་། ལོག་རྟོག་སྤྲོན་པའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གི་མཚན་ཉིད་དང་། མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་དང་། མཚན་གཞི་ལ་མཚན་
ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆ་དང་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལོ་ན་རྟགས་ཡང་དག་གི་མཚན་
ཉིད་གང་ཞེ་ན། རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། དེའི་ཆས་བྱ་བ་པ་ཡི་ཚུལ་གསུམ་སོ། །ལྟོག་བྱ་བ་ནི་
ལྷགས་ཀྱིས་གོ་བྱས་པར་དགོངས་ནས་མ་སྟོས་སོ། །གཏུན་ཆེགས་ཡང་དག་དེ་ནི་འབྲས་རང་
སོགས་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་
པ་ནི་གསྟོན་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཏེ་རྟོགས་ཆོས་བྱ་བ་པ་གཞིར་བྲས་པའོ། །གཏུན་ཆེགས་
ལྟར་སྤང་བ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་དག་སྟེ་ཚུལ་གསུམ་མ་ཆང་བ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་དང་། གསུམ་ཉིད་དུ་ངེས་
པར་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བྱའི་རྟགས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་དང་། མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་རྒྱ་ལ་ས་པོན་དང་ཆུ་ལུད་སོགས་རང་བཞིན་རི་
སྟེད་ཅིག་དགོས་པའི་ནང་ནས་གཅིག་མེད་ན་འང་མི་འབྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་སྟེ་གུ་ལྟ་བུ་ནི་རྒྱ་དེ་
དག་གོ་བར་བྱེད་པའི་གཏུན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་ལ།

བྲས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་རང་བཞིན་ཡོད་ཅུང་དྲང་མི་རྟག་པ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ངོ་

མོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱི་ཉལ་ས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་མི་རུང་གི་ཡུལ་ལ་ཚད་མ་ནུས་ནི་མི་འདུག་པ་དེ་ཉིད་གང་ལ་གོ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞེ་ན། ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་ལ་བཅད་ཤེས་མི་འདུག་པའི་གོ་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལས་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི། མེད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། ཡོད་ཀྱང་སྤང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲས་བུ་ཅན་ཞེས་པ་རྒྱ་དང་། རྒྱ་ཅན་ཞེས་པ་པལ་ཆེར་འབྲས་བུ་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །དོན་འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན། ཤ་ཟ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་གིས་ཤ་ཟ་ཚད་མས་མ་དམིགས་ཀྱང་། དེ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱས་ནས་ཤ་ཟ་མེད་ཅེས་བྱར་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རོ་བོ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། ཚྱེད་སྤོང་རོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏུན་ཆེགས་འདིའི་རོ་བོ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་མ་དམིགས་པ་སྤྱི་ཙམ་མིན་གྱི་དམིགས་རུང་གི་བྱེ་བྲག་གས་ཁྲད་པར་ལ་སྤྱོད་ནས་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གཞི་འགྲུལ་ཞིག་ཏུ་དགག་བྱ་ཡོད་མེད་ཟེ་ཆོས་ཟ་བ་ལ་དེར་དགག་བྱ་མེད་པར་ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དགག་བྱའི་ཆོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་འགྲུལ་ཆེ་བྱུང་བ་ཉལ་ས་སུ་བཞོད་པ་དང་། གཞོད་བྱེད་དེའི་འབྲས་བུ་དགྲ་བྱུང་བ་ཉལ་ས་སུ་བཞོད་པ་སྟེ་འགྲུལ་ཆེ་དམིགས་པའི་ཉལ་ས་ཡང་དག་གཉིས་དྲང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་ན་བཟླར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་བྱུང་བ་ཉལ་ས་སུ་བཞོད་པ་དང་། དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་ཡོད་ན་ཟླར་རུང་བའི་བདག་ཉིད་དག་ནི་མ་བྱུང་བ་ཉལ་ས་སུ་བཞོད་པ་སྟེ་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པའི་ཉལ་ས་གཉིས་སོ། །དེ་ཟླར་ན་མེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་ནི་ནུས་པ་བཞིན་ལོ། །བཟླར་རུང་མི་རུང་ནི་ཕྱིར་ཆོལ་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྤང་དུ་རུང་མི་རུང་ལ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ཚྱེད་སྤོང་ནི། དགག་ཆོས་དང་འགྲུལ་བའི་འབྲས་བུ་དམིགས་པས་

དགག་བྱ་མེད་པར་སྐྱབ་བྱས་ཀྱང་རྒྱས་མི་བྱས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དགག་ཆོས་དེ་དང་འགྲལ་བ་ཡི་
 བོ་རྒྱ་དམིགས་པའི་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་དགག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དྲག་དང་
 བོ་འགྲལ་བ་ཉིད་མེད་ན་སྟེ་མེད་པས་བྱབ་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དཔེར་མཆོན་ན་གང་དུ་
 གང་རེག་མེད་དེ། དེར་བྱད་ཤིང་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འབྲ་བས་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་
 ཟད་འགྲལ་འབྲས་ལ་ཡང་དེ་ཡིན་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་ཡུལ་དང་ནི་དུས་ལ་སོགས་ལ་སྟོས་
 པར་འདོད་ལ། གཞུན་དུ་ན་བྱབ་པ་འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མི་གང་བ་སྟེ་གང་རེག་མེད་
 པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ནི་ཐལ་བ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་བཞིན་དུ་འགྱུར་རོ། །དོན་བསྐྱས་ན་ཆ་རེག་གི་
 རྒྱས་གང་རེག་འགོག་མི་བྱས་པར་མ་ཟད། ཆ་རེག་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་མི་བྱས་
 པས། ཡུལ་ལ་སོགས་པ་བྱད་པར་སྦྱར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བས་གང་རེག་འགོག་པ་ལ་མེས་
 བྱབ་པར་ནོན་པའི་ཡུལ་དང་དུ་བ་བྲག་དུ་འབྱུར་བཞིན་པའི་དུས་ལ་སོགས་པའི་བྱད་པར་སྦྱར་
 དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསུམ་ཉིད་དེས་པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། ཡང་དག་གི་བྱད་པར་གསུམ་དུ་
མ་འདུས་པ་དགག་པ་དང་། ལྷར་སྐྱར་གི་བྱད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐ་མྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་སྟོང་དང་། ལུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པའི་
ཚད་སྟོང་དོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་ཆོག་གས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་གོ་བ་ཡོད་པས་ཆོག་གས་པ་ཉིད་འབྲས་བྱ་
སྟེ་བར་དཔོག་པའི་ཉག་ས་སྟུ་རུང་ལ། དེའི་ཆེ་ཉག་ས་ཆས་དོ་ཐོ་ཐ་དད་པས་རང་བཞིན་དུ་མི་
རུང་། རྒྱ་ཉག་ས་སྟུ་བཀོད་པས་འབྲས་ཉག་ས་ཀྱང་མིན། ཆོས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་མ་དམིགས་
བའང་མིན་ལ། དེའི་མྱིར་གསུམ་ཉིད་དུ་གངས་ངེས་པ་མི་འཐད་ཅེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གང་
གོ་རྒྱ་ཆོག་གས་པ་ལས་འབྲས་བྱ་སྟེ་རུང་བར་རྗེས་སྟུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གསུམ་དུ་མ་
འདུས་པ་མིན་ཏེ། ཅིའི་མྱིར་ན་རྒྱ་དོན་གཞུན་ལ་ནི་མི་སྟོས་པར་རང་བྱུང་ཅམ་ནས་སྟེ་རུང་།

གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཏན་ཆོག་གི་དེ་རུ་བཞེན་གྱི་རྟགས་ཡིན་
པར་བརྟུན་དོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་རུང་ཙམ་མིན་གྱི་སྐྱེ་ངེས་དཔོག་པ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་
ཆོག་གི་པའི་འབྲས་བུ་ངེས་པར་སྐྱེས་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ལུས་པ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་འགྱུར་
བ་དང་འབྲེལ་ཞིང་བསྟོས་པའི་ཕྱིར་གང་ཡང་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ངེས་དཔོག་པ་ལ་བྱུང་བ་མ་
ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འགྱུར་བའི་བར་དེར་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་གོགས་བྱེད་
པ་དག་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཆོག་གི་པ་ནི་རིང་རྒྱུའི་དུས་ནས་ཡིན་པར་མངོན་
ཏེ། དངོས་རྒྱ་ཆོག་གི་པས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ལ་ནི་གང་གིས་ཀྱང་གོགས་བྱེད་མི་ལུས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་གྲགས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེས་པ་དང་བསྐྱེད་ངེས་དང་འབྱུང་ངེས་རྣམས་སོ་སོར་
བྱེ་ནས་སྦྱར་མོད་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་དོན་གཅིག་པར་བྱས་ན་དགོངས་པ་དང་མཐུན་ཞིང་།
འཇུག་པ་བདེ་བར་ཡོད་དོ། །དེས་ན་སྐྱེ་རུང་དཔོག་པ་རང་བཞིན་དང་། སྐྱེ་བར་དཔོག་པ་མ་
ངེས་པར་བསྟན་ནས་གངས་ངེས་ལ་ཚོད་པ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྦྱོང་ནི། རོ་ལས་གཟུགས་དཔོག་པ་ནི་
ཡོད་ལ། རོ་གཟུགས་དུས་མཉམ་པས་འབྲས་རྟགས་མིན་ཅིང་། དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་པས་རང་
བཞིན་ཀྱང་མིན་ལ། ཆོས་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་མ་དམིགས་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
ཚུལ་དེ་ནི་རྟགས་གཞན་བཞེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དངོས་རྒྱ་ཆོག་གི་པ་གཅིག་
ལ་རྟག་ལུས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བའི་བྱ་རམ་གྱི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་བྱ་རམ་གྱི་རོས་རྟོགས་
པ་ནི་རྒྱ་ཆོས་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དཔེར་མཆོན་ན་དུ་བས་བྱད་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་
དཔོག་པ་ངེ་བཞེན་ནོ་ཞེས་སོ། །སོགས་ཀྱིས་ངེ་ལ་སོགས་པ་སྟུང་དོ། །འདིའི་སྦྱོར་བ་ནི། ཁ་
ནང་བྱ་རམ་གོང་བུའི་སྟེང་ན་ཆོས་ཅན། བྱ་རོ་སྤྲ་མས་བྱར་གཟུགས་ད་ལྟ་བུ་སྐྱེད་པའི་ལུས་པ་
ཡོད་དེ། བྱ་རོ་ད་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དུ་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དུ་ལྟན་ལ་ལ་མེས་བྱད་ཤིང་

གི་འགྲུར་བ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དཔོག་པའི་སྟོབས་གིས་མེ་དང་བྱད་ཤིང་གི་འགྲུར་བ་
ད་ལྟར་བ་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྲོ། །དེ་ལ་རྒྱ་ཆོས་ཞེས་པའི་རྒྱ་ནི་རོ་ད་ལྟ་བུའི་
རྒྱ་སྟེ་དེའི་ཉེར་ལེན་དུ་གྲུར་པའི་རོ་སྟ་མཛོ། །ཆོས་ནི་རྒྱ་དེའི་བྲད་པར་གྱི་ཆོས་ཏེ་གཞུགས་ཕྱི་
མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞུགས་ད་ལྟར་བ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ནི་རོ་ད་ལྟར་
བའི་རྟགས་གིས་རོ་སྟ་མས་གཞུགས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དཔོག་པའི་སྟོབས་
གིས་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། རོ་ད་ལྟ་བུས་གཞུགས་ད་ལྟར་བ་དཔོག་པའི་སྟོབས་གིས་སྐྱེ་བ་མིན་པས།
དེ་རྟགས་གཞན་བཞི་པར་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་ཅེས་པའོ། །འོ་ན་རོ་གཞུགས་གཉིས་པོ་ཆོགས་
པ་གཅིག་ལ་རག་ལས་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱུབ་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཞེ་ན། ཉེར་ལེན་རོ་སྟ་མའི་རྒྱས་
པ་འབྲུག་པ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་ཅན་རོ་ད་ལྟར་བ་མེད་ལ། རོ་སྟ་མ་དེ་ཉིད་གཞན་གཞུགས་
གྱི་འང་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། གཞུགས་སྟ་མས་ཀྱང་ཚུལ་དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་བྱེད་པས་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེས་དཔག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྐྱེ་བ་ལ་རྟགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དགོས་པའི་ངེས་
པ་མེད་དེ། རྒྱ་ཆོས་རྗེས་དཔོག་གི་རྟགས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལ་སྟོས་ཏེ་འདུས་
པའི་དུས་གྱི་རྒྱས་པ་སྟ་མ་དང་། རང་དང་དུས་གཅིག་པ་གཞུགས་ད་ལྟར་བ་ན་མས་རྟོགས་
པའི་རྗེས་དཔག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སྐྱེས་པ་བཞིན་ནོ། །དོན་བསྟུས་ན་རྗེས་དཔག་དེ་ནི་འབྲས་
བུའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས་རྟགས་གཞན་བཞི་པ་མིན་ནོ། །འདིར་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ནི་
གཞུགས་སྟ་མས་རོ་སྟེ་མ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་དཔོག་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡོད་མིན་
དང་། རོ་གཞུགས་པན་ཚུན་རྟགས་སུ་སྒྱུར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན་དང་གི་བ་མས་ལུས་
དང་གཞུགས་བརྟན་གྱིས་གཞུགས་སོགས་དཔོག་ན་རྟགས་གང་དུ་འགྲུར་བ་སོགས་ཏེ་དབྱེད་
དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་ཡི་གེས་མི་ལང་བས་རེ་ཞིག་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་ལྟར་སྒྲིང་གི་བྲད་པར་ཡང་དག་ཏུ་འདུས་པ་དགག་པ་ནི། རྒྱ་མ་ཆོགས་པ་

མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་ཅིག་ཞོས་ལ་མེད་པར་མ་མཐོང་བས་བྱབ་པ་མ་རྩོགས་
ཤིང་ལྷག་མ་དང་བཅས་པས་ཡིན་ནོ། །མཆན་གཞི་ནི། དག་སྦྱས་དེ་སྦྱ་བ་པོ་ཆགས་ལྡན་དུ་
སྦྱབ་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་མཆན་གཞི་ལ་མཆན་ཉིད་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་
གཉིས། ཉགས་ཀྱི་ཕྱོག་བྱབ་འབྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པར་བསྟན་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་
གིས་ཕྱོག་བྱབ་འབྲུབ་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པས་བྱབ་པའི་དོན་དང་། མཐུག་
བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱོག་བྱབ་འབྲུབ་པ་འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་བཞེད་
པ་དང་། མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་དང་། མ་མཐོང་ཅམ་གིས་ཕྱོག་བྱབ་དུ་འདོད་པའི་
གཞན་ཕྱེད་གཤག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་སུ་མ་ཟད་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་ནི་ཚུལ་གསུམ་ག་
ལ་འདྲ་ཕྱོགས་སྒྲང་དེ་ཡིས་ངེས་པའི་བྱད་པར་སྟོས་པར་མཛད་ལ། སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡང་
མི་ཉག་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་བྱས་པ་ལྟ་བུ་མ་བྱུབ་པ་དང་། བཞེག་དོན་འགལ་
བ་དང་། འབྲུལ་པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོར་ནི་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ངེས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཕྱོག་བྱབ་འབྲུབ་པ་ལ་ཉགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མེད་པར་ངེས་དགོས་ཀྱི་མ་
མཐོང་བས་མི་ཆོག་གོ་ཞེས་སྒྱུར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གོ་བདེ་བར་བྱས་ན། དེ་ཡིས་ཚུལ་ནི་གསུམ་
ག་ལ་འདྲ་། །ངེས་པ་བརྗོད་པར་མཛད་པ་སྟེ། །མ་བྱུབ་པ་དང་ཞོག་དོན་དང་། །འབྲུལ་ཅན་
དགག་པའི་ཆེད་དུ་འོ་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་བཞེད་པ་ལ་འགལ་བ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། བྱང་གིས་འགལ་བ་བསྟན་པ་
དང་། མདོན་སུམ་གིས་འགལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་བྱང་འགལ་བྱག་སྟེ། དང་པོ་རིགས་
སྟོའི་དག་ཉམས་པའི་ཐལ་བ་ནི། འབྲུལ་པ་ཅན་མ་ངེས་པའི་ཉགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི་མི་མཐུན་

པའི་ཆོས་ཀྱི་ངག་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་
 གྲུབ་གྲུབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན་རིགས་སྒྲོ་ལས། དེ་ཞིག་འགལ་བ་དང་མ་དེས་པའི་གཉེན་པོར་
 གཉེས་ཀ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་མི་རིགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དོན་བསྟུས་
 བ། ཉགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པར་གོ་བའི་དོན་དུ་ངག་དེ་བརྗོད་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁྱོད་
 ལྟར་ན་མ་མཐོང་བས་ཆོག་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །གྲུལ་ཏེ་ངག་དེ་ནི་མ་མཐོང་བ་གོ་བའི་འབྲས་
 བྱ་ཅན་དེ་ཉིད་ཡིན་པས་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མ་སྟོས་
 གྲུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། རི་ལྟར་ཞེ་ན། མཐོང་བ་ལོག་པ་ཉིད་མ་མཐོང་བ་གྲུབ་པའི་
 དོན་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་རང་གི་ལུགས་ནི་ཉགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་
 ཆོག་གིས་ཏེ་དེ་གཅིག་བྱས་ཀྱང་ཉགས་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མེད་པ་ཁོ་རྟོག་གོ་བར་བྱེད་པ་
 མིན་ལ། གལ་ཏེ་ཚུལ་རི་ལྟར་མེད་པའི་རིགས་པ་དེ་བརྗོད་ན་དེ་ཆེ་གཞི་ནས་མི་མཐུན་སྟོགས་
 ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་བྱས་སོ། །རིགས་པ་ནི་ཉགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པའོ། །ཞང་བ་དང་མོ་
 གཉེས་གྱིས་ལུང་དང་འགལ་བར་བསྟན། དེ་ནས་གཉེས་གྱིས་ཅོད་སྟོང་གི་ལན་དགག། དེ་རྗེས་
 བཞེས་རང་ལུགས་བརྗོད་པར་གདའ་ན་འང་པལ་མོ་ཆེས་མ་དགོངས་པར་སྤང་ངོ་། །

ལུང་འགལ་གཉེས་པ་ལྷག་ལྷན་འབྲེལ་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་ནི།
 སྟོན་གཞན་ཡང་གལ་ཏེ་ཉགས་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ཏེ་དེ་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་གྲུབ་
 འབྲས་པར་འགྱུར་ན། ལྟར་ཐོས་པའི་ཤིང་ཏོག་དང་གཟུགས་མཚུངས་ཤིང་། ཤིང་སྟོང་གཅིག་
 ལས་སྟེས་པ་མཚུངས་པའི་ཉགས་གྱིས་ཤིང་ཏོག་ལྷག་མ་ནམས་རོ་མངར་དང་ལྷན་པར་སྦྱབ་
 པའི་སྟོར་བ་དེ་ཉིད་ཅི་སྟེ་ན་ལྷག་ལྷན་འབྲེལ་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེར་ཡང་མ་
 མཐོང་བ་ཅམ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། ཀྱན་བརྟུས་རང་འབྲེལ་ལས། ཅི་སྟེ་གཟུགས་
 ལ་སོགས་པ་མཚུངས་པས་རོ་ལ་སོགས་པ་གདོན་མི་བ་བར་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་

རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར།

ལུང་འགལ་གསུམ་པ་ལྟོག་པ་ཅན་ཅམ་དུ་བཤད་པ་རྟགས་སུ་ཐལ་བ་ནི། ལྟོག་པ་ཅན་
དུ་མིང་བཏགས་པའི་ལྟོག་ལྟན་ཡང་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡང་
དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། ཁྱོད་ལྟར་ན་ལྟོག་བྱུང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། བདག་ལྟར་མཚུངས་པའི་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་མེད་
པ་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། མ་དམིགས་པ་ནི་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ལུང་འགལ་བཞེ་བ་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་རྟགས་ཡིན་པ་མ་ལོག་པར་ཐལ་བ་ནི།
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ལྟོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་བཞེ་དང་བྱུང་བ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་སོགས་བཞེ་དཔེ་
དོན་དུ་སྐྱར་བ་སྟེ་སྐྱར་ནས་ལྟར་སྐྱར་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་རུང་བ་མིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་
ཕྱིར། འདོད་ན་མདོ་རང་འགྲེལ་ལས། ལྟོགས་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཆོལ་བ་དང་ཕྱིར་ཆོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་
ངེས་པར་བཟུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་མཐུན་པའི་ལྟོགས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་
སོགས་པ་ལའང་ཅི་རིགས་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ལུང་འགལ་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་མཉན་བྱ་རྟགས་སུ་རིགས་པར་ཐལ་བ་ནི། དངོས་བཤད་
པ་དང་། ལན་དགག་པ་དང་། གྲུབ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱུང་བར་
མཉན་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཡི་གཏན་ཆོགས་
སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ལྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་མི་མཐུན་ལྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟོབ་
དཔོན་གྱིས། བྱུང་བར་ནི་རྣམ་པར་གཅོད་པའི་གཏན་ཆོགས་སུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་
པ་དང་འགལ་ལོ། །རྟག་མི་རྟག་རྣམ་པར་གཅོད་ཅེས་པ་ནི། དེ་དང་དེར་སྐྱབ་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱི་ལ་དེ་གཉིས་ཀར་སྐྱབ་མི་ལུས་ཏེ། བསྐྱབས་ན་དེ་གཉིས་གཞི་
མཐུན་འགོག་པའི་ཆུང་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། དུ་ནི་རྩ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དོར་བར་

ཐལ། གང་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་ལས་དེ་ལ་མེད་པའི་ཕྱོག་ཁྲབ་འབྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མ་མཐོང་བས་ཕྱོག་ཁྲབ་བྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ན་མཉན་བྱ་དེ་བཞིན་དུ་ནི་
རྟགས་གཞན་ལ་འདྲ་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་སྤྲོ་པས་ཁས་ལེན་དེ་དོར་བར་བྱའོ། །

ལུང་འགལ་དུག་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེ་བྲག་པའི་སྦྱར་བ་བཀག་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ་
བ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་རིག་བྱ་བཏང་སྟོམས་པ་མཐོང་བའི་རྣམས་ས་ཚུ་མེ་
གསུམ་ལ་མི་ལྟན་པར་བསྐྱབ་པ་དེ་ཡང་ཕྱོག་ཁྲབ་འབྲུབ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཐལ། དེར་ཡང་མ་
མཐོང་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྒྱུད་གི་རབ་བྱེད་ལས། གལ་ཏེ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མཐོང་
བ་དག་ལ་འགོག་པར་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པ་བསྟན་པ་ནི། གང་ཡང་རྒྱ་ཡུལ་ལ་སོགས་པའི་
ཁྱད་པར་ལས་འབྲས་བྱ་རྣམས་ལ་རྟུ་ས་པ་ཐུ་དྲད་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྣང་
ཞིང་དམིགས་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྣམས་དེ་ལ་གཅིག་མངར་བར་མཐོང་བ་ན་གཞན་ལ་ཡང་མངར་བ་
དེ་ཡོད་པར་ངེས་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་བྱེད་ལྟར་ན་ཤིང་འབྲས་ལྟ་བུ་མངར་བ་ལ་
མཐོང་གི་གཞན་ལ་མིན་པ་དེའི་དོར་མདུན་གྱི་ཤིང་འབྲས་འདི་ཆོས་ཅན། རོ་མངར་དང་ལྟན་ཏེ།
ཤིང་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའང་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོགས་ཆོས་བྲུབ་ཅིང་། མི་
མཐུན་རྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བའང་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རྟགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་
མཐུན་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་སྤྲོད་པས་གཞོད་དོ། །

གསུམ་པ་མ་མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཕྱོག་ཁྲབ་འདོད་པའི་གཞན་སྡེ་དགག་པ་ནི། གསོན་
ལུས་ལ་བདག་དང་། ས་ལ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་སོགས་མེད་པར་རུབ་ཏུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་
མ་དམིགས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་གཏན་ཆོགས་མེད་པར་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་མ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་ཁས་སྒྲུངས་ནང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགལ་ཚུལ་ནི་དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་གསོན་

ལྷན་ལ་བདག་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་སྟོག་ལྡན་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱང་པན་པ་ས་ལ་
ཤེས་པ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་དག་སྤྱོད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་ཀུན་མཁྱེན་མིན་པར་
སྐྱབ་པ་ན་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་གཉིས་ནང་འགལ་བ་
དང་། གྲངས་ཅན་པ་འོ་མ་ལ་ཞོ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དང་། འདུས་ཤིང་བསགས་
པའི་རྟགས་ཀྱིས་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པར་སྐྱབ་པའི་ཆེ་རྟགས་དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་ནང་འགལ་བ་སོགས་ཉེ་ཤིན་དུ་མང་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པས་བྱུང་པའི་དོན་ལ་གསུམ། རྒྱབ་པ་འབྱུང་པ་རྟགས་མི་མཐུན་པ་
མཐའ་དག་ལ་མེད་པར་ངེས་པ་ལ་བལྟོས་པར་བྱུང་བ་དང་། དེ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
མཐའ་དག་བྱུང་མི་དགོས་པ་དང་། ཐོག་མར་དེ་སྐྱབ་རྟགས་གཉིས་ལ་བརྟེན་པས་བྱུང་པའི་
དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་རྒྱབ་པ་འབྲེལ་པ་ལ་ལྟོས་པར་བྱུང་བ་དང་། མི་ལྟོས་
ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་མ་མཐོང་ཅམ་གྱིས་ལྟོག་རྒྱབ་མི་འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་
རྟགས་དེ་ཡོད་ཅམ་དྲ་ངང་གིས་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཉིད་ཀྱིས་རྟགས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ལྟོག་པར་འགྱུར་བའོ་དེ་བཞིན་རྒྱ་ལོག་པ་ཡིས་ནི་འབྲས་བུ་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ།
གང་གིས་ན་འབྲས་བུ་རྒྱ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཇམ་ནི་སྤྱད་པའི་སྒྲུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཚུལ་དེ་ལྟ་མིན་ན་གཅིག་ཆོས་ལོག་པས་ངེ་
ལྟར་ན་གཞན་རྟགས་ནི་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་མི་ལ་རྟ་མི་བདོག་
ཅས་ཏེ། ལྷགས་ཀྱང་བདོག་པ་མིན་ནམ་ཅི། །ཞེས་མི་གང་ལ་ལྷགས་མེད་དེ། མི་དེ་ལ་རྟ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རྩིས་རྒྱབ་འབྱུང་པ་འབྲེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་ནའང་སྟོན་འཇུག་སྟེ། རྟགས་
གཅིག་ཅིག་ཉེ་བ་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ངེ་ལྟར་ན་ཆོས་གཞན་ནི་ཉེ་བ་སྟེ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཞེས་

པ་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན། མི་ལ་སྤྱད་པའི་བདོག་ཅེས་ཏེ། །དེ་བཞིན་རྟ་ཡང་བདོག་གུམ་
ཅི། །ཞེས་མི་གང་ལ་རྟ་ཡོད་དེ། མི་དེ་ལ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་གདུལ་བྱ་ངོས་བཟུང་
བཅོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་སྟེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་
དག་ལ་རྟགས་མེད་ངེས་སུ་གྲུབ་དགོས་ཀྱང་ངེས་པར་ཏེ་ཅིས་ཀྱང་འདི་ལ་རྟགས་སྟོན་གཞི་
མཐའ་དག་གྲུབ་དགོས་པར་མི་འདོད་དེ། །ཆོས་དེ་དག་མེད་ན་རྟགས་དེ་དག་མེད་ཅེས་འབྲེལ་
བ་བརྗོད་པ་ལས་ཀྱང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་དག་ལ་མེད་པ་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཐར་
ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དེས་པར་ཞེས་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ན་ཕྱིར་ཁོ་ལ་གྱིས་གྲུབ་
པས་ཁྱབ་པར་མི་འདོད་པ་ཡིན་གྱི། གྲུབ་པའང་ཡོད་ཅེས་པའི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འབྲེལ་བ་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཤེས་ཟིན་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཔེ་ལ་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ་དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བསྐྱུབ་
བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག་རྟགས་དེའི་ངོ་བོ་དྲུང་། རྒྱུའི་དངོས་པོར་མི་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །དེ་
བས་ན་དེ་དག་མི་ཤེས་པ་དེ་ལ་སྟོན་ཏེ། འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ནི་གལ་ཏེ་
ཕྱོགས་ཆོས་མི་ཤེས་ན་དེ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏུ་ཆོག་པས་འབྲེལ་བ་བརྗོད་དགོས་པར་ཟད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་འབྲེལ་བ་ཤེས་ཟིན་མ་བཟེད་ན་ཁྱབ་པ་གཉིས་
ལས་གང་ཡང་རྟུང་བ་ཞིག་དངོས་སུ་སྤྲས་པས་ཀྱང་མ་སྤྲས་པ་དེ་ཉིད་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཅིག་
ཤོས་ལ་བྱན་པ་ཡང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་བརྗོད་མི་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཁྱབ་པའི་ཅ་བ་འབྲེལ་བ་ལ་སྟོན་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞི་འགར་རྒྱ་དྲུང་ཁྱབ་
བྱེད་ཀྱི་རུང་བཞིན་དུག་མེད་པ་རྟགས་སུ་བཀོད་པས་འབྲས་བུ་དང་རང་བཞིན་ཅན་འགྲུལ་ཞིག་

དག་གཞི་དངོས་པོ་ཡང་གཏུན་ཆོག་སུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་རང་ལས་ལྷོག་སྟེ་སྦྲར་
བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་དག་ཏུགས་ལ་གཉིས་པོ་དེར་གངས་ངེས་སམ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
ཁྱབ་མཉམ་པའི་རང་བཞིན་ཡོད་པ་ན་དམིགས་པར་ནི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེ་མི་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡང་དག་ཏུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མི་དམིགས་པའི་ཏུགས་འདི་
བསྐྱུས་ནས་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་བཤུད་ཀྱང་རྣམ་པ་དུ་མ་དབྱེར་ཡོད་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་ཁྱབ་
བྱེད་དང་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པོ་དེ་དང་། དེ་དག་དང་འགྲུལ་བའི་འགྲུལ་དམིགས་
རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ལ་སོགས་པས་བསྐྱུས་པ་འགྲུལ་འབྲས་དམིགས་པ་དང་། རྒྱ་དང་འགྲུལ་
བའི་འབྲས་བྱ་དམིགས་པ་སོགས་འབྲེལ་ཆེ་མ་ཆོག་སུ་སྟེ་མ་དམིགས་པ་དང་། འགྲུལ་ཆེ་
ཆོག་སུ་སྟེ་རྣམ་པ་དུ་མར་དབྱེ་བའི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་ལྟས་སོ། །

གསུམ་པ་མཐུག་བསྐྱུས་བཞི། ཏུགས་ཆོས་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་དངོས་པོ་འམ་རྒྱ་བཞིན་
དང་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཆད་མས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཏུགས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་ཁྱབ་
འབྲེལ་ངེས་དགོས་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆོག་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་ཅམ་ལས་ལྷོག་ཁྱབ་འགྲུབ་
པ་མིན་ཅིང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་མཐོང་བ་ཅམ་ལས་རྗེས་ཁྱབ་འགྲུབ་པ་མིན་པའི་གནད་ཀྱིས་
སོ། །སྦྱབ་ཏུགས་ལ་འབྲེལ་བ་དགོས་པ་ལས་གཞུན་དུ་ན་འབྲས་བྱ་གཞུན་ནི་རྒྱ་གཞུན་དག་
དང་ངེས་པར་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་སྟེ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་རང་བཞིན་གྱི་ཏུགས་ཆོས་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་ན་དེ་གཉིས་དོན་གཞུན་དང་
རྒྱ་མཆན་ཐ་དད་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་གོས་ལ་ཆོན་བཞིན་དུ་ཏུགས་སྟོན་
དང་ཆོས་རྗེས་སུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བསྐྱུས་བྱའི་ཆོས་གང་ཞིག་སྦྱབ་བྱེད་ཏུགས་
ལས་དོན་གཞུན་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པར་གྱུར་ན་ཆོས་དེ་ཏུགས་ལས་གཞུན་ཉིད་
དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྔ་མ་དེ་ཕྱི་མའི་རྒྱ་འབྲས་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་ལ། འོན་ཀྱང་ཏུགས་

དེའི་ཕྱིས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ཉིད་ནི་མིན་ལ། འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
རང་བཞིན་ཅན་ལ་བྱུང་བ་གྲུ་ལ་ངེས་ཏེ་མ་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐབ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
ངེས་བྱེད་དང་། དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འབྲས་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། རང་
བཞིན་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དོ། །དང་པོ་ནི། མེད་འབྲས་བུ་ནི་དུ་བ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་
མེད་འབྲས་བུ་འཁྲུག་ཆོས་མེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཐུག་ཅིང་། དེ་དང་རྗེས་གཞན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་མེ་དེ་མེད་པར་ནི་དུ་བ་དེ་ཡོད་ཅེ་ན། དུ་བ་ནི་རྒྱ་དྲང་ལྷན་བ་ལས་འདུས་
པར་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མེད་དུ་བྱུང་བ་ནི་གཞན་གང་ལའང་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དུས་རྟག་ཏུ་
ཡོད་པའམ་རྟག་ཏུ་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །འདིའི་འཇམ་ནི་སྤྱད་པའི་སྐྱ་ཡིན་ཀྱི་གདམ་ཆེག་མིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་དུ་བ་ནི་ངེས་ཡོད་ལ་ངེས་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བས་རྟག་ཏུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་
ཐལ་བ་མི་འཐུག་གོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་ཉམས་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་དངོས་པོ་ནུས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
དུ་མིན་པར་ངེས་འགྲུལ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་བ་ནི་རྒྱ་ཁྱེད་གཞན་ལ་སྟོས་པའི་དབང་ལས་ཡིན་ནོ་སྟེ་
ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྤྱི་པོ་ཞེས་བཏགས་པའི་གྲོག་མཁར་ལས་དུ་བ་འབྱུང་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བ་མེ་ལ་སྟོས་པར་མ་བྱུང་ཅེ་ན། འོ་ན་སྤྱི་པོ་དེ་མེད་དུང་བཞིན་ཡིན་ནམ་
མིན། ཡིན་ན་དེ་ཉིད་མེ་ཡིན་པས་ཅོད་པའི་དོན་མེད་ལ། འོན་ཏེ་སྤྱི་པོ་དེ་ཉིད་མེད་དུང་བཞིན་
མིན་ན་ནི་ངེ་ལྟར་ན་དེ་ལས་དུ་བ་འབྱུང་སྟེ། མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་སྟེ། དུ་བ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱ་ཡི་དུང་བཞིན་གྱི་མེ་དེ་ལ་དེ་སྐྱེད་པ་ཡི་རུས་པའི་བྱེ་བྲག་གམ་བྱུང་པར་དང་ལྷན་གྱི། གཞན་
ལ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྟུས་ན། འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་དུ་བའི་རྒྱ་མིན་པ་ལས་འབྱུང་ན་དེ་ནི་
རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་བས། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པའོ། །སྤྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རང་གི་རྒྱ་ཡི་རྗེས་སུ་

འཁོ་བ་དྲུག་ལྟོག་པ་ལས་འབྲས་བྱ་དུ་བ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་རྒྱ་མེ་ལྟ་བུ་གང་གི་རྩེས་སུ་འཁོ་བར་
མཐོང་བས། དུ་བ་དེའི་རང་བཞིན་ནི་མེ་དེའི་རྒྱ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་མི་མཐུན་པ་དང་
རྒྱ་མེད་པ་ལས་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་མཐུག་བསྟུ་བཤོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་ཉག་གས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་བཤད་པ་ལ་བཞི། འབྲེལ་བ་ངེས་
བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རང་བཞིན་ཉག་གས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་སྟོང་བའི་
སྟོན་ས་ཀྱན་རྩོམ་དང་དོན་དམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་དང་། རང་བཞིན་ཉག་གས་ཀྱི་སྟོར་བ་
དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་རྒྱས་པར་བཤད་ནས་མ་ངེས་པ་སྟངས་བཤོ། །དང་པོ་
ནི། འབྲས་ཉག་གས་སུ་མ་ཟད། རང་བཞིན་ལ་ཡང་སྤྱིར་ཉག་གས་ཆོས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་
བ་གྲུབ་པ་དགོས་ལ། བྱད་པར་ཉག་གས་ཡོད་པ་ཅམ་དང་ཆོས་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་ཞིག་
དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གང་ཡང་བྱས་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་ཅམ་ནས་མི་ཉག་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་
པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་རིམ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བྱས་པའི་ངོ་བོ་སྟེ་བ་དང་། མི་ཉག་པའི་ངོ་བོ་འཛིག་པ་
ཡིན་པས། གང་ཡང་སྟེས་ཅམ་ནས་འཛིག་པ་ནི་བྱས་པ་མི་ཉག་པ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བའི་
དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་སྟེས་ཅམ་ནས་འཛིག་པ་དང་། སྟེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པ་དང་།
རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པ་དང་། འཛིག་རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་དང་པོའི་
དུས་ཉིད་ནས་འཛིག་པ་དང་། གང་ལ་སྟེ་བའི་དུས་དེ་ཉིད་དུ་འཛིག་པ་དང་། རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་
པར་སྟེས་པ་དང་། རང་དུས་ནས་འཛིག་པ་དང་། བྱས་པ་མི་ཉག་པ་དང་རང་ཆས་སུ་འབྲེལ་བ་
སོགས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཏེ། དཔྱིས་བྱིན་པར་གོ་མཁན་ནི་ཉིན་མོའི་རྒྱ་སྐར་གྱི་
མཆེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་ཡང་སྟེ་བའི་དུས་མཉམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཆེས་སྤྲ་བའི་གནས་ཏེ། བྱི་
པ་རྣམས་ལྟ་ཞོག་གི་རང་སྟེ་བྱེ་བྱེས་ས་ཀྱང་རྩོམ་མོགས་པའི་ཚུལ་བསམས་ན་ཤེས་སོ། །འདིའི་
སྐབས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྟོག་ནི། དུལ་དུས་གར་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་ཉིད་

ཕྱོག་ཅིང་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་རྟགས་དེ་ཡང་ཡོད་པའི་བདུག་ཉིད་ལོག་ནས་མེད་པར་འགྱུར་བ་
དེ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འབྲས་རྟགས་སོགས་དང་མི་འདྲ་བར་ཡུལ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྲོ་མ་ཕྱོག་
པས་ཕྱི་མ་ལོག་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དྲད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་སྟེ་དེའི་གནད་གྱིས་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་
ཏེ་རྟགས་ཆོས་རྣམས་ཐ་དད་དུ་མེད་ན་དམ་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་ཐལ་ལོ་
ཞེ་ན། རྟགས་ཆོས་རྣམས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྒྱ་
མཚན་གྱང་གི་ཕྱིར་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་རྟགས་པས་སྐྱར་བ་ཅམ་མིན་པར་རྟང་
བཞིན་གྱིས་ཡུལ་དུས་སོགས་གཞན་གང་དང་ཡང་མ་འདྲེས་པར་རྟང་རྟང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་
པའི་ཕྱིར་ན་རིགས་མཐུན་པའི་དངོས་པོ་དང་མི་མཐུན་པ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་དགུ་ལས་ཕྱོག་
པ་ལ་ནི་བརྟན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ལོག་པ་གྲང་དྲང་གང་ལས་དོན་དེ་དང་དེ་དག་ཕྱོག་
པ་དེའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཁྱད་གཞི་གཅིག་ཉིད་ལའང་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་རིགས་དུ་མ་དབྱེར་རྟང་
ཞིང་། དེའི་ཁྱད་པར་གྱིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཕྱིས་དང་རྟགས་སྤར་རྟགས་པར་འགྱུར་བ་དག་
རབ་དུ་བྱེད་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་ཏེ། མདོར་ན་རྟགས་ཆོས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱོག་ཆོས་ཐ་
དད་ཅིང་། དེའི་སྒྲོ་ནས་རྟགས་བྱ་རྟགས་བྱེད་དུ་འཛོག་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེས་པའོ། །དོན་བསྟན་
ན་རྟགས་ཆོས་ངོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པ་དེའི་ཕྱིར་ཕྱོག་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་གང་ཞིག་
ཆོས་ཏེ་ཆོས་གང་ཞིག་སྒྲོ་གྲང་གིས་གོ་བར་འགྱུར་བ་དེ་སྒྲོ་དེ་ལས་གཞན་གྱིས་གོ་བར་བྱས་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྲས་མི་རྟག་པ་མ་བརྗོད་ཅིང་། དེ་དང་འཇུག་ཚུལ་
མཚུངས་པའི་རྟག་པས་ཀྱང་མ་གོ་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་བརྗོད་པའི་སྤྲ་དང་རྟག་པས་ཀྱང་
བྱས་པ་མ་བརྗོད་ཅིང་མི་གོ་བ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྟགས་ཆོས་གཉིས་ནི་སྤྲ་རྟག་གི་

ཡུལ་ན་ཐ་དད་ཏུ་ནམ་པར་གནས་པས། སྒར་གྱི་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་ཅེས་བཤོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གྲུབ་པའི་སྐྱོའི་གསལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་
 གྲུས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དགག་པའི་སྐྱོའི་གསལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་པ་མེད་པར་གྲུབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྐྱོའི་གྲུབ་པས་འཇུག་པ་དགག་པ་དང་། སེལ་བས་འཇུག་པར་
 བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚད་པ་སྟོང་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྐྱོ་
 མོ་ལས་སྐྱོའོ་གཞན་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་གྲུབ་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པར་
 བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་
 བ་འགོད་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། འོན་པསྟུ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་འགྲེལ་
 ལས། སྐྱ་དང་རྟགས་དག་གིས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་རྟོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། གྲུབ་པས་དངོས་པོའི་
 རང་གི་ངོ་བོ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་འོ། །ཞེས་བྱ་བར་རི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། ཆོད་མ་གཞན་དང་སྐྱ་གཞན་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱོའི་གྲུབ་ལ་གྲུབ་པས་འཇུག་ན་མངོན་སུམ་
 དང་ཚུལ་མཚུངས་པར་འཇུག་དགོས་པས་འཇུག་བྱའི་དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག་བདུག་ཉིད་
 རྟོག་པས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས། དེ་ཡིན་པ་ལ་ཆོད་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་པར་བྱ་
 བ་གྲུང་ཞིག་ཡོད་དེ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། རྟོག་པ་སྐྱ་མ་དེས་མ་མཐོང་བའི་ལྟ་གཙུག་
 གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ་བས། སྐྱོའི་གྲུབ་ལ་གྲུབ་པས་འཇུག་པ་མིན་
 འོ། །དོན་ངེལ་ན། སྐྱ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཆོད་མ་གཞན་གྱིས་དབྱང་པར་
 བྱ་བ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེ་ལ་གྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་
 མཐོང་བའི་སྐྱའི་བྱང་ཆོས་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། བཞུགས་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་ཙམ་དུ་མཐུན་པ་
མཐོང་བ་ལས་ཉི་ཕྱིས་ལ་དདུལ་གྱི་ནམ་པ་ལྟར་གྲལ་ཏེ་འབྲུལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་གང་

ལ་ཡོན་ཏྲ་ཏེ་བྱང་ཆོས་གཞུན་སྒྲིབ་བར་མི་བྱེད་ན་སྒྲིབ་ཏེ་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་
 བ་བདེན་ཀྱང་དེ་མིན་པས་སྒྲིབ་མེད་ཅེས་བཤོ། །འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་འབྲུལ་པ་སྒྲིབ་བྱེད་བྱེད་
 ཡིན་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་མིན་ནོ། །སྐབས་ལྷ་སྤྱི་འདི་དག་ཏུ་འབྲེལ་པ་ན་མས་ཀྱིས་བྱས་པས་སྒྲིབ་
 ཏུ་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཕྱུ་ལ་སྒྲིབ་བར་མཛད་པ་ཅི་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཅིག་ཏུ་གཙོ་ཆེ་བ་དང་།
 གཉིས་སུ་མཚན་པར་བཞེད་ནས་ཡིན་གྱི། དེར་ངེས་ནས་མིན་ཏེ། སྒྲིབ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟན་བཞི། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་དངོས་པོ་གང་མངོན་
 སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིས་དེའི་བྱང་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏྲ་མཐུང་དག་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་
 བཤད་འབྲུལ་པས་ཏེ་འབྲུལ་རྒྱས་ཡོན་ཏྲ་ན་མས་ངེས་པར་མི་བྱེད་པས་དེའི་བྱིར་དུ་སྒྲིབ་དག་
 ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲིབ་ཏེ་གསེལ་འཇུག་མིན་པ་ལ་གཞོད་པ་
 བསྟན་པ་དང་། སྒྲིབ་ཏེ་གསེལ་མངོན་གྱི་མེད་ན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འགལ་བ་སྤང་བཤོ། །དང་
 པོ་ནི། སྒྲིབ་ཏེ་གཞན་མ་ཐད་རྗེས་སུ་དབག་པ་ལས་ཀྱང་སེལ་བའི་སྒྲིབ་ནས་མིན་པར་དངོས་པོ་
 རང་མཚན་ཁོ་ན་འཛིན་ན་གང་གི་ཆོས་གཅིག་ངེས་པར་གྱུར་བས་དེའི་ཆོས་ཀྱན་ཀྱང་ངེས་ཤིང་
 འཛིན་པར་ཐལ་ཏེ། དངོས་དབང་གིས་ངེས་པའི་བྱིར། སེལ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཉེས་པ་འདི་ནི་ཐལ་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོས་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲིབ་ནས་འཇུག་གི་དངོས་དབང་གིས་མིན་པའི་བྱིར།
 རྒྱ་མཚན་དེ་ན་མས་ཀྱི་བྱིར་སྤང་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏྲ་གསུང་དང་རྗེས་དབག་ནི་སེལ་བའི་ཡུལ་
 ཅན་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ། གཞན་དུ་ན་བྱང་གཞི་ཆོས་ཅན་ཚད་མས་བྱུ་པར་གྱུར་ན་
 བྱང་ཆོས་དེ་ལས་ཏེ་དེའི་ནང་ནས་ཚད་མས་མ་བྱུ་པ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པར་
 ཐལ་པོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མངོན་ཐུས་གིས་མཐོང་བའི་དོན་འགྲུབ་ལུང་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་ཐ་
སྟོན་ཤེས་བ་ནི་ཡོད་ལ། གང་དེ་ལྟར་ཤེས་བ་ནི་སྤྱིའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆས་པར་རྟོག་བ་ཡིན་ནའང་
དེས་སྟོ་འདྲགས་མངོན་སྒྲུར་སེལ་རྒྱ་མེད་པས་སེལ་འཇུག་ཏུ་རི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། ཡུལ་གང་
ལ་གཞུན་གྱི་ཆ་སྟོ་མ་བཏགས་བ་སྟེ་སྟོ་འདྲགས་བཀག་བ་དེ་ཅན་ལ་འཇུག་པས་ན་སེལ་བའི་
སྟོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་རི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། དེས་པའི་ཤེས་བ་དེ་དང་ནི་སྟོ་འདྲགས་གྱི་ཡིད་
གཉིས་སོ་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་གྱི་ངོ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེས་པ་འདི་ནི་སྟོ་འདྲགས་བཀག་བའམ་
དཔེན་བ་ལ་འཇུག་ཅེས་བྱ་བར་ཤེས་ཀྱས་བ་ཡིན་ནོ། །ངག་དོན་ནི། མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་
དེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། རྟག་འཛིན་གིས་དཔེན་བ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའི་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་སྤྲང་བ་ནི་ཐུན་པས་དཔེན་བ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོད་ག་མེལ་བས་འཇུག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱོད་ག་མེལ་བའི་ཡུལ་
 ཅན་ཏུ་བྱལ་པ་དང་། སྐྱབ་འཇུག་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་གཅིག་
 ཉིད་ལའང་ཆུ་ཤིང་གཞན་དང་གཞན་གྱིས་སྐྱོ་འདོགས་པ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་བསལ་
 བའི་སྤྲུང་ཏུ་ནུ་དེས་པའི་རྟོག་པ་དྲང་བརྗོད་པའི་སྐྱ་ཡུང་དེ་སྟེད་ཁོ་ན་འཇུག་ལ། རྒྱ་མཚན་དེས་
 ཉེ་དེ་ཉིད་གྱིས་སྐྱོད་ག་དེ་དྲག་སྟེད་ཡུལ་ཐ་དྲད་ཅན་གྱི་མེལ་འཇུག་ཏུ་བྱལ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྐྱོའི་ག་གང་དག་སེལ་བས་འབྱུག་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱབ་པས་
འབྱུག་ན་བྱུང་གཞིའི་དངོས་སོ་གཅིག་ལུ་བ་བརྗོད་པའི་སྐྱུ་ལམ་རྟོགས་པའི་སྐོ་གཅིག་གིས་བྱུང་
ཆོས་ཀྱི་བརྗོད་ཅིང་འབྲས་བས་བྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆོས་སོ་སོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་
རྟོག་གང་དག་གཞན་ཡུལ་ཏེ་སྐྱོད་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱོའི་ག་དེ་དག་
ནས་བྱངས་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། བྱེད་པར་རེ་རེ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཏུ་

འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉོག་པས་ཀྱན་བཟུང་ཡང་མ་ངེས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱས་
 པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པ་གྲང་གི་ལུགས་ལྟར་ནུ་གང་ལ་
 རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲོལ་བྱུང་པར་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་བྱུང་གཞིའི་དོན་དང་བྱུང་པར་གྱི་ཚོས་
 རྣམས་རྣམས་ཐ་དྲུག་དུ་འཛིན་ཅིང་། རོན་ལའང་རྣམས་ཐ་དད་ཡིན་པས་སྤྱོད་རྣམས་གངས་པར་ཐལ་
 བའི་སྒྲོན་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་ཡང་གསལ་པར་བཤད་ན། བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚོས་གཉིས་པོ་
 རྣམས་ཐ་དད་ཅིང་། བྱུང་ཚོས་ནང་པན་ཚུན་ཡང་དེ་ལྟར་ལ། སྒྲོལ་གྲང་རྣམས་རེ་རེ་བ་ཁོ་ན་འཛིན་
 པས་སྤྱོད་རྟོག་སྤྱོད་པས་འབྱུག་གྲང་སྤྱོད་རྣམས་གངས་པར་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་ཅེས་ཟེར་རོ། །དེ་
 དགག་པ་ནི། བྱུང་གཞི་གང་ཡིན་རང་གི་བྱུང་ཚོས་ལས་རྣམས་ཐ་དད་ན་དེ་དག་གི་རྒྱར་ཁས་
 ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་བྱུང་གཞི་དེ་ཉིད་བྱུང་པར་སྣ་ཚོགས་ལ་པན་པར་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་
 རུས་པ་ལས་དབྱེར་མེད་པའི་བདུག་ཉིད་ཡིན་ནམ་མེན་གྲང་། དང་པོ་ལྟར་ན། བྱུང་གཞི་བཟུང་
 ཆེ་པན་བྱེད་གྱི་རུས་པའི་བདུག་ཉིད་ཀྱན་བཟུང་དགོས་ཤིང་། དེ་བཟུང་ན་པན་བྱེད་བྱེད་བྲག་གི་
 རང་ནས་གྲང་མ་ངེས་ཏེ། ཀྱན་བཟུང་ཞིང་ངེས་པར་ཐལ་ལོ། །བྱུང་གཞི་བཟུང་ན་རུས་པ་ཡང་
 བཟུང་དགོས་པ་ནི། རུས་པ་དེ་དག་བྱུང་གཞིའི་བདུག་ཉིད་ལ་འདུ་ཞིང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་ཡིན་
 ལ། བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚོས་སམ་ཡང་ན་བྱུང་ཚོས་ནང་པན་ཚུན་ཡང་རུང་སྟེ་གང་ལྟར་གཅིག་
 བཟུང་ཞིང་ཤེས་ནུ་ནི་གཉིས་ཀྱི་བཟུང་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་ཚོས་
 ལ་པན་འདོགས་པའི་རུས་པ་རྣམས་བྱུང་གཞི་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རུས་པ་དེ་
 དག་བྱུང་གཞི་དེའི་ཅི་ཡིན་ཞེས་ཏེ། ཅི་ཡང་མིན་ཞེས་པའི་ཐ་ཆོག་གོ། །དེ་ཡང་རུས་པ་དང་རུས་
 པ་ཅན་གཉིས་བདག་ཉིད་ཐ་དད་ན་ཁོ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་དུ་སོང་བས་
 པན་ཚུན་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཅི་ལ་འཐད་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་སོ། །གལ་ཏེ་བྱུང་གཞི་དེ་ཡིས་རུས་པ་
 དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་པན་གདགས་པ་མེད་གྱི་ཚོས་གཞན་ཞིག་བརྒྱུད་ནས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་

ན་ཆོས་གཞན་དེ་ལ་ཡང་པན་གདགས་དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲུག་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། ཁོ་ན་རེ་བྱད་གཞི་གང་ཞིག་བྱད་ཆོས་གཅིག་ལ་པན་བྱེད་
དུ་བབྱད་ན་ནི་ཀུན་ལ་པན་བྱེད་དུ་བབྱད་དགོས་པ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གཅིག་པོ་དེ་ལ་པན་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱས་པ་མཐོང་ན་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དང་མ་མཐོང་བར་འདོད་པའི་པན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེ་དག་
བདག་ཉིད་གཞན་མིན་པ་གོང་དུ་བསྟུ་བས་ཟིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་བྱད་གཞིའམ་བྱད་ཆོས་
ཀྱི་འདར་རུང་སྟེ་རྒྱས་པ་གཅིག་པོ་དེ་བབྱད་ན་ནི་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་བབྱད་དགོས་པས་སྟོ་སྟོ་ནམ་
གངས་པར་ཐལ་བ་ལས་འདའ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་པས་ཀུན་བབྱད་ཡང་མ་ངེས་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཆ་ཤས་
མེད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་མ་བབྱད་པའི་ཆ་མེད་ཀྱང་འབྲུལ་སྒྱུའི་དབང་གིས་ངེས་མི་རྒྱས་པས་
འབྲུལ་པ་གང་དག་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤར་བབྱད་ཟིན་པ་ལ་ཡང་ཕྱིས་ཆད་མ་གཞན་འབྲུག་
པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ངེས་ཤེས་སྔ་མ་དེ་ནི་ཀུན་བབྱད་ཡང་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མ་
ངེས་པས་ནམ་གཅིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ། །ངེས་ཤེས་སྔ་མ་དེ་ལས་གཞན་པ་འདར་ཡུལ་ལ་
འབྲུག་ཚུལ་དེ་དང་འབྲས་སྟེ། སྟོ་འདོགས་མེད་པའི་ཡུལ་ཏེ་གཞན་སེལ་བ་ལ་ནི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར།
གཞན་ལ་ཡུལ་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྟེ་ངེས་པའི་ཤེས་པ་ནམས་ཀྱིས་བབྱད་
ན་དེ་དང་དེ་ཅིས་ཀྱང་ངེས་དགོས་ཏེ། གལ་ཏེ་མ་ངེས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནི་ངེས་ལྟར་ན་ངེས་ཤེས་དེའི་
བབྱད་ཡུལ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་ན། ངེས་ཤེས་ཀྱིས་བབྱད་ན་ངེས་དགོས་
ཏེ། དེ་ངེས་པའི་ནམ་པས་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱད་པར་རམ་ཆ་ཤས་སྟེ་ནས་འབྲུག་པའི་
ཚུལ་ནམ་པར་སྤངས་པའི་མངོན་སྲུང་ཀྱིས་ནི་བྱད་པར་གང་བབྱད་བ་ལ་འདར་རྟོགས་དགོས་
པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། བྱད་པར་གང་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབ་ཆང་བར་ཡོད་པ་དེ་
ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཀྱི་གཞན་མིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་དཔེར་མཚོན་ན་ལྟས་བྱིན་རྒྱུ་རིང་པོ་

ནས་འོང་བའི་ཆེ་དང་པོ་གོང་བྱ་ཡིན་པར་ངེས་ཤིང་། དེ་ངེས་པ་ན་གོང་བྱ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་
བའི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཡིན་པ་དང་། མི་ཡིན་པ་དང་། ལྷས་བྱིན་
ཡིན་པར་ངེས་པ་ན་དེ་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་རིམ་གྱིས་ཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱ་ཉོག་གཞན་སེལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་གསུམ། ལོག་ལྡོག་དང་སྤྱི་གསལ་
མཚུངས་པའི་ཅོད་པ་སྤང་། གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ངོས་བཟུང་། བརྟའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། སེལ་བ་སྐྱ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། སྐྱ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་ཉེས་པ་
ཡོད་པ་དང་། དེས་ན་བརྟའི་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་འཇུག་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལན་དངོས་
དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤོང་བ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཁྱོད་
འདོད་པའི་ལོག་པ་དང་ལྡོག་པ་གཉིས་རྩམ་གཅིག་གམ་ཐ་དད། གཅིག་ན་སྤྱི་གསལ་དུ་མི་
རུང་ཞིང་། ཐ་དད་ན་ཁོ་བོའི་སྤྱི་གསལ་རྩམ་ཐ་དད་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཁྱོད་རང་
ལའང་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་ལོག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཞེས་བཤད་
པའི་ལོག་ལྡོག་གཉིས་ནི་གཞི་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། བྱམ་མིན་ལས་ལྡོག་ཅིང་། ཤེས་བྱ་
ལས་ཀྱང་ལྡོག་པ་ལ་ལོག་པ་ཟེར་ཞིང་། དེ་ནི་བྱམ་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ལ་མེད་པས་ན་
བྱེ་བྲག་ཅེས་བྱ་ལ། ཤེས་བྱ་གཅིག་པོ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་བྱམ་པ་དང་བྱམ་མ་ཡིན་ཀྱང་ལ་བྱམ་
པས་ན་སྤྱི་ཞེས་བྱ་སྟེ། རྣམ་བཤད་ལས། ལྡོག་པ་ཆེག་རྒྱུ་དང་ལོག་པ་གཉིས་ཆོགས་བྱེ་
བྲག་གོ་ཞེས་སོ། །ལན་དངོས་ནི། སེལ་བ་སྐྱ་བའི་ལུགས་དེ་ལའང་གཞན་ལས་ལྡོག་པ་དང་
གཞན་ལས་ལོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྐྱ་དྲུང་ངེས་པ་ཉིད་དག་ནི་བན་ཐ་དད་པའི་རྩམ་སྟེ་བྱེད་པ་
ཅམ་ཡིན་གྱི། རྩམ་ཐ་དད་པའི་རྩམ་སྟེ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལོག་ལྡོག་གཉིས་རྩམ་ཐ་དད་
དུ་མེད་ན་སྐྱ་ལྟོ་ཐ་དད་དུ་མི་འཇུག་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ལོག་པའི་ལྡོག་པ་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་བྱག་
པའི་སྐྱ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་དབྱེ་བྱག་པའམ་ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྟའི་པའི་སྐྱ་དེ་ཉིད་

ཆོས་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཐ་དང་པ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་མི་རྟག་ཅེས་པ་དང་།
བྱམ་པའི་མི་རྟག་ཅེས་པ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དང་ཡང་། གཉིས་ཀྱས་དོན་བྱམ་པ་གཅིག་ཅིག་
བརྗོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཆོས་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཐ་དང་དུ་མེད་ན་སྦྱ་ཐ་དང་དུ་
བརྗོད་དེ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། དོན་ཐ་མི་དང་པ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྦྱས་གང་རི་ལྟར་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་
ཆ་ལ་ཞེན་ཅིང་གོམས་པའི་ཤུག་གི་བྱད་པར་གྱི་ཉན་པ་པོ་ལ་ནམ་དཔེ་ཐ་དང་དུ་འབྲེད་པ་ཡིས་
ཏེ་འབྲེད་པའི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཐ་དང་པའི་དོན་བཞིན་ཏེ་དོན་ལྟ་བུར་སྒོ་ཡུལ་དུ་སྦྱབ་
པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྦྱ་དང་། བྱད་པར་གཞན་སྒྲོང་མི་སྒྲོང་
གི་སྦྱའི་ནམ་དཔེ་ཤེས་པ་གཞན་ཆེ་བས་རུང་ཟད་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་མི་རྟག་
ཅེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན་དང་མི་རྟག་པ་ཆོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་ལ། བྱམ་པའི་མི་རྟག་
པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ན་བྱམ་པ་བྱད་ཆོས་དང་མི་རྟག་པ་བྱད་གཞིར་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་
གཉིས་ཀྱས་དོན་བྱམ་པ་བརྗོད་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཡང་། སྦྱ་མས་བྱམ་པ་བྱད་གཞིའི་ཚུལ་དུ་
དང་། ཕྱི་མས་བྱམ་པ་བྱད་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བརྗོད་པས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དང་པ་ཅམ་མོ། །མདོར་ན་
སྦྱ་མས་བྱམ་པ་ཆོས་ཅན་དང་། ཕྱི་མས་བྱམ་པ་ཆོས་སུ་བརྗོད་པས། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་
ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྦྱ་དང་། ཆོས་བརྗོད་པའི་སྦྱ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལ་བྱད་
པར་གཞན་སྒྲོང་བ་དང་མི་སྒྲོང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། བྱམ་པ་དེ་རྟག་མི་རྟག་གང་སྦྱམ་པ་ལ་མི་རྟག་
པའོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་བྱམ་པའི་བྱད་པར་དུ་བརྗོད་པར་ཟད་ཀྱི། གཞན་གྱི་བྱད་པར་
ཡིན་པ་སྒོ་རྩོད་མི་སྒྲོང་ལ། མི་རྟག་པའོ་ཞེས་ཐོས་ནས་གང་གི་སྦྱམ་པ་ལ་བྱམ་པའི་འོ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་ཆེ་མི་རྟག་པ་དེ་གཞི་གཞན་གྱི་བྱད་པར་ཡིན་པ་སྒོ་ཡུལ་དུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་པས་སྦྱ་
མ་ལ་བྱད་པར་གཞན་མི་སྒྲོང་བའི་སྦྱ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་བྱད་པར་གཞན་སྒྲོང་བའི་སྦྱ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཆོས་ཅན་ཐ་དང་པ་འདོད་པའི་རྩེས་སུ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་

དང་། རྩམ་ཐ་དད་ཞེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་རི་ལྟར་
བྱས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱུ་པར་གཞུན་ནི་སྒྲོ་དོར་སྤྱོད་པ་དང་། མི་སྤྱོད་
བ་དག་གང་གི་རྩམ་སུ་བྱེད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནི་བདེའི་བྱེ་བྲག་སྟེ་རྟོགས་པ་པོའི་འདོད་
པའི་རྩམ་སུ་བྱེད་པའི་གཞི་ཐ་དད་པ་ཙམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཀུན་ལ་རྩམ་ཆོས་ཅན་དང་དངོས་པོ་ཆོས་བརྟུན་པའི་སྤྱི་བྱེད་པར་འདི་
ཉིད་དོ་སྟེ་དེ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱོད་དེ་དག་གི་བརྟུན་བྱེད་ལ་སྒྲོས་རྩམ་ཐ་དད་དུ་ཞེན་ཀྱང་།
དོན་ལ་མི་འབྲེལ་བའི་བྱུ་པར་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཆོས་ཅན་བརྟུན་པ་འདིས་
མཆོན་ནས་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་བརྟུན་པ་སོགས་ཀུན་ལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་འབྲེལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་
ཀྱི་དོན་དེ་ཤེས་པར་བྱེད་འདོད་པས་རྒྱུན་ཀྱི་བྱེད་པར་དེ་ལ་པན་པ་འཕམ། བྱེད་ལྡན་ནུམ། གལ་
ཏེ་བྱེད་པར་གཞན་ཀྱིས་བརྟུན་ཀྱང་བྱེད་སྟེ་གཞན་སྤྱོད་མི་སྤྱོད་དེ་ཙམ་ལས་ཁྱིད་པར་གཞན་
མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་གཞུན་སེལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི་སྤྱི་
ཆོས་དང་དེ་ལྡན་ཆོས་ཅན་གཉིས་པོ་རྩམ་གཞན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟུན་པའི་ཉེས་པ་
ནམས་བསལ་ཟེན་ཏེ། སྤྱོད་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་
སྤྱི་དང་བྱེད་པར། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན། ལོག་པ་དང་ལྟོག་པ། རིགས་དང་རིགས་ཅན་ཞེས་པ་
ནམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམས་གངས་ཙམ་ཡིན་པར་གོ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེལ་བ་ལས་ལྟོག་སྟེ་རིགས་དྲུང་དེ་དྲུང་ལྡན་པ་རིགས་ཅན་དག་
བྱེ་བྲག་པ་ལྟར་རྩམ་ཐ་དད་དུ་འདོད་པ་ཉིད་ན་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས། རང་དབང་མེད་
ཕྱིར་དེ་ལྡན་མིན། །བཏགས་པའི་ཕྱིར་དང་མི་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཞེས་བཞོད་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་

རོ། །ལུང་དེའི་དོན་ནི། འིང་གི་སྤྱི་གསལ་རྗེས་སྐྱོད་ན་འིང་སྤྱི་ལ་འཇུག་གི་འིང་གསལ་ལ་རྩལ་དབང་དུ་འཇུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། འིང་གསལ་འིང་སྤྱི་དེ་དང་ལྡན་པ་མིན་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། འིང་སྤྱི་འིང་གསལ་ལ་བརྟགས་མིང་དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་དང་། །སྤྱི་གསལ་ལ་གཞི་མཐུན་མི་སྤྱི་དབང་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ན་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །རང་དབང་དུ་མི་འཇུག་པ་ནི་དངོས་མིང་དུ་མི་འཇུག་པའོ། །དེར་མ་ཟད་བརྟུན་པ་སོགས་གྲང་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་ཆོག་གང་ཡིན་དངོས་པོའི་དབང་གིས་འཇུག་གོ་ཞེས་ལྟར་བརྟུན་ཅིང་། བརྟུན་འདོད་སོགས་ལ་མི་བརྟུན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་དུག་པ་དང་གཅིག་ཆོག་ལ་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་ཆོག་གི་རྣམ་དབྱེ་ལ་སོགས་པའང་མི་འཐད་པའི་སྤྱན་ཀྱང་བརྟུན་པར་རིགས་ཀྱི། རང་ལུགས་ལ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། གཞན་ལ་མང་ཆོག་སོགས་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དོན་རིམ་ལྟར་ཡིན་མིན་དངོས་པོ་ལ་ལྟོས་འིང་། མིང་རིམ་ལྟར་ཡིན་མིན་བརྟུན་འདོད་ལ་ལྟོས་པས་ན། བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་མིང་ཆོགས་གང་ཡིན་རང་སྤྱི་བ་སོས་གང་རིམ་བུར་བརྟུན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་རེས་པར་བྱེད་ཅིང་། གང་རེས་པ་དེ་དེ་བཞིན་དུ་རྟུན་བྱེད་འཐད་ལྡན་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱེས་པས་རང་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ལྟོག་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱི་གསལ་ཁོ་ནར་མང་ཆོག་སོགས་མི་འཐད་པའི་སྤྱི་ལྟོག་གོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ལུང་མེད་གཅིག་ལ་བརྟུན་མོ་རྣམས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཁོང་དུག་ལ་ཁང་བཟང་གི་ཕྱིང་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་ཅིང་བརྟུན་པ་ནི་ཡོད་ལ། དེའི་ཆོ་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྤྱི་ལ་ཐུག་དང་མང་ཆོག་དང་། བྱི་མ་ལ་ཐུག་མིན་པ་གཅིག་ཆོག་བཞག་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཞེས་ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་དོ། །འཕམ་ནི་འོག་མ་སྤྱི་བའི་སྤྱིའོ། །འདི་ལྟར་ན། ཐ་དད་ཐ་དད་མིན་བཞག་པའམ། །ཞེས་པའི་འགྱུར་དག་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི། ཐ་དད་དངོས་

མིན་བཞག་པའམ། ཞེས་པ་མ་དག་གོ། དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་དང་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དུག་
པ་དང་། ནམ་མཁའ་ནམ་མཁའ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་དེ་མཉམས་སྦྲེལ་བ་འདི་ལའང་རྒྱ་ཅི་ཡོད་དེ།
གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ནམ་མཁའ་དང་དེའི་རང་བཞིན་རྣམས་ཐ་དད་དང་། ནམ་མཁའ་དང་ནམ་མཁའ་
ཉིད་རྣམས་ཐ་དད་དུ་གནས་དགོས་རྒྱུ་ལ་དེ་མེད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་གྱི་སྤྱི་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གཉིས། ཡུལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་
སྤང་གི་སྒྲུབ་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ། གུན་རྫོབ་བདེན་པའི་གུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྱོད་བཞད་དང་།
དེ་ལ་སྤང་བ་བསམ་ངོའི་བདེན་པ་ཅམ་དུ་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེ་དོན་དམ་དུ་བདེན་པ་དགག་པ་
དང་། དེས་ན་དེ་འཛིན་འཁུལ་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཁུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་མཛོན་སུམ་གྱི་ངོན་དོན་ཐ་དད་དུ་གནས་པའི་རང་མཆོན་གྱི་
དངོས་པོ་ནམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་སྙད་སྤྱི་མཆོན་གྱི་དོན་གཅིག་ཏུ་ནི་སྤང་བའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི་གུན་རྫོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་གི་རུང་གི་ངོ་བོ་སྤྱོད་དོན་གྱི་སྤྱི་མཆོན་སྤང་བ་ཡིས་
གཞུན་རང་མཆོན་གྱི་ངོ་བོ་རྗེན་པར་མཐོང་བ་ལ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་སྒྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་ཤ་ཤུག་སོགས་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཤིང་ཞེས་སྤྱོད་དོན་གྱི་སྤྱི་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པར་སྤང་བའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་འོ། ། འདི་
ལ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཞེས་སྤྱོད་པའི་གོ་དོན་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ཡང་ཕྱི་པ་དག་གིས་ནི་
སྤྱི་གང་ཡིན་སྤྱོད་སྤྱོད་གས་ནས་འཛོག་ལ། དེའི་དབང་གིས་འགལ་འདུ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་འཇུག་
པས། རང་ལུགས་ནི་དགག་སྤྱོད་གས་ནས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཚུལ་ཡང་གཞན་སེལ་བ་
ཞེས་གཞན་ལས་ལོག་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཤིང་གི་སྤྱི་སྤང་ཚུལ་ཡང་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་
བ་ཅམ་ལ་བྱེད་དོ། །སྤང་ཚུལ་འདི་ལ་འཕགས་པ་བསྒྲུབ་པར་ཚུལ་གྱིས། ཐ་དད་པའི་དོན་ནམས་
ལ་ཐ་མི་དད་པའི་ནམ་པས་འཇུག་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཚད་མའི་གཞུང་གི་དཀའ་གནད་ཆེ་

ཤོས་འདི་ཡིན་པས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་དགོས་སོ། །འོ་ན་དོན་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ཡུལ་དུས་
སོགས་མ་འདྲིས་པར་ཐ་དད་དུ་གནས་བཞིན་དུ་རྟོག་རྒྱུ་མི་སྣང་བ་དེ་རྒྱ་ཁྱེན་གང་གིས་བྱས་
སམ་སྟམ་ན། བཤད་མ་ཐག་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེས་གསལ་བ་རྣམས་བདུག་ཉིད་
ཐ་དད་ཀྱང་ཐ་དད་པ་ཉིད་བསྒྲིབས་པ་ཡིས་བྱས་སོ། །འོ་ན་ཐ་དད་མི་སྣང་བ་ཡིན་དུ་རྒྱག་ཀྱང་།
ཐ་མི་དད་པའི་དོན་སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་འདྲིས་པར་སྣང་བ་གང་གིས་བྱས་སམ་ཞེ་ན། ཤིང་གསལ་གྱི་
དངོས་པོ་རྣམས་རང་མིན་ལས་སྒྲོག་པའི་རོ་བོ་འགྲའ་ཞིག་གིས་བྱས་སོ། །དེས་ན་རྟོག་རྒྱུ་མི་
དད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི་དོན་ལ་དེ་ལྟར་མིན་ནོ་ཞེས་བྲགས་ཀྱིས་འཕངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་བསམ་པའི་དབང་གིས་ན་སྒྲིབ་བདེན་པར་ཡོད་
པར་ནི་རུབ་ཏུ་བསྒྲགས་ཀྱི་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཤེས་པའི་རྣམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲིབ་ཡིན་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒོ་ཀུན་རྫོབ་པ་དེ་ཡིས་རི་ལྟར་ཀུན་བཏགས་པའི་དོན་སྒྲིབ་དེ་ནི་དམ་པའི་
དོན་དུ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་གསལ་བ་རང་མཆོན་རྣམས་དང་རྣམས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་
གི་ཚུལ་གྱིས་རྣམས་སུ་འགོ་རིགས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་ན་གསལ་བ་
རྣམས་ནི་པན་ཚུན་དུ་རྣམས་སུ་འགོ་དགོས་ན་མི་འགོ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྣམས་འགོ་
གཞན་ཏེ་གཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྣམས་སུ་འགོ་ན་ནི་འགོ་བ་པོའི་སྒྲིབ་གཞན་སྒོ་མ་འབྲལ་བ་ལ་སྣང་
དུ་རུང་བ་ལ་སྣང་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྣང་བ་དེ་ཉིད་ཤེས་པའི་རྣམས་ཡིན་
པར་ནི། གང་གི་རང་གི་རོ་བོ་ཡིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་ཁས་ལེན་པར་སོང་ལ། དེའི་བྱིར་
དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་དགོས་སོ། །ཞེ་ན། ཁས་སྒྲུང་ནང་འགལ་བར་བསྟན་པ་ནི། ཤེས་པ་ལས་
རྣམས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་དེའི་རྣམས་ཡིན་ན། རི་ལྟར་ན་ཤེས་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གསལ་བ་

དག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ངོ་བོར་བཤད་པ་ནི་རྟོག་པའི་
སྒྲིང་ཆ་ཅམ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་དོན་ལ་བདུག་གཅིག་ཏུ་
འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ནི་ལོག་པ་སྟེ་འབྲུལ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་འབྲུལ་པ་གཞི་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། འབྲུལ་གཞི་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་དཔེར་རྒྱུན་གསུམ་འགོད་པ་དང་། སྤུང་འགོད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་སྤྱི་རྗེས་གཞན་གཅིག་ལས་སྤྱིས་ན་སྤྱི་དངོས་པོར་བྱུང་དགོས་ལ། མ་
སྤྱིས་ན་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་
མཚོན་ན། ཤིང་གི་མིང་དོན་གང་དང་ལྡན་ཅིང་། སྤུང་ཚུན་དུ་རྗེས་སྤྱད་པའི་ཤིང་གསལ་
རྣམས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་འདིའི་བརྒྱུད་པའི་ས་བོན་དང་ཤིང་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དངོས་ཀྱི་ས་
བོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུ་མས་འབྲས་བུ་གཅིག་བསྐྱེད་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཤིང་གསལ་རྣམས་
རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པའི་སྤྱི་འཛིན་དང་། དོན་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་དབང་
ཤེས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུའི་དོན་གཅིག་བསྐྱེད་པ་ལ་གསལ་བ་རང་མཚན་
འགལ་ཞིག་ནི་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་སྤྱད་ཡིན་ཡང་རྟུང་བཞིན་གྱིས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་
གཅིག་བསྐྱེད་པར་ངེས་ཏེ། དཔེར་མཚོན་ན་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་བདག་
རྒྱུན་མིག་སོགས་དང་དམིགས་རྒྱུན་སྤྱོད་པོ་སོགས་མང་པོས་འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་བ་མིག་ཤེས་
གཅིག་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔེར་མཚོན་ན་སྤུང་ཁ་ཅིག་ནང་པན་ཚུན་རྗེས་སྤྱད་ཀྱང་དེ་དག་ལྟ་
ཅིག་ཏུ་སྤྱར་བའམ་མ་སྤྱར་བ་སོ་སོ་ཡིས་ཀྱང་རུང་སྟེ་དེ་དག་གི་ཁུས་པས་རིམས་ལ་སོགས་

པ་ཞི་བར་བྱེད་པར་མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། འོན་པས་ཕྱི་ལོ་འབྲས་
བྱ་རིམ་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ནི་སྤྲོད་གྱི་རྒྱས་པས་ཡིན་གྱི་སྤྲོད་མེད་ཞེས་པའོ། །གལ་
ཏེ་སྤྲོད་དེ་དག་ལ་སྤྲོད་སྤྲོད་གཞན་གཅིག་ཡོད་པས་འབྲས་བྱ་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲོད་
དེ་ལ་ནད་ཞི་བའི་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་སྤྲོད་ན་སྤྲོད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་གཞན་ཡང་
སྤྲོད་དེ་དག་ཞིང་དང་སོ་ནམ་སོགས་ཐ་དྲད་ཀྱང་། ནད་ཞི་བའི་རྒྱས་པ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་པའི་སྤྲོད་དང་། སྤྲོད་དེ་ཉལ་ཅིང་བརྟན་པས་གང་ལའང་པན་འདོགས་པ་མེད་པའི་
སྤྲོད་ཡང་དེས་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་སྤྲོད་གི་སྤྲོད་འབྲས་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པ་དང་། མཐུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲོད་འབྲས་ཚུལ་སྤྲོད་བཤད་པའི་སྐབས་
ཡིན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་ཤིང་གི་སྤྲོད་དང་སྤྲོད་ན་གོ་བདེ་བས་འདི་ལྟར། ཤིང་གི་རྒྱ་བཞིན་དེ་འཛིན་
པར་སྤྲོད་པའི་རྣམ་ཏྲོག་གི་སྤྲོད་ལ་ཤིང་གསལ་གཟུང་དོན་དུ་མེད་ཀྱང་། དེ་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་
པ་ཅན་དང་འབྲས་བར་སྤྲོད་བ་ནི། ཤིང་དེའི་འབྲས་བྱ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ཐ་
དྲད་མཐར་ཐུག་པ་ཤིང་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲོད་པ་ཡིན་ལ། གྲང་སྤྲོད་འཛིན་དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རོ་
པོ་སྤྲོད་ཚུལ་ནི། སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་དང་གཅིག་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པ་ལྟ་བུར་
སྤྲོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཤིང་སྤྲོད་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཤིང་དངོས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཤིང་དོན་གཉིས་ཀྱིས་
ངེ་ལྟར་བཏགས་པའི་ཡན་ལག་ཤིང་གི་དགོས་པ་སྤྲོད་རྒྱས་སུ་མེད་པའི་སྤྲོད་ཤིང་དེ་ཉིད་མིན་
ནོ། །ཤིང་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤིང་འཛིན་ཏྲོག་པའི་སྤྲོད་པ་ཤིང་དུ་འབྲས་གཞི་ཆེ་བས་དེ་
གཙོ་བོར་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཤིང་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱིས་གང་དུ་ཤིང་སྤྲོད་ན་དེར་ཤིང་
ཡོད་དགོས་ཀྱང་། ཤིང་འཛིན་ཏྲོག་པས་སྤྲོད་པ་ལ་ངེས་པ་མེད་པས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྤྲོད་
པ་ལ་འབྲས་པ་ཡིན་གསུང་། དཀའ་བའི་གནས་ནི་ཤིང་འཛིན་མདོན་སུམ་གྱིས་ཤིང་སྤྲོད་པ་ན་

ཤིང་དེ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་ངམ་མི་སྒྲུང་། སྒྲུང་ན་དེ་ཉིད་སེལ་འཇུག་ཏུ་ཐལ་ལོ། །མི་
སྒྲུང་ན་དེས་བྲངས་པའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་ལའང་ཤིང་དེ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་རི་ལྷོང་སྒྲུང་
སྟེ། དེ་གཉིས་སྒྲུང་ཚུལ་གཅིག་པས་སོ་སྟུང་ན། བདེན་ཏེ། མིག་གིས་ཤིང་གསལ་བར་མཐོང་
བའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་མིག་བཙུམས་ནས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་ཤིང་རི་ལྷོང་འཆར་ཡིན་འདུག་
སྟོས་དང་། སྤྱི་མའི་བར་བཤུས་ལྷོང་འཆར་བ་མྱོང་བས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཤིང་སྒྲུང་
བའི་རྟོག་པ་ཞེས་སྒྲུང་བས་མི་ཆོག་པར་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྲུང་བར་བསྟན་
དགོས་པའི་གནད་འགག་ཅི་ལ་འཇུག་གོ་སྟུང་ན། འདི་དབྱིས་ཕྱིན་པ་མི་ཤེས་ན་ཆད་མ་རྣམས་
འབྲེལ་གྱི་དཀའ་གནད་ཤེས་པའི་གནས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་སོགས་གྱི་ཐ་སྙད་འཇུག་པའི་ཚུལ་དང་། ཐ་
སྙད་དེ་དག་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། རྣམ་གཞག་དེ་དག་བྲས་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། ཤིང་གི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་ཤེས་པའི་ངོ་ལ་ཡོད་པའི་ཤིང་སྤྱིའི་དོན་དེ་རྣམས་ནི་འདི་ལྷོང་རིགས་
མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལྟོག་པར་སྒྲུང་བའི་ངོ་བོ་ཅན་ཡིན་པ་དེས་ན་ཤིང་གསལ་རྣམས་རིགས་
ཐ་དྲད་མིན་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ལ། ཤིང་སྤྱི་དེ་ཉིད་རིགས་མཐུན་གཞན་ལས་ལོག་པར་ཡང་སྒྲུང་
སྟེ་རྒྱ་མཆན་དེས་ན་སྤྱི་མ་ལྟོག་པ་ཆིག་རྒྱུད་དེ་ལ་སྤྱི་དྲུང་ནི་ཕྱི་མ་ལོག་པ་གཉིས་ཆོགས་དེ་ལ་
གཞི་མཐུན་གྱི་སྤྱི་དྲུང་ཅན་དྲུག་གི་ཤེས་པ་དང་ནི་བརྗོད་པ་ཡིས་སྤྱི་ཞེས་པ་དང་གཞི་མཐུན་
ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཞོར་ཞིང་འཁྲུལ་པའི་དོན་ཅན་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིས་མཆོན་ནས་
གསེར་བུམ་ལྟ་བུ་བུམ་མིན་ལས་ལྟོག་པའི་ཆ་ནས་སྤྱི་དང་། བུམ་མིན་དང་ཟངས་བུམ་གཉིས་
ཀ་ལས་ལོག་པའི་ཆ་ནས་གཞི་མཐུན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སོགས་ལའང་སྒྲུར་རོ། །ཐ་སྙད་དེ་དག་
དོན་རང་མཆན་མིན་པར་དགོངས་ནས་ཞོར་བའི་དོན་ཅན་ཞེས་གསུངས་སོ། །སྤྱི་དྲུང་ཅན་
ཞེས་པ་ནི་སྤྱིའི་སྤྱི་དྲུང་ཅན་ཞེས་སྤྱི་མ་ལའང་སྒྲུར་དགོས་སོ། །དེ་འབྲེལ་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་

ཐ་སྐྱད་དེ་ཀུན་ཡང་སྐྱུ་ལྟ་བུ་ལྟོ་བ་མེད་པའི་རང་མཆོན་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པ་སྟེ། རྒྱ་དེས་
ན་གཅིག་ཏུ་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དང་། གཉིས་སུ་དངོས་པོ་རྟེན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པར་གྲུབ་
པོ། །རི་ལྷོ་གྲུབ་ན། གྲུང་ལ་དངོས་པོ་དང་བརྒྱད་ནས་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐ་སྐྱད་དོན་མཐུན་
ནི། མཐར་དངོས་པོ་རིག་ཅིང་རྟེན་པའི་རྟེན་ཡིན་ཏེ། སྤར་རྩིས་དཔག་ལ་རི་སྐྱད་བཞུགས་པ་རི་
ལྷ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །འབྲུལ་པར་འབྲུ་ཡང་དངོས་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བ་གཞན་ལས་དོན་ཐོབ་པ་
མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་འོད་ལས་མཐར་ནོར་བུ་ཐོབ་ཀྱང་མར་མའི་འོད་ལས་ནོར་བུ་ཐོབ་
པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། མདོར་ན་ནོར་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱོད་འོད་ལ་དེར་
འཛིན་པ་གཉིས་འབྲུལ་པར་འབྲུ་ཡང་གང་ལས་ནོར་བུ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་དཔེ་
བཞིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་དང་གཞི་མཐུན་དེ་ལ་ཤིང་གསལ་བྱ་མཁའ་འབྲས་བྱ་རིགས་གཅིག་
པ་ཅན་གྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་དེའི་འབྲས་བྱ་ཅན་མིན་པ་ལས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན། བརྗོད་པ་དྲུང་ཤེས་པས་རིགས་གཅིག་ཉིད་དུ་ཐ་སྐྱད་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་གྱེད་དོ་
ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་ཤིང་གསལ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་དུ་མ་གྱེད་ཅིང་། དེ་གྱེད་པའི་དངོས་
པོ་ཅན་དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱུ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིང་དེ་འབྲས་བྱ་ཅན་མིན་པའི་དོན་ལས་ནི་ཐ་དྲུང་
པས་ཀྱང་ལྟོག་ཆོས་སྣ་ཆོག་པ་ཅན་དུ་ཤིང་ཐ་སྐྱད་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་འབྲས་
ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཤིང་གི་དོན་གྱིས་ཀྱང་ལས་ཟེར་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ཤིང་དང་། ཤིང་གི་འབྲས་བྱ་ཅན་
དང་། ཤིང་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྟོག་པ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཤིང་གི་འབྲས་ཅན་མིན་པ་དང་།
ཤིང་མིན་པ་གཉིས་ཀྱང་དོན་གཅིག་སྟེ། འདིས་མཆོན་ནས་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་གྱུའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་གཞི་མཐུན་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བཞག་པ་དང་།
བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། རང་མཆོན་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཞག་མ་ཐག་

པའི་སྒྲོལ་དོན་གྱི་སྒྲིལ་ཆེན་རྒྱུ་འདི་དང་། ལོག་པ་གཉིས་ཆོག་གི་གཞི་མ་ཐུན་རང་ལྟོག་ཉིད་ནི་
དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། རི་ལྷ་བྱུ་རྟོག་པ་ལ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པ་སྟེ། ཅིའི་
ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ལ་འདི་གཉིས་ནི་མི་སྤྲོད་པའི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་རང་མཆོན་གཅིག་ལ་ཆོས་དྲུང་ཆོས་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་དུག་ཐུ་
དྲུང་དང་ཐུ་དྲུང་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞན་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་ནའང་རུང་སྟེ། དེ་དང་དེ་ཉིད་
གྱི་དོན་ནི་གཞིས་ལ་མ་བརྟགས་པར་འཛིག་ཏེ་ན་རི་ལྷ་བྱུ་གྲགས་པ་དེ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཞག་གོ། །འདིར་བརྟགས་མ་བརྟགས་ནི། དོན་དམ་དོན་བྱེད་ཅུས་པ་གང་། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་
དོན་དམ་དུ་བྱུང་མ་བྱུང་དཔྱོད་པའོ། །སྤར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་འཛིག་ཏེན་ཐ་སྣང་ཁོ་ནར་བརྟེན་
ནས་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་སྐྱབ་པ་ལ་སོགས་ཏེ་ཀུན་གྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པ་ནི། དགོས་པ་གང་གི་
ཕྱིར་ན། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དུམ་པའི་དོན་ལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་མཆོན་དུ་མི་རིགས་པ་དང་། སྤྲོད་དུ་རིགས་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དུམ་པའི་དོན་གྱི་དོན་གསལ་བ་རང་མཆོན་རྣམས་ནི་རྒྱུ་གི་ངོ་བོ་གཞན་དང་འདྲེ་བ་
དྲུང་ཐུ་དྲུང་དུ་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པས། དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དྲུང་དུ་མའི་ཐ་སྣང་ནི་རྟོག་པའི་སྒྲོ་
ཡིས་སྤར་བའི་བསྐྱད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་མིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། རྣམ་གཅིག་ལ་དུམ་
དང་། རྣམ་ཐ་དད་ལ་གཅིག་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་སྒྲོ་འཇུག་བས་བཞག་པའི་སྒྲིལ་མཆོན་ཡིན་གྱི།
དོན་རང་མཆོན་མིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་མཆོན་གྱི་ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་ལ་སྒྲིལ་བྱ་བ་དང་བྱུང་པར་ཞེས་
བྱ་བའི་བྱེད་ཀྱིས་སོར་བྱེད་པའི་ཆ་འདི་ནི་སྒྲོ་རྟོག་པས་སྤར་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་
དོན་གཅིག་ཉིད་ལའང་གཞན་ལས་ལྟོག་པའི་ཆ་མང་པོ་ཡོད་པས། ལྟོག་ཆོས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱིས་གས་

ཁྱད་པར་དུ་མ་རྟུ་བྱ་བརྟུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་རྟོག་པའི་སྒོ་ལ་དངོས་
པོ་རང་མཆན་གསལ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ན་རྩེས་དཔག་གིས་
སྐྱ་མཆན་མི་རྟག་རང་མཆན་དང་སྐྱར་ནས་འཛིན་ཀྱང་དོན་སྤྱི་དང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་
འཛིན་པ་མིན་ནོ། །འདི་ཡང་རང་མཆན་གཞི་ལྡན་རྟོག་པ་ལ་སྒྲུང་བ་དང་སྒྲུང་བ་རང་ལྡན་རང་
མཆན་མིན་པའི་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པས་ནོངས་སོ། །འོ་ན་སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱོད་སྤྱོད་གིས། གཞན་
སེལ་བས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ནས་ཁྱད་པར་འཛིན་ཏེ་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་
ཏེ། ཁྱད་པར་རང་མཆན་སྐྱ་དོན་སྤྱི་མཆན་དྲུང་འདྲེས་ནས་འཛིན་པར་བཤད་པའི་སྐྱབས་འདིར་
ཡང་རྟུ་གི་མཆན་ཉིད་འཛིན་པ་རྟོག་པའི་གཟུང་བྱར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། རང་གི་མཆན་ཉིད་དེ་
ནི་དོན་རང་ངོས་ནས་སྤྱི་དྲུང་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་སུ་ཅིར་ཡང་གཟུང་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་མིན་ཏེ་བྱེ་བྲག་ཁྱད་པར་མང་པོ་རྣམས་ནི་རང་མཆན་ལྡན་པ་དེ་གཅིག་པོ་ལ་ནི་མི་རྟུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། རང་མཆན་སྐྱ་ལྟ་བུ་དེའི་ངོ་བོ་ལ་རང་མིན་གྱི་ཤེས་བྱ་ཀུན་
ལས་ལོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་པས་ན། དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་
བྱེད་པའི་རྩིད་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྟོག་པ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་སྤྱིའི་ཚུལ་
ཉིད་དུ་ནི་འཇུག་པར་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་བདའི་ཡུལ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་པ་ཁོ་ན་བདའི་ཡུལ་ཡིན་པ་
དགག་པ་དང་། གཞན་སེལ་བདའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པ་མི་འཐད་
པའི་ཅོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དེ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་གསལ་བ་རྒྱུད་པ་བདའི་
ཡུལ་དུ་མི་རྟུང་བ་དང་། སྤྱི་རྒྱུད་པ་བདའི་ཡུལ་དུ་མི་རྟུང་བ་དང་། སྤྱི་དང་བཅས་པའི་གསལ་བ་
བདའི་ཡུལ་དུ་མི་རྟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གསལ་བ་རང་མཆན་ལ་བད་སྐྱར་བ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་

མིང་གི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ཞི་བདུན་བཏགས་པའི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་སྒྲིབ་ལ། དེ་སྒྲིབ་པའི་དགོས་པ་
 བྱེ་བྱེས་ཚོས་གཞན་ལ་འདུག་སྟེ་ཕྱི་སྒྲིབ་དེ་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞིང་། ཐ་སྙད་ཐོབ་པ་དེ་
 ཚེ་སྒྲིབ་ཀྱི་དུང་གི་མཚན་ཉིད་འགགས་ནས་མེད་པས། དེས་ན་གཞན་སེལ་བ་ལ་མི་ལྟོས་པར་
 གསལ་བ་རང་མཚན་དེ་ལ་བད་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་ཡང་བ་ལང་གི་བད་སྒྲིབ་བ་
 ལ་མཚོན་ན། བ་མིན་སེལ་བ་ནི་བདའི་ཡུལ་ཡིན་ལ། དེ་བ་ལང་ཀྱན་ལ་བྱུང་མེད་དུ་ཡོད་པས།
 སྒྲིབ་དཀར་ཟལ་ལ་བ་ལང་གི་བད་སྒྲིབ་ནས་བྱེས་ནས་སྒྲིབ་མཐོང་བ་ན་འདི་བ་ལང་ངོ་སྒྲིབ་
 པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་བ་མིན་བཅད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པར་དཀར་ཟལ་རང་མཚན་པ་ཉིད་
 ལ་བ་ལང་གི་བད་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ན་བྱེས་ནས་སྒྲིབ་མཐོང་བ་ན་དེ་ལ་བ་ལང་ངོ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་
 རྟེ། སྒྲིབ་གང་ལ་བ་ལང་གི་བད་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་དཀར་ཟལ་རང་མཚན་པ་དེ་ལ་མེད་པའི་བྱེས་
 རོ། །གལ་ཏེ་འདི་སྒྲིབ་དུ་སྒྲིབ་ནི་གསལ་འདུས་པ་ནི་བ་ལང་ཀྱན་ལ་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་བདའི་
 ཡུལ་དུ་བྱུང་ངམ་མི་བྱུང་། བྱུང་ན་སྒྲིབ་པ་རང་དབང་བ་བདའི་ཡུལ་དུ་མི་བྱུང་པའི་དམ་བཅའ་
 བྱུང་། མི་བྱུང་ན་བ་མིན་བཅད་པའང་དེར་མི་བྱུང་སྟེ། མཚུངས་པའི་བྱེས་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལན་རི་
 ལྟར་འདེབས་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། དབྱེད་པའི་སྒྲིབ་ཙམ་མོ། །འགྲེལ་བ་པལ་ཆེ་བས་བད་དུས་ཀྱི་
 རང་མཚན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་འགགས་ནས་མེད་ཅེས་པར་བཀལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་དོན་གཞན་ལ་བད་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་མེད་དམ་སྒྲིབ་ན། མ་ཡིན་ཏེ།
 དཔེར་ན་ཅི་ནུས་བཞོ་བཀལ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དོན་གསལ་འདུས་པའི་གོང་བུས་དོན་དེ་
 བྱེད་པར་བྱས་པ་ཞེས་ནས་དེ་བསྒྲིབ་པའི་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་འཇུག་ཞེས་བསམས་ནས་དོན་གསལ་
 འདུས་པའི་དོན་རྣམས་ལ་བ་ལང་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ་བད་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 བ། དེ་ལ་བྱེད་འདོད་པའི་རིགས་དོན་གཞན་གྱིས་ནི་དོན་དེ་བྱེད་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་བྱེས་
 བ་དོན་བྱེད་བྱས་སྟོང་གི་ཉག་དངོས་ཡིན་པ་དེའི་བྱེས་རོ། །ཉགས་ཁས་སྒྲངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱི་དོན་མི་བྱེད་ཀྱང་དེ་དང་ལྡན་པའི་གསལ་བས་དོན་བྱེད་ཀྱས་པས།
དེ་ལ་བརྟུན་རྩེ་ཞེ་ན། སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་བརྟུན་དེ་ཡང་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་བྱིན་གསལ་བ་ལ་དངོས་
སྤྱ་སྤྱི་བར་མི་བྱེད། གཤམ་ཏེ་གསལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་བྱིན་དེ་དེ་ནས་སྤྱི་བར་མི་ཀྱས་སོ་ཞེ་
ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱ་མཚན་འདི་མཚུངས་པས་སྤྱི་ལྡན་ལའང་སྤྱི་བར་མི་ཀྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བས་ན་
བཞོ་བཀལ་གྱི་དོན་དེ་བྱེད་པ་གང་ཞིག་དོན་དེ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་མཚུངས་པ་ལ་
ཅིས་བརྟུན་བྱས། རང་དབང་མེད་བྱིན་དེ་ལྡན་མིན། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་པར་འཇུག་
པའི་བྱིན་ཞེ་ན། མི་མཚུངས་མོད། མཚུངས་སྤྱ་ཚུག་ཀྱང་སྤྱ་སྤྱེ། དེ་ལ་རིགས་དོན་གཞན་མི་
དགོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་སེལ་བརྟུན་ཡུལ་དུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་རུང་སྤྱེ། དེ་
ལས་གཞན་པ་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱངས་ནས་རང་འབའ་ཞིག་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀྱང་ནས་
པར་བསམས་ནས་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་སྤྱ་བརྟུན་དེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱ་དེ་ཡིས་རང་མིན་དེ་དག་
ནས་ལས་དོན་འདི་ཡོངས་སྤྱ་གཅོད་དམ་མི་གཅོད། མི་གཅོད་ན་ནི་སྤྱ་དེ་དོན་གོ་བྱེད་དུ་རི་
ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ལ། གཤམ་ཏེ་སྤྱ་འདི་ལ་ནས་གཅོད་ཀྱི་ཀྱས་པ་ཡོད་ན་ནི་བརྟུན་བྱེད་ཀྱི་
སྤྱ་ནས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ཅོམ་དུ་ཟད་པ་མིན་ནས་སྤྱེ་ཟད་པས་ཁྱེད་ལ་བརྟུན་བྱེད་པའི་སྤྱ་བས་
དེར་སྤྱ་དོན་གཞན་གྱིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་གཞན་བཀག་པའི་ཅོད་སྤང་ལ་གསུམ། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་རོ་ཞེས་ཀྱི་
ཆོ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་ལས་སྤྱི་བ་དགག་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱ་དོན་ལ་མི་སྤྱ་བར་
བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཞན་མེད་ཅིང་། གསལ་བ་ནང་པན་ཚུན་ནས་ནི་རྩ་ཐ་དྲུག་
ཀྱང་། ལྷ་བ་ཐུན་མོང་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་པའི་དོན་སྤྱ་མ་ནས་མཐོང་ནས་བྱིས་གཞན་མཐོང་བ་
ན་ཡང་བྱ་བ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་དྲང་བལ་བའི་ནང་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་སྤྱ་རྟོག་ནས་ཀྱིས་

ཕྱི་ཕྱུ་ཅིག་སྐྱུ་ནས་ངོ་ཤེས་པར་བྱེད་པས། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་ངོ་ཤེས་མི་འཐད་པའི་སྤྱི་ན་
མེད་དོ། །དོན་ནི། གསལ་བ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ལ་སྤྱི་གཞན་སྐྱུ་མོང་བ་གཅིག་མེད་ཀྱང་། བྱ་བ་
སྐྱུ་མོང་བ་ཞིག་ཡོད་པས། དེའི་སྤྱི་ནས་ངོ་ཤེས་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱི་འཛིན་སྤྱི་འབའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་བ་དགག། སྤྱིས་པན་བཏགས་
པའི་གསལ་བས་བསྐྱེད་པ་དགག། །གསལ་བས་པན་བཏགས་པའི་སྤྱིས་བསྐྱེད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྱག་པ་གཞན་གྱི་ཕྱུ་ནུའང་སྤྱི་སྒོ་དེ་ནི་སྤྱི་ནི་འབའ་ཞིག་ཉིད་གཟུང་དོན་
དུ་བྱས་པ་ལས་སྤྱི་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཏྲག་ཏུ་སྤྱི་དེ་ཙམ་རྣམས་པར་ཤེས་ན་གསལ་བ་མི་
ཤེས་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅེ་སྟེ་གསལ་བ་མི་ཤེས་ན་དེའི་ཆེ་ན་དུས་ནམ་ཡང་ནི་སྤྱི་
དང་དེ་ལྡན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་དེ་དྲང་ལྡན་པ་ཆད་མས་ངེས་པར་མི་འགྱུར་
བས། གསལ་བ་དེ་ལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ནས་ངེ་ཕྱུར་ཐ་སྟོད་འདོགས་ཏེ། འདོགས་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་གིས་གྲོགས་བྱེད་པའི་གསལ་བ་རྣམས་
སྤྱི་འཛིན་ཤེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཐ་སྟོད་མི་ཐོབ་པའི་སྤྱི་ན་མེད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་
པོ་དེས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་དད་པ་ཉིད་སེལ་ཏམ་ཅེ་སྟེ་སེལ་བར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་དག་
གིས་སྤྱི་སྒོ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཡང་གསལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་
སྤྱི་གཅིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱར་མི་འདོད་ཅེས་སྒྲ་བའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་སྒོ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པ་
ནི་སྤྱིས་པན་གྲོགས་མེད་པའི་སྤྱི་ནས་མི་སྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། གསལ་བ་དུ་མཉམ་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་
གཅིག་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་མིན་པའི་སྤྱི་སྒོ་གཅིག་སྐྱེད་པས་སྤྱི་ན་མེད་ཅེ་ན། གསལ་བ་དེ་དུག་
སོ་སོ་རྣམས་པན་བྱེད་དུ་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་སྤྱི་
སྒོ་དེ་ལ་གསལ་བ་དེ་རྣམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བྱོག་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་པན་པའི་རྣམས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཡིས་དེ་རྣམས་འཛིན་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་མེད་ན་གསལ་བ་དུ་མས་

སྤྱི་འཛིན་གཅིག་མི་སྤྱིད་པ་ད་དུང་སེར་གནས་སོ། །དོན་བསྐྱུས་ན་གསལ་བ་ལ་སྤྱི་འཛིན་སྤྱིད་
 པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བཤལ། སྤྱི་ཁོ་ནས་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། དེར་བཤལ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་
 ཡང་སྤྱིའི་རྣམ་པ་ལ་འགྱུར་ཤོག་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏགས་ཁས་ཞེས་བའོ། །གལ་ཏེ་
 སྤོན་སོ་ལ་མིག་ཤེས་སྤྱིད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཡོད་པས་སེར་སོ་ལ་མིག་ཤེས་སྤྱིད་པའི་
 རྒྱས་པ་མེད་མི་དགོས་པ་བཞིན་དུ་སྤྱི་གསལ་གང་རུང་གཅིག་ལ་སྤྱི་ཚོ་སྤྱིད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་
 པས་ཅིག་ཤོས་ལ་ཡོད་པ་འགོག་མི་རྒྱས་སོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། སྤོ་སེར་སོགས་
 གྱིས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་སྤྱིད་པ་ལ་རྒྱས་པ་སོ་སེར་མཚོང་སྟེ། དཔེར་ན། སྤོན་སོས་སྤོ་འཛིན་
 དང་། སེར་སོས་སེར་འཛིན་སོགས་མིག་ཤེས་སོ་སོ་སྤྱིད་པ་སོགས་མཚོང་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚོང་
 པས་སྤོ་སེར་སོགས་ཚོགས་པ་ལ་འང་ཁ་འཛིན་མིག་ཤེས་སྤྱིད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པར་གྲུབ་ལ།
 གསལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་གཞན་མེད་པའི་ཆེ་ན་སོ་སོ་བ་དང་ཚོགས་པས་རི་ལྟར་ཡང་ནི་རང་
 འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཚོ་སྤྱིད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་འཕོད། དེའི་ལན་དགག། སྤྱི་གཞན་ཁེགས་པ་བླ་བ་ལ་
སྤྱར་བཤོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དག་གང་རུང་རེ་མོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་སྟོས་ནས་
སྤྱི་གཞན་དེས་ཡང་སྤྱི་འཛིན་སྦྱེད་ཀྱས་ཀྱི་སྤྱི་འབའ་ཞིག་གིས་མིན་པས་གསལ་བ་ལ་ཀྱས་པ་
མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཐག་བཟང་གི་དཔེ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དུ་མ་དེ་དྲག་སྤྱི་དེ་གཅིག་
ལ་པན་ཀྱས་ན་ངེ་ལྟར་ན་སྟོ་གཅིག་ཉིད་ལ་མིན་ཏེ། དེར་ཡང་པན་ཀྱས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདྲོད་
ན་ནང་འགལ་ཏེ། སྤྱར་གསལ་བ་དུ་མས་འབྲས་བུ་སྤྱན་མོང་བ་གཅིག་མི་སྦྱེད་པའི་རྩ་མཆོན་
ཀྱིས་སྤྱི་སྟོ་གཅིག་མི་སྦྱེད་པར་འདྲོད་པས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་འདི་ཆོས་ཅན། གསལ་བ་དེ་
ནས་ཀྱི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་གི་པན་འདོགས་ཀྱིད་གང་ཡིན་དེའི་སྦྱེད་པར་ཀྱིད་
པའི་ཀྱིར། འདྲོད་ན་དེ་རྟག་དངོས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཐ་དད་མིན་པར་སྤང་བའི་སྤྱི་ཚོའི་གསལ་བ་ཐ་དད་ནམས་ལ་
 བརྟེན་ནས་སྤྱི་བར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། འིན་ཏུ་ཡང་མ་བྱུང་པོ། །དེ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་སྤྱི་
 ཚོའི་སྤང་བ་འིན་ཏུ་ཐ་དད་དེ། གསལ་བ་དེ་དག་རིགས་གཅིག་ཏུ་མཚུངས་སོ་ཞེས་འདིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གལ་ཏེ་དེ་དག་མཚུངས་པར་འདིན་ན་ནི་རི་ལྟར་ན་ཐ་དད་ཏུ་སྤྱི་
 གཟུང་བུ་ཡིན་ཏེ་མིན་པར་ཐལ། མཚུངས་ཚོས་གཅིག་ཉིད་ཏུ་ཐ་མི་དད་པར་གཟུང་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་མཚུངས་པར་འདིན་ན་སྤྱི་གཞན་ཡོད་དགོས་ཏེ། མཚུངས་ཚོས་ཉིད་སྤྱི་
 གཞན་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། འབྲས་བུ་གཅིག་འབྲ་བ་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་མཚུངས་
 པར་འདིན་གྱི་སྤྱི་གཞན་གཅིག་ཉིད་ཏུ་མཚུངས་པར་འདིན་པ་མིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བ་
 བར་པན་ཚུན་རྩས་ཐ་དད་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་འབྲས་སྤྱི་དེ་ཡང་རིགས་ཐ་དད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
 ཏེ། གསལ་བ་དེ་དག་རིགས་གཅིག་ཏུ་ཉོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་སྤྱི་དེ་དག་ནི་
 རིགས་ཐ་དད་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་རིགས་གཅིག་པའི་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཡིས་ཏེ་ཡིན་
 པས་ན་གསལ་བ་དེ་ནམས་ཀྱང་རིགས་ཐ་མི་དད་པར་བྱུང་པོ། །རིགས་གཅིག་པ་དེ་འདྲ་གཞན་
 སེལ་ཡིན་གྱི་སྤྱི་གཞན་མིན་ཏེ། གསལ་བ་གང་གི་དེ་འབྲས་ཅན་མིན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱོག་ཆ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གསལ་བ་དེ་ནམས་ལས་རྩས་གཞན་པའང་ཡིན། དེ་དག་གི་རྩས་སྤྱི་
 འགོ་བའང་ཡིན་པའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ནི་ཡོད་ན་ཆད་མས་དམིགས་སྤྱི་རུང་བ་ལ་མ་མཐོང་བའི་
 ཕྱིར་དང་། སྤང་ལེགས་པར་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཡང་གཏན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བད་སྤྱིར་
 བ་ནི་གཞན་སེལ་དེ་རིག་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྤྱི་གཞན་སོགས་
 དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་སྤྱོད་ལ་མི་སྤྱི་བར་བསྟན་པ་ནི། གང་གི་དོན་དེ་བྱེད་པ་མིན་པ་ལ་དེ་

བྱེད་པ་དྲུང་འདྲ་བའི་ངོ་བོ་སྒྲིབ་བ་ཅན་ཡང་ཡིན། རང་མིན་གྱི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དྲུང་བའི་དངོས་
ཅན་གྱི་ས་བོན་ཅན་ཡང་ཡིན། རང་མཆོན་གཟུང་དོན་དུ་མེད་པའང་ཡིན་པའི་རྟོག་སྒྲོ་བྱེད་པར་
གསུམ་ལྡན་དེ་ཉིད་སྒྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་དེའང་བརྫོང་བྱ་དོན་དེ་མི་བྱེད་པ་ཡོངས་
སུ་སྤངས་ནས་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་
ཐ་དྲུང་ལ་རྟེན་པ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་དེར་ཡང་དོན་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་
དོ། །དངོས་ཅན་ཞེས་པའི་ཅན་གྱི་སྒྲ་མི་དངོས་པོ་བྱེད་པར་སྒྱུ་གཞན་སོགས་གཅོད་པ་ཡིན་
ནོ། །དོན་བསྒྲིབ་པ་ནི། རྒྱ་མཆོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིར་བྱམ་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་རྫོང་བྱེད་གྱི་སྒྲ་རྣམས་
ནི་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་སྐྱོར་བ་ལྟ་བུའི་དོན་མི་བྱེད་པ་བརྫོང་བྱར་ཡོངས་སུ་
སྤངས་ནས་དོན་དེ་བྱེད་པ་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རྟོགས་པ་པན་ཚུན་
བརྟེན་པར་ཐལ་བ་སྤང་། རྫོང་བྱེད་གྱི་ཆེག་ལ་རྣམ་གཅོད་གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་མ་བྱེད་པར་ཐལ་བ་
སྤང་། དངོས་པོ་སྒྲིབ་བརྫོང་ན་སྒྲ་དང་ཆོད་མ་བྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཉེས་པ་ཡོད་པ་དགག་པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པར་བསྒྲིབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པས་
མ་ཡིན་པར་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་སྟོག་པ་ཡིས་ཏེ་དེའི་སྒྲོ་ནས་ཤིང་དོན་འཛིན་དགོས་ན། ཤིང་
དང་ཤིང་མིན་འཛིན་པའི་ཆོད་མ་གཉིས་པོ་དག་པན་ཚུན་བརྟེན་དགོས་པས་གང་རུང་གཅིག་
སྟོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་དགོས། དེ་མེད་ན་དུས་ནས་ཡང་གཉིས་ཀྱི་མི་འཛིན་པར་འགྱུར་བས།
རྒྱ་མཆོན་དེའི་བྱིར་ན་གཞན་སེལ་ལ་བརྟེན་བྱས་པ་མི་སྒྲིབ་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་གཞོན་ནུ་མ་
ལེན་པ་སོགས་ཁུ་ཅིག་སྟོལ། །གསལ་བརྟེན་བཞུགས་ན། གང་ཤིང་དུ་རྟོགས་པ་ལ་ཤིང་མིན་བཅད་
དགོས། དེ་ལ་སྟོན་དུ་གཅད་བྱའི་ཤིང་མིན་རྟོགས་དགོས། གང་ཤིང་མིན་དུ་རྟོགས་པ་ལའང་
སྟོན་དུ་ཤིང་བཅད་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས་བྱུག་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་

དུ་རྟོགས་པ་འཛོག་མི་སྲུབ་ཅིང་། དེ་མི་སྲུབ་ན་གཉི་ག་རྟོགས་པར་དེ་བས་ཀྱང་འཛོག་ག་ལ་
 སྲུབ་སྟམ་དུ་བསམས་ནས་ཕྱོག་ལོ། །ཤིང་དང་ཤིང་མེན་གཉིས་པོ་གང་རུང་གཅིག་རྟོགས་པ་
 ལ་ཅིག་ཤོས་རྟོགས་པ་ངེས་པར་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་རྟོགས་པ་མན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་བ་
 དེ་ལྟར་ཡང་དེ་མི་དགོས་པར་གཉིས་ཀ་དུས་གཅིག་ལ་རྟོགས་པ་བྱར་ཡོད་པས་ཉེས་པ་མེད་
 ཅེས་བྱ་བའི་ལན་ནི་དེ་མ་ཐག་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་མགོ་མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་ནི། འདི་
 ལྟར་དེ་དུག་གི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་ནི་ཤ་ལ་ལྟ་བུ་ལ་ཤིང་གི་བརྒྱུ་འདོགས་པ་ན་དེ་ལ་ཤིང་
 མེན་ནས་པར་གཅོད་དམ་མེན་གྱིང་། གལ་ཏེ་ནས་པར་གཅོད་དོ་ཞེ་ན། དེའི་སྟོན་དུ་ཤིང་གི་
 དོན་འཛིན་པ་མེད་ན་ཤིང་མེན་རི་ལྟར་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཤིང་མེན་ངེས་
 པ་ལ་ཤིང་ངེས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁས། གལ་ཏེ་ཤིང་གི་བརྒྱུ་ལས་
 ཤིང་མེན་དེ་དུག་ནས་པར་མི་གཅོད་ཅིང་མི་སེལ་ན། ཤིང་གི་བྱ་སྟེ་འདོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ་
 དེ་ཤེས་པ་ནས་ཀྱིས་ཤིང་མེན་དེ་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་ཤིང་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པར་ནི་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ། དཔེར་ན་ཤིང་ཞེས་པའི་བརྒྱུ་ལས་སེང་ལྷེང་སྤངས་ནས་ཤིང་གི་ཁྱད་པར་ཤ་ལ་ཁོ་
 ལ་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་ན་རེ་གཞན་ཤིང་མེན་པར་བཀྱག་པ་དང་ཤིང་ཚུར་
 སྲུབ་པ་སོགས་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་མདུན་ན་གནུས་པའི་ཤིང་སྟོང་གཅིག་ཅིག་རབ་ཏུ་བསྟན་
 ནས་འདི་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བརྟེན་ལ། བྱ་སྟེ་འདོགས་པའི་ཆེ་ན་ཡང་གང་བསྟན་པའི་ཤིང་དེ་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་བྱིར་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཉེས་པ་འདི་ནི་མེད་དོ་སྟམ་ན་མེན་ཏེ། དེའི་
 ཆེ་ན་འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོར་ཚུལ་
 གཉིས་ལས་ནི་མི་འདལ། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་ལྟན་ནས་གཅོད་དང་། བྱི་མ་ལྟར་ན་གཞན་ལྟན་ནས་
 གཅོད་ཡིན་པས། སྤངས་ནས་གཅོད་ཚུགས་ལ་བཀོད་པའི་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་ད་དུང་ལྟོག་
 པ་མེད་དོ། །སྐབས་འདིར་ཐར་ལས་གསལ་བྱེད་ལས། འདི་ཡང་ཤིང་ཡིན་ཞེས་མི་ལྟན་ནས་

གཙོད་དུ་སྦྱོར་ན་སྤར་གྱི་ཉེས་པ་གཉིས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་གཉིས་པ་ནི། བརྟམས་དེ་དག་
མི་སེལ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་ལ། མི་ལྡན་ནས་གཙོད་དུ་སྦྱོར་ན་ཉེས་
པ་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེའི་ཆེ་ཤིང་དོན་གཞན་ལ་ལྡན་པ་མི་གཙོད་པས་ཡིན་ནོ། །ཡང་
འདི་ཁོ་ན་ཞེས་གཞན་ལྡན་ནས་གཙོད་དུ་སྦྱར་ན་ཉེས་པ་དང་པོར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའི་དང་པོ་
ནི། གལ་ཏེ་ནས་གཙོད་ཤིང་གི་དོན། །འཛིན་པ་མེད་ན་རི་ལྟར་ཤེས། །ཞེས་པའི་ཉེས་པ་ཡིན་
ལ། ཁོ་ལ་དེ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བརྟམས་ཤིང་མིན་གཙོད་ན་ཤིང་དང་ཤིང་མིན་གཉིས་པོ་
རྟོགས་པ་པན་ཚུན་བརྟེན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་ཉེས་པ་མགོ་མཚུངས་སུ་འཇུག་པས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཉེས་པ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། བརྟེན་སྤྱོད་ལ་ནས་རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་
པ་མངོན་སུམ་གྱིས་འབྲེད་བྱས་པ། དེས་བྲངས་པའི་རྟོག་པས་ཀྱང་དེ་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་
པ། བརྟེན་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་རིགས་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་མངོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་པ་ནི་གཅིག་ལ་གནས་པའི་རྟོགས་པ་པོས་ཤིང་ལ་མཚོན་
ན་སྟེག་བྱེད་དེ་ཡིན་པའི་རྒྱ་དོན་དུང་། སྟེག་བྱེད་དེ་མིན་པའི་རྒྱའི་དོན་ནམས་བརྟེན་ལ་མི་སྟོས་
པར་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་ནམས་པར་འབྲེད་པར་བྱེད་བྱས་པས། ཤིང་དང་ཤིང་མིན་
མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ལ་པན་ཚུན་རྟེན་པའི་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་ལའང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེས་བྲངས་པའི་རྟོག་སྒོ་དེའི་སྤང་རོ་ལ་ནི་
ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ནམས་རི་ལྟར་སྤང་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོག་སྒོ་དེའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དང་།
རྒྱ་མིན་གྱི་རོ་སྤང་བའ་བར་སྤང་བ་དང་། འཇུག་ལུལ་དང་རོ་སྤང་གཅིག་འདྲར་སྤང་ཞིང་། དེའི་
སྟོན་པ་བརྟེན་ལ་མི་སྟོས་པར་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་དོན་ཐུང་པར་ཏེ་སོ་སོར་ནི་ཤེས་པར་འགྱུར་
བས། རྟོག་སྒོ་དེས་ཤིང་དང་ཤིང་མིན་རྟོགས་པ་ལའང་པན་ཚུན་བརྟེན་པའི་དོན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་བརྟེན་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་མིན་

ལས་ཐུང་དུང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐད་ཀྱིས་བརྟུན་ཏེ། དེ་ཡང་ཅིའི་དོན་དུ་ན་བརྟུན་
དེ་ལས་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཅིང་། དེ་འབྲེལ་བརྟུན་བརྟུན་གྱི་ཉིད་སྒྲིབ་པ་
བས་ནི་རང་གི་སྒྲིབ་བ་དང་ཤིང་གི་དངོས་པོ་གཉིས་གཅིག་ལྟར་ཉིད་ཀྱིས་བས། བ་སྐད་ཀྱི་སྒྲིབ་
འབྲུག་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས། གཞན་སེལ་གྱི་སྐྱ་བྱེ་བྲག་བ་ལ་སེལ་འབྲུག་གིས་མ་བྱུང་བར་
ཐལ་བ་སྐད་བ་དང་། སེལ་བའི་སྐྱའི་རང་ལྗོངས་ལ་དེས་མ་བྱུང་བར་ཐལ་བ་སྐད་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བྱམ་བ་བརྟུན་པའི་སྐྱ་ལྟ་བུ་ལ་གཅད་བྱ་ཡོད་པས་སེལ་འབྲུག་ཏུ་རིགས་ཀྱང་། ཞེས་བྱ་
བརྟུན་བ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་ལ་གཅད་བྱ་མེད་པས་སེལ་འབྲུག་ཏུ་མི་འཐད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟུན་བྱེད་གྱི་
སྐྱ་ལ་སེལ་འབྲུག་གིས་མ་བྱུང་བ་ཞེ་ན། ཉན་བ་པོའི་སྒྲིབ་མི་འདོད་པའི་དོན་འགྲུལ་ལས་རྣམས་
བར་བརྟུན་ནས་འདོད་པའི་དོན་འགྲུལ་ཞིག་ལ་འབྲུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མིང་གི་སྐྱ་ནི་རྟུན་བྱེད་
སྐྱར་བར་བྱེད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ནི་དོན་ངེས་པར་བརྟུན་བའི་ཆེད་དུ་སྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་དུ་ན་རྟུན་བྱེད་གྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། བརྟུན་བའི་དོན་མ་གོ་བས་
སོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཞེས་བྱ་ཞེས་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་ཐ་སྐད་དུ་ནི་དགག་སྐབ་རྣམས་བར་
འདོག་བ་རྣམས་ལ་འདྲ་གཅད་བྱ་ཞེས་བྱ་མིན་བ་སོགས་མེད་ཀྱང་། གཞན་རྣམས་དུ་གཅོད་བ་
འགྲུལ་ཞིག་ཡོད་དེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་བྱ་མིན་བ་སོགས་སེལ་བའི་སྒྲིབ་ནས་འབྲུག་པའི་གནད་
ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ། བརྟུན་པའི་ཡུལ་ངོས་གཟུང་། དེ་ཕྱོགས་སྐང་གི་བཞེད་པར་བསྟན།
ཡུང་གི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་སྟེགས་འོད་བྱེད་བ་ན་རེ། གཞན་སེལ་བ་རང་ལྗོངས་
བརྟུན་པའི་སྐྱས་གཞན་སེལ་ལམ་མི་སེལ། མི་སེལ་ན་སྐྱ་ཉིད་གང་ཡིན་གཞན་སེལ་བའི་སྒྲིབ་
ནས་འབྲུག་བ་དང་འགལ་ཞིང་། སེལ་ན་སེལ་བྱའི་གཞན་བརྟུན་པའི་སྐྱ་དེས་ཀྱང་གཞན་སེལ་

བ་སོགས་ཏེ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཤིང་མིན་གྲང་ཞིག་ཤིང་གང་ལས་ཐ་དྲད་བ་དེ་ནས་
པར་བསྒྲིག་ནས་ཤིང་མིན་དེ་དག་ལས་ཐ་དྲད་པའི་ཤིང་གི་ཁྲད་པར་ཤིང་དུ་མཚུངས་ཤིང་།
ཤིང་གི་ཐ་སྙད་འདུག་པའི་རྒྱར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཤིང་གསལ་གྱི་ནས་བ་སྙད་བ་ཅན་གྱི་གཞན་
སེལ་ལ་ཤིང་གི་བད་འགོད་པས་སྒྲིན་མེད་དེ། དེས་ཤིང་མིན་སེལ་བ་དང་ཤིང་དུ་རྟོགས་བ་
འདུག་པ་གཅིག་གིས་བྱེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་ནི། གཞན་སེལ་ལ་བད་འགོད་བ་དེ་ཉིད་ཕྱོགས་སྒྲང་གི་དགོངས་བ་སྟེ། ཀུན་
ལས་བརྟུས་ལས། གཞན་ལས་ཕྱོག་བ་ཡིས་དངོས་པོ་དེའི་ཆ་འགྲའ་ཞིག་རྟོགས་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་པས་རབ་རྟུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྒྲས་ནི་དོན་
གཞན་ལས་ཕྱོག་པས་ཁྲད་པར་དུ་བྲས་པའི་དངོས་པོ་དག་ཁོ་ན་བརྗོད་དོ་ཞེས་དང་། སྒྲས་ནི་
སྒྲ་དང་དོན་གཞན་སེལ་བར་བྱེད་ཅིང་། རང་གི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་སོ། །འདིར་སྟོབ་
དཔོན་ལ་རྩོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་དེའི་ལུང་ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་བ་རི་ལྟར་འཐད་སྟམ་ན། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་དགོངས་བ་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞེས་གསལ་དུ་བཏང་བའི་བྱིར་དེའི་ལུང་འབྲེན་པར་ཟད་ཀྱི།
ཤེས་བྱེད་དུ་བྲངས་བ་མིན་ནོ། །

གསུམ་བ་ནི། གཞན་ལས་ཕྱོག་པར་མ་ཟད། རྟོག་པའི་སྒྲང་བ་འདི་ལའང་སྒྲབ་བ་རང་
དབང་བའི་རོ་པོ་རྩྱུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། དེ་ལ་བད་སྒྲིར་ཡང་སྒྲབ་བ་རང་དབང་བར་བད་སྒྲིར་
བར་ག་ལ་འགོ། །དེའི་བྱིར་ཤིང་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནས་ལས་ཤིང་དེ་རྟོགས་བ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལས་
གཞན་ཤིང་མིན་བསྒྲིག་ཅིང་བཀག་པ་ཡང་འགྲུགས་ལ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་ནི་ཤིང་
མིན་བཅད་བ་དེ་ཅམ་མ་གཏོགས་པར་སྒྲབ་པའི་ཆོས་འགྲའ་ཡིས་ཁྲད་པར་དུ་བྲས་པའི་སྟོ་
ནས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་གཞན་འགྲའ་ཡང་མེད་པས་སེལ་བའི་ལུང་ཅན་དུ་གྲབ་པ། དེའི་ཆེ་
ཤིང་མིན་བཅད་བ་བརྗོད་པ་དང་ཤིང་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་བྱེད་དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་

གི་ཕྱིར་ན་གཞི་གཅིག་ལ་སྔ་ཚུན་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་མིན་པའི་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྟོ། །ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་འདི་རང་དབང་པའི་དངོས་པོར་མེད་ན་དངོས་པོ་དང་ལྡན་
པ་ཉིད་དུ་མཐོང་བ་འདི་ཅི་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྒོ་འབྲལ་པ་ཡིས་བསྐྱད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་རྟོག་པའི་སྤང་བ་འདི་ནི་སྤྱོད་པ་རང་དབང་པའི་དོན་དུ་མ་མིན་ལོ། །དེ་ལས་གཞུན་དུ་ན་
སྒྲོན་འབྱུང་སྟེ། རི་ལྷར་ཞེ་ན། ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལས་ལྷོག་པར་སྤང་བ་འདི་ནི་དངོས་པོར་མི་
འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྤང་བ་འདི་ནི་ཤིང་འདི་ལས་ཐ་དུད་ཅེས་ནི་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་པས་ཀྱང་འཐད་པའི་ཕྱིར་རྟོ། །གཞུང་སྤྱི་ཕྱི་འདི་དག་ལ་མཁས་པ་སོ་
སོས་གོ་བ་ལེན་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཞིག་སྤང་ངོ། །

གསུམ་པ་དངོས་པོ་སྤྱོད་བཞེད་ན་སྤྱོད་ཚད་མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ལ་
གཉིས། སྤྱོད་ཚད་མ་སྤྱི་ཡུལ་ཐ་དད་དུ་བསྟན་པ་དང་། སེལ་བ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐ་སྤྱོད་ཀྱང་འཐད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་རང་མཆོད་སྤྱི་བཞེད་བྱར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་རང་མཆོད་
ལ་ཆ་ཤས་མེད་པས། ཤིང་བཞེད་པའི་སྤྱོད་ལྟ་བུས་ཤིང་གི་བྱས་མི་རྟག་སོགས་བྱད་ཆོས་ཀྱང་
བཞེད་དགོས། དེ་ལྟ་ན་སྤྱོད་པ་གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོག་རྩེ་སྤྱོད་
དང་འདྲེས་པའི་དོན་རྟོག་པ་གཅིག་གཅོད་པ་ན་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ནི་
དེ་གཅིག་བྱ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་གཞན་མི་བྱེད་པས། སྤྱོད་པ་རྟག་པ་བཅད་པ་ཡིས་ཏེ་
བཅད་པས་དེའི་སྤྱོད་གི་དངོས་པོའི་ཆ་མ་ལུས་པ་བཞེད་བྱུང་བུས་པའི་ཉེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་
ངོ། །གཞན་ཡང་གཞི་གྲང་གི་ཆོས་གཅིག་ཞེད་པར་བྱེད་པ་ལས་ཆོས་མ་ལུས་པར་ནི་རྟོགས་
པར་འགྱུར་བ་དགོས་ན། དངོས་པོའི་རྟུ་སྤྱོད་པ་ལས་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེས་ན་སྤྱོད་པ་དེ་ལྟ་ན་
འབྲས་བུ་སོ་སོ་དུ་མ་བྱེད་པ་ནམས་རྟེན་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ན་མི་འཐད་དེ། རང་འགྲེལ་
ལས། སྤྱོད་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཅན་རྟེན་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །འདིར་

ཉེག་ཆེན་ཀམ་གཉིས་གསུང་བྱེད་ལ་ཅུང་མི་མཐུན་ནོ། །སྟོགས་སྤེལ་ཅོད་པ་ནི་སྤྱིང་པོར་བྱིལ་
ན། གསལ་བ་སོ་སོའི་སྤྱིང་གི་གཞན་སེལ་རྣམས་ཐ་དད་ན་སྤྱིར་མི་རུང་ལ། གཅིག་ན་སྤྱོད་ག་
གཞན་འཇུག་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྟོལ་ཏེ། མཁས་གྲུབ་རིན་པོ་ཆེའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེལ་བ་སྤྱི་བ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་འཐད་པ་དང་། དངོས་
དབང་གིས་འཇུག་པ་ལ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་ཏོག་འདི་ལྷན་ལ་སྟོན་པོའི་ཞེས་བརྗོད་
པ་ན། སྟོན་པོའི་སྤྱིས་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་དང་། ལྷན་ལའི་སྤྱིས་རྩས་དོན་གཞན་བརྗོད་པ་ཡིན་
ཀྱི། རྩས་སུ་གྱུར་པའི་ལྷན་ལ་དང་དེའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོན་པོ་གཉིས་རྩས་སམ་ངོ་པོ་སོ་
སོར་མེད་ན་ལྷན་ལ་བརྗོད་པའི་རྩས་སུ་སྟོན་པོ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་མེད་པའམ་ཡང་ན་དེ་གཉིས་
བརྗོད་པའི་སྤྱོད་རྣམས་གངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤྱིའི་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ལྷན་
ལ་མིན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པ་དང་། སྟོན་པོ་མིན་པ་རྣམས་པར་གཅོད་པ་གང་རུང་གཅིག་ཅིག་
སྟོན་པ་ལ་མི་ཆོན་ན་གང་གི་ཆེ་དེ་གཉིས་གཅིག་གིས་གཞན་མི་སྤྱི་བ་ཅིང་། མི་སྤྱོད་བར་གནས་
པས་སྤར་གྱི་ཉེས་པ་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་ལྷན་ལ་དང་སྟོན་པོ་གཉིས་ཆོགས་པའི་ཆ་ཅན་དེས་ནི་
ཆ་གས་དེ་རེ་རེ་ལ་བྱུང་ཅིང་། མེ་ཏོག་ལྷ་བྱ་ནི་དེ་དག་གི་བྱུང་གཞི་གཅིག་ལྟར་ཡང་སྤར་བས།
དེའི་ཆེ་དེ་ལྟར་སྤར་བའི་ཏོག་སྟོའི་ངོར་བྱས་ནས་མེ་ཏོག་ལྷ་བྱ་ནི་ལྷན་ལ་དང་སྟོན་པོ་དེ་གཉིས་
ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་ནི་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །འོ་ན་གཞི་མཐུན་སོགས་དངོས་པོ་ལ་མི་གནས་པར་
ཐལ། ཏོག་པའི་སྤར་བ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མེ་ཏོག་འདི་ལྷན་ལ་སྟོན་པོའི་ཞེས་
དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ནི་རྣམས་གཅོད་བྱེད་ཅིང་འཇུག་པ་ན་དངོས་པོའི་ཆོས་ལ་རེག་པར་འགྱུར་
བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
གཞི་མཐུན་བརྗོད་ཅིང་། དོན་ལའང་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་གྱུར་སྤྱི་གཞན་དངོས་པོ་བ་
གཅིག་ནི་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་གཞན་དེ་སྟོ་མ་འབྲལ་བ་

ལ་སྒྲུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་གང་ཡོད་ན་སྒྲུང་དུ་རྒྱུང་བ་ལ་གལ་ཏེ་མི་
 སྒྲུང་ན་དངོས་པོ་དེ་མེད་པས་ཁྱབ་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེལ་བ་སྤྲོ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་
 འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་གཞན་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྤྲོ་ནམས་དྲང་ནི་སྒྲོ་ཉིད་ཀྱང་ཕྱོགས་སྒྲང་གིས་
 གཞན་སེལ་གྱི་ངོ་ཐོར་གྱུར་པའི་སྤྱིའི་ཡུལ་ཅན་དུ་བསྟན་པ་དགོས་པ་དང་བཅས་ཏེ། གང་གིས་
 ན་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ལ་གཞི་མཐུན་སོགས་དེ་དྲག་མི་སྤྱི་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །གཞན་སེལ་བ་དང་།
 གཞན་བཀག་པ་དང་། གཞན་ལས་ལོག་པ་སོགས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་ནམ་གངས་ཡིན་ལ།
 གཞན་སེལ་ལ་སྒྲོའི་གཞན་སེལ་དང་། དོན་གྱི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྤྲ་མ་ནི་རྟོག་
 འོར་གཞན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་
 ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། གཞན་བཅད་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་
 ནི། གཞན་ལས་ལྟོག་པའི་ཆ་ལྟ་བུ་འོ། །སེལ་འཇུག་དང་སེལ་བ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། སེལ་བ་
 ཞེས་པ་ནི་གཞན་སེལ་བ་ཞེས་པའི་མིང་བསྟུས་པ་ཡིན་ལ། ཡུལ་དེར་འཇུག་པ་ལ་སེལ་འཇུག་
 ཅེས་བརྗོད་དེ། མདོར་ན་སེལ་བ་ནི་ཡུལ་དང་། སེལ་འཇུག་ནི་ཡུལ་ཅན་འོ། །དེས་རང་ཡུལ་ལ་
 ཆ་ཤས་སུ་ཕྱེ་ནས་འཇུག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནི། རང་ཡུལ་ལ་ཆ་ཤས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་
 གཅིག་ཁོ་ནར་འཇུག་གི། གཞན་ལ་མིན་པས་ན་དེ་སྐད་དོ། །སེལ་འཇུག་ལ་བརྟེན་དབང་གིས་
 འཇུག་པ་དང་། སྤྱོད་འཇུག་ལ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པ་ཞེས་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྤྲ་མ་
 ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ནང་གི་བརྟེན་དབང་ལས་ཡིན་གྱི་ཕྱི་རོལ་དངོས་དབང་གིས་མིན་ལ། ཅིག་
 གོས་ནི་ཚུལ་དེ་ལས་ལྟོག་སྟེ་འཇུག་པས་ཡིན་འོ། །བརྟེན་དབང་གིས་འཇུག་ཅེས་པའི་བརྟེན་ལ་
 མིང་གི་བརྟེན་དང་སྒྲོའི་བརྟེན་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ལྟོ་ལྟོར་བ་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྟེན་སྒྲོར་བའི་མིང་
 ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། མིང་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྟོག་འོར་བུམ་མིན་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་
 བ་ལྟ་བུ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞི་མཐུན་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱི་མོ་མི་
འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གངས་ཅན་པ་མི་འཐད་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་མི་འཐད་པ་དང་།
རང་གི་ལུགས་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གངས་ཅན་པའི་གཞུང་ལས། བྱད་པར་ཆད་ཕྱིར་རྩིས་འགྲོའི་ཕྱིར། རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། །རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་སྣ་ཆོག་གསུང་བཤད་ཕྱིར། །མི་
གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སྤྱི་གཙོ་བོ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་ལ། དེའི་དང་པོ་
ནི། བྱད་པར་ནམས་ལ་ཆད་མི་འབྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་སྟེ་གཙོ་བོ་ཡོད་ཅེས་
པ་འདིའོ། །དེ་ལ་བྱད་པར་ནི་ཅོད་གཞི་སྟེ་གཞུགས་ལ་སོགས་པའོ། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ནི་
བསྐྱབ་བྱ་སྟེ། མདོན་པར་མི་གསལ་བ་ཡང་ཡིན། བྱད་པར་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་ཡིན་པས་ན། མི་
གསལ་བ་ཡི་རྒྱ་ཞེས་སྟེ་ལ་ལོ། །ཆད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་དེ། གཞུགས་ཆེ་ཆུང་
དང་རྒྱས་རིང་ཐུང་ལ་སོགས་པའི་ཆད་ཡོད་པས་ནི་དེ་བྱེད་པ་སོ་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་དཔོག་རྒྱས་
པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡོ་བྱད་ཆད་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཆོག་གསུང་མཐོང་བ་ན་དེ་བྱེད་པ་སོ་ཡོད་པར་དཔོག་རྒྱས་
པ་བཞེན་ནོ། །རིགས་པ་གཉིས་པ་ནི། རྩིས་འགྲོའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི་དཔེར་ན་རྩིས་
འཛིན་གོང་གི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟར་བྱད་པར་ནམས་སོ་སོའི་རིགས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
རིགས་ཅན་གྱི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །རིགས་པ་གསུམ་པ་ནི། རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། རྒྱས་པ་མེད་ན་གང་ལའང་འཇུག་མི་རྒྱས་པས། བྱད་པར་ནམས་ཀྱིས་
འབྲས་བུ་སྟེད་པ་ནི་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་པ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་མི་གསལ་བའི་རྒྱས་པ་འཕམ་སྤྱི་
གཙོ་བོ་ནི་ཡོད་དོ་ཞེས་པའོ། །རིགས་པ་བཞི་པ་ནི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་དབྱེར་ཡོད་ཕྱིར། །ཞེས་
པ་སྟེ། བྱད་པར་ནམས་ལ་གནས་སྐབས་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ནམ་པར་དབྱེར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རང་
བཞེན་དབྱེར་མེད་པའི་གཙོ་བོ་ཡོད་པར་བྱུང་ཅེས་པའོ། །རིགས་པ་ལྟ་བུ་འདྲ་སྟེ་

ཚོགས་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་ཞེས་བ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་བ་འདི་དག་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་གཙོ་བོའི་རང་ལས་རིམ་གྱིས་འབྱུང་བ་ལྟར་མཐར་གཅིག་ལ་གཅིག་ཐིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐིམ་སའི་སྤྱི་གཙོ་བོ་ཡོད་དོ་ཞེས་བའོ། །

གཉིས་བ་ནི། གསལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་སྔོ་སེར་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་སྒོ་གདུ་ལས་ཡིན་ཏེ་གང་གིས་ཀྱང་མ་དམིགས་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྔོ་སེར་སོ་སོར་སྒྲུང་བའི་རང་སྤྱོད་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྔོ་སེར་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་དང་སྒོ་ག་བ་གཉིས་ཀ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། གཅིག་ནི་གཅིག་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་སྒྲིག་གི་དོན་གཅིག་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། སྔོ་སེར་གཉིས་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་གཙོ་བོའི་རང་དུ་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་གཉིས་ཚོས་ཅན། རོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོ་མ་འབྲུལ་བའི་གཟུང་ངོར་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུངས་པས། པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་སྒྲིག་གཉིས་ཀར་ཁས་སྒྲུངས་པར་སོང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་བ་ནི། རྩེ་བྲག་པའི་འདོད་བ་ལྟར་སྤྱི་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་པར་གྱུར་ན་ཤིང་དང་ཤ་བ་ལྟ་བུ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པའི་ཐ་སྣང་དགྲ་ཀྱང་ཆུ་མེད་དུ་འགྱུར་ངོ་ཞེས་ཏེ་གོ་སྟོན་ལོ། །

གསུམ་བ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོག་ངོར་གཞན་ལས་སྒོ་ག་བ་ནི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རང་ལ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེས་བ་དེ་དྲག་གང་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱི་རྗེས་གཞན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྒྲིབ་འཐད་བ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བུམ་བ་དེའི་འབྲས་བུ་ཆུ་སྐྱོར་བ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བུམ་གསལ་ཐ་དད་འབྲས་བུ་རིགས་གཅིག་བ་དྲག་ལ་བུམ་བཟླའེས་པའི་རྒྱན་བོས་འདི་བུམ་བའོ་ཞེས་སྤྱི་གཅིག་

གི་བརྟན་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

° གཉིས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པ་ནི། བྱམ་གསལ་པན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་གནས་པ་རྣམས་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱི་སྤྱོད་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་ཚུ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཅན་ལས་ལྟོག་པ་ཡི་ནི་སྟེ་ལྟོག་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྤྱེས་པ་ཅན་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་ལ་བརྟན་སྤྱོད་མི་ཁུས་པ་ནི། བྱམ་གསལ་རང་མཚན་ལ་བྱམ་པ་ཞེས་བརྟན་སྤྱོད་པ་མཚན་མོད། ལྟོག་པ་ལ་སྤྱོད་ཏེ་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། བྱམ་གསལ་ཐ་དྲད་གངས་མེད་པ་དྲག་བརྟན་ཡུལ་དུ་བསྟན་པ་ནི་དཀའ་བའི་ཕྱིར་དྲང་། ལྟོག་པ་དང་མ་སྤྱོད་པར་བསྟན་པར་མི་ཁུས་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟན་སྤྱོད་པ་འབྲས་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན། ལྟོག་པ་ལ་བརྟན་སྤྱོད་རིགས་ཀྱི་དངོས་པོ་རང་མཚན་ལ་མིན་ནོ། །འབྲས་མེད་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར་སྟམ་ན། གཞི་གཅིག་ལ་བརྟན་སྤྱོད་པས་ཀུན་ལ་གོ་བ་ནི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐུན་མོང་དུ་ཡོད་པས་ཡིན་ལ། བརྟན་སྤྱོད་ཡུལ་རང་མཚན་ཡིན་ན་དེ་མི་རུང་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་མཚན་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་ཀུན་རྟེན་རྟེན་གྱི་ངོ་མོ་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བ་ལང་ཁྱ་པོ་ཡི་ནི་ངོ་མོ་གྲང་དེ་ནི་སེར་སྤྱོད་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། བསྐྱོག་ནས་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

བཞི་པ་སྤྱི་སྤྱོད་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་གཅིག་མེད་མོད་ཀྱང་། བཞོ་བཀལ་སོགས་དེ་འབྲས་ཅན་མིན་པ་ལས་ལྟོག་པའི་གཞན་སེལ་ནི་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་པས། དེའི་ཆ་ནས་དེ་གཉིས་ལ་བ་ལང་ཞེས་པའི་སྤྱི་སྤྱོད་འཐད་ལ། དེ་འཐད་པས་དོན་ལ་གསལ་བ་རྣམས་ལས་ཐ་དྲད་པའི་སྤྱི་གཞན་མེད་པར་ཡང་སྤྱི་སྤྱོད་ཐུན་མོང་བ་གཅིག་འཇུག་པས་ན། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་སྤྱི་ཡི་ཐ་དྲད་དེ་སྤྱི་ཐ་དྲད་པ་ཁོ་ནར་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཆོལ་བ་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་བུ་འདོད་ན་ཡང་བཞོ་བཀལ་དེའི་འབྲས་

བྱ་མེད་པ་ལས་ཐ་དྲ་པའི་སེལ་བ་ཉིད་འདོད་དགོས་སོ། །སྤྱི་གཞན་མེད་ཀྱང་སྤྱི་སྤྱི་འཐད་པ་
དཔེར་མཆོན་ན་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མིག་དང་གཟུགས་ལ་སོགས་པས་གཟུགས་འདྲིན་རྣམས་ཤེས་
གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཅན་ཏེ་རྒྱ་བྱེད་ལ། དེ་གྲང་གི་ཕྱིར་ན་ཁྱད་པར་མེད་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱན་མོང་
བ་དེ་སྒོ་ཡུལ་དུ་སྟོན་པ་དག་ནི་སྤྱི་པར་འགྱུར་བས་ཡིན་ནོ། །དེ་གསུམ་མིང་གཅིག་གིས་
བསྟན་པའི་དགོས་པ་ནི། དུས་འགྲུལ་ཞིག་གི་ཆེ་རྒྱུན་གསུམ་ཅིག་ཅན་དུ་ཀུན་ཏྲོགས་པའི་ཕྱིར་
ཡིན་ལ། རྒྱུན་གསུམ་པོ་དེའི་ངོ་བོ་རང་གི་སྤྱི་ལས་ནི་རྣམས་ཐ་དྲ་དུ་མེད་དུ་ཐེན་ན་ཡང་མིག་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱལ་ཞེས་པའི་བརྟེན་ལས་བྱུང་བ་གཅིག་གིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་སྤྱི་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟོན་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྤྱི་རྟག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་སྤྱན་མོང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར་གནས་ཡུལ་གྱི་གསལ་བ་
མང་པོ་དག་ལ་འང་མཉན་པ་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་སྤྱན་མོང་དུ་འབྱུག་གོ་ཞེ་ན། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གསལ་
བ་ལ་གནས་པ་དེ་དོན་གཞན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་ནམ། །གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་ཡིན་གྱང་ན། ཚུལ་དེ་ལྟར་སྤྱི་དེ་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་སོ། །གང་གིས་
ཤེ་ན། རྟག་དངོས་ཡིན་པས་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟེན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། གསལ་བྱར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་
ནི། དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་ན་པན་གདགས་བྱའི་ཚུལ་དུ་བརྟེན་དགོས་ན་རྟག་པ་ལ་པན་
འདོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གསལ་བ་སྤྱི་ལེ་རྟེན་མཉན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་སྤྱི་རྟག་དངོས་གསལ་བ་ལ་
བརྟེན་ཀྱང་གསལ་བས་དེ་ལ་པན་འདོགས་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱུག་འཁར་གཞོང་ལ་བརྟེན་ཀྱང་
འཁར་གཞོང་གིས་དེར་པན་མི་འདོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྟེན་
འཁར་གཞོང་གིས་ལྟར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་རྒྱུག་སོགས་ལ་འང་པན་འདོགས་ཏེ། རྒྱུག་

རིགས་འདྲ་ཕྱ་ཕྱི་རྣམས་དེ་ཡི་ཡུལ་ན་གོ་ས་མཚུངས་བར་སྐྱེད་པ་འཁར་གཞིང་ལ་སོགས་
བས་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཚུལ་དེ་ཡང་སྐྱེ་དེ་ལ་ནི་མི་སྤྱད་པ་ཉིད་དོ། །སོགས་ཕྱ་མས་བརྟེན་
བ་གཞན་དང་སོགས་ཕྱི་མས་རྟེན་གཞན་སྤྱད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྟེན་
མིན་ཡང་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་ནོ་ཞེ་ན། གསལ་བ་དེ་མེད་ཀྱི་ཡང་སྐྱེ་རྟག་པར་གནས་པའི་
ཕྱིར་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་མིན་ནོ། །གནས་པའི་རྟེན་མི་འཐད་པར་མ་ཟད་གནས་པ་དེ་ཡང་
མི་རིགས་ཏེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་ཁྱོད་ལས་རྣམས་ཐ་དྲད་དང་ཐ་དྲད་མིན་པའི་རྣམས་
པར་དཔྱད་པས་དཔྱད་ན་མི་རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གནས་དང་གནས་མཁན་
རྣམས་ཐ་དྲད་ན་གནས་མཁན་ཉིད་མི་གནས་དགོས་ལ། གཅིག་ན་བྱ་བྱེད་གཅིག་དགོས་པས་ཏ་
ཅང་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མི་པན་པའི་གསལ་བྱེད་མི་འཐད་པ་དང་། སྤྱིའི་གསལ་བྱེད་ཅམ་
ཕྱིས་སྐྱེ་ཐུན་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོད་ཁུང་ནང་གི་བྱམ་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན།
བདུག་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་རུང་བའི་རྒྱུ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་གཞན་སྟོན་འོད་ཀྱི་
འོར་བྱེད་པ་གང་དེ་ནི་སྟོན་འོད་དེའི་གསལ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་འབྲའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་རུང་ཉིད་ཀྱི་
བྱེད་པ་པོ་ཡང་བྱམ་གཟུགས་དེའི་རྒྱ་རུ་འདོད་དགོས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྐྱེ་འདི་ནི་རྟག་དངོས་
ཡིན་པས་སྤྱ་ཀྱས་རུང་བ་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་མི་རུང་དོ། །རི་ལྟར་མི་རུང་ཞེ་ན། སྐྱེ་
དེས་རང་འཛིན་རྣམ་ཤེས་བསྐྱེད་པ་གསལ་བ་དེ་ལ་བཟོས་པ་མི་རུང་སྟེ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ནའོ། །དེ་ནི་སྐྱེ་དང་ཐུན་པ་གསལ་བ་ལས་རྒྱ་མཆོན་གང་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། རྟགས་ཕྱ་མ་དེའི་ཕྱིར། བཞོན་ན་དོན་གཞན་ཀྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
དགོས་ན། རྟག་པ་ལ་དེ་མི་སྤྱད་ཅེས་པའོ། །གལ་ཏེ་མིག་སྟོན་ལ་སོགས་པས་མིག་གསལ་
བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གསལ་བ་ལས་དབང་པོ་འདྲ་གསལ་བར་འདུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་

དུ་ན་གསལ་བ་དེ་ནི་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་དགུ་ལ་སྤྱི་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐུང་དུ་འོང་
དགོས་ན། དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྟུས་ན། གསལ་བས་སྤྱི་གསལ་བར་བྱེད་པ་མིན་ཀྱི་
དབང་པོ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་མོ་ཞེས་སྤྱི་བ་འགག་པའོ། །འང་གི་སྤྱི་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་
གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པར་མ་བཟ། དབང་པོ་གསལ་བྱེད་དུ་འང་མི་འཐད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་འཛིན་གསལ་བྱེད་ཙམ་གྱིས་སྤྱི་ལྟན་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། རིགས་རྣམས་ཀྱི་ནི་
གསལ་བྱེད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། གཤམ་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་རིགས་དོན་གཞན་དུང་ལྟན་པར་འདོད་ན།
སྟོན་མེ་ལ་སོགས་པ་གསལ་བྱེད་དག་ནི་བ་ལང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྟན་པ་འཛོལ་པར་
འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་སྟོན་མེ་སོགས་ལའང་བ་ལང་གི་སྟོ་སྤྱི་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་བསྟུས་ན། སྟོན་
འོད་ཚོས་ཅན། བ་ལང་ཉིད་དང་ལྟན་པར་ཐལ། དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ཁས་
ཐུངས་ཤིང་། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། མིག་ཤེས་ཀྱིས་བ་སྤྱི་སྤྱང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཉམས་
སོ། །འདོད་ན་སྟོན་འོད་ལའང་འདི་བ་ལང་ངོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྤྱི་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་སྟོ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། སྤྱིའི་ངོ་པོ་དགག་པ། སྤྱི་བྱེད་ལྟར་སྤྱང་དུ་
བསྟན་པ། རང་ལ་ཚེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། གཟེགས་ཐན་གྱི་
ལུགས་གཉིས་སོ་སོར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་བྱེད་པ་དང་གངས་ཅན་གྱང་དགུ་རིགས་
ནི་རང་གི་གསལ་བ་ལས་རྗེས་གཞུན་ནུམ། རྗེས་གཞུན་མིན་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་
དེའི་ལུགས་ལ་སྟོན་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྟོན་མེད་གསར་བྱུང་གིས་གསལ་བ་བ་ལང་ལྟ་
བུ་རྣམས་ལ་ནི་འདི་བ་ལང་ངོ་སྟམ་པའི་སྤྱིའི་སྟོ་ཁོས་སྤྱི་བ་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྟོན་གྱི་གསལ་བ་གཅིག་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་ནི་ཕྱིས་ཀྱི་གཞུན་ལ་མཐོང་བ་མི་སྤྱི་བའི་
ཕྱིར། དོན་བསྟུས་ན། གངས་ཅན་ལྟར་སྤྱི་གསལ་གཞུན་ཉིད་མིན་ནུ་གཅིག་པ་ཡིན་དགོས་པས།
ཕྱིས་ཀྱི་གསལ་བའི་རྗེས་སུ་འཁོ་བ་མེད་དེ། སྤྱིར་གྱི་གསལ་བ་དང་གཅིག་པའི་ཕྱིར། བྱེད་བྱེད་

བ་ལྟར་སྤྱི་གཞུན་ཉིད་ཡིན་ན་ཡང་གསལ་བ་ལ་བརྟེན་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་
ཡིན་པའི་བྱིར། འབྲུལ་སྤོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གསལ་བའི་བར་སྟོང་ན་སྤྱི་མེད་པའི་ལུགས་དགག་བ་དང་།
ཡོད་པའི་ལུགས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་སྟོན་བ་དང་སྟོང་གཟེགས་ཟན་གྱིས། སྤྱི་
ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའོ། །ཞེས་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་དེའི་སྟོན་མ་ལེ་ཐར་དང་། བེ་ལུ་ཀ་གཉིས་
མི་མཐུན་བ་བྱུང་སྟེ། དང་པོས་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན་རང་གི་གསལ་བ་ཅམ་ལ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་
ཟེར་ཞིང་། སྤྱི་མས་ནི་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་རོ། །དེའི་སྤྱི་
མ་དགག་བ་ནི། སྤྱི་དེ་ནི་བྱིས་བྱུང་གི་གསལ་བ་ལ་རྩེས་སུ་མི་འཁྲོ་བར་ཐལ། སྤྱི་མའི་གསལ་
བ་ལས་མ་གཡོས་པའི་བྱིར། སྤྱི་ནས་དེ་ན་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་མེད་པའི་
སྤྱི་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར། གསལ་བ་དེའི་བྱིས་ཡོད་པའང་མིན་པར་ཐལ། གཞོད་བྱེད་སྤྱི་མ་
ལས་མ་འདས་པའི་བྱིར། ཆ་གཅིག་སྤྱི་མ་ལ་གནས་ནས་ཆ་གཅིག་བྱི་མ་ལ་འཕོ་བའང་མིན་
པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་ཆ་བཅས་ཡིན་དགོས་པ་ལ་ཆ་དྲང་ལྟན་པའང་མིན་པའི་བྱིར། རིལ་བྱི་
མར་འཕོ་བའང་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་གསལ་བའི་རྟེན་སྤྱི་མ་ནི་ཡོངས་སུ་དོར་དགོས་ན་དེ་
མི་འདོར་བའི་བྱིར། དེ་བས་ན་ཀྱང་མ་ལེ་ཐར་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་འཛོག་ཚུལ་འདི་ནི་ལན་གྱིས་ཕོངས་
པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་ཡོད་པར་ཁས་སྦྱངས་ན་བྱི་མ་ལ་མི་རུང་། བྱི་མ་
ལ་ཡོད་ན་སྤྱི་མ་ལ་མི་རུང་། གཉི་ག་ལ་ཡོད་ན་ཆ་མེད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པའི་བྱིར། དེ་དག་
རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། གང་གཞུན་ལ་གནས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་རང་གི་རྟེན་གནས་གསལ་
བ་སྤྱི་མ་ལས་མི་གཡོ་ཞིང་། དེ་ལས་གནས་གཞན་དུ་སྤྱི་བའི་གསལ་བ་ལ་གནས་ན་ལྟོ་ལྟོ་
རིགས་པར་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱི་མ་ལ་གནས་ན་བྱི་མ་ལ་མི་རུང་བ་སོགས་ཀྱི་གཞོད་
བྱེད་སྤྱི་མ་ལྟར་འབྲུག་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་གྲང་ན་གསལ་བྱུང་གི་དངོས་པོ་དེ་གནས་པར་

གྲུ་བའི་ཡུལ་དེར་ནི་སྤྱི་དེ་སྤར་ནས་འབྲེལ་ཞིང་ཡོད་པ་འདྲ་མ་ཡིན་ལ། ཡང་གསལ་བྱུང་དེ་
དག་གི་ཡུལ་ན་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གསལ་བ་ལ། ཁྲབ་པར་འདོད་པ་ཅི་གྱུ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་ཆེ་
ཞེས་ཏེ། ཐུགས་མ་རངས་པའི་གསུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་པེ་ལུ་ཀ་ན་རེ། གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཡུལ་ཀུན་ནུ་རིགས་ཡོད་
པས་རི་སྐད་བཤད་པའི་ཉེས་པ་པེ་ཐར་སྟོགས་ལ་ཡོད་ཀྱང་ཁོ་པོ་ཅག་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
ཡུལ་གཅིག་ཏུ་གསལ་བས་སྤྱི་དེ་གསལ་ཞིང་མཐོང་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཆ་མས་ཆ་ཐ་
དྲད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཀུན་ཏུ་མཐོང་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཏེ། དོན་བྱིལ་ན་སྤྱི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་གཅིག་
ཏུ་མཐོང་ན་ཀུན་ཏུ་མཐོང་དགོས་པར་ཐལ། ཀུན་ལ་ཆ་ཐ་དད་མེད་པར་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ་ཁས་ཞེས་པའོ། །གཤམ་ཏེ་སྤྱི་མཐོང་བར་གསལ་བས་སྒོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་
ལྟོས་པའི་ཕྱིར་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་ཀུན་ཏུ་མཐོང་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱི་དེ་ཡང་གསལ་བས་
གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མིན་པར་ཐལ། གཤམ་ཏེ་ལྟོས་ན་བྱེ་བྲག་སྟོན་དང་སྤྱི་རྗེས་ལ་
ཉོགས་དགོས་པ་གང་ཞིག་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་སྟོན་ལ་ཉོགས་
པ་མ་ཡིན་ན་གསལ་བུའི་བྱེ་བྲག་ཡང་དྲག་པར་ཉོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བང་འགལ་བྲན་པ་
ལ་སྦྱར་བ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་སྤར་ནི་སྤྱི་མཐོང་བའི་སྒོ་ནས་གསལ་བ་མཐོང་ཞེས་སྤྱི་གསལ་བྱེད་
དང་བྱེ་བྲག་གསལ་བུ་ཡིན་པར་འདོད་ལ། ཡང་སྐབས་འདིར་སྤྱི་དྲུང་དེ་དང་ལྷན་པའི་བྱེ་བྲག་
དྲག་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གསལ་བུ་གསལ་བྱེད་དུ་གོ་བསྒྲོག་པར་འདོད་ཅེས་ཏེ། ཁས་སྒྲིང་སྤྱི་འགལ་
ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤྱབ་བྱེད་མ་ངེས། སྟོན་སྟོང་མི་འཐད། གཞན་སེལ་སྤྱོད་ཆུང་
རིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་དུ་མ་ལ་སྤྱི་སྟོང་དང་སྤྱི་སྤྱུ་འཇུག་པ་མཐོང་བས། སྤྱི་དོན་གཞན་
ཡོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་སྟོང་དང་སྤྱི་སྤྱུ་འཇུག་པ་ལ་སྤྱི་གཞན་ངེས་པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཆ་ཐ་དྲད་

མེད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་པར་ཡང་འབྲས་འཆོད་པའི་སྤྱི་ས་བྱ་དུ་མ་ལ་འཆོད་པ་པོ་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱི་སྐྱ་བརྗོད་པ་དང་འཆོད་པ་པོའི་སྤྱི་ས་པའི་སྤྱི་སྐྱ་བ་མཐོང་བཞིན་པ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཐབ་འཇུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གཞན་དེར་མི་འཐད། སྐྱེས་
བྱ་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་དེར་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བྱ་དུ་མས་ཐབ་འཇུགས་པ་
སོགས་གང་བྱེད་པའི་ལས་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཚོ་དང་སྤྱི་སྤའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སྤྱོད་མེད་ཅེ་ན།
བྱེད་པ་པོ་སོ་སོ་ལ་ཐུ་དྲ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལས་དེ་སྤྱི་ཚོ་དང་སྤྱི་སྤའི་རྒྱ་མི་ན་
ནོ། །ལས་དུ་མ་འདི་ཡི་རིགས་དོན་གཞན་ཡང་སྤྱི་ཚོ་དང་སྤྱི་སྤའི་དཀྱིལ་གྱི་མི་ན་ཉེ། དེ་ལས་
དང་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་པ་པོ་དང་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་འཆེད་ཅེས་པའི་ལས་ཀྱི་
སྤུངས་མཉམ་པ་གཞན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཉེ་རྒྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལས་བྱས་ཐེན་པའི་
སྐྱེས་བྱ་ལ་འཆེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་མི་འཇུག་པར་ཐལ། འཇུག་གཞིའི་ལས་ཀྱང་འགགས་ནས་
གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལས་འགགས་ཀྱང་དེའི་སྤྱི་གནས་པས་དེ་ཉིད་སྤྱི་
ཉོག་གི་རྒྱའོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་བྱ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་འཆེད་པ་པོ་ཞེས་པའི་སྤྱི་ཡི་
རྒྱ་ནི་སྤྱི་དེ་ཡིན་པར་མི་རིགས་པ་མི་ན་པ་མི་ན་ནས་མི་རིགས་པར་ཐལ། ལས་མེད་ན་ལས་ཀྱི་
སྤྱི་ཡང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མེད་པར་རྒྱར་འཛོག་པ་ནི་མི་རུང་སྟེ། ཏུ་ཅད་ཐལ་
པའི་ཕྱིར་དོ། སྤར་གྱི་ལས་འགགས་ནས་ད་ལྟ་མེད་ནུའང་ཤེས་བཟོད་དེ་དག་གི་རྒྱར་རུང་དོ་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཉེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དོ་ཞེས་ཉེ། རྒྱ་
མེད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐ་ཆེག་གོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་འཆེད་པའི་ལས་འགགས་ནས་མེད་ཀྱང་
འཆེད་པའི་རྒྱས་པ་ད་དུང་ཡོད་པས་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཉོག་འཇུག་པའི་རྒྱའོ་སྟུམ་ན། སྐྱེས་བྱ་སོ་སོ་
ལ་གང་ཡོད་པའི་རྒྱས་པ་དེ་དག་པན་ཚུན་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་འདྲའི་རྒྱས་པ་འང་ཐུན་
མོང་པའི་སྤྱི་ཚོ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མི་ན་ནོ། །འང་གིས་ནི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་སྤྱི་དེར་མི་རུང་བར་མ་

ཐད་ཅེས་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་འཆད་པོ་ཉིད་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དངོས་པོ་བཞེས་བཟོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ་ཞེ་
 བ། དྲ་པོ་ཉིད་དུ་སྤྱི་དེ་ཡོད་པ་ཉིད་སོགས་བཞེན་དུ་འཆད་པོ་ཞེས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་
 འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་དང་པོ་ནས་དེར་འགྱུར་བ་མེན་ན་ནི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཕྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ཞིན་ཏུ་སྤྱི་བས་ཅུང་ཐད་གསལ་བར་
 བཤད་ན། གྲེ་བྲག་པ་ན་རེ། དཔེར་ན་བ་ལང་ཉིད་དཀར་ཐལ་སོགས་ལ་བ་ལང་གི་སྒྲ་སྒྲོ་འདུག་
 པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་བཞེན་དུ་འཆད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱིས་བྱ་དེ་དག་ལ་འཆད་པོ་འོ་སྤྱི་པའི་སྒྲོ་སྤྱི་
 པའི་རྒྱུ་ལོ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། ཅ་བའི་བྱ་བ་མཐའོ། །དེ་འགོག་པ་ནི། འོ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་སྤྱིས་བྱ་དེ་དག་
 ལ་དང་པོ་ནས་གནས་པ་བཞེན་དུ་འཆད་པོ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་དང་པོ་ནས་ཡོད་དགོས་ཞིང་།
 དེ་ཡོད་ན་འཆད་པའི་ལས་མ་བྱས་པའི་གོང་ནས་འཆད་པོ་འོ་སྤྱི་པའི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་གོང་ནས་འཆད་པོ་ཉིད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། མ་ཁྱབ་ན་ལས་
 བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤར་མི་གསལ་བ་གང་ཞིག་སྤྱི་
 ཕྱི་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། སྤར་ཡང་འཁོར་གསུམ་ཞེས་བཤོ། །གལ་ཏེ་ཐབ་འདུགས་པ་
 སོགས་ཀྱི་བྱ་བས་པ་ན་འདོགས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་གསལ་བྱེད་དུ་འགྱུར་བས་སྒྲོན་མེད་པ་ཡིན་
 འོ་ཞེ་ན། སྤྱི་རྟག་དངོས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཅེས་ཏེ། བལྟོས་པར་
 མི་རུང་རོ། །སྤྱིས་བྱ་འདི་ནི་བྱ་བས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་བྱར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། དེ་ལྟ་
 བ་སྤྱི་ཅིག་མ་ཉིད་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བྱ་བ་གང་ལས་པན་འདོགས་ཏེ་མི་འདོགས་
 པར་ཐལ་ལོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཕྱིས་ཀྱི་བྱ་བའི་དུས་དེར་ཁྱོད་ཞིག་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་
 ལྟར་ན། བྱ་བས་སྤུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་བྱར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་སྤྱི་ཅིག་མར་འགྱུར་
 དགོས་པ་ལ་ཁྱོད་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྤར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤིང་གི་གསལ་བ་དང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་རྣམས་སྤྱི་དོན་གཞན་མེད་
པའི་ཐུ་དྲ་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཤིང་མིན་ལས་ཕྱོག་པ་ཤིང་གི་རིགས་ཉི་ལྔ་གང་གིས་
ཤིང་གསལ་འགྲའ་ཞིག་ལ་ཤིང་གི་སྒྲ་མྱོ་དུ་བ་ཏུ་འཇུག་ལ། གཞན་ཡང་བ་ལང་གི་གསལ་བ་
ལ་མིན་པས་གཞན་ལས་ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་དུ་མ་ལ་སྤྱུ་དྲ་ཤེས་པ་གཅིག་མཚུངས་འཇུག་པའི་སྤྱི་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉི་སྤྱི་གཞན་མེད་ན་སྤྱི་མྱོའི་འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། གངས་ཅན་གྱི་ཕྱགས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་དེས་གཅིང་
བྱ་བའང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་ལས་ཕྱོགས་པ་སྤངས་པའི་སྟེ་དེ་མེན་པའི་དངོས་པོའི་རྗེས་འགྲོ་
གཞན་སྟེ་གཙོ་བོ་མེད་ཀྱང་ནས་ས་རྒྱ་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་གི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་
གཞན་གྱི་མེན་དགོས་ཏེ། དེ་དག་རང་བཞིན་ཤིན་ཏུ་ཐ་དྲད་ཡིན་པའི་སྟེང་ཞེ་ན་ཞེས་པའོ། །འོ་
ན་ཁྱོད་ལྟར་ན་རི་ལྟར་ཞེས་བྲིས་པས། གལ་ཏེ་སྟེ་གཙོ་བོའི་རང་དུ་བདུག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིས་
ཏེ་དེའི་སྐོར་ས་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་བྱ་བྱུང་མོང་བ་གཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱ་དུ་མ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་འཆོལ་བ་ཐལ་བ་
དང་། འཇུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་གྲེད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་
བ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ངེས་མེད་དུ་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱའི་བདུག་ཉིད་གཅིག་པུ་
ལའང་འབྲས་པུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པའི་རང་བཞིན་དེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷན་
ཅིག་གྲེད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ས་བོན་ལ་ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོངས་རྫོགས་
ཡོད་ན་ཆུ་ལྷན་སོགས་དོན་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་བྲབ་པ་ཡོད་དེ། ཆ་ཐ་དྲད་མེད་པའི་ངོ་པོ་
སྤྱི་གཙོ་པོ་དེ་ས་བོན་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བ་དང་བྲལ་ཞིང་། ཆུ་ལྷན་སོགས་བྲད་པར་ནམས་ས་
བོན་ལ་ཡོད་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་སྟེ། དོན་ནི་སྤྱི་གཙོ་པོའི་རྒྱས་པ་ཁོ་ནས་ལྷ་

གྲུ་བསྐྱེད་ན་དེ་ས་བོན་ལ་རྫོགས་པར་ཡོད་ཅིང་། རྩ་ལུད་སོགས་ལ་མེད་པས། དེ་དག་དགོས་
མེད་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཤོ། །བལ་ཞེས་པ་ནི་མཐའ་མའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་སྟེ། མི་འགོ་ཞེས་
པ་ལའང་སྐྱར་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། ཐ་དད་མེད་པའི་ངོ་བོ་དེ། །བྱ་མིན་བྱེད་པར་རྣམས་དང་
བལ། །ཞེས་སྟོན་ནས། དེ་འབྲེལ་གཙོ་བོ་དེ་ཆོས་ཅན། །བྱེད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་
པ་མིན་ཏེ། རྩེན་ཀྱི་བྱེད་པར་རྣམས་དང་བལ་བའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱར་ཏེ། །ཤུག་
སྒྲེའི་དགོངས་པའོ། །རྩ་ལུད་སོགས་གཅིག་དྲུང་བལ་ནུའང་འབྲས་བུ་སྐྱེད་ཀྱི་འབྲུང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྩེན་ཀྱི་བྱེད་བཀུ་རྣམས་ལས་འབྲས་བུ་དེ་དག་འབྲུང་བར་གྲུབ་པོ། །འདིས་
ནི། ལྟན་ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་འགྱུར། །ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་ལ་ཚད་མའི་བསལ་བ་བསྟན་
པའོ། །དེ་ལྟར་ན་སྤྱི་གཙོ་བོས་ནི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་དོན་བྱེད་མི་རྣམས་པས། དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་
རང་བཞིན་དང་གནས་ལུགས་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་སོགས་མིན་ཏེ། དོན་བྱེད་རྣམས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དོན་བྱེད་རྣམས་པའི་རྩ་ལུད་སོགས་དེ་
ཡང་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་རང་བཞིན་འབྲས་པ་མིན་ཏེ། བན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
གང་ཞིག་ཀྱང་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་སྤྱི་དེ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་མི་འབྲུང་སྟེ། གལ་ཏེ་འབྲུང་ན་ལྟན་
ཅིག་བྱེད་པ་དོན་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་གཞོན་པ་འབབ་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་ལ་
ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་། ཐ་དད་ལ་ཉེས་པ་མེད་པའི་དོན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩ་མཚན་དེས་ན་
འབྲས་བུ་གང་དང་བདུག་ཉིད་ཐ་དད་པར་མཚུངས་ཀྱང་འགྲུའ་ཞིག་འབྲས་བུ་དེའི་རྩ་ཡིན་པ་
དང་། གཞུན་པ་འགྲུའ་ཞིག་དེའི་རྩ་མིན་པའི་དབྱེ་བ་འཐད་ཅིང་། དངོས་པོའི་རང་བཞིན་འདི་ཁོ་
ན་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།

ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པ་ལྟར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་ཐུང་པ་མེད་ན། གཅིག་པ་ཁོ་ན་
ཡིན་དགོས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅུ་སྐྱེ་འཇིག་གི་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་གཙོ་བོ་དེ་
ལས་སྐྱེས་པའི་ནམ་འགྱུར་ནམས་གནས་སྐབས་ཐུང་པས་ཉེས་པ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན།
དེས་སྐྱོན་སྤོང་མི་རུས་ཏེ། འདི་ལྟར་གསལ་བ་གཅིག་འཇིག་ཆེ་གཙོ་བོ་བདུག་མི་འཇིག་པར་
གནས་ན་ནི་གསལ་བ་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན་དགོས་ལ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ལ་སྐྱེ་དང་ཁྱད་པར་
ཀྱི་སྐྱོར་མི་འགྱུར་ལ། མི་གནས་ན་ནི་ཉག་དངོས་ཐེར་བྱག་གི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སེལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་གི་བར་དོན་མེད་
དུ་ཐལ་བ་དང་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སེལ་བ་སྤྱོད་པ་ལའང་གསལ་བ་འཇིག་ཆེ་སེལ་
བའི་སྐྱེ་འཇིག་མི་འཇིག་གི་བརྟག་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཞན་ལས་ལྷོག་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་
པས་གང་ལ་བྱེད་གང་། དེ་མིན་བཅད་པ་མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་ལའོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱོད་པ་
རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་བྱེད་གསལ་བ་འཇིག་ཆེ་གནས་པ་དྲུང་མི་གནས་པའི་རྟོག་
པར་བྱ་བ་མིན་པས་མི་མཚུངས་སོ། །སྤོང་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད་ནའང་དེ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེའི་སྐྱོ་
ཡང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ལ་གནས་མི་གནས་ཀྱི་བརྟག་པ་ག་
ལ་འཇུག་ དོན་རང་མཚན་ཀྱི་གཞན་སེལ་ལ་བྱེད་ན་དེ་ཡང་རང་ལྷོག་རྟོག་བཏགས་ཡིན་པས།
གནས་མི་གནས་ཀྱི་སྐྱོ་ནས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ནམས་ཀྱི་བྱེད་སེལ་བ་སྤྱོད་
བའི་རང་ལུགས་སུན་དབྱུང་བའི་རུས་པ་པས་ཀྱི་ཆོལ་བ་སུ་ལ་ཡང་མེད་ཅེས་ཏེ་ཡོད་པ་མིན་
ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆེག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་བོན་ལྟ་བུ་ནི་སྤྱུ་གུ་དེའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་སྤྱོད་རང་བཞིན་ཡིན་ལ།
གྲང་དེ་ལས་གཞན་པ་ཆུ་ལུང་ལ་སོགས་པས་ནི་སྤྱུ་གུ་རི་ལྟར་སྐྱེད་དེ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན་
དང་ཐལ་བའི་བྱེད། དེ་བས་ན་ལྷན་ཅིག་གི་བར་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཁྱད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་

སོ་ཞེ་ན། ལྷ་གྲུ་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་པན་ཚུན་རང་བཞིན་འབྲེས་པ་དགོས་ན་མཚུངས་སུ་ཚུགས་
 གང་། དེ་མི་དགོས་ཏེ། རང་བཞིན་མ་འབྲེས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཐུང་དུ་པའི་བྱེད་པར་འབའ་ཞིག་ཉིད་
 གིས་དེ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རང་བཞིན་ཐུང་མིན་
 པ་སྐྱེ་གཙོ་འདྲ་ཡོད་པས། རང་བཞིན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནས་སྐྱེད་པར་མ་བྱུང་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་དེས་
 འབྲས་བྱ་དེ་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་གོང་དུ་བརྗོད་ཐེན་པའི་ཕྱིར། གཙོ་བོ་མི་སྤྱི་
 པ་ནི། དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་ནམས་སྒོ་མ་འབྲུལ་པ་ལ་སྤང་བ་ནུང་གཞན་ཐ་མི་དད་པའི་གཙོ་བོ་
 ལ་མི་བརྟེན་པས་ཡིན་ལ། གང་དག་སྒོ་མ་འབྲུལ་པའི་བཟུང་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ནི་དེ་དག་
 རྣམས་ཐུང་དུ་འཛོག་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ནི་དོན་དམ་པའང་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རིགས་
 མཐུན་དང་རིགས་མི་མཐུན་གཞན་ལས་ལོག་པའང་ཡིན། དེ་ནི་རྒྱ་དང་འབྲས་བྱར་བཞུད་
 པའི་གཞིའང་ཡིན། དེ་ནི་ཡུལ་དུས་མ་འབྲེས་པའི་རྟ་གི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པའང་ཡིན། དེ་
 ནི་སྤང་དོར་གྱི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡང་ཡིན་པས། སྐྱེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དེ་ལ་འཇུག་པའང་ཡིན་གྱི།
 བྱེད་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་དོན་དམ་དུ་མེད་པ་ནས་སྐྱེས་བྱའི་འཇུག་བྱ་མིན་པའི་བར་ཏེ། གང་
 གི་ཕྱིར་ན་སྒོ་བཀྲགས་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཡང་འབྲས་བྱ་ལས་རང་བཞིན་ཐ་དད་སྐྱེད་བྱེད་དུ་རུང་ན་ཐམས་
 ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་དེ་མེད་པའི་དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
 ལུགས་ལ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོའི་ངང་དུ་ཐུང་མེད་པ་བྱེད་མེད་རྟུང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་
 འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་མིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་འང་རྒྱ་
 ཐམས་ཅད་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུང་མེད་པར་བྱེད་མེད་རྟུང་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་
 འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱི་སྐྱེད་བྱེད་དུ་འགྱུར་དགོས་པ་མིན་ལ། འབྲས་བྱ་དང་རང་བཞིན་
 ཐུང་མེད་པར་མཚུངས་རྟུང་དངོས་པོའི་ཚུས་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་འགྲུལ་ཞིག་འབྲས་བྱ་འགྲུལ་ཞིག་གི་

སྐྱེ་བའི་སྤྲུལ་པ་པོར་འགྱུར་གྱི། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ལ་བྲ་བྲེད་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤྱི་གསལ་གཅིག་
དང་ཐ་དད་འཆོལ་བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་འགྱུར་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་ཐ་དད་མེད་
ནུབ་སྐྱོན་འདུག་སྟེ། འདི་ལྟར་ས་ལུའི་ས་བོན་གང་གིས་ས་ལུའི་ཐུ་གུ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
བྲེད་བ་དྲང་། རྣམ་གྱི་ཐུ་གུའི་རྒྱ་མི་བྲེད་བ་འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། ས་བོན་དེ་གཉིས་
རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་
ཐམས་ཅད་འཆོལ་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་ས་བོན་དེ་གཉིས་རང་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་གནས་
སྐབས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར་ས་ལུའི་ས་བོན་གྱིས་རྣམ་གྱི་ཐུ་གུ་བསྐྱེད་པའི་བྲ་བ་བྲེད་བ་
མེད་ཅེ་ན། ལྷན་ཅིག་བྲེད་རྒྱུ་ལུང་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་གྱི་ཐུ་གུ་བསྐྱེད་པར་མི་བྲེད་པར་
ཐལ། རྣམ་གྱི་ས་བོན་དང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་གཙོ་བོ་གང་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་
ཐམས་ཅད་རིམ་བཞིན་བྲེད་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན། གཙོ་བོ་དེ་ཅི་ལྟར་ན་དངོས་པོ་
དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕམ་གཞན་ཉིད་ཀྱི་བྲེད་པོར་རིམ་གྱིས་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆ་མེད་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཕམ་ནི་གཞན་སྤྱད་པའོ། །འདིར་གཞན་གྱིས་ངལ་བ་བྱས་ཀྱང་གནད་མ་ཐིགས་
པར་སྤང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་སྤྱི་དེ་དང་ལྷན་པའི་ཆས་འགྱུར་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡིན་
 ཏུ་ནི་ཐ་དྲང་པ་དང་། ཐ་དྲང་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཙོ་བོའི་དང་དུ་ནི་རྣམ་
 གཅིག ། གནས་སྐབས་ཀྱི་སློན་པ་ནི་རྣམ་ཐ་དང་པའི་ཕྱིར། འཕྲུལ་གྱིས་ནི་ཐལ་བ་པན་ཚུན་སྤྱད་
 འོ། ། གཞན་ཡང་སྤྱི་དང་བྱུང་བར་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་འདྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་ཡིན་པས་ན། ཆས་གངས་པན་ཚུན་རྣམ་ཐ་དྲང་དུ་འགྱུར་འོ། ། སྤྱི་གསལ་དེ་ཡང་ཐ་དྲང་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། གཅིག་ནི་མི་གསལ་བ་རྣམ་པའི་ངོ་པོ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གསལ་ཟེན་གྱི་དངོས་པོ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། གསལ་མི་གསལ་གྱི་བདུག་ཉིད་གྲང་གིས་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་དེ་
དགྲ་གི་ཁྱད་པར་དང་སྤྱི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་གྲུལ་ཏེ་ཅིས་ཀྱང་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དེ་དགྲ་ཐུག་པ་དུང་
ན་སྐབས་འདིར་འབྲེལ་མེད་ཐ་དུང་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་འདྲ་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། རི་ལྟ་
བྱམ་སྐམ་སོགས་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་གི་སྒྲོ་མི་སྤྱི་བ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་
པ་ལ་འདྲ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འཇུག་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ལ་
ས་སྤྱི་གྲུག་ཐུག་ཐ་དད་ཀྱང་འབྲེལ་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གནད་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་དད་གཤེས་
ལུགས་སུ་མི་འདོད་པས་ཡིན་ལ། སྤྱི་གསལ་ཐ་དད་ཀྱང་ཐུག་ཐ་དད་དུ་མི་འགྱུར་བའང་དེའི་
གནད་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ་ཅིས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་ལ་འཇུག་པ་འཆོལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡོད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། བ་ལང་གྲང་གི་བདུག་ཉིད་མཐུན་དུ་བྱས་ནས་བསྐྱུབ་བྱའམ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་
བཞོ་བཀལ་ལ་སོགས་པ་དེའི་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་བྱ་འདི་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་
དེའི་འདོད་པ་འཇོ་བའི་རྟེན་ནི་གང་རང་བཞིན་མ་འདྲེས་པའི་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་དེ་ཡིན་ནམ།
ཡང་ན་ཆ་ཐ་དད་མེད་པའི་སྤྱི་གཙོ་པོ་དེ་ཡིན་ཞེས་དབྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། གང་གི་ཆེ་དེ་ལྟར་
དབྱུད་པ་དོན་རྒྱུ་གི་བདུག་ཉིད་ནང་པན་ཚུན་ཐ་དད་ཅིང་། བཞོ་བཀལ་སོགས་དོན་མི་བྱེད་པ་
ལས་ལྟོག་པར་མཚུངས་པའི་བ་ལང་རང་མཚན་ཉིད་དགྲ་ལ་ནི་འདོད་པ་འཇོ་བའི་བྱས་པ་ཡོད་
པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་འཇུག་པར་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་རྗེས་འགོ་སྤྱི་རྟག་དངོས་ལ་མེད་
པར་མཐོང་ནས་མི་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་ན་མེར་འདོད་པ་ཚུར་འཇུག་འོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐལ་བར་
འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ནམས་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་གི་རང་དུ་དབྱེར་མེད་རོ་གཅིག་
པར་འདོད་པས། ཐམས་ཅད་དོན་གཅིག་དུ་འདོད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རང་གི་ལུགས་ལ་

ཡང་ཆོས་ཅན་སྣ་ཆོག་སྲུ་བཟ་ཡང་ཆོས་ཉིད་སྒྲོས་བྲལ་གྱི་རང་དབྱེས་མེད་རོ་གཅིག་ཡིན་
ཞེས་བ་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུང་བར་ཤེས་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རིགས་པ་སྡེ་མས་ཁེགས་པར་བསྟན་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
བའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་བའི་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཅེར་
བྱུང་བ་ལ་འདྲེས་པ་མེད་པ་དག་ན་རེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་ཆ་ནས་གཅིག་
ཅིང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཐ་དད་པས་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟུན་
སྟུལ་གྱང་ཅི་ཡང་བྱུང་བ་སྟུན་བ་དེ་དྲག་ཀྱང་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐའ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ནི་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་ལ་འབྱུག་པ་འཆོལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཅན་སྒྲོ་སྒྲོ་ཐ་
དད་མི་མེད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཐ་དད་གཉི་གའི་རོ་བོ་ཉིད་
དེ་གཉིས་ཀ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་འདོད་པས། དེའི་བྱུང་བར་གཅིག་ཐ་དད་རེ་རེ་བ་བསལ་བར་སོང་
བའི་ཕྱིར་ན། ཞོ་འབྱུང་ཞེས་ནི་བསྟུལ་བ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རྩ་མོ་འབྱུང་བ་ལ་མི་རྒྱུག་སྟེ་རྒྱུག་རིགས་
པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན་འོ་ཆུ་གཅིག་ཡིན་ན་འོ་མ་འབྱུངས་ཤིག་ཅེས་བསྟུལ་ཆེ་ཆུ་འབྱུང་
བ་ལ་རྒྱུག་རིགས་པ་ལྟར་རྩ་མོ་གཅིག་ཡིན་ན་འོ་མ་འབྱུངས་ཤིག་ཅེས་བསྟུལ་ཆེ་ཆུ་འབྱུང་
བྱུང་བའི་འོ་མའི་བྱུང་བར་འགྲུལ་ཞིག་ཡོད་ལ། རྒྱ་མཚན་གྱང་གིས་བྱུང་བར་དེ་ལ་འབྱུག་པར་
འབྱུར་གྱི་རྩ་མོ་ལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བྱུང་བར་དེ་ཉིད་ཞོ་ཡིན་པས། དེ་གཞན་རྩ་མོ་ལ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན་རྩ་མོ་དེ་ཉིད་རྩ་མོ་གཉིས་ཀ་མིན་གྱི་ཞོ་ལས་གཞན་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེ་སྟུབ་པས་
ཅིར་འབྱུར་ཞེ་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་ཐ་དད་ཅིང་། རང་བཞིན་གཅིག་ཡིན་པའི་
གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རང་དང་རང་མིན་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་

ནམ་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། མོ་དང་སྐྱ་ཐ་དྲད་པར་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་གནས་སྐབས་
 ཐ་དྲད་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པར་སྐྱ་བའི་གཅེར་བྱ་བ་ལ་སྐྱ་མོ་ཐ་དད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ལྟ་ཚུལ་དེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཐ་དད་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སྐྱ་མོ་ཐ་དད་
 མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐམས་ཅད་འོ་ཚུ་འདྲེས་པ་ལྟར་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་གཅིག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དགག་པའི་སྐྱ་ཉོག་སེལ་བའི་ཡུལ་ཅན་དུ་འབད་བ་མེད་པར་བྱལ་བ་ནི།
 དགག་བྱ་བཅད་ཅམ་གྱི་དངོས་མེད་གང་ཡིན་སྐབ་པ་རང་དབང་བའི་ངོ་བོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན།
 དེ་བརྗོད་པའི་སྐྱས་སྐྱབ་པའི་ངོ་བོ་བརྗོད་བ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དབྱུད་པར་བྱ་བའམ་བཟུང་བར་བྱ་
 བཞིན་ལ་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ནི་ཡུལ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོག་ཕྱོགས་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ཅམ་ཞིག་རྗོད་
 པར་བྱེད་པར་བྱལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །འདི་ཡན་གྱིས་སེལ་བའི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་བཤད་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། གཏན་ཆེགས་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་དང་།
 སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ། རང་
 བརྗོད་པའི་སྐྱས་རང་གི་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་འཕངས་པ་ལ་ལྟོས་པ་འཕལ། འོན་ཏེ་མི་
 ལྟོས་པའི་འབའ་ཞིག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་རང་རང་གི་བསྐྱུབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བརྗོད་དེ།
 དཔེར་ན་སྐྱ་འདིག་པར་བསྐྱུབ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་དྲུང་དེར་བསྐྱུབ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཉིད་ཉགས་སུ་
 བཞོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲ་མ་ལ་བྱུང་པར་ལྟོས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་དང་། བྱི་མ་ལ་བྱུང་པར་
 དག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཉགས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཡང་འདིག་པ་ནི་མི་ཉག་ལ། འབྲས་བྱ་ནི་བྲས་ལ།
 ཡོད་པ་ནི་དངོས་པོ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་ལྟེ། བྲས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པ་དང་། དེ་ཆོས་ཅན། མི་ཉག་ལྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱར་བ་གཉིས་ལ་མཆོན་

ན། སྤྲུལ་བྱས་པ་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་རང་གི་བྱེད་པོ་འཕངས་ལ། དངོས་པོ་བརྗོད་པའི་སྤྲུལ་གང་
ཡང་མི་འཕངས་པས། ཐ་སྙད་དེ་ལྟར་དུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྤྲུལ་དུ་བྱས་པ་དང་འབྲས་བྱ་
ལ་ནི་བྱེད་པར་མེད་པས། འདིག་ལ་འབྲས་དང་། ཞེས་པ་འགྲིག་ལ། ཡོད་པ་ལ་དངོས་པོས་མ་
བྱུང་པས། དངོས་པོའི་ཆ་བརྟེན་ཡོད་པ་ཞེས་སྤྲུལ་པ་མི་འགྲིག་གོ་སྤྲུལ་ན། བདེན་མོད། འོན་ཏེ་
བྱི་ནང་གི་མཁས་པ་དང་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་སོགས་ཚུད་པའི་གཞི་ནི་གཙོ་བོ་དོན་བྱེད་ལུས་
པའི་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་པོ་ཞེས་འོང་རྒྱུ་ལ་ཡོད་པ་ཞེས་གསུང་
བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཤེས་ན་གཞུང་ཆེ་བ་རྣམས་སྤྲུལ་དམིགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་
ཆ་བརྟེན་མ་སྤྲུལ་པའི་བྱིར་ཞེས་གསུང་བར་མཛད་པའི་གནད་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཚུད་པ་དང་། དེ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་པ་ན་རེ།
གྲུ་ལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཏུ་ཆེགས་སུ་ཡོད་པའི་རད་བཞིན་བཟུང་ནས་སྤྲུལ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པའི་
རིགས་ན། ཁོ་བོས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ཡོད་པ་རི་ལྟར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བཟུང་ནས་གཙོ་བོ་
བསྐྱབ་རིགས་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་འདོད་ན་ཁོ་བོས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་ལ་ཁྱོད་
ཀྱིས་འདི་སྤྲུལ་དུ། ཡོད་ཅམ་བསྐྱབས་ན་བྱུང་ཐེན་བསྐྱབ་པར་འགྱུར་ལ། ཁྱད་པར་བསྐྱབས་ན་
བསྐྱབ་ཆོས་དཔེ་དང་ཚུད་གཞི་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པ་ནི་གཏུ་ཆེགས་གང་
ཡིན་ཡང་རུང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་ཆོགས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་དགྲ་ལས་ཉམས་པ་སྤེ་སྐྱབ་བྱེད་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གྲོལ་བ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་
ཀྱི་ངོས་ནས་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས། ཁྱད་པར་ཆད་བྱིར་རྗེས་འགོ་
བྱིར། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པས་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ཏེ་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཏུ་ནི་ཁོ་བོ་
ཅག་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ན་སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་ལ་དེ་བསྐྱབས་པས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་དོན་འགྲུབ་ཞིག་ཀྱང་

འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡོད་པ་འདི་འདྲ་བ་ནི་ཁོ་བོས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
དུས་ནམ་ཡིན་ཡང་བཀུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་བྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་གཙོ་བོའི་སྤྱོད་ན་ཏེ། རྟོག་
པ་ལ་གཙོ་བོར་སྤང་བའོ། །

སྤྱིའི་ཆོས་ཅན་ཡང་འདི་ལ་བྱ་སྟེ། བར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་དགོངས་པ་འོ། །མཁས་
བྱུང་རིན་པོ་ཆེས་ནི་དེ་ཅུ་ལ་འོས་འདོན་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པའི་བྱ་པར་
དངོས་པོ་དོན་བྱེད་རུས་པ་ཅུ་བསྐྱབ་བྱར་ཏེ་བསྐྱབ་ཆོས་སུ་བཟུང་ངོ་ཞེ་ན། སྐབས་འདིར་
ཁྱོད་ཀྱི་གཏུ་ཆེགས་ཆོགས་དོན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དམ་བཅའ་ལ་ཆད་
མའི་བསལ་བ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱོད་དེ་འདྲའི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
ཡོད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་པར་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་སོ་
ཞེས་བཛྲོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་བསྐྱབ་འདོད་པ་གང་ཞིག །ཕྱ་
མ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ཅུ་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱིས་བྱ་
པར་དག་ནི་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་དགོས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིག་ཆེན་ཀྱི་དགོངས་པ་འོ། །རང་ལ་མི་
མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་པོ་དེའི་བྱ་པར་ཉགས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པར་དངོས་པོ་ཅུ་
ནི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་ན། དངོས་པོ་དེ་ཅུ་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འགོ་བའི་རྣམ་གཞག་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་དངོས་པོ་དང་ཡོད་པའི་དབྱེ་
བ་བྱེ་ནས་སྤྱ་ལ་མཛདས་པའི་སྒྲོ་བློས་ཀྱིས་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྒྲུར་ཤེས་པ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོས་ནས་བཏགས་ལ་དགག་པ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་
ཡོད་པར་བསྐྱབས་ན་སྐྱབ་བྱེད་དོན་བྱེད་རུས་པ་དང་། མི་རུས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་དང་
གསུམ་ལས་གང་འགོད་ཅེས་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་གཞི་མ་བྱུང་པ་ལ་
དོན་བྱེད་རུས་པའི་ཡོད་ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། དོན་བྱེད་རུས་

མི་རྒྱུས་གཉིས་ཀྱི་ལ་བརྟན་པ་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་ནི་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཁྱབ་པ་འཁྲུག་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལྟར་ན་ཡང་མི་འཐད་དེ། རོན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ནི་གང་འགོད་ཀྱང་
འགྲུལ་ཁྱབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་གཙོ་བོ་ཡོད་པ་དེ་རི་ལྟར་ན་ཉགས་ཡང་དག་གི་བསྐྱབ་
བྱུང་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་ངོ། །སྒྲ་དོན་ཆོས་ཅན་ཏུ་བསྐྱར་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། སྒྲུང་བ་འགོད་
ལུགས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལྟར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། གང་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་བྱའི་རྒྱུ་པ་ལྟ་བུ་ནི་
གོ་བྱེད་ཡིན་ལ། གོ་བྱེད་དེ་ལ་བྱང་བྱེད་དུ་ངེས་པ་ཡི་སྟོན་སྟགས་དེའི་རྒྱུ་པ་
མི་རྟག་པ་ལྟ་བུ་ནི་ཆོས་ཅན་སྐྱེ་བྱའི་སྤྱི་བོ་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་པ་ནི་རྟགས་དེ་
ལྟ་བུ་པར་བྱེད་པ་ནི་རྟགས་ཆོས་གཉིས་སོ་དེའི་འབྲེལ་བའི་དོན་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་པའི་དག་
ནི་དཔེར་ན་གང་མི་རྟག་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་པའམ་གང་མ་བྱས་པས་ནི་འཛིག་
པ་ཡིན་ཞེས་པ་བཞིན་ཏེ། སྤྱི་མ་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་དང་། བྱི་མ་ཆོས་མི་མཐུན་སྦྱར་རོ། །འགྲུང་
གཞན་དུ། དཔེར་ན་བྱས་ཉིད་མི་རྟག་པའམ། །འཛིག་མེད་མ་བྱས་ལྟ་བུ་ལོ། །ཞེས་འགྲུང་བ་ཉིད་
ལེགས་པར་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་བསྐྱབ་པའི་རྟགས་དགོང། རྟགས་དེའི་ཕྱོགས་ཚོས་
བསྐྱབ། རོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་ལྷ་ཁུ་འཛིག་པ་ལ་འཛིག་ཤེད་ཀྱི་རྒྱ་རོན་གཞན་མེད་པའི་
ཕྱིར་ལྷ་དེ་འཛིག་པ་ནི་རྒྱ་གི་རོ་པོས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ། རང་གི་རང་གིས་འཛིག་ཅེས་
པའི་མ་ཆིག་པོ། །དེས་ན་སྒར་ལྷར་རང་གི་རོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པ། རང་ཆས་སུ་འཛིག་པ།
རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པར་སྐྱེས་པ། རང་གི་རང་གིས་འཛིག་པ། རང་ཉིད་སྐྱེས་ཅམ་ནས་འཛིག་
པ། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིག་པ། སྐྱད་ཅིག་མ་གང་ལ་སྐྱེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་དེ་ཉིད་ལ་འཛིག་
པ་པོ་གསུམ་གཞན་གཅིག་ཏུ་ལེས་དགོས་པོ། །བྱས་པ་མི་རྟག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡང་སྐྱེ་

བ་འཇིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱལ་ཡང་སྤར་ལྟར་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཇིག་པ་
སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། གཞི་གང་གི་སྤྱིང་དུའང་བྱས་མི་ཉག་གི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ལ་རྩལ་
དེ་ལྟར་དུ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི། དོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་གང་ཡོད་མི་ཤེས་པར་ཆེག་གི་བྱུན་པ་ཙམ་ལ་མི་
ཆེ་བསྐྱལ་བར་མི་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཡང་འཇིག་རྒྱ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དྲང་བཅས་པ་ནམས་ནི་
ངེས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཉེ་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་པར་མཐོང་ཞེས་པའོ། །དེའི་དོན་ནི།
གང་སེར་པོར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དག་ནི་སེར་པོར་གྱུར་བའི་ངེས་པ་མེད་དེ།
རྒྱུ་མ་ཆང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་འཇིག་པ་རྒྱུ་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་དག་ནི་
འཇིག་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་བའང་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པའོ། །མདོར་ན་
སྐྱེ་འཇིག་གཉིས་པོ་ཡུལ་དུས་རང་བཞིན་གང་ལ་ལྟོས་ཀྱང་རྣམས་གཅིག་པས། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ལས་
སོགས་སུ་འཇིག་པའི་རྒྱར་རྟོགས་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གང་དང་གང་ལ་
འཇིག་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་པས་ངེས་པར་འཇིག་གོ་ཞེ་ན། བྱས་པ་དེ་ལ་འཇིག་པའི་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་
ན་ཡང་བྱས་པ་འགྲུལ་ཞིག་ལ་ནི་འཇིག་རྒྱ་དོན་གཞན་འབྱུག་པ་རེ་ཞིག་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་ཉེ།
དཔེར་ན་ད་ལྟའི་བྱེད་རང་གི་ཆེ་སྟོག་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་མཆན་དེས་ན་ཕྱིས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱ་ལ་སྤར་གྱི་འབྲས་བུའི་འཇིག་པ་
གནས་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། འཇིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་དང་ལྷན་པར་སྐྱེ་བ་ནམས་ཀྱི་
འཇིག་པའི་རྒྱ་ནི་ཐམས་ཅད་པོ་དེ་དྲག་འབྲས་བུ་འཇིག་པ་ལ་འཁྲལ་བ་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་
ནོ། །དོན་བསྐུས་ན། དངོས་པོ་ནམས་ཀྱི་འཇིག་པ་ཆོས་ཅན། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱའི་འབྲས་བུ་མ་
ཡིན་ཉེ། དེ་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །སྤར་གྱི་རིགས་པ་དེ་དག་གིས་འཇིག་རྒྱ་དོན་
གཞན་མི་འཐད་པར་མ་བྟན། དེའི་རྒྱ་ལ་དེ་སྐྱེད་པའི་རྩ་བ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་འཐད་ཅེས་

སོ། །རྩུ་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟུང་ན། ཁོས་འཇིག་པ་དངོས་མེད་དུ་འདོད་པས་ཡིན་
ནོ། །དཔེ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་གི་འབྲེལ་བ་བསྟན་པ་ནི། སྒོ་ག་ལ་སོགས་འདི་ནི་རྒྱུ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་ཅིང་འགྱུར་བ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། གྲུང་ལ་འཇིག་ཅིང་
འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་དེ་ལས་གཞན་ལ་འང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཞེས་པར་གྱིས་ལ། གང་ལ་ཡང་མ་ཆགས་པར་བྱའོ་ཞེས་དོན་གྱིས་གདམས་པ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་རྒྱ་
མཚན་དེས་ནྟ་བསྟུབ་བྱ་དངོས་པོའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྩིས་སུ་དཔོག་པའི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གྲང་
དེ་ལ་ནི་འབྲས་རང་རྣམས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། འབྲས་བྱ་དྲང་། རྩབ་བྱའི་ངོ་བོ་དེ་དྲག་ལས་རྩང་
གི་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་རྒྱ་དང་རྩབ་བྱེད་ལ་འབྲེལ་བ་ངེས་པའི་བྱིར་ཞེས་ཏེ། སྟུབ་རྟགས་ཀྱི་དབང་
དུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ་དགག་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཅོད་སྤང་
ངོ་། །དང་པོ་ལ། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་
དོ། །དང་པོ་ལ། འཇུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་འཐད་པར་བསྟུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཡུལ་གང་ལ་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་འཇུག་པ་ནི་ཡུལ་དེ་དམིགས་པའི་སྒོ་སྒྲན་དུ་སོང་བ་ལ་ལྟོས་
པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡུལ་དེའི་ངོ་བོ་སྒོས་མི་དམིགས་ནྟ་དེ་ལ་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་འཇུག་པར་མི་
བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་རིགས་པས། ཡུལ་གང་མི་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་ཐ་སྟད་དོན་མཐུན་འཇུག་
པ་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་འགའ་ཞིག་བསྟན་བཅས་སུ་བརྟོན་ན་སྟབས་
དྲང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དྲང་། དེ་འབྲེལ་དོན་རྣམས་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་

ལས་འདུས་པ་དང་། དེ་ཉིད་སྐྱབ་པའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་རྟགས་མེད་པ་ཅན་དེ་ནུས་ནི་ཆད་མ་
གསུམ་གྱིས་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ནུ་རྩེ་ལྟར་མེད་ཅེས་བྱ་བར་རིགས་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །དེས་
ན་མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་སུ་བཏགས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་དགག་གཞིའི་སྟེང་
དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་གང་ཡང་ངེས་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་ནུ་དེ་དག་སྐྱབ་
པའི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་མ་དམིགས་པ་ལ་མེད་ངེས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པས་ཁྲབ་བམ་ཞེ་ན། མ་
ཁྲབ་སྟེ། རྟགས་ཀྱི་ཕུལ་བྱུང་སྤང་རུང་གི་ཁྲད་པར་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་ལ་ལ་ནི་མེད་
ངེས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གང་དུ་བུམ་པས་དག་པའི་གཞིར་བུམ་པ་
མེད་དེ། ཡོད་ན་སྤང་རུ་རུང་བ་ལ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན་སྤང་
མི་སྤང་བ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་གསུངས་པ་ནི། དགག་བྱ་གང་གི་རུང་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་
ཤེས་བྱེད་ཆད་མ་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཤེས་པར་བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བའི་གང་ཟག་ལ་
རིགས་པ་འདི་ནི་བརྗོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ཆར་བྱེ་ན་རྒྱ་ཆད་མས་མི་ཤེས་ནུ་འབྲས་བུ་ནི་
མེད་པ་ཉིད་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མ་དམིགས་པ་དང་། ཁྲབ་བྱའི་དོན་གྱི་རུང་བཞིན་བཀག་
པ་རྟགས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ལ་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་རུང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་སྟེ་དེ་འདྲའི་སྒྲུབ་བ་ཡང་
མ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་བཤད་པ་དང་། གཤམ་ཏེ་ཁྲབ་མཉམ་གྱི་རུང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་
གཏན་ཆེགས་འགྲའ་ཞེག་གིས་ཀྱང་རུང་བཞིན་ཅན་དེ་མེད་པར་ནི་རྟགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ།
མདོར་ན་རྒྱ་དང་། ཁྲབ་བྱེད་དང་། རུང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་སྒྲུབ་བ་གསུམ་གྱི་ཆོས་ལོག་
རྟགས་ལོག་གི་ཁྲབ་འབྲེལ་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །སྤང་རུང་མ་དམིགས་པ་འཇུག་པའི་དུས་ནི།
གང་གི་ཆེ་མཐོང་རུང་གི་དངོས་པོ་མཐོང་བ་མེད་པ་སྟེ་མཐོང་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྐབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
མི་སྤྱད་པར་ནི་གྱུར་པ་ན། དེའི་ཆེ་སྤང་རུང་གི་དངོས་པོ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་པས་

དངོས་པོ་དེ་ཉིད་མེད་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འབྲེལ་ཆེ་མ་དམིགས་པར་མ་
ཟད་དགག་བྱའི་ཆོས་དང་འགྲུལ་བའི་དངོས་པོ་གཞི་གང་དུ་ཡོད་ན་ཡང་གཞི་དེར་དགག་བྱའི་
ཆོས་དེ་ཡོད་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དྲང་འགྲུལ་བ་དམིགས་པ་ནི་དགག་བྱའི་ཆོས་དེ་
ཉིད་གང་དུ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དགག་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་གངས་ངེས་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་། མི་
སྤང་བ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཙུ་བོ་
ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་ངོས་བཟུང་། དེ་དགག་མི་རུས་པར་བསྟན། དེ་ལ་ལྷུང་འགྲུལ་སྤང་བའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། རྟོག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པ་བཀག་ནས་
འཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཚྱོད་པ་དང་། དེའི་ལན་བསྟན་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཁོ་ན་རེ། དགག་
རྟགས་ལ་ཡོད་ངེས་འགོག་པ་དང་མེད་ངེས་བསྟུབ་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པར་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་ཕྱགས་སྤང་གིས། གཙུ་བོ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་དེ་དགག་རྟགས་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་གཙུ་བོ་ཞེས་པའི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་ཡོད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་པའི་དམ་
བཅའ་དང་འགལ་ཞིང་། མེད་ན་བརྗོད་བྱ་མེད་པར་རྗོད་བྱེད་མི་འཇུག་པས་གཙུ་བོ་ཞེས་པའི་
སྐྱ་སྟོར་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་དོན་ཆོས་ཅན་དང་། དངོས་པོའི་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་པ་བསྟུབ་བྱའི་ཆོས་
དང་། མ་དམིགས་པ་རྟགས་ཡིན་པས་སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཉིད་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཐོག་མེད་ནས་བརྒྱུད་དེ་འོངས་པའི་བྲག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པས་འོངས་སུ་བསྟུབས་པའི་སྐྱ་དོན་ཉིད་ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཆར་བྱེ་ན་དངོས་པོར་ཡོད་
པ་དང་། དེར་མེད་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་ལ་བཏེན་པའི་སྐྱ་དོན་གྱི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་དོ་

ཞེས་ཏེ། མདོར་ན་རྟོག་པ་ལ་དངོས་པོར་སྒྲུབ་བ་དང་། དངོས་མེད་ཏུ་སྒྲུབ་བ་དང་། གཉིས་ཀར་སྒྲུབ་བ་དང་གསུམ་མོ། །སྒྲོལ་དེ་ཉིད་ནམ་འགྲུང་གི་དངོས་པོ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ནམས་ཀྱི་ཉིད་ལེན་ཏུ་མེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་བསྒྲུབས་པ་ལ་དེ་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ནི་ཚུལ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་ཡིན་པས། རྟོགས་སྒྲུབ་གི་སྒྲོར་བ་དེའི་རྟོགས་ཆས་དོན་གསུམ་ནི་དེ་ལྟར་ལ། གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོལ་དེ་ཉིད་ནི་གཏན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྒྲུབ་པ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར། གངས་ཅན་གྱི་ཞེ་འདོད་ལ་ལྟོས་ན་གཙོ་བོ་དང་གཙོར་སྒྲུབ་བྱེད་མེད་ལ། རང་གི་ལུགས་ལ་ཚད་མས་བྱུང་མ་བྱུང་གི་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནམ་བཤད་ལས་སོ། །སྒྲུབས་འདིར་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དབྱེད་ན། གངས་རི་སྒྲོར་སྒྲུབ་གི་དབང་ལེས་སྒྲུབ་ལུལ་ལ་འབྲུལ་ལམ་མི་འབྲུལ། འབྲུལ་ན་དེས་བྲངས་པའི་རྟོག་པ་ཡང་དེར་འབྲུལ་པས་དེ་ལ་དངོས་ཀྱི་སྒྲུབ་ལུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན་གངས་རི་སྒྲོན་པའི་སྒྲོ་དོན་དེའི་སྒྲུབ་ལུལ་མ་ཡིན་པ་དང་། གངས་རི་སྒྲོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་ཡང་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཏེ་དོགས་པ་མཐའ་སྒྲས་པས་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཁོ་ན་རེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གང་ཡིན་དོན་དུ་མ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པས། གཙོ་བོའི་སྒྲོལ་དེ་ཉིད་རྟོག་པ་ལ་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་བ་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། ཐལ་བ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལྟར་གང་ཟག་སོ་སོས་མཐོང་བའི་བྱེ་བྲག་ཐ་དུད་པའི་དོན་རེ་རེ་བ་ནམས་ལ་ནི་ཁྱོད་ལྟར་ན་སྒྲོ་མི་འདྲ་བ་ནམས་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས་སྒྲ་དེ་དག་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དྲང་། འདྲ་སྟོན་པ་དྲང་མ་སྟེས་པ་ལ་ཡང་དེ་དང་དེའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཆོག་འགྲུལ་ཞིག་ཀྱང་རྒྱ་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཏུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །དེས་ན་སྒྲ་རྟོག་དེ་དུག་ནི་རྟོག་སྟོ་ལ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུལ་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྒྲོལ་དགག་མི་རིགས་པ་དང་། བསྒྲུབ་རིགས་ཀྱང་དོན་ཏུ་གཉེར་བའི་

གཙོ་བོ་མིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲུར་འགའ་ཞིག་ཏུ། སྐྱོན་བསྟོན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་
རྟེན་ནི་བསལ་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་འབྱུང་བ་ཉིད་ལེགས་པར་གསུངས་པས། དེས་ན་དེའི་སྟེང་ནས་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། གཙོ་བོའི་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེས་བསྟོན་ན་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་
ནི་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འགྱུར་ལ། ཡན་གྲར་བའི་
ཆོས་ནི་སྤར་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། དེའི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་
ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་དོན་ཞིག་དགོས་པས། མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་
སོགས་ཆོས་ཡན་གར་བ་རྣམས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་མིན་དབྱེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱོན་འོ་ན་ལ་བསྟོན་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་
ཕྱོགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་དངོས་དངོས་མེད་གང་ལ་དབྱེད་པར་བྱ་ཞེ་ན། དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་
ལ་ནི་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདི་ལས་འབྲས་འབྱུང་སྟེ་འདོད་བྱའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་
བ་ནི་དངོས་པོ་འདི་ཁོ་ནར་རག་ལས་པའི་ཕྱིར་དང་། འབྲས་བྱ་སྟེར་བའི་དོན་བྱེད་ལྷན་པ་མ་
ཡིན་པའི་དངོས་མེད་ཀྱི་རིགས་ལ་འབྲས་བྱ་དོན་གཉིད་ཀྱི་སྟེས་བྱས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མ་ཉིད་གཞུགས་བཟང་ངམ་མི་བཟང་ཞེས་འདོད་
ལྟར་བྱེད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་པས་ཅི་ལ་པན་ཏེ། མི་པན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟོག་པའི་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་སྐྱའི་དོན་ནི་བཏགས་
པ་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་དངོས་པོའི་རྟེན་དུ་མ་བྱུང་པ་འདི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སྟེ་རིགས་པ་སྐྱོ་བས་
གསུངས་པ་ཡིན་པས་ན། སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲང་གིས། བཏགས་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་པ་
ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མི་སྒྲང་བ་མ་དམིགས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་ཏུ་ཚད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཆེག་རང་
གི་ཞེན་པའི་བརྗོད་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་སོ་སོར་དགག་པ་དང་། སྤྱིར་དགག་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་

བཅོ། །དང་པོ་ལ།གཉིས། གླེས་བྱའི་ཆོག་ཞེན་པའི་བཟོད་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆོག་ཅམ་དགག་པ་དང་། བྱད་པར་ཅན་གྱི་
ཆོག་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་དངོས་དང་། འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཚད་མ་
གསུམ་ལོག་པས་མེད་པར་མི་འགྲུབ་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱད་དངོས་པོ་ཀྱང་གྱི་ཡུལ་ཅན་
ཡིན་པས་དེ་ལོག་ན་མེད་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་ན་བྱད་ནི་རང་གི་བཟོད་བྱ་གོ་བྱེད་གྱི་ཉགས་
ཡང་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཟོད་བྱེད་གྱི་སྒྲུ་ནམས་ནི་རང་གི་བཟོད་བྱའི་དངོས་པོ་དྲང་སྟོན་ཅིག་དུ་
མེད་ན་མི་འགྲུང་བའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་ན་དེ་ལས་བཟོད་བྱའི་དོན་གྲུབ་པ་མིན་ལ།
འོན་ཏེ་ཆོག་དེ་དག་ནི་རང་སྒྲུ་བ་པའི་བསམ་པའི་འབྲེལ་སོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་
སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཅམ་ཞིག་ནི་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཚད་པ་དང་། དེའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷང་མི་སྒྲུ་བའི་ཚད་མ་མ་
ཡིན་ན། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས། ཡིད་ཆེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷང་གི་ཆོག་ནི་བཟོད་
དོན་ལ་མི་སྒྲུ་བའི་སྒྲུ་ལས་རྗེས་སྒྲུ་དབག་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན།

མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་ཆོག་སྒྲུ་བྱེད་འབྲེལ་ཆགས་པ་དྲང་ནི། ཐར་པ་དང་རྗེས་སྒྲུ་མཐུན་
པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། གླེས་བྱའི་འདོད་དོན་ནི་ཟོད་པར་བྱེད་པའི་དག་སྟེ། བྱད་པར་གསུམ་
ལྟན་གྱི་ལྷང་དེ་ལྟ་བུ་དབྱད་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་སྒྲུ་བཟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷང་ཚད་
མར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞུན་པའི་ལྷང་གང་ཡང་རྒྱང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
གསུངས་པ་མིན་ནོ། །འོ་ན་དབྱད་པ་གསུམ་ནི་གང་། མི་སྒྲུ་བའི་ཚད་ནི་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མངོན་
སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་གིས་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་དྲང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མ་མཐོང་
བའི་དངོས་པོའི་དོན་དེ་དུག་ལ་མངོན་སུམ་དྲང་། རྗེས་སྒྲུ་དབག་པ་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་
གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ཚད་ཡིན་ལ། སྐབས་འདིའི་བཟོད་དོན་

ལ་མི་སྤྱོད་པ་ལྟར་དེ་ཁོ་ནའོ། །རྗེས་དབག་གཉིས་ནི། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་དང་ཡིད་
ཆེས་རྗེས་དབག་གོ། །གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་ནི་གཞལ་བྱའི་
གནས་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་པའི་གསུང་དག་བསྟན་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་ལས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ཆོག་
འདྲིའི་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྱུར་ཡིན་ཏུ་འདྲ་ཆད་མ་གཞན་གཉིས་འདྲུག་པའི་གོ་སྐབས་མེད་པའི་
བྱིན་ན་ཡིད་ཆེས་ཆོག་དེ་བསྟན་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་པར་ཉོག་པ་པའི་སྟོན་ནི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་སྤྱོད་དབག་
པ་ཉིད་ཏུ་སྤྱོད་པས་སྒྲུབ་གིས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་སྤྱི་ལས་དཔོག་ཚུལ་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་བྱ་འགོག་བདེན་དྲང་། རྟོག་བྱའི་ཆོས་སྤྱད་བདེན་ཀྱི་དེ་ཉིད་
ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཆད་མས་རྟུ་དེས་པ་ཡིས་ཉེ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཏུ་བྱས་ནས་འདི་སྟོན་ཏུ་
གཙོ་བོའི་དོན་ཅུང་ཟད་སྒྲིག་གྱུར་པའི་ལེགས་རྒྱ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དངོས་སྟོབས་
ཆད་མས་བྱུང་པའི་བྱིན་ན་གཞན་མངོན་མཐོ་རྒྱ་འབྲས་སོགས་ཤིན་སྒྲིག་པལ་པ་ལ་གལ་སྤྱོད་
སྟོན་ཏུ་རྗེས་སྤྱོད་དབག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཉེ། གོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །དོན་བསྟུས་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
གསུང་སྤྱི་ལ་གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས་ཆ་ཐ་མ་སྟོན་པའི་
གསུང་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་སྟེ། སྤྱི་ལ་གཉིས་དང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གསུང་ཏུ་མཚུངས་
ཤིང་། དེ་གཉིས་བརྗོད་དོན་ལ་མི་སྤྱོད་པའི་བྱིན་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་ཀྱི་ཐ་མ་ལས་སྤྱི་ལ་གཉིས་ཀྱི་
བརྗོད་དོན་གཙོ་ཆེ་བའི་བྱིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་དག་གི་ཕྱང་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་དགག་པ་དང་།
འཐད་པའི་སྤྱོད་པས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་ཟད་ཀྱི་སྤྱིས་བྱ་བྱུང་བ་ལ་སྟོན་པ་
སྟེ་དེས་གསུངས་པའི་ཕྱང་ནི་རིམ་བཞི་ནི་ཀྱི་དོན་ཅན་ཏུ་གཞན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་འདོད་པ་མི་
འཐད་དེ། ཅིའི་བྱིན་ན་གལ་ཉེ་གང་གི་གསུང་རབ་གཏན་ལ་མ་ཐབ་པར་སྤྱིས་བྱ་དེ་ཕྱལ་ཏུ་བྱུང་
བ་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པར་ཁུ་ན་ཏུ་དེའི་ཆོག་ཆད་མ་ཡིན་པའི་དོན་འདི་འདོད་ཏུ་རྒྱག་གྱུང་། དེ་མི་

ནུས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤར་ལྟར་སྐྱེས་བུ་གང་གིས་བཤད་པའི་ཚིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་
སྐྱེས་བུ་འདི་ནི་ཡོན་ཏན་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་འཕམ་ལྡན་པ་མིན་ལོ་ཞེས་གཞུན་ལ་སྐྱོན་ལྡན་
དང་སྐྱོན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉོགས་པ་འཕམ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་རྣམས་ནི་ཉེད་པོར་
དཀྲའ་བའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བུ་དེ་ཉེས་ཟད་དུ་ཉོགས་པར་དཀྲའ་ཞེས་ནི་གཞུན་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་
ཤེས་ཏེ། འདི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉེས་ཟད་སྐྱབ་པའི་ཉགས་འགོད། ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མི་རུང་
བའི་ཚོད་པ་སྤང་། ཉེས་པའི་ཚ་བ་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་འགྲིལ་བ་དྲང་སྤུལ་དུ་
བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་ཀླན་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དྲང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ་དེས་བྱས་པ་ཡིན་
ལ། དེ་ལྟ་ན་འཕེལ་འགྲིལ་བྱེད་པའི་ཆགས་སོགས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དེ་གོམས་པ་ལས་དེའི་
བདུག་ཉིད་མཐར་ཐུག་དུ་འགྱུར་བས། སྐྱེས་བུ་ལ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་
ཉེས་སྐྱོན་ཟད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གོམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉེས་པ་ལན་གཅིག་ཟད་ཀྱང་སྤར་སྐྱེ་བས་ཐར་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་དོ་
ཞེ་ན། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་སྐྱེས་བུ་འཁོར་བར་སྤར་ལྟོག་པ་མི་སྤིད་དེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་
ཐར་པ་དེ་ལ་ཉེ་བར་འཆེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲང་། ཡང་དུག་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱིས་ཉོགས་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྫོ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ན། དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་
འབད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤར་མི་ལྟོག་སྟེ། རྫོ་ནི་ཡང་དག་པ་དེའི་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་ཆགས་སོགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཐུག་དུག་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། འཛིག་ཆོགས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ལ། འཛིག་ལྟ་དེ་ཉིད་མ་རིག་པ་ཡིན་
ཞིང་། མ་རིག་པས་བདག་དེར་དམིགས་ནས་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེད། ཆགས་པ་དེ་ལས་ཞེ་སྤང་
ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བས། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་གཏི་ཐུག་མ་རིག་

ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་མདོ་གཞུན་ལས་དེ་འདྲའི་རྒྱ་ནི་འཛིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པར་གསུངས་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་འཛིག་ལྟ་དེ་སྤངས་པ་ན་ཉེས་པ་ཀུན་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེ་
བས་ན་དེ་གཉིས་ཀ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གསུངས་པ་ལ་འགལ་བ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་
དེ་གཉིས་ཀ་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་འཛིན་སྤངས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་སུ་
ཐལ་བའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་དོ། །རྩ་བ་རིམ་ལྗང་བྱེད་ཚུལ་ནི་ལེའུ་གཉིས་པར་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པས་རིག་བྱེད་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
སྤྱོད་པ་གཅིག་ལ་མི་སྐྱེས་པས་ཆད་མ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཆད་མར་དགག་
པ་དང་། མ་བྱས་པར་དགག་པ་དང་། ཉག་པ་ཡིན་པར་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མགོ་
མཚུངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོག་རྣམས་
དོན་ལོག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཚོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་བྱས་ལ་བརྟེན་པའི་
ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནི་རིག་བྱེད་པ་ལ་ལ་
བརྟེན་པར་བྱེད་དོ། །འོ་ན་ཆོག་རྣམས་བདེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
ནི་སྐྱེས་བྱས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ནི་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཅིས་མིན་
ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ནི་གཞུན་སངས་རྒྱས་པ་དྲག་བརྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་ལ་གསུམ། བརྟེན་བྱའི་དོན་ལ་བརྟེན་པ་ལ་
དགག་པ་སྐྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགག་པ་འོ། །རྩེད་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། དོན་གོ་བྱེད་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགག་པ་འོ། །དོན་ཉིད་ལ་བརྟེན་པ་ལ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། དོན་གང་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དག་གི་རྒྱ་མིང་གི་བརྟེན་ནི་སྐྱེས་བྱས་ལ་བརྟེན་པས་ན་རིག་བྱེད་
ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཡང་སྟེ་མིན་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དོན་
ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་སྟོན་མིན་དོ། །གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་ཀྱི་བརྟེན་དང་དེའི་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་སྐྱེས་བྱས་

བྱས་པ་མིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྒྲིན་གྱི་འབྲེལ་བ་རྟག་པ་རང་བྱུང་ཡིན་དགོས་
པས་འདིའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་བད་རིག་པ་མེད་པར་ཡང་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་
རིག་བྱེད་གྱི་སྒྲིན་ནི་དོན་དང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་འབྲེལ་ཡང་ངག་གི་བད་སྒྱར་བ་ལས་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་
ཉན་པ་པོའི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་སྒྲིན་དོན་གོ་བ་ལ་སྒྲིན་
གྱི་འབྲེལ་བ་སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བརྟགས་པ་གཞན་དུ་གསལ་ལེན་པ་དགོས་
ལུས་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ངག་གི་བད་ལས་དོན་གོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་ཉིད་ལ་རྟགས་ནས་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་།
དོན་བསྟུ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྫོད་བྱེད་གྱི་ཆོག་རྣམས་བརྫོད་དོན་
གཅིག་ཉིད་ལ་རྫོད་བྱེད་དུ་འབྲེལ་ཞིང་ངེས་ན། དོན་གཞན་དང་སྒྱར་ནས་བཤད་པ་ན་ཅི་ཡང་
རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དོན་གཅིག་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་བརྫོད་དོན་
དུ་མ་དུང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་མངོན་པར་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རིག་བྱེད་གྱི་ངག་ཆོས་ཅན། འགྲུལ་
བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དོན་ཡང་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དང་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་གྱིས་
འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན་ངག་དེ་ཆད་མར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་མ་ཟད་
སྒྲིས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་ཡང་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ངག་དེས་
དོན་ལོག་པ་ཡང་སྒྲིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད། སྒྲིན་དོན་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བ་རང་
དབང་བར་འཛོག་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་དེ་རྣམས་པར་གཞུག་ཕྱིར་འཐད་པའི་
གཏན་ཆོག་ས་བརྫོད་རིགས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིས་བྱས་ལེགས་པར་མ་བྱས་པའི་ཕྱིར་ན་རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་རྣམས་
རྣམ་པ་ཀུན་དུ་དོན་སྒྲིན་པ་ལ་ལུས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། དཔེར་ན་ཆུ་སྒྲིན་དང་ཆུ་སྒྲིན་ལ་
སྒྲིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་སྒྲིས་བྱས་ལེགས་པར་བྱས་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རིག་བྱེད་པའི་

གྲུབ་མཐའ་འདི་ནི་དངོས་སྤྱད་ཆེན་གྱི་ཁྱུས་དང་འབྲུ་བརྟ་འགྱུར་བར་ཐལ། རོན་ལོག་པར་
སྟོན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་ཁས་ལེན། རོན་སྟོན་པའི་རྣམ་མེད་དགག་
པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་རྟག་དངོས་དགག་པ་དང་། འབྲེལ་བ་དང་འབྲེལ་ཅན་གཅིག་
ཐ་དད་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྒྲི་དང་དོན་རྣམས་མི་རྟག་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དོན་དུང་སྒྲིའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་སྦྱེས་བྱའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོ་ཡིས་ལེགས་པར་
བྱས་པར་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རོན་ཕྱི་མ་དང་འབྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པ་དགག་
པ་དང་། རྟེན་ཞིག་ན་བརྟེན་པ་མི་འཇིག་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གསར་བྱུང་གི་དོན་
དུང་འབྲེལ་བ་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པས་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པའི་སྦྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ནི། དེ་ལྟ་
ན་སྤར་གྱི་སྒྲི་རྣམས་ལ་ནི་རང་གི་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་རུང་བཞིན་དུག་རྣམ་པར་ལྟོག་དགོས་
ནའང་དེ་ལྟོག་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟག་དངོས་ཡིན་པས་སོ། །འོན་ཏེ་སྦྱོས་རྣམ་པར་
བརྟགས་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་ནི་ཉེས་པ་འདི་མེད་དེ། དངོས་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྒྲི་དོན་འདི་དག་འཇིག་ན་ཡང་།
འབྲེལ་བ་རང་ཉིད་འཇིག་པ་མིན་ཏེ། རྟག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྟེན་གསལ་བ་འཇིག་གྱུར་བརྟེན་
པ་རིགས་མི་འཇིག་པ་དུང་འབྲུ་བས་སྦྱོན་མེད་ཅེ་ན། ལན་ནི། རྟག་པ་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་གྱིས་
ཕན་པའི་རྣམ་པ་གྲང་ཡང་མེད་པས། རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་གསལ་བ་དེ་རྣམས་རིགས་དོན་
གཞན་གྱི་རྟེན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་རིགས་སོ། །གཤམ་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་གྱུར་སྒྲོ་ཡུལ་
དུ་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་རྟེན་དུ་འདོད་ཅེ་ན། གང་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་དེའི་རྒྱ་ཡིན་

དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་སྒྲུ་ནམས་
 ཆོག་ས་ན་དེ་སྐྱེད་པར་ནི་རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རིགས་པ་ཤེས་པས་བྱམ་སོགས་ཀྱང་མར་མེ་ལྟ་
 བུའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲོ་སྐྱེ་བ་ལ་ནི་དེ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱར་
 འདོད་པས། སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་མིན་ཟེར་བ་ནི་རིགས་པ་མི་ཤེས་པའི་
 རྣམ་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཕྱིའི་བྱེད་པར་ཅུང་ཟད་
 ཀྱང་མེད་པས་གསལ་བྱེད་སྤྱོད་རོན་རང་གིས་འབྲེལ་བ་དེ་ལ་པན་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ། ཅི་
 ཡང་བྱར་མེད་དོ། །གྲང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་དེས་བྱོད་འདོད་པའི་འབྲེལ་བ་དེ་གསལ་བར་འདོད་
 པ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདི་རྒྱུ་ལ་འོག་མ་དང་སྐྱེལ་ན་འབྲེལ་ཆེ་ཡང་འདིར་རྣམ་བཤད་ཀྱི་
 དགོངས་པ་སོར་བཞག་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དངོས་སོ་ཉིད་དུ་གྱུར་དུ་ཆུག་མོད། དེ་སྤྱོད་དང་
 གཅིག་ཅ་དད་གང་ཡིན། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་སྤྱོད་དང་དོན་དང་འབྲེལ་བ་གསུམ་སོ་རྣམས་ལྟར་པའི་
 ཕྱིར་སྒྲོ་མ་འབྲེལ་བ་ལ་སྤྱི་ཆོག་ས་སུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་དགོས་ན། མི་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། ཇི་བ་དང་
 སོ་ལྟར་སྤྱོད་དེ་ལས་ཐོད་ཉིད་མིན་ན་དེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་དགོས་ཏེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་ཉིད་ཀྱི་
 ཚུལ་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་སོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བརྗོད་བྱ་དང་རྗོད་
 བྱེད་ཀྱི་དངོས་སོའི་དོ་སྤྱོད་ལྟར་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི་རྟོག་པས་བྱས་པ་ཙམ་
 ཡིན་ནོ། །གཞུང་སྤྱི་འདི་དག་ལ་ཤིག་ཆེན་དུ་འདི་དང་ཅུང་མི་འབྲ་བར་གསུངས་སོ། །གཞན་
 ཡང་སྤྱོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་ཡོད་རྣམས་ཏེ་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་སྤྱོད་གཞན་ལ་རག་ལུས་པའི་
 འབྲེལ་བ་རྗོད་ལྟར་ཉི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གང་ལའང་རག་མ་ལས་པའི་རྟག་རྣམས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འཇམ་ནི་ཕྱི་མ་སྤྱད་པའོ། །སྤྱོད་གཞན་ཀྱི་འབྲེལ་བར་རྗོད་ལྟར་ཉི་མི་འགྱུར་
 བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱ་དང་དོན་གྱིས་འབྲེལ་བ་དེ་ཡི་གོ་སེལ་བྱ་ལ་ཡོད་དམ།
དེ་བསགས་པའི་དག་ཆེག་ལ་ཡོད་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་དེ་འབྲེལ་ཡི་གོ་ཆོས་ཅན། བརྗོད་དོན་
དང་འབྲེལ་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དོན་སྟོན་པའི་རྩ་བ་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
ཞིང་ནི་མཆམས་སྦྱར་བའོ། །ཡི་གོ་སེལ་བྱས་དོན་མི་སྟོན་པར་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་པ་ལ་
འཁྱོག་བཤད་མི་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན་མིང་ཆེག་སོགས་རྗོད་བྱེད་དུ་གཞག་པ་ནི་སློས་ཀྱང་
བརྟགས་པའི་དངོས་མེད་ཡིན་པས། དེ་ལ་དངོས་པོ་ཡི་ནི་འབྲེལ་བ་རྣམས་བྱུང་འདི་རིམ་བྱུར་ནི་
འཇུག་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་མ་བྱས་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་བྱས་པའི་སྦྱབ་བྱེད་ལྟར་སྦྱང་
དུ་བསྟན་པ་དང་། ཡི་གོ་དང་ཆེག་ལ་བརྟགས་ནས་མ་བྱས་པ་ཉིད་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
བྱེད་པ་པོ་མི་བླན་པ་རྟགས་སུ་མི་བྱང་། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་བྱང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། བྱེད་པ་པོ་རྣམས་མི་བླན་པའི་ཕྱིར་ན་རིག་བྱེད་སྦྱེས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱང་ཆད་མར་འདོད་དོ་
ལ་སྟེ་འདོད་ཅེ་ནྟེ། གེ་མ་སྦྱབ་བྱེད་ལྟར་སྦྱང་འདི་ལྟ་བུ་ལ་འདྲ་འདྲེལ་མེད་དུ་རྟེན་སྟེ་བརྗོད་ཅིང་།
ཞེན་པ་ཡོད་པ་དེས་ན་དེའི་རྒྱད་ལ་ལོག་རྟོག་དན་པའི་ཕྱན་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་ནས་ཡོད་པར་
གདོན་མི་ཟའོ། །མི་བླན་པའི་གཏན་ཆེགས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་དག་གིས་ནི།
རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲགས་རྣམས་བརྒྱད་པ་དང་། མིའུ་མུང་སོགས་ཀྱིས་བྱས་པར་བླ། གཟེགས་ཟན་
པས་དབྱིག་གི་སྟོང་པོས་བྱས་པར་བླན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ནི། རིམ་བྱུར་ད་ལྟའི་རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོའི་སྦྱེས་བྱ་
འདི་སློབ་དཔོན་གཞུན་ལས་མ་སྟོས་པར་ནི་ཡི་གོ་དྲང་། ཆོག་དང་། དེ་དག་གི་བཞོད་པ་དག་
ནི་བརྗོད་རྩ་བ་པ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་སློབ་དཔོན་གཞུན་དེ་ལ་འདྲ་སྒྲུལ་དང་མཚུངས་སོ་ཞེས་སྦྱོད་
པ་པ་འགྲུལ་ཞིག་སྟའོ། །དོན་བསྟུས་ན། རིག་བྱེད་འདོན་པ་པོའི་སྦྱེས་བྱ་འདི་ཆོས་ཅན། འདོན་

པ་པོ་གཞན་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། འདོན་པ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མ་མེད་པའི་སྐབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་མ་གྲུབ། ཐོག་མེད་
དུ་གྲུབ་པས་མ་བྱས་པར་མ་གྲུབ། དེ་གྲུབ་ཀྱང་ཚད་མར་མི་འགྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་རྟགས་
མ་ངེས་པ་ནི། རྟག་མོ་འབངས་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེས་བྱས་བཅའ་ས་ཤིང་སྤེལ་བ་མཐུན་སྒྲུབ་དུ་
གྲུབ་པ་ཡི་ནི་གཞུང་གཞུན་གཞོན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཅན་ལྟ་བུ་ཡང་སྤྱི་མཐོང་མཐོང་མཐོང་པ་ལས་
གཞུན་པའི་སྐྱེས་བྱ་གཞུན་དུ་གཤིས་འདོན་པ་ད་ལྟ་གྲང་མཐོང་བ་དེ་དག་རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་
ན་གཞོན་ཏུ་འབྱུང་བ་ཟེར་བའི་གཞུང་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པར་ཅིས་རྟེན་སྤྱི་མི་
དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་ལྟར་འདོན་པ་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལ་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་
པའི་བྱེད་པ་མ་ངེས་པར་མ་ཟད། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེས་
བྱས་པར་བསྐྱབ་པ་ནི། འབྲས་བུའི་རིགས་གྲང་རྒྱ་གྲང་ལས་བྱུ་བ་དེ་དང་བྱུ་བར་མེད་ན་རྒྱ་
དེ་ལས་སྐྱེ་བར་དཔོག་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་མདུན་གྱི་མེ་གང་ཞིག་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་མཐོང་ན་
དེ་དང་རིགས་འབྲས་བུའི་མེ་གཞན་ཡང་ཤིང་ལས་སྐྱེ་བར་དཔོག་རིགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་
གང་གི་རྒྱ་མ་མཐོང་བ་ཅན་གཞུན་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་ན་རྒྱ་དེ་ལས་འབྱུང་
བརྟ་ཡང་དུ་གཤིས་པར་ཤེས་ཏུས་པས། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པའི་ངག་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
རིག་བྱེད་ཀྱི་ངག་དེ་ཡང་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་གྲུབ་པོ། །རིག་བྱེད་དེ་ལ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་དང་
འབྲས་བུའི་རིགས་མཚུངས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། མི་མཚུངས་པའི་བྱུ་བར་དུ་གཤིས་པའི་དང་
འདོམ་ཞེས་མ་བསྟན་པར་ཏེ་སྟོན་རྒྱ་མེད་པར་རང་དགར་འདོན་པ་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་ཆོག་ལྟར་སྤང་རྟུ་ཏུ་སྟོན་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་དུ་གཤིས་པ་ཅན་
ནི་བྱེད་པ་འབྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིག་བྱེད་པ་སོགས་ཡི་གེ་རྟག་པར་འདོད་པའི་འབྲུལ་གཞི་
ནི། དེའི་སྐད་དོད་ཨ་ཁུར་ཞེས་པ་འགྱུར་མེད་ལ་འཇུག་པས་བྱས་ལ། འོན་ཏེ་དེའི་འགྱུར་མེད་ནི་

གདངས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། རོ་པོ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རིག་བྱེད་ཐོག་མ་མེད་པར་བྱུང་པར་བྱུར་ཏུ་ཆུག་མོད་
ནའང་། དེ་ལྟར་སྐྱེས་མིའི་གྱི་རྟེན་ཅན་ཁོ་ན་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་མིས་བྱས་
པའི་ཆོག་ཀྱང་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དང་། མིའི་བྱང་ཆོས་གཞན་ཡང་མི་ལ་མི་བརྟེན་པར་
ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱོ་སྤྱོ་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྙད་ལོག་པ་དྲིང་། རྒྱང་
འཕེན་པས་ལས་འབྲས་སོགས་མེད་པར་སྤྱོ་བའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པའི་བྱིར་ན་
སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ལ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། སྟོན་མ་སྟོན་མས་
འདུས་བྱས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། རིག་བྱེད་གྱི་ཆོག་རྣམས་དེ་འདྲའི་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་
ནའང་ཆད་མར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཕན་པའི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཐལ། དེ་
འདྲའི་ཐ་སྙད་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པས་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་བྱིར།
འཆད་པ་པོ་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་བརྗོད་དོན་གྱི་འདུ་བྱེད་བྱུང་པར་རྣམས་ཀྱང་མི་མཐུན་
པ་མཐོང་བའི་བྱིར་རིག་བྱེད་རྣམས་ཐེ་ཆོམ་དུག་ཀྱང་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡིན་ན་ཡང་
དག་པའི་ཤེས་པ་ཁོ་ནའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེ་མ་བྱས་པ་དགག་པ་དང་། དག་མ་བྱས་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་ན་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། ཡི་
གེ་མ་བྱས་ཟེར་རམ། དག་མ་བྱས་ཟེར། དང་པོ་ལྟར་ན་རིག་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་སྟེ་ཡི་གེ་རྣམས་
འདིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་དྲིང་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པར་སྐྱེས་
པར་བྱེད་ན་དེ་ལས་འདོད་དོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཅིར་འགྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་
ཆད་མར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཕན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཡི་གེ་ལས་རྩམ་ཐ་དད་པའི་མ་བྱས་པའི་དག་དགག་པ་དང་། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་ཁྱད་པར་ཅན་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཏྲགས་འགོད་པ་དང་། བྱོགས་ཆོས་སྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་གང་དག་ནི་ཡི་གེ་ལས་རྩམ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆ་ཡོད་མེད་བརྟགས་ལ་དགག། །འཛིག་མི་འཛིག་བརྟགས་ལ་དགག། །ཁྱབ་མ་ཁྱབ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་དེ་ཡན་ལག་དུ་མའི་ཆ་དང་བཅས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནམ། ཆ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཡན་ལག་དེ་ནམས་ཐ་དད་པ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ། ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། དག་དེ་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་ཐལ། ཆ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པ་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་མིན་པ་ལ་དེའི་དངོས་པོ་ཅན་དུ་སྒྲོ་བརྟགས་པ་བྱེད་སྒྲུ་ཉག་ལ་སེང་གེ་ཉིད་སོགས་སུ་བརྟགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པའི་བྱས་པ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ནམ་ཆ་དུ་མ་ཅན་ཉིད་དུ་བརྟགས་པ་དོན་མེད་ལོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆ་རེ་རེས་དོན་སྟོན་པའི་བྱིར། ཆ་ལས་ཀྱི་ཡན་ལག་གཅིག་ནི་རྟོགས་པས་ཀྱང་ཆ་ཅན་དག་གི་དོན་མཐའ་དུག་རྟོགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། ཏྲགས་སྒྲུ་མ་དེའི་བྱིར། ཆ་སྒྲུ་བྱི་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅད་རྟོགས་ནམ་སྟེ་ཐོས་པས་སྟོན་མེད་དོ་ཞེ་ནམ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་རུང་དོ་སྟེ་མི་རུང་བར་ཐལ་ལོ། །ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་ཐ་དད་གཏན་མེད་ལ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་དོན་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱི་དག་ནམས་རྟག་པ་ཡིན་ནམ་མི་རྟག་པ་ཡིན་གྱང་། གལ་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་ནི་སྐབས་འདིར་ཚེས་བྱུང་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་དག་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅིས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚེས་བྱུང་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅི་སྟེ་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ན་

ཡང་རིག་བྱེད་གི་དག་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཏྲག་པར་ནི་དམིགས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལ་
འགལ་རྒྱུ་གི་སྐྱབ་གཏོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་འགྲུབ་ཞིག་མ་ཆད་
བས་ཏྲག་ཁྱབ་ཏུ་གནས་ཀྱང་ཐོས་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། ཅིས་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ལ་སྟོས་པའང་ཡིན་
པ་སྦྲ་སྟེ། ཏྲག་ཁྱབ་ཏུ་ངེས་པར་གནས་པ་དྲག་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་ལ་སྟོས་ན་ངེས་
འགལ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གལ་ཏེ་རིག་བྱེད་གི་དག་དེ་དྲག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་བྱེད་ཡིན་ནམ་
མིན། མིན་ན་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྟེ་གང་དུའང་ནི་དམིགས་གས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱབ་
ན་ཉན་ཤེས་ཐམས་ཅད་གིས་ཅིག་ཅད་དམིགས་པ་དྲག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་ནི་
དམིགས་མ་དམིགས་གི་ཆ་ཐ་དད་དབྱེར་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་གིས་འདུས་བྱས་པ་
ལས་དམིགས་པ་ཡིན་པས་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། མི་རིགས་པར་ཐལ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་ངོ་
པོ་ལ་རྒྱུན་གྱིས་འདུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱས་
པ་ལས་ཐོས་པར་གྱུར་ཏེ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལེགས་པར་བྱས་པ་དེས་ཀྱང་མ་ལུས་
པ་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དབང་པོ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་
ཁྱད་པར་ལས་ཐོས་རུང་མི་རུང་བ་དུ་བའི་ཕྱིར་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ངེས་པ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱེའི་
ཆོགས་པ་དུ་མ་ཡི་ཅ་ཅ་འབྲུག་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཡང་རི་ལྟར་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆ་
ཤས་གཅིག་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་ཕྱིར། སྐྱེའི་ཆོགས་པ་དེ་ལས་གལ་ཏེ་སྐྱ་ཅམ་ཡན་གྱིས་ཐོས་པར་
འགྱུར་གི་རྒྱུ་བྱེད་ཐོས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱ་ཅམ་ལས་ཐ་དད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ལེགས་པ་ཞིག་
ཡོད་དོ་ཞེས་པ་འདི་ལ་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཆོངས་དྲ་བར་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་སྐྱ་གཞན་
དྲག་ནི་མི་སྟོག་པར་གནས་པ་ན་རྒྱུ་བྱེད་ཡན་གྱིས་དུ་ཐོས་རུང་བ་ལ་རི་ལྟར་ན་ཐོས་པ་ཡིན་
ཏེ་མི་ཐོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་སྐྱ་གཅིག་ཁོ་ན་ཐོས་པའི་རུས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རི་ལྟར་ན་ཐ་དད་

པའི་སྐྱེ་དུ་མ་ཆོགས་པ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོས་པ་རི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཉེས་པ་གྲང་དྲང་གྲང་གིས་ཀྱང་སྐྱེ་ཙམ་རྫོང་བྱེད་དུ་མི་འདོད་པ་དེའི་ཆེ་སྐྱེ་ཙམ་དུག་གིས་རྫོང་བྱེད་གསལ་བ་ན་རི་ལྟར་ན་རྫོང་བྱེད་ལ་ཉེས་པ་དེ་དང་དེ་དག་མེད་དེ་མ་ལུས་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །བཤད་ཚུལ་གཞན་ཡང་འདུག་མོད་ཀྱི། ཡིད་བརྟན་ཐེར་བ་དགའོ། །

གཉེས་པ་ཡི་གཤེ་རིམ་པ་མ་བྱས་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ། ཡི་གེ་བཀོད་པའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག། །ཡི་གེ་གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་པ་དགག། །ཡི་གེ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་གོ་རིམ་བཀག་ཐེན་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཡི་གཤེ་རིམ་པ་དེ་དག་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་རོ་བོའི་ཆ་ནས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱས་པ་མི་ནོ་ནོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དུག་ལ་གོ་རིམ་རྣམས་པར་གཞུག་པ་འདྲ་མེད་དེ། རྟག་པ་ལ་གོ་རིམ་གཞུན་ནི་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་གེ་དེ་དག་ལྷལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ་དྲུག་པར་བརྫོང་བའི་ཕྱིར་ན་ལྷལ་དྲུག་དུས་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི་ལྟ་ཞིག་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་དང་ཁྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་ཡང་སྤྱད་ནི་བརྫོང་བའི་ཡིན་པས་བྲན་པར་གྱིས་ཤིག །

གཉེས་པ་ལ་གཉིས། རྟག་པ་ལ་གསལ་བ་མི་སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ཀྱང་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་དག་གི་གསལ་བའི་རིམ་པ་འདྲ་མ་བྱས་པའི་དག་མི་ནོ་ཏེ། རྟག་པ་ལ་སྒྲིན་གྱིས་གསལ་བའི་རིམ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ཚད་མས་བཀག་ཅིང་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་བ་གཞན་བསྟན་པ་ནི་ཕྱེ་ཆུན་གྱི་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱ་བ་ཉིད་ལས་དག་དེ་དག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱེ་ཆུན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་དང་སྤྱར་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་མི་དགོས་པས་སྤྱར་གྱི་སྒྲིན་དེ་དག་མེད་དོ་སྟུམ་ན། གསལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ཡིན་པས་དེ་ལ་སྐྱེད་བྱེད་

ལས་མི་འདའོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྒྱལ་ཟིན་པའི་དོན་ལ་རབ་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པས་གཞུན་སློའི་རྒྱ་
བྱེད་པ་ནི་གང་ཞིག་གསལ་བྱེད་དུ་འདོད་དེ། དཔེར་ན་ཐུན་ཁང་དུ་གནས་པའི་བྱམ་གཟུགས་
སློ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་མའི་འོད་བཞིན་ནོ། །སྦྱིར་སློ་ཡུལ་དུ་མི་གསལ་བའི་
ཆོས་མེད་པ་ལ་དགོངས་ནས་གཞན་ཞེས་བྱང་ཐོན་པར་མཛད་དོ། །གཞུན་དུ་སྟེ་དེ་ལྟ་བུར་
སྦྱེ་བའི་བྱེད་པོ་ལས་གསལ་བའི་བྱེད་པོ་འདི་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཅི་ཡོད་དེ། གཉིས་ཀ་སོ་
སོའི་འབྲས་བུ་སྦྱེད་བྱེད་ཅམ་དུ་མཚུངས་པའི་བྱིར། མདོར་ན་རོ་བོ་སྦྱེད་བྱེད་དང་སྒོར་གསལ་
བྱེད་གཉིས་རྒྱ་ཡིན་ཅམ་དུ་མཚུངས་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་དུ་མཚུངས་པ་མིན་ཏེ། བྱི་མ་ལ་སྦྲ་མས་
བྲབ་ཀྱང་ལྟོག་སྟེ་མ་བྲབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ཐུ་རྒན་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཡན་ལག་ཆོགས་པ་ཡི་བྱ་བ་ལས་ནི་དེས་པར་ཡང་རང་ལ་དམིགས་པའི་སློ་སྦྱེ་བའི་བྱིར་ན་
ཆོགས་པའི་འབྲས་བུ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རོ་བོ་གསར་དུ་སྦྱེད་བྱེད་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་
གསལ་བྱེད་ལ་ནི་ཚུལ་དེ་མི་སྤྲོད་དེ། རྒྱལ་ཟིན་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བྱེད་ཀྱི་ཕྱགས་སྐར་ན་རིག་བྱེད་དེའི་ངོ་བོ་སྐྱིབ་བྱེད་དང་བལ་
བ་ཙམ་གསལ་བའི་དོན་ཡིན་དགོས་ལ་དེ་སྟོན། ཅིའི་བྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་རྩས་པ་དེ་འདྲུག་རྩད་བར་འགྱུར་ལ། དེ་སྟོན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་དྲར་སྐྱེད་
ཚུལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བྱིར་རྩ་མཁན་ལ་སོགས་པ་གཞུན་དྲག་ཀྱང་རྩ་བམ་གསལ་བྱེད་ཙམ་
ཡིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཁྱས་ལེན་ན་རྒྱ་རྩས་སྤྱི་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ཏེ། སྐྱིས་པས་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་སྤར་མཐོང་བའི་དངོས་པོ་འདིའི་ཞེས་བྲིས་ངོ་ཤེས་
པ་དྲང་། སྤར་ཡོད་ཀྱི་དོན་ལ་བྲིས་བརྩོད་པ་སོགས་གྲང་ཡིན་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱ་སོགས་རྟག་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འདོད་ན་ནི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་ན་དངོས་པོ་རྩས་ནི་
སྤྱད་ཅིག་གིས་ནི་འདྲིག་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དན་པ་གཞུན་

ཡང་སྤྱད་དབྱེད་བར་བྱ་སྟེ། དཔེས་དཔེན་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཉན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནི་སྒྲིས་
བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྒྲ་དེ་ཉན་ཤེས་ལ་གསལ་བའི་རིམ་པ་མ་བྱས་
བའི་རྟེན་དངོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན་སྒྲོ་གཞན་ལའང་མཚུངས་པས་ཁས་སྒྲངས་དང་།
མདོན་སྤྱད་དང་། གྲགས་པ་དྲང་། རྗེས་སྤྱད་དཔག་པས་ཀྱང་ཅིག་ཅན་གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁས་
སྒྲངས་དང་འགལ་ཚུལ་ནི་སྤྱོད་པ་བས་འདོད་ཆགས་སོགས་སྒྲིས་བྱའི་ཡོན་ཏན་དུ་ཁས་སྒྲངས་
བས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཡི་གེ་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་གོ་རིམ་བཀག་ཅིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཡི་གེ་
ནམས་ལས་རྗེས་ཐ་དད་པའི་རིམ་བཤང་མ་བྱས་པའི་དག་ཡིན་མིན་གསལ་བར་དབྱེད་ནས་
ཐོགས་སྤྱོད་མ་བཀག་ཅིན་ཏོ། །གཞན་ཡང་རིམ་པ་དེ་ནི་རྟོག་པས་སྒྲོ་བཏུགས་པའི་ཆ་ཡིན་ན་
རི་ལྟར་ན་སྒྲིས་བྱའི་རྟེན་ཅན་མིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། རྟགས་འགོད། ཚྱོད་པ་སྤང་། དེས་གཞན་
ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་འཇིག་པ་དང་ཡོད་ཅན་ནས་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་
པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲོ་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལྟོས་མེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཅ་བའི་རྟགས་ལ་
ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇིག་རྒྱ་གཞན་གྱིས་འཇིག་པ་སྤང་བ་དང་། འཇིག་རྒྱ་
མེད་ན་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་པ་རང་རྒྱུད་ལས་སྤྱོད་བར་རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ།
མེ་ལས་ཤིང་གི་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་དུག་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ཤིང་ལས་རྗེས་
གཞན་པ་འཇིག་གི་རང་ཉིད་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པའི་འགྲུལ་ཤིང་ནི་མཐོང་བ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་འཇིག་པ་དོན་གཞན་དེ་ཉིད་ཤིང་འདི་ཡི་འཇིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རི་
ལྟར་ན་ཤིང་ལས་དོན་གཞན་པའི་འཇིག་པ་ནི། གཞན་ཤིང་གི་འཇིག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་

བར་ཐལ། ཤིང་ལས་རྩལ་གཞན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ་ཞེས་པ་དེ་ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཡིན་དུ་ཆུག་
ཀྱང་། ཅིའི་ཕྱིར་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་ལོག་ཏུ་ཤིང་མི་སྤྱང་། འཛིག་པ་དོན་གཞན་དེས་གཟུང་ཞིང་
ཐེལ་གྱི་མཉན་པའི་ཕྱིར་སྤྱང་བ་མིན་ཞེ་ན། ཤིང་ཆོས་ཅན། འཛིག་པ་དེས་གཟུང་བ་མིན་པར་
ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ཡིས་མི་སྐྱེ་བ་སྟེ་དེ་དང་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ན་ཤིང་
གི་འཛིག་པ་ཉིད་ཀྱང་འཛིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་ལོག་ཏུ་ད་དུང་
ཤིང་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་སྤར་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གསོད་བྱེད་བསད་པ་ན་གསད་བྱེད་ཀྱག་པ་
སྤར་འགྱུར་བ་མིན་པ་རྩེ་བཞིན་དུ་ཤིང་འདི་ལ་འདྲ་རང་གི་འཛིག་པ་འཛིག་པས་རང་ཉིད་སྤར་མི་
སྐྱེ་བ་དེ་བཞིན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་མི་མཚུངས་ཏེ། ཉག་པ་གསོད་བྱེད་ཉིད་དེ་བསད་པའི་
ཆ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིགས་པ་འདི་གོ་བ་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེད། ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཤིང་
ལས་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ན། ཤིང་ཉིད་འཛིག་པ་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་ལ། ཤིང་གི་སྟོན་
དུ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མེ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤིང་གི་རྩ་མིན་པ་ཉིད་དོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཞིག་
འཛིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་པ་ཡིན་པས་སྤར་དང་མ་འབྲེས་པར་བྱའོ། །གལ་ཏེ་
ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཤིང་ལས་རྩལ་གཞན་མིན་ཀྱང་། དེ་དང་རྩལ་གཅིག་ཡིན་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན།
ཚུལ་འདི་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་འདྲ་མེད་པས་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་པོ་དང་ཞིག་པ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་སྤང་། རང་ལ་མཚུངས་
པ་སྤང་། ཚུལ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཞིགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་འཛིག་པ་རྩ་མེད་ཅན་
ཡིན་ནུང་དེ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རང་གི་དངོས་པོ་དང་རང་འཛིག་པ་སྟེ་ཞིག་པ་དྲག་ལྟན་ཅིག་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྤར་ཡོད་ཕྱིས་ཞིག་ཅིང་མེད་པ་རྟག་དངོས་ཉིད་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་འཛིག་རྩ་དོན་གཞན་མེད་པར་ཁས་སྤངས་
པ་ལ་དེའི་དངོས་པོ་ཡེ་ནས་འཛིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྲབ་པ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་གཞོད་བྱེད་

དུ་མི་རུང་སྟེ། གྲང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ཕྱིས་བྱུང་གི་འཛིག་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིས་འཛིག་པ་དུག་
ནི་མི་འདོད་དེ། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཤིང་གི་དངོས་པོ་འཛིག་པ་དོན་གཞན་ལ་ལྟོས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སེམས་ཀྱིས་ནི་ཤིང་གི་འཛིག་པ་ཞེས་དེ་ཡི་ཐ་དད་སྟོ་
བཏགས་ནས་ཤིང་འཛིག་པའི་གནས་སྐབས་དེ་རྒྱ་མེད་པ་ཅན་དུ་བཤུད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་འགགས་ནས་མེད་པ་དེ་འགགས་རྒྱའི་དངོས་པོ་རུང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་
ལས་བྱུང་བའི་དུ་ཡོད་ཀྱང་རྣམས་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བཏགས་པའི་རྣམ་ཏོག་འདི་ནི་བྱེད་རང་ལའང་
མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁོ་པོ་ལ་བཏགས་པ་དེའི་སྟོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཁྲུང་བ་མེད་དེ། སྤར་ཡོད་དངོས་
པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་ཞིག་པ་རྣམས་ཡོད་དུ་འདོད་པ་ལ་རྣམ་
གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་ཏོག་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྣམས་སུ་བྱུང་པའི་ཞིག་
པ་དེ་ཉིད་སྐབས་པ་དངོས་དྲང་འབྲེལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་ཡོད་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱིས་མེད་པ་
ཡིན་ཞེས་གསུངས་པས་ནི་ཞིག་པ་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་གསུངས་པ་མིན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། ཞིག་
པ་དེ་དངོས་པོ་མིན་ཞེས་བྱ་བའང་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེས་དངོས་པོ་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་བར་
གསུངས་ཀྱི་དངོས་མེད་དངོས་པོ་ཡིན་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲུ་ལ་ཏེ་གང་གིས་པན་
པའི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱེད་པ་ཡོད་ན་བྱེད་པོ་གཞན་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་གྱི། དངོས་པོ་གྲང་
གིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་པན་པར་མི་བྱེད་པ་ལ་ཅི་སྟེ་འགྲུའ་ཞིག་གིས་དེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་
ལྟོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་འཛིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་མ་ལྟོས་ཏེ། དེས་འཛིག་པ་ལ་པན་མི་འདོགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞིག་པ་དངོས་མེད་དུ་བསྐྱར་པ་དེས་ནི་སྟོན་གསུམ་བསལ་ཏེ་འདི་ལྟར་
འཛིག་པ་རྒྱ་མེད་ཅན་ཡིན་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ། མ་སྐྱེས་པ་ལས་འཛིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། མ་སྐྱེས་པའི་སྤར་ནས་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དྲང་། ཕྱིས་འཛིག་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱོན་དང་བཅས་ཏེ་ཅད་ཐུག་པ་གསུམ་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཙུང་བའི་ཉག་ལ་ཙུང་བ་སྤང་བ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱེ་ལྟར་འགྲུལ་ཞིག་ཉིད་ཐོག་ས་
བཅས་ཉིད་དང་། འགྲུལ་ཞིག་ཐོག་ས་བཅས་མེད་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་སྐྱེས་མ་སྐྱེས་ཀྱི་
དངོས་པོ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་ལྟར་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་པ་རྣམས་འདིག་པའི་རུང་བཞིན་ཡིན་གྱི་
སྐྱེ་ལྟར་མིན་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་འདིག་པ་མིན་པས། དངོས་པོ་ལ་འདིག་པས་མ་བྱུང་ཅེ་ན།
སྐྱིད་ཀྱི་ཡི་རུང་བཞིན་ངེས་པ་ལས་འབྲས་བུའི་རུང་བཞིན་ངེས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ན་མི་ཉག་
པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དྲད་ཏུ་སྐྱེད་པའི་སྐྱེ་རྣམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མི་ཉག་པ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དྲད་པའི་
འབྲས་བུ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པོ། །

གསུམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་ཞེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། དངོས་པོ་ལ་མི་ཉག་པས་བྱུང་
པ་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་དོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་ཡང་ཉག་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེའི་བྱེད་
པ་ལས་དོན་གོ་བའི་རྒྱས་པ་ཉག་དངོས་ཡིན་པ་འདྲ་སྟེ་བཞུད་པའི་འབྲེལ་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཏེ་
འབྲེལ་པ་ཉག་དངོས་ལ་བརྗོད་པའི་གཞིན་བྱེད་ཀྱིས་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མ་བྱས་པའི་སྐྱེ་བྱེད་དག་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། སྐྱོན་སྤོང་དག་ག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་རྣམས་ཇི་བཞིན་དོན་
ཤེས་པའི་སྐྱེ་བྱེད་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བྱེད་ཉིས་པས་བྱས་པའི་སྐྱོན་མེད་པའི་མེ་ཆུ་
སོགས་དོན་ཤེས་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་ཏུ་སྟེ་ཤེས་བྱེད་མིན་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་
རིག་བྱེད་དེ་ནི་མ་བྱས་པའི་ཉག་པར་འདོད་ན་དོན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མི་འབྱུང་ཏེ། ཉག་
པ་དྲག་ལ་དངོས་པོའི་རྒྱས་པ་འགྲུལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཉག་པ་
མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་མཁའ་འདྲིལ་པའི་ཉག་པ་རྣམ་མཁའ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྣམ་ཉག་གི་
བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱོ་བཏགས་ཏེ་དོན་སྤྱིའི་སྐྱོད་ལྟུང་ཅན་གྱི་སྐྱོ་དྲག་འགྲུལ་ཞིག་བག་

ཆགས་དེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི་དོན་རང་མཚན་གྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་ཅན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། རྟོག་པ་
དེ་ནི་ནམ་མཁའི་སྒྲིབ་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་པས་སྒྲིབ་མེད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་སྒྲིབ་སྒྲོང་དགག་པ་ནི། གྲུལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་དུག་ལོག་པ་ཉིད་
དུ་མཐོང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་ནུ་དེས་མ་བྱས་པའི་ཆོག་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། མ་བྱས་པ་
ལས་བསྐྱེད་པས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དང་འགྲུལ་བ་ལ་བྱས་པའི་བྱིན་རོ། །དེས་ན་འདི་ལྟོག་
བྱས་དང་ཕྱོགས་ཆོས་ཡོད་པས་ལྟོག་པ་གཅིག་བྱ་ཅན་གྱི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས། །དོན་བསྐྱེས་
ན་ཆོས་ལོག་བརྒྱན་པའི་དོན་ཅན་ལ་རྟགས་ལོག་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པས་བྱས་པའི་བྱིན་ཞེས་
པའོ། །དེ་དགག་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་ལ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའི་བྱིན་དུ་གཏན་ཆོག་མ་བསྐྱབ་
ནུང་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ཡོད་པར་དོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་བྱམ་པ་ཡིན་མིན་གྱི་ཆོས་ལྟ་བུ་
དངོས་པོ་འགྲུལ་བ་དུག་ལའང་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུ་ཆོས་གཅིག་གིས་བྱས་པར་བྱེད་པ་མཐོང་བའི་
བྱིན་རོ། །དོན་བསྐྱེས་ན་སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་ངག་དེ་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ལ་མེད་དེ། བདེན་
པའི་དོན་ཅན་ལ་མཐོང་བའི་བྱིན་ཞེས་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་དེ་ནི་བྱམ་པ་ལ་མེད་དེ། བྱམ་མིན་
ལ་མཐོང་བའི་བྱིན་ཞེས་པ་དང་འབྲ་བས་བྱས་པ་མེད་ཅེས་པའོ། །རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
མ་མཐོང་བས་འབྱུང་ཅེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀུན་ལ་མེད་པ་བྱིན་གྲོལ་གྱིས་མི་དམིགས་པས་
མི་འབྱུང་ཅེས་ནི་སྤར་རྒྱས་པར་བཤད་ཅིན་ཏོ། །མདོར་ན་གང་ཞིག་གང་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མ་
བྱས་ནུ་དེ་ཉིད་དེ་ལ་ལྟོག་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོས་ཐེ་བ་ལས་མི་འདའོ། །དེས་བྱུང་པའི་དོན་ནི། གྲུལ་
ཏེ་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ལ་རྗེས་འགྲོ་དང་། ཅིག་ཤོས་ལ་ལྟོག་པ་དྲང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཅན་
ལ་ཡོད་པ་ཉིད་དང་བཅས་ཚུལ་དེ་གསུམ་ངེས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་གྱི་ཡང་དག་ཤེས་པ་ཡིས་
བྱུང་པར་གྱུར་ནུ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ནམ་དག་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཏན་ཆོག་གང་
ལ་བསྐྱབ་བྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་གཏན་ཆོག་འདིའི་

• • • • •

སོགས་བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པར་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། རྒྱ་དངོས་པོའི་རིགས་ཐ་དྲུད་
 གྱིས་འབྲས་བུ་རིགས་ཐ་དྲུད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་བྱེད་པོའི་སྤྱི་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ལས་
 རྒྱགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་བཟང་ངན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱང་བདེ་དབང་ལས་
 འགྱུར་བའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །ཅེ་བར། བྱེད་པོའི་བྱེད་པར་ཞེས་བྱུང་ཡང་། འགྲེལ་བ་རྣམས་
 ལ་གཞིགས་ན་རིགས་ཀྱི་བྱེད་པར་ཞེས་འོང་རྒྱུར་སྒྲུབ་དོ། །གཞན་ཡང་རིག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱགས་
 རྣམས་རྒྱུན་གྱིས་བྱེད་པར་བྱུང་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཉག་པ་ཡིན་ན། བཅ་ཟེ་ལྟ་བུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་ནས་
 རྒྱགས་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་ཏེ་འགྱུར་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །གྲུལ་ཏེ་རིགས་རྒྱགས་མཁན་
 གྱིས་རྒྱགས་གསར་དུ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་གྱིས་རྒྱགས་མཛོན་པར་གསལ་བ་དེ་རྒྱགས་
 ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱགས་ཉག་པ་རྒྱུན་གྱིས་གསལ་བ་དེ་ནི་གོང་དུ་བསལ་
 ཟེན་ཏོ། །གལ་ཏེ་རྒྱུན་གྱི་ལས་སྒྲོ་དེ་ལ་རྒྱགས་གསལ་བར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲུབ་བའི་
 བཅ་ཟེ་ནི་རྒྱགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་གལ་ཏེ་སྦྱར་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྒྱགས་སྦྱ་བ་པོ་གཞན་གྱི་སྒྲོ་
 ལ་རྒྱགས་གསལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཉན་པ་པོའི་གདོལ་བའང་རྒྱགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་དང་འབྲེལ་
 ཞིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་དོ། །རྒྱགས་སྦྱ་མཛོན་པར་གསལ་བ་མེན་པའི་རྒྱགས་སྦྱ་དུག་གི་བྱེད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལྷན་བྲས་བཞས་པའོ། །རྒྱགས་ཡིད་ཀྱི་བཞས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 རྒྱགས་ཀྱི་སྦྱ་ནི་ན་པོའི་སྦྱོད་ལུལ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་བརྒྱུད་པས་སྦྱ་དེ་ལས་སྦྱེས་
 པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒྱགས་སྒྲུབ་པའི་སྒྲོ་དེའང་རྒྱགས་ཀྱི་སྦྱ་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲུལ་ཏེ་དེ་
 ལས་སྦྱེས་སུ་ཆུག་ཀྱང་རྒྱགས་གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རིགས་
 མཐུན་ཉིག་པ་སྦྱ་མའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དོ། །འོ་ན་བྱེད་པར་ལའང་ཡིད་བཞས་དོན་མེད་པ་
 མཆུངས་སོ་ཞེ་ན། མི་མཆུངས་ཏེ། རྒྱགས་རྒྱུང་མཆན་པ་དྲུག་སྟེའི་རང་བཞིན་རྣམས་སོ་སོར་མ་
 བྱེ་བར་སྦྱར་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱེན་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་དུ་བརྗོད་པར་འདོད་ནས་བདེ་བྱེད་

པ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྷར་བྱེད་པ་དེ་ལྷར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་ན་ཞི་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་སྟེར་བ་དང་མི་
འགྲོལ་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བཤུ་ལས་ཡིན་གྱི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ལས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཡི་གེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་
གོ་རིམ་མེད་ལྟ་ནི། རོ་དྲང་མཆོ་ཞེས་ཐོས་པ་ལས་རོ་མཆོ་སོ་སོར་གོ་བའི་འབྲས་བྱ་ཐ་དྲད་
མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་དོད་ར་ས་ས་ར་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་
ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གོ་རིམ་དོན་གཞན་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
ཁས། དེས་ན་ཁོ་བོ་ཅག་ལྷར་ན་གོ་རིམ་དོན་གཞན་ཡོད་པས་དེ་ལྷར་གོ་བ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་
ནི་སྐྱེས་བུའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་ཡོད་པས་རང་ལུགས་ལ་སྐྱོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། གོ་རིམ་ཉིད་བཤད་པ། དེ་སྐྱེས་བུས་མ་བྲས་པ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེ་སྔ་མ་ཀུན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་ལས་ཕྱི་མ་ཀུན་སྟོང་གི་ཤེས་པ་
སྐྱེས་ལ། ཤེས་པས་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལས་ཡི་གེའི་སྐྱ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྐྱེདོ། །ཡི་གེ་སྔ་མ་
དེའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དེ་ནི་ན་བས་རིམ་ཅན་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཉན་ཤེས་སྔ་
མ་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཅན་ཡི་གེ་དེ་དག་ཐོས་པ་སྦྱར་བོ་མེན་པའི་ཐོས་པ་ཅན་ཡི་གེ་སྔ་
མ་དེ་དག་བྲན་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཕྱིས་ནི་ངས་ཐོས་སྟུང་དུ་བདག་ཉིད་ལ་བྲན་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་
དོ། །གཞན་དག་གིས་ཕྱི་མའི་བདག་ཉིད་ཅེས་བཤད་པས་གཉིས་ཀ་ལྷར་བཟལ་དུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་ནི་རང་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུའི་སེམས་དྲང་རང་འཛིན་པའི་
རོ་བོའི་སེམས་དང་། རང་བྲན་པའི་འབྲས་བྱའི་སེམས་ཀྱིས་བྲས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་
རྣམས་རྒྱ་ཉིད་དྲང་འབྲས་བྱ་ཉིད་ཀྱི་དང་གོ་རིམ་ཉིད་དྲག་ནི་ཡིན་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་བརྟེན་
པས། ཡི་གེའི་གོ་རིམ་དེ་དག་སྐྱེས་བུས་བྲས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ར་ས་སོགས་ཡི་གེའི་
རོ་བོ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། ཆོག་སྔ་མ་དྲང་ཆོག་ཕྱི་མའི་རིམ་པ་ལས་གཞན་པ་

ཉིད་དེ། འདོན་པར་བྱེད་པ་པོའི་ཀྱན་སྦྱང་གི་འདུ་བྱེད་ལས་ར་ས་ས་ར་སོགས་ཡི་གེ་ཐ་དྲུག་
ལྷན་ཅིག་སྒྱུར་བའི་འབྲས་བུས་རོ་མཚོའི་བྱེད་པར་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔྱིས་ཕྱིན་པར་
བཤད་དོ། །ཡི་གེ་ནམས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེའང་རྟག་དངོས་མིན་ཏེ། འདོད་པས་སྒྲེལ་བར་བྱེད་པ་
ལ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་དེས་པ་མིན་ཏེ། གང་རི་ལྟར་འདོད་པ་དྲང་མི་འགྲལ་བར་བྱུང་
པ་ཅན་གྱི་གོ་རིམ་གནས་པ་རྟག་པ་ལ་འགྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྟུས་ན། ཡི་གེའི་རིམ་པ་
ཀྱན་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་བྱ་དྲང་ནི་ཡི་གེ་ནམས་རྒྱ་འབྲས་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡི་གེའི་རིམ་པ་གང་ཡིན་ཀྱན་སྒྲིམ་བྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ནི་མེད་ཤིང་གི་རིགས་པ་
བཞིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་གཅིག་ཤིང་ལས་སྒྲིབ་ར་བྱུང་བ་ན་དེ་དང་རིགས་མཚུངས་པའི་རྟགས་
ལས་མེ་གཞན་ཡང་ཤིང་ལས་སྒྲིབ་ར་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲགས་སྒྲིམ་བྱས་བྱས་པར་བསྒྲུབ་པ་ནི། གང་རང་གི་ཤེས་པའི་མཐུ་དྲག་
གིས་སྒྲགས་ཞེས་པའི་སྒྲའི་གོ་རིམ་གསར་དུ་བྱེད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་དེ་ནི་ཐ་མལ་
པ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་བྱུང་སྟེ། གཞུན་ལ་དུག་ཞི་བ་སོགས་རྩས་ལྡན་གྱི་སྒྲགས་བྱུང་
པར་ཅན་དེ་དྲག་ཚུལ་པའི་རྩས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་སྒྲགས་བྱུང་པར་ཅན་དེ་དྲག་
འདུས་མ་བྱས་སུ་མི་འཐད་པར་མ་ཟད། བྱེད་པ་པོའི་སྒྲིམ་བྱ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་
ཡིན་ནོ། །སྒྲོར་བ་སྒྲ་མའི་རྟགས་མ་བྱུང་སྟེ། ཤེས་མཐུ་དང་མི་ལྡན་པ་འགས་སྒྲགས་བསྒྲས་པ་
ལས་ཀྱང་དུག་ཞི་བ་སོགས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གྲུང་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རྒྱུད་རིག་པའི་
སྒྲིམ་བྱ་འགྲའ་ཞིག་གིས་གསུང་སྒྲགས་འགྲའ་ཞིག་བྱེད་པར་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དེ་དྲག་གིས་
དུག་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་རྩས་པ་དེ་ཡང་དངོས་པོའི་རྩས་པ་ལས་མིན་པར་རྒྱུད་ཚུལ་པ་པོ་གཙོ་
པོའི་མཐུ་ལས་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ན་དེས་བཤད་པའི་དམ་ཆོག་སོགས་ཀྱི་རིགས་པའི་རྗེས་སུ་
འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དྲག་གི་ཕྱིར་ན་སྒྲགས་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་

བར་འདོད་པས་སྒྲགས་ནམས་ནི་སྤྱིར་རྒྱ་རྒྱུན་གྱིས་བྱས་པ་དྲང་། བྱང་བར་སྤྱིས་བྱས་བྱས་
བར་བརྗོད་བར་བྱའོ། ། °

གསུམ་པ་སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ལྟར་སྤང་དུ་བཞུག་པ་ལ་གསུམ། དངོས་
དང་། བར་ལ་མི་སྤྱིས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྤྱིས་བྱས་བཏགས་པ་དང་། སྤྱིས་བྱ་
བྱང་བར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིས་བྱ་ལ་དབང་པོ་ལས་
འདས་པའི་དོན་མཐོང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ནི། སྤྱིས་བྱ་བྱང་བར་ཅན་སྤྱབ་པའི་
རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་བར་ཅན་མེད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་སྒྲོ་དང་ལྷན་
པ་དང་། དབང་པོ་དང་ལྷན་པ་དང་། དག་སྤྱོ་བ་དྲང་། སྤྱིས་བྱ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱབ་
བྱེད་གང་དང་གང་བརྗོད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ཆད་མ་སྤེལ་གསུང་སྤྱང་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མ་
དང་ལྷན་པས། དེ་དག་ལ་རིམ་ཞེས་ཀྱི་དོན་རྟོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

° གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག །དེས་ངེད་སྤྱོད་པ་པ་ལ་
བཤད་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་མེ་ལ་ཤིང་འདི་བསྐྱེད་བྱ་དང་འདི་
བསྐྱེད་བྱ་མིན་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་ནི་ཁོ་ལོས་འདི་དོན་དུ་
དྲང་། འདི་དོན་དུ་མིན་ཞེས་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་པས། རྒྱལ་དཔོག་པ་ཞེས་བྱ་
བའི་སྤྱིས་བྱས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ཞེས་པ་འདི་སྤྱོ་བཏགས་པ་སྤེལ། དེ་ལས་མི་འདའ་ལ། རྒྱལ་
དཔོག་པ་དེ་ཡང་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དོན་ལོག་པར་སྤྱོན་
པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་སྤྱད་དུ། ཉེས་པ་རྣམས་སྤྱིས་བྱ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། སྤྱིས་བྱས་མ་བྱས་ལོག་
པའི་དོན། །ཞེས་པ་གྲུབ་པའི་མཐའ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་གཅིག་བྱས་
རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་དེ་ཉིད་རིག་གི་གཞན་གྱིས་མིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ནི་སྤྱི་ཡིས་བྱས་ཏེ་
སྤྱིས་ཀྱང་བྱས་པ་མེད་པས། རྒྱལ་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིས་བྱ་ཉིད་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་འགས་

ཀྱང་ཁྱེད་ཅིའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པའི་ཤེས་ལྡན་འགྲུལ་མི་འདོད་དེ་འདོད་རིགས་
སོ། །གྲུལ་ཏེ་རིག་བྱེད་སྐྱབ་བ་པོ་མང་ཡང་གྲང་ཆོག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིས་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་སྐྱེ་
བར་ངེས་པ་དེ་ཉིད་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཤིན་ཏྲོག་སྒྲིབ་བྱེད་ལའང་
རིགས་པ་དེ་མཚུངས་པས། དེ་དག་ལ་ཁོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འབྲུག་པར་ཁས་ལེན་
དགོས་ན། ཤིན་ཏྲོག་སྒྲིབ་ཏུ་གྱུར་བ་ནམས་ལ་རྒྱལ་དཔོག་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་འཇལ་བྱེད་
དུ་ཡོད་པ་སྤྱད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེས་བུ་གྲང་གི་ཆོག་ནི་ཚད་མའི་སྒྲིབ་ནས་མི་སྐྱེ་བ་
དེ་ཡིས་བྱས་པའི་ཆོག་དེ་ལུང་ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ལ་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་བདེན་
པའི་དོན་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེས་བུས་བྱས་མིན་ཉགས་སུ་བཞོད་པ་དོན་མེད་ཡིན་པར་
ཐལ་ལོ། །གྲུལ་ཏེ་ཤིན་ཏྲོག་སྒྲིབ་ཀྱི་དོན་ལ་ལུང་མེད་པར་ནི་ཤེས་སྤྱད་ན། དབྱང་པོ་ལས་
འདས་པའི་དོན་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་འགྲུལ་ཡོད་དོ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་འདོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སྐྱེས་བུ་བྱེད་པར་ཅན་མེད་ན་དོན་ངེས་འདོད་པ་འགལ་བར་བསྟན་པ་ལ་
གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་པ་བ་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་
རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་རིག་པ་མིན་ཏེ། དེ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་
དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། འཇལ་ནི་ཕྱི་མ་སྤྱད་པའོ། །གཞུན་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་རིག་པ་མིན་ཏེ།
གཞན་ཡང་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རིག་བྱེད་རང་ལས་ཀྱང་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་
བརྟུན་ལ་སྒྲིབ་མེད་དུ་རིག་པར་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་རིག་བྱེད་ཐོས་པ་ཅན་གྱིས་
དོན་ངེས་རིག་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ན་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་ནི་ཚད་མ་གྲང་ལས་རྟོགས་ཏེ་
མི་རྟོགས་པར་ཐལ། བདག་གཞན་སོགས་གསུམ་པོ་གང་ལས་ཀྱང་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེས་
ན་མཐོ་རིས་འདོད་པས་མེ་ལ་སྐྱེན་བསྐྱེད་སྐྱེན་ཞེས་ཐོས་པ་ལས་བྱི་ཤ་ཟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་
བརྗོད་བྱའི་དོན་མིན་ཞེས་པ་འདི་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གྲང་ཞིག་ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་པར་

ཐལ་ལོ། །སྲ་མར་འབྲུག་ལ་བྱི་མར་མིན་པའི་སྤྱི་དེའི་མཆན་གཞི་ནི་ཨ་ཁྱི་ཞེས་པ་དེའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཐབས་གཞན་ལས་མི་རྟོགས་པ་དང་། རིག་
བྱེད་རང་ཉིད་ལས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་ལས་མི་རྟོགས་པ་
དང་། ལུང་ལས་མི་རྟོགས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཤམ་པ་མ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ། ལོག་
རྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་པ། ཐེ་ཆོམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱབ་བྱེད་མེད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོག་ལ་རབ་ཏུ་གཤམ་པས་སོ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་དེ་ལ་སྤྱི་ཆོགས་
པའི་དོན་ཅན་གནས་པས། རིག་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་དེ་གྲང་གི་དོན་ངེས་འདི་དེ་ལ་ནམ་པར་དྲི་བ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། དེས་དབང་པོ་ལས་འདྲས་པའི་དོན་མཐོང་བ་གང་ཡོད་དེ་གྲང་ཡང་མེད་པའི་
བྱིར། དེ་གཉིས་འབྲུག་ཚུལ་ལའང་མི་མཐུན་ཏེ། རིག་བྱེད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གཤམ་པ་མིན་གྱི་
དོན་བརྟུན་པ་དཔེར་ན། མཐོང་རིས་གང་ཡིན་ལ་འབྲིག་པའི་བདེ་བ་དྲང་། ལྷ་མོ་ཞེས་པ་གཙུབ་
སྟན་ལ་བརྟུན་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་མཐོང་རིས་ལྷ་གནས་དང་། ལྷ་མོ་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལ་བརྟུན་
པ་སོགས་སྤྱི་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་མཐོང་ངོ་། །དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པས་རིག་བྱེད་ཀྱི་
དོན་ངེས་ག་ལ་དཔོག། །གལ་ཏེ་ཨ་ཁྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་འབྲུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འགྲེལ་པས་
བཤད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་འགྲེལ་པའི་སྤྱི་གཞན་དག་ལ་ནི་ཅ་བའི་དོན་ངེས་སྤྱབ་པའི་རྒྱས་
པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ཅ་བའི་ནམ་རྟོག་འགྲེལ་པ་ཉིད་དུ་འང་འབྲུག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་དུག་ཀྱང་མི་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཆད་མར་མི་འདོད་ན། སྤྱར་ཡང་གཤམ་པ་དེ་ལས་རིག་བྱེད་དོན་ངེས་རྟོགས་པ་
བྱུང་འདོད་འདི་ནི་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སེམས་ནལ་དུ་མི་གནས་པའི་གཏམ་མོ། །ཅ་བར། སྤྱར་
འདོད་ཅེས་བྱུང་བ་ཡིག་སྟོན་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །གལ་ཏེ་གཤམ་པ་ལས་བརྒྱལ་བ་
སྟེ་ཨ་ཁྱི་ཁྱི་ལ་བ་བའི་རྟོག་བྱེད་དུ་རྟོག་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་རབ་ཏུ་གཤམ་པ་

ཡང་ཆད་མ་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར་ཨ་མྱི་མེ་ལ་ལྷུག་པ་དེར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་ཅི་ཡོད།

གཤམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་དོན་གྱི་ངེས་པ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་དོགས་པ་བསྐྱེད་པ་
ནི་གྲང་གི་ཕྱིར་ན་གཤམ་པ་དེ་ལ་སྤྱི་ནམས་དོན་སྣ་ཆོགས་ལ་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཏུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་མིང་གཅིག་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མཐོང་བ་དྲག་གིས་ནི་དོན་སྣ་ཆོགས་ལ་འཇུག་
ཏུས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་རྒྱ་ཉིད་ལས་ཀྱང་བཟོད་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་བྱིད་པ་ལ་དོགས་པ་
བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དོན་གཞན་ཏུ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རིག་བྱེད་རང་ཉིད་ལས་རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་མི་འབྲུབ་པ་ལ་གསུམ། རིག་
བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་འདོད་པ་སྐྱེས་བྱས་བཏགས་པ་དང་། དོན་གཅིག་ཁོ་ནའི་བཟོད་བྱེད་ཏུ་མི་
འཐད་པ། བརྟ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་བྱེད་ཀྱིས་རང་གི་བཟོད་
བྱེད་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ་ལ་བཤད། རྒྱལ་དཔོག་པས་ངེད་སྦྱོད་པ་པ་ལ་
བཤད་དོ་ཟེར་བ་ནི། ཤར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་གང་ཞེས་འདི་བ་ལ་གཡོན་ཅན་འགྲུལ་ཞེག་ལམ་ནི་
འདི་ཡིན་ཞེས་སྟོང་དུ་མ་འདི་ནི་སྤྱི་བར་གྱུར་ཏེ་ཞེས་བཤད། གཞན་ཞེག་གིས་ནི་འདི་ཡིན་ཞེས་
གཞན་ལ་མ་བསྟན་པར་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱི་བ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་འདོད་པས་སྤྱས་
མ་སྤྱས་ཀྱི་བྱེད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་སྤྱས་པར་ནི་འདྲ་ལ། སྟོང་བྱ་ལ་ལམ་སྟོན་པའི་
ཏུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་དཔོག་པས་རིག་བྱེད་ལ་བསྟན་བཏགས་ནས་རིག་
བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་སྤྱས་པ་དང་། ལྷ་སྟེགས་གཞན་གྱིས་གང་ལ་ཡང་མ་བསྟན་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་
དོན་ངེས་སྤྱས་པ་དེ་དྲག་ལ་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཅམ་གྱིས་སྤྱས་མ་སྤྱས་ལ་བྱེ་བྲག་གམ་བྱང་བརྟག་
པར་གྱིས་དང་། བྱེད་པར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །རིག་བྱེད་ཀྱི་དོན་ངེས་ཞེས་སྤྱིར་མང་དུ་བྱུང་བ་ནི།
རིག་བྱེད་ཀྱི་བཟོད་དོན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྣ་བསྐྱས་པའི་མིང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་དང་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་དང་དེ་ཐུམས་ཅད་ལ་འཇུག་རུང་གི་རྒྱུ་
བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཞུས་སྟེ་དོན་གཅིག་གི་གསལ་བྱེད་དུ་ངེས་པ་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་
འདོད་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོན་ངེས་པ་མ་གཏོགས་པར་གྲང་གིས་ཀྱང་བརྟེན་ལ་མ་ལྟོས་ཤིང་དབང་
པོ་ལས་འདུས་པའི་དོན་ངེས་ཤེས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པ་ལ་རྒྱ་དེ་མེད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་
པ་དང་། མཇུག་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྟེན་འདོད་དེ་ཉིད་བརྟེན་བྱའི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་
རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། བརྟེན་ནི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་དེའི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཏེ། ལུས་དག་གི་ཞུས་འགྱུར་
ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དང་པོར་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དོན་སོ་སོར་ངེས་
པའི་རྒྱ་དེ་ནི་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པ་མིན་པ་ལ་མེད་ན། སྐྱེས་བྱས་མ་བྱས་པའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དེ་
དོན་གཅིག་ཁོ་ན་ཅན་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ། གཏན་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་
བརྟེན་ལ་མི་ལྟོས་པར་རུང་བཞིན་གྱིས་ནི་དོན་སོ་སོར་ངེས་པ་ཡིན་ན། འཆད་པ་སོ་གཞན་གྱིས་
དོན་གཞན་ལ་སྦྱར་ནས་རྩེ་ལྟར་བཤད་པ་དེས་ཀྱང་དོན་གོར་མི་རུང་ངོ་ཞེས་ཏེ། དོན་བསྟུས་
ན། མིང་གཅིག་དོན་གཅིག་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་ན་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟ་ན་མིང་
གཅིག་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པར་ཁས་སྐྱོངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །དེར་མ་ཟད། འདིའི་
དོན་འདིའོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡང་དོན་མེད་ཅན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་གྱིས་མིང་
དོན་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་བརྟེན་ལས་དོན་རེ་རེ་ཁོ་ན་གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རུང་
བཞིན་གྱི་བྱེད་པར་གྱིས་དོན་སོ་སོར་གསལ་བའི་ངེས་པའང་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་
ཐལ། བརྟེན་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། གྲང་ལ་འདོད་པ་རུང་རྒྱུ་པས་སྒྲ་ཆོག་གས་འཇུག་པ་དེ་ལ་དོན་མཐའ་

གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གྲང་ཡང་མེད་ལ། དེས་ན་འདོད་པས་བརྟེན་གང་ལའང་སྐྱར་དུ་
རུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཨ་གྱི་ཞེས་པའི་སྐྱས་སྟོན་པ་པས་ངེ་ཉམས་འདོད་པའི་དོན་ཁོ་ན་གསལ་བར་
བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདོད་དབང་གིས་གཞན་ལའང་སྐྱར་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོགས་གཅིག་བདེན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རིག་བྱེད་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་
དགག་པ་ལ། འདོད་པ་བརྟེན་པ་དང་། དེ་དགག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གྲང་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་
ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོགས་གཅིག་ཡིན་ཞིང་། བདེན་པའི་ཕྱིར་རིག་བྱེད་གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་ཡིན་ཏེ།
དཔེར་ན་མེས་གང་བ་བསྐྱོག་པ་དང་སྐྱབས་བསམ་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་དྲག་བདེན་པ་ཡིན་པ་
བཞིན་ཞེས་དེ་སྐད་སྟོན་པ་པ་གཞན་དྲག་ཟེར་རོ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྐབས་བྱེད་ཉམས་སྐྱར་དུ་བསྐྱར་པ་དང་། བསྐྱབས་བྱ་ལ་ཚད་མས་གཞིན་པ་
བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གོང་དུ་ངེ་སྐད་བཤད་པ་བཞིན་དུ་རྩ་འདྲ་ཞིང་རོ་བོ་མཚུངས་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཕྱིར་ན་ལྷག་མ་ཐམས་ཅད་དེ་དང་འདྲ་ཞེས་དང་སྟོན་གཅིག་ཏུ་བཅོས་པར་མཚུངས་པ་ལ་
ཡང་ཅིག་ཤོས་རྣམས་ཀྱང་ཚོས་པར་དཔོག་པ་དེ་བཞིན་ལྷག་ལྷན་འཁུལ་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ན་རིགས་པ་ཤེས་པ་སྟོགས་སྐྱང་ལ་སོགས་པས་འདི་འདྲ་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་
བཀལ་གོ། །

གཉིས་པ་ནི། རིག་བྱེད་རྣམས་ལོག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བུ་
རྟག་པ་ལས་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་དང་རྣམ་སྤྲིན་སྟོང་བ་པོ་ཉིད་དུ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་དངོས་པོ་རྣམས་རྟག་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དྲང་། དབང་པོ་ལས་འདྲས་པའི་སྤྱི་དོན་
གཞན་སོགས་དབང་པོའི་གཞུང་བྱུང་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་དྲང་། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མི་མཉམ་པ་
རྟག་པ་རྒྱར་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དྲང་། གནས་པ་མི་མཉམ་པ་བྱུང་བེན་རྒྱུ་གྱིས་གནས་པ་བཤད་
པའི་ཕྱིར་དང་། འཛིག་པ་མི་མཉམ་པ་ཕྱིས་བྱུང་གིས་རྒྱས་འཛིག་པ་བསྐྱར་པའི་ཕྱིར་དྲང་།

གཞུན་ཡང་ཆད་མ་ནམ་གཉིས་ཀྱིས་བགག་ཅིང་ནམ་པར་བསལ་བའི་སྤྲོད་ལུལ་བསྟན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལམ་ནི་འོག་མ་སྤྱད་པའོ། །དེར་མ་ཟད་ལུང་ལ་སྟོན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྗེས་དབུག་
 དྲང་འགལ་བ་དུག་ནི་རྫོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་མ་གསུམ་དང་འགལ་བ་ཀུན་ཏུ་མ་
 བསལ་ཞིང་། བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་འཆོས་སྟོབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་མ་བསྟན་པས་ཀུན་ཏུ་འོངས་
 ལ། དེ་ལྟར་འབྲལ་བཞིན་དུ་དུང་རིག་བྱེད་དེ་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ལེན་པ་
 ནི་གཡེམ་མ་སྤྲོ་ཅོད་ཀྱིས་བདག་པོ་ལས་རྒྱལ་ལོ་ཞེས་བསྟེངས་པའོ། །གལ་ཏེ་སྟོགས་གཅིག་
 ལ་མི་སྟེ་བས་བདེན་པའི་དོན་ཅན་དེ་ལྟར་ཆད་མས་བྱུབ་ན། འོ་ན་སྟེས་བྱ་གཡོན་ཅན་ཀྱིས་སྟེ་
 བའི་ཆེག་འདི་ལ་ཆད་མ་མིན་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ། སྟོགས་གཅིག་ལ་མི་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། སྟེས་བྱ་མང་དུ་སྟེ་བ་ལ་བདེན་པའི་དོན་གཅིག་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྗོད་པ་
 པའི་ཀུན་སྤོང་ལ་བརྗོད་པའི་སྟེ་གནས་པས་ན། རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་འདི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་
 རང་བཞིན་ནམ་འབྲས་བྱའི་ཚུལ་ཀྱིས་འབྲེལ་བ་མིན་ཞིང་། འབྲེལ་བ་འདི་གཉིས་ལས་ནམ་
 བད་བརྗོད་པས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་འབྲལ་བ་མེད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྫོད་བྱེད་ནམས་
 ཀྱིས་འཇུག་པ་ནི་བརྗོད་བྱ་ཆད་མས་མཐོང་བས་རྫོད་པར་བྱེད་པས་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་
 ཏག་མི་ཏག་ལྟ་བུ་པན་ཚུན་དུག་ནི་འགལ་བའི་དོན་བརྗོད་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་གཞི་གཅིག་ལ་རྗེ་
 ལྟར་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་ཀྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུན་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེས་ནུ་རྫོང་གྲེང་ལུང་དྲང་བརྗོད་བྱའི་དངོས་
པོ་རྣམས་ལ་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་རྟོགས་པ་པོའི་ཞེན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འགྲུལ་ཡང་སྟེ་གང་
ཡང་དེ་ལས་འབྲུབ་ཏུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལ་མེད་ནུ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་མི་འབྲུབ་ན།
རྫོང་གྲེང་དེ་ལས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་གྲང་ཞིག་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་ངེས་མི་བྱས་
སོ། །དེའི་སྤྱིར་ལུང་དེ་ནི་རྫོང་གྲེང་དུ་ལོག་ན་ཡང་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་མེད་པར་བྱུང་བ་ང་མི་

འགྲུར་རོ། །དེས་ན་མེད་ངེས་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་མི་དམིགས་པ་ས་ནི་གང་ལ་བསྐལ་དོན་དུ་སོང་
བའི་དོན་གང་ཡིན་ཡང་རུང་ལུང་ཁྱེད་ཀྱི་མི་དམིགས་པ་ས་མེད་པར་མི་འབྲུབ་པོ། །

ལོག་ཏེ་ག་ལྟར་པོའི་ཉག་ས་སུ་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱང་འགལ་དུ་མ་སྟོན་པའི་རིག་བྱེད་ཆད་
མར་འདོད་པ་དྲང་ནི། སྟོན་བཅུད་སོགས་སྦྱེས་བུ་ཉག་པ་འགྲུས་བྱེད་པར་སྦྱོ་བ་དང་། ལྷན་
བྲས་པ་ཅམ་ལས་ཆོས་འཕེལ་བར་འདོད་པ་དྲང་ནི། ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་བྲམ་ཟེ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
རིགས་སྦྱོ་བས་བྲེགས་པ་དང་། སྤྲིག་པ་གཞོམ་པའི་བྱིར་དུ་ལུས་ཀྱི་གདུང་བ་ཅེས་ཀྱང་ཚུ་
དགོས་སོ་ཞེས་སྦྱས་པ་ནི་ལྷན་པོ་ཤེས་རྟུལ་འཆལ་བའི་ཉག་ས་སུ་ཡིན་ནོ། །

ཆད་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྲས་པ་ལས། རང་དོན་རྗེས་སུ་དབག་པ་སྟེ་ལེའུ་
དང་པོའི་བཤད་པའོ། ། ། བསྐྱེད།

ལེའུ་གཉིས་པ། ཆད་མ་གྲུབ་པ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ངེས་བྱ་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལས་དང་བཅས་པ་ལ་གཉིས།
བཤད་བྱའི་མདོ་འགོད་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མ་ཀྱན་ལས་
བརྟུས་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དུ། ཆད་མར་གྱུར་པ་འགྲོ་ལ་པན་བཞེད་པ། སྟོན་པ་བདེ་གཤེགས་
སྦྱོ་བ་ལ་བྱག་འཆལ་ཏེ། ཞེས་འབྱུང་བ་དེ་ཉིད་ལེའུ་འདིར་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་བྱ་
ཆད་མར་གྱུར་པ་དང་། སྦྱབ་བྱེད་འགྲོ་ལ་པན་པར་བཞེད་པ་སོགས་ཆོས་བཞིའི་སྟོན་མ་འཆད་
པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། ཆད་མར་གྱུར་པའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཆད་མར་སྦྱབ་བྱེད་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆད་མས་བསྟོན་པའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

མཆོན་བྱེད་དཔེའི་ཆད་མ་བཤད་པ་དང་། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ།
མི་སྐྱ་བའི་ཆད་མ་བཤད་པ་དང་། མ་ཤེས་དོན་གསལ་གྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཆད་མའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དེ་ལ་དྲུག་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཆད་
མའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། གསལ་དུ་སྐྱ་བ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སྒྲོས་རིམ་རྒྱུ་
གཞལ་བ་ལྟར་ཡུལ་གྱིས་དོན་བྱེད་རྒྱས་པར་གནས་པ་ནི་མི་སྐྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་དྲུག་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། མ་ཁྱབ་པར་སྤང་བ་དང་། ཁྱབ་ཆེས་པར་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཆོན་ཉིད་དེས་སྐྱ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཉན་ཤེས་ལ་ཡང་མ་ཁྱབ་པ་
མིན་ཏེ། ཉན་པ་པོའི་མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་དུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་སྐྱ་
བ་པོའི་རྟོག་པས་བྱེད་པའི་ཡུལ་ལས་དོན་གང་ཞེས་སྒྲོ་ལ་རུབ་དུ་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་ལ་རྫོང་
བྱེད་སྐྱ་ནི་དེ་བརྗོད་འདོད་དཔོག་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི། བརྗོད་བྱའི་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་དང་སྐྱ་ཅན་
གང་ཡང་མིན་པས་བརྗོད་དོན་དཔོག་པའི་འབྲས་རང་གི་རྟགས་ཡང་དག་གང་ཡང་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་སྐྱ་བ་ཙམ་བཅད་ཤེས་ལའང་ཡོད་པས་དེ་ཡང་ཆད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། སྒོ་སྒྲ་མས་བརྒྱུད་ཟིན་པ་མི་བརྗོད་པར་འཛིན་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒོ་ཀྱན་རྫོབ་པ་བཅད་
ཤེས་ནི་གསལ་དུ་མི་སྐྱ་བའི་ཤེས་པར་མི་འདོད་དོ། །གལ་ཏེ་མིག་གིས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་
བས་དེ་ཡང་ཆད་མར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། གསལ་དུ་མི་སྐྱ་བའི་སྒོ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དབང་པོ་
ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤང་དྲུང་དོར་བྱའི་དངོས་པོའི་འདུག་ལྟོག་ལ་སྒོ་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དྲུང་། ཡུལ་གྱི་ནམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནི་ཐ་དྲུང་པས་སྒོ་ཡིས་དོན་རྟོགས་པ་ཐ་དྲུང་དུ་
འཛིག་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་མ་ནོར་བ་དེ་ཡོད་ན་རྟོགས་བྱའི་ཡུལ་མ་ནོར་བ་
འཛིག་རྒྱས་པ་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་མཆོན་གཞི་སྒྲ་འཛིན་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ཉིད་གསལ་
དུ་མི་སྐྱ་བ་དེ་གང་ལས་ངས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཆ་གཉིས་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྩེ་རིག་པ་ལས་

ནི་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་རྟོགས་ལ། བྱིས་བྱང་ཐ་སྟོད་པ་ལས་ནི་མི་སྐྱ་བ་ཆད་མ་
ཡིན་པའི་ཆ་ཉིད་རྟོགས་སོ། །ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་སྒྲར་ལྟར་རང་གཞན་གང་བྱང་ལས་ངས་
རྒྱས་ཀྱང་། དེའི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཅུམས་པ་ནི་དེར་སྟོངས་པ་སྒྲིག་བྱེད་དུ་
ཡིན་པས་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒར་མ་ཤེས་པའི་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་སྒྲར་
དགོས་ཏེ། མི་སྐྱ་བ་ཙམ་གྱིས་དེའི་མཆན་ཉིད་མི་རྟོགས་པའི་བྱིར། འོ་ན་སྔ་འཛིན་མངོན་སུམ་
གྱིས་སྔོན་པོ་རྒྱང་གི་ངོ་བོ་རྒྱུ་ཅར་རྟོགས་པའི་འོག་ཏུ་དེས་བྱངས་པའི་ངས་ཤེས་སྤྱིའི་སྤྱིད་
ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་སྔོན་པོའི་སྤྱི་གསར་དུ་ཤེས་པས་སྔོན་པོ་ལ་ཆད་མར་ཐོབ་
པར་ཐལ་ལོ་ཞི་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྔོན་པོ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་ན་སྔོན་པོ་རྒྱང་གི་མཆན་ཉིད་སྒྲར་མི་
ཤེས་པ་གསར་དུ་ཤེས་པ་གང་ཡིན་པ་ཞེས་བྱུགས་ལ་དགོངས་ནས་ཆད་མའི་མཆན་ཉིད་སྒྲར་
ལྟར་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །གང་གིས་ཤེས་ན། རང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱང་གི་མཆན་ཉིད་
དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བདེན་བཞིའི་སྒྲུབ་དོར་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་
འདྲིར་ཀྱན་བྱང་གི་རྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་བྱང་གི་འབྲས་བུ་གཉིས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་
སོགས་གཙོ་བོར་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་གནད་ཀྱིས་ཏེ། གོ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཆེན་ཤོ། །

གཉིས་པ་ལ་དངོས་དང་། ཚིད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ལའང་མི་སྐྱ་བའི་ཆད་མ་
བྱེད་པར་ཅན་དེ་དང་ལྡན་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆད་མའི་སྤྱིས་བྱེད་པའི་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བུའི་
འདོད་དོན་མངོན་མཐོ་ངས་ལེགས་ཐའི་དང་བཅས་པ་ལ་མི་སྐྱ་བའི་སྤྱིས་བྱེད་པའི་ཡིན་པའི་བྱིར།
འོ་ན། གྱུར་པ་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། ཀྱན་མཐུན་རྒྱ་
ལས་མ་སྤྱིས་པ་ནི་བསྒྲིག་པའི་དོན་དུ་ཆད་མར་གྱུར་པ་ཉིད་ཅེས་གསུངས་ལ། ཡོངས་གཙོ་དང་
ཀྱི་དགོས་པ་ནི། དེའི་བྱིར་སྤྱི་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དུ་བྱང་བ་ལ་སྟོས་ནས་དེར་གྱུར་པས་ཆད་མའི་

སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་རིགས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་ཚྡོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཡོངས་གཙུག་གི་དགོས་པ་ལ་ཚྡོད་པ་སྤང་བ་འོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱུང་གི་ཆད་མ་དགག་པ་དང་། དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། དབང་ཕྱག་ཉིད་ཉག་པ་རང་བྱུང་གི་ཆད་མ་ཡིན་པས་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ཆད་མ་ཉག་པ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དུང་། ཤེས་བྱ་མི་ཉག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དངོས་པོ་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ཅན་དྲག་ནི་ཉག་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉག་པ་རྒྱུ་ལ་སྐྱོས་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན། སྒོ་དྲི་བཅུད་ཀྱི་བྱེད་པོའི་དབང་ཕྱག་ཉིད་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཉག་པ་རྒྱུ་ལ་མི་སྐྱོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། རྣམ་པ་འགྲུལ་ཀྱང་དེ་ལ་པན་གདུགས་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རང་བྱུང་གི་ཆད་མ་དེ་ཉིད་མི་ཉག་པ་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། དེ་ལ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྟོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་གནས་ལུས་ཆོས་ཅན། སྐྱེས་བུས་སྒོ་སྒྲོན་དུ་བཏང་ནས་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོད་ཅིང་སྒྲོད་ཅིང་ལས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྟེ་ཅུ་བཞིན། དབྱིབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དུང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁང་བཟང་བཞིན། རོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་དག་སྟ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་པ་དྲག་ལས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་བུས་བྱས་པར་གྲུབ་ལ། བྱེད་པོ་དེ་ཡང་དབང་ཕྱག་ལས་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས། རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཉག་པ་རང་བྱུང་གི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་དབང་ཕྱག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྐྱབ་བྱ་དགག། སྐྱབ་བྱེད་དགག། ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དགག།

པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྒྱིར་སྒོ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཙམ་བསྐྱབ་ན་འདོད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། མེས་ས་
པའི་ལས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲོན་དུ་སོང་བར་སངས་རྒྱས་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇམ་ལོ་ཕྱི་མ་སྤྱད་
པའོ། །སྒོ་རྟག་པ་ཞིག་གིས་བསྐྱབས་ན་དཔེ་མ་བྱུང་སྟེ། དངོས་པོ་རྟག་པ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ན་དོན་བྱེད་ཀྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་དབང་བྱུག་གིས་མ་ངེས་ནས་ཐེ་
ཚོམ་བྱ་བ་ཡིན་པས། སྒྱིར་བ་གསུམ་པོ་གང་གིས་ཀྱང་དབང་བྱུག་ཡོད་པར་སྐྱབ་མི་ཀྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་
གཞན་ཡང་ཞེགས་པ་དང་། དེས་བྱུང་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཀྱི་དོན་རྟགས་སུ་མི་
རུང་བ་དང་། དབྱིབས་ཀྱི་སྐྱ་འབྲུག་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དབྱིབས་ཁྱད་པར་
ཅན་སྟོགས་ཚོས་མ་བྱུང་། དབྱིབས་ཙམ་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོབ་པ་པོ་
ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲུག་པ་ཅན་གྱི་དབྱིབས་སོགས་ཅི་འདྲར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ལས་ཁང་
བཟང་ལྟ་བུའི་དབྱིབས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་ཉིད་
ཡིན་ནོ་སྟེ། ཡིན་ནའང་དབྱིབས་དེ་འདྲ་རི་པོ་སོགས་ལ་མེད་པས་དེ་དག་དེར་བསྐྱབས་ན་མ་
བྱུང་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །བྱིན་སྒྲོབ་ཡོད་མེད་ནི་སྐྱེས་བྱས་ཆེད་དུ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་ཡོད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལའང་
དབྱིབས་ཞེས་པའི་སྐྱ་འབྲུག་པར་མཚུངས་པས། དབྱིབས་ཙམ་དུ་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཅེས་
པའི་རྟགས་ལས་སྐྱེས་བྱས་བྱས་པར་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྐྱ་པོའི་
རྗེས་ལས་མེ་ཡོད་པར་དཔོག་མི་རིགས་པ་བཞེན་ནོ། །དེ་ལྟ་མེན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། འདི་
ལྟར་རྩ་མཁན་གྱིས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་པའི་རྣམ་འགྲུར་འགྲུལ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
སྟོགས་མཁན་ཡང་དེས་བྱས་པར་བྱུང་པར་འགྲུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱིབས་དགའ་
ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁོ་བོས་དབྱིབས་ཙམ་རྟགས་སུ་བཞོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་

མི་ནས་སུན་འབྱེན་པ་ནི་འབྲས་མཚུངས་ཀྱི་ལྷག་ཆོད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྲུགས་ཆོས་བྱུང་ཅིང་
བསྐྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་ཕྱིར་ན་འབྲས་བུ་སྟེ་བྲས་པ་སྦྱིས་ཀྱང་སྐྱ་མི་རྟག་པར་
སྐྱུང་བར་བྱེད་ཀྱས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ཅན་སྐྱ་བྲས་ཉིད་ཐ་དྲད་པའི་ཕྱིར་ཐ་དྲད་དེ་གཉིས་ཀྱི་བྲས་
པ་གང་རྟགས་སུ་འགོད་ཅེས་སྟོན་བརྗོད་པ་ནི་འབྲས་མཚུངས་སུ་འདོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རང་
གིས་བསྐྱུང་བ་སྐྱུང་བ་ཀྱས་ཀྱི་སྦྱི་གང་རྟགས་སུ་བཀོད་ཀྱང་སྟོན་བརྗོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་དེ་མཚུངས་
པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་ན་ཁྲིད་ཀྱི་སྐྱ་བ་སུན་སྐྱར་བ་ལ་ལྷག་ཆོད་ཀྱི་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱིབས་དང་ལྷན་པའི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙོང་ལ་ལྷུང་བུམ་པ་སོགས་
ལ་དབྱིབས་ལྷན་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པར་གྲུབ་པ་དང་མཚུངས་པར་ཅིག་ཤོས་བྲག་རི་སོགས་ལའང་
དབྱིབས་སྒྲའི་སྤྱི་ནི་སྤྱིར་བ་མཐོང་བ་ལས་དེ་དག་སྤྱིས་བུས་བུས་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་མི་
རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་གོའུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པ་ནིདྲ་གྱི་སྤྱིར་ན་རྩ་ཅན་
ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་བཞིན་ཤིན་ཏུ་མ་ངེས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་གྱི་གོའུ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ནི་དག་དང་
བ་ལང་སོགས་དོན་བརྩུ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་གང་ལ་མིང་གི་སྒྲ་ཡོད་པས་
དོན་ཡོད་པར་སྒྲུབ་ཏུས་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བརྗོད་པར་འདོད་པའི་ཀུན་སྟོང་གི་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ན་མིང་གི་སྒྲ་རྣམས་ནི་གང་ལའང་མེད་པ་མ་ཡིན་ལ། མིང་དེ་
ཡོད་པས་ནི་དོན་དེ་ཡང་གྲུབ་པར་གྱུར་ན། ཐུམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་ཐུམས་ཅད་འབད་མེད་ཏུ་གྲུབ་
པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་ཕྱག་རྒྱལ་པའི་རིགས་པ་སུན་འབྲིན་པ་འདིས་ནི་སེར་རྒྱ་པ་
དང་། གཅེར་བུ་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་བུད་ལྟར་སྒྲུང་མང་པོ་ཞིག་གྲང་ཁེགས་ཏེ། འདི་
ལྟར་སེར་རྒྱ་པས་སྒྲོ་བདེ་ནི་མི་ཉག་པ་དང་སྒྲེ་འཛིག་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པའི་བྲིད། ཡང་
སེམས་མེད་དང་བཅས་པོ་ཡིན་ཞེས་བྲུ་པ་སོགས་དྲང་། གཅེར་བུ་པས་བྱུན་པ་བལྟས་ན་ནི་

འཆི་བའི་ཕྱིར་ལྡོག་ཤིང་ནི་སེམས་ལྡན་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཀྱང་དབྱུང་ནས་འགོག་རྒྱས་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་འགོག་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དབྱིབས་ལྡན་ཅམ་གྱིས་སྦྱེས་བྱས་བྱས་པའི་
དབྱིབས་ལྡན་དུ་བསྐྱབ་བ་སོགས་དང་། མི་རྟག་པ་ཡིན་ཅམ་གྱིས་མི་རྟག་པའི་བྱང་པར་བེམ་
སོ་སོགས་སུ་བསྐྱབ་བ་དག་པལ་ཆེར་འབྲ་བས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྱང་པར་གཉིས་ལས་ངོ་བོ་གཙོ་ཞིང་། རྟགས་ཀྱི་
མིང་དང་དོན་གཉིས་ལས་དོན་གཙོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཆོས་ཅན་ལ་མ་
བྱུང་ན་རྟགས་མ་བྱུང་པའི་ཚུལ་འདི་འཐད་ཀྱི་ངོ་བོ་བྱུང་ན་ཅིག་ཤོས་མ་བྱུང་ཀྱང་། བྱང་པར་
མ་བྱུང་པ་དེ་ཉིད་གཞིན་གྱི་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྦྱའི་སྟེང་དུ་བྱས་པའི་ངོ་བོ་བྱུང་ན་བྱང་པར་
ནམ་མཁའ་ལ་བརྟེན་པ་དེ་མ་བྱུང་ཀྱང་གཞིན་གྱི་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །མིང་དོན་གཉིས་ལས་
དོན་གཙོ་བ་ནི། གང་ལ་མིང་གི་སྒྲ་མ་བྱུང་ཀྱང་དོན་དངོས་པོ་ནི་བྱུང་ན་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་པར་
འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཉུག་པ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པས། ལུས་ཅན་དང་། རྟགས་བཅས་སོགས་
འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་མན་མི་རྟག་པར་སྦྱབ་གྱེད་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་
གཉིས་ལས་ཅན་གྱི་སྒྲ་འབྲུག་ས་ལ་མི་མཐུན་ཏེ། སངས་རྒྱས་པས་སྒྲ་དེ་རེག་བྱ་ཅན་ལ་དང་།
ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམས་ཁོ་ན་ལ་འབྲུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཏེ་རྟགས་ཀྱི་དོན་རེག་བྱ་ཅན་དེ་ཉིད་འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་མན་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་སྦྱར་
མོང་དུ་བྱུང་པས་ལུས་ཅན་དེ་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་པས་
འབྱུང་བཞིའི་རྣལ་མན་རྟགས་མེད་དུ་འདོད་པས། དེ་ལ་རྟགས་བཅས་ཀྱི་མིང་འབྲུག་མི་འབྲུག་
ལ་ཕྱོགས་གཉིས་མི་མཐུན་ཀྱང་། རྟགས་བཅས་ཀྱི་དོན་གཞུགས་ཅན་གཞན་གྱི་གོ་འགོགས་པ་
ལ་མཐུན་པས་རྟགས་བཅས་དེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཉིད་བྱུང་
པ་འབྲུལ་བ་དང་འགལ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན། སྦྱ་ནི་འབྲུལ་པ་མེད་ན་ཡང་། སྦྱབ་གྱེད་སྦྱོན་

ལྷན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་པོ་ལས་བསྐྱབ་བྱེད་དངོས་པོ་གྲུབ་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་དྲང་ལག་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་ཅན་དང་སྤང་
པོ་ཆེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ན། མིང་འགྲོ་བ་དང་ལག་ལྷན་ཞེས་པ་རྩ་ཅན་དང་སྤང་
པོ་ཆེ་ལ་མ་འཁྲལ་ཡང་དོན་འཁྲལ་པས། སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་འཁྲལ་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནི། དོན་ལ་ལག་ལྷན་ཡིན་ན་སྤང་ཆེན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་ཉེ། ཅིག་ཤོས་
ལའང་དེས་ཤེས་སོ། །འདི་ལ་ཆེག་འཁྲིའི་མདུད་པ་འཁྲོལ་ཁག་ཅུ་ཡོད་དོ། །འགྲོ་བ་དང་
ལག་ལྷན་ཞེས་པ་འདིའི་མིང་གི་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་རྩ་ཅན་དང་སྤང་ཆེན་ལ་མི་འཁྲལ་བར་འཇུག་པ་
ནི་གྲགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་མིན་ནོ། །འདི་ལ་བཤད་ཚུལ་
མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་བཞུགས་མོད་ཀྱི། མ་བཞོད་དོ། །

གསུམ་པ་དབང་ཕྱག་ཀྱན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། ཉག་པ་རྒྱར་མི་རུང་བ་
དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་ས་སྤྱ་མས། དབང་ཕྱག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་
ལྷན་པ། །དེ་ནི་ཉག་པ་གཅིག་ཕུ་ཡིས། །སྤྱ་ཆོག་ས་འདི་དག་འབྲིན་པར་བྱེད། ཅེས་སྤྱ་བ་
འགོག་པ་ཡིན་ཉེ། རི་རྩར་དབང་ཕྱག་གི་དངོས་པོ་དེ་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་གྲང་གི་ཆེ་རྒྱ་
མིན་དང་བྱེད་པར་མེད་པས། རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་དབང་ཕྱག་དེ་ནི་སྤྱ་གྲ་ལྟ་བུའི་རྒྱར་འདོད་ལ་
རྒྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འདོད་དེ། གཉིས་ཀར་འདོད་རིགས་སོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། སྤྱ་གྲའི་རྒྱ་ཡིན་
མིན་གཉིས་ཀ་དབང་ཕྱག་ཆ་མེད་གཅིག་གིས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ཀར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་པ་
སྟེ། དགོངས་པའི་མཐེལ་སྤང་བའོ། །གང་གི་རྒྱ་མིན་བཞིན་དུ་དེ་སྤྱེད་པར་བྱེད་ན། མཚན་དྲང་
སྤྱན་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་རྒྱག་པའི་རྩ་འབྲིན་པ་དྲང་འབྲས་པ་ཡིན་ན། །དེའི་ཆེ་མ་དང་
འབྲེལ་མེད་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་མ་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ནི་རྟོག་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་རིགས་
པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་སྤང་འབྲས་བྱ་མི་བྱེད་པའི་སྐབས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་གི་རུང་བཞིན་ལ་

ཁྱད་པར་མེད་པར་ནི་ཕྱིས་འབྲས་བུ་བྱེད་པོར་ཡང་ནི་མི་རུང་ལ། ཁྱད་པར་ཡོད་ན་ནི་འགྱུར་
མེད་ཏྲག་དངོས་ཡིན་པར་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཏྲག་དངོས་ལ་ལྡོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན།
དབང་ཕྱག་གིས་འབྲས་བུ་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཏྲོགས་པར་དགའ་སྟེ། ཅིའི་
ཕྱིར་ན་གང་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོག་པས་འབྲས་བུ་ལྡོག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་ལ་
འབྲེལ་བ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྒྱ་གྲང་དྲག་ཕན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་འབྲས་བུ་གྲང་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་ཞིང་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་ལྡོག་གྲུབ་པ་དེ་དྲག་ལས་གཞན་ཡང་དེའི་རྒྱར་
ཏྲོགས་པ་ཡིན་ན། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱ་ནམས་སྒྲུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་ངོ་། །

གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའི་ནི། འོ་ན་བྱེད་རང་ལའང་སྒྱ་གུ་སྐྱེད་པ་དང་མི་
སྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ས་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་ཉེས་པ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། ཁྱད་
པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྒྱ་གུ་སྐྱེད་པ་ལ་ས་ལ་སོགས་པ་དག་དེ་མི་སྐྱེད་པའི་གནས་
སྐབས་ལས་རྒྱང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འགྱུར་ན་ནི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། མ་འགྱུར་ན་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཞིང་
དེ་མོ་བ་སོགས་སོ་ནམ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ན་ལོ་ཏྲོག་ལེགས་པ་སོགས་དེའི་ཁྱད་པར་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཡུལ་དང་དབང་སོ་ནམས་ཆོགས་པ་དང་མ་ཆོགས་པ་
སོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་དབང་སྐྱེའི་རྒྱ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་དབང་ཕྱག་འདི་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། ཡུལ་དབང་ཆོགས་མ་ཆོགས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མིན་ཏེ། དབང་ཤེས་དེ་ལའང་གསལ་
མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྒྱུན་ཆོགས་མ་ཆོགས་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་དུ་ན་རྒྱུན་མ་ཆོགས་པ་སོ་སོ་སོ་སོར་དབང་ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ་ནམས་
དང་ཆོགས་པ་ལ་རྒྱང་བཞིན་ཁྱད་པར་མེད་པར་བྱོད་འདོད་པས་ན། དེ་དག་ཆོགས་ཀྱང་དྲི་བར་
ཤེས་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ངོ་། །དེ་འདོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བས། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
ཆོགས་མ་ཆོགས་ལ་ཁྱད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱུན་སོ་སོར་གྲང་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་

མེད་ལ། ཆོག་ས་ན་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དྲག་ནི་རྒྱ་ཡིན་གྱི།
དབང་ཕྱག་སོགས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་ཆོག་ས་མ་ཆོག་ས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཤེས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་བཀག་ནས། ད་ནི་འཁོར་བ་
འཇུག་ལྷོག་གི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་རི་བཞིན་མཁྱེན་པ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པར་བསྐྱབ་པ་ནི།
དེ་ལ་རྒྱ་རོལ་མཛེས་པ་དང་། སྐྱོད་པ་བ་ལ་སོགས་པ་ན་རེ། ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ཞེས་པ་ནི་སྐོག་
གྱུར་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ན་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆད་མ་དེའི་སྐྱབ་
བྱེད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་དེས་བཤད་པ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་ནུན་ཏུ་བྱེད་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ན་ཞེས་ནི་ཁ་ཅིག་རབ་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་ཚད་པར་བྱེད་དོ། །ལན་ནི། གྲོལ་ལམ་རང་གིས་མི་ཤེས་
བཞིན་ཏུ་གཞན་ལ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་སྟོན་པ་ཡང་དག་ཏུ་འབྱུང་བར་དོགས་པའི་གྲོལ་བ་
དོན་གཉེར་ཅན་ནམས་ཀྱིས་དེས་བཤད་པ་ལ་ནུན་ཏུ་བུ་བའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་
ཐབས་ལེགས་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་འགྲུལ་ཞིག་ཆོལ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོལ་བར་བྱེད་
རྒྱུ་ནི། གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེའི་བསྐྱབ་བུ་དུ་གྱུར་པའི་འཁོར་བ་འཇུག་ལྷོག་གི་རིམ་པ་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་མངའ་མ་མི་མངའ་ནམ་པར་དབྱུད་པར་བྱའི་འདི་ཡིས་སྤྱོད་བྱའི་བྱངས་མ་ལུས་པ་
མཁྱེན་པ་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་དེའི་ལ་འགྲུལ་ཡང་ཉེར་མཁོ་མེད་པས་ན། དེ་འབྲུ་མངའ་མི་མངའ་
སོགས་ལ་དབྱུད་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་གྲོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་སྟོན་པའི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་ནི།
སྐྱེད་བུ་འགོག་པ་དྲང་དོར་བུ་སྤྱག་བདེན་གྱི་དེ་ཉིད་ནི་རི་ལྷ་བར་མཁྱེན་ཅིང་། འགོག་བདེན་གྱི་
ཐབས་ལམ་དྲང་། སྤྱག་བདེན་གྱི་ཐབས་ཀྱན་འབྱུང་དང་བཅས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ཅིང་།
མཁྱེན་པ་ལྷར་གཞན་གྱིས་རིག་པར་མཛད་པ་གྲང་དེ་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུ་འཕམ་དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་ཆད་ལྡན་ཉིད་དུ་འདོད་ཀྱི་ཤེས་བྱ་གཙོ་བལ་ཐམས་ཅད་རིག་པར་མཛད་པ་ཞིག་དགོས་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ས་ཐག་རིང་པོ་མཐོང་བའམ་མིན་ཡང་རུང་སྟེ་གྲོལ་བ་དོན་

གཉེས་ཀྱི་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་བདེན་བཞིའི་སྒྲུང་དོར་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཆད་མར་
 རུང་གི་གཤམ་ཏེ་དེ་ལྟ་མེན་པར་རྒྱུ་ཐག་རིང་པོ་མཐོང་བ་ཙམ་ཆད་མ་ཡིན་ན། ཁྱིད་ཚུར་ཤོག་
 བྱ་ཆོད་བསྟེན་པར་གྱིས་དང་། དེས་ཐག་རིང་པོ་མཐོང་བས་སོ། །གཤམ་ཏེ་མངོན་ཤེས་ཆད་
 ཡིན་ན། །ཚུར་ཤོག་ཡི་དྲགས་བསྟེན་པར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་སོགས་གཞན་དང་གཞན་ལ་རྒྱ་
 ཆེར་སྦྱར་བར་བྱའོ། །འདི་དག་གིས་འདིར་བསྟན་ཆད་མའི་སྦྱེས་བྱ་ལ་སྤྱི་བྱའི་གངས་མཁུན་
 པ་སོགས་དེ་དག་ངེས་བཟུང་དུ་མི་དགོས་པར་བསྟན་གྱི། མི་མཁུན་པར་བསྟེན་པ་མིན་ཏེ།
 ལེགས་པར་བྱེད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆད་མར་སྦྱབ་བྱེད་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ལ་གཉིས། ལུགས་འབྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་
 ཀྱན་མཁུན་ལམ་གང་ནས་རི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཚུལ་བཤད་དེ་ཆད་མར་སྦྱབ་པ་དང་། ལུགས་ལྗོག་
 གི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བཤད་དེ་ཆད་མར་བསྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྒྱ་
 བསམ་སྦྱོར་ཕུན་ཚོགས་བསྟེན་ཚུལ་དང་། དེ་ལས་འབྲས་བྱ་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་བསྦྱབ་
 ཚུལ་དང་། དེ་ལས་ཆད་མའི་སྦྱེས་བྱར་འབྲངས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལས་སྦྱོར་བ་ཕུན་
 ཚོགས་སྦྱེ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། དངོས་དང་། དྲོགས་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བྱའི་མཐར་
 ཐུག་ཆད་མའི་སྦྱེས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱ་གང་ཞིག་གོམས་པ་ལས་དེར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེ་ན།
 སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དུ་མར་གོམས་པ་ལས་ཆད་མའི་སྦྱེས་བྱ་
 དེ་འབྲངས་པ་ཡིན་ཅོ། །འདིའི་གནད་ནི་སྦྱང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་གཤམ་ཆེ་བ་ལ་
 ཐུག་ཕྱིར་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚྱོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འཕེན་པ་ན་རེ། ཡིད་ཀྱི་
 རྒྱུ་ནི་ལུས་འབའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཞིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་ཞིག་པས་སྦྱེ་

བ་སྤྱི་མེད་ལ། དེ་མེད་བས་སྟོང་རྩེ་སྤྱི་བ་དུ་མར་གོམས་བས་བྱུབ་བ་མེད་ཅེ་ན་ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ། མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་བར་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོ་ལུས་ལ་
བརྟེན་བ་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་། ཁྱོད་འདོད་བ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲེལ་རྟེན་ཡིན་བ་ནི་ཆད་མས་
བཀྲག་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་ལ་སྤྱི་འདོན་དང་། སྐབས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ལས། །དང་པོ་ནི། ཆེ་སྤྱི་ཡོད་
བར་བསྐྱབ་བ་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གངས་ཤིན་ཏུ་མངས་མོད་ཀྱང་། གཙེ་ཆེ་བ་སྤྱི་སྟེ། རིགས་
འབྲས་སྟོན་སོང་གིས་བསྐྱབ་བ་དང་། །ཉེར་ལེན་སྟོན་སོང་གིས་བསྐྱབ་བ་དང་། གོམས་བ་སྟོན་
སོང་གིས་བསྐྱབ་བ་དང་། རྫོང་བ་སྟོན་སོང་གིས་བསྐྱབ་བ་དང་། ཤེས་བྱ་སྟོན་སོང་གིས་
བསྐྱབ་བའོ། །འོན་ཏེ་བྱིས་སྤྱི་མ་ཅམ་ལས་མ་གྲགས་བར་སྤང་རོ། །དེ་དག་ལས་དང་པོ་
གསུམ་ནི་འདིར་ཡང་འཆད་ཅིང་། གཞན་དུའང་གསལ་ལ། རིགས་ཚུལ་བཞེ་བ་ནི། རྫོ་བ་
དཔོན་དཔའ་བོས། བསམ་གཏན་གོམས་བྱས་བླ་བ་གསལ་བ་ཡིས། །ཆེ་རབས་སྤྱི་མ་བླ་
བའང་དེ་ན་ཡོད། །འཛིག་རྟེན་པ་རོལ་ཡོད་བར་དེ་ལས་དཔོག་ །ང་བདག་ལས་ཀྱང་མདོན་
པོར་མི་འགྱུར་རམ། །ཞེས་དང་། རྫོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྟན་གྱིས། ཆེ་རབས་བླ་བ་སོགས་ཡོད་
དང་། ཞེས་བ་ལ་སོགས་བས་བསྟན་བ་སྟེ། དེ་ཡང་རྫོང་བ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་བྱིར་བླ་བ་
མི་འཐད་བས་ཡིན་ནོ། །རིགས་བ་སྤྱི་བ་ནི། རྫོ་བ་རབས་ལས། རྫོ་ནི་ཤེས་བྱ་རྟོགས་བ་ཡིན་
བར་གསུངས། །དེས་ན་མངལ་གནས་སྟོན་རོལ་སྟོ་ཡུལ་ཡོད། །དེ་འདི་མ་ཡིན་མིག་ལ་སོགས་
མེད་བྱིར། །གོང་གི་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་མར་བྱུབ། །ཅེས་དང་། དབུ་མ་སྟོང་པོར། ཤེས་བྱ་
གཞན་གྱིས་དེ་གཞན་བྱིར། །ཞེས་བས་བསྟན་ལ། དོན་ནི་མངལ་དུ་ཐོག་མར་ཞུགས་པའི་ཤེས་
བ་ལ་ཤེས་བྱ་ནི་ཡོད་ལ། མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་བས་དེ་སྤྱི་བ་སྤྱི་མའི་གནས་སྐབས་
གྱིས་བསྐྱབ་བར་བྱུབ་པོ་ཞེས་བའོ། །སྤྱི་བ་སྤྱི་མེད་བར་འདོད་བ་དགག་བ་ལའང་དམ་བཅའ་

དགག་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་སོགས་ཏེ་མདོར་ན་འདི་སྐོར་གིང་རྟ་ཆེན་པོའི་གཞུང་མང་
པོ་དང་སྐུར་ནས་ཞིབ་ཅིང་སྤྲ་བར་བཤད་པས་རྫོགས་མོད་ཀྱང་། ཡི་གེ་མངས་ཀྱིས་དོགས་
ནས་མ་བྲིས་ལ། མཆོན་ཅམ་ཞིག་ནི་བྱུང་དུ་བྲིས་ནས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱེ་མ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། བྱི་མ་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་
མལ་པ་གང་དག་ཆེ་འདིར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་ལེན་པ་ནུ་དབྱལ་འབྱུང་རྒྱུ་དང་། དབྱང་པོ་དྲུངས་
གསལ་དང་། རྩེའི་འབྱུར་བ་དུག་ནི་རང་རང་གི་རིགས་རྒྱན་སྤྲེལ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཅན་དུ་
འབྱུང་བཞིས་བསྐྱས་པའི་ལུས་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བ་མི་ལྟ་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྲེལ་མེད་མི་
མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བར་སོང་བས་མེ་ལྷེ་ལས་སྐྱུན་པ་སྐྱེ་བ་སོགས་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའི་བྱིར་
རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྤྲེལ་ནས་འཇིག་རྟེན་འདིར་མཆོམས་སྦྱར་བར་བྱས་ལྡན་དུ་
མཐོང་བའི་ཐ་མལ་པ་གང་དེ་ལ་ལས་ཉོན་སོགས་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལས་ཆེ་འདིའི་
འཆི་ཁ་མ་ལ་གང་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་ཀྱང་ཆང་བས་རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་ན་དེ་བྱི་ནས་ཉིང་
མཆོམས་སྦྱར་བ་མེད་དེ་ཡོད་དགོས་སོ། །གཞུང་སྤྲེལ་མའི་ངག་དོན་ནི། བྲིས་པ་སྐྱེས་མ་ཐག་
པའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་སྤྲེལ་སྤྱོད་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་
རིག་པ་བཞིན་ཞེས་བྲ་སྟེ། ལེགས་ལྡན་གྱིས། ཡང་ན་སྟོ་བྱིར་དེ་ལོག་བཞིན་ཞེས་སོ། །གཞུང་
བྱི་མའི་ངག་དོན་ནི། ཐ་མལ་པ་འཆི་ཁ་མའི་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རིག་པ་བྱི་མར་མཆོམས་
སྐུར་ཏེ། ཆགས་བཅས་ཀྱི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ཆེ་སྤྲེལ་མའི་རིག་པ་བཞིན་ཞེས་བྲ་
སྟེ། སྐྱོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས། འཆི་ཁའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་ཤེས་ནི། །རང་གི་ཉིང་སྤྱང་སྦྱེད་བྱས་

ཏེ། །ཆགས་པ་བྱས་པའི་འབྲེལ་བ་ཉིད། །སྟོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བཞིན་ཞེས་སོ། །ཆགས་
བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་ནི་རིག་པ་ལ་ཕྱིར་མཐའ་འདོད་པའི་ལུགས་ཡིན་གྱི། དེ་མིན་ན་སྦྱར་
མི་དགོས་སོ། །ལུས་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བོའམ་དེའི་སེམས་སྐྱེ་ན་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་
དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་གྲུང་དུ་བོད་པ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ་སོག་ཆགས་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
བའི་ས་སོགས་འབྱུང་བའི་ཆ་དེ་འགྲུལ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་ནུམས་
ཅད་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ནས་ས་བོན་གྱི་བདུག་ཉིད་དུ་ཐལ་ལོ། །དོན་ནི་མངལ་ན་གནས་
པའི་སེམས་སམ་སེམས་ཅན་འབྱུང་བས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་ན། རིག་པ་མཚུངས་པས་
གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་སྐྱེ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་བཤོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དབང་པོ་དང་སྟོ་སོགས་
རྟེན་རང་གི་རིགས་འདྲ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ས་སོགས་འབྱུང་བས་ས་བོན་བྱས་པ་ལས་འབྱུང་
བ་ཡིན་ན། རི་ལྟར་འབྱུང་བ་གཅིག་ནི་སྟོག་ཆགས་སུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་
ཀྱན་ཀྱང་དེར་འགྱུར་ཏེ། འགྱུར་མི་འགྱུར་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཁྱེད་
རང་ལའང་དབང་པོ་བརྒྱད་ནས་ཡིད་སྟོ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་འདྲ་སྐྱེ་བ་ཅམ་ཡོད་མོད་
ཀྱང་དབང་པོས་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དབང་རྣམས་རེ་རེ་ལ་
གནོད་པ་ཡོད་ན་ཡིད་སྟོ་ལ་གནོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དབང་པོ་འདི་
དག་ཡིད་སྟོ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་བྱུ་སྟེ། ཡིད་སྟོ་འདི་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱིས་འགྱུར་ན་ནི་དབང་
པོ་དེ་དུག་ཀྱང་འགྱུར་བ་དུག་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
ད་ལྟའི་ཡིད་སྟོ་གནས་པའི་རྟེན་ནི་སྟོ་རིགས་འདྲ་སྐྱེ་མ་ཉིད་ལ་ནི་བརྟེན་པའི་སེམས་པའི་ལས་
འགྲུལ་ཞིག་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་སྟོ་ལས་དབང་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་
ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་སྟེད་པ་དང་བཅས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་སེམས་པ་སྐྱེ་ལོགས་སུ་ཡོད་པར་
གྱུར་ན་ཕྱིས་འཆི་ཁའི་དབང་སོགས་ཀྱང་སྐྱེ་མ་དེ་དང་འདྲ་བར་རིགས་འདྲ་ཕྱི་མར་མཚམས་

སྒྲིབ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ། ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོ་
ན་སྟོན་པས་ལུས་དང་སེམས་ཉིད་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་ཅན་ནོ་ཞེས་ཡིད་ལུས་ལ་བརྟེན་
པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ལུས་དེ་ཡི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡིད་ལ་པན་
འདོགས་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཡིད་ནི་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ཅམ་མོ། །རིགས་
པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། གྲུལ་ཏེ་དབང་པོ་མེད་པར་ཡིད་སྟོ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པས་དེ་ལུས་
ལ་བརྟེན་ཏེ་ཞེ་ན། དབང་པོ་དེ་ཡང་ཡིད་སྟོ་དེ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས། རྟོག་ནས་ཀྱང་བརྟེན་
པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་པ་དེ་ལྟ་ནའང་པན་ཚུན་རྒྱ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་པན་ཚུན་རྒྱུན་ལ་
བརྟེན་ནས་རྒྱ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྟོ་ལུས་ལ་བརྟེན་ན། ལུས་རྟག་པའང་མི་རྟག་པ་
ལ་བརྟེན་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། རིམ་ཅན་མིན་པའི་རྟག་པ་ལས་ཡིད་སྟོ་རིམ་ཅན་
ཏུ་འབྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལས་རིམ་ཅན་ཏུ་བསྐྱེད་པའང་མིན་ཏེ། རྟེན་གྱིས་བྱུང་པར་ཏུ་
བྱུང་ཡོད་པ་ཅན་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་ཏེ། རྟག་པ་རྟེན་ལ་སྟོས་པ་གང་ནའང་མེད་པའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལུས་རྟག་པ་ལས་རིམ་གྱིས་ཡིད་སྟོ་འགྱུར་ན་ལུས་དེའི་ཡང་རིམ་པ་གསལ་བར་
བྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བུའི་རིམ་པ་རྒྱུའི་རིམ་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རིམ་ཅན་མིན་
པའི་དམ་བཅའ་དང་འགལ། གཞན་ཡང་ལུས་སྐད་ཅིག་སྟུ་མ་སྟུ་མ་ནི་སེམས་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་
ཕྱི་མ་རེ་རེ་བ་སྟོན་མེད་གསར་ཏུ་གྲུབ་པ་དེ་དང་དེའི་རྒྱ་ཡིན་དགོས་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་ལུས་ཀྱི་
རྒྱ་བྱེད་པ་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ན་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་དགོས་ན་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེ་ན། ལུས་ལ་སྟོས་མེད་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ངང་གིས་འཇུག་པ་སྤྱིང་བས་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་དག་གིས་གཞན་ཏུ་བཤད་དེ། ལེགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཕྱི་མ་མེད་པར་དགག་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པ་དང་། རོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་མ་ངེས་པ་དང་། དཔེ་མ་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཐ་

མལ་པའི་འཆི་སེམས་ཆོས་ཅན། རིག་པ་བྱི་མར་མཆམས་མི་སྦྱར་ཏེ། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་
བྱིར། དཔེར་ན་དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་ཆེ་སྔ་བྱི་མེད་པར་
གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་ཐ་མའི་འཆི་སེམས་ནི་སེམས་བྱི་མ་གཞན་དྲང་མཆམས་སྦྱར་བ་ལ་
འགྲུལ་བ་ཅི་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པས། སྦྱར་བ་དེ་ནི་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆོག་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དཔེ་སྦྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། ཡོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་རིག་པ་བྱི་མར་མཆམས་
སྦྱར་མེད་པར་འདོད་ཅེས་བྲིས་པས། བྱི་ཀྱི་ལུང་ལས་བཤད་པས་སོ་ཞེ་ན། ལུང་དོན་ཆད་
མས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ངམ་ཅི་སྟེ་འབྲང་མི་རིགས་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགག་པ་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བ་དང་། འབས་བྱ་ཕྱོག་པའི་རྒྱ་བྱང་
པར་ཅན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུལ་ཏེ་དག་བཅོམ་ཐ་མའི་སེམས་བྱི་མར་མཆམས་མི་
སྦྱར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་དབུགས་སོགས་དང་བལ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་རིགས་པ་དེ་ཉིད་ཐ་མལ་པའི་
འཆི་སེམས་བྱི་མར་མཆམས་སྦྱར་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་ཅིས་མ་
བརྗོད་དེ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། འདི་དང་སྔ་མ་གང་རུང་གཅིག་བརྗོད་འདོད་པ་གང་ཞིག་སྤང་
བྱི་དེ་མ་ངེས་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དབུགས་དང་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ལུས་ཡིད་སྦོ་
ཕྱོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་བྱང་པར་ཅན་ཡིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡིན་ན་ཉེར་ལེན་དང་བདག་སྟོན་གང་རུང་
ལས་མི་འདའ་བས་ཉེར་ལེན་འོག་ཏུ་འགོག་ཅིང་། བདག་སྟོན་ཡིན་ན་གཞུགས་དེ་མཐོང་བའི་
མིག་སྒྲོ་བཞིན་དུ་སྦྱ་དོན་དང་མ་འདྲེས་པར་གསལ་བར་འཛིན་པར་འཇུག་པའི་བྱིར་ན་དབང་
པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་བདག་སྟོན་ལས་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་སྦྱོ་བ་མིན་ནོ། །འདིས་ན་དབང་
སོགས་ཀྱང་མཆོན་ནོ། །དབང་པོ་གཞུགས་ཅན་རེ་རེ་བ་ཡིད་སྦོ་ཕྱོག་བྱེད་བྱང་པར་ཅན་མིན་

ཀྲང་ཀྲུ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་པོ་རྣམས་རང་རང་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་
བདག་རྒྱུན་གྱི་རྩ་བ་པ་ཐ་དྲ་པའི་ཕྱིར་ན། ཀྲུ་ཚོགས་པའི་བདག་རྒྱུན་ལས་ཀྲང་ནི་ཡིད་སྒོ་
སྐྱེ་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་མེད་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྐྱེ་སེན་སོགས་ལུས་ཀྱི་ཆགས་གཞུན་
ལས་ཀྲང་ནི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཅོད་སྒྲོང་ནི། འོ་ན་ལུས་སེམས་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྒྲོན་གྱི་
ལས་ཀྱི་རྒྱ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་ལྷན་ཅིག་གནས་སུ་བྱང་ལ། དཔེར་ན་དབང་པོ་ལྷ་
བཞིན་དང་། ལུས་སེམས་ལ་རྟེན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྲང་ལྷན་ཅིག་གནས་པ་བྱ་རམ་
གྱི་གཞུགས་དྲུང་རོ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལུས་ལ་མཚོན་བསྟུན་བ་ན་ཡིད་སྒྲོང་སྒྲོང་པོར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ལུས་ཡིད་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་དོན་གྱི་སྒྲོན་ནས་འགྱུར་བ་
ཡིན་གྱི་བདག་རྒྱུན་གྱི་སྒྲོན་ནས་མིན་ནོ། །དོན་གྱི་སྒྲོན་ནས་ཡིན་ཚུལ་ནི་དེ་དག་དམིགས་ལུས་དུ་
བྱས་པ་ལ་བཞད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལུས་མི་བདེ་བས་སེམས་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་ནི། ལུས་
ལ་བདག་གིར་བརྩེད་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་ཡང་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་
ནས་བཞད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། འཛོམ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་ཕྱོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
ཁྲད་པར་ཅན་ལ་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་དགོས་སམ་སྙམ་ན། དུས་ཉག་ཏུ་རྒྱ་དེའི་རིས་སུ་འབྱུག་པའི་
ཕྱིར་དང་། རྒྱ་གྲང་ཞིག་ལྷ་ལོགས་སུ་ཡོད་པས་འབྲས་བུ་དེ་ལ་སྦྱར་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་
འབྲས་བུ་དེའི་ཕྱོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་
ན་འདི་འབྱུང་ཞེས་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་དྲང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ་ཞེས་ལྷ་པ་འབྱུང་ཁྲངས་
ཀྱི་སྐྱེ་ནི་བཞད་པ་ཡིན་ལ། ལུས་ལ་ཁྲད་པར་དེ་མ་ཚང་བས་སེམས་ཕྱོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་མོད་

ཀྱང་། ཡིག་མཁན་པ་ལ་ལས་རིམ་བཞིན་མ་གོ་བའི་རང་རྟགས་སུ་གཞན་དང་གཞན་དུ་འདིའི་
ལྷང་བྲངས་པ་ན། འདི་ཡོད་པས་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པས་འདི་སྐྱེ། ཞེས་པ་དང་། ཡང་
འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐྱེ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཏེ། འབྲ་མིན་
སྣ་ཆོག་གི་གཞུང་ཆོད་ཀྱིས་བྲིས་ཏེ་གཞུང་མང་པོ་ཞིག་ལ་བསྐྱད་ཞུགས་པར་བྱས་སྣང་
ངོ་། །དེས་ན་དོན་ཐོབ་དབང་བཅན་པར་བྱས་ན། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་ལས་འདི་
སྐྱེ། ཞེས་སྐྱར་འོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞུང་ཆོད་སྣ་མ་བདུན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལྔ་པ་ལ་བཤད་ཅིང་།
དེའི་ཆེ་སྣ་མའི་ན་སྐྱ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡི་བདུན་པར་བྱང་ཡང་། ཐ་མའི་ཕྱིར་སྐྱ་ནི་སྣ་པར་མི་བྱང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐྱེ་བ་སྐྱོར་གྱི་དབང་ལས་སྐྱེས་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་ཀྱང་། དོན་ཐོབ་གྱི་དབང་
དུ་བྱས་ན་སྐྱེས་ལས་ཞེས་ཐོབ་སྟེ། རི་ལྟར་ན་འདིའི་ལས་སྐྱ་འབྱུང་ཁུངས་དངོས་ཡིན་ཞིང་།
ཅིག་མོས་ནི་དེ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་འདི་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་། འདི་སྐྱེས་པས་
ཞེས་པ་སོགས་ནི་ཡི་གེ་མ་དག་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཕྱིར་དང་པས་སོགས་ནི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་
གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་སྣ་ཕྱི་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་
དང་། ལྔ་པ་ཡིན་པར་གིང་རྟ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཞལ་མཐུན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་
དམ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་སྣ་རགས་ཀྱི་དབང་གིས་མདོའི་དགོངས་པ་ལེན་ལུགས་མི་
འབྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཀྱང་ཡོད་དེ། རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས།

འདི་ཡོད་ན་ནི་འདི་འབྱུང་དཔེར། །ལྷང་དུ་ཡོད་ན་རིང་པོ་བཞིན། །ཞེས་འདི་ཡོད་འདི་
འབྱུང་གི་དགོངས་པ་པན་ཚུན་སྟོས་བྱུང་ལ་སྐྱོར་བར་མཛད་ཅིང་། འདིར་ནི་དེའི་དགོངས་པ་
པན་པའི་དུས་རེས་འགར་མ་ཡིན་པར་རྟག་དུ་མེད་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྐྱོར་བར་མཛད་
པ་སྟེ། ཞིབ་ཅིང་སྣ་བར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་ཟད་དོ། །

ད་ནི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་སྟེ། དུས་འགྲུལ་ཞིག་གི་ཆེ་ནུ་ལུས་ཀྱིས་སེམས་རྒྱན་ལ་སྣན་

འདོགས་བྱེད་པ་འདྲ་ཡིན་པ་སྒྲིལ་། དཔེར་ན་རྩ་བུ་སོགས་ལ་ནི་མེ་སོགས་གྲིས་གནས་སྐབས་པན་འདོགས་པ་བཞིན་ཡིན་པས། དེ་ཙམ་གྲིས་ནི་རྟག་ཏུ་ལྷོག་པར་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལུས་སྒྲིའི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པར་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་གྲིས་ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། རྟེན་བྱེད་པའི་ལུས་གྲི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཉེར་ལེན་བྱེད་པ་དགག་པ་དང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲི་བྱི་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དུས་མཉམ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། ཉེར་ལེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དུས་ནམ་ཡིན་ཡང་རུང་ལུས་ནི་གནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་ན་དེ་ལ་སེམས་ནི་ལྷོག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེའི་དངོས་གྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ཉེར་ལེན་སྒྲོན་མེ་གནས་ན་ཉེར་ལེན་ཅན་སྒྲོན་འོད་གནས་དགོས་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར་འདོད་ན་ཤི་བའི་ལུས་ལ་སེམས་མི་ལྷོག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཐུན་ཆེན་མ་ཆང་བའི་ལན་དགག་པ་དང་། འགལ་ཆེན་གྲིས་བཙམ་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉེར་ལེན་ལུས་ཡོད་ཀྱང་ཆེན་དབྱགས་མེད་པས་ཤི་ལུས་ལ་སེམས་ལྷོག་གོ་ཞེ་ན། ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་པ་དེ་ཡོད་པའི་སྟོབས་གྲིས་དབྱགས་དེ་ཡོད་པ་དྲིང་། དེ་དག་ཞན་སོགས་ཡིད་སྒྲིའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། ཡིད་སྒྲིའི་ལས་དབྱགས་འགྱུར་རུང་འགྱུར་གི་དབྱགས་དེ་ཡིད་སྒྲིའི་རྟེན་པའི་བདག་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། དབྱགས་རྒྱུ་ཕྱིར་འབྱེན་པ་དྲིང་ནང་དུ་འབྱེན་པ་ནི་སྒྲིའི་འབྱེད་ཚུལ་མེད་པར་གྱང་ལས་ཡིན་རྟེ། གང་ལས་ཀྱང་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ལྟར་ན་དབྱགས་དེ་དྲག་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་འབྲིབ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་དགོས་ན། དེ་མེད་

པར་སྤྱོད་བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། །དབུགས་དེ་དྲག་ལ་ཡང་ཤི་ལུས་ལ་ཕྱོག་པ་མེད་པའི་ཐལ་
བ་ཡང་སྤྱ་མ་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་གོ། །ཆེ་འདིའི་སེམས་ཀྱི་བདག་ཆེན་གྱི་རྒྱ་ཆེ་སྤྱ་མའི་
སེམས་ཡིན་ཏེ་ཐལ་བ་དེ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ལུས་སེམས་ལྷན་
ཅིག་གཞུས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གཞན་དྲག་ཀྱང་གྲང་ཕྱིར་ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་རྒྱ་ནི་ཡིན་
པར་འདོད་པ་དེ་ཕྱིར་ཡང་སྤྱར་གྱི་སྦྱོན་མི་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
སྤྲུགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྤྱོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལ་མེ་མི་འབར་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུང་མཁྲིས་ལ་
སོགས་པའི་ཉེས་པས་སེམས་གནས་པ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པའི་ལུས་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་
པས་སྤར་གྱི་ཐལ་བ་མི་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། འོན་སྤར་གྱི་ཤི་བའི་ཉེས་པ་ཡོངས་སུ་ཉམས་པར་གྱུར་
པའི་ཆེ་སྤྱར་ཡང་འཆོ་བ་དྲག་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཉེར་ལེན་ལུས་གནས་ཤིང་། འཆི་བའི་ཆེན་
ལོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྲུག་བྱེད་མེ་ནི་ཕྱོག་ན་ཡང་། དེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་
བ་ནི་མི་ཕྱོག་པ་བཞིན་དུ་ནད་ཀྱི་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ལོག་ཀྱང་། འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཤི་བ་དེ་ནི་སྤར་
ཕྱོག་པ་མེད་ཅེ་ན། ནད་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཕྱོག་ཏུ་མི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གསོ་བའི་སྦྱོར་བ་དོན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འགྱུར་བ་གཉིས་ཀྱང་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤར་མི་འབྱུང་བར་
འགྲུའ་ཞིག་ནི་ལ་ལར་འགྱུར་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཅིང་། འགྲུའ་ཞིག་ནི་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤར་
ཕྱོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤར་མི་ཕྱོག་པ་ཤིང་ལ་མེ་བཞིན་དྲང་། སྤར་ཕྱོག་པ་གསེར་
ལ་མེ་བཞིན་ནོ། །འགྱུར་བ་དྲང་པོ་ནི་འགྱུར་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་སྤར་ཕྱོག་པ་མིན་ལ། སྤར་ཕྱོག་ཏུ་
རུང་བར་འགྱུར་བར་བྱས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤར་ཡང་རང་སོར་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
ན་གསེར་གྱི་སྤྱ་བ་ཉིད་རྒྱ་བཞིན་དུ་སོང་ཡང་སྤར་སྤར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་བསྐྱས་ན།

ཀྱེན་གྱིས་འགྱུར་བ་བསྐྱེད་པ་འདྲ་ཡང་། སྒྲུབ་ལྟོག་ཏུ་རུང་མི་རུང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི།
དཔེར་ན་མེས་བསྐྱེད་པའི་ཤིང་གི་འགྱུར་བ་དང་གསེར་གྱི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་པའོ། །འོན་ཏེ་
ཅུང་ཟད་ཀྱང་གསོ་བུ་མིན་པར་བརྗོད་པ་དང་མི་འགལ་བ་ནི། དེ་འཆོས་པར་བྱེད་པའི་སྤྲུལ་རྟེན་
པར་དགྲའ་བའི་ཕྱིར་རམ། ནད་དེས་ཟེན་པའི་ནད་པ་ཆེ་ཟད་པས་དེ་ལྟར་བཞད་པའི་ཕྱིར་རོ།
དེ་ལྟ་མིན་པར་ནད་གྱི་ཉེས་པ་འབྲུག་ཞིག་འཆི་རྒྱ་ཡིན་ན། གསོ་རུང་མིན་པའི་ནད་མེད་པ་ཉིད་
དུ་ཐལ། དམ་བཅའ་གང་ཞིག་ནད་ལ་གསོ་བྱེད་ཡོད་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤི་བའི་
ཀྱེན་དུ་གྱུར་པའི་དུག་སྤྲུགས་སོགས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་རམ། སྤྱལ་དེ་ཡི་སོས་གང་ཟེན་པའི་ཆོད་
ཅམ་བཅད་པ་ལས་ཀྱང་དེ་ཤི་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་དྲང་བལ་བས་ན། ཤི་ཟེན་པ་དེ་ཕྱིས་སྤྲུ་
ཡང་འཆོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འཆོ་བར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཉེར་ལེན་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལུས་སེམས་ལ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གང་ཡང་རྒྱ་ཉར་ལེན་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི། འབྲས་བུ་ཉར་ལེན་ཅན་དུག་འགྱུར་བར་ནི་གང་
གིས་ཀྱང་བྱེད་པར་མི་རུས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉེར་ལེན་འཛིམ་པ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི་ཉེར་ལེན་
ཅན་བུམ་སོགས་བྱེད་པར་མི་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟོག་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་དངོས་པོ་སྤྲ་མ་གང་འགྱུར་བ་མེད་པར་ནི་དངོས་
པོ་ཕྱི་མ་གང་ཞིག་ནམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྤྲ་མ་དེའི་ཉར་ལེན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། དཔེར་ན་བ་ལང་
དང་བ་མེན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ཏེ། སེམས་དྲང་ལུས་ཀྱང་ཉེར་ལེན་དང་ཉེར་ལེན་ཅན་མིན་པ་
དེ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ལུས་སེམས་སྣོན་ཅིག་གནས་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་གཉིས་
གྱི་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གཉིས་པན་ཚུན་སྣོན་ཅིག་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ལུས་སེམས་
དེ་གཉིས་སྣོན་ཅིག་གནས་སུ་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་དྲང་ཟངས་མའི་ཁྱུ་བ་ཉིད་སྣོན་ཅིག་གནས་
པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དུས་མཉམ་གྱི་རྟེན་དགག་པ་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་
ཁེགས་པ་དང་། རྟོན་བསྟུ་བཅོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད། དེའི་ལན་དགག །མངོན་སུམ་དང་
འགལ་བ་སྤང་བཅོ། །དང་པོ་ནི། ཡིད་སྒོ་རྩལ་སུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་དུག་གང་ལ་ཡང་དུས་
མཉམ་པའི་རྟེན་རྩལ་གཞན་དོན་མེད་པའི་བྱིར་ན། ལུས་སེམས་ཀྱི་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་མ་
ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གྲུབ་ཟེན་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་གནས་བྱེད་
ཀྱི་རྒྱ་ནི་དེའི་རྟེན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ཡིད་སྒོ་འདི་ལ་གྲུབ་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་བྱུང་བ་མེད་
དེ། ཁྱོད་ཀྱི་གནས་པ་པོ་ལས་ཁྱོད་དོན་གཞན་མིན་པར་རང་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་
དོན་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། ལུས་ནི་ཡིད་ལས་དོན་གཞན་པའི་གནས་པ་དེའི་རྒྱ་ནི་དུ་ཡིན་
པས། ལུས་དེས་ནི་ཡིད་སྒོའི་དངོས་པོ་ལ་གནས་པའི་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་
པས། གནས་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་དུ་ཁས་སྦངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཡིད་སྒོ་ལ་མི་འཇིག་
པར་གནས་པའི་རྒྱ་ཡོད་ན། དེ་ནམ་ཡང་འཇིག་པ་མེད་པར། རྟག་དངོས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་
རོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་སྒོ་དེ་འཇིག་རྒྱ་དང་སྤང་བ་ལས་འཇིག་པར་འདོད་པས་རྟག་དངོས་སུ་ཐལ་
བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལའང་སྤང་གི་ཐལ་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འཇིག་རྒྱ་དེས་
ཀྱང་ཆོས་ཅན། ཡིད་སྒོ་འཇིག་པར་མི་བྱེད་པར་ཐལ། དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གནས་པ་ཁོ་
ན་འཇིག་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད། གནས་པའི་རྒྱས་ཀྱང་ཅི་ཞིག་བྱས་དོན་མེད་པར་
ཐལ། འཇིག་རྒྱ་དང་མ་སྤང་ན་རང་གིས་གནས་པས་གནས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དོན་གཞན་མི་དགོས།
སྤང་ན་དེས་གནས་པར་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་རི་སྤྱིད་འཇིག་རྒྱ་དང་སྤང་བའི་བར་དེ་
སྤྱིད་དུ་དེས་གནས་པར་བྱེད་པས་དོན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འཇིག་པ་དངོས་པོའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་
འདི་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གང་ཡང་མེད་པའི་བྱིར་དང་། གནས་པའི་རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱ་

སྟེ། སྐབས་གང་དུའང་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
འཛིག་རྒྱ་དང་མ་ཟད་བར་དུ་མི་འཛིག་པར་གནས་པར་འདོད་པའང་གཏན་མི་འཐད་དོ། །འོན་
ཏེ་རང་ལུགས་ལ་ཞིག་འཛིག་མི་གཅིག་པས། དངོས་པོ་གང་ཡང་སྐྱེས་ཅན་ནས་འཛིག་ཀྱང་ཞིག་
པ་ནི་མིན་ཏེ། སྐྱེས་ནས་མ་ཞིག་པར་ལོ་བརྒྱར་གནས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྱི་
ཕྱིའི་གཞོན་བཞོན་ཐམས་ཅད་ནི་ཞིག་འཛིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་ལ་འཕངས་པར་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དཔེར་ན་ས་ཕྱོགས་ཚུ་སོགས་ཀྱི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་དུ་
མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དམ་བཅའ་འདི་ལ་འང་
དོན་ལ་བཞོན་པའི་ཉེས་པ་དེ་དག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བྱམ་པ་ནི་དེའི་ནང་གི་རྒྱའི་སྟོན་
དམ་རྟེན་དུ་གྲགས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བྱམ་ནང་གི་རྒྱའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་
ཅིག་རེ་རེར་ནི་འཛིག་པ་ན་དངོས་པོ་དེ་དག་འཆོལ་ཏེ་མི་འགྲོ་བར་རྒྱུན་གོ་ས་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་
བུར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བྱམ་པ་དེ་བྱམ་ནང་གི་རྒྱའི་རྟེན་ཡིན་གྱི། བན་འདོགས་པ་དེ་
ལྟ་མིན་ན་ཕྱི་སྟོན་ཀྱང་ནང་རྒྱའི་རྟེན་དུ་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་བྱམ་པས་རྒྱ་ཐུར་དུ་
འཛོ་བ་ཡི་ནི་གོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་ནང་དུ་གནས་པར་བྱེད་ལ། དེའི་ཆ་ནས་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ནི་
རྟེན་དུ་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད། སྐད་ཅིག་སྤྱི་ཕྱི་གང་དུའང་འགྲོ་བ་མེད་པ་
ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། སྤྱི་དང་ལས་རྣམས་ལ་ནི་དོན་གཞན་གྱི་རྟེན་ཅིང་དགོས་ཏེ། རྟག་ཅིང་
བརྟན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འ

གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁོགས་པར་བསྟན་པ་ནི། གྲུབ་ཟིན་རྟེན་འགོག་
པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཡོན་ཏན་རྩས་ལ་འཕྲོད་པ་འདྲུ་བ་དྲུང་། རྩས་ཡོན་ཏན་གྱི་འཕྲོད་པ་
འདྲུ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱ་དྲུང་། གསལ་བ་རིགས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པར་གནས་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དེ་
དག་ལ་ནི་གྲུབ་ཟིན་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། གྲལ་ཏེ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་གཞན་ལས་དངོས་པོ་གང་འདིག་
ནུ་དེའི་མི་འདིག་པར་གནས་པའི་རྒྱས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་ལ། དེ་འདིག་རྒྱ་གཞན་མེད་པར་
ངང་གིས་འདིག་ནུ་ཡང་གནས་པའི་རྒྱ་ནམས་ནུས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །བྱལ་ཟེན་གནས་པའི་
རྟེན་རྟག་དངོས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་ཡང་མི་འདིག་པར་གནས་པ་དང་ལྡན་དགོས་
པ་དྲང་། སྟེ་བ་ཅན་ཀུན་ནི་དེ་འབྲའི་རྟེན་བཅས་ཡིན་དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
ནི་དུས་འགྲུལ་ཞིག་གི་ཆེ་ནུང་ཁྲོད་ལྟར་ན་འདིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གྲལ་ཏེ་
དངོས་པོ་རྟེན་འདིག་པའི་ངང་རྩལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནུ་ནི་དེ་གནས་བྱེད་གཞན་གྲང་
གིས་གནས་པར་ནུས་ཏེ་མི་ནུས། གྲལ་ཏེ་རྟེན་འདིག་པའི་ངང་རྩལ་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་
མིན་ནུ་ནི་དེ་ལ་གནས་བྱེད་གཞན་གྲང་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དུས་མཉམ་པའི་རྟེན་དགག་པ་ལྟན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་ཁྲད་པར་ཅན་ཡིན་པ་
དགག་པ་ལ། དངོས་དང་། ལུས་སེམས་རྣམས་གཅིག་དགག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་ངོས་བཟུང་
བའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་ཤེས་རབ་སོགས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་
ཀྱི་བདག་རྒྱུན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཁྲད་པར་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དང་འགྲིབ་
པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་སྒྲིའི་གོམས་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་ཁྲད་པར་གྱིས་བཅེ་
བ་དང་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ལུས་དུ་བྱུང་བ་དྲང་འགྲིབ་པ་དྲག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་མཐོང་
བས། དེ་དག་ལུས་ལ་བདག་རྒྱུན་གྱི་རྩལ་དུ་བརྟེན་པ་མིན་ནོ། །སྒྲིའི་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཁྲད་པར་
འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་ལ་སོགས་ལ་བརྟེན་པ་ནམས་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐབས་འགར་སྒྲིལ་གསལ་སྒྲུང་ཆེ་རྒྱུ་གི་འཕེལ་འགྲིབ་སོགས་ཅུང་ཟད་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་
སྒྲུ་མ་དང་གཏན་མི་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞང་པ་འདི་གཉིས་ཀྱི་བཤད་པ་འགྲེལ་པ་ནམས་སུ་
གསལ་བར་མ་ཐོན་པར་སྒྲུང་བས། དེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འགར་ལུས་རྒྱས་པའི་ཁྲད་པར་དེ་

ལས་ཀྱང་ཤེས་རབ་སོགས་འདི་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་མོད། འོན་ཏེ་དེས་ལུས་ཤེས་ཀྱིས་
བསྐྱུས་པའི་སེམས་ལ་པན་འདོགས་པ་མེད་པར་ཡིད་སྒྲོ་ལ་པན་འདོགས་ནས་དེ་འབྲར་འགྱུར་
བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དུས་འགྲའ་ཞིག་གི་ཆེ་ཆགས་སྤང་སོགས་ལུས་རྒྱས་རྒྱད་སོགས་
ཀྱིས་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་ནི་དེའི་ཆེ་བ་དེ་སྟག་གི་བདག་རྒྱུན་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ལུས་
ཀྱིས་བདག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་མིན་ལ། དེ་ཡང་ཁམས་སྦྱོམས་པ་དང་མ་སྦྱོམས་པ་ལ་སོགས་
པ་རྒྱང་གི་རེག་བྱའི་དོན་ནི་བཟུང་ཡུལ་དུ་ཉེ་བ་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་འདིས་ནི་འདུས་
པའི་རིམས་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱ་བ་ཉམས་པ་སོགས་ཀྱང་མཆོན་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་
དག་ཀྱང་རྒྱང་གི་རེག་བྱའི་དོན་བཟུང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་ལས་སྦྱེས་པའི་དབང་སྒྲོས་ནི་
འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན། རྒྱད་སྤར་མའི་ཁྱད་པར་
འགྲའ་ཞིག་ལ་ནི་སྟག་གི་སྐད་ཉིད་དྲང་ནི་གཞན་བསད་པའི་ཁྱག་ལ་སོགས་པ་ཐོས་པ་དྲང་ནི་
མཐོང་བ་ལས། སེམས་ལ་དངངས་ཤིང་སྟག་པའི་སྒྲོངས་པ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་
བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རྒྱ་མཆོན་དེ་ནམས་ཀྱི་ཕྱིར་དེས་པར་སེམས་སྤྲ་མ་གྲང་
ཉིད་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ནི་རྗེས་སུ་འདུག་པའི་སེམས་ནི་སེམས་སྤྲ་མའི་གོམས་པ་དེ་མེད་ན་མི་
འབྱུང་བ་དེའི་ཕྱིར་རེགས་འབྲའི་སེམས་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། ལུས་ལ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་དགག་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་ན་རེ། སེམས་ཕྱི་མ་
སེམས་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་ལུས་ཉིད་སེམས་ཀྱི་ཉིར་ལེན་ཡིན་པ་ལ་མི་གཞོད་དེ།
ལུས་སེམས་རྩིས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོན་ཏེ་ལྟར་སེམས་སྤྲ་མ་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་
ནས་ཐོས་སོགས་འདུ་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་སེམས་ལ་ནི་དུས་ནམ་ཞིག་གི་གསལ་བར་འབྱུང་བ་
ལྟར་ལུས་སེམས་ཐ་དྲད་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་ལུས་ལ་འང་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཆང་བ་འགྱུར་བར་

ཁས་ལེན་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ངོས་བརྒྱུད་བ་ནི། བདུག་ལ་ཆགས་པ་དྲུང་ལྡན་པས་དབང་
སྤྱུག་སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་བགྱི་བ་མིན་པར་བདེ་སྤྱུག་ལ་དོར་བ་དང་ཐོབ་པར་འདོད་
པས་ན། དམན་པའི་སྐྱེ་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་ལེན་ཏེ། སྤྱུག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འབྱུལ་བའི་ཕྱིན་
ཅི་ལོག་གི་སྒོ་དྲང་མེད་པའི་ཞགས་པས་ཀུན་ནས་འཆིང་བ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་
ལ། གྲང་ལ་ལོག་སྟེད་དེ་མེད་པ་དེ་ནི་འཁོར་བར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
ནི། གྲལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཞན་ནས་འགྲོ་འོང་བྱེད་པ་མེད་དེ། མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་པོ་མི་
གསལ་བའི་ཕྱིར་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མིག་མི་གསལ་བའི་སྐྱེ་བུ་ཡིས་དུ་བ་རྒྱུད་དུ་
མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །མིག་གིས་མ་མཐོང་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། ལུས་ལ་ཐོགས་རིགས་པ་ལ་དེ་ཡང་
མེད་པས་ཁས་མི་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཅན་ཡིན་ཡང་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་འགྲུལ་ཞིག་ལ་ལར་ཐོགས་པ་
མེད་དེ། ས་ལ་རྒྱ་བཞིན་དང་གསེར་ལ་དངུལ་རྒྱ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱུད་པན་གྱིས་མ་མཐོང་
བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་མིན་ནོ། །འདིས་མཆོན་ནས་ཆོན་རིགས་པས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་མེད་པ་
མིན་ཞེས་ཀྱང་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་ངོ་པོ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལུས་རགས་པ་ཆ་མེད་ཡིད་
སྒྲིའི་རྟེན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། རྩལ་ཕན་དེ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཡན་ལག་ཅན་
ཆ་མེད་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་བསྐྱབ་པ་
དང་། དེ་འགོད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུས་རིལ་པོ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ན་དེ་ལས་ལོགས་སུ་ཡན་
ལག་གི་ཆ་དུ་མར་དབྱེར་མི་རུང་བས་ཐམས་ཅད་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་དགོས་ལ། དེའི་ཆོ་
སྐྱིས་བུའི་ལག་སོགས་ཡན་ལག་གཅིག་གཡོ་ན་ཐམས་ཅད་དུག་གཡོ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ།
དེ་ཐམས་ཅད་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་པ་ཡོད་དེ། གཡོ་མི་གཡོའི་འགྲུལ་བ་ཅན་གྱི་

ལས་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་འདུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞུན་དུ་ན་ཆ་ཐ་དྲད་དུ་འཕམ་
 ཆ་བཅས་སུ་བྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་གདོང་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་གཅིག་བསྐྱིབས་པ་ན་
 ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དུག་བསྐྱིབས་པར་འགྱུར་བའམ་ཡང་ལག་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་མ་བསྐྱིབས་
 ན་གདོང་ཡང་མ་བསྐྱིབ་དགོས་པས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན་བསྐྱིབ་བཞིན་པ་དང་
 འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་གཅིག་ཆོན་གྱིས་བསྐྱུར་བ་ན་ཡན་ལག་གཞན་ཡང་ཆོན་
 གྱིས་བསྐྱུར་བའམ། སྔར་མོ་ལྟ་བུ་གཅིག་མ་བསྐྱུར་ན་གཞན་ཡང་མ་བསྐྱུར་དགོས་པས་བསྐྱུར་
 བ་དེ་ཡང་རྣལ་མ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསུམ་ག་ལ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་
 ཆ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུར་རོ། །འདིར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ལས། དང་པོར་བྱ་བ་ལ་
 བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ། གཉིས་པར་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ། གསུམ་པར་ཡོན་ཏན་
 ལ་བརྟེན་པའི་འགལ་འདུ་ཞེས་གསུངས་སོ། །འདི་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་བ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་
 བཞུགས་པས། རིག་ཆེན་དུ་ལྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་ཆོགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་མི་ན་ཏེ།
 གཡོ་མི་གཡོ་སོགས་ཀྱི་འགལ་བ་དུ་མ་འདུས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཆོགས་པ་ནི་རགས་པ་ལ་གོ་
 བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཕྱི་དོན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེས་རིགས་
 ཅན་གཞན་ཡང་ཞེས་པ་དང་། ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་གྲག་ཏུ་དགག་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་རགས་པའི་ཕྱི་དོན་ཡན་ལག་རྩལ་སྤྲོད་ལས་དོན་གཞན་དུ་
 མེད་པར་རྩལ་སྤྲོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན། སྤྲོ་མ་རྩལ་སྤྲོད་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་
 རྩལ་རེ་རེ་བ་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་གཞན་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲང་། རྩལ་སྤྲོད་པ་ཉིད་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་མིན་པའི་སྒྲོན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་མེད་

བརྟམ་གྱུ་ཉེ། སྤྲུལ་ལས་ཁྱད་བརྟམ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་བྱམ་སོགས་རགས་པ་དེ་རྣམས་ནི་དབང་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དབང་ཡུལ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རྟུལ་ཕྱུ་མེན་ཏེ། ཉག་སྤྲུལ་ཕྱི་མ་ཡང་མ་
གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟུལ་ཕྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པ་འདིས་ནི། རགས་པའི་ཆ་མེད་མི་
མིན་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་སྤྲིབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དུག་གྱང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་གྱང་
རྟུལ་ཕྱུ་བསལ་གས་པས་བྱ་བ་དེ་དག་བྱེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡན་ལག་ཅན་དང་དེ་ལ་བརྟམ་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེ་བྲག་དུ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་
བརྟམ་པའི་གངས་སོགས་དོན་གཞན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱལ་ཚུ་གསེར་སོགས་དྲང་
འབྲས་པ་འཕམ་རྩི་ཆོན་ལ་སོགས་པ་དབང་ཤེས་ལ་རི་ལྟར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་
དག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་པས་ཡན་
ལག་ཅན་ཚུ་མ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དབང་སོགས་རྒྱུ་གསུམ་སོ་སོར་རྩལ་མེད་
རྣམས་ཆོགས་པ་ལས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་རྟོགས་པ་དུག་ནི་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་
པོར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་མེད་གྱང་རྒྱུ་གསུམ་
ལྡན་པ་ལས་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རྒྱུ་གསུམ་ཀྱིས་ལྡན་པ་བསྐྱེད་དགོས་ན། འདིར་
དེ་ལ་ཡང་ཆོགས་མ་ཆོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་མཚུངས་ན་དེ་གསུམ་མ་
ཆོགས་པ་ལ་ལྡན་པ་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་མེད་ཅིང་། ཆོགས་གྱང་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་
མེད་པས་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྩལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གཞན་དེ་མེད་པའི་རྒྱ་དུ་མས་འབྲས་
བྱ་གཅིག་བྱེད་མི་མིན་པར་ཁས་སྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་གསེར་དྲང་དབྱལ་ཚུ་འབྲས་པ་
འདིར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་གྱང་། རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་ཕྱད་པའི་ལྡན་པ་དབང་

ཤེས་ལ་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ཉེ་དུས་སྤྱོད་མཐོང་བ་མེད་པར་བརྟེན་བ་ལྟར་བ་གྲང་ལས་ཉོག་གས་
 ཉེ། མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་རིགས་མི་མཐུན་སྒྲིབ་ཆོག་སྒྲིབ་པའི་བརྟེན་བ་ལ་རོ་དང་གཞུགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པར་འགྲུལ་བར་ཐལ། ལྟན་གཞི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་
 མེད་པའི་ཕྱིར། གྲུལ་ཉེ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་ཡན་ལག་སོ་སོའི་རོ་གཞུགས་
 ལ་ཞིམ་མངར་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུ་ཉེ་བར་བརྟེན་གས་བ་ལས་དེ་དང་དེའི་ཐ་སྙད་འདོད་དོ་ཞེ་
 ན། དེ་ལྟར་མ་འདེས་པའི་སྐབས་ལྟར་རོ་གཞུགས་སོ་སོའི་སྒྲིབ་ཐ་དྲུག་པ་ཁོ་ན་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་
 གྱི། ལྟན་མོང་དུ་སྒྲུབ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རོ་ཡོན་ཏན་མེད་པས་དེ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་མི་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་
 རོ། །འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །དེ་ལྟར་གཡུ་བྱ་བ་སོགས་འབྱུང་བ་བརྒྱ་ཆར་དུ་
 མངར་བའི་སྤང་བ་ལ་སྤང་བ་རིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་ཉེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་རིགས་
 མི་མཐུན་ཡིན་པས་ཁྱོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཅིང་། ལྟན་བ་ཡོད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལ་
 ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གྲངས་སོགས་དོན་གཞན་དག་ག་པ་ལ་གཉིས། ཉེ་གས་
 འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་དག་ག་པའོ། དང་པོ་ནི། གྲངས་སོགས་དེ་དང་ལྟན་པའི་
 རྣམ་པ་རྟེན་གྱི་རོ་བོ་དྲུག་། རྣམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲིབ་དྲུག་ལས་དེ་དང་རྣམ་ཐ་དྲུག་པོར་རྣམ་
 པའི་གྲངས་དང་ལྟན་པ་དང་། ལས་ལ་སོགས་པའི་རོ་བོ་མེད་དེ། ཡོད་ན་སྒྲིབ་པ་འབྱུང་བ་ལ་
 སྤང་དགོས་པ་ལས། མི་སྤང་དོ་སྤྱོད་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲིབ་ཐ་དང་འབྱུག་པས་དོན་རྣམས་ཐ་དང་གྲུབ་པ་དག་ག་པ་དང་། དེ་མ་གྲུབ་
 ན་སྒྲིབ་ཐ་དང་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གྲངས་
 སོགས་ཡོད་དེ། རྣམ་པ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྒྲིབ་ཐ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྒྲིབ་དང་
 ཉོག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཅིག་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ལས་ཐ་དྲུག་པའི་གཞན་སེལ་གྱི་

རྩེ་སྤྱི་འབྲང་བའི་རྣམ་ཏྲུག་གིས་བཏགས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་
ལ་སོགས་པ་ལ་གངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཞན་མེད་ཀྱང་། སྟོན་པོ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱི་དང་། ཞིག་པ་དྲང་མ་སྤྱིས་པ་དྲག་ལ་འང་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་གངས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱིར་
བ་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྤྱི་དེ་ལྟར་སྤྱིར་བའི་སྤྱི་བས་འདྲི་ནི་བཏགས་མིང་དུ་འདོད་དོ་
ཞེ་ན། འོ་ན་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་མ་སྤྱིས་པ་སོགས་ལ་གངས་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་བཏགས་མིང་དུ་
འདོད་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་དྲག་གི་རྒྱ་མཚན་ཅིས་བཏགས་མིང་དུ་མི་
འདོད་དེ། ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མེད་པ་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཀུན་ལ་
མིང་ཉི་ཤུ་བཏགས་པ་ལས་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དངོས་མིང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩེ་སྤྱི་དྲན་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་སྤྱི་ཡོད་པ་ལ་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དང་།
གང་ལས་རྩེ་སྤྱི་དྲན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མེད་པ་ལ་གཙོ་བོ་མིན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐོབ་
ནོ། །འདྲི་གཙོ་བོ་ཡིན་མིན་ནི་དངོས་མིང་ཡིན་མིན་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། སྤྱི་སྤྱི་མི་འཐད་པར་ཐལ་
བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་པའི་གངས་ཀྱི་དོན་མེད་ན། སྤྱི་ཀུན་གྱང་རྣམ་གངས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཀར་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ཡང་དཀར་
པོ་གཅིག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་གངས་སོགས་དྲང་། གངས་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སྤྱི་ནི་རྣམ་
གངས་པ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དཀར་པོ་དེ་ལ་འང་གཅིག་དོན་གཞན་དང་ལྡན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་
ཡོན་ཏན་དང་རྩེ་སྤྱི་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཡོན་ཏན་ལ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་སྤྱི་སྤྱི་ཐ་དད་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཐ་དད་དེས་པར་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྩེ་དོན་གཞན་
ཡོད་པ་མིན་ཡང་རང་མིན་ལས་ལྟོག་པའི་དབྱེ་བས་སྤྱི་ཏྲུག་ཐ་དད་པ་འཇུག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དཔེར་ན་ལས་རྩེ་སྤྱི་སྤྱི་གཅིག་ལ་གཅིག་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་།

ལུས་རྒྱས་མིན་རྒྱས་ལས་མིན་ཞེས་པའི་སྒྲུ་འབྲུག་པ་བཞེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲུའི་བྲད་པར་དང་། རིགས་བརྗོད་དང་
 ཚེགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུའི་བྲད་པར་དོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་འདིར་ཚེས་དང་ཚེས་ཅན་བརྗོད་པའི་
 སྒྲུ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། བྱམ་པ་ལས་དོན་གཞན་པའི་གངས་མེད་ན་བྱམ་པའི་གངས་ཞེས་བྲུག་
 སྒྲུ་སྒྲུར་མི་བྱང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་སྒྲུར་བའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་པོ་སྟེ་ཚེས་བརྗོད་པའི་
 སྒྲུ་ནམས་ཀྱིས་གངས་སོགས་དེ་དྲང་ལྡན་པའི་བྱམ་པ་ལས་དོན་ཐ་དྲང་པ་བཞེན་དུ་བསྟན་པ་
 གང་ཡིན་པ་དྲེང་གནས་ཚུལ་ལ་དོན་གཞན་དུ་ཡོད་ནས་མིན་གྱི། འོ་ན་གང་ཞེ་ན། བྱམ་པ་ལ་
 བྲད་ཚེས་མང་པོ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཞན་ལས་བྲད་པར་དུ་བྱེད་པ་སྟེ་སྟོང་ར་དེ་ཅམ་གོ་བའི་
 བྱིར་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཚེས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲུ་དེས་བྲད་པར་གཞན་སྟོང་བ་ཞེས་བྲུ་ལ། སྟོང་ཚུལ་
 ཡང་བྲད་ཚེས་མང་པོའི་ནང་ནས་འཆད་འགྱུར་དེ་ཅམ་ཞེས་པར་འདོད་པ་ལ་སོར་མའི་ཚེས་
 གཞན་ཀྱང་འཕངས་པ་མེད་པར་ནི་སྐབས་ལ་ལར་སོར་མའི་ལྡན་པ་ཞེས་སོར་མོ་ལས་དེའི་
 ལྡན་པ་རྒྱས་ཐ་དྲང་པའི་ཚེས་བཞེན་དུ་རྗོད་པར་བྱེད་པས་ཡིན་ནོ། །དོན་སོར་མོ་གཅིག་ཁོ་
 ན་བརྗོད་ཀྱང་དེའི་བྲད་ཚེས་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་ཉན་པ་པོའི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པའི་བྱིར་སོར་
 མོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་ཚེས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་
 ན་སོར་མའི་ལྡན་པ་ཞེས་པ་དང་། སོར་མོ་དང་ལྡན་ཞེས་པ་གཉིས་ཀས་དོན་སོར་མོ་གཅིག་
 ཁོ་ན་བརྗོད་པར་འབྲེལ་ཡང་སྟོང་ར་བྲད་པར་གཞན་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བའི་སྟོན་ནས་དེ་ལྟར་
 ཚེས་བརྗོད་དང་ཚེས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲུ་ཞེས་པ་བཅད་ནི་བྲུས་པ་ཅམ་ཡིན་ནོ། །སོར་མོ་དང་
 ལྡན་ཞེས་པས་དེའི་བྲད་ཚེས་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་སྟོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་འཕེན་པར་ཞེས་
 གསུངས་གྱི། སྒྲོ་ཡུལ་དུ་འཕེན་པའི་དོན་མིན་ཏེ། གཞན་ལའང་གོ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་པར་ཡན་ལག་ཅམ་ཡིན་ན། བྱམ་པའི་

གཟུགས་ཞེས་པའི་སྐྱ་དེ་བྱམ་པའི་བྱམ་པ་ཞེས་གཟུགས་ཀྱི་གཟུགས་ཞེས་པའི་གཞི་གཅིག་
པ་ཅན་གྱི་སྐྱར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་དེའི་ཆེ་གཟུགས་སོགས་རེ་རེ་པའི་རྩ་
པའི་བྱ་པར་ནི་མི་བརྗོད་པར་སྟོང་བས་ཏེ་སྟོང་པའི་སྟོན་ནས་རྩལ་ཇུས་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པ་ཤིང་མཚུངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆུ་སྐྱོར་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡི་ཆུ་མིན་
པ་སྟེ་ཆུ་མི་སྐྱོར་བ་རྣམས་པར་གཅོད་པ་ལ་བྱམ་པའི་སྐྱ་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། དེས་ན་བྱམ་
པའི་གཟུགས་སོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ནི་གཞི་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་སྐྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་ཕ་བའི་ཆོག་
འདི་དག་གོ་རིམས་མཐར་ཆགས་དཀྱིས་ཕྱིན་པར་བཀལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་མཆེད་པོ་རྣམས་ལ་
ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲེས་སུ་དབུལ་ལོ། །དེས་ན་བྱམ་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འདི་ནི་གསེར་བྱམ་ལ་ལྟོས་
ནས་རིགས་བརྗོད་དྲང་ནི། བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་ལ་ལྟོས་ནས་ཆོག་པ་བརྗོད་པའི་བྱ་
པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་མ་བརྗོད་བྱར་མི་སྟོང་ཞིང་། ཕྱི་མ་སྟོང་བ་ཡིན་ཏེ་ཆུ་མཆན་ནི།
བྱམ་པ་རིགས་དང་གསེར་བྱམ་རིགས་ཅན་ཡིན་པས། བྱམ་པའི་སྐྱ་གསེར་བྱམ་ལ་དངོས་མིང་
དུ་འཇུག་ལ། བྱམ་པའི་གཟུགས་སོགས་བྱམ་པ་མིན་པས། དེའི་སྐྱ་གཟུགས་ལ་མི་འཇུག་པས་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་སྐྱ་མའི་བྱ་པར་གཞན་སྟོང་མི་སྟོང་དང་། འདིའི་བརྗོད་བྱར་སྟོང་མི་སྟོང་
གཉིས་མི་འདྲ་བས་ཀྱུ་ཤིའི་ཅེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པར་བྱའོ། །མདོར་ན་རིགས་བརྗོད་ལ་རིགས་དོན་
གཞན་དང་། ཆོག་པ་བརྗོད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་ཇུས་གཞན་ངེས་པར་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པ་ལ་མི་
དགོས་པའི་ལན་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་དེ་ཆོག་པ་སྐྱ་ཡིན་ཞིང་
དེ་བྱ་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱས་ནས་བྱམ་པ་ཡི་ནི་གཟུགས་སོགས་ཞེས་སྐྱ་མ་བྱ་ཆོས་དང་
ཕྱི་མ་བྱ་གཞིའི་ཆུལ་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གཟུགས་དེ་རང་འཛིན་ཤེས་པ་སྐྱེད་
པའི་རྩ་པའི་བྱ་པར་སྟོང་ཡུལ་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །བཤད་མ་ཐག་པའི་ཕྱོགས་
འདིས་གཞན་ཅན་གྱི་དེ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་འང་མཆོན་ཏེ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་རྩལ་ཐན་ཡིད་སྒྲོའི་རྟེན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རྩལ་ཐན་ཀྱང་ཚོགས་པ་ཡིད་སྒྲོའི་རྒྱུར་དགོས་པ་དགག་པ་དང་། རེ་རེ་རྒྱུར་པས་རྩལ་པ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་མ་ལུས་པ་ཡིད་སྒྲོའི་རྟེན་པའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་ཡན་ལག་རྩལ་གཅིག་དྲང་བྲལ་ན་འདྲ་ཡིད་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་མེན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་ཐན་རེ་རེ་བཞོན་པ་ཡིད་སྒྲོ་སྒྲེ་དྲུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་འདྲ་། སྒྲེས་བྱ་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་ཅིག་ཅར་ཡིད་སྒྲོ་མང་པོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབུགས་དེ་ཡིད་སྒྲོ་རེ་རེ་ཞོན་གསལ་བྱེད་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེན། དབུགས་ཀྱང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དབུགས་འབྱུང་རྩལ་དྲག་ནི་ཡིད་སྒྲོ་རེ་རེ་གསལ་བྱེད་དམ་ངེས་བྱེད་མིན་ནོ། །དབུགས་དེ་དུ་མ་མིན་གྱི་རྟག་པ་གཅིག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་ཡིད་སྒྲོ་དུ་མ་མང་པོ་ཅིག་ཅར་གསལ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྟག་པ་གཅིག་སྤེལ་ཡིད་སྒྲོ་དུ་མའི་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་ཅིག་ཅར་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེས་གྱིས་ཀྱང་ནི་རྒྱ་མིན་པར་ཐལ། སྤྲ་ཕྱི་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུགས་གཅིག་གི་ཡུན་ལ་ཡང་ཡིད་གྱིས་དོན་དུ་མ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་སྒྲོ་དབུགས་དེ་ལས་སྒྲེ་བར་ངེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དོན་དུ་མ་སྒྲོ་གཅིག་གིས་ཤེས་པས་སྒྲོན་མེད་ཅེན། དོན་དེ་དག་ནི་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ལུས་དང་རྒྱུན་དབུགས་རྟག་པ་གཅིག་སྤེལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལ་འགྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཐད་དོན་དུ་མ་དེས་གྱིས་ཀྱང་ནི་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རྒྱ་དབུགས་སྤྲ་ཕྱི་ལ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒྱ་གི་རིགས་འབྲེལ་སྤྱད་བ་མིན་པའི་དུས་ཅན་གྱི་དབུགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མང་པོ་དྲག་གལ་ཏེ་སྤྲ་ཕྱི་དེ་འབྱེད་མེས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་རྟག་པ་བར་བྱེད་

ནུ་དབྱུགས་དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་ལྟན་པའི་རྒྱ་ནི་གང་ཡང་མེད་པར་དེ་དྲག་རིམ་ལྟན་དུ་རི་ལྟར་
འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྩ་དག་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་རྒྱུ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆེ་
འདིའི་དབྱུགས་དྲུང་སོ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་རིགས་འདྲ་སྟེ་མ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཆེ་སྟེ་མ་མེད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་ནི་ཐ་དྲ་པའི་ཡུལ་ན་
ཁྲུབ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིགས་འདྲ་ཡོད་ཀྱང་ཆ་དུ་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡིད་སློན་ནི་དུ་
མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །གལ་ཏེ་དབྱུགས་དུ་མ་འདྲ་རང་དང་
གཅིག་དུས་ཏེ་དུས་གཅིག་བ་ཅན་སེམས་གཅིག་གི་ནི་རྒྱ་ཡིན་བས་སློན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་
བའི་སློན་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དབྱུགས་རྒྱ་ཞུན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཆམས་སྟུ་རྒྱུན་གྱི་ཁྲད་
པར་གཅིག་མ་ཆད་ནའང་ཡིད་སློན་ཏོག་པ་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་དབྱུགས་དྲག་ཞན་རི་
ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཡིད་སློན་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་དབྱུགས་ལ་རི་ལྟར་ཁྲད་ཡོད་པ་བཞིན་
ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འདྲ་ཁྲད་ཡོད་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་གང་ཞིག་གང་གི་ཐ་དྲ་
པའི་འགྱུར་ལྟོག་ལས་རང་ཉིད་ཐ་དྲ་པའི་འགྱུར་ལྟོག་ཁྲེད་པ་མིན་ན་ཕྱི་མ་དེ་སྟེ་མ་དེའི་འབྲས་
བུ་ཁྲད་པར་ཅན་མེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཁོ་ན་རང་ལ་རི་ལྟར་མི་མཆུངས་ཤེ་ན། ཆམ་ཤེས་སྟེ་མ་
གཅིག་གིས་ཕྱི་མ་གཅིག་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ངེས་པའི་ཕྱིར་སློན་སྟེ་མ་གཅིག་ནི་ཕྱི་མ་གཅིག་གི་རྒྱ་
ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཡིད་གྱི་ཆམ་ཤེས་དོན་གཞུན་གཞུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པ་ཡིས་གཞན་
སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་དོན་གཞུན་སྟེ་སོགས་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྟོང་བས་
གྲུབ་སོ། །འདིར་གཞུང་གི་དོན་བསྟུ་ཤིག་ཆེན་གཉིས་སུ་གསལ་བར་གསུངས་པས་ཅིས་ཀྱང་
གཞིགས་འཆལ་ལོ། །གལ་ཏེ་དང་སོ་ལུས་ལས་ཅིག་ཅར་སློན་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཤིང་། ཕྱིས་ནི་སློ་
སོ་སོ་རྩ་དག་རིགས་འདྲ་ལས་སྐྱེ་བར་ངེས་པས་སློན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་
དང་སོ་ལུས་ལ་སློན་སྐྱེས་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཕྱིས་མེད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན། ཕྱིས་ལུས་

ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲེས་པའི་རྒྱས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ལྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཉག་དངོས་ཡིན་པས་ལྟོག་པའི་རྒྱ་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་བཀག་པ་ལ་གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྣམ་པར་བྱེ་སྤེལ་ན་གདབ་པ་དང་།
བྱེ་མའི་ལུས་ཀྱི་ཉར་ལེན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཤི་ནས་ལུས་ནི་
ལྟོག་པ་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་འབའ་ཞིག་ཡན་གར་དུ་གནས་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ལས་དབང་གིས་སེམས་དེའི་རྒྱ་གཅིག་ནས་གཅིག་དུ་འབྱུག་པ་ཐོབ་
པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་གནས་པར་ངེས་ལ། ལུས་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱའི་ཡན་ལག་གཞན་
འབྱུག་པར་མི་འགྱུར་ན་རྟེན་མེད་དུ་གནས་ཤིང་། གཞན་དུ་ན་བྱ་རོག་དང་ཏ་ལ་ལྟར་གནས་
སྐབས་པའི་རྟེན་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ནི་ཤི་ནས་གཟུགས་མེད་དུ་སྒྱེ་བའམ་
དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྱེ་བ་ལྟ་བུ་སྤེལ་སྤོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན་ཤི་ནས་ཁམས་འོག་མ་གཉིས་སུ་སྒྱེས་པའི་ཆེ་ལུས་ཀྱི་ཉར་ལེན་
གང་ཞེ་ན། ཆེ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ཐ་མ་ལྟ་བུ་བྱེ་མའི་ལུས་གཞན་སྒྱེད་པའི་ཉར་ལེན་ཀྱི་རྒྱ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། རོ་པོ་ལ་གཙོ་བོར་པན་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆེ་འདིའི་ལུས་སེམས་ཐ་མ་
གཉིས་པོ་བྱེ་མའི་ལུས་སེམས་དེའི་ལྟན་ཅིག་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་གི་དངོས་པོ་དྲུང་། ཉར་ལེན་
ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་རྒྱང་འཕེན་པས་མི་དམིགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགོད་པ་ངེས་བྱེད་
ཡང་དག་མིན་པར་རྟུ་བྱ་བ་ཤུད་ཅིང་། མཆོམས་མི་སྦྱར་ཏེ། དབང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
པའི་རྟགས་སོགས་ཀྱང་ནི་རྗེས་འགོ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐ་བའི་ལྟ་བུ་ལྟན་པའི་ཕྱིར། ཆེ་འདིའི་
ལུས་སེམས་ཐ་མ་བྱེ་མ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི། ཆེ་འདིའི་དབང་པོ་སྦྱ་མ་རྟུང་གི་རིགས་
འབྲས་བྱེ་མ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་དྲག་ནི་ཆད་མས་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དབང་པོ་སྦྱ་མ་རི་
ལྟར་འགྱུར་བ་བྱེ་མ་དག་ཀྱང་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ཆེ་བྱེ་མའི་དབང་པོ་གཞན་དྲུང་

གཞན་ངེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དྲག་ཀྱང་འགྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་མ་དང་སྐྱེ་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
གྲུལ་ཏེ་ལུས་ལས་དབང་པོ་དེ་གསར་དུ་སྐྱེའི་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྤྱི་མ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཅེ་ན།
མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་སོགས་སྤྱི་མ་བཞིན་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཆེ་འདིའི་
དབང་པོ་སེམས་ལས་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་མཚུངས་པས་ཕྱི་མའི་ལུས་གཞན་ཡང་ཆེ་འདི་
ཉིད་ཀྱི་སེམས་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ཆེ་ཕྱི་མ་ཡོད་པར་གསལ་བར་གྲུབ་པ་ཡིན་
ནོ། །དོན་བསྟུ་བ་ནི། ལུས་ཡིད་སློང་ཉོག་པའི་ཉར་ལེན་དང་ལྟན་ཅིག་གེད་ཀྱིན་ཁྱད་པར་ཅན་
ཡིན་པ་རྒྱས་པར་བཀག་པ་དེས་ན་ཕྱི་མར་མཆོམས་མི་སྦྱོར་བའི་སྐྱབ་གེད་དུ་དབྱུགས་འབྱུང་
རྒྱུ་གི་རྒྱ་དྲང་བལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཆི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབ་
གེད་དུ་བཀོད་ནས་དག་བཅོམ་དང་ཐ་མལ་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་འདིའི་ཐུ་མ་ཡི་ནི་སེམས་རྣམས་
ཀྱན་ཐམས་ཅད་ཕྱི་མར་མཆོམས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་བསྐྱབས་ཀྱང་སྐྱབ་ཀྱས་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་
དེ་འདྲའི་སྐྱབ་གེད་གང་ཡིན་སྟག་ལྟན་དུ་འདོད་དོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་སྤིང་ཀྱང་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་
ལ་གཉིས། ཚྱོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིང་རྩེ་སོགས་སྐྱེ་བ་དུ་མར་གོམས་པ་ལས་ཁྱད་
པར་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་། དཔེར་ན་མཚོངས་པ་གོམས་པས་ཅུང་ཟད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་
ཡང་མཐའ་མེད་དུ་མི་འཕེལ་བ་དུང་ཚུའི་རྒྱུ་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་དམར་འབར་བར་འགྱུར་བ་
མིན་པ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་ལས་འདྲས་ཏེ་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཚོངས་པ་དང་ཚུའི་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟགས་མེད་པ་
དང་། བཅེ་སོགས་ལ་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྟགས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་དཔེ་གཉིས་ལ་མེད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དེ་ཡོད་ན་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་
བར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བཅེ་བ་དང་ཞེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སྤང་གོམས་པར་བྱས་

པ་གང་ཡིན་དེ་རྒྱུན་ཕྱི་མར་འཇུག་པ་གྲུལ་ཏེ་སྤྲུལ་ཡང་ནི་འབད་ཚེ་ལ་ནི་ལྟོས་འགྱུར་རམ་སྟེ་
འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་ན་ཁྱད་པར་དུག་ནི་མཐའ་མེད་ཏུ་མི་འཕེལ་བར་
རིགས་སུ་ཆུག་ན། བཅེ་སོགས་ནི་རྒྱུ་བཞེན་དེ་འདྲའང་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མཐའ་མེད་ཏུ་
མི་འཕེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་མེད་དོ། །མཚོངས་པ་ལ་མཚོན་ན། དེ་ལ་པན་འདོགས་པའི་ཚེ་ལ་བའི་
རུས་པ་སྤྲུལ་ནས་འབད་ཚེ་ལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པར་ཁྱད་པར་ཕྱི་མ་དུག་ལ་ནི་པན་པར་
སྐྱབ་པའི་རུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲང་། རྟག་ཏུ་རང་གི་རྟེན་རྒྱུན་མི་ཆད་ཏུ་གནས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་མཐའ་མེད་ཏུ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་བཞེན་ཉིད་མིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདྲིར་བསྟན་མཐའ་མེད་ནི་ཆད་བཟུང་ཏུ་མེད་པ་ལ་བྱའོ། །

དེས་ན་གང་ཆེ་སྤྲུལ་གོམས་པར་བྱས་པར་གྱུར་པ་སྤྲུལ་ཡང་འབད་ཚེ་ལ་བསྐྱར་མ་ལ་
ལྟོས་པར་མི་འགྱུར་ན། ཚེ་ལ་བ་སྤྲུལ་ཕྱི་མ་གཞན་གོང་ནས་གོང་ཏུ་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པར་
འགྱུར་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་བཅེ་སོགས་ལ་རྟགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་སེམས་
ལ་བཅེ་སོགས་གོམས་ནས་སྐྱེ་བ་ནི། རྒྱུན་རྒྱུ་རྟེན་གྱི་རང་གིས་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་
ལ་སོགས་པས་ཤིང་དུག་ཐལ་བར་སོང་གི་བར་ཏུ་རང་གིས་འཇུག་པ་དྲང་། དེའི་ཆུང་དྲང་རྩས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ནི་གསེར་སོགས་ལ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་བཞེན་ནོ། །མདོར་ན་
བཅེ་སོགས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཚེ་ལ་བ་རེ་རེ་བསྟན་མི་དགོས་པར་དང་སོར་ལན་གཅིག་ཡིད་
ལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐད་ཅིག་ཏུ་མ་རྒྱུན་འཁུད་ནས་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་ནི་དཔེར་ན་དང་
སོར་ཤིང་ལ་མེ་བཅུགས་པའི་ཚེ་ལ་བ་དགོས་ཀྱང་། དེ་ནས་མི་དགོས་པར་ཤིང་ཟད་ཟད་ཀྱི་བར་
ཏུ་རང་གི་རང་གིས་འཇུག་པ་བཞེན་ནོ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བཅེ་སོགས་གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་

དག་རང་རིགས་ལས་སྐྱེས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 དེས་ན་དེ་དག་རྟེན་བརྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་གསལ་རིག་ཅམ་དེ་དག་གི་རྟེན་གང་
 ཞིག་ཤེས་པའོ་ལོང་བ་ཅི་སྲིད་ཏུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་ཤིང་གི་རྟེན་ནི་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་།
 དེ་བསྐྱམས་པར་འགྱུར་པའི་སྐབས་ཡོད་ལ། མཆོངས་པའི་རྟེན་ནི་ལུས་སམ་ལུས་ཀྱི་རྩིས་བ་
 ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒོ་བྱར་ཅམ་ཡིན་པས། དེས་ན་དཔེ་དེ་གཉིས་ལ་ནི་རྟེན་མི་བརྟན་པ་ཞེས་
 བྱའོ། ཤོ་ན་བརྟེ་སོགས་གོམས་ཟེན་འབད་རྩིས་བསྐྱར་མ་ལ་མི་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཞེ་ན།
 སྒར་གོམས་བ་སྒ་མ་སྒ་མ་ལས་སྐྱེས་པ་དེས་ན་གོམས་པའི་རྩིས་བ་ཕྱི་མ་དྲང་ཕྱི་མ་དག་གིས་
 རིགས་འདྲ་ཏུ་མ་གོང་ནས་གོང་ཏུ་བྱུང་བར་བྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན་ནོ། །

དོན་བསྐྱེད་ན། རྒྱ་མཚན་གྲང་གི་ཕྱིར་རང་གི་རིགས་མཐུན་སྟུང་མ་ཡི་ས་བོན་ལས་
ནི་འཕེལ་བ་ཅན་གྱི་བཙེ་བ་ལ་སོགས་པའི་མེ་དེ་དྲག་ཉག་པ་དང་གྲུས་པའི་སྦྱོར་བ་གཉིས་
ལྡན་གྱིས་གོམས་པར་གྱུར་ན་ཆད་ཅན་དུ་གྲང་ལ་གནས་ཏེ། མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་ལས་མི་
འདའོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་ལ་ཙྰཏ་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་གོམས་པ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཙྰཏ་
པ་སྤང་བ་དང་། ཉེར་ལེན་རིགས་འདྲ་ལས་འཕེལ་བ་ལ་ཙྰཏ་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་
གོམས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་ན། མཆོངས་པ་ཡང་མཐའ་མེད་
དུ་འཕེལ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། བཅེ་སོགས་རིགས་འདྲ་སྤྲ་མ་ལས་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་མཆོངས་
ཉིད་སྤྲ་མ་ལས་མཆོངས་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱ་ནི་གང་ཞེ་ན་ལུས་སྟོབས་དྲང་འབད་
ཙྰཏ་དྲག་ལས་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱས་པ་ཆད་གཞི་ངེས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །དེས་
ན་མཆོངས་པ་ནི་ཆད་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བའི་རང་བཞིན་མིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་མཆོངས་པའི་སྟོར་བ་གང་ཡིན་གོམས་པ་ལས་གཏན་མིན་ན། དེ་ལ་ངེ་ཅམ་སྤངས་

ཀྱང་གོང་དུ་འཕེལ་བ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། མཆོངས་ལ་སྦྱངས་པའི་སྤྲེས་བུ་དེ་ནི་དང་པོ་
 ཉིད་ནས་ཕྱིས་རི་བཞིན་དུ་མཆོངས་སྐབ་པ་མིན་ཏེ། གང་གིས་ཤེ་ན། མཆོངས་པའི་མཐུན་སྤྱོད་
 ཚང་ཡང་འགལ་སྤྱོད་ལུས་དང་མི་མཐུན་པའི་བད་ཀན་སོགས་ཀྱིས་བཙོམ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 རྩོལ་བས་རིམ་གྱིས་འགལ་སྤྱོད་མི་མཐུན་པ་དེ་དག་བསལ་བ་ན། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་འཕེལ་ཡང་
 མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བ་མིན་ཏེ། ལུས་རྩལ་སྤྱོད་དང་འཆོམ་པ་ཉིད་དུ་རང་སོར་གནས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཉེར་ལེན་རིགས་འབྲེལ་ས་འཕེལ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྤྱིང་རྩེ་
 རིགས་འབྲེལ་ས་འཕེལ་ན་སེམས་ཅན་ཀྱང་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཏེ། སྤྱིང་རྩེའི་རིགས་འབྲེལ་སྤྱོད་དུ་མ་
 སོང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་སྤྱིང་རྩེ་གཙོ་བོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་ཕྱེད་
 པའི་རྩོད་པ་སྤྱོད། ཉན་མོངས་ཅན་གྱི་སྤྱིང་རྩེ་པལ་བ་དེ་འབྲེལ་ནི་ཐ་ན་དུད་འགྲོའི་རྒྱུ་ལའང་ཡོད་
 པས། འདིར་དབྱེད་པའི་གཞི་གལ་ཡིན། དེས་ན་འདིར་ནི་སྤྱིང་རྩེ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་
 མཐའ་མེད་དུ་རི་ལྟར་འཕེལ་ཚུལ་ནི། བཅེ་བ་གང་རུང་གི་རིགས་མཐུན་གྱི་ས་ཐོན་ལས་བྱུང་བ་
 ལ་གྱལ་ཏེ་རང་གི་ས་ཐོན་གྱི་རྒྱ་ཅན་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཞེ་སྤང་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་མེད་
 ན་སྤྱིང་བ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་གོམས་པ་ལས་ནམ་ཞིག་ན་སེམས་ལ་དེ་འབྲེལ་མི་རུང་གི་བདུག་
 ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །རི་ལྟར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་གོམས་པ་སྤྱོད་པ་དུང་དེའི་
 ཡང་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱུ་ལྟར་པའི་བཅེ་བ་དྲུང་། ཆུགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་སོགས་པ་གཞན་
 དང་གཞན་དུག་གི་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ནི་གསལ་བ་ཡི་ནི་སྤྱོད་གསལ་ཞིང་རིག་ཙམ་གྱི་རྩ་བ་ཅན་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། བཅེ་བ་སོགས་ནང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གོང་དུ་
 འཕེལ་བ་མཐར་ཐུག་པའི་ཚད་ནི་གསལ་སྤྱང་མཐར་ཐུག་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བྱ་དགོས་པའི་དོན་
 རོ། །འོ་ན་གོམས་ལས་བཅེ་བའི་བདུག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་དཔེ་དེ་གང་ཞེ་ན། ཆུགས་བྲལ་གྱི་

གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་དེའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལ་གཞོན་ཤེད་ནི་བདུག་མེད་མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་དང་འགྲེལ་བ་མི་མཐུན་སྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱམ་དུ་འཁོར་བ་འཇུག་སྟེན་གྱི་རིམ་པ་རི་
བཞིན་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། ཡུལ་གྱི་སྦྱོན་ཡོན་བསལ་བ་རབ་གྱི་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་
དང་། ཡུལ་ཅན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། དེས་གྲོལ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་
ཉུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་བཞི་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་ནས་གཙོ་བོར་
བདག་མེད་བསྐྱེམས་པས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ལམ་རྣམས་པ་དུ་མར་ཐབས་གྱི་
ཆ་མང་པོ་དང་བཅས་བསྐལ་བ་གངས་མེད་སོགས་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སྟེ་གོམས་པ་ལས་དེ་
ལ་སྤང་བའི་སྦྱོན་གང་དུང་གཉིས་པོའི་ཡོན་ཏན་དུག་གང་ཡིན་རུ་ཏུ་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་ཡུན་རིང་གོམས་པར་མ་ཐད་ཐུགས་ཀྱང་རབ་ཏུ་གསལ་བའི་
ཕྱིར་ན་ཐུག་བསལ་གྱི་རྒྱའི་བྱ་ཆ་གས་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་ཆེན་པོ་གཞན་དོན་ལ་འཇུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཅན་གྱི་སྤང་
རྟོགས་དང་། བསེ་དུ་ལ་སོགས་པ་ཆགས་བྲལ་གཞན་གྱི་སྤངས་རྟོགས་གྱི་བྱེད་པར་ནི་བཤད་
མ་ཐག་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་བཏགས་པའི་དགོས་དོན་ནི། འདིར་ཚད་མའི་སྒྲོལ་བའི་བྱེད་ཆོས་
བཞིའི་ནང་གི་སྟོན་པ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་བབ་པས། རྒྱའི་སྐབས་གྱི་བདག་མེད་ཐབས་བཅས་
བཤད་པ་མ་འབྲེལ་ལོ་ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་པ་དེ་ཐོབ་ཤེད་ཀྱི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན་བདག་མེད་ཐབས་དང་བཅས་གོམས་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱོན་པའི་མིང་བཏགས་པ་ཡིན་
པར་འདོད་དོ། །རྒྱ་བསམ་སྦྱོར་ཐུན་ཆོགས་སྦྱོན་དུ་བྱུབ་པ་ལས་འབྲས་བུ་དོན་གཉིས་ཐུན་

ཆོག་ས་རྒྱ་དྲ་པོ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཉིས་པོ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་གཉིས་པོ་དེའི་རྒྱ་རྩ་བ་ཤད་
བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་ཕྱན་ཆོག་གི་གྲུབ་ཚུལ་ལ་གཉིས། རང་དོན་ཕྱན་
ཆོག་དང་། གཞན་དོན་ཕྱན་ཆོག་སོ། །དང་པོ་ལ། བྱད་པར་གསུམ་ལྡན་བདེ་གཤེགས་སུ་
བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་
ལྡན་ནི་འདིར་བསྟན་བདེ་གཤེགས་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི། ལེགས་པར་སྤངས་པ་དང་། སྤང་མི་ལྡོག་པར་
སྤངས་པ་དང་། མ་ཕྱས་པར་སྤངས་པའོ། །དེ་ལ་སྤྱག་བསྐལ་གྱི་ཉེན་མིན་པས་བྱད་པར་དུ་
བྱས་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་རྒྱ་བདུག་
མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའམ་མཐོང་བེན་གོམས་པའི་སྦྱོར་བ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །སྤང་
མི་ལྡོག་པར་སྤངས་པ་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྒྱན་བཞུགས་སྲིད་པ་ལན་བདུན་པ་ལྟ་བུ་ནི། སྦྱེ་བའི་
སྤྱག་བསྐལ་དྲང་། སྦྱོན་ཆགས་སོགས་ནི་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་བ་དུག་ཡིན་པས་སྤང་ཡང་འཁོར་བར་
ལྡོག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན་ལ། ཐུབ་པའི་སྤངས་པ་ནི། བདུག་ལྟའི་ས་པོན་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན།
སྤང་མི་གཤེགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་
སྟོང་རྒྱས་པར་གང་གིས་གྲུབ་ཅེ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་དེ་བདེན་ཞིང་། སྦྱིར་དེ་གཉིས་
དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་ཐུ་དྲད་པའི་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་
བོ། །འོ་ན་བྱད་པར་གསུམ་པ་མ་ཕྱས་པར་སྤང་མ་སྤང་གི་དོན་རྩེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉན་རང་དཔྱ་
བཙུམ་པ་ལ་ཕྱས་དག་སེམས་ཀྱི་གནས་དན་ལེན་ལྡན་པས་དེ་དག་གིས་སྤང་བྱ་མ་ཕྱས་པར་
སྤངས་པ་མིན་ལ། འོན་ཏེ་ཉེན་མོངས་མེད་པ་དྲང་། ཉུང་སོགས་ཀྱིས་གཏུང་བ་མེད་པ་དྲང་།

སྒྲིབ་གཞན་ཡང་མེད་པས་འཁོར་བར་སྤར་ལྟོག་པ་ནི་མིན་ནོ། །དེར་མ་ཟད་ད་དུང་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་མོས་པ་སོགས་དང་འཆམ་པར་ལམ་བཟུང་བ་ལ་སློ་རིག་མི་གསལ་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་སྤངས་པར་ལུས་པ་ཡིན་ལ། ཐུབ་པའི་སྤངས་པ་ནི་གཉེན་པོ་རྫོགས་པར་ཆེས་ལུན་རིང་དུ་གོམས་པའི་བྱིན་སྤང་བྱ་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་ལ་སོགས་པ་ཁྱེའི་གན་རེ། ཐུབ་པ་ནི་རིག་སྒྲུབ་དང་དབང་པོ་སོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱིན་ན། སྒྲིབ་ཟད་པ་མིན་ཞེས་ཟེར་ལ། འདི་ནི་ཕྱོགས་ཆོས་བྱུང་ཅིང་། ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དེའི་བྱིན་ཁུབ་པ་འཁྲལ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རིགས་པས་མཐའ་དབྱེད་ནས་དགག་པ་ནི། ཅི་སྒྲིབ་ནམས་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིན་དེ་ཟད་པ་མེད་ཅེས་ཟེར་རམ། དེ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་ཀྱང་སྤོང་བའི་ཐབས་མེད་པའི་བྱིན་རམ། ཡང་ན་ཐབས་ནི་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུལ་ཀྱང་དེ་མི་ཤེས་པའི་བྱིན་སྒྲིབ་ནམས་མི་ཟད་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ཡོངས་སུ་རྟོག་ཀྱང་ན། དེ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲིབ་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིན་དྲང་། རྒྱ་ཡི་ནི་གཉེན་པོ་གོམས་པས་ཟད་པའི་བྱིན་དྲང་། གང་གིས་རྒྱའི་རྒྱ་བཞེན་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་དེ་སྤོང་བའི་ཐབས་ཤེས་པ་ཡང་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིན་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་བཙུག་ལྟར་འདས་ཉིད་ཁོལ་བ་དོན་གཉེར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉིད་ཀྱིས་རི་ལྟར་གཟེགས་པའི་ཐར་ལམ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རང་དབང་དུ་གསུངས་པའི་སྤྲེས་བུ་ཡིན་པའི་བྱིན། འབྲས་བུ་སྤྲེད་གོས་པ་མེད་པའི་བྱིན་ན་བརྟུན་ཡང་མི་གསུང་རོ། །མདོར་ན་ཀུན་ལ་མ་བུ་ལྟར་བྱུགས་བཅེ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱིན་དང་། སྤར་སྤོབ་ལམ་དུ་མི་རྟག་པ་དང་བདག་མེད་སོགས་སྒོམ་པའི་ཙོམ་པ་ཀུན་ཡང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱོད་པའི་བྱིན་རོ། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བཞེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་སོགས་བྱེད་ཆོས་བཞི་མཐར་བྱིན་པ་མངའ་བའི་སྤྲེས་བུ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིན་ན། ཁོལ་བ་དོན་གཉེར་ལ་མི་སྤྲེད་པའི་ཆད་མའི་སྤྲེས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་

ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོར་བྲིལ་ན་སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་བསམ་སྟོར་ཕྱན་ཆོག་གི་རྒྱ་
ལས་དོན་གཉིས་ཕྱན་ཆོག་གི་ཆད་མའི་སྐྱེས་བུར་རི་ལྟར་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་ལ་ངེས་པ་རྟེན་
པར་བྱས་ནས་རང་གིས་ཀྱང་བསམ་སྟོར་ཕྱན་ཆོག་གི་རྒྱ་ལ་ཅི་རུས་སུ་བསྐྱབས་ནས་དོན་
གཉིས་ཕྱན་ཆོག་སུ་འགྱུར་བར་བྱེད་པ་ནི་གནད་གྱི་དོན་འོ། །

གཉིས་པ་ལུགས་ཐོག་གི་སྟོན་པ་དེ་ལྟར་བྱོན་པའི་ཤེས་བྱེད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
ཁྱད་ཆོས་དེ་དག་སྔ་མ་ལས་སྤི་མ་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཆད་མར་འབྱུབ་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྟོབ་པའི་རང་བཞིན་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་
དང་། དེ་ལས་སྟོན་པ་དང་། དེ་ལས་བཅེ་བ་འབྱུབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་
བཞིའི་གནས་ལུགས་རང་དབང་དུ་སྟོན་པས་སྟོབ་པར་བསྟན་པ་དང་། བསྟན་པ་གསུང་རབ་གྱི་
དོན་བདེན་བཞི་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱད་ཆོས་བཞི་མཆོད་བརྗོད་གྱི་གོ་རིམ་དང་
མཐུན་པར་བཤད་པ་ལས་ཡང་རྟེན་དེ་ལས་ཐོག་སྟེ་བཤད་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་སྟོབ་པ་ནི། གོ་ལ་
བ་དོན་གཉེར་ལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ནི་རང་དབང་དུ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པར་
མཛད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། སྤྱག་བསྐུལ་དང་། ཀྱན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་གྱི་
བདེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱག་བདེན་གྱི་མཆོན་གཞི་བསྐྱབ་པ་དང་། མཆོན་ཉིད་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱག་བསྐུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་
ནི། འོ་ན་སྤྱག་བསྐུལ་གྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ལས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་དུ་འཁོར་
བ་ཅན་གྱི་ཕྱང་པའོ། །དེ་ལ་སོ་སྤྱི་རྣམས་གྱིས་བདེ་བར་མཐོང་ཡང་། འཕགས་པ་རྣམས་གྱིས་
སྤྱག་བསྐུལ་བར་གཟིགས་པ་ཉིད་བདེན་པས་ན། སྤྱག་བསྐུལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་

སྟེ། ཀུན་འབྱུང་སོགས་ལའང་རི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ཐོག་མ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། ཐོག་མ་མེད་པའི་རིགས་འབྲེལ་ས་
སྟེ་བར་བསྐྱབ། ལྷ་མེད་ལས་སྟེ་བ་དགག། །མི་མཐུན་པའི་ལྷ་ལས་སྟེ་བ་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། གང་དག་རི་ཅམ་གོམས་པ་ལས་འདོད་ཆགས་སོགས་དེ་ཅམ་ཆེས་གསལ་བར་སྟེ་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་སྦྱར་སྟོ་གོམས་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་ན་གྱིས་བ་སྟེས་མ་ཐག་
པའི་སྟོ་སོགས་ཀྱང་གོམས་པའི་རིགས་འབྲེལ་ས་ལས་སྟེ་བས། ལྷ་མཆོན་དེ་ཉིད་གྱིས་ཆགས་
སོགས་ཀྱི་རིགས་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པར་གྲུབ་པོ། །འདི་ནི་སྟེ་བ་སྦྱ་མ་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་
དག་ཤོས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤར་ལྟར་རིགས་འབྲེལ་ས་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། གང་ལའང་བཟོས་པ་མེད་
པར་འདོད་ལྷ་ཏུ་འབྱུང་བ་ཉིད་མིན་ཏེ། ལྷ་མེད་ན་སྟེ་བ་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མི་མཐུན་པའི་ལྷ་ལས་སྟེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ལྷ་སོགས་འབའ་ཞིག་
ལས་སྟེ་བ་དགག་པ་དང་། འབྱུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྟེ་བ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་འབྲས་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། ལྷས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་
འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་སོགས་རིགས་འབྲེལ་ས་ལས་སྟེ་བ་
མིན་གྱི། བད་ཀན་ལས་འདོད་ཆགས་དང་། མཁྲིས་པ་ལས་ཞེ་སྤང་དང་། ལྷ་ལས་གཏི་ཐུག་
སྟེའོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་བད་ཀན་སོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་བྱུང་བ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
དེ་དག་ལྷ་མཁྲིས་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་འཇུག་ན། བད་ཀན་ཅན་
འདོད་ཆགས་ལྷ་ལ་ཞེ་སྤང་ཆེ་བ་སོགས་མཐོང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲུལ་ཏེ་དེའི་ཆེ་བད་ཀན་ལ་མཁྲིས་པའི་རྟ་བཞིན་གས་ཆེར་འབྲེས་
པའི་ཕྱིར་ལྷ་འབྲས་འཆོལ་བའི་སྟོན་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་གང་ཐག་དེ་ལ་མཁྲིས་པ་དེའི་དངོས་

འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཞེ་སྤང་དེ་ལས་གཞན་ཡང་དུས་མིན་སྐྱོད་ཀྱི་དང་རྩལ་མང་བ་སོགས་ཅིས་
མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་རིགས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དངོས་རྒྱ་མཁྲིས་པ་ཆང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
མཁྲིས་པས་དུག་གསུམ་ག་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པས་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་
བསྐྱེད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེན་དགས་མ་གང་རུང་དང་ལྡན་པར་མཚུངས་ན་དེ་ཐམས་ཅད་འདོད་
ཆགས་སོགས་མཚུངས་པར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དུག་གསུམ་ནད་གསུམ་སོ་ཀྱན་གྱི་
དངོས་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཅན་ལས་སྐྱེས་པར་མཚུངས་ཀྱང་སྐྱེས་
བུའི་གཞུགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་མི་མཚུངས་པ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་ཅེ་ན།
གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུའི་གཞུགས་ཆེ་ཆུང་དེ་ལ་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་སྟོན་གྱི་ལས་ནམས་བདག་པོའི་སྟེན་
དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེར་ཡང་གཞུགས་ཆེ་ཆུང་མི་རིགས་པའི་ཚད་པ་སྤྲོ་མ་མཚུངས་པར་
འབྲུག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཕེལ་འགྲིབ་མི་མཚུངས་པས་རྒྱ་འབྲས་མིན་པ་དང་། ཡིན་ན་ཏ་ཅང་
ཐལ་བ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ལ། ཏགས་འགོད་པ་དང་། ཚུལ་བསྐྱབ་
བའོ། །དང་སོ་ནི། ཆགས་སོགས་རྟུང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་ཆེགས་བཅད་
གཅིག་སོ་འདི་ལ་འགྲེལ་བ་ནམས་སུ་བཤད་པ་མ་བྱུང་བས་རྩ་ཆོག་དངོས་མིན་པར་གསལ་
ལོ། །དེས་ན་རྒྱང་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ནམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕེལ་བ་ཡོད་ན་ཡང་ཆགས་སོགས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕེལ་བའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་རྒྱང་སོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁྲིས་པས་ལུས་གདུངས་ནས་ཞེ་སྤང་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ཏགས་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ནད་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་
བ་ཡིས་ཞེ་སྤང་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་སྤང་དེ་ཉིད་ནད་ཀྱན་ལས་སྐྱེ་བའང་
ཡིན་དགོས་ན། དེ་ཡང་མིན་ཏེ། ནད་གསུམ་ཆ་མཉམ་ན་ཞེ་སྤང་མཚུངས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར།

ཅ་བའི་རྟགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་མ་དེས་པ་མིན་ཏེ། གང་ཡང་རྒྱ་ནི་འཕེལ་བར་རྒྱུར་བ་ན་འབྲས་བྱ་
 འབྲིབ་པར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་མཁྲིས་པ་འཕེལ་ན་ཆུ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ནད་འཕེལ་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་ཆགས་སོགས་དེ་དག་གི་རྒྱ་གང་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་
 ཀྱི་འབྱུར་བ་ནི་རང་རྒྱ་བདེ་སྟག་ལས་སྦྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཚོར་བ་བདེ་སྟག་བར་མ་གསུམ་ལས་
 དྲག་གསུམ་སྦྱེས་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ནད་གསུམ་ཆུ་མི་མཉམ་པ་ལས་སྦྱེས་པའི་
 ཚོར་བ་སྟག་བསྐྱེད་ཀྱིས་གོགས་བྱས་ནས་གྲུལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་མི་སྦྱེད་པ་ཡིན་པས། ལ་ལར་
 འགལ་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྦྱེ་བ་ཅུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྒྱ་འབྲས་མིན་པར་ཁས་ལེན་
 ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་འདོད་ཆགས་ཅིས་སྦྱེད་སྦྱོས་ཤིག་ཅིས་ངེས་པས། ནད་གསུམ་
 ཆུ་མཉམ་པ་ལས་སྦྱེས་པ་འཕེལ། དེ་ལས་འདོད་ཆགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ནད་གསུམ་ཆུ་མི་མཉམ་
 པ་ལའང་འདོད་ཆགས་ཅན་མཐོང་བས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱོག་པ་འབྲུལ་ལོ། །གཉེན་སོ་དང་ལྷན་
 པ་གཞན་ནི་དེ་གསུམ་ཆུ་མཉམ་ནུང་ཆགས་པ་སྦྱེ་བ་མིན་པས། རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྗེས་འགོ་ཡང་
 འབྲུལ་ལོ། །ཡང་གཞན་འགའ་ཞིག་ནི་སྦྱེ་བ་ཟད་ནས་ཁྱུ་འཇོག་གུང་ད་དུང་ཆགས་པ་སྦྱེ་བར་
 མཐོང་བས། དེ་ལའང་ཕྱོག་པ་འབྲུལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཆགས་པ་སྦྱེ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་མེད་གཅིག་
 ལ་བཞེན་ནས་སྦྱེ་བ་འཕེལ་བའི་དེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་འདྲ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་
 པ་དག་སོ་མི་འབྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་གཞུགས་མཛེས་པ་སོགས་ཀྱང་ཆགས་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཡན་ལག་ཀྱི་མེད་མི་རུང་གི་རྒྱར་མ་དེས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཞུགས་མཛེས་སྟེ་དེས་པ་མེད་པར་ཆགས་པ་འབྱུང་བའང་མིན་པར་ཐལ། དེར་
 ཚད་མས་དེས་པ་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུགས་མཛེས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མི་
 འཛིན་པ་ལའང་ཆགས་པ་སྦྱེ་བར་འབྱུར་བས། དེར་འཛིན་པའང་ཆགས་པའི་རྒྱ་མིན་ནོ། །གལ་
 ཏེ་ཡུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཆགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན། འོ་ན་དེར་འཛིན་པ་ལ་རྒྱ་

ཅི་དགོས། ལུལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་གནས་པ་ཙམ་མོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་དེ་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་རྒྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གནམ་སྐབས་གྲང་ལ་བད་ཀན་ལྷག་པར་འཕེལ་བཞིན་པའི་
གང་ཟག་ཆགས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དེ་འདྲ་ཞེ་སྟེ་ཅན་དུ་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འདོད་
ཆགས་ཅན་གང་ཞིག །ཆགས་སྒྲུང་དང་དེ་གཉིས་འཛིན་སྒྲུངས་ཀྱི་ངོ་བོ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྒྲུང་བ་ནི། རིགས་པ་སྤྱོད་པ་གྲང་གི་ལུགས་ལ་འདོད་
ཆགས་ལ་སོགས་པ་རིགས་མཐུན་ཀྱི་བྲག་ཆགས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རྒྱ་ལས་པས་ནི་འཇུག་
པར་འགྱུར་བ་དེའི་ལུགས་ལ་ནི་ཆགས་སྒྲུང་ཅན་པན་ཚུན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་
འདིར་ཐལ་བ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་འབྲུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བར་དགག་པ་ལ་གཉིས། བཤད་ཟིན་ཐོན་པ་
ལ་སྒྱུར་བ་དང་། ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་འགོག་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་ཆགས་སོགས་འབྲུང་བའི་དངོས་
འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་ཡང་བཀྲག་སྟེ། དེ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གི་འབྲེལ་བ་འབྲལ་བར་
བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུང་བཞི་ཆགས་སོགས་གནས་པའི་རྟེན་ཡིན་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
སྒྲུང་ཡོད་མེད་དག་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཀྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་དཔེ་དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱིས་འབྲུང་
འགྱུར་འབྲུང་བ་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔེ་
མ་གྲུབ་སྟེ། དཀྱར་པོ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་འགྱུར་ནམས་ས་རྩ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་ལ་
བརྟེན་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་མ་ཕྱི་མ་ལས་དོན་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེའི་རྟེན་ཀྱི་སྒྲ་དོན་ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་དོན་ནམ། ཡང་ན་རང་གི་རྟེན་

དྲུག་དྲུང་ངོ་པོ་དབྱེད་མེད་པར་ནི་གནས་པའི་ཕྱིར་དུ་རག་ལས་པ་ཞིག་ན་རྟེན་ཡིན་གྱི། གཞན་
 དུ་རྟེན་ཡིན་པར་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། རོན་བསྐྱུས་ན་གང་དང་འབྲེལ་བ་གཉིས་སོ་གང་རུང་
 ཡོད་ན་དེའི་རྟེན་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མིན་ཞེས་པའོ། །རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་དགོས་སོ་
 ཞེས་སྒྲིབ་བསྐྱུས་པར་འདུག་གི་འབྲུང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་སྒྲིབ་བ་གཞུང་གི་རོན་མིན་ནོ། །གྲུ་
 ཏེ་ཆང་དང་དེའི་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་གནས་སྐབས་ཆོགས་པ་གཅིག་ཀྱང་ནམ་
 ཡང་སོ་སོར་འབྲེལ་མི་རུང་བ་མིན་པས་དབྱེད་ཡོད་ཅེ་ན་ཆང་གི་དངོས་སོ་ལས་དེའི་རྒྱས་པ་
 རོན་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་གྲུབ་བདེ་མཇས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱས་པ་འདིག་
 ན་རྒྱས་པ་ཅན་གྱི་དངོས་སོ་ཡང་འདིག་པར་འགྱུར་ལ། ཅི་སྟེ་རྟེན་ཆང་ལྟ་བུ་ཆང་བར་གནས་
 ན་བརྟེན་པ་སྒྲིབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་འདིག་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མེ་གནས་ན་ཆ་བ་མི་སྟོག་པ་
 བཞིན་ནོ། །གྲུ་ཏེ་འབྲུང་སེམས་ཀྱང་དཔེ་དེ་དང་མཚུངས་པར་མཇས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ།
 དབང་པོ་སོ་སོར་སྒྲུབ་བ་ཐ་དྲད་པ་ཅན་དུ་རྟོགས་པས། འབྲུང་སེམས་ནི་མཇས་ཐ་དྲད་པ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་ན་སེམས་ནི་ཡིད་དབང་གི་སྟོང་ཡུལ་དང་། ཅིག་ཤོས་ནི་ལྷས་དབང་གི་སྟོང་
 ཡུལ་ཡིན་པས། སྒྲུབ་བ་ཐ་དྲད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་འདི་ལྷས་ཀྱི་འབྲུང་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། རི་
 མེད་ལྷས་ནི་ནམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་གྱི་བར་དུ་དཔེར་ན་གཟུགས་སོགས་འབྲུང་བ་ལ་རི་ལྷར་
 བརྟེན་པ་བཞིན་དུ་ཡིད་ཀྱི་ངོ་པོ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། དེ་ལྟ་མིན་པ་སྟོང་
 བས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་འབྲུང་བའི་རྗེས་སུ་
 རྟེན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲིབ་འབྲུང་བ་ལ་མི་སྟོན་པར་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གལ་ཏེ་འབྲུང་བ་ལ་སྟོན་ཀྱང་དམིགས་སྟེན་དབང་གིས་ནམ་པ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་
 བོ་ཞེ་ན། ཡིད་སྟོན་ནམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སྒྲིབ་བ་ཅན་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་རོན་གྱི་གཞན་དབང་

ཅན་ཉིད་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །དེས་ན་ལུས་སེམས་རྟེན་དང་བརྟེན་
པ་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མི་རུང་བ་གྲང་གི་ཆེ་ལྟོས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྡེ་མ་འགྲུའ་ཞིག་
གིས་བཞག་པ་སྤྱི་མ་འགྲུའ་ཞིག་གིས་རྟེན་བྱས་ནས་བག་ཆགས་སྟངས་པའི་རྒྱུ་འགྱུར་བ་དེས་
ནུ་ཤེས་པ་སྡེ་མ་འགྲུའ་ཞིག་ལས་སྤྱི་མ་འགྲུའ་ཞིག་འབྱུང་བ་ཡིན་གྱི་འབྱུང་བ་དང་དབྱུགས་
སོགས་གང་ལས་ཀྱང་མིན་ནོ་ཞེས་བཀག་པས་གྲུབ་པའི་དོན་བསྟུ་བཤོ། །

གཉིས་པ་འཁོར་བ་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་
བྱེད་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་། འགལ་བྱེད་མིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་མཉམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་ལེན་དུ་རུང་བ་མིན་པའི་
བྱིན་ཡང་འཁོར་བའི་སྤྱི་བ་ལ་ཐོག་མ་མེད་པར་འབྱུབ་སྟེ། ཡང་གིས་ནི་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་
མ་ཐད་ཅེས་པའོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོ་ཐུམས་ཅད་ནི་རྣམ་ཤེས་སྤྱིད་པའི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བའི་
ཚུལ་དུ་ལྡན་པའི་བྱིན་རྣམ་ཤེས་མཉམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཉིད་ལེན་དུ་ཁོ་བོ་ཅག་ཀྱང་མི་འདོད་དོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྩ་སོགས་ཀྱི་ཅེ་ན་སྤྱང་ཆེན་བརྒྱ་སོགས་སྤྱོད་ཆེ་མ་མཐོང་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟེ་
དགོས་ན་དེ་སྐད་དུ་གྲངས་ཅན་པ་སྟུགས་དང་འབྲས་པ་ལས་གཞན་ངོ་མཚར་དང་བཅས་པ་སྟེ་
ཞིག་བརྗོད་པའི་ཅོལ་བ་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་འོས་སོ། །རྩ་ཀྱང་གཅིག་ལ་སྤྱང་ཆེན་བརྒྱ་ཡོད་པར་
ཐལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ལ་སྟོན་ཆགས་སྤྱོད་པ་བརྒྱ་ཡོད་སྤྱིད་ཅིང་། དེ་ཡོད་ན་སྤྱང་ཆེན་བརྒྱའི་
རྣམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བས་ཡིན་ཏེ། གྲགས་ཆེད། །སྟོན་སྤྱིད་དམ་བཅའ་འགོག་པ་ནི། རྒྱ་ནི་
ལན་བརྒྱར་རྣམ་པར་བྱེ་ཞིང་བརྟགས་ན་ཡང་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་གང་ཞིག་སྤྱང་རུང་དུ་འགྱུར་
བའི་ངོ་བོ་དེ་ནི་སྤྱང་རྒྱུའི་དུས་སུ་མི་སྤྱང་བས། རི་ལྟ་ན་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་དེ་ནི་ཡོད་པར་འགྱུར་
ཏེ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་འགལ་བྱེད་མིགས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་འཕེན་

པའི་ཐལ་བ་བརྗོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་ལོ་མེད་པར་སེམས་ཅན་གསར་དུ་འབྱུང་བ་ལས་ན། ཆགས་པ་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་ངེས་མེད་སྤྱི་ཆོགས་སུ་ཆེ་འདིར་གསར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་འཕངས་པའི་རང་རྒྱུད་ནི། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ལོ་མེད་མ་ཡིན་པ་ཕྱིས་སེམས་ཅན་དུ་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མེད་དེ། སེམས་ཅན་དེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེས་ཅོང་ནས་ཆགས་ཅན་དུ་རིགས་ངེས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཐ་མལ་པའི་སྐྱེས་བུ་བཞིན། ཞེས་བཤམས། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉེར་ལེན་མཚུངས་པ་དང་པོ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། ཕྱིས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བོ་སུ་ཡང་འབྱུང་བའི་བདུག་ཉིད་ལས་མ་འདྲས་པའི་ཕྱིར་གྲལ་ཏེ་ཀུན་གྲང་ཆགས་སོགས་དང་ལྡན་ན། དང་པོ་ནས་ཆགས་བྲལ་དུ་སྐྱེ་བ་གལ་སྲིད་ཅེ་ན། འོ་ན་ཐམས་ཅད་གྲང་འདོད་ཆགས་ཆེ་རྒྱུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེའི་དངོས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གྲལ་ཏེ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཁྱད་པར་ལས་ཆགས་སོགས་ཆེ་རྒྱུ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སློག་ཆགས་རྣམས་ལ་སློག་ཆགས་དང་ཆེས་སློག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཤས་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་ལོ། །འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་ཆེས་སློག་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་མེད་དུ་རྒྱག་ཀྱང་། ཆགས་སོགས་ཆེ་རྒྱུ་གི་ཁྱད་པར་འདིའི་རྟེན་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་འབྱུང་བ་དང་ལུལ་བྱུང་འབྱེད་པའི་འབྱེལ་བ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡོད་པ་ལས་ཆགས་སོགས་ཡོད་པ་དང་འབྱུང་བ་དེ་མེད་པ་ལས་ཆགས་སོགས་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྟོག་གི་འབྱེལ་བ་བྱུང་བར་ཡང་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་ན་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པར་

ཁས་སྒྲངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་ཐ་དྲ་ཀྱང་རྒྱ་མཚུངས་པའི་བདུག་ཉིད་
འབྱུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་སྲུ་ལའང་མི་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་གཏན་ཟད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཆགས་སོགས་རིགས་འདྲ་ལས་མིན་པར་ཁྱོད་འདོད་པ་ལྟར་ཡིན་ན།
འབྱུང་བའི་བདུག་ཉིད་འདྲ་བ་ཆགས་སོགས་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱུའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་
ཀྱན་ལ་འདོད་ཆགས་ཆེ་ཆུང་ཡང་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན་གྲེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་
ལ་རྒྱ་མཚུངས་པའི་བདུག་ཉིད་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་བ་ལང་གི་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་བ་ལང་
དང་ཆེས་བ་ལང་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་མི་འཆར་བའོ། །རྒྱང་འཕེན་བྲིད་རང་གི་ལྷགས་འདིར་
ཡང་ས་སོགས་ལ་སྟོག་ཆགས་ཉིད་དང་ཆེས་སྟོག་ཆགས་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་བྲད་པར་ཀྱི་
རིམ་པ་ལ་ལར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཉེར་ལེན་འབྱུང་བར་མཚུངས་པ་ལ་ཆགས་སོགས་
ཆེ་ཆུང་གི་བྲད་པར་མཚུངས་དགོས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཆགས་ཅན་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྩོ་བ་ལ་
ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པའི་བྲད་པར་ཡོད་ཏེ་ཡང་། རྩོ་བ་མེད་པའི་མེ་འགྲའ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་
བཞིན་དུ། འདིར་ཡང་ཆགས་པ་ཆེ་ཆུང་ཡེ་མེད་མི་སྲིད་དོ་ཞེ་ན། དཔེ་དོན་མཚུངས་པ་མིན་
ཏེ། རྩོ་བ་ལས་མེ་རྩལ་གཞན་ཡིན་པ་ཆད་མས་བཀྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གྲང་ཞིག་ལྷས་ལས་དོན་
གཞན་དུ་ཡོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཆགས་སོགས་ནི་འབྱུང་བའི་བྲད་པར་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་རིམ་པ་
དྲང་ལྟར་པ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དེ་དུག་གི་འཕེལ་འགྲིབ་དེའི་བྲད་པར་ནི་འབྱུང་
བའི་སྐྱབས་ལ་ལར་ཁྱོད་རྒྱན་ཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་འཕེལ་འགྲིབ་མཚུངས་པ་བཀག་ཟིན་
པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་སྤྲུལ་བྱའི་ཆོས་དཀྱར་པོ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། སྤྲུལ་བྱའི་གཟུགས་སོགས་བཞིན་དུ་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བ་ལ་གནས་པར་ངེས་པ་མིན་

ཏེ། གཟུགས་སོགས་དེ་དྲག་འབྱུང་བ་དང་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱོད་དེ་ལྟ་མིན་པའི་
ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་དེ་གཉིས་འབྱུང་བ་དང་འབྲལ་མི་རུང་བར་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། གཞན་དུ་
ན་ཆགས་སྤང་སོགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། རོན་ནི་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་བར་ཐལ། ཉེར་
ལེན་འབྱུང་བ་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །དམིགས་སྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་ཆགས་
སོགས་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཆགས་སོགས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱོ་བཏགས་པའི་ཡུལ་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་ཡུལ་ཡང་ཁྱོད་རེས་འགར་སྐྱེ་བར་ངེས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རོན་བསྐྱབ་བ་གཉིས་པ་ནི། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་རང་རིགས་སྤྲུལ་དྲུང་བའི་
ཕྱིར་ཐ་མལ་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་སོགས་འབྱུང་བའི་ངེས་པ་མེད་པའམ་ཡང་ན་གཏན་མི་འབྱུང་
བར་ཐལ་པོ། །གཤམ་ཏེ་སྐལ་མཉམ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པའི་
ཕྱིར་ཆགས་སོགས་ཀྱི་སྐྱོ་རྣམས་ཀྱན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་ཀྱན་གྱི་ཆེ་སྐྱེ་བར་འབྱུང་རོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བའིན་གྱི་བྱང་ཆོས་བཞི་རིམ་གྱིས་བཤད་པ་ལ། དང་པོ་མི་རྟག་པ་ནི།
ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་དེ་ནི་རེས་འགའ་ཉིད་དམིགས་པའི་ཕྱིར་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ནི། ཉེས་པའི་རྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་
གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྐྱབ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་ནི། རང་དབང་བའི་བདུག་མིན་ཏེ། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་
ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྐྱོང་པའི་རྣམ་པ་ནི། རོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཏེ། རང་དབང་
ཅན་གྱི་བདག་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའམ་མིན་པའི་ཕྱིར། བདག་དེ་སྤང་པོའི་རྒྱ་མིན་པས་
དེ་ཡང་དེས་བྱིན་གྱིས་སྐྱོབ་པ་མིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་བདག་དེ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
རྟག་པ་དེ་རི་ལྟར་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་ཏེ། མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟག་པ་རྒྱ་མིན་པ་དེའི་

ཕྱིར་རྒྱ་རྟག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ལས་ཕྱང་པོ་དུ་མ་ནི་དུས་སྔ་ཕྱི་ཐ་དྲད་པར་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་
རོ། །གཟུགས་འདྲིན་དབང་མདོན་ལྟ་བུ་ལ་བདག་སྐྱོན་སོགས་རྒྱ་གཞན་དྲག་ནི་ཆོགས་ན་ཡང་
འབྲས་བུ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་གཞན་ཡོད་པར་རྗེས་སྤྱད་པོག་པར་འགྱུར་ན། དེ་ནི་རྟག་
པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་པས་དེས་ཀྱང་རྟག་པ་རྒྱ་མེན་པར་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་ལ་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལས། དང་པོ་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ནི། རེས་
འགྲའ་སྐྱེ་བ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྤྱག་བསྐྱེད་འདི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་ལ། གལ་ཏེ་རྒྱ་
བཅས་མིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་ཏེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་མེད་པ་ནི་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་དུས་རྟག་
དུ་ཡོད་པ་འམ་ཡང་ན་ནམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །རྗེ་ལྟར་ཆེར་མ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱི་ཚེ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མེད་པ་དེ་ལྟར་དངོས་པོ་འདི་དྲག་རྒྱ་མེད་དུ་འབྱུང་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ནི་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་སྤྱོད་པ་པ་སོགས་ཁ་ཅིག་རབ་དུ་བརྗོད་དོ། །དེའི་
ལན་ནི། དངོས་པོ་གཞན་སྔ་མ་གྲང་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཕྱི་མ་གྲང་སྐྱེ་བའམ་སྔ་མ་གྲང་འགྱུར་ན་
ཡང་ཕྱི་མ་གང་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་དེའི་རྒྱ་ཡིན་པར་རབ་དུ་བརྗོད་ལ། ཚུལ་དེ་ནི་ཆེར་
མའི་ཚེ་སོགས་དེ་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པས། རྒྱ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པོ། །འོ་ན་བྱར་གཟུགས་དང་
ཆོགས་པ་གཅིག་པའི་རེག་བྱ་ཡང་བྱར་གཟུགས་མཐོང་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་ཐལ།
གང་ཡོད་ན་ཡོད་ལ་མེད་ན་མེད་པའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་དོན་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་འབྲའི་རེག་པ་
གཟུགས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་ནི་རྒྱ་མཚན་
བཟགས་པ་བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་ནི། ཕྱིར་རྟག་པ་རྣམས་རྒྱ་ཡིན་པ་བཀྱག་ཅིང་། ཁྱད་
པར་དབང་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྤྱག་བསྐྱེད་འབྱུང་སྤྱིད་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་
ལ་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིས་ནི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་

འབྱུང་བ་བཀག་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་ལས་ཉོན་སོགས་ཚོགས་པ་ལས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་དགོས་པར་
བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་རབ་སྐྱེའི་ནམ་པ་ནི། རྒྱ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱ་ལས་མི་སྐྱེ་བ་དེའི་ཕྱིར་
སྲིད་པ་མངོན་པར་འདོད་པའི་སྲིད་སྲིད་ཉིད་སྤྲུག་བསྐྱེད་རབ་ཏུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། གྲང་
གི་ཕྱིར་ན་མི་ནམས་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་ནི་གང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཅིང་ལེན་པ་ནི་
དེ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་འཛིན་ཞེས་པ་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་
ལེན་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ལེན་པ་དང་ནམ་གངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྲིད་སྲིད་ཁོ་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་
ལས་སྲིད་པ་གསུམ་ག་རྒྱར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་སྲིད་པ་དེ་ནི་སྲིད་
འདོད་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡིན་ལ། གྲང་གི་ཕྱིར་ཡང་སློབ་ཆགས་ནམས་རིམ་བཞིན་བདེ་སྤྲུག་ལ་ཐོབ་
པར་འདོད་པ་དྲང་འདོར་བར་འདོད་པས་འཇུག་པ་དེ་དག་ནི་འདོད་སྲིད་དྲང་འཇིག་སྲིད་ཡིན་
པར་འདོད་པས་གསུམ་ག་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་སྲིད་པ་མངོན་འདོད་སྲིད་སྲིད་དང་། བདེ་བ་
ཐོབ་འདོད་འདོད་སྲིད་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་འཇིག་སྲིད་ཡིན་པས། གསུམ་ག་འཁོར་
པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། གཞན་གཉིས་ནི་དང་པོས་མཚོན་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུ་གྱི་ནམ་པ་ལ་གསུམ། སྲིད་པ་རྒྱུ་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་
འགོད་པ་དང་། མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་བདུག་ཏུ་ཆགས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལས་
བདེ་བ་མིན་པ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས་པས་དམན་པའི་ཡུལ་ཀྱན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་འབྱུར་བ་
དེའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་འདོད་ཆགས་ནི་སྲིད་པ་འཁོར་བའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྲིད་པ་འདོད་ཆགས་ནི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་
བྱེད་ནི་སྤང་བ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ནི་སྤྱོད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ནམས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་དང་། དེ་རྒྱ་མ་དམིགས་པའི་ཉགས་ཀྱིས་ཀྱང་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་ལུས་མེད་ལ་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར་ལུས་ལས་ཀྱང་ནི་འདོད་ཆགས་འབྱུང་སྟེ། དཔེར་ན་ཆགས་བྱལ་སྐྱེ་བ་མ་མཐོང་བས་
ཆགས་པ་སྤིང་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཆགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅམ་
དུ་ནི་རང་ལུགས་ཀྱང་ཁྱེད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ན་འདོད་ལ། སྤང་ནི་ལུས་ཆགས་པའི་ཉརྟ་ལེན་
དང་རྒྱུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པ་ཉིད་ནི་བསལ་བ་ཡིན་པས། དེ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ན་མ་གྲུབ་
ངོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུར་འཕེན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་པའི་རིགས་པ་ཆགས་པ་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་
འདིའི་རྗེས་སྐྱེ་འབྲངས་ཤིང་། དཔེ་དོན་དེ་ལྟར་སྒྱུར་བར་འདོད་ན་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་
འདོད་པ་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མེད་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གྲུལ་ཏེ་ལུས་སྐྱེས་པ་ལ་ཆགས་
པ་མཐོང་གི་གཞན་ལ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལུས་སྐྱེ་བ་དྲང་ལྟན་ཅིག་འདོད་ཆགས་འབྱུང་གི་སྤང་
མ་ཡིན་པས་ལུས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ཆེ་འདིའི་འདོད་ཆགས་དང་
པོ་ནི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རིགས་འདྲ་སྤང་སོང་བ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་གྲུབ་པས་
ཆེ་སྤྱི་མ་ཡོད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མ་རིག་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་། མེད་པ་
གསུམ་ག་སྟག་བསྟལ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་བཞིན་དུ་སྐབས་འདིར་མེད་པ་གཅིག་ཏུ་ལས་མ་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། མི་ཤེས་ཚོངས་པ་སྤྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་འཆད་འགྱུར་གྱི་ཁྱད་པར་གཉིས་
མ་ཆང་བས་མ་བཟོད་ལ། སྤྱད་པ་ཉིད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་སྤྱད་པའི་རྒྱ་ནི་བསྐྱལ་ཞིང་
འཕེན་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དྲང་། དེ་མ་ཐག་སྤིང་པ་འབྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བཤད་
ངོ། །ཚོངས་པ་ལ་མ་ཆང་བའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ནི་སྤྱད་པ་ལ་བཤད་པའི་ཁྱད་པར་དེ་གཉིས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱང་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤིང་པ་དེ་ཡོད་ན་ཡོད་ཅིང་།
མེད་ན་མེད་པས་དེའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་པའི་ཐ་མ་ནི་ལམ་གྱི་ངེས་འབྱེན་དང་
འབྲུག་པ་གཅིག་གིས་འཆད་པས་འདིར་བྱུང་དུ་མ་གསུངས་ལ། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། འགོག་
པའི་རྣམ་པ། ཞི་བའི་རྣམ་པ། གྲུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པའོ། །དང་པོ་ལ། འགོག་བདེན་སྒྲིབ་པའི་ཉགས་
འགོད་པ་དང་། ཚྱོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་རོ་པོར་གྱུར་བའི་ཕུང་པོ་དེ་ནི་རྒྱུན་
འགག་ཏུ་མི་བྱུང་བའི་གཏན་དུ་བ་མིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུ་ལ་འགལ་རྒྱུ་གྱི་གོགས་དང་། མཐུན་
རྒྱུ་གྱི་གོགས་མ་ཆང་བ་སོགས་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དག་དོན་ནི། ཐ་མ་ལ་པའི་ཕུང་པོ་ཆོས་
ཅན། རྒྱུན་ཟད་དུ་མི་བྱུང་བའི་གཏན་དུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་རྒྱུའི་རིགས་ལ་གཞོད་བྱེད་གྱི་
གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གང་འབྲས་སྤྱ་ལོང་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་ལ་གཞོད་བྱེད་
སྟོབས་ལྡན་མཐོང་བས་དེ་ཟད་པར་དམིགས་པ་བཞིན་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚྱོད་སྤང་ལ་གསུམ། ཐར་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐར་པ་དོན་
གཉེར་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐར་ནས་འཁོར་བར་སྐད་ཅིག་གྱུར་གནས་པ་མི་སྤྱིད་
པར་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བ་པོའི་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་ཅེ་ན།
མ་ཡིན་ཏེ། ཚྱོད་པ་དེ་ལ་འདོད་དུང་ཉགས་མ་གྲུབ་གྱི་ལན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཕུང་
པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་གིས་ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་འདོད་ལ། ཕུང་པོར་བཏགས་ཅིམ་
གྱི་བདག་གིས་དེ་ཐོབ་པ་མེད་པར་མ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཁོར་བར་བཅིངས་པའི་བདག་མེད་ན། དེ་གྲོལ་བའི་དོན་དུ་ལམ་ལ་
འབད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཞེས་གཞན་སྤེ་ཐར་པ་འདོད་པ་དག་གིས་ཚྱོད་དོ། །ལན་
ནི། ཇི་སྤྱད་བདག་ཆགས་མ་བཅོམ་ཞིང་། དེ་ནི་བདག་འདི་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་གདུང་བར་འགྱུར་
བ་དེ་སྤྱད་དུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་པ་པོའི་བདག་ཏུ་སྤྱོད་བཏགས་ནས་སེམས་ཞི་བདེའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་ནི་
གནས་པ་མེད་པས། གྲོལ་བ་པོ་རང་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་བདག་ནི་མེད་ན་ཡང་ལོག་པར་སྤྱོད་འདོགས་

པའི་སྤྱག་བསྐུལ་དང་དེ་མེད་བ་པོ་སོགས་གཞོམ་པའི་ཕྱིར་དུ་བཙོན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། འཁོར་བར་གནས་པ་ཆགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ན། ཆགས་བྲལ་
འཁོར་བར་གནས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་དགྲ་བཙུག་པ་འཁོར་
བར་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྤྱོད་གྱི་
ལས་གྱིས་འཕངས་པའི་སྐྱེ་ཆའི་ལྷག་མ་མ་རྩོགས་པས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་གྱིས་འཕངས་པ་
ལས་སྐྱེ་ཆའི་ལྷག་མ་ཅུང་ཟད་གནས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། དེ་དེ་མ་ཐག་ལྷོག་མེད་དེ་ལྷོག་
པར་འདོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་སྲིད་པའི་སྲིད་པ་ལས་རྣམ་པར་བརྟལ་བའི་དགྲ་
བཙུག་པ་དག་རང་རྒྱུད་གྱི་ལས་དེས་སྲིད་པ་གཞུན་འཕེན་བྱས་པ་མི་ཡིན་ཏེ། དེའི་ལྷན་ཅིག་
བྱེད་པའི་རྒྱུན་སྲིད་པ་བདུ་བར་བཙུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞེ་བའི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ། ཆགས་བྲལ་ཉེས་པ་མ་ཟད་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ།
སྲིད་པ་ལས་མ་གྲོལ་བར་ཐལ་བ་སྤང་བ། བདག་འཛིན་སྲིད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདག་ལྟ་མ་སྤངས་པར་ཐལ་བ། འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་
སྤང་བ། ཆགས་བྲལ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲ་བཙུག་པས་བདག་ལྟ་མ་
སྤང་བར་ཐལ། སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་བཅེ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་ལྟ་སྤངས་པ་དང་སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐུལ་བར་ཤེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་
པས། ལས་ཉོན་གྱི་འདུ་བྱེད་སྤྱོད་མའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའི་ཆོས་ཅམ་ལ་བརྟགས་
པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་རང་རྒྱ་བྱལ་བའི་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་
བ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གལ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་འདོད་ཆགས་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། དགྲ་བཙུག་པས་སེམས་ཅན་ལ་བཅེ་
བའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཅན་དུ་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སོ་སྐྱེ་དེ་དག་ནི་རང་དབང་བའི་བདུག་མིན་པའི་ཆོས་

ཚམ་ལ་ནི་བདག་གཞན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་ལས་ཆགས་སྤངསྒྲེལ་ཞིང་། དཔྱ་བཅོམ་པས་འདུ་བྱེད་སྤྱུ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པར་རིག་ཚམ་ལས་ནི་བཅེ་བ་སྒྲེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཆགས་བྲལ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། དེ་ཞེ་སྤང་ཅན་དུ་སེམས་ཅན་པན་ཚུན་དུ་འཐབ་པ་སོགས་ལ་མི་དགའ་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། གཏི་སྤྱུ་ནི་ཆགས་སོགས་ཉེས་པའི་ཆོགས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་བདག་གམ་སེམས་ཅན་རང་དབང་དུ་འཛིན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དཔྱ་བཅོམ་ལ་དེ་མེད་པས་ཉེས་རྒྱུ་ལས་ཁོ་བ་མིན་ཏེ། དེས་ན་བཅེ་བ་ནི་ཉེས་མེད་དེ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགོ་རྩ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷག་བཅས་དཔྱ་བཅོམ་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་འདི་ཟད་ནས་སྒྲེལ་བ་གཞན་དུ་ཉིང་མཆམས་མི་སྒྲུར་བའི་བྱིར། ལས་ཀྱི་ལྷག་མ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རྒྱས་པ་མ་ཟད་ན་ཡང་། གྲུང་དེ་ད་ལྟ་གནས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཉིད་དུ་གནས་པའི་བྱིར། འོན་ཏེ་སྒྲིང་རྩེ་དམན་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་ཡང་འཁོར་བར་གནས་པའི་འབད་རྩལ་ཆེན་པོ་ནི་མེད་ལ། གྲུང་དྲག་བཅེ་བ་ཆེན་པོ་པ་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་དེ་དག་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་རྩལ་ནི་འཁོར་བ་རི་སྤིང་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱུངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྲུལ་ཏེ་འཛིག་ཆོགས་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བའི་བྱིར་འཕགས་པའི་ལམ་དང་པོར་ནི་ཐོབ་མ་ཐག་དུ་སྤིང་བ་བྱི་མར་མཆམས་སྒྲུར་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་མི་འདོད་པ་དག་གིས་ཅོད་དོ། །ལན་ནི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་པ་མ་སྤངས་པའི་བྱིར་འཕགས་ལམ་དང་པོ་སྟེ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཀྱང་ད་དུང་སྤིང་བར་སྒྲེལ་བ་མི་འགལ་ལ། གལ་ཏེ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་སྤངས་ནུའང་ཡང་སྤིད་པར་སྒྲེལ་བ་གྲུལ་ཡོད་དེ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །རྒྱུ་ཞུགས་སོགས་ལ་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྒྲེས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདག་བདེ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་

པ་འཇམ། སྤྱག་བསྐྱེད་བར་མར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྤྲུལ་ལ་ཐོབ་འདོད་དང་ཕྱི་མ་དང་བུལ་བར་
འདོད་པ་ནི་དཔེ་སྤྲུལ་པའི་སྒྲིལ་མཛོད་གྱུར་བ་ཡོད་ཅིང་། དེ་འབྲེལ་མཛོད་ཞེན་གྱི་ཡིན་པ་དེ་
བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་སོགས་འདིག་ལྟ་ལྟ་ཅིག་སྤྱེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བདེ་བ་ཐོབ་འདོད་ཡོད་ན་ངར་འདྲིན་སྤྲུལ་སྤྱེས་ཡོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ང་
ཞེས་རང་དབང་བའི་བདག་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་སྤྱི་འགྲུལ་ཡང་བདག་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་
ཞིང་། བདག་ལ་སྤྱི་བ་མེད་པར་ཡང་བདེ་བ་འདོད་པས་ལས་གསོག་པ་ལ་མཛོད་པར་རྒྱག་
པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་གྲུ་ལོ་མ་པའི་རྣམ་པ་ནི། བདག་རྟག་པ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་གཞིར་དགོས་སོ་ཞེ་
ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱག་བསྐྱེད་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་འཆིང་བྱེད་ཡིན་ལ། རྟག་པ་ལ་ཚུལ་དེ་གྲང་ལས་
འཐད་དེ་མི་འཐད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་སྤྱེ་བའི་རྒྱ་ཉིད་ནི་ཐར་པ་ཡིན་ལ། རྟག་པ་ལ་
དེ་གྲང་ལས་འཐད་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། མང་བཀྱར་བ་ན་རེ། རྟག་མི་རྟག་གང་དུ་ཡང་བརྟེན་
དུ་མེད་པའི་བདག་དེ་འཆིང་གྲོལ་གྱི་གཞི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་རྟག་ཉིད་དུ་བརྟེན་དུ་མེད་པའི་
བདག་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འགྲུལ་ཡིའང་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་གང་དུ་འང་བརྟེན་བྱ་མི་ནི་ན།
ཚུལ་དེ་ལའང་བཅིངས་པ་དྲང་ཐར་པའི་རྣམ་གཞག་རི་ལྟ་བུར་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མདོར་
ན་གྲང་གི་རྟེན་བཞིན་འདིག་པ་མེད་པ་དེ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟག་ཅེས་བརྟེན་པས། དེས་
ནི་བརྟེན་མེད་གྱི་ངོ་ཆའི་ལྟ་བ་འདི་སྤོངས་ལ། བདག་དེ་ནི་རྟག་པར་སྤྱོད་ཤིག །

བཞི་པ་ལམ་བདེན་ལ་གཉིས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྐྱུབ་
པ་དང་། བདག་འདྲིན་མིན་པའི་རྩ་བར་བསྐྱུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། གྲོལ་ལམ་ངོས་བཟུང་བ་
དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བ་ཤུད་ཟེན་པའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལམ་
དེ་གོམས་པ་ལས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་ཟད་ནས་གནུས་གྱུར་མཐར་ཕྱིན་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཐར་

ལམ་དངོས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྤངས་པ་སྤྲོད་པའི་ཚྭ་སྤང་། བེ་མ་ལྗོག་ཏུ་མི་རུང་བའི་
 ཚྭ་སྤང་། རུང་ཐད་ལྗོག་ཀྱང་གཏན་ལྗོག་མི་སྲིད་པའི་ཚྭ་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ལ། སྤངས་པ་
 མཐར་ཕྱིན་ལྗོག་མི་སྲིད་པ། དེ་ལྗོག་པའི་ཐབས། བདག་མེད་ཚྭ་གས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་
 འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། གནས་གྱུར་པའི་སེམས་ལ་
 ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པ། ཡོད་ཀྱང་ཡུན་དུ་གནས་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་རེ་ཞིག་
 ཉེས་པ་ཡེ་མེད་དུ་གནས་གྱུར་ཀྱང་ལམ་སྤྲོད་མེད་གསར་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་སྒྲིལ་ནི་ཆགས་
 སོགས་སྤང་ཡང་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བྱི་མ་གཉིས་མི་འཐད་པའི་ཚྭ་
 པའོ། །ལན་ནི། ཉེས་པ་གང་དག་སྤང་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་གྱིས་ཉེས་པའི་ཙ་བ་རྒྱས་
 པ་མེད་པར་བྱས་ཟེན་པའི་བྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་བསྟན་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཡུལ་དང་
 མཐུན་པར་འཛིན་པའི་ཁྱད་ཆས་ནི། ཡུལ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་དྲུང་། ཡུལ་རི་ལྟར་
 ཡོད་པ་ཡི་ནི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུལ་ཅན་རྣམ་ཤེས་འདིའི་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་འདྲ་ཡིན་
 པས། བདེན་པའི་རྒྱང་བཞིན་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་ན་སྒོ་ལ་སྤང་ཚུལ་དང་ཡུལ་གྱི་གནས་
 ཚུལ་མཐུན་པའི་བྱིར་དོ། །དེ་ལྟར་འདྲ་སྤང་གནས་མཐུན་པའི་རང་བཞིན་འདི་ལས་སྒོ་དེ་རྒྱུ་
 གཞན་གྱིས་ནི་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གོལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤང་རང་བཞིན་དུ་ལྗོག་པ་ལ་ནི་རྒྱུ་ལ་
 ལྟོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མི་བརྟན་པ་ཞེས་བྲ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲུལ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བཞིན་ནོ། །དེ་
 ཡང་ཐག་ཁ་ལ་ཐག་ཁར་འཛིན་པའི་སྒོ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་བརྟན་ལ།
 ལུན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་གྱིས་སྤྲུལ་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་གོལ་ཞིང་། རང་

བཞིན་དུ་སྤར་ལྟོག་པ་ལ་སྤར་བ་སོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལ་ལྟོས་དགོས་པས་སློ་དེ་ལ་ནི་མི་བརྟན་པ་
ཞེས་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ལ་མ་རིག་པའི་ཕྱན་པས་བསྐྱབས་ཀྱང་དེའི་རང་བཞིན་ལ་མ་
ཞུགས་པས་ན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་བ་སྟེ། དེའི་རང་བཞིན་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་འི་
མ་རྣམས་ནི་སློ་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་བསྐྱུས་ན་ཆོས་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་བདག་ཡོད་
མེད་དུ་འཛིན་པའི་སློ་གཉིས་ནི་འཛིན་སྤངས་དངོས་སུ་འགལ་ལ། བྱི་མའི་འཛིན་སྤངས་དོན་
ལ་ཞུགས་པས། དེས་སློ་སྤྲུམ་མའི་ཞེན་ཡུལ་སྤྱད་སྤངས་ནས་སྤངས་ཅུས་སོ། །དེས་འབྱུང་དང་
དེས་འབྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་རིགས་ལམ་ནས་བྱབ་ཚུལ་ནི་དེ་ལྟར་རོ། །དེའི་བྱིར་བདག་མེད་
རྟོགས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པའི་སྤར་ཡང་སློ་དེ་ལ་གཞོད་པའི་ཅུས་པ་མེད་པའི་བདག་
འཛིན་སོགས་ཉེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་དེ་གོམས་པ་མཐར་ཐུག་པའི་བདུག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
ལ་བྱིས་དེ་བས་གཞོད་གལ་ཅུས་ཏེ་ཅུས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོམས་པ་མཐར་མ་བྱིན་པའི་འཕགས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་
བདག་འཛིན་དེས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཅུས་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཏེ་ཏུ་ཡང་དེའི་སློག་སྟོགས་ལ་གཞོད་
པ་ཅན་གྱི་གཉེན་པོ་བདེ་ཆེག་ཏུ་སྦྱེད་ཅུས་ཤིང་། བདག་མེད་སྟོང་པོ་ཅན་གྱི་ལམ་མ་ཉམས་
པར་དངོས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནུས་ཅུས་སུ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྲོ་ལ་ནི་
མེ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གོམས་པ་སློང་དུ་གྱུར་པའི་དག་བཅོམ་
ཀྱི་སེམས་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་ཉེས་པ་སྐྱེད་པའི་སྐྱབས་མེད་དེ། ཅིའི་བྱིར་ན། འཆེ་བ་མེད་
དྲང་ཡང་དུག་དོན། །རྒྱང་བཞིན་ལ་ནི་བྱིན་ལོག་གིས། །འབྱུང་དུ་བྱིན་ཀྱང་མི་སློག་སྟེ། །སློ་ནི་
དེ་སྟོགས་འཛིན་བྱིར་རོ། །ཞེས་ལུ་དང་པོར་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ཙམ་གྱིས་གཉེན་པོར་མི་རུང་། ཉོན་མོངས་ཙམ་
 གྱི་མ་རིག་པ་འཛིན་ལྟ་ལས་ཇས་གཞན་མིན་པར་བསྐྱབ་པ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་
 ཉིད་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བའི་སྒྲིབ་སྐྱོན་གཉེན་པོར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདུག་འཛིན་གྱི་རྒྱ་
 གཅིག་པ་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་དྲང་། ཆགས་པ་རྒྱ་དྲང་སྤང་བ་འབྲས་བུའི་དངོས་པོའི་བྱིར་
 བ། འདོད་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་ཀྱི་པན་ཚུན་དུ་འཛིན་སྐྱངས་བྱ་དྲང་ཙམ་ཡིན་ན་ཡང་གཞོད་བྱ་
 གཞོད་བྱེད་མ་ཡིན་ལ། བྱམས་པ་དང་སྦྱིང་རྩེ་སོགས་ནི་མོངས་པ་དྲང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་
 འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་བ། ཆགས་སོགས་ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་ཚར་གཙོད་ལུས་པ་མིན་ནོ། །དེ་
 ཅིའི་བྱིར་ན་ཉེས་པ་ཀུན་ནི་མོངས་པ་དེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཛིན་ཆོགས་ལ་ལྟ་བུའི་
 རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །འདིར་འཛིན་ལྟ་ལ་མོངས་པ་མ་རིག་པས་བྱུང་གྲང་ལྟོག་སྟེ་མ་བྱུང་བའི་
 ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། ཉོན་མོངས་གྱིས་ཉོན་མོངས་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་། བྱམས་
 སོགས་གྱིས་ཀྱང་དེར་མི་གཞོད་པས། གཞོད་བྱེད་དངོས་ནི་ཉེས་ཀུན་རྩ་བ་འཛིན་ལྟ་དང་འཛིན་
 སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྲགས་
 གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛིན་ལྟ་མ་རིག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། བདག་མེད་ཀྱི་དོན་
 རིག་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་པའི་བྱིར་དྲང་། སེམས་བྱུང་ཉིད་ཀྱིས་དམིགས་ནས་འཛིན་
 པའི་བྱིར་དྲང་། དེ་ཡང་རིག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ལས་ལོག་པར་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱི་
 བྱིར་བ། དེ་མ་རིག་པ་ཡིན་པར་བྱུང་ཅིང་། ལུང་ལས་ཀྱང་གསུངས་པའི་བྱིར་མ་རིག་པ་ལས་
 གཞན་ཡིན་པར་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འོ་ན་མོངས་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་བཤད་
 པར་བྱ་སྟེ། སྦྱིང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་བ་དྲང་དེ་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བའི་བྱིར་བདག་མེད་

རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེའི་དྲ་བ་ཞིན་ནི་བདག་འཛིན་མ་ཟད་དེའི་འབྲས་བུ་ཆགས་སོགས་ཉེས་
ཀྱན་དྲང་འགྲལ་བར་རབ་རྩ་བྱུ་བ་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་མེ་ནི་གང་རེག་དང་དངོས་སུ་འགྲལ་
ཞིང་། གང་འབྲས་སུ་ཡོང་སོགས་དང་བརྒྱད་ནས་འགྲལ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་པ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ཉེས་པ་གཏན་ཟད་པ་ནི་སྲིད་པ་མིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར་ན་དེ་སོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱུ་བ་པའི་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཡིན་པར་མ་བྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེ་ན། གཉིན་
པོའི་སྒྲིགས་དྲང་འབྲལ་བར་བྱས་ནས་གོམས་པ་ན་ཉེས་པ་འགའ་ཞིག་གཏན་ལྡོག་པ་དྲག་ཀྱང་
མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉེས་པ་རེ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་བཞིན་དུ་སྦྲར་ཡང་ལྡོག་
གོ་ཞེ་ན། ཉེས་པ་གཉིན་པོའི་སྒྲིབས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འགྲལ་གིང་ཟད་པ་ནི་གསེར་གྱི་སྤྲ་བ་
བཞིན་སྦྲར་ཡང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཉིན་པོ་དེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་དང་འབྲལ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་དྲང་། སྦྲང་བྱའི་ཉེས་པ་དེ་མེས་ཐུལ་བ་བཞིན་དུ་བྱས་ཟེན་པས་སྦྲར་ལྡོག་པར་མ་རེས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །སྤྲ་བའི་གསེར་བཞུས་ནས་སྦྲ་བར་སོང་ཡང་སྦྲར་ལྡོག་པ་དང་མི་འབྲ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བདག་འཛིན་ཉེས་པ་ཀྱན་གྱི་ཙྰ་བར་བསྟན་པ་དང་། བདག་འཛིན་མ་
སྦྲངས་པར་ཐབས་གཞན་བསྐྱོམས་ཀྱང་སྲིད་པ་ལས་གྲོལ་བ་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་ཙྰ་བར་བསྟན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཙྰ་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲང་ཞིག་
བདག་མེད་ལ་བདག་རྩ་མཐོང་ན་དེ་ལ་ནི་ང་ཞེས་རྟག་རྩ་ཞེན་པར་འགྱུར་ལ། ཞེན་པས་བདེ་བ་
ལ་སྲིད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེར་སྲིད་པས་བདག་གི་བའི་སྒྲིན་ཡོད་པ་རྣམས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་།
མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བས་ཡོངས་སུ་སྲིད་པ་འགོག་མེད་དུ་འབྱུང་ལ། དེའི་དབང་གིས་
ངའི་ཞེས་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་རྣམས་བདག་དེའི་བདེ་བ་སྦྲུབ་བྱེད་དུ་མཐོང་ནས་སྲིད་ཅིང་།

མེན་ཏེ་ཡང་སྲིད་འབྲུག་པའི་ལས་གྱི་རྒྱས་པ་མཐུ་ཅན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་
ནུ་རི་སྲིད་བདུག་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གང་ཟག་དེ་ནི་འཁོར་བར་འགྱུར་བས།
འཁོར་བའི་རྩ་བ་ནི་བདག་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་དབྱུ་མ་འཇུག་པ་ལས། དང་པོར་ང་ཞེས་
བདག་ལ་ཞེན་གྱུར་ཅིང་། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་ཕྱོགས་འབྲེལ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ངོས་སུ་བདུག་རྩ་ཡོད་པར་འདུ་ཤེས་ནུ་ནི་པར་ངོས་སུ་གཞུན་དུ་
འདུ་ཤེས་པ་ངང་གིས་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་བདུག་གཞུན་རིས་སུ་ཆད་པའི་ཆ་ལས་བདག་ལ་
འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དྲུང་། གཞན་ལ་སྤང་བ་ངང་གིས་འབྱུང་ཞིང་། ཆགས་སྤང་འདི་དུག་
དྲུང་ནི་ཡོངས་སུ་འབྲེལ་བ་ལས་ང་རྒྱལ་དྲིང་ཕྲག་དོག་སོགས་ཉེས་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་རང་
ལྷགས་སུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡང་བདག་འཛིན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ནས་ཐར་ལམ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་དུ་འཛིན་པའི་གཞན་སྡེ་བྱེ་བྲག་པ་དང་།
གངས་ཅན་པ་སོགས་རིམ་གྱིས་འགོག་པར་མཛད་པ་ཡིན་པས། འདི་ལ་གསུམ། བདག་ཁས་
སྤངས་ནས་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤོང་བ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། དབང་སྡུག་གི་བཀའ་ལྷང་
ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་། ལས་དང་ལུས་ཟད་བྱེད་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་
ལ། བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྲིད། སྲིད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་
ཁས་སྤངས་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བ། དེས་ན་འཛིན་ལྟ་སྤོང་དགོས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ལ། ཉགས་འགོད་པ་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་སུ་ཡང་རུང་
སྡེ་དེས་པར་དུ་བདུག་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྲལ་བར་ནི་བདུག་གི་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་མི་འབྲལ་
ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་བཤད་ཟིན་ལ། ཉེས་མེད་དུ་མཐོང་བའི་བདུག་ལ་ཆགས་པ་དྲུང་བྲལ་
བའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་སྤྱོན་དུ་མ་མཐོང་བར་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་མི་སྲིད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བདག་འཛིན་མ་སྤངས་པར་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་སྤང་བ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་

བར་སྒྲ་བ་ནི་གི་ནའོ། །

གཉིས་པ་ཙྰ་སྟོང་སྟོང་ལ། བདག་སྟོན་མེད་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ཞེན་པ་སྟོང་བ་གྲོལ་ལམ་དུ་
མི་འཐད། སྤྱག་བསྐལ་གི་སྤྱག་བསྐལ་བསྟོམ་པ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། རིས་
ལན་གིས་དགག་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་བདག་སྟོན་མེད་ཡིན་ཡང་
དེར་ཆགས་པ་སྟོན་བཅས་སུ་བསམ་བར་བྱའོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བསམས་པ་ལས་ཅིང་འགྱུར་བ་
སྟོས་ཤིག་བདག་ལ་ཆགས་པ་དེ་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བདག་ཆགས་འདིའི་
ཞེན་ཡུལ་རིགས་པས་སུན་སྤང་བ་མེད་པར་ནི་གང་གིས་ཀྱང་དེ་སྟོང་བར་ནི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་མི་རྒྱས་ཏེ། གང་ཡང་ཡོན་ཏན་ནམ་སྟོན་དྲང་རྩིས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཆགས་
དྲང་ཞེ་སྟངས་སོགས་སྟོང་བ་ནི་སྟོན་ཡོན་དེ་དྲག་ཡུལ་ལ་མ་མཐོང་བས་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་གཞན་
དུ་ཕྱི་ཚུལ་གྱང་གིས་ཀྱང་སྟོང་བ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཆགས་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་
བའི་རྒྱུ་གིས་ཆགས་པ་དེ་སྟོས་པ་མིན་གྱི། རོན་གི་བདག་དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བས་སྟོས་
པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟ་བ་སོགས་དེའི་མ་ཆང་བ་མེད་པའི་དངོས་
རྒྱ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ནི། འབྲས་བུ་བདག་ཆགས་གྱང་གིས་སྟོན་པར་བྱེད་དེ་བྱེད་མི་རྒྱས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདག་དུ་ཆགས་པ་ལ་སྟོན་ཡང་གྲང་ཞིག་མཐོང་། གཤམ་ཏེ་ཆགས་
པ་དེས་སྤྱག་བསྐལ་གི་ཏེན་བྱེད་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ནའང་འདི་ལ་ཆགས་པ་བྲལ་བར་བྱེད་
རྒྱས་པ་མིན་ཏེ། འདིར་ངའི་སེམས་ཞེས་བདག་གིས་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དཔེར་ན་ང་ཞེས་བདག་
དུ་མཐོང་བས་དེ་ལ་ཆགས་པ་འགོག་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་བདག་གི་བ་དེ་མེད་པའི་
བདག་རྒྱང་བ་སྤྱག་བསྐལ་གི་རྒྱ་མིན་པས་སྟོན་མེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བདག་མེད་པའི་བདག་གི་
བ་རྒྱང་བ་དེ་ཡང་བདག་དེ་དྲང་འདྲ་བར་སྟོན་མེད་དུ་ཐལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བདག་བདག་གི་
གཉིས་ཀྱང་སྟོན་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་བདག་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ལ་ཆགས་བྲལ་མིན་པས།

ཅ་བའི་བྱུང་མཐའ་སྤངས་ནས་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་བྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། གྲེ་བྲག་པའི་
ལུགས་དགག་པ་དང་། གངས་ཅན་གྱི་ལུགས་དགག་པ་དང་། སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པར་གསུངས་
པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དཔེ་དགག་པ་དང་། རོན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
རང་ལུགས་ལ་བདག་གི་བ་ལ་ཞེན་པ་འདོར་བའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་པ་དང་། གཞན་ལུགས་ལ་
མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲེ་བྲག་པ་ན་རེ། གྲུལ་ཏེ་བདག་གི་དབང་སོགས་རྣམས་སྤྱུ་ལྟེ་གིས་
བཟུང་བའི་ཡན་ལག་བཞེན་དུ་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱུར་བསྒྲོམས་པས་དེར་ཆགས་པ་སྤོང་བར་
འགྱུར་བས་ལུལ་བཀག་མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེར་བདག་གི་བའི་སྒོ་བཙུག་པས་ཆགས་ཤིང་
ཞེན་པ་འདི་འདོར་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་སྤྱག་བསྐྱེད་དུ་སྒྲོམ་པ་ཅམ་ལ་མིན་ནོ། །འདི་
ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་ཅམ་བྲོལ་ལམ་དུ་འདོད་པའི་ལུགས་སོ། །གཞན་ཡང་
དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལུལ་ལ་འོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཉེན་ཉིད་དུ་ནི་བཟུང་བ་ལ་རྒྱུ་གི་བར་འཛིན་
པའི་སྒོ་གང་གིས་བསྒྲོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བས། དབང་སོགས་དེ་དག་ལ་ཆགས་བྱལ་
དེ་གང་ལས་འཐད་དེ་མི་འཐད་དོ། །གང་ལ་བདག་གིར་བཟུངས་ན་དེ་ལ་ཆགས་པ་དང་མ་བྱལ་
པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ལུས་ལས་བོག་པའི་སྤྱོད་སོགས་ལ་ཡིད་འགྱུར་གི་སྒོ་ནི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་།
གཞན་ལ་ཞེན་བཅས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་སྤྱོད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་མདོན་སྤྱུལ་གྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འདུ་འབྲེལ་སོགས་ཞེན་པ་སྤྱོད་པའི་རྒྱུར་མི་འཐད་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་སོགས་བདག་དེ་ལ་འདུ་བ་དང་ལྡན་པ་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་
བྱུང་བ་ལས་རྒྱུ་དང་མ་བདག་གི་བའི་སྒོ་ནི་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་སྤྱར་གྱི་དེ་བཞེན་
ཉིད་དུ་གཞན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྤྱག་བསྐྱེད་པར་མཐོང་དུ་ཟེན་ཡང་བདག་གིར་འཛིན་པ་སྤོང་

བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འདྲ་བ་ལ་སོགས་པ་བདག་གིར་འཛིན་པའི་རྒྱར་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དེ་
དག་མེད་ན་ཡང་བདག་ལ་སྐྱེ་འདོགས་པ་ཉིད་ནི་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱི་ལ་ཡོད་པས། ཕྱི་
དངོས་པོ་དེ་དག་ལ་འང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་སྟེ་སྟེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དབང་སོགས་གིས་སྐྱུ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེལ་གིས་བཟུང་བའི་
སོར་མོ་བཞིན་དུ་རྩེ་གི་བའི་སྒོ་ནི་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དབང་སོགས་དེ་ནི་
སྐྱུ་བསྐྱེད་གི་རྒྱ་མིན་ཏེ། དེས་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བལ་ཆེར་དུག་བཅས་གི་
ཟས་བཞིན་དུ་སྐྱུ་བསྐྱེད་པས་ཞེན་པ་དོར་རོ་ཞེ་ན། བལ་ཆེར་སྐྱུ་བསྐྱེད་གི་རྒྱར་
མཐོང་བས་ཞེན་པ་སྐྱོག་པར་མ་དེས་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱུང་བར་ཅན་གི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པས་དེ་
དང་འགྲུལ་བ་པལ་པའི་བདེ་བ་ལ་རེ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་ཡང་། དེ་ཙམ་གིས་
ཆགས་བྲལ་དུ་གཞུག་མི་ལུས་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བྱུང་བར་ཅན་གི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་ཅིང་
ཆེད་པས་བདེ་བ་ཚུང་དུ་འཕམ་ཚུང་ཟད་པ་རེ་ཞིག་མཆིལ་སྐབས་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྤོང་ཡང་། དེ་
མ་ཆེད་པའི་ཆེ་བས་མ་མེད་ཀྱིས་པ་བདུག་ལ་ཆགས་པ་ཡིས་ཇི་ལྟར་ཆེད་པ་བཞིན་གང་ལ་འང་
བྱུང་རྒྱལ་དུ་འཇུག་སྟེ། དཔེར་ན་བྱུང་མེད་དུག་ནི་མ་ཆེད་པར་ཐ་ན་དུ་འགྲོ་ལ་འདོད་པ་
སྤྱོད་པ་མཐོང་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཏྲག་པའི་སྐྱེས་བུས་སྐྱག་བསུལ་བསྐྱོམ་བ་མི་སྤྲོ། སྐྱག་བསུལ་
 ཏུ་བསྐྱོམ་པ་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། དབང་སོགས་སྐྱོན་ཅན་ཏུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་
 ལ་ཞེན་བ་ལྟོག་པ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་བསལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། བདག་མི་ཏྲག་པར་
 ཐལ་བ་དང་། བདག་ཡོད་ན་ཞེན་པའི་གཉེན་སོ་བསྟེན་པ་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩེ་
 བྲག་པ་ཁྲིད་གྱིས་བདུག་ཏུ་ནི་འདོད་པའི་སྐྱེས་བུ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་རི་ལྷར་ན་ལམ་བསྐྱོམ་པས་
 གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ཏུ་ན་དེ་ནི་འཇིག་ཅིང་མི་ཏྲག་པར་འདོད་དགོས་པའི་སྤྲིར་རོ། །ཡང་

མྱོལ་བའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་བདེ་སྤྱད་སོགས་མྱོད་བ་དྲང་ནི་མྱོད་དོར་གྱི་ཐ་སྤྱད་དྲང་། བཅེ་
བ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱི་རྟེན་དུ་ལོག་པ་སྟེ་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟར་དུ་བྱུང་གིས་
རི་ལྟར་ཞེན་བ་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་འདོད་དེ་གཏན་མི་རིགས་སོ། །གང་གིས་ཤེ་ན། ཞེན་པའི་རང་
བཞིན་དེ་འདྲ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཡིན་ན་ཏན་བཏན་ཐེར་བྱས་ཏུ་གནས་པ་ཞིག་དགོས་
པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བདག་འཛིན་ནི་བདག་ལ་ཆགས་པ་བཏན་པར་བྱེད་པའི་
རྒྱ་ཡིན་ལ། བདག་འཛིན་དེ་ནི་སྤར་བདག་གིར་ཞེན་པའི་སྤོངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་ན་ཉིད་
དུ་གནས་ཀྱི། དེ་ལས་ཕྱང་ཟད་ཀྱང་མ་འཕྲོས་པས། མྱོལ་བའི་བདག་ཅེས་མིང་བཏགས་ཀྱང་།
དོན་ལ་བདག་གིར་ཞེན་པའི་འཆིང་བ་ལས་ཕྱང་ཟད་ཀྱང་མྱོལ་བ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཐར་
འདོད་ཀྱི་སྦྱེས་བྱས་བདག་འཛིན་སྤངས་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་སྤངས་ན་བདག་གི་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་དུ་
བསྐྱོམ་པ་ལ་བཅོམ་ཡང་བདག་ལྟའི་དབང་གིས་བདག་གི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ཞིང་། ཆ་དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་སྟེན་པའི་འདུག་པ་དང་ལྟན་ལ། དེས་བདག་གི་བ་ལ་ནི་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་
བར་གཤམས་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲང་། བདག་གི་བ་དེའི་སྦྱོན་ཡང་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དེར་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གྲུལ་ཏེ་མྱོལ་བའི་གནས་སྐབས་ན་བདག་གི་བར་
མ་ཟད་བདག་ལ་འང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་ལོ་ཞེ་ན། དུ་ནི་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་གང་ཡིན་པ་དེ་
ཡང་མེད་པར་ཐལ། དེ་ཡོད་ན་བདག་འཛིན་ཡོད་དགོས། བདག་འཛིན་ཡོད་ན་བདག་ཆགས་
ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་ཐར་འདོད་དེ་ནི་རི་ལྟར་ན་ཆགས་བྲལ་གྱི་བདག་
འདོར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཞན་དུ་ན་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བདག་གི་བ་སྤྱད་བསྐྱེད་བསྐྱོམ་པ་
དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དངོས་དང་། གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་སྟོན་པའོ། །དང་

བེ་ཞི། བར་འདོད་དེ་དྲག་བདག་གི་བ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་བསྐྱོམས་བས་གྲང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཉིད་ཡིན་
 བར་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་
 དེ། དེ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་དུ་མ་བསྐྱོམ་པའི་སྐྱུར་ཡང་ནད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེན་གྱིས་མངོན་སུམ་ཉིད་
 དུ་ཤེས་མོད་གྱི། དེ་ལྟ་ནའང་ཆགས་བྲལ་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་ཆགས་ལུལ་དེ་
 ལ་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིས་སྒྲུ་ཅིག་ཙམ་ཆགས་པ་དེའི་སྒྲོ་སྒྲོག་གྲང་། དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་དུ་མི་
 འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་སྣན་གྱི་སྐྱེས་བུ་རེ་ཞིག་བྱད་མེད་གཅིག་ལ་ཡིད་བྱུང་ཡང་གཞན་ལ་
 ཆགས་པ་བཞིན་དང་། ཟས་ཐོས་ཆེས་པས་རེ་ཞིག་ཆགས་སེམས་ལོག་གྲང་སྐྱུར་ཆགས་པ་
 བཞིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ལུལ་འགའ་ཞིག་སྐྱུང་བྱ་དྲང་། འགའ་ཞིག་དོར་བའི་བྱད་པར་ཡོད་ན།
 སྐྱུང་བྱ་གཅིག་ལས་བྱུང་བའི་ཆགས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེན་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཆོགས་གྱིས་
 བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ཆགས་པ་ཀུན་གྱི་ས་ཐོན་ཡིན་ཏེ། དེས་རིམ་གྱིས་ཆགས་པ་ཀུན་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར།
 དེ་བས་ན་ལུལ་སྐྱོགས་རེ་ལ་རེ་ཞིག་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་འདྲ་ཡང་ཆགས་བྲལ་མེན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་མྱོད་པ་ནི། བདག་སྟོན་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་
 གྱི་ཆགས་པ་དྲང་། དེའི་བདེ་བ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་སོགས་ཀྱང་ནི་སྟོན་མེད་ཡིན་ཞིང་། ལུས་
 ཅན་འཁོར་བར་འགྲོ་བའང་སྐྱ་དེ་ཅན་ཉིད་ཡིན་ན། བྱེ་བྲག་པ་ཁྱོད་དུ་ནི་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་
 བྲལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཡུལ་བདག་དང་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པ་དང་། རྟེན་བདག་གི་བ་གསུམ་ག་
 སྟོན་མེད་ཡིན་པས། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡུལ་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། མིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་མི་མྱོད་པ་ཉིད་དོ། །གལ་ཏེ་འཁོར་བའི་སྐབས་དེར་
 དབང་སོགས་བདག་གི་བས་སྐྱག་བཟུལ་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པས་དེ་སྟོན་བཅས་ཀྱང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་བདག་ལ་འདང་ཀུན་ནས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། འོན་ཏེ་སྐབས་དེར་དེའི་སྟོན་ལ་
 ཆགས་བྲལ་མེད་ན། གཞན་ཀྱི་སྟོན་ལ་འདང་ཆགས་བྲལ་མེད་པས། དུ་ནི་འོན་གང་ལ་སྐྱེས་བྱ་

དེ་ཆུགས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་ཏེ། བྲལ་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་པའི་ཐ་ཆིག་གོ།

གསུམ་པ་ལ། སྐྱོན་མཐོང་བ་ཙམ་ཞེན་པ་ལྡན་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན། དབང་སོགས་ལ་ཇི་
ལྟར་ཡོད་པའི་སྐྱོན་མཐོང་བ་ཡང་མི་སྲིད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་
བྱུང་བའི་ཞེན་པ་ནི་དེའི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་འཇིག་ལ། དེ་ལྟར་དབང་སོགས་ལ་ཞེན་པ་དེ་ནི་
ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ཁོ་ནས་བྲས་པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མི་ཤེས་པའི་
བྱིས་པ་སོགས་ལ་འང་ཞེན་པ་དེ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དྲང་། དབང་སོགས་སྐྱོན་ལྡན་ལ་ཡང་ཞེན་པ་
དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དྲང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་ཡང་གཞན་དྲག་གི་དབང་སོགས་ལ་འདྲག་གིར་ཞེན་པ་
དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲང་། འདྲས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་བདུག་གི་བ་ལ་འང་ཞེན་པ་དེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བདུག་གི་བའི་ཞེན་པའི་སྐྱོ་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་མཐོང་བས་ཏེ་
དེ་གཅིག་བྲས་བྲས་པ་མིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་མིན་པ་སྐྱོན་དུ་མཐོང་བས་བདག་ཆགས་ལྟ་
ཞོག་ཞེན་པ་དེ་ཡང་སྤོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་དེ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་ནས་ཆུགས་
བས་དེར་ཡང་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་ལ། དེའི་ཕྱིར་དབང་སོགས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱོམས་
པ་སྐྱོན་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་ངེས་པ་མེད་དོ། །དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བདག་གི་བར་
ཞེན་པ་དེའི་རྒྱ་བདག་འཇིན་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐྱུག་བསྐྱེད་དུ་བསྐྱེད་པ་ཏེ་
བསྐྱོམས་པས་ཞེན་པ་དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཞོད་དེ། འདྲེའར་སྐྱོ་དང་སྤྱད་ཅུབ་སྐྱོ་ལྟར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གངས་ཅན་པའི་ལྷགས་དགག་པ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་བུ་ཐ་
དད་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་འཐད། ཚོར་བ་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཡིད་གཏུངས་པ་ཆགས་
བྲལ་གྱི་རྒྱུར་མི་འཐད། ཆགས་བྲལ་གྱི་རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་ན་
རེ་ཁོ་བོ་ཅག་ལྟར་ན་དབང་སོགས་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། སྐྱོན་ཅན་དུ་

མཐོང་བ་ཐར་པའི་ལམ་དུ་ཁས་མི་ལེན་གྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་
བྱ་གཉིས་སྒོས་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་ཆགས་པ་འཁོར་བའི་རྒྱ་དང་། དེ་གཉིས་སོ་སོར་མངོན་སུམ་
དུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཐར་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཐད་པ་མིན་ཏེ། བདག་གིས་ད་ལྟའི་དབང་པོ་དང་
བདེ་བ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་གཞན་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་སྐྱེས་དུ་དོན་དུ་གཉེན་པའི་ཕྱིར་དྲང་།
རང་ཉིད་ཏྲག་པར་བཟུང་ནས་བདེ་སོགས་སྐྱེ་འཛིག་བྱེད་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་
ན། ལམ་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་སྐྱེ་པོ་འདི་ཡིས་ཀྱང་དབང་སོགས་ལས་བདུག་ནི་ཐ་དྲད་དུ་གྱུར་པར་
ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདག་དབང་སོགས་ལས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པར་ཤེས་ན་དེའི་རང་བཞིན་ལས་
ཀྱང་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་གཞིར་གཞག་གི་རིགས་པ་སྟེ། བདེ་སོགས་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །གནད་
འགག་འདི་ཅིས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་པར་ཡོད་དོ། །ཅི་སྟེ་དབང་སོགས་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་
ཞེན་ནས་ཡོད་ན་དོན་གཉེར་སྤར་ལྟར་སྐྱེ་བའི་གནས་མེད་དེ། བདེ་སོགས་ལའང་འདྲའོ། །རྒྱ་
མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྐྱེས་བྱ་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བས་ཀྱང་སྤྲོད་པར་ཆགས་ནས་
འཁོར་བ་མིན་གྱི། བདུག་ལ་ཆགས་པ་དེ་འཁོར་བའི་རྒྱ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པའི་ནྤང་གི་ཡན་
ལག་དབང་སོགས་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རྩེས་སུ་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆོར་བ་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱིས་གདུངས་པ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱར་མི་འཐད་པ་ནི།
སྐྱེས་བྱ་གདུང་ཞིག་དུ་ལྟར་ནད་སོགས་ཀྱིས་སྤྱག་བསྐྱལ་བས་ཡིད་འབྱུང་བ་དེ་འདྲ་ནི་ཞེ་སྤང་གི་
ཕྱོགས་གཏོགས་ཡིན་གྱི་ཆགས་བྲལ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡང་ཆགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་
ཐལ། བདེ་བའི་སྐབས་གཞན་ཆོལ་བ་སྤྱར་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་སྤང་ཡང་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྒྱ་
མིན་ཏེ། ཞེ་སྤང་ནི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཞེ་སྤང་དེ་ནི་རྒྱ་སྤྱག་བསྐྱལ་
དེ་སྤྲོད་ཅན་དུ་གནས་གྱི། སྤྱག་བསྐྱལ་དེ་ལོག་ན་ནི་ཆགས་ཅན་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱར་བཞིན་ཉིད་ལ་
སྤྲོད་བརྟེན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཆགས་བྲལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འོ་ན་ཆགས་བྲལ་གང་ཞེ་ན། མྱེད་བྱ་དྲུང་
དོར་བྱ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆགས་སྤང་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དག་གཉེན་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཉེ་རིང་
མེད་པར་ཐུགས་མཉམ་སྟོན་ཅན་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན་ཅན་དྲན་གྱིས་བྱུག་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་།
སྟེའུས་གཙོད་པ་ལ་ལྷང་བ་མེད་པར་གཟིགས་སྤངས་མཚུངས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་ཞེས་ནི་ལུང་
ལས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་འདུ་བྱེད་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་སྟུག་
བསྐྱེད་བསྐྱེས་པར་གསུངས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་སྤང་བཀག་པ་དང་མི་འགལ་ལ། དེད་གྱི་འདུ་
བྱེད་དེ་ཡང་བདག་རྟག་པའི་རྟེན་ཅན་མིན་གྱི། ལས་ཉོན་གྱི་རྟེན་ལས་སྟེས་པ་ཙམ་ཡིན་པས།
དེ་བསྐྱེས་པ་ནི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷ་བའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །རི་ལྷར་རྟེན་ཡིན་ཞེ་ན། མི་རྟག་
སོགས་བཅུ་དྲུག་ནང་གི་བདག་མེད་སྟོང་ཉིད་གྱི་ལྷ་བས་ནི་དངོས་སུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ལ། མི་
རྟག་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེད་སྐྱེས་པ་སོགས་ལྷག་མ་ནི་ལྷ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་དོན་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེའི་ནང་གི་སྟུག་བསྐྱེད་ནི་འདུ་བྱེད་ཉིད་ལ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
མི་རྟག་པ་ལས་སྟུག་བསྐྱེད་པ་དང་། སྟུག་བསྐྱེད་པ་ལས་ནི་བདག་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། རི་
སྐད་དུ། འདུས་བྲས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་པའོ། །གང་མི་རྟག་པ་དེ་ནི་སྟུག་བསྐྱེད་པའོ། །གང་
སྟུག་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྲས་ལ་མི་རྟག་པས་བྲལ་བ་ནི་
གཤགས་ཆེ་ལ། འོན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ལ་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་བྲལ་བར་གསུངས་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ།
དེ་ལྷ་ན་སངས་རྒྱས་གྱི་སས་བསྐྱེས་པའི་འདུས་བྲས་དག་ཀྱང་སྟུག་བསྐྱེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་མདོ་དེའི་དགོངས་པ་རི་ལྷར་ཡིན་ནམ་སྟུན་ན། འདི་ལ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་
དར་ལྷ་རམས་པས། དོན་འདི་ལ་ནི་ཁོ་བོས་མི་ཆེར་བསམས་ཀྱང་སྟོ་ལ་སྟུ་ཙམ་ཡང་འཆར་རྒྱ་
མ་བུར་ཞེས་གསུང་འདུག་པ་ལས་དཔགས་ན་སྟོན་ཆད་ས་འོག་གི་གཏེར་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་

ཏུ་གྱུར་འདྲ་ཡང་འདྲིའི་ཐད་ལ་ཁོ་པོ་བཀའ་བབ་ལྟ་བུར་ཡོད་པས་སྐབ་པའི་དགོངས་པ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་བཤད་པས་རྩོམ་གས་མོད་ཀྱང་། ཡི་གས་མི་ལང་བས་འདྲིར་རྒྱས་པར་མ་སྒྲིམ་སོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། གྲོལ་བའི་བདག་ཆོས་ཅན། ཆུགས་བྲལ་མིན་པ་དྲང་། སྤྲོ་
པ་དང་ལྡན་པ་དྲང་། སྒྲུང་དོར་གྱི་ཆོས་པ་ཀུན་ལ་བཞེན་པར་ཐལ། བདག་ཆགས་མ་སྦྲངས་པའི་
བྱིར། འདོད་ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་དང་ལས་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་
འཛིན་མ་བཅོམ་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དེ་འདྲ་ལ་འཁོར་བ་པ་ཞེས་བྱ་བས། གྲོལ་བའི་བདག་ཏུ་
རྫོམ་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་སྤྲོད་ན་གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྦྲངས་པ་དགོས་པ་མེད་པ་ནི། གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་
ན་བཟའ་བྱ་བདག་གི་བཞིན་ནི་མི་འདོད་ན་དེའི་བྱ་བ་པོ་ཡང་མེད་པར་འཇུག་ཏེ། གང་གི་བྱིར་
ན་ཟ་བ་པའི་བདག་ནི་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ལས་གསོག་པའི་བྱ་བ་ཅན་དྲང་། འབྲས་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་
པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། གང་ཆེ་བདག་གི་མེད་པ་དེ་ཆེ་དེའི་བདག་ཀྱང་མེད་དགོས་པས།
གྲོལ་བའི་བདག་ཁས་སྦྲངས་པ་ཉམས་སོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་འཛིག་ལྟ་སྤྲོད་བར་གདམས་པ་ནི། རྒྱ་མཆན་དེ་རྣམས་ཀྱི་བྱིར་གྲོལ་
བ་འདོད་པ་དག་ཅེས་བཅེ་བས་པོས་ནས་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ཅན་གྱི་རིགས་མཐུན་ས་པོན་
ལས་བྱུང་བའི་འཛིག་ཆོག་ལ་ལྟ་བུ་དྲག་ཅུ་བཞིན་ཏུ་ས་དབྱུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དབང་ཕྱུག་གི་སྐལ་ལུང་ཙམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་ལ་གསུམ།
དབང་ཕྱུག་གིས་ཐར་ལམ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག། གཞོད་
བྱེད་བརྗོད། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྲོལ་ལམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དབང་
བསྐྱར་བའི་ཆོ་ག་ཙམ་གྱིས་གྲོལ་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ལ་ནི་དེ་ལྟའི་བཤད་པ་དངོས་གནས་ཡིན་
པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མ་མཐོང་བའི་རྟོགས་ལྡན་རྣམས་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་ལུང་ཙམ་གྱིས་ནི་གྲོལ་

བརྟེན་ཡང་རྒྱུ་ཞེས་གང་སྐྱེ་བ་ནི་ཡོངས་སུ་མགྲུབ་པ་བྱེད་པ་མིན་ནོ། །ནམས་ནི་ལུང་གཞན་
ཡང་མཚོན་པའོ་ཞེས་ཀྱང་འབྲུང་བས། གཉིས་ཀ་ལྟར་བཤད་དུ་བྱུང་ངོ། །གལ་ཏེ་ལུང་དེ་ལས་
བཤད་པའི་སྒྲགས་ཀྱིས་བཏབ་པའི་སྐྱོན་སོགས་ལས་སྐྱེ་བྱ་མི་སྐྱེ་བར་བྱུབ་པའི་ཆོ་གས་
ནི་ཡང་སྤྲིད་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་སྐྱེས་ལུ་མི་སྐྱེདུ་བརྟེན་རྒྱུ་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལུས་ལ་ཏེལ་
མརྟེན་བསྐྱེས་པ་དྲང་། མེས་བསྐྱེགས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བརྟེན་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
ངོ། །ཡང་གལ་ཏེ་སྐྱེན་སྤྲེག་གིས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེན་སྤྲེག་བྱས་ནས་སྤྲེག་ཅན་སྤང་ལ་
བཅལ་བ་ན་སྤང་ལས་ཡང་བར་སོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྐྱེན་སྤྲེག་གི་མེས་དེའི་ལུས་སྤྱར་ཕྱི་བ་
དུག་ཕྱིས་ཡང་བར་བྱས་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྲེག་བ་བཅམ་པས་བྱས་པ་མིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྲེག་ཅན་འདི་ཡི་གཟུགས་ཀྱི་ཕྱི་བ་ཉིད་མེས་མེད་པར་འགྱུར་གྱི། ལུས་ཅན་མིན་
པའི་ཕྱིར་ན་སྤྲེག་བ་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་ཕྱི་ཡང་གཞག་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉིད་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་བཤད་པ་ལ་གསུམ། བཀའ་ལུང་
ཅམ་ཀྱིས་ཡང་སྤྲིད་ཕྱི་མའི་རྒྱུ་ལ་མི་གཞོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། བཀའ་པ་ལ་
གཞོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷག་བསྐལ་ལ་བདེ་བར་འཛིན་པའི་ལོག་ཤེས་དྲང་ནི་དེ་
ལས་སྐྱེད་བའི་ལུང་པོ་ལ་ཆགས་པའི་སྤྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་པའི་དབང་དུག་
གིས་དམན་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ནམས་སྐྱེ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཉིན་
པོས་བཅད་བཏུབ་པ་ནམས་སྐྱེ་གནས་སུ་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་དེ་ཅམ་ལས་ནི་སྤྲིད་པར་
འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ངོ། །དེ་བས་ན་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་རྒྱ་ཆོགས་དེ་དུག་འབའ་ཞིག་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱས་
པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱུབ་པོ། །འོ་ན་ལས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་
སེམས་པ་དེ་དུག་རྟེན་ཉིད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྐྱེན་མེད་ངོ། །དེས་ན་སྤང་གི་ཆོ་ག་ཅམ་གྲོལ་
ལམ་མིན་ཏེ། དེ་ཐོབ་ཀྱང་སྤྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ངོ། །

གཉིས་པ་ལན་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་གཞན་ཏུ་འཕྱོ་བ་དྲང་ཡུལ་རྟོགས་པའི་ཉེན་ནི་
 བྱེད་པ་དབང་སོགས་ཡིན་ལ། དེ་དག་ནི་མ་མཐོང་བའི་ལས་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། མ་
 མཐོང་བའི་ལས་ནི་དབང་གིས་ཆོ་གས་གཞིག་པའི་ཕྱིར་དབང་ཐོབ་པ་སྐྱེ་གནས་སུ་འཕྱོ་བ་
 མེད་ལ། དེས་ན་ལས་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་ཡིན་གྱི་སེམས་པ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། གང་
 ཡོད་པ་དྲང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བྱེད་པ་དབང་སོགས་སྐྱེད་པ་ལ་སྤར་བ་ཤད་
 པའི་སེམས་པའི་སྒོ་ཡིས་ནི་རྒྱས་པར་མཐོང་གི་གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ན། སེམས་པ་དེ་རྒྱད་
 ལ་ཡོད་པ་དེ་དྲག་སྐྱེ་གནས་སུ་ཅིས་མི་འཕྱོ་སྟེ། གདོན་མི་བ་བར་འཕྱོ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དབང་བསྐྱར་གྱིས་ཡིད་སློའི་རྒྱས་པ་བཅོམ་པ་མི་འཐད། ཏ་ཅང་
ཐལ་བ་དང་། བདག་ཏྟག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ
དེ་དྲག་དབང་གིས་རྒྱས་མེད་དུ་བྱས་པས་དེ་འདྲའི་གང་ཟག་སྐར་མི་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། དབང་སོགས་
བྱས་མ་ཐག་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་དེ་དྲག་སེམས་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་འཛིན་པ་
དྲང་། དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གཞན་དུ་གཡེང་བ་དྲང་། སྐྱོན་དེ་དག་འཁོག་པ་སོགས་འདུ་བྱེད་
ཀྱི་འཇུག་པ་མཐའ་དག་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། བྱེད་པ་པོ་སེམས་པའི་རྒྱས་པ་དབང་གིས་
བཅོམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཅ་སྟེ་ཤི་བ་དེའི་ཆེ་མོ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྲད་སྟེ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། ཇི་མ་
དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོ་མཆོམས་སྟོར་ལ་ཉེ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་པ་ཡང་དབང་གིས་བཅོམ་
ནས་མེད་པས་སྟོན་པར་མི་སྟེའོ་ཞེ་ན། གསེན་པ་ཉིད་རྟུང་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་མ་ཐག་སྟོ་ཕྱི་མ་
མཆོམས་སྟོར་བ་ལ་རྒྱས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་ཏེ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་གཉིས་པའི་ཕྱོགས་
དྲུག་ནི་སྤང་བྱ་དང་གི་ཕྱོགས་གཉིས་ལས། སྤ་མ་འཕེལ་ན་ཕྱི་མ་རང་ཉིད་འགྲིབ་པ་དྲང་། སྤ་མ་
འགྲིབ་ན་ཕྱི་མ་རང་ཉིད་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཆགས་སོགས་ཉེས་སྐྱུན་དང་གི་རིགས་མཐུན་ས་པོན་

ཅན་དག་ནི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་འཕེལ་བས་ལྷོག་པ་མ་གཏོགས་དབང་བསྐྱར་བ་ཙམ་ལས་ལྷོག་
པ་མེད་དོ། །འབྲེལ་པ་དག་ཏུ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་ཡང་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བདག་ཏྟག་པ་བྱེད་པ་པོར་མི་རུང་བ་ནི། གང་ཡང་བདག་ཏྟག་པ་བཅེངས་
ཐར་གྱི་རྒྱར་སྤྲོ་བ་ལ་ཐར་པ་མི་འཐད་དེ། རི་ལྷར་ཞེ་ན། ཏྟག་པ་རྒྱེན་ལ་སྒྲོས་པ་མེད་པའི་
བྱིད་བཅེངས་ཐར་སོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པ་དྲང་། འབྲས་
བུ་བྱེད་པ་དྲང་མི་བྱེད་པ་དྲག་གི་གནས་སྐབས་ནི་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་འབྲས་
བུ་ཙམ་ཡང་བྱེད་པ་འགྲེལ་བ་དང་། བདག་ཏྟག་དངོས་ཆ་མེད་དེ་ཉིད་ལས་གསོག་པ་པོ་དང་
ནམ་སྒྲིན་སྟོང་བ་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་རྒྱ་དྲང་འབྲས་བུ་འང་གཅིག་པར་འབྱུར་བ་སོགས་
ཉེ་མང་ངོ་། །གལ་ཉེ་རྒྱ་འབྲས་དེ་དྲག་བདག་དེ་ལས་རྩལ་ཐ་དྲན་དོ་ཞེ་ན། ལས་བྱེད་པོ་དང་
འབྲས་བུ་ཟ་བོ་གཉིས་ཀ་བདག་ཏྟག་པ་རང་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་པར་འབྱུར་ངོ་། །འབྲས་བུ་ལ་
ཕན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཡང་ནི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལོག་པས་འབྲས་བུ་ལྷོག་
པའི་གཞི་མེད་པའི་བྱིར། བདག་ཏྟག་པ་མེད་ན་གཞན་གྱིས་སྟོང་བ་གཞན་གྱིས་བྲན་པ་དྲང་།
གཞན་གྱིས་བསགས་པ་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྟོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཐལ་བ་ཡང་བདག་སངས་རྒྱས་
པ་ལ་གནོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཉེ། བདག་ཏྟག་པས་ཡུལ་འགྲུལ་ཡང་བྲན་པ་མེད་པའི་
བྱིར། །དེས་ན་རྒྱད་ལྔ་མས་སྟོང་བ་ལས་རྒྱད་བྱི་མས་བྲན་པ་འབྱུར་བ་ཡིན་གྱི། སྟོང་བའི་དུས་
ཀྱི་བདག་བྲན་པའི་དུས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འབྱུར་བར་གནས་ནས་བྲན་པ་མིན་ནོ། །ཙོད་ལན་འདི་
དག་དབྱིས་བྱིན་པར་གོ་བ་ཆོགས་རྒྱན་འཛིག་མཆམས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཕྱ་མོ་གོ་བ་ལ་སྟོས་
སོ། །རྒྱལ་ཆབ་རིན་པོ་ཆེས། འཕགས་ཡུལ་གྱི་སྡེ་བདུན་རྩེས་འབྲང་པ་ནམས་ཆོགས་རྒྱན་
འཛིག་མི་ཤེས་ནས་སྟེགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་འདུག་གསུང་།

གསུམ་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་སྡེད་པ་ཉིད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་ཉེ།

བདེན་པ་བཞི་ལ་རྟག་ཅིང་བརྟན་པ་དྲང་། བདེ་བ་དྲང་། དྲ་དྲང་དེའི་ཞེས་སོགས་ཡུང་དྲག་
མིན་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲག་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ནི་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་སྟེན་ཅིང་། དེའི་དབང་
གིས་འཁོར་བར་འབྱམས་ལ། བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་ཉིད་ལ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དེ་དག་དང་དངོས་སུ་
འགྲུལ་བའི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྣམ་པ་བཅུ་དྲག་རིགས་པས་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་ཐོས་བསམ་གྱིས་
རྩིས་སུ་རྟོགས་པ་ཅན་ལྟུང་བཞིན་ལེགས་པར་བསྟོམས་པའི་ཡུང་དྲག་པའི་ལྟ་བུ་ཡིས་སྟེན་པ་
རྩིས་འབྲང་དང་བཅས་པ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས། ཐར་བ་འདོད་ན་དེ་བསྟོམ་དྲགོས་སོ། །སྟེན་
པ་མེད་ཀྱང་ལས་དང་ལུས་ཡོད་ན་མི་གྲོལ་ལོ་ཞེ་ན། ལས་དྲང་ལུས་དྲག་ནི་གནས་ན་ཡུང་རྒྱའི་
གཙོ་བོ་སྟེན་པ་གཅིག་མེད་པའི་བྱིན་ན་རྒྱ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་གང་ཟག་སྟེན་པར་སྐྱེ་བ་སྟེན་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ས་པོ་ན་མེད་པར་སྐྱེ་བུ་སྐྱེ་བ་མི་སྟེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཁྱོགས་སྐྱ་མས་
གཟུགས་མེད་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་མི་ལེན་པར་མངོན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལས་ལུས་འཛད་པའི་ཐབས་ཅིམ་གྲོལ་ལམ་དུ་མི་རུང་བ་ལ། དགག་པ་
དངོས་དང་། ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཅིར་བྱ་བ་ན་རེ། ལུས་དང་ལས་གཉིས་སྤངས་
པས་ཀྱང་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟེན་པར་སྐྱེ་བ་ནི་ལས་དང་ལུས་དང་ཉོན་མོངས་དང་བཅས་རྒྱ་
གསུམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱང་པ་སྟོང་བའི་ཐབས་ཡོད་དགོས་པ་
ལ་དེ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་ལས་དྲང་ལུས་དྲག་རྒྱང་བ་ནི་སྟོང་བར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དེ་སྟོང་བའི་
གཉེན་པོ་དྲག་ནི་མེད་པའི་བྱིན་དྲང་། སྟོང་བའི་རྒྱས་པ་ཡང་མེད་པའི་བྱིན་རོ། །གང་གིས་ཞེ་
ན། སྟེན་པ་ནི་ཡོད་ན་ལས་ལུས་སྤར་ཡང་འབྱུང་བའི་བྱིན་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལས་སྟེན་གཉིས་ཀ་འཛོམས་པའི་གཉེན་པོ་ཤེད་མཚུངས་སུ་བརྟེན་པ་
དགག་པ་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འདྲིས་ཤིང་ཐད་པར་བྱེད་པ་དགག་པ། ལས་
སྟེན་སྤང་བྱར་མཚུངས་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་དང་སྟེན་པ་གཉིས་ཤེད་མཚུངས་སུ་

ཟད་པའི་དོན་དུ་འབད་རིགས་སོ་ཞེ་ནུ་ཡང་། ལུས་རྒྱུ་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དུ་དུབ་པ་དོན་མེད་ཁོ་
ན་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྲེད་པ་མ་སྤངས་པར་ལས་སྤོང་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དཀའ་
སྟབས་གཅིག་ལུས་ལས་མི་འཛད་དེ་འདི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྣ་ཚོ་གྲས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལས་
ནམས་རྒྱས་པ་ཐ་དྲན་ཅན་དུ་རྗེས་སུ་དཔོག་ཀྱས་ལ། དེས་ན་ཟས་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
དྲིལ་ལྷན་གྱིས་གཏུང་བའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་སོ་གཅིག་གིས་ལས་ཐམས་ཅད་མི་འཛད་
དོ། །འདིར་ཉོན་མོངས་ཞེས་པ་ནི་དཀའ་སྟབས་གྱིས་གཏུང་བ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་
མཚན་ཉིད་པ་ལ་ཟེར་བ་མིན་ནོ། །དཀའ་སྟབས་གྱིས་སྟབས་སྟུལ་སྤོང་བའི་ནམས་པ་འགྲས་སྟབས་
བསྟུལ་དེ་བསྐྱེད་པའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ཚུང་བར་འགྱུར་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། རིགས་མི་མཐུན་
ཅན་གྱི་ལས་ཀྱན་ཟད་རྒྱས་པ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་དཀའ་སྟབས་གྱི་རྒྱས་པ་ཡིས་ལས་ཀྱི་རྒྱས་པ་འབྲས་པར་བྱས་པ་
ཡིན་ཞིང་དེ་ནས་ལས་ཀྱི་ཆ་གཅིག་ཟད་པ་ན་ཀྱན་ཟད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལུས་ཉོན་མོངས་པར་
བྱེད་པའི་དཀའ་སྟབས་ཀྱི་ཆ་འགྲུལ་ལས་ཀྱན་སྤོང་བའམ་ཡང་ན་ཉོན་མོངས་མེད་པར་དཀའ་སྟབས་
ཁོ་ནས་ཀྱན་སྤོང་བར་འགྱུར་གང་། གཤམ་ཏེ་ངེ་བ་ཕྱི་མ་ལྟར་དཀའ་སྟབས་ཉོན་མོངས་ལས་གཞན་
པ་ཞིག་གིས་སྤོང་བར་འདོད་ན། དེའི་ཆེ་སྤྱོད་པ་སྤྱ་ཅམ་བྱིན་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་སྟབས་ཚུང་དུས་
ཀྱང་ལས་ཀྱན་སྤོང་རྒྱས་པས། དེའི་དོན་དུ་དཀའ་སྟབས་ཆེན་པོ་གཞན་བསྟེན་པ་དོན་མེད་དོ། །སྟ་
མའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དཀའ་སྟབས་ཚུང་དུས་ལས་འབྲས་པའི་ཆ་ཚུང་དུ་གཅིག་ཟད་པར་བྱེད་ལ།
དེ་བྱེད་ན་ཀྱན་ཟད་པར་བྱེད་དགོས་པས་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་ངེ་བ་དང་པོ་ལྟར་དཀའ་སྟབས་ཉོན་
མོངས་པ་ཉིད་ཅེ་ན། དེ་ནི་ལས་ངན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དཀའ་སྟབས་འདིས་ལས་ཀྱི་
རྒྱས་པ་འབྲས་པ་སོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཤམ་ཏེ་རྒྱ་ཉོན་མོངས་སྤངས་ན་
འབྲས་བུ་ལས་ཀྱང་འཁྲུགས་ཀྱིས་སྤོང་བར་འགྱུར་བས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པར་མ་གྲུབ་

ཅེན། ཡང་སྲིད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་ཅིང་སྲིད་པའི་ཉེས་པ་བཙམ་རྒྱས་པའི་སྲིད་གྲང་ཡང་སྐྱོན་
ནམས་འགོག་པར་བྱེད་པ་ལ་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་བཞེན་པ་དེས་འཁོར་བར་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ལྷ་གཞོད་རྒྱས་པར་འགྱུར་གྱི། རི་རྩར་ན་བྱས་ཟིན་པ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཉམས་མི་མེས་
སོ། །དོན་ནི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་ལས་གསར་དུ་བྱས་པ་འགོག་གི་བྱས་ཟིན་འགོག་རྒྱས་པ་
མིན་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མོགས་མེད་པ་དང་བལ་བའི་ལས་ལས་ཉེས་པ་ཆགས་སོགས་སྐྱེ་བ་
མ་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་སྐྱེ་བ་དང་ལྷན་པ་ནམས་ཁོན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་པོར་འགྱུར་གྱི།
མེད་ལྷན་ལས་བསྐྱོག་པ་གང་ཡང་ལས་བྱེད་པ་པོ་མིན་ནོ། །ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་ལོག་པའི་
ནམ་ཉོག་མེད་པར་ནི་བདེ་བ་ལས་ཀྱང་འདོད་མེད་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བས། ཉོན་མོངས་སྤངས་
པ་ཉིད་གལ་ཆེས། །རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་ལམ་བཤེན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཙོ་བོ་བཞི་
ངོས་བབྱང་ནས་དགག་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་སོགས་བདག་གི་བ་སྤྱག་བསྐྱུང་བ་སྐྱེས་པ་སྟོལ་
ལམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དང་སྐྱེས་དུ་ཐ་དད་དུ་ཤེས་པ་དང་། དབང་བསྐྱུར་
གྱི་ཆོག་དང་། ལས་རྒྱུད་པ་ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་གདུང་བར་བྱེད་པ་སྟོལ་ལམ་དུ་སྐྱེ་བ་
ནམས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལས་བདེ་གཤེགས་འགྲུབ་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་བདེན་བཞི་སྟོན་པར་མཛད་
 པའི་སྟོབ་པ་ལས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་གཤེགས་དཔོག་ཅུས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་མཐེན་པ་དྲང་། མཐེན་པ་བརྟན་པ་དྲང་། མ་ལྟས་པའི་ཁྱད་པར་མཐེན་པར་གྲུབ་ཅིང་།
 ལུགས་སྟོག་གི་སྐབས་འདིར་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་དེ་ནི་
 སྟོབ་པའི་བདག་རྒྱུན་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྟོགས་པ་བདེ་གཤེགས་མེད་པར་གསུལ་བྱ་
 ལ་བདེན་བཞི་རང་དབང་དུ་གསུངས་ནས་སྟོབ་མི་ལུས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་བདེ་བར་གཤེགས་

པ་ནི་རིམ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་བ་དྲང་། སྒྲོབ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ལས་ལྷག་སྟེ། མཁའ་པ་
ཁྱད་པར་གསུམ་མངའ་བ་དེའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དེ་ལས་སྟོན་པ་འབྲུབ་ཚུལ་ནི། བདེ་གཤེགས་དེ་རྒྱ་གང་ལས་བྱང་ཞེ་ན།
གཞན་དོན་དུ་སྤར་གྱི་མཁའ་སྒྲོལ་དེ་གོམས་པའི་སྟོན་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ལས་སོ། །

བཞི་པ་དེ་ལས་ཐུགས་རྗེ་འབྲུབ་ཚུལ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སྒྲོལ་བ་ཕུན་ཚོགས་གོམས་པ་
དེ་ལས་བཅེ་བ་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟོན་དུ་སོང་བར་དཔོག་ཅུས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་རྗེ་མེད་ན་དེ་ལྟར་
གོམས་པར་མི་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དོར་རང་དོན་གྲུབ་ཅིན་ཀྱང་པན་པའི་མཛད་པ་མི་
འདོར་བར་སྲིད་པ་རི་སྲིད་བར་བཞུགས་པའི་ཕྱིར་དེས་ཀྱང་ཐུགས་རྗེ་ཕུལ་དུ་བྱང་བ་མངའ་
བར་བྱུང་གོ། །

གཉིས་པ་དེ་དག་ཀྱན་ལས་ཆད་མའི་སྒྲིབ་བྱང་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཐུགས་བཅེ་བས་
གདུལ་བྱ་ལ་པན་པ་དང་ལེགས་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་བ་དྲང་། དེ་ལྟར་བྱའི་མཁའ་པའི་ཡེ་ཤེས་
མངའ་བ་ལས་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་འབའ་ཞིག་གསུང་བར་མཛད་ལ། གཏན་བདེ་སངས་རྒྱས་
སྐུ་བྱེད་ཐབས་དང་བཅས་པ་དེ་གསུང་བར་ཡང་མཛོན་སྒྲོལ་གྱི་བཙོན་འབྲས་ཀྱང་གཞན་དང་
མི་མཉམ་པ་དང་ལྡན་ལ། རྒྱ་མཚན་གྱང་གི་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་དང་ལྡན་པ་དེས་ན་ཐུབ་པ་
ནི་མཐར་ཐུག་པའི་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་ལོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱུང་གོ། །

གཉིས་པ་ཆད་མས་བསྟོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྤང་གིས་ཆད་མར་
གྱུར་པ་ཞེས་དེ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དངོས་པོར་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་བསྟོད་པ་ནི། ཐུབ་པ་དེའི་བསྟན་
པ་ཉིད་ལས་ནི་ཆད་མའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བསྟན་པ་བྱུང་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྟོ་
ནས་བསྟོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་ལྟར་མཛོན་སྐྱུ་རྒྱས་པར་བསྟན་པར་མ་ཟད། རིས་སྐྱ་
དཔག་པ་འང་མ་བསྐྱོག་པའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་ལ། བསྟན་ཚུལ་ནི། མདོ་ལས། ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་པའི་

བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འགྲེལ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ་ཞེས་སོགས་ནམ་པ་དུ་
མར་ནི་འདིའི་རྟེན་རྟགས་ཡང་དག་གི་སྒྲུང་བའང་ཆེས་མང་དུ་གསུངས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་རྟགས་ནི་རྗེས་
དབྱེ་གི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །བསྐྱབ་བྱས་གཏན་ཆེགས་ལ་བྱབ་པ་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟགས་ཆོས་
ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་གསུངས་བར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་སྐྱེ་ན་འཇིག་གསུངས་པ་ནི་བྱས་
ན་མི་རྟག་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས། གང་ཡང་བྱས་པའི་ངོ་བོར་བྱབ་ཙམ་ནས་མི་རྟག་
པའི་ངོ་བོར་བྱབ་ཅེས་བྱས་ན་རྗེས་སྐྱེས་ལ། སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཇིག་ཅེས་བྱས་ན་ཡ་མཚན་
ཉམས་ཅི་ཡང་བྱེད་པ་དག་མཐོང་སྟེ་ངོ་མཚར་རོ། །ཚད་མ་ནམ་འབྲེལ་གྱི་ཆེག་ལེའུར་བྱས་པ་
ལས་ཚད་མ་བྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལེའུ་གཉིས་པ་བཤད་ཅིན་ནོ། །

ལེའུ་གསུམ་པ། མངོན་སུམ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་གཞལ་བྱ་མངོན་གྱུར་ངེས་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ། ཚད་མའི་གངས་ལ་ལོག་
པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ། མངོན་སུམ་
ཚད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཚད་མ་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེར་མ་ངེས་པའི་ཚྭ་པ་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། གཞལ་བྱ་ལ་
རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་འཇལ་བྱེད་ཆད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་
ངེས་པར་བྱབ་ལ།

གཞལ་བྱ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དོན་བྱེད་རྣམས་པ་དྲང་མི་
རྣམས་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐྱེ་ཤུགས་ལ་སོགས་པ་ནི་གཞལ་བའི་དོན་མིན་ཏེ། འཛིག་
ཉེན་ན་དོན་དུ་མོས་པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་
ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་འདྲ་བ་ཐུན་མོང་བའི་སྟོང་ལུགས་སུ་བྱུང་བ་དྲང་། མི་འདྲ་བ་དེ་ལས་ལྗོག་
བ་ཉིད་དུ་བྱུང་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་བྱིར་དྲང་། སྐྱེ་ཡུལ་ཅམ་ཡིན་པ་དྲང་། དེའི་ཡུལ་ཅམ་
མིན་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་བྱིར་དྲང་། རྒྱ་མཚན་གཞན་ནང་གི་མིང་བརྟེན་སོགས་ནི་ཡོད་པ་ན་
དེ་ཅམ་གྱིས་རང་འཛིན་གྱི་སྟོན་ཅི་ཡོད་པ་དྲང་། དེ་འདྲ་མེད་པ་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་བྱིར་རོ། །

འོ་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་ལོ་གང་ཞེ་ན། དོན་དུམ་པར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
སྐབས་འདིར་དོན་དུམ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དུ་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་དུག་
རིམ་བཞིན་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན་གཞལ་བྱ་རང་
སྤྱི་གཉིས་ནི་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ལ་བྱ་ཞིང་། དེར་ཡོད་མེད་ནི་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་ལ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚྱད་སྟོང་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་ལ་ཚྱད་པ་སྤང་བ། ཀུན་རྫོབ་ལ་ཚྱད་པ་
སྤང་བ། དོན་གཞན་ལ་ཚྱད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་མེད་
པས་དེར་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། སྤྱི་ལོག་སོགས་ནི་སྤྱུག་སོགས་ལ་ཕན་
པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར་རོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད་
ཅེ་ན། ཅེ་སྟེ་དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་མ་འབྲུལ་བས་དམིགས་པ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཚྱད་པ་སྟོང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་དོན་བྱེད་རྒྱས་མི་རྒྱས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་འཛིག་པ་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་མཚན་ཀུན་ལ་འང་རང་འཛིན་གྱི་སྟོན་ལ་ཕན་འདོགས་
རྒྱས་པ་དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་གང་བྱེད་པ་སྟོན་ལ་མ་
མཐོང་བའི་བྱིར་སྟོན་སྟེད་པའི་དོན་བྱེད་རྒྱས་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མིག་སོགས་དྲང་གཟུགས་
སོགས་ཀྱི་སྟོན་བཞིན་དུ་འབྲེལ་བ་བྲུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མཚན་གྱིས་རང་འཛིན་

སྐྱེད་མི་རྒྱས་བར་བསྟན་པ་དེས་ནི་བརྟ་དྲུག་ཚུ་ལ་བ་སོགས་རྟུང་གི་ཡན་ལག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་
འབྲུག་པའི་སྤྱིར་བུས་པ་འདེགས་འཛོག་སོགས་ལས་དོན་གཞན་དྲུང་། བུམ་པ་ཉིད་སོགས་སྤྱི་
དོན་གཞན་དྲུང་ནི། བུམ་པ་གཅིག་གཉིས་སོགས་བྱངས་དོན་གཞན་ལ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་གྲང་
རང་ལ་རྟོག་པའི་སྒོ་གང་ཡིན་ནི་གཟུང་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མིན་པར་བཤུད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། དོན་གྲེད་མི་རྒྱས་པ་ཙམ་སྤྱི་
མཆན་ཡིན་ན་ལོག་པའི་སྐྱེད་པ་གྲང་དེར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྐྱེད་པ་སོགས་ནི་སྤྱི་མཆན་
མིན་ཏེ། འཛིག་རྟོན་ན་དོན་དུ་བྱུང་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་སྤྱིར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་གེས་བྱུང་འཛོན་ཅིང་ཞེན་པའི་སྤྱིར་དངོས་པོ་མེད་པ་ནམ་མཁའ་
ལྟ་བུ་ལ་དོན་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དུག་དུ་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ངོ། །དངོས་མེད་དེ་དུག་
གི་ཡང་དེ་ལྟའི་དངོས་པོ་རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་ནི་སྤྱི་མཆན་དུ་བཀྲུག་པ་མེད་ཅིང་། རྟོག་མེད་ལ་
གསལ་བར་སྤང་བ་ཉིད་ནི་གེས་པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་རང་མཆན་ཡིན་ལ། སྤྱིར་སྤྱི་
སོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོ་དུག་ནི་དོན་སྤྱིའི་སྤྱིར་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ལ། རབ་རིབ་ཅན་གྱི་སྤྱིར་
སྤང་གི་སྒོ་ནི་གཟུང་དོན་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྐྱེད་པས་ལ་སྤང་གེས་པའི་ངོ་བོར་འདོད་པ་
དང་འདི་རི་ལྟར་མི་འགལ་སྟམ་ན། སྤང་ཞེས་པ་ལ་གང་སྤང་བ་དང་། གང་གིས་སྤང་བ་གཉིས་
ལས། གང་གིས་སྤང་བའི་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་ཅན་གེས་པས་བསྐྱུས་པས་ཡོད་ལ། གང་སྤང་བའི་
སྐྱེད་པའི་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པས་མེད་དེ། སྤང་སྤང་དོན་མེད་ཅེས་པ་ནི་འདི་ལ་དགོངས་པར་
མངོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་བྱེ་ནས་འཛོག་མི་གེས་ན་རི་འདྲའི་ཐལ་པོ་སྒྲིག་གྲང་དོན་དུ་
འབྱོར་དགའོ། །མདོར་ན་གང་གིས་སྤང་བའི་སྤང་བ་དང་། གང་སྤང་བའི་སྤང་བ་གཉིས་ཆ་བྱེ་
བ་ནི་སྐབས་མང་པོ་ཞེག་ལ་ཞིན་ཏུ་ཉེ་བར་མཁོ་བ་ཡོད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། རྟོག་པ་ལ་སྤང་བ་གེས་
པའི་རྗེས་མིན་ན་རྟོག་མེད་ལ་སྤང་བ་དེ་ཡིན་པ་འགལ་ལ། གུལ་ཏེ་རྟོག་པ་ལ་སྤྱི་ནི་སྤང་བ་གེས་

པའི་ངོ་བོའི་དོན་ཉིད་ཡིན་ན་ནི་སྤང་བ་དེ་རང་མཚན་དུ་བྱལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འདོད་
པའི་བྱིར་ཁོ་བོ་ལ་སྒྲིན་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཞེས་ཏེ། སྤང་བ་གཉིས་ལས་སྤྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་
པའོ། །འགྲེལ་མཛད་ཀྱིས་སྤྱི་མའི་རྣམ་པ་ནི་ཞེས་སྤྱང་བར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤང་བ་བྱི་
མའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ཀྱན་ལ་ངོ་བོ་མཚུངས་པར་འཇུག་
པའི་བྱིར་དྲང་། དེ་རང་མིན་ལས་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་པ་གཞན་སེལ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་སྤྱི་བྱིར་ན་
སྤྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་མཚན་དངོས་པོ་མིན་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་ཤེ་ག་ཆེན་གཉིས་སུ་ས་བཅད་མང་
དུ་མཛད་ཀྱང་འཇུག་པ་བདེ་བྱིར་བསྐྱབ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པའི་རྟགས་
ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་སྤྱི་མའི་དངོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟོག་པར་སྤང་བ་དེ་
དངོས་པོ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཞུགས་ཞེས་བརྗོད་པ་ཅམ་གྱིས་དེའི་རང་མཚན་གསལ་བར་
སྤང་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟ་ན་བདག་ཀྱིན་དབང་སོགས་དགོས་མེད་དུ་བྲལ་བ་ལ་དེ་དག་འབྲས་བྱ་
དང་བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །

གལ་ཏེ་བྱེ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱི་མའི་སྤྱོད་པའི་སོགས་བརྗོད་པས་འབྲས་མེད་དུ་བྲལ་
པའི་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། དེའི་ཆེ་འཆད་པ་པོ་དྲང་། ཉན་པ་པོ་དང་། བརྗོད་བྱ་དྲང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་
བ་ཅན་དང་། མིང་སོགས་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཏེ་བཞི་པོ་གང་ཞིག་བརྗོད་ཀྱང་།

དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་ནང་ཤེས་པས་བསྐྱབ་པར་སོང་བས་བྱི་དོན་ལ་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་མིང་མཚན་མ་ལ་འཇུག་དེ་དོན་ལ་འཇུག་མེད་ཀྱི་སྤྱི་བྱི་ཚུལ་འདྲ་བ་ལས་
འཇུག་ཏེ་མིང་དོན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཇུག་ནས་ཡིན་ན་རེས་འགར་འཇུག་སྤྱི་
ཀྱང་། དུས་ཀྱན་དྲང་ལུལ་ཀྱན་ལ་འཇུག་པ་མིན་པས་གྱི་ནའོ། །བྱམ་པའི་མིང་ལ་བརྗོད་པའི་
སྒྲིན་གང་ཡིན་བྱམ་པའི་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན་མིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེ་

འདྲའི་སྒོ་ནི་དོན་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་སྐྱའི་མིང་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་སྐྱེ་
བ་དེ་འདྲ་མེད་དེ། མིང་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྒྲུབ་བའི་སྒོ་ནི་ཁས་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྒྱ་ལ་
ཁས་ལེན་ན་ཡང་ནང་ནས་ཤེས་ལས་མིང་རྣམས་ཐུང་དུ་བ་ནི་ཚད་མས་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་ཅན་
མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་དང་དོན་ལ་སྒྲིག་པའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
ཤེས་པ་ཀུན་གསུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་མ་བྱུང་བོ་ཞེ་ན། འཐུང་བ་མིན་ཏེ། མི་
ལམ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིལ་འཛིན་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་གྲུང་དོན་ཡོད་པ་ལས་རྣམས་པ་གཞན་དུ་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། དེ་ལྡན་མིན་འདྲ་གྲུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མིན་ཏེ། སྒྲིལ་བོ་ལ་སོགས་
པའི་རྣམས་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཟུགས་ཅན་གཞན་ལ་སོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་སྒྲིལ་སོགས་དོངས་ཀྱང་མིན་ནོ། །འོ་ན་གང་ཞེ་ན། རུང་ཡུལ་དེར་གནས་པས་ཀྱང་མི་ཤེས་
བ་རུང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རིགས་པ་དེས་ནི་གྲེ་སྐྱས་
གཞག་པའི་མིང་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པའི་རྣམས་ཡིན་པར་བརྗོད་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་མིག་
ལ་སོགས་པའི་སྒོ་མ་འབྲུལ་བར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་གསུང་དོན་དང་ལྡན་པ་རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་
འདོད། གལ་ཏེ་གསུང་དོན་ཀྱིས་པན་འདོགས་རྣམས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལས་གཞན་
པ་མིང་སོགས་འཛིན་པ་ལ་གསུང་དོན་མེད་པ་ཅན་དུ་སྐྱོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེས་པན་པའི་
རྣམས་པ་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར།

སྒྲུབ་བརྟག་པ་བཞི་བྱས་པའི་བཞི་བ་ལྟར་གང་དང་ཡང་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་མིང་སོགས་
བརྗོད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། དོན་ལ་འབྲུག་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གལ་ཏེ་བརྗོད་དོན་རང་མཚན་དུང་འབྲེལ་བ་ལྡན་པའི་མིང་རང་མཚན་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན།
འདྲས་པ་དུང་མ་འོངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་མིང་རང་མཚན་སྐྱའི་བརྗོད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། དོན་
རང་མཚན་དུང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཐད་པ་དང་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཚུལ་མི་

མཐུན་པ་གཞན་ཡང་སྣང་ངོ་། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་སྤྱི་མཚན་དོན་དམ་དུ་དགག་པ་དང་། རང་
མཚན་དོན་དམ་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་གཞི་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་
བབ་ནས། ལམ་ཐབས་ཤེས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྤྱི་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེར་མ་བྱུང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་སྤྱི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་མི་
སྲིད་པ་དང་། སྲིད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གྲེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྤྱི་ཡིས་སྤྱི་གཞན་ཡན་
གར་བ་ནི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་གྲུལ་ཏེ་དབང་སོགས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་
ཡང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། སྤྱི་ནི་ཡན་གར་བ་བརྗོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཅི་སྟེ་བརྗོད་ན་ཡང་ཏ་ཅང་ཐལ་ཏེ། སྤྱི་དེ་གསལ་བ་ཀུན་ལ་ཐུན་མོང་
དུ་མཚུངས་པར་འབྲུག་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་དྲང་། གྲེ་བྲག་གསལ་གསལ་བས་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་གསལ་
བར་བྱ་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་གསལ་བ་ལ་
སྟོས་པ་མེད་པར་ཡན་གར་དུ་ཡོད་པ་དེས་ན་གསལ་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དུས་རྟག་ཏུ་དམིགས་པར་
འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟག་དངོས་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གྲུལ་ཏེ་ཡང་གསལ་བས་གསལ་
བར་བྱས་པ་ལས་མངོན་སུམ་ལ་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡིན་པས། སྟོས་མེད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
སྤྱིས་བདུག་གམ་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་པན་འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་གྲང་
ཡིན་དེ་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་གསལ་བ་ལ་སྟོས་པ་འགལ་ལ། གྲུལ་ཏེ་དུས་འགྲུལ་
ཞིག་གི་ཆེ་རྒྱས་མེད་ཡིན་ན། དེ་ནི་དུས་ཀུན་གྱི་ཆེ་རྒྱས་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱས་
མི་རྒྱས་ཀྱི་ཆ་གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་རྟག་དངོས་ཆ་མེད་གཅིག་ཤུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་
ཁྲུབ་པ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་སྟུམ་ན། དེ་ཡིས་རང་འཛིན་སྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཕམ་རྒྱས་པ་མེད་
པ་རྒྱས་པ་སྐྱེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གང་གནས་པ་ནི་རྟག་པའི་ཕྱིར་རྒྱུན་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡོད་

པ་མིན་ན། སྒར་ཡོད་ཀྱི་རྒྱས་པ་དེ་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་ཀྱང་རྒྱུ་ལ་རྒྱས་པ་གྲང་
ཡང་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །གཞན་ཡང་སྤྱི་ལོ་ལྷན་པར་ཤེས་པ་དེ་དྲུང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྔོན་པོ་ལ་
སོགས་པའི་ལྷན་པའི་ཆ་ནི་ལྷན་པར་ངེས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་སྤྱི་འཛིན་གྱི་སློ་དེ་ལ་གྲང་གིས་
སྤྱུ་ལ་ཉེ་མི་འཕྲོད་པར་ཐལ། དེས་ནི་སྤྱི་ཡན་གར་ཉག་གཅིག་འཛིན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་སྤྱུ་
ཞེས་པ་ནི་ཐུགས་མ་རངས་པའི་གསུང་ངོ་། །

སྤྱི་ལོ་གསུམ་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱས་གཟུགས་སོགས་བརྗོད་
ཀྱང་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དེ་དག་མངོན་སྤྱུ་དུ་ཤེས་པའི་གཟུང་དོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དབང་
པོ་སོགས་དོན་མེད་པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སློ་མི་འདྲ་བ་དེ་ལྷན་སྤྱི་ཉག་དངོས་ཆ་མེད་གཅིག་གི་
གཟུང་དོན་ཅན་ཡིན་པར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བརྗོད་པའི་སྤྱི་སོགས་ལས་ཀྱང་ཐ་དྲ་དུ་སྤང་
བའི་སློ་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཅིག་ཐ་དད་བཟགས་ལ་དགག་པ་ལ། འདིར་ཤིག་ཆེན་གཉིས་སུ་ཕྱོགས་སྒྲ་གང་
ཡིན་མི་གསལ་ཡང་རྗེ་དགོ་འདུན་གྲུབ་པས་གངས་ཅན་སོགས་འགོག་པ་ལ་སྒྲར་བར་མཛད་
དེ། དེ་ལྟར་ན་དངོས་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་དང་དེ་དག་ལ་ཚད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གངས་ཅན་ན་རེ། སྤྱི་གསལ་རྗེས་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དེ་གཉིས་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་
བས། དེ་གསལ་ལྷན་གསལ་བ་གང་ཡིན་དེ་གསལ་ཡིན་དགོས་ན། དེ་ནི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། གྲང་
གི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་དེ་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་དང་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་ནས་གསལ་བའི་ངོ་བོ་གཞུན་ཀ་བ་
སོགས་ཀྱི་ཉེན་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་ངོ། །གལ་ཏེ་བྱེ་བྲག་པ་ན་རེ། སྤྱི་གསལ་རྗེས་ཐ་དད་
དུ་གྲུབ་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་ནི་གསལ་བ་ལ་དོན་གཞན་གྱི་ཚུལ་ལྟ་བུ་པའི་ཕྱིར་གསལ་བའི་འབྲས་
བུ་ཉིད་དུ་བརྗོད་དགོས་ལ། འོན་ཏེ་གསལ་བ་ནི་རྒྱུ་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྤྱི་ལ་
རྒྱུ་ལས་པ་མེད་པར་ཡང་ཐ་སྙད་རྟོག་པ་ཡིས་ནི་རང་གི་རྒྱ་དང་འབྲེལ་བར་བྱེད་ཀྱི། འབྲས་

བྱ་སྤྱི་གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་དོན་མེད་དོ། །མདོར་ན་རྒྱ་ལྟུང་མིན་པའི་སྤྱི་གསལ་དོན་གཞན་ངེ་
 ལྟར་ཡང་འབྲེལ་བར་མི་འབྲད་དེ། གང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཅུང་སྒྲུབ་ས་འདྲིར་གཞན་ཉིད་ཡིན་ནུ་དེ་
 གཉིས་འབྲེལ་མེད་ལས་འོས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་ནི་བདེན་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་
 སྟེ་ཡོད་ན་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཅུང་དུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་གང་དུའང་མ་གྲུབ་པས་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་
 གཞན་མེད་པ་ནི་དེགས་སྤྱི་ཐལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་གསལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 གཉིས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཡོད་པའི་གསལ་
 བ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འབྲེལ་ངོ་བོ་མེད་པའི་དེགས་སྤྱི་མཚན་ལྟོས་བཏགས་
 བས་བཞག་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་བྱེད་ཉིད་ཁྱད་པར་གསལ་བ་དེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཅན་
 ནི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྤྱིའི་ཐ་སྙད་སྤྱི་ནམས་ཀྱིས་ནི་རུབ་ཏུ་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རང་
 མཚན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱི་མཚན་བྱམ་པའི་ཐ་སྙད་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རང་མཚན་
 ལྟ་ལྟར་བ་ལ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་སྤྱི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་འདི་བྱམ་པའོ་སྤྱི་པའི་
 རྟོག་པ་ལ་གང་སྤྱང་བའི་ཆ་དེ་ཉིད་ལྟ་ལྟར་བའི་ངོ་བོར་སྤྱང་བཤམ་དོན་རང་མཚན་ལ་དོན་སྤྱི་
 དེ་ཉིད་དུ་འཛིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲུལ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ནི་རྒྱན་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཅན་
 མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་གོམས་པའི་བྱགས་ཀྱིས་སྤྱུལ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྤྱང་བཏགས་གཅིག་
 ཏུ་འབྲུལ་བ། དོན་སྤྱི་དོན་དུ་སྤྱང་བ། དོན་དོན་སྤྱིར་སྤྱང་བ། རང་མིན་ལས་སྟོག་པར་སྤྱང་བ།
 གདགས་གཞི་དང་བཏགས་ཚས་གཅིག་ཏུ་སྤྱང་བ། དོན་དང་ཐ་སྙད་འདྲེས་པར་སྤྱང་བ། སྤྱི་
 སྤྱི་དང་དོན་སྤྱི་དབྲེར་མེད་དུ་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མང་ངོ་། །སྤྱང་བཏགས་གཅིག་ཏུ་
 འབྲུལ་བའམ་མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་གོ་དོན་ནི། དཔེར་ན་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་
 བཞིན་པའི་ཆོ་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་རང་མཚན་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དང་དེའི་སྤྱི་མཚན་རྟོག་
 པ་ལ་ཤར་བའི་ཆ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་ནས་སོ་སོར་མི་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་བ་

ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ལོ་བ་ལྷ་མས་ཀྱིས་སྤྱི་དངོས་པོར་འདོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཅ་བ་ཡང་མཐོང་རྟོག་
གཅིག་དུ་ཞེན་བ་ལ་ཐུག་བར་གསུངས་པས། གུ་ཤའི་ཅེ་མོ་ལྟར་མ་འདེས་པར་སྤྱང་སྟོབས་
ཀྱིས་འབྲེད་ཤེས་བ་དགོས་སོ། །དེ་ནི་དཔུས་ལ་འཇུག་སྟེ། དོན་ལྷ་མས་ཀྱི་ནི་སྤྱི་གང་ཡིན་
གཞན་ལས་སྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་བུམ་བ་ཞེས་བྲ་བ་སོགས་སྐྱུ་འདི་དུག་གིས་ཐ་སྟངས་གང་
བརྗོད་པ་གཞན་སེལ་བ་དེ་ལ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ལ། རོ་བོ་མེད་པ་ཅན་སྟངས་
པའི་སྤྱི་མོ་ལ་སྤྱི་དངོས་པོ་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དྲང་། དོན་དངོས་པོ་ལ་འབྲུལ་བའམ་ཡང་
ན་དངོས་པོ་མེད་པ་དངོས་པོར་སྟངས་བ་ལ་ནི་སྤྱིར་འདིན་པའི་སྟོར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་འབྲུལ་
རྒྱས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དྲང་། དེ་ཉིད་དུ་ན་གཟུང་དོན་དངོས་སྤྱི་སྟེ་དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་
དངོས་པོའི་ངོ་བོ་སྟངས་བ་ཅན་མ་ཡིན་བ་ཞེས་བྲ་ལ། རང་ལ་གང་སྟངས་བ་དངོས་པོའི་ངོ་བོ་མེད་
པས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གཅིག་ཐ་དད་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་པར་བྲ་བ་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྲུལ་ཏེ་བྱམ་སྤྱི་ནི་བྱམ་གསལ་ལས་ཇས་གཅིག་ཐ་དད་གང་ཡང་
བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཁྱད་སྒྲུལ་བྱའི་སྤྱི་འགྲའ་ཞིག་ལས་ཐ་དད་དུ་བརྗོད་དུ་ཡོད་པས་དངོས་
པོར་ནི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྤྱི་གསལ་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་རི་ལྟར་ཡང་ཇས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་
དུ་བརྗོད་བྱ་མིན་པ་ཉིད་འཐད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐོས། ཁྱོད་ལྟར་ན་སྤྱི་གསལ་གཉིས་ཀ་ཇས་སུ་
གྲུབ་པའི་སྤྱིར་དང་། དེར་གྲུབ་ན་ཇས་གཅིག་ཐ་དད་གང་རུང་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར། གལ་
ཏེ་བྱམ་སྤྱི་དང་སྒྲུལ་སྤྱི་གཉིས་ཇས་སུ་མ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཇས་གཞན་དུ་སྤང་བ་ཅི་ཞེ་ན། ཉེར་
ལེན་བྱམ་སྒྲུལ་དམིགས་པའི་བག་ཆགས་ཇས་ཐ་དད་པའི་སྤྱིར་ཡིན་ལ། དོན་དུ་དེ་གཉིས་ཇས་
གཞན་དུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། གང་གིས་ཤེ་ན་རྟོག་པས་ཐ་དད་དུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཙམ་
དུ་ཟད་པའི་སྤྱིར་རོ། །ཕྱི་རོལ་པའི་སྤྱི་རྟག་དངོས་ཡོད་པའི་སྤྱི་བ་བྱེད་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་
འདུས་པ་དྲུང་ནི་མ་འོངས་པའི་དོན་ལ་འད་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཅན་གྱིས་ད་ལྟར་བ་དང་

མཚུངས་པར་མཉན་པ་ཐུན་མོང་བ་དྲག་ནི་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་འདས་པའི་དངོས་
 གོ་ཞེས་དང་མ་འོངས་པའི་དངོས་གོ་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་དངོས་གོ་བ་
 བྱི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བེན་ཏུའང་མི་འཐད་དེ། དངོས་གོར་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཉག་པ་བ་དངོས་མེད་འདས་
 མ་འོངས་ཀྱི་ཆོས་སུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཆོས་
 སུ་ཉི་བར་བཏགས་པ་ལས་སྒྲིབ་དེ་འཇུག་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། བྱམ་སྤྱི་གྲང་ཞིག་སྤྲུམ་སོགས་ལ་
 བྱི་མེད་ལ། དུ་ལྟར་བའི་བྱམ་པའི་དངོས་གོར་མེད་པ་འདས་མ་འོངས་དྲུང་བྱི་ཉི་བའི་རྒྱ་མཚན་
 གྲང་ཡང་མེད་པས། འགལ་བ་སྤོང་མི་རུས་སོ། །མདོར་ན་བྱམ་སྤྱི་འཇུག་པའི་སྤྱི་ཉག་དངོས་
 སྤྲུམ་སོགས་ལ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འདས་མ་འོངས་ལའང་མེད་པས་དེ་དག་ལ་བྱམ་སྤྱི་འཇུག་མི་
 འཇུག་གི་ཉི་འིང་བྱར་མི་རུང་ཞེས་པའོ། །མིང་གང་ལས་དེའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཇུག་
 པ་ལ་ཉག་ཏུ་དངོས་མིང་དྲང་། སྤྱི་འདོགས་པ་ལ་བཏགས་མིང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་རི་དྲགས་
 རྒྱལ་པོ་ལ་སེལ་ཞེས་པ་དངོས་མིང་དང་། བྱམ་ཟེའི་བྱིལ་ལ་སེལ་ཞེས་པ་བཏགས་མིང་དུ་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའང་འདྲིལ་ཉེན་ཅན་ལོ་དུ་དོ། །གཞན་ཡང་དངོས་མིང་སྦྱར་བ་ལ་ཆོས་དོན་གཞན་
 དགོས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ན་ཡང་རུང་སྟེ་འགྲོ་བ་བརྟུན་པའི་ས་
 ཡིས་ཐོག་མར་གྲང་ལ་གྲགས་པས་མིང་གི་སྤྱི་འདོད་རྒྱལ་དུ་བཀོད་པ་དེ་ལ་སྤྱི་དེ་དངོས་མིང་
 དང་། དེ་དང་ཕྱོགས་འགའ་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སྤྲུམ་དུ་འཇུག་ཉེན་ཅན་གྱིས་ངེས་སུ་བཀོད་
 པའི་སྤྱི་དེ་ལ་གཞན་པས་པ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཞེས་བྱ་སྟེ། དཔེ་རི་ལྟར་ན་བྱའི་དངོས་གོ་ཡིན་
 བཞིན་དུ་དག་བརྟུན་པ་སོགས་ཀྱི་རུས་མེད་ལ་བྱ་མེད་ཅེའམ། དཔེར་ན་གངས་ཅན་པས་རྣམ་
 པར་ཉེག་པ་ངེ་བཞིན་དུ་དོན་ཆེན་པོ་བྱེད་རུས་པའི་རྒན་པོ་ལའང་གཙོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་མིང་
 གི་མཉན་པ་སྤྱི་བོས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །

སྤྱི་མཚན་དངོས་གོ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་དགག་པ་དང་། ཡུལ་

བྱི་ངོས་ནས་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཞིག་པ་ལ་སྒྲུའི་བདག་སྟེན་ལས་རྟོག་སྒོ་ལ་རིམ་ལྔ་སྤང་
 བ་དེ་འདྲ་བ་མ་ཞིག་པ་ད་ལྟར་བའི་དངོས་པོར་རྟོག་པ་ལ་འད་སྤང་བས། དེའི་སྤང་བ་རང་མཆོན་
 མིན་པར་བྱུང་སྟེ། རིམ་ལྔ་ན་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་རང་མཆོན་གཟུང་དོན་དུ་
 ཡོད་པ་ཅན་དག་ལ་སྤྲ་མ་དང་སྤྲོང་ཚུལ་མཚུངས་པ་དེ་དུག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྤྱི་
 གཞན་ཅེས་གཟུང་དོན་དུ་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་མཚུངས་པའི་བྱིར་སེམས་གཉིས་པོ་དུག་ནི་སྤང་
 ཚུལ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཡན་གར་བ་དེ་འབའ་ཞིག་ནི་འདྲིན་པར་བྱེད་པ་སྤྲ་ནི་རྣམ་
 པར་སྒྲོག་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞེ་ལས། དང་པོ་རྣམ་གཅིག་ཐ་དད་ལ་བརྟགས་ནས་དགག་བ་ནི། སུ་
 ཚུན་མི་འད་བ་བྱུ་བར་ཅན་གྱི་གསལ་བ་རྣམས་ནི་བྱུ་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤྱི་གཅིག་
 གི་ངོ་བོར་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། སུ་ཚུན་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་སྟེ། རང་བཞིན་གཅིག་
 ཀྱང་གནས་སྐབས་ཐ་དད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡང་། སྤྱི་གསལ་དེ་གཉིས་
 དངོས་པོ་གཅིག་ཏུ་ངེ་ལྟར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་བཞིན་ནི་ཆ་མེད་གཅིག་དང་
 གསལ་བ་ནི་ཚུལ་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་གསལ་བ་དེ་དྲག་གི་མཚུངས་པའི་དངོས་པོ་
 སྤྱི་དེ་གསལ་བ་དེ་དྲག་ལས་རྣམ་གཞན་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་གསལ་བ་དེ་དྲག་གི་སྤྱི་ཞེས་
 བ་འབྲེལ་མེད་ཏུ་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤྱི་གསལ་དེ་དག་རྣམ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར། ལྟོག་བཤམ་སེལ་
 བ་སྐྱ་བ་ལ་ནི་རྣམ་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱིས་སུན་དབྱུང་ཏུ་མེད་དེ་སྤྱི་རྣམ་སུ་གུབ་བར་མི་འདོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་གསལ་བའི་མཚུངས་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལ་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་མིན་བརྟགས་ལ་དགག་བ་ནི། སྤྱི་དེ་གསལ་བའི་འབྲས་
བྱ་ཡིན་ནམ་མིན་ངེས་བས། དེ་འབྲས་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་དེ་སྐད་ཅིག་ཏུ་ལྟ་ཅན་དྲང་།

པའི་ཕྱིར་དབང་པོ་རྣམས་ལ་བྱུང་ནས་གྲུ་ཏེ་ལྷ་བ་པོ་ཡོད་ཀྱི་དེ་དག་གི་ལྷ་ས་གཟུགས་སྣང་
བར་འགྱུར་ལ། དེ་དག་གི་རིགས་རྣམས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། རི་ལྷར་བལྟས་ཀྱང་ཡན་གར་བ་དེ་འོང་
མཐོང་རུང་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གསལ་བ་འཛིན་པའི་ཆེ་ལྷའང་དེ་དང་དེའི་མིང་སྟུང་། རོ་བོ་
སོགས་སྣང་གི་དེ་དག་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྟེ་ཡན་གར་བ་སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྟོང་
བས་ཀྱང་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིག་དེ་དག་གིས་སྟེ་མཆན་
དངོས་པོར་ཁེགས་པ་དེའི་ཕྱིར་སྟེ་མཆན་དེ་ནི་རང་འཛིན་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་གྱིས་
བརྟུ་ཡང་མི་རུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ལེགས་པར་བྱུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་དེ་ཅན་ཡང་བྱེད་མི་རུང་
པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་རུང་བཞིན་མེད་པར་བྱུབ་ཅིང་། རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ནི་དྲོས་མེད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བྱུབ་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རིགས་པ་སྟེ་སྟེ་མཆན་དངོས་མེད་ཏུ་བསྐྱུབ་པ་ལས་
བསྐྱེད་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་གི་མཆན་ཉིད་ཏུ་འདོད། ཅས་སོ། །སྟེ་མཆན་དངོས་མེད་ཏུ་
བསྐྱུབ་པའི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་ཁོ་ན་སྟུན་ཕྱང་པའི་ཆེད་
ཏུ་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་ཐར་པ་དོན་གཉིས་ལ་ཐན་འདོགས་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ངའོ་
སྟུམ་པའི་སྟོ་ལྟན་སྟེས་འདི་ལ་སྟེ་རང་གི་སྣང་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངོས་ཟེན་
པར་བྱས་ནས་སྟེ་མཆན་གྱི་ཆ་དངོས་པོར་བཟུང་ན་ཉག་མཐར་སྟུངས་ཏེ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་བྱས་
ལ། རང་མཆན་གྱི་ཆ་དངོས་མེད་ཏུ་བཟུང་ན་ཆད་མཐར་སྟུངས་ཏེ་ངན་འགྲོ་མི་བཟད་པའི་རྒྱར་
འགྱུར་བས། མཐའ་དེ་གཉིས་བཀག་སྟེ་དབྱ་པའི་ལམ་བརྒྱད་ནས་ཐར་པར་བཟོད་དགོས་པ་
ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟའོ། །དེས་ན་སྟེ་རང་གི་མཆན་གཞི་མཐའ་ཡས་ཀྱང་།
གཙོ་བོར་རང་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་མངོན་སྟུམ་དང་རྟོག་པའི་སྣང་བ་དབྱེད་གཞིར་བཟུང་ནས་

དཔྱོད་པ་ནི་གང་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ངོ་། །

གསུམ་པ་སྤྱི་མཆན་གྱི་དབྱེ་བ་ལ། དངོས་དང་། ཚྱོད་སྤྱོད་ངོ་། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་
ལ་བརྟེན་པ་དྲུང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིས་ཀྱི་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་དེ་ཡིང་རྣམ་
པ་གསུམ་མོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྟོག་པའི་བརྒྱུད་ཡུལ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ།
དེས་གཞན་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རྟོག་པ་ནི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་དགོས་
པའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ཤེས་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱི་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པའི་སྤྱི་སྟོ་ཡོད་པ་མེན་ཏེ། དེ་ལ་དབང་སོགས་དོན་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལན་བཏབ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་དྲུང་། འདྲས་སོགས་ལ་རྟོག་པའི་སྤྱི་
འཛིན་ལ་དངོས་པོ་རྟེན་དུ་ཡོད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཞན་དུ་སྟེ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཤམ་
ཏེ་དེ་ལྟ་ན་སྤྱི་མཆན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་མཆན་རྟེན་དུ་དགོས་པ་དེའི་དངོས་པོའི་ཆས་ཉིད་
ཉམས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རུམ་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ནི་རུམ་པའི་དངོས་པོར་འཛིན་
པའི་མངོན་སུམ་སྟོན་དུ་འགོ་བ་ཅན་གྱིས་བྲངས་ནས་སྤྱི་དེ་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་འདི་
ནི་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། རང་མཆན་གཅིག་ཕྱ་གཞལ་བྱར་བཞག་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་
ཚྱོད་པ་སྤྱང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་ལྡན་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་ན་རྒྱུད་གི་མཆན་ཉིད་
གཅིག་ཕྱ་གཞལ་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་གང་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་དང་མེད་
པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱ་བ་ནི་གཞལ་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དེ་གཅིག་ཕྱ་
ལས་བྱུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱང་རིགས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྟོབ་

དཔོན་གྱིས་གཞལ་བྱ་གཉིས་གསུངས་པ་དང་རིམ་མི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་རྟེན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཡིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རམ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་གཞལ་བྱ་གཉིས་སུ་བཞེད་དེ། གཞན་དང་མ་འདྲེས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་སྤང་བའི་སློན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལ་རང་མཆོན་དང་། དེ་ལས་ལྗོག་པ་གཞན་དོན་སྤྱིའི་སློན་ནས་རྟོགས་པ་ལ་སྤྱི་མཆོན་དུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འོན་སྤྱི་མཆོན་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲལ་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རིམ་བཞེན་ཏེ་རིམ་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་སྤང་བ་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་གཉིས་པ་རྗེས་དབག་ཆད་མ་ནི་སྤང་བ་ལ་འཁྲལ་བ་ཡིན་པར་བཞེད་ལ། གཤམ་ཏེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོས་ནི་རྟོགས་ནུ་འཁྲལ་བ་དེ་ཉིད་ཆད་མ་མིན་ཅོ་ཞེ་ན། དཔེར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་ཡིན་བསམ་པ་ལ་ནི་བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དབག་ལྟ་བུ་ནི་འཁྲལ་བ་ཡིན་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་དོ། །ནམ་པ་གཞན་གྱིས་ཏེ་སྤྱི་མཆོན་ལ་བརྒྱུད་ནས་ཀྱང་རང་མཆོན་རྟོགས་པ་མཐོང་བས། དེ་སྤང་བ་ལ་འཁྲལ་བ་དང་དོན་རྟོགས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །འོན་ཏེ་རྟོགས་པས་རང་མཆོན་གསུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། ཕྱོགས་འདི་ལ་ནི་ལན་བཏབ་ཟེན་ཏོ། །གང་ལ་འཁྲལ་ན་དེ་མི་ཐོབ་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་དཔེ་ནི། འོར་བུའི་འོད་དང་སློན་མའི་འོད་དུག་ལ་འོར་བུའི་སྟེ་འོར་བུར་ཞེན་པའི་སློན་ཡིས་མངོན་པར་རྒྱག་པའི་སློན་གཉིས་ལོག་པའི་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད་ཀྱང་། རིམ་རྟེན་འོར་བུ་ཐོབ་པའི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱ་བ་མེད་ལ། དེ་ལྟར་རིམ་བཞེན་སྤང་བའི་དོན་མེད་པར་འབྲས་ནུའང་སྤྱི་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་སྤང་བའི་རྗེས་དབག་དྲང་ནི་དེར་ལོག་པར་སྤང་བའི་སློན་གཉིས་ལོ་དུག་ལས། གང་ལ་ཆད་མ་ཉིད་གཞན་ཅེ་ན། རང་གིས་རིམ་བཞེན་པ་ལྟར་དོན་བྱེད་པ་དྲང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བས་ན། སློན་མ་ཆད་མ་ཉིད་དུ་ནམ་པར་གཞན་གོ། །

གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་མངོན་སྟོག་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ནི། གང་ལ་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ལས་རྗེས་སུ་འགོ་ལྗོག་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སློན་གང་ཡུལ་དེ་ལ་འཛིན་པ་

རང་དབང་ཅན་དུ་འཇུག་པ་ནི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ཡིན་ལ། ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་
 དབང་པོ་སོགས་ལས་འདྲས་ཤིང་། མངོན་དུ་མ་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ངོ་མོ་
 དེ་མཇུག་ཤིང་ནི་རྗེས་དཔག་ཆད་མའོ། །དེས་སྒྲོག་གྱུར་ཉིགས་པའི་རྟེན་ནི་ཡུལ་ལས་དོན་
 གཞན་པ་གཏན་ཆེགས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྟགས་དེ་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་བརྟེན་པ་
 དྲང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་གོ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། སྒྲ་ནི་མི་རྟག་སྟེ། བྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བྱས་པ་བཞིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཆེ་གོ་བྱེད་
 ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་གོ་བྱ་སྤྱིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཙམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་ན་དུ་བས་མེ་སྤྱི་ཙམ་རྟོགས་
 པར་བྱེད་ནུས་ཀྱི་བྱེད་པར་ནམས་རྟོགས་པར་བྱེད་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲོག་གྱུར་ཀྱི་
 དོན་ཐམས་ཅད་རང་རང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པའི་ཆེ་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་
 ཀྱི་བྱེད་པར་དུ་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་སྤྱི་མའི་དཔེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྐྱབ་
 བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ལས་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གསར་དུ་རྟོགས་
 པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་གྲང་ཡིན་པ་ནི་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ནི་སྒྲོག་
 གྱུར་ཀྱི་དོན་སྒྲོ་ངོར་སྐྱབ་བྱེད་གཅིག་ཏུ་སྟེ་གཅིག་བྱར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། མངོན་སུམ་
 དུ་གྱུར་པ་དང་། སྒྲོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལས་གཞུང་བྱ་བྱང་གསུམ་པ་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ།
 དེའི་བྱིར་གཞུང་བྱ་གཉིས་སུ་ངེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མ་གཉིས་སུ་ངེས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་བཞེད་
 པ་དྲང་། གཞུང་བྱ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ནི་མཐོང་བའི་བྱིར་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་པ་དང་།
 གཅིག་ཏུ་གངས་ངེས་པ་ནི་བསལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྩོད་སྤང་ལ་གསུམ། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་མིན་པ་ལ་གཞོན་པ་བསྟན་པ་
 དང་། རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དང་། མི་ལེན་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བ་བསྟན་

པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་འཕེན་ན་རེ། དངོས་སོར་མེད་པ་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་གཞལ་བྱ་
ནི་རང་མཆན་གཅིག་ཕྱར་ངེས་ལ། དེའི་བྱིར་ཆད་མ་ཡང་མངོན་སུམ་གཅིག་ཉིད་དུ་ཟད་ཅེ་ན།
གཞལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་རང་མཆན་གཅིག་ཕྱར་ཟད་པ་ཁོ་བོ་འང་འདོད་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་མི་
དགོས་སོ། །འོན་ཏེ་རང་མཆན་ལས་གཞན་པའི་གཞལ་བྱ་མེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། འདི་ལྟར་
དངོས་སོ་མེད་པ་འང་ཆད་མས་ངེས་པའི་བྱིན་ན་དེས་སྤྱི་མཆན་གཞལ་བྱ་ནི་མིན་པར་བསྐྱབ་པ་
ལ་བྱབ་པ་མ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་མ། དངོས་མེད་དེ་ཆད་མས་ངེས་པའི་བྱིར་ཆད་མ་གཉིས་པ་རྗེས་
དཔག་ཉིད་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དངོས་མེད་ལ་དབང་སྤྱེས་ཀྱི་སྒོ་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འང་མིན་
ཏེ། དེ་ནི་གཟུང་དོན་གྱི་སྟོབས་ལས་སྤྱེས་པའི་བྱིན། གཟུང་དོན་གྱི་ནུས་པ་ལ་སྟོས་པ་མེད་ན་
ནི་བར་དུ་ཆད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བྱེད་ཡོད་ན་ཡང་དབང་སྤྱེས་ཀྱི་སྒོ་དེ་དག་ནི་སྤྱི་བར་
འགྱུར་རོ། །གྲུ་ཏེ་མངོན་སུམ་ཉིད་འཇལ་བྱེད་དུ་ལྟོག་པ་ལས་སྤྱི་མཆན་སོགས་མེད་པར་
ངེས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། བཏག་སྟེ་མངོན་སུམ་འཇལ་བྱེད་དུ་ལོག་ཅམ་དེས་སྤྱི་སོགས་མེད་པར་
ངེས་པ་ཡིན་ནམ། ལོག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ།
འཇལ་བྱེད་ལོག་པ་ཅམ་མེད་དགག་ཡིན་པས་དེས་སྤྱི་སོགས་མེད་པར་ངེས་པ་འགྲུལ་བའི་
བྱིན། འམ་ནི་བྱི་མ་སྤྱད་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། འཇལ་བྱེད་ལོག་པ་དེ་ཉིད་ལྟོག་པ་དུང་རྗེས་
འགྲོ་ཅན་གྱི་ཏགས་ཡང་དག་ཡིན་པར་ཁས་སྐྱངས་སོང་བས་དེ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་དང་དངོས་
སུ་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི། གཞུན་སེམས་དྲག་ནི་
རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་བྱིན་ཡང་ཆད་མ་གཉིས་ནི་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གཞུན་སེམས་
རི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། གཞན་དག་སྤྱི་བ་སོགས་ལ་ནི་འཇུག་པའི་བྱིན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་
འདོད་དེའི་རོ་སོ་ངེས་པར་གྲུབ་ལ། འཇུག་ཡུལ་ལ་བསྐྱབ་པ་མེད་པའི་བྱིན་དག་སྤྱི་བ་ལས་ཀྱན་

སྒྲིབ་དཔོག་པའི་སྒྲིབ་དཔོག་ཚད་མ་ཉིད་དུ་བྱུང་བོ། །གྲུལ་ཏེ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ལས་མེད་པོག་པ་
 ལྟ་བུ་ལ་ལ་དུག་དུ་ཞི་བྱེད་པ་ལྟུང་པའི་བྱིར་གཏན་ཆོག་པ་ལ་ཡིད་བརྟན་མེད་ཅེ་ན། ཉག་ས་
 ལོག་པ་གཅིག་མཐོང་བའི་བྱིར་ཉག་ས་གང་ཡིན་དེ་ཐམས་ཅད་ལོག་པ་དེ་དང་འདྲ་ཞེས་སྒྲིབ་
 མི་འཐད་དོ། །འོ་ན་བྱིན་ཅེ་མ་ལོག་པའི་ཉག་ས་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཉག་ས་གང་ལས་དུས་འགྲུལ་
 ཞིག་གི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་འགྲུལ་ཞིག་ལ་དེའི་རྟོག་ས་པ་བྱུང་བར་བྱུར་པའི་ཉག་ས་དེ་ནི་
 བསྐྱབ་ཆོས་དེ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བྱའི་ཉག་ས་ཡིན་པ་འཇམ། བསྐྱབ་ཆོས་དེའི་ངོ་བོར་བྱུང་བ་
 གདོན་མི་ཟ་བས། དེས་ན་དུ་བ་དང་བྲས་པ་ལ་མཆོན་ན། རུང་གི་རྒྱ་མེའམ་ངོ་བོ་འཛིག་པ་དུག་
 མེད་པར་དོན་དེ་གཉིས་ནི་སྤྱད་པ་མིན་པ་འབྲས་རང་དེ་དུག་གི་རུང་བཞིན་ནམ་ཆོས་ཉིད་དུ་
 མཐོང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་རང་དེ་གཉིས་ལས་གཞུན་དུ་འང་མཆོན་ཉིད་དེ་མཆོན་བྱེད་
 ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟུང་པོར་འཁོལ་བས་མོག་ས་དག་ཐུགས་མཉེས་
 པར་མཐོང་ཅིག །འོ་ན་དགག་ཉག་ས་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། བཟླ་རུང་རུང་གི་ངོ་
 བོའམ་བཟླ་རུང་རུང་གི་རྒྱ་མཐོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞུན་དུག་ཆང་ཡང་ངོ་བོ་དང་རྒྱ་ཡོད་པར་
 སྒྲུང་བ་མེད་ན་ནི་དེ་གཉིས་དུང་ལྡན་པ་ངོ་བོ་ཅན་དང་འབྲས་བྱའང་ཅེ་ལྟར་ཡོད་དེ་མི་སྤྱད་
 པས། དགག་ཉག་ས་ཀྱང་བསྐྱབ་ཆོས་ལ་མི་འཇུག་ལོ། །དེས་ན་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པའི་
 ཉག་ས་གང་ཡང་འཇུག་མི་སྤྱད་པས། རྒྱང་འཕེན་རང་ཉིད་འཇུག་པར་ཟད་དོ་ཞེས་སྒྲིབ་པའོ། །

གསུམ་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ནི། རྒྱང་འཕེན་སོགས་ན་
 དེ། ཡོད་ན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་དགོས་པས། སྤྱིའི་སྒྲིབ་ཆོད་མ་མིན་ཅེ་ན། ཡུལ་དང་
 དུས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་མེད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མ་
 དམིགས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་འཛིག་རྟོན་པ་རོལ་གྱི་དངོས་པོ་བཞིན། གྲུལ་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་དེ་དག་ཡུལ་དུས་གཞུན་དུ་ནི་རྟོག་ས་ཤིང་། དེ་མིན་ཏེ་དབང་པོ་ལྟ་བུར་རྒྱས་འབྲས་བྱུ་

བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་སྤྱོད་པ་སོགས་ལ་ཚུར་མཐོང་གི་དབང་པོའི་སྐོར་ནི་འབྲུག་མི་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
བརྒྱ་ལ་དེ་ཆམས་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནུ་ནི་སྐོར་དྲུང་སྤྱོད་པ་རྒྱ་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། བདག་
ཀྱིས་དབང་པོ་དང་ཉེར་ལེན་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། མངོན་སུམ་གང་ཡིན་ཆམ་རྟོག་མེད་ཅིང་།
འབྲུལ་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུ་གི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། ཅིག་ཤོས་ལ་མེན་
ནོ། །ཆམ་རྟོག་མེད་པར་ནི་སྤྱི་འཛིན་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འཛིན་པ་དེ་ལ་ནི་རྩེས་སུ་དབྱེ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བོ། །འདི་དག་ལ་ཞིབ་ཆ་འདོན་ལུགས་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་ལྟོ། །

གཉིས་པ་ལ། གངས་མ་ངེས་པའི་ཚྭ་པ་དང་། དེ་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་རང་
སྤྱི་འབྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་ཡོད་པར་ཚྭ་པ་ནི། གལ་ཏེ་གཞུལ་བྱ་གཉིས་སུ་
ངེས་ན། ཁ་དོག་ནི་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་རྟོགས་ན་རྟོགས་བྱེད་
ཀྱི་སྐོར་དེ་ནི་ཚད་མ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན་རྩེས་དབལ་མིན་ལ། སྤྱི་འཛིན་པས་མངོན་སུམ་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་ཁ་དོག་རང་
མཚན་དང་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མཚན་ཡིན་པས། སྤར་ལྟར་འཛིན་པ་དང་སྤྱི་འབྲེས་པར་འཛིན་པ་ཡིན་
ནོ་སྟམ་པའོ། །བྱུང་པར་ངོ་ཤེས་ཚད་མ་ཕྱང་གསུམ་དུ་ཚྭ་པ་ནི། གཞི་གང་དུ་བྱུང་པར་ཀྱི་
ཆོས་རོ་ལྟ་བུ་ལས་གཞུགས་ལྟ་བུ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཀྱི་བྱེད་པ་འབྲུག་པ་མེད་
ཅིང་། རྟགས་དྲུང་ནི་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ལྟ་བུ་ནི་མངོན་རྩེས་
ལས་ཚད་མ་གཞན་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། གཞུལ་བྱ་ལ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་འཇལ་བྱེད་ཚད་
མ་ཆམས་ལའང་མང་པོ་ཉིད་དུ་མ། གཞལ་བྱ་གཅིག་ལ་ཡང་ཚད་མ་དུ་མ་ཉིད་ནི་འབྲུག་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་བས་ན་ཚད་མ་གཅིག་གསུམ་ཀྱི་གངས་ངེས་ཀྱང་སེལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་
ན་རི་རྐྱང་བཤད་པའི་བྱུང་པར་མཐོང་བའི་སྐོར་བཞིན་དང་། གལ་ཏེ་གངས་ངེས་སེལ་ན་ཚད་
མ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་དགོས་པ་ལ་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲུང་། གཞུལ་བྱ་རང་སྤྱི་ལས་

གཞན་ནི་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་དེ་སྤྱད་སྤྱད་པ་ལ། རང་སྤྱི་འབྲེས་པའི་སྒྲོ་ཆད་མ་སྤྱད་གསུམ་ཡིན་པ་དགག་
པ་དང་། བྱིར་པར་ངོ་མེས་ཀྱི་སྒྲོ་ཆད་མ་སྤྱད་གསུམ་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཁ་དོག་
ལ་སྤྱད་པའི་མི་རྟག་པ་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་རྗེས་དབག་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། རགས་པའི་མི་རྟག་པ་མངོན་
སུམ་ཆད་མས་རྟོགས་པར་བསྟན་པ་དང་། གཞན་དག་གི་མི་རྟག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ།
མདོར་བསྟན་པ་དང་། འཕྲོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་
གསུམ་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་ནི་ཆད་མ་སྤྱད་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་
སྒྲོ་ནི་འདྲིའི་ཐུང་པ་ལ་འགྱུར་ཏེ། ཁ་དོག་གི་སྤྱི་ལ་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་སྤྱད་ནས་གཞུང་ཡུལ་དུ་
བྱེད་པའི་སྤྱི་འབྲེས་རྗེས་དབག་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་འཕྲོས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མི་རྟག་པ་དངོས་མེད་དུ་ཐུང་པ་
སྤྱད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་པ་ཁ་དོག་གི་སྤྱི་དང་སྤྱིར་ན། སྤྱིའི་
ཆོས་སུ་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་དངོས་མེད་ཡིན་པས་མི་རྟག་པ་ཡང་དངོས་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། མི་རྟག་པ་སྤྱི་དང་སྤྱིར་ཡང་དེ་དངོས་མེད་ཀྱི་ངོ་མོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་
ཁ་དོག་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་ལ་འཛིན་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པས་ཏེ་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་
པར་བསྟུན་པའི་བྱིར་རོ། །མི་རྟག་པའི་སྤྱི་དང་སྤྱིར་པའི་དོན་ནི་དེའི་དོན་སྤྱི་དང་སྤྱིར་བ་སྟེ། ཁ་
དོག་མི་རྟག་པར་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་མི་
རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་ལས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པ་དངོས་ལ་རྗེས་སྤྱད་ལྟར་སྟེ། གཞན་འབྲུལ་ལ་རྟོག་
པའི་སྤྱད་ཡུལ་ལས་གཞན་མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱད་ཡུལ་གྲུབ་པ་རུང་བ་མིན་པའི་བྱིར་
ཞེ་ན་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ཐ་སྙད་སྤྱི་མཁོན་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གྱི་དེ་ཉིད་རང་མཁོན་གྲུབ་པར་བྱེད་

དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྤྱི་མཆོན་ལ་འཁྲིས་ནས་དོན་དམ་རང་མཆོན་ལ་འཇུག་
པར་བྱེད་པའི་ཟབ་གནད་བྱད་པར་ཅན་ཞིག་སྟེ། བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་ཐོགས་སུ་འཁྲེར་
ཚུལ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྐབ་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་རང་
མཆོན་དང་རིམ་ལྔར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་དགག་རྟགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་དཔག་
དེ་དང་རིམ་ལྔར་འབྲེལ་བའི་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་གྲང་དང་
གང་གནས་ཚུལ་ལ་ཅི་ལྟ་བུར་བྱུང་བར་གྱུར་བ་དེ་འབྲ་དེ་ནི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་དངོས་པོ་གྲང་བྱས་པར་གྱུར་པར་གྱུར་བ་ནི་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་
པའི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །རྟགས་འཛིན་ཀྱི་སེམས་དེ་ལས་སྐབས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་
གི་སྒོ་སྤྱེ་ལ། དེ་ལྟར་རྟགས་དྲུག་རྟགས་ཅན་ཀྱི་སྒོ་གང་དག་བརྒྱད་པ་ཡིས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་
དངོས་པོ་ལ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་ན་དེར་སྣང་བ་ཡིས་ནི་བྱུང་བས་སྟོང་ཡང་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་
ལ་སྤྱི་བྱེད་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། དེར་མི་སྤྱི་བའི་ཆད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་སྤྱི་མི་རྟག་པར་
རྟགས་པའི་རྗེས་དཔག་ལྟ་བུ་སྣང་བ་ལ་འབྲེལ་ཡང་འཛིན་སྣངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་མི་འབྲེལ་བས་
བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱི་བ་མེད་ཅེས་པའོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་རང་ལ་སྣང་བ་ལྟར་བྱུང་བ་དེའི་ངོ་
པོས་སྟོང་ཡང་དེ་དྲག་དེའི་ངོ་པོར་ཞེན་པ་ལྟར་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་ལ་སྤྱི་
བྱེད་ཉིད་མིན་ཡང་། སྣང་བ་ལ་འབྲེལ་བར་ནས་གཞུག་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་
བསྐྱབ་བྱའི་དངོས་པོ་རྟགས་པར་བྱ་བ་ལ་བྱུང་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་དེའི་ངོ་པོ་འཕམ་ཡང་ན་དེའི་རྒྱ་
དྲག་ལ་བྱུང་བར་བྱ་བ་ནི་རྟགས་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ལ། སེམས་དེ་ཡང་རྟགས་
ཅན་དེ་སྒོའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དོན་ནི་འབྲས་རང་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་རྟགས་འཛིན་སེམས་

ཀྱི་རྒྱ་དང་། དེ་རྟགས་ཅན་རྗེས་དབག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྗེས་དབག་དེ་གཉིས་
ཀྱང་དོན་རང་མཚན་ལ་བརྟུན་ནས་འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་དགག་པའི་རྗེས་དབག་དོན་རང་མཚན་དང་འབྲེལ་ཚུལ་ལ་གསུམ། མ་
དམིགས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེའི་རྟགས་ལྟར་སྤང་དང་། འགལ་དམིགས་རྟགས་སུ་
སྦྱར་བའི་ཡུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགྲགས་བྱ་དམིགས་རྩང་བཀག་པ་ཉིད་ནི་ཐུམས་ཅད་དུ་
དེ་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ལས་འགྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་གང་ཡོད་པའི་དོན་ཆད་
མས་དམིགས་པའམ་གྲུབ་པར་སྤྱོད་པ་ནུས་ཀྱིས་ཆོས་དེ་མེད་པར་འཛོག་པའང་ཡོད་པའི་དོན་
ཀྱི་བརྗོད་པ་ཚད་མས་མི་དམིགས་པ་ཉིད་ལས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འགལ་ཁྲ་དམིགས་
པ་རྟགས་སུ་སྦྱར་བ་དང་འདི་མི་འགལ་ཏེ། གང་འགལ་ཁྲས་དགྲགས་བྱ་བཀག་པ་ལ་དགག་བྱ་
དེ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའམ་དེའི་རྒྱ་དྲང་འགྲུལ་བ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་མཐོང་བ་
གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དོན་གྱིས་ན་དགག་བྱ་དེའི་དམིགས་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་མེད་པ་འཕེན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞུན་དུ་ན་དངོས་པོ་གཅིག་ཡོད་པར་བརྗོད་ལས་གཞུན་མེད་པ་དེ་ནི་གྲང་
ལས་རྟོགས་དེ་རྟོགས་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་མེ་སྟོབས་
ཆེན་དམིགས་པ་ལས་དགག་བྱ་གང་རེག་མེད་པར་སྤྱབ་བྱས་ཤིང་། དེས་གཞན་ལའང་མཚོན་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མི་དམིགས་པས་གང་རེག་མེད་པར་དཔོག་བྱས་པ་ཅི་ཡིན། སྤྱི་མ་གྱི་མ་
དང་འགྲུལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འགལ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱང་ཅིས་འགྲུབ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། མི་གནས་པ་དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་འདོད། ལྷན་ཅིག་གནས་པར་སྤང་བ་མཐོང་བ་མེད་
པའམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྤྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་མ་ཡིན་ཟེར་
བ་དང་འགལ་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་དངོས་སུ་དགག་བྱའི་བརྗོད་ཁྲ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རང་གྲས་
བརྗོད་ན་ཡང་དོན་གྱིས་ན་མ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དགག་ཆོས་མེད་པའི་སྤྱབ་བྱེད་དུ་སོང་བ་

ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་མེད་པར་བསྐྱབ་པ་གྲང་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་གཅིག་ཕྱ་མིན་ཞེས་སྐྱབ་དེས་ནི་དགག་པ་འབྱུང་པའི་ཐབས་ལྷན་པ་ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དགག་བྱ་གང་འགོག་ཡང་འགོག་བྱེད་ཀྱི་ཅ་བ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་ལ་གཏུགས་དགོས་པ་ལ་དེ་མི་ཞེས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །སྤར་བཤད་པ་དེས་ནི་དགག་ཆས་དེ་དྲང་འགྲུལ་བའི་དོན་གྱི་འབྲས་བུ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་སྟེ་འགལ་འབྲས་དམིགས་པའི་རྟགས་དེ་ཡང་དགག་བྱ་དམིགས་བྱེད་ཆད་མ་མེད་པ་འཕེན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། དེས་ན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀུན་ལ་སྟོར་བ་འགོད་ཚུལ་ཐ་དྲད་པ་ཉིད་ཙམ་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་མེད་པར་འབྱུང་པའི་དོན་གྱི་ཐབས་ལ་ཐ་དྲད་མེད་དེ། ཀུན་ཡང་དམིགས་རུང་མི་དམིགས་པས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལྟར་སྤར་བསྐྱབ་པ་ནི། དགག་བྱའི་ཆས་དེ་དང་འགྲུལ་བ་དྲང་ཆོས་དེ་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་གྲུབ་པ་དྲང་། བཀྲག་པ་མེད་པར་ནི་དགག་པ་འབྱུང་པ་ལ་ཐབས་སུ་ཡུར་པའི་ཆད་མ་གཞན་ཡོད་པར་སྐྱབ་པ་གྲང་ཡིན་དེ་དག་ནི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ཅན་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་དག་སྐྱུ་ལ་སོགས་པས་ཀུན་མཁུན་དྲང་། འཛིག་རྟེན་གཞན་སོགས་མེད་པར་སྐྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །དགག་ཆོས་དང་འགལ་བར་གྲུབ་པ་དང་། དགག་ཆོས་དེ་ནི་ཐབས་དང་བཅས་པ་བཀྲག་པ་མེད་པར་ཞེས་སྒལ་ནས་སྤར་རྒྱུ་ཡིན་ལ། དགག་ཆོས་དེའི་ཐབས་ནི་དགག་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་བྱེད་དང་དངོས་འབྲས་སོགས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་དགག་རྟགས་ཡང་དག་མིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དག་སྐྱུ་ལ་སོགས་པ་ནི་དབང་སོ་ལས་འདས་པའི་དོན་རྣམས་དྲང་འགྲུལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་ལ། ཀུན་མཁུན་ལ་སོགས་པ་ཡང་དབང་སོ་ལས་འདས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་འགལ་བ་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གཤམ་ཏེ་སྐྱུ་བ་སོ་ཡང་ཡིན་ཀུན་རིག་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྦངས་ན།

དེ་ལ་གཞོན་བྱ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དོ་བོ་གྲང་ཞིག་བསྟན་དུ་ཡོད་དེ། གཅིག་ཀྱང་བསྟན་དུ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་མ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་འབྲུབ་པོ་ཞེ་ན། མི་དམིགས་
པ་དེ་ཉིད་དམིགས་རུང་མེད་པར་སྒྱུབ་བྱེད་ཡིན་པར་བརྗོད་ཀྱང་། མི་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་
མི་རུང་དེ་ལྟ་བུ་མེད་པར་ངེས་བྱེད་མིན་པར་རྟུ་བརྗོད་ཐེན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཕྱིར་ཐ་མལ་
པའི་སྒོ་ལ་སྟོས་ཏེ་ཤིན་ཏུ་སྒོ་གྲ་སྒྱུར་ཀྱི་དོན་ལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ངེས་པ་རྒྱང་འཕེན་ལྟ་བུའི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགལ་དམིགས་ཉགས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཡུལ་བསྟན་པ་ནི། འགྲུལ་བ་ཉགས་སུ་
སྒྱུར་བ་དེ་ཡང་ཉགས་དང་དགག་བྱའི་ཆོས་ནི་རྣམ་ཐ་དྲུད་ཉིད་དུ་མ་རྣམ་ཐ་དྲུད་མེད་པའི་གཞི་
ལ་རྟུ་བརྗོད་སྒྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་གང་དུ་ཁྱེད་པར་སྒྱུབ་པ་ལ་མེ་ཉགས་སུ་བཀོད་པ་དྲང་།
གངས་ཅན་པས་སྒྲུབ་བྱ་སྟེ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་སྒྲར་སྟེ་བ་དོན་མེད་དེ། སྒར་ནས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཡོད་པ་གཞོན་བྱེད་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒ་མ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་དང་།
ཕྱི་མ་པན་ཚུན་སྒར་འགལ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས། སྒ་མའི་ཉགས་ཆོས་ལ་རྣམ་ཐ་དྲང་དང་། ཕྱི་
མའི་ཉགས་ཆོས་ལ་དེ་ལས་སྟོག་པ་དགོས་སོ་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྒྲུབ་ཉགས་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་དབག་དངོས་སོ་ལ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། དགག་ཉགས་ལ་བརྟེན་པ་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་སོ་ནི། རི་ལྟ་མི་ཉག་
པ་དང་། མའི་དངོས་སོ་ཉིད་བསྒྱུབ་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱས་པ་དང་དུ་བ་ལྟ་བུ་ནི་བསྒྱུབ་བྱ་དངོས་སོ་
ནས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་དང་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་དངོས་སོ་མེ་དང་ཤིང་
ལྟ་བུ་དངོས་སོ་ཉིད་རྟེན་ཉིད་སྟོག་ན་དུ་བ་དང་ཤ་པ་ལྟ་བུའི་འབྲས་བྱ་དང་ཁབ་བྱེད་དངོས་སོ་
ནས་སྟོག་པར་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རི་སྐད་བཤད་པ་དེས་ནི་རྟོག་པས་ལོག་པར་
སྒྱུར་བའི་ཆོས་འདི་ལྟ་སྟེ། མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་དྲང་མཐུན་པའི་སྟོགས་དྲག་ལས་གྲང་རུང་།

ཉིད་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་གོ་ཞེས་སྒྲུབ་སོགས་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ།
གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་ཡིན་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ནར་གནས་དགོས་སྐྱེ་ལ་དེ་འདྲ་ནི་མཐུན་མི་
མཐུན་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། མི་འབྲུལ་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་འདྲ་བྱེད་པར་
བྱེད་པའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་འབྲུལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཕོ་བྱེད་དུ་འདོད་ལ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་
ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་འབྲེལ་བྱེད་རུང་གི་ལྡན་པ་ནི་ནམ་འགྲུང་ཡོངས་སུ་བཅད་ལ་འབྲེལ་བྱེད་ལྡན་པ་མ་
བཅད་པའི་ཆེ་ནུའོ་ཞེས་འདུག་དུས་བསྟན་པའོ། །འདིར་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་ཀྱིས་རྟགས་ལ་འབྲེལ་
ཚུལ་སྒྲིབ་བསྟན་པས་སྐྱེ་འབྲས་ཀྱི་ལྡན་ཚུལ་མ་བསྟན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགག་རྟགས་ཀྱི་ན་
ལ་དོན་བསྐྱབ་དགོས་པར་འདྲའམ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་འམ་མེད་པ་
ལ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་རྟགས་སུ་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཕྱིར་གྲོལ་གིན་ཏུ་མོངས་
པའི་དོན་དུ་ཐ་སྙད་ཅམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་རུང་མི་སྤང་བ་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གནུག་རྗེ་མོའི་
བར་ལ་གཤགས་གིང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཡུལ་མི་དམིགས་པ་ནི་གསུམ་པོ་འདི་ཅམ་ཞིག་
དགག་བྱ་གང་མེད་པ་ལ་དེར་ངེས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་སྤང་དུ་རུང་བར་འདོད་
པ་ལི་སྐྱེའམ་རུང་བཞིན་སྤང་བ་མེད་པ་ཉིད་ན་རྟགས་གསུམ་པོ་དེ་དག་འདུག་གོ། །འདིར་འབྲེལ་
བྱེད་དང་རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་སོ། །དངོས་མེད་ངོ་མོ་མིན་དེ་ཉིད། ཅེས་པ་ནས་འདིའི་
བར་གྱི་གཞུང་ནམས། ཁ་དོག་སྤྱི་ལ་སྦྱོར་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་ཁར་བྱང་ངམ་འཕྲོས་དོན་ཡིན་
པར་བཞེད་ལ། གཞུང་ཆོགས་གིན་ཏུ་མང་བ་དེ་དག་བཞོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་མཆན་གཞུང་
ཡུལ་དུ་བྲས་པས་རང་མཆན་རྟོགས་གིང་ཐོབ་པའི་སྐྱེ་མཆན་འབྲེལ་བ་ལ་བསྟོས་པར་སྐྱབ་པའི་
ཆེད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་སུ་དབུག་པས་མི་རྟག་སོགས་འདྲིན་པ་ལ་ནི་ཆད་མ་ཕུང་གསུམ་

དུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཁ་དོག་མི་རྟག་པའི་སྤྱི་མཆོན་གཟུང་ཡུལ་དུ་
བྱས་ནས་མི་རྟག་རང་མཆོན་རྟགས་པའི་ཚུལ་འདྲིར་འདོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འབྲུལ་རྒྱ་མེད་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། ཡོད་ན་རྗེས་
དཔག་གིས་བྱུང་བ་དང་། ཁ་དོག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པར་རྟགས་པའང་རྗེས་
དཔག་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་དོག་སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པར་རྗེས་དཔག་གིས་རྟགས་པ་ལས་
གཞུན་དུ་ན་དེའི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་སྤྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱི་གཟུང་བ་བྱིས་འཛིན་པའི་
བཅད་ཤེས་ལས་མི་འདའ་བའི་བྱིར་ཚད་མ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཚད་མ་སྤྱི་གསུམ་
པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར། འོ་ན་དེ་རྟགས་ཟེན་རྟགས་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པར་རྗེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ཤེས་ན། བྱང་
གཞི་ཁ་དོག་འགགས་ཁ་མའི་དངོས་པོ་ལས་དེའི་མི་རྟག་པ་རྗེས་གཞུན་དུ་མེད་ཅིང་། དེ་ཡང་
རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་སྤྱི་བྱུང་བའི་སྒྲོ་ནས་དེའི་དམིགས་རྒྱུན་བྱེད་
པའི་བྱིར། འོ་ན་ཁ་དོག་གི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་དེ་གཉིས་རྗེས་ཐ་དད་དུ་བརྒྱུད་
པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རོ་བོ་དབྱེར་མེད་བྱུང་སྟེ་རྗེས་གཅིག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། ལྷོག་པ་དུ་མའི་
དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལྷོག་པ་ཅན་བརྒྱུད་པའི་སྤྱིའི་བརྒྱུད་བྱ་མིན་པར་ཐལ། ལྷོག་ཆོས་དེ་
དག་རྟག་པས་བསྐྱེད་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་རང་སོ་སོར་བརྒྱུད་པའི་སྤྱིའི་བརྒྱུད་བྱ་ཅན་ཡིན་པའི་
བྱིར། དེ་བས་ན་མི་རྟག་སྤྱིའི་རྟག་དུ་གྱུར་པའི་འཛིག་ཀ་མའི་བྱང་གཞིའི་དངོས་པོ་ནི་བྱུང་བ་ན་
བྱང་ཆོས་སྤྱི་དེ་ཉིད་ནི་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྷན་བྱུང་བ་ལ་འགལ་རྒྱུན་དང་བྲལ་བའི་
བྱིར། འོ་ན་ཏེ་འདི་ནི་རགས་པའི་མི་རྟག་པ་ལས་མི་འདའ་སྟེ། སྤྱི་བའི་མི་རྟག་པ་སོ་སྤྱིས་མངོན་
སུམ་གྱིས་བྱུང་བ་མི་སྤྱིའི་བྱིར་སྤྱི་སྤྱི་དབྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྗེས་དཔག་གིས་འབྱུང་ཚུལ་དང་། དེར་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། གལ་ཏེ་ཁ་དོག་མི་རྟག་དེ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བྱུང་ན་དེ་ལྷན་དུ་དེ་རུ་བྱུང་བའི་བྱིར་

རྟགས་ཀྱིས་རྩིས་སྟུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་འདྲ་བ་གཞུན་ནི་ཡོད་པ་འདི་
ཕྱིར་སྐབས་ལ་ལར་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། ཚད་མས་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ཏེ།
རྟག་འདོན་གྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། དཔེར་
ན་སྐོང་གི་སྟེ་སྐོང་འདི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཐ་དྲད་པ་བཞིན་དུ་སྐོས་ཐ་དྲད་དུ་མཐོང་བ་མེད་པ་འདི་
ཕྱིར་རོ། །སྐོང་གི་ཐ་དྲད་བཞིན། ཞེས་པ་བཤད་པ་གསལ་པོ་མ་བྱུང་བས་ད་དུང་དཔྱད་པར་
བྱའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་འདི་ལྟར་འབྱུང་བ་རྒྱ་མེད་ན་སྦྱབ་ཤིང་གྱི་རྟགས་ལ་བལྟས་པ་མེད་
པར་ཀན་པ་ནས་བྱིས་པའི་བར་གྱི་སྐྱེ་བོས་ཆོས་གང་རིགས་འདྲ་ཕྱིས་འབྱུང་བ་དྲན་ནི་འབྲེལ་
མེད་པར་གནས་པ་མར་མེ་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་འདིག་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱས་ཉིད་དོ། །མངོན་སུམ་གྱིས་རྟགས་བླ་དུས་སྔ་ཕྱི་གཅིག་
ཏུ་འབྱུང་བ་དང་རིམ་ལྔ་མི་འགལ་ཞེ་ན། རྟགས་པ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཡང་། དེ་མ་
ཐག་རྟགས་པ་འབྱེན་པ་མེད་པས། དེའི་འབྲས་བུ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐོང་ས་པར་གྱུར་ནས་
རེ་ཞིག་ངེས་པ་གསལ་བར་འདེན་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐོང་ས་པ་དེ་ཉིད་བསྒྲིག་
པའི་ཆེད་དུ་ནི་རྩིས་སྟུང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ངེས་བྱས་པ་དང་རེ་ཞིག་
མི་ངེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པས། རྟགས་པའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པའི་དོན་དུ་འབད་འཆལ་ཏེ། དཔེར་
ན་ས་པོན་གྱིས་སྟུ་བྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཡང་སྐྱེན་ཆུ་ལུང་སོགས་མེད་ན་མི་བསྐྱེད་པ་ལ་འགལ་བ་
མེད་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་འབྱུང་བ་རྒྱ་མེད་པའི་སྒོ་གོས་ཆེན་པོས་ནི་གང་མཐོང་བ་ཉིད་ལས་
མཐོང་རྒྱུའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད་བྱས་པས། དེ་ལྟ་བུ་ལ་ནི་མཐོང་ཡང་མ་ངེས་པའི་
འབྱུང་བ་བསྒྲིག་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏན་ཆོག་ས་བཞིན་མི་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོད་སྟོང་ནི། གལ་ཏེ་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་ཀྱན་མཐོང་ན་
རྟག་པས་ཡང་རང་བཞིན་དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། ཕྱི་མ་སྔ་མའི་རྩིས་སྟུང་བའི་

ཕྱིར་ཅེ་ན། རང་མིན་སྐྱེས་ཅད་ལས་ནི་ལྟོག་པ་ཡིས་དང་། འབྲུལ་རྒྱུ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རྣམས་ཐ་
དྲད་མེད་པའི་དོན་སྒྲིལ་ལྟ་བུའི་རང་མཆོན་གཅིག་ལྟ་བུ་ནི་རང་མིན་ལས་ལྟོག་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཅན་གྱི་སྒྲོ་བ་དད་པ་དྲང་། རི་ལྟར་བརྟེན་བཅུགས་པའི་སྒྲོ་བ་དད་པ་རྣམས་དཔེར་ན་སྒྲོ་བློ་རྣམས་
ཐ་དད་པའི་རྟོན་ཅན་བུམ་སྒྲུབ་སོགས་ལ་དེ་དང་དེའི་སྒྲོ་བ་དད་པ་རི་ལྟར་འབྲུག་པ་དེ་བཞིན་
འབྲུག་པར་འབྲུར་བས་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེས་ཏེ། མདོར་ན་མདོན་སྒྲུབ་དངོས་དབང་དང་། རྟོག་པ་
སེལ་བས་འབྲུག་པས་མི་མཆུངས་ཞེས་བཤོ། །གལ་ཏེ་འབྲུལ་རྒྱུ་སྒྲུབ་བས་བསྐྱེབས་པ་མེད་
ན་རྟོག་པ་དེ་ཡིས་ནི་དོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་རྒྱུ་གི་གནས་ལུགས་དྲུང་ནི་རྗེས་སྤྱོད་མཐུན་པའི་སྒྲོ་
སྤྱོད་པར་བྱེད་དོ། །རྟོག་པ་ལ་དོན་དོན་སྤྱིར་སྒྲུབ་བ་དང་། དོན་སྤྱི་དོན་དུ་སྒྲུབ་བ་དང་། རང་མིན་
ལས་ལྟོག་པར་སྒྲུབ་བ་སོགས་གཅིག་དུ་སྒྲུབ་བས་འབྲུལ་ཞིང་བསྐྱེབས་པ་ཞེས་བཤོ། །

གསུམ་པ་ཁ་དོག་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའང་རྗེས་
དཔག་དུ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཡང་ན་སྐབས་འདིར་ནི་རང་གི་སྤྱེ་བ་ཁ་ཅིག་ཁ་དོག་སྤང་ཡོད་ཕྱིས་མི་
དམིགས་པའི་རྟགས་ལས་ཁ་དོག་གི་འཇིག་པ་གྲུབ་པའི་ཚད་མ་ཡང་ཚད་མ་མུང་གསུམ་པར་
ཐལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རང་སྤྱེ་ཁ་ཅིག་ཞིག་པ་ལ་མི་
རྟག་པར་བརྟོན་དེ། སྤང་བུང་བའི་དངོས་པོ་ཕྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མི་རྟག་ཅེས་ནི་བརྟོན་པ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞིག་པ་ལ་མི་རྟག་པར་འདོད་པ་རང་སྤྱེ་གཞན་གྱི་ལུགས་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་མ་
ཡིན་མོད། ཚུལ་དེ་ལྟར་ན་ཡང་ཁ་དོག་མི་རྟག་པར་རྟགས་ལས་རྟོགས་པའི་ཚུལ་གཉིས་པ་ཡིན་
པས། ཚད་མ་མུང་གསུམ་པ་མིན་པར་གཞུང་འདིས་སྒྲོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གཞན་གྱི་མི་རྟག་པར་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་བཅུགས་པའི་མི་
རྟག་པ་རྒྱུ་པར་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་ཀྱི་མཐུག་བསྐྱེད་བཤོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་
པ་སོགས་ཚོལ་བ་གྲང་གི་ལུགས་ལྟར་ན་མཐུང་གཉིས་ཚད་པའི་ཡོད་པའམ། དེ་ལ་འཕྲོད་པ་

འདྲ་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བར་བརྟེན་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་གྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་
ཉིད་ཀྱི་སྒྲིའི་དོན་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་མཐའ་དེ་དྲག་གྲང་ལ་བརྟེན་བྱིས་པས། གྲུལ་ཏེ་
གང་ཡང་སྤར་མེད་པ་དང་བྱིས་མེད་པ་གཉིས་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། སྤར་བྱིས་མེད་པ་དེ་ཉིད་མི་རྟག་པ་
ཅིས་མ་ཡིན་ཞེས་བྱིས་པས། དེ་ལ་དངོས་པོའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བྱུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱོར་དུ་
མི་རུང་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་མཐའ་ལ་ཡང་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་མཐའ་ཞེས་དེའི་སྐྱ་རི་ལྟར་
ན་སྐྱོར་དུ་རུང་སྟེ་མི་རུང་བར་ཐལ། མཐའ་གཉིས་པོ་དངོས་པོར་མེད་པའི་བྱིར། རེ་ཀ་ཆེན་གྱི་
དགོངས་པས་ཁ་དོག་སོགས་དངོས་པོ་གང་གི་སྟངས་ན་མཐའ་གཉིས་ཆོད་པས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་
པའི་ཡོད་པ་ཞེས་པའི་སྒྲི་ཡོད་ལ། ཡོད་པ་བྱུང་བར་ཅན་དེ་དང་དངོས་པོ་དེ་འཕྲོད་པ་འདུས་
པའི་འབྲེལ་བ་ནི། དངོས་པོ་དང་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་
བུའི་འབྲེལ་བ་ནི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་སྐྱ་འབྲུག་སའི་གཞི་གཅིག་བྱ་དེ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་སོ། །རྣམ་
བཤད་ལྟར་ན་དེའི་ལུགས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་ནི་མཐའ་གཉིས་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་དང་། དེར་འབྲེལ་བ་
གཉིས་ཀ་ལ་བཞེད་ཅིང་། རེ་ཀ་ཆེན་ལྟར་ན་བྱི་མ་ཙམ་ལ་བཞེད་དེ། འགྱུར་མི་འབྲ་བ་ལ་བརྟེན་
པའོ། །ད་ནི་དགྲུས་ལ་འབྲུག་སྟེ། གཞན་ཡང་མཐའ་གཉིས་ཆོད་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དུང་འབྲེལ་བ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟག་པའི་བྱིར་ན་སྤར་མེད་དང་བྱིས་མེད་ཀྱི་མཐའི་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་མིན་
པར་ཐལ་འོ། །གྲུལ་ཏེ་སྤར་མེད་བྱིས་མེད་མཐའ་མིན་གྱི། རྒྱ་འབྲས་ཉིད་མཐའ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
སྟོན་མཐའ་དང་འབྲས་བྱ་བྱི་མཐའ་ཡིན་པས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་བྱུང་བར་རྒྱ་འབྲས་མེད་པ་
ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། སྤར་མེད་གསར་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་
སྒྲངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་རིགས་པ་ཅན་དེ་ཡིས་ནི་དངོས་པོ་སྤར་མེད་འདོད་པ་མིན་པས་ཡིན་
ལ། དེའི་བྱིར་བྱུང་གཞིའི་དངོས་པོ་དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དེའི་བྱུང་བར་ཅན་དུ་བརྟེན་པ་དེ་ཡང་མི་
འགྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །གྲུལ་ཏེ་རྒྱས་འབྲས་བྱ་གསར་དུ་སྐྱེད་པ་མིན་གྱི། འབྲས་བྱ་སྤར་ཡོད་པ་

ཉིད་དེ་རང་རྒྱ་དང་འཕྲོད་འདུས་འབྲེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ནུ་འཕྲོད་འདུ་ནི་རྒྱ་ཡིན་ལ། འབྲེལ་བ་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གྲགས་པོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་པ་ཉིད་དེ་དང་རང་རྒྱ་འབྲེལ་བ་དེ་ཡང་རྟག་པར་ཁས་སྦངས་ན། འོ་ན་རྒྱ་དེའི་འབྲས་བུ་གང་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་སྤར་མེད་པ་དེ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལ་དེ་མི་འཐད་དེ། དངོས་སོ་སྤར་མེད་ལྡན་པར་ཁས་སྦངས་པ་མིན་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤར་མེད་དང་དངོས་སོའི་འབྲེལ་བ་ཁས་ལེན་པ་མིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱིར་དངོས་སོ་རིལ་འདི་རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྤར་ནས་ཡོད་ཡོད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན་དངོས་སོ་སྤར་མེད་ཁས་མི་ལེན་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་བྱིར་དུས་མཉམ་དུ་མེད་པའི་དོན་རྒྱ་འབྲས་ལ་དམིགས་ནས་དུས་མཉམ་ལྟར་སྒྲོ་འདོགས་པ་བརྗོད་བྱ་རྩལ་ཐུག་དུང་པ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ནི་འབྲེལ་བ་རྩལ་གྲུབ་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་གྱི། རྩལ་ཐུག་མེད་པའི་དོན་དུ་མཛོན་པར་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྤྱོད་དེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ལ་འདུག་པའི་རྟོག་ཅན་ཅམ་དུ་ཟད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་འདོད་དགག་པ་དང་། རང་གི་ལུགས་དང་། ཅོད་སྤང་རོ། །དང་སོ་ནི། སྤར་ཁང་ནང་དུ་མཐོང་བའི་ཅན་དན་གྱི་མེ་དེ་བྱིས་ཁང་པའི་བྱིར་ལ་ཉུ་དུ་བའི་རྟགས་ལས་སྤར་གྱི་མེ་དེ་ཉིད་འདིའོ་སྤམ་དུ་ངོ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་ཆད་མ་སྤང་གསུམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མེའི་སྐད་ཅིག་སོ་སོར་རྩལ་ཐུག་དུང་པའི་བྱིར་སྤྱོད་དེ་དག་གཅིག་ཉུ་ཞེན་པ་ཁྱད་པར་ངོ་ཤེས་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་པས་ཆད་མ་སྤང་ཡིན་ནོ། །སྤར་མཐོང་བའི་མེ་དུང་མཚུངས་པར་བྱིས་གྱི་མེ་དེ་འཛིན་པའི་བྱིར་ཁྱད་པར་རང་མཆན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཞེས་ཏེ། དོན་ནི་རང་མཆན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་མིན་པར་ཐལ། སྤར་མཐོང་བ་གཉིས་མཚུངས་པར་འཛིན་པའི་སྒྲོ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེས་པའོ། །འོན་ཏེ་འིག་ཆེན་གྱིས་ཁྱད་པར་ཞེས་པ་མེའི་བྱེ་བྲག་ཅམ་ལ་ངོས་འཛིན་པར་མཛད་དོ། །གལ་ཏེ་སྤར་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་དེ་

ཉིད་དཔེ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་ཀྱི་མེ་དེ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་འཛིན་རྩེས་དབག་མིན་ཏེ། དཔེ་དང་
དཔེ་ཅན་མ་མེ་དང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་མེ་དེ་ཕྱིས་ཀྱི་མེའི་དཔེ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྲུབ་
དགོས་ཤིང་། གྲུབ་ཐོན་མ་བརྟེན་པ་དེ་ལ་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །གྲུབ་
ཏེ་མཐོང་བ་སྤྱི་མ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་མེད་ཅེ་ན། བརྟེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་དཔེ་མ་ཡིན་
ནོ། །གྲུབ་ཏེ་སྤྱི་མཐོང་བའི་མེ་སྤྱི་མ་མཐོང་བའི་མེ་དཔེ་དངོས་པོའི་ཆོས་ནི་ཕྱིས་ཆད་
མས་གྲུབ་པས་སྤྱོད་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཁྲད་པར་ངོ་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ལ་སྤྱི་
ཆོས་དེ་ཉིད་སྤྱོད་འདོགས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། དེ་གྲུབ་པ་ཆད་མ་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་
མཐོན་སྤྱི་མཐོན་གྱིས་གྲུབ་པའི་མེ་དང་ཕྱིས་ཅིག་ཤོས་རྟགས་ལས་རྟགས་པའི་མེ་གཉིས་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རྩད་བ་གཅིག་གྲུབ་པ་ན་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་མེ་གཞན་དྲང་མཆོམས་ནི་སྤྱིར་བའི་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ཞེན་པ་དེ་ཉིད་
མཁས་པས་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གྲུབ་ཏེ་སྟོ་དེ་རྟགས་ལ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་བྱ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྟགས་ལ་
སྟོས་ན་བྱ་བ་མིན་པས་ཁྲབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྲབ་པ་འབྲུལ་ཕྱིར་དོ། །ཆད་མའི་གངས་
དང་ཡུལ་ལ་ལོག་པར་རྟག་པ་བསལ་ཐོན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མཐོན་སྤྱི་མ་རང་གི་ངོ་ཐོ་ལ་ལོག་པར་རྟག་པ་དགག་པ་ལ། མཐོན་སྤྱི་མ་
བཤད་པ་དང་། མཐོན་སྤྱི་མ་ལྟར་སྤྱང་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐོན་སྤྱི་མ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དང་།
མཆོན་གཞིའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཐོན་སྤྱི་མ་རྟག་བྱལ་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རྟག་བཅས་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱབ་བྱེད་འགོད། ཞར་བྱང་གཞན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་ །རང་གི་སྐྱབ་
བྱེད་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཐོན་སྤྱི་མ་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། རྩེས་དབག་གིས་གྲུབ་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། མཐོན་སྤྱི་མ་རྟག་དྲང་བྱལ་བར་ནི་གང་གིས་ཤེས་ཤེས་ན། དེ་ནི་རང་རིག་མཐོན་

སྤྲུལ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་དང་
བརྟུང་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དབང་ཤེས་རྣམས་ནི་ཚུལ་དེ་ལོ་ས་ལྟོག་པར་སོ་སོ་རུང་གི་སྤྱིང་
བྱེད་རང་རིག་མངོན་སྤྲུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྡེ་མས་དབང་ཤེས་
རྟོག་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། ཕྱི་གཟུགས་སོགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ནི་
སེམས་བསྐྱུས་རྣམས་རྣུང་གི་བདུག་ཉིད་རྟོག་པས་གཡོ་བ་མེད་པར་གནུས་པའི་ཆེ་རྒྱུད་མིག་
གིས་གཟུགས་དུག་ནི་མཐོང་བའི་སྒོ་ཡོད་པ་སྤྱིང་བས་གྲུབ་ལ། དེ་ནི་དབང་སོ་ལས་སྐྱེས་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་རྣམ་རྟོག་མེད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཤེས་ན། དེ་ཡོད་ན་སེམས་ནང་
དུ་བསྐྱུས་པ་ལས་ལངས་ཏེ་སྤྱར་ཡང་འདི་སྤྱུལ་དུ་སྤར་གྱི་གནས་སྐབས་དེར་རང་གི་སེམས་
ཅི་ལྟར་གྱུར་སྤྱུལ་དུ་ཅུང་ཟད་རྣམ་པར་རྟོག་ཅིང་དབྱེད་པ་ན། ཁོ་བོའི་སེམས་ལ་རྣམ་རྟོག་འདི་
འདྲ་འཆར་བར་གྱུར་ཅེས་བྲན་པས་རིག་དགོས་རྒྱུ་ལ་དེ་མེད་པས་ན། སྤར་བ་ཤདྲི་པའི་གནས་
སྐབས་ཀྱི་དབང་སོའི་སེམས་སམ་རྟོགས་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་དེ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབང་ཤེས་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྐྱུབ་པ་དང་། མཐོང་རྟོག་གཅིག་ཏུ་འདོད་
པ་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། བརྟེན་དུས་གཅིག་ཏུ་མཐོང་བའི་བྱུང་པར་རང་མཆོན་ནི་གཞུན་ཐ་
སྟོང་གི་དུས་འགྲུལ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ལ། གསལ་བ་དེ་ལས་སྤྱི་གཞུན་ཇས་ཐ་དྲུད་
པའང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཐ་དྲུད་དུ་དམིགས་པའི་སྒོ་མ་འཁྲལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །དེའི་ཕྱིར་དབང་
སོ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་བྱུང་པར་རང་མཆོན་གཟུང་ཡུལ་ཅན་ཤིག་ཡིན་ནོ། །འདི་
དབང་ཤེས་མ་འཁྲལ་བ་གཞིར་གཞག་པའོ། །དེ་དག་རྒྱས་པར་འཆད་པ་ནི། བྱུང་པར་རང་
མཆོན་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་རྫོང་བྱེད་སྤྱོད་པ་ལྟོག་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ཡོད་
ན་བྱུང་པར་རང་མཆོན་རྣམས་པན་ཚུན་རྗེས་སུ་འགོ་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་ནའོ། །དེ་ཅིའི་
ཕྱིར་ན། བྱུང་པར་རང་མཆོན་ལ་དོན་དམ་པར་བརྟེན་འཁྲུག་པ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤར་མ་ལ་

ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། རྫོང་བྱེད་སྐྱེ་ཆུ་ཆུ་ལྟ་བུ་དོན་སྣང་བ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ།
དེ་ཆུ་ཆུ་ཉིད་ལ་ནི་རྫོག་པས་ཀྱིང་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་བརྟེན་ཡང་སྦྱར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
སྦྱེའི་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། དོན་དེའི་མིང་འདིའོ་ཞེས་ནི་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པའི་རྫོག་པ་ལ་དོན་སྦྱར་
བ་ནི་གྲང་ཡིན་པ་དེ་དུག་ཉིད་ནི་ཡིན་ལ། སྦྱེའི་དོན་སྣང་བ་གྲང་ཡིན་དེ་ནི་བརྟེན་འབྲེལ་བྱེད་པ་ཉིད་
ཡིན་ན། དེ་ནི་དབང་པོའི་སྦྱར་ཡུལ་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱེའི་དོན་སྣང་བ་དེའི་ཆེ་དབང་གེས་ལ་
གསལ་བར་སྦྱང་བའི་དོན་རང་མཆན་སྦྱང་བ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པའི་སྦྱང་བ་
ཐ་དུད་པ་ཡིས་ནི་དོན་ཆུ་ཆུ་ཐ་དད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །མིག་ལ་དོན་
སྦྱང་བའི་ཆེ་ན་ཡང་རང་མཆན་ལ་བརྟེན་པ་མིན་གྱི་འདི་ཞེས་གཞུག་གིས་བསྟན་པའི་སྦྱེའི་
གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སྦྱེའི་སྦྱར་བར་བྱེད་ཀྱི། དབང་པོའི་སྦྱར་ཡུལ་ལ་སྦྱར་བར་བྱེད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསལ་ཏེ་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན་མིག་གི་དབང་པོའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ལོང་བ་ལ་གཞུག་
དུག་གིས་སྦྱོ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱིས་དེ་དང་དེ་གསལ་བར་སྦྱང་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་མིང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་མ་གྲུས་པ་ཅན་གྱིས་མིང་ཅན་ལས་དོན་གསལ་
བར་སྦྱང་བ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ནི་མིང་རྒྱུ་ཉིད་ཤེས་པར་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་རྫོག་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་མཆན་དང་། དེར་ཅོད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོག་བཅས་དང་རྫོག་པ་མེད་པའི་ཡིད་དེ་དག་ཏུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་གང་སྟུང་
ན། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རུ་ཡང་ཡང་ན་འཇུག་པ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་ན་སྦྱར་བོ་དུག་
གིས་དེ་དུག་ལ་ནི་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱ་མ་ནི། མིག་གིས་གཞུགས་ལ་ལྟ་བཞིན་པའི་
ཆེ་མཐོང་རྫོག་ཅིག་ཅར་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་མཐོང་བ་དང་བར་མ་ཆད་དུ་འཇུག་པ་
ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབང་གེས་ཡུལ་ལ་ཆད་ཅིང་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེའི་

ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གྲལ་ཏེ་རྣམ་ཏོག་གིས་བར་བཅད་པས་
ན་མཐོང་བ་དབང་ཤེས་རྒྱལ་ཆད་ཅིང་ཆད་ཅིང་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་ཏེ། མཐོང་རྟོག་མི་
གཅིག་ཅིང་། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་རྟོག་པར་འདོད་པ་
གཞན་གྱི་ལྟར་ནའང་རིགས་ནི་ཐ་དྲད་པའི་ཡུལ་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་ཆེ་ཡུལ་གཞན་མཐོང་
བ་རྒྱལ་ཆད་པ་ངེ་ལྟར་མིན་ཏེ། རྒྱལ་ཆད་པར་ཐལ། འདོད་ན་ལམ་དུ་སོང་ཆེ་ཆོས་གཞན་ལ་
རྟོག་ན་ལམ་བུ་མི་མཐོང་བ་སོགས་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོན་དགག་པ་དང་། དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲལ་ཏེ་མགལ་མེ་
སྒྲིབ་བར་ཆོད་ཀྱང་འཇུག་པ་སྒྱུར་བས་འཁོར་ལོའི་རྣམ་པར་མཐོང་བ་བཞིན་དངོས་པོ་འཛིན་
བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྤྱུགས་སྟོབས་དྲང་ལྟན་པས་རྟོག་པས་བར་ཆོད་ཀྱང་བར་མ་ཆད་པ་ལྟར་
སྒྲུང་ཞིང་ཞེན་པས་བར་ཆད་དང་བཅས་པ་མ་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་
མངོན་སུམ་རྟོག་མེད་དུ་འདོད་པ་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་འང་མཚུངས་པ་ཡིན་པས། དབང་ཤེས་
བར་ཆད་ཅིང་འཇུག་པ་དེས་དགོས་པའི་སྟོན་མེད་དོ། །དེར་མ་ཐད་ཡི་གེ་ས་རྩར་སུ་འང་
ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲ་སྒྲིབ་འཇུག་པ་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། རྣམ་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ལུགས་འདིར་གཞུགས་སོགས་དོན་ཀྱན་དྲང་ཅིག་ཅར་དུ་ལྟན་ཅིག་འདུས་པ་
ཅན་གྱི་མིག་སོགས་དབང་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་ན། དེའི་ཆེ་དོན་ལ་སྒྲ་འཛིན་ན་ཤེས་ལྟ་བུས་རང་
ཡུལ་བར་མ་ཆད་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་འཛིན་པའི་སྐད་ཅིག་རེ་རེའི་བར་དུ་འང་སྒྲ་
པོ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་རིགས་པར་བར་དུ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དོན་ལ་སྒྲ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
བར་དུ་ཆོད་ན་ཡང་སྒྲོ་ལ་ཆོད་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སྒྲ་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྒྲ་བའི་སྒྲོ་གྲང་ཡིན་
པ་དེ་ཆོས་ཅན། མིང་གི་སྒྲ་བའི་མཐུར་སྒྲུག་པའི་ཡི་གེ་ས་རྩར་སུ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཐོས་པར་
དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་སྒྲ་མ་དྲང་ཕྱི་མ་བར་མ་ཆད་དུ་འདེས་པ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་གྱིས་

བྱུང་བའི་ཕྱིར་དེ་ལྟ་བུ་ལའང་བར་དུ་ཆོད་པར་སྒྲུབ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་ནི་ངོ་མཆར་
བས་ཀྱང་ཆེས་ངོ་མཆར་ཏེ། རང་སྤྱོད་དང་ཡང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྟུ་བ་ནི།
འཇུག་ཤེས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་ཁྱེན་ཆང་ཞིང་། འགལ་ཁྱེན་དང་བྲལ་བའི་གོ་སྐབས་
སྤིང་བ་དེའི་ཕྱིར་འཇུག་ཤེས་དུག་གི་སྒོ་ནུ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །
འདིར་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། འཇུག་པར་སྒྲུབ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ན་
འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོར། འཇུག་པ་སྒྲུབ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའང་རྣམ་
འགྲེལ་དུ་བཀག་པས་ཞེས་དང་། འདིར་ཡང་། ཡི་གེའང་ཅིག་ཅར་ཐོས་པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་
བ་ལ་སོགས་པས་འཇུག་པ་སྒྲུབ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཁྲལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པར་དམིགས་ཀྱིས་དགག་
པ་དང་འགལ་ལོ། །མིན་ན། འབྲ་བ་གཞན་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལ་ལར་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་ཏེ།
འཁྲལ་ཕྱིར་སྒྲོང་གི་ཐ་དད་བཞིན། ཞེས་དང་། འཇུག་པ་སྒྲུབ་ཕྱིར་སྒྲུན་སོ་དག །དེ་དག་ལ་ནི་
གཅིག་ཏུ་ཞེན། །ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་ངེ་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་སྒྲུབ་
བ་གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བའང་ཡོད་ལ། གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བའང་ཡོད་པས།
སྐབས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཉིས་ཀ་རང་ལུགས་སུ་བྱའོ། །དོན་ཏེ་ཕྱིར་འཇུག་པ་སྒྲུབ་བ་གཅིག་ཏུ་
སྒྲུབ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་ཞེན་པའི་རྒྱ་གང་ཡང་མིན་ཏེ། སོ་སོར་དམིགས་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ད་ནི་དཀྱུས་ལ་འཇུག་སྟེ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་གང་སྒྲུབ་བ་ལ་ཡང་བྱུང་བར་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མེད་ན། བར་བཅས་དང་བར་མེད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྒོ་བཏགས་ཁོ་
ནའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྟོག་པ་འབབ་ཞིག་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལའང་ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡུལ་སྤུ་ཕྱི་རིམ་ཅན་
དུ་འཛིན་པར་མ་འགྱུར་རོ་སྟེ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། ཡུལ་སྤུ་ཕྱི་འཇུག་པ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
གསུམ་ཁས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་ན། དེས་འགར་ཡུལ་སྤུ་ཀ་ཉེ་བར་ཡོད་
ཀྱང་། ཡུལ་རེ་རེ་ཁོ་ན་འཛིན་པར་མཐོང་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐབས་ལ་ལར་ཡིད་གཟུགས་

མངའ་ལ་ཀུན་རྒྱུ་ཆགས་པའི་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཉི་ལྟ་བུ་གནས་པ་
ལ་འདྲ་འཛིན་པ་མེད་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བས་བྱས་པ་མིན་གྱི། འོ་
ན་གང་ཞེ་ན། ཡིད་གཟུགས་ལ་ཆགས་པས་སྐྱེ་འཛིན་སོགས་གཞན་སྐྱེད་པའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་
གྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཅུ་བྱ་ཅག་གཉིས་ཀྱི་ལ་ཡང་འདི་སྐད་
དུ། ཡུལ་གཅིག་ལ་ཆགས་ཆེ་གཞན་ཉི་ལྟ་བུ་གནས་ཀྱང་དེར་སློ་མི་འཇུག་པ་ཅི་ཞེས་པའི་ཅོད་
པ་འདི་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཁོ་ཐོ་ཅག་ནི་རི་སྐད་བཤད་པའི་ལན་གྱིས་ཅོད་པ་དེ་སེམས་བར་བྱེད་ལ།
ཁྱོད་ལྟར་ན་སློང་མི་རྒྱས་སོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་པ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བས་ཡིན་ཞེས་ལན་
འདེབས་པས་ཆོག་མོད་སྟུང་ན། ཚུལ་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། རྒྱ་
བས་སྐྱོས་པ་སོགས་འཇུག་ཤེས་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་རང་སློང་གིས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དཔེ་དགག་པ་ནི། ཡུལ་མགལ་མེ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུར་དུ་འཇུག་པའི་རྗེས་
སྐྱེ་འགོ་བས་གཞོད་པ་ཡུལ་ཅན་མིག་ལས་འཁོར་ལོར་འཇུག་པ་སྐྱེའི་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་མེ་སྐད་
ཅིག་སྐྱེ་ཕྱི་རྒྱུ་བས་གཅིག་དུ་མཆོམས་སྐྱེད་པ་ལས་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་རྟགས་དགག་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ལས་བརྒྱས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་སྤྱི་བའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་ལ་ན་རེ།
ཁན་པོའི་དབང་པོའི་སློ་ནི་རྟག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་
དང་། ལ་སོགས་པས་སློང་བའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་བཙས་མ་ཐག་པའི་ཕྱིས་པའི་དབང་སློ་བཞིན་རྟག་མེད་ཡིན་ཞེས་སྐྱེ་བ་དྲིང་།
ཕྱིས་པའི་དབང་སློ་རྟག་མེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་ནི། ཕྱིས་པའི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པའི་
རྒྱས་པ་ཉམས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞོལ་བ་དེ་དྲག་གི་ལྷགས་ལྟར་ན་ནི་
རྟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིས་པའི་སློ་ཐམས་ཅད་མཛོན་སྐྱེ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། བརྟེན་པའི་

བ་མེད་ན་ཕྱིས་བསྐྱེམས་ནས་བྱང་གཞི་བྱང་ཚོས་སུ་སྦྱར་རུས་བ་མིན་ནོ། །དཔེན་ན་སྦྱེས་བྱ་
གང་ཞིག་དབྱུག་བ་ཅན་དུ་འཛིན་བ་ལ་དེ་གཉིས་སོ་སོར་སྔོན་དུ་ངོས་ཟེན་དགོས་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་བ་རྟགས་འགོད་བ་ནི། གང་ཡང་དབང་པོའི་ཤེས་བས་རིགས་ལ་སོགས་བ་
ནམས་ཀྱི་བྱེ་བྱག་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིང་འཛིན་བ་མེད་པའི་བྱིར་རིགས་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་
བ་དང་ལྡན་ཅིག་སྦྱར་བ་སོགས་ཡོད་བ་མིན་བ་དེས་ན་དབང་སྦྱེས་འདི་ལ་དོན་སྦྱར་རྟོག་བ་འོང་
མེད་དོ། །འང་གི་སྒྲུབ་འཆད་འགྱུར་གྱི་མིང་སྦྱར་རྟོག་བ་སྤུད་དོ། །

གསུམ་བ་ལ། སྦྱར་བྱ་རིགས་སོགས་དོན་གཞན་མ་གྲུབ། དེ་སྦྱར་བ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་
པོ་བ་མ་གྲུབ། རིགས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་གཅིག་གི་སྒྲ་སྒྲོ་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱི་
དོན་གཞན་ཡོད་དེ། སྦྱི་སྒྲོ་སྦྱི་བའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། རང་གི་གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་
ཅན་གྱི་སྦྱི་འཛིན་པའི་ནམས་བར་ཤེས་བ་གྱང་ཡིན་བ་དེ་ཡང་སྦྱི་དོན་གཞན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
བ་མིན་ཏེ། སྦྱི་འཛིན་རྟོག་བ་ལ་མཆོན་ན་སྦྱི་སྦྱི་དྲུང་དོན་སྦྱི་གསལ་བར་སྤྱང་ཞིང་། སྦྱི་འཛིན་
མངོན་སུམ་ལ་མཆོན་ན་ཁ་དོག་དབྱིབས་སོགས་ཀྱི་ནམས་བ་གསལ་བར་སྤྱང་བའི་བྱིར། ཁྱབ་
བ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱི་བ་སྦྱི་ལ་མཆོན་ན་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་དང་ཡི་གའི་ནམས་བ་ཡིས་སྦྱོང་བ་ལ་
བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བའི་སྦྱི་དོན་གཞན་དུ་བརྗོད་པའི་བྱིར། རྟོག་བ་ལ་སྤྱང་བའི་འོག་སོགས་འདུས་
བ་དེ་ཉིད་བ་ལང་གི་གསལ་བ་ཀུན་ལ་མཆོངས་བ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱི་གཞན་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། མིག་གི་
ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་མེད་དེ། ཅིའི་བྱིར་ན་མིག་ཤེས་གཅིག་ལ་མི་གསལ་བའི་སྦྱི་དང་གསལ་བའི་
རང་མཆོན་གྱི་སྤྱང་བ་གཉིས་ནི་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསལ་མི་གསལ་སོ་སོར་སྤྱང་བའི་སྒྲོ་མ་
དྲུང་པའང་འཛིན་བྱེད་ཆེད་པར་དགྲའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཕྲོད་འདུ་དངོས་པོ་བ་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱར་མི་རུང་བ་
ནི། གང་ཡང་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་འཕྲོད་འདུའི་འབྲེལ་བ་འཛིན་བ་མེད་པར་རིགས་

པ་ཅན་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དོན་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་ལའང་འབྲེལ་བ་དབང་པོའི་
མཛོད་སྤུམ་གྱིས་མཐོང་བ་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་སྒྲ་རྟོག་གི་རྒྱར་མི་རུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲོད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དོན་ལ་འཕྲོད་འདྲ་དངོས་པོ་
བ་ཡོད་དེ། སྤལ་མ་འདི་ལ་སྤམ་བྱ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྤམ་པ་དང་། རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་དོ་སྤམ་པའི་
རྒྱ་ནི་འཕྲོད་འདྲ་དངོས་པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་འདི་དྲག་ཀྱང་སྤྱི་བ་པོ་རྩང་
གི་འདོད་པས་བྱས་ཀྱི། འཕྲོད་ཅིང་འདྲ་བའི་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན
དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་རྩ་དང་བ་ལང་གཉིས་ཀ་ལ་མཚུངས་པར་གནས་པས། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་
པའི་ཐ་སྙད་འབྲུག་པ་ལྟར་རྩ་ལའང་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྙད་འབྲུག་པར་ཁས་སྐྱངས་དགོས་པ་
ལ། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་འཛིག་རྟེན་ན་བསྟན་ཀྱི། རྩ་ལ་བ་ལང་ཡོད་ཅེས་པའི་ཐ་
སྙད་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། བ་ལང་ལ་རྩ་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱི་འདི་ཡང་འཕྲོད་
འདྲའི་དབང་གིས་འབྲུག་པ་མིན་ཀྱི། འོ་ན་གང་གིས་ཤེ་ན། རྩ་མ་གཏོགས་པའི་བ་ལང་གི་ཡན་
ལག་ནི་ལྷག་མ་ནམས་དང་། སྟེང་གི་རྩ་བར་ནམ་པར་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་
པར་བར་མ་ཚད་དུ་ཆོགས་པ་གཅིག་དུ་འདྲུམ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་
སྤལ་མ་དེ་ནམས་ཀྱི་སྤམ་བྱ་འདི་ཞེས་བཞོད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་བཞོད་པ་སྤལ་
སྤམ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཕྲོད་འདྲའི་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་ནི་སྤལ་མ་རྒྱུན་གྱིས་འདྲུས་བྱས་པ་ལས་ཕྱིས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བའི་འབྲས་བུའི་སྤམ་བྱ་
ལ་བསམས་ནས་དེ་ལྟར་བཞོད་པ་ཡིན་ཀྱི། རི་ལྷ་བུར་ཡང་སྤལ་སྤམ་དུས་གཅིག་དུ་འཕྲོད་པར་
འདྲ་བས་མིན་ནོ། །ཡང་སྤལ་སྤམ་འདྲ་བའི་འབྲིལ་བ་རང་མཚན་པ་མེད་ན། སྤར་གྱི་སྤལ་མ་
དེ་གང་ཞེས་པའི་ལན་དུ་སྤམ་བྱ་འདིའི་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་པ་མིན་
ཏེ། སྤེས་བྱ་འགྲའ་ཡིས་འབྲས་བུ་སྤམ་བྱ་ལ་རྒྱ་སྤལ་མར་སྟོ་བཏགས་པ་འཇུག་ཡང་། ཡང་ན་སྤར་གྱི་

སྒྲུལ་མ་དེ་ཉིད་ད་ལྟའི་སྒྲུལ་བྱ་འདིའོ་ཞེས་པའི་སྒྲུལ་རྟེན་ནི་སྟོན་པ་ནུ་སྒྲུལ་མ་གཅིག་ནི་ལོགས་
 སྒྱ་བཀྲར་བར་བྱས་ལ། འབྲས་དུས་ཀྱི་སྒྲུལ་མ་ལ་སྒྲུལ་མ་ཞེས་ཐ་སྟདྲ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་
 བྱིར། རོན་ནི་འབྲས་དུས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་ལ་ཆ་གཉིས་གཞིས་ཏེ། སྒྲུལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཆ་གཅིག་དང་།
 དེ་དང་སྒྲན་ཅིག་འདུ་བའི་སྒྲུལ་མའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཆ་བྱི་མ་ལ་བསམས་
 ནས་སྒར་གྱི་སྒྲུལ་མ་ད་ལྟའི་སྒྲུལ་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །འདིར་དྲོགས་གནད་ཆེ་བ་
 ཞིག་ནི་སྒར་གྱི་མི་དར་མ་དེ་ཉིད་ད་ལྟའི་མི་ཆུན་པོ་འདི་ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཐ་སྟད་དང་ཡང་འགལ་ལ། ཡིན་ན་བྱིས་ཀྱི་ཆུན་པོ་དེ་ཡང་སྒར་གྱི་དར་མ་དེ་ཉིད་ཡིན་དགོས་
 ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་ཉེར་ལེན་དང་ཉེ་འབྲས་པན་ཚུན་གཅིག་དུས་སྒྱ་གཅིག་ཡིན་པའི་གངས་ཅན་གྱི་
 བྱ་བ་མཐའ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་སྒར་གྱི་སྒྲུལ་མ་བྱིས་ཀྱི་སྒྲུལ་བྱ་དེ་
 ཡིན་ནམ་མིན། མིན་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྟད་དང་འགལ་ཞིང་། ཡིན་ན་འདི་ཉིད་དུ་དངོས་སྒྱ་
 བཀག་པ་དང་རྩི་ལྟར་མི་འགལ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བྱ་བ་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། བྱེད་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་དགོས་པས་དེའི་ཆེ་ཡང་ད་དུང་སེམས་ཅན་
 མི་འཛིག་པར་ཐལ་ལོ། །མི་བྱེད་ན་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ཆེ་སེམས་ཅན་ལ་པན་མི་འདོགས་
 པ་སོགས་ཏེ། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དཀའ་བའི་
 གནས་ཡིན་པས་གཞུང་དང་སྒྱུར་ནས་ཞིབ་ཏུ་དབྱད་དགོས་སོ། །ད་ནི་དཔྱུས་ལ་འཇུག་སྟེ།
 སྒྲུལ་མ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྒྲུལ་བྱ་མེད་ན་དེའི་སྒྲུལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ།
 སྒྲུལ་མའི་ཡན་ལག་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་སྒྲུལ་བྱ་སྐད་ཅིག་སྟེ་ཕན་གདུགས་བྱ་དང་
 པན་འདོགས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ། ཡན་ལག་སོགས་པར་ནམ་པར་ཆད་པ་མེད་པར་མིང་སོ་སྒྲུང་བ་
 ཉིད་ལ་དེའི་སྒྲུལ་འཇུག་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་གང་ཡིན་བརྫོང་བྱ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་འཇུག་དགོས་

པའི་དམ་བཅའ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ། བྱང་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་སྐྱ་འབྲུག་པའི་དཔེ། བྱང་
ཆོས་དོན་གཞན་དགོས་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ། དངོས་མིང་དང་བཏགས་མིང་གི་བྱང་པར་རོ། །དང་
པོ་ནི། བྱང་ཆོས་གཞན་མེད་ཀྱང་མིང་འབྲུག་པ་མི་འགལ་ཏེ། རང་བཟོད་པའི་སྐྱ་ལས་དོན་
འཁྲུལ་མེད་ཅན་དུ་ཤེས་ཤིང་། དྲང་པོའི་བདེ་ལ་སྦྱོད་ཡུལ་བཅས་པའི་རྫོད་བྱེད་གྲང་ཡིན་ནི་
དོན་དེའི་དངོས་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་སྤྱི་བྱང་གཞིའི་དངོས་པོ་ལས་ནི་རྩལ་ཐ་དྲ་པ་ཅན་
ཀྱི་བྱང་ཆོས་རིགས་དོན་གཞན་སོགས་ཡོད་པ་ལ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་རྩལ་དབུག་ཆད་མ་མེད་དེ་
མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། དབྱུག་པ་དང་དབྱུག་པ་ཅན་སོགས་བྱང་གཞི་
བྱང་ཆོས་རྩལ་ཐ་དྲ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲ་སྟེ་ཀྱན་རྩེ་བ་པ་ལས་
བྱང་གཞི་བྱང་ཆོས་སུ་ཐ་སྦྱད་འདོགས་པར་ཟད་ཀྱི། རིགས་དོན་གཞན་ཡོད་ནས་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་གི་དོན་དུག་ལ་དངོས་པོ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དང་། ཁང་བཟང་དུ་མ་ལ་
དེའི་བྲེང་བ་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐྱ་ཡང་བྱང་ཆོས་དོན་གཞན་ལ་སྦྱོས་པ་མིན་ཏེ། དོན་དུག་
ལས་རྩལ་གཞན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁང་བཟང་དུ་མ་ལས་རྩལ་ཐ་དད་པའི་ཁང་
བཟང་གི་བྲེང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲུལ་ཏེ་ཁང་བ་ཞེས་པ་རྩལ་མ་ཡིན་ཀྱི། རྩོམ་པ་གསེག་རྒྱལ་
རིགས་མི་མཐུན་ཕྱིར། སྤང་བའི་ལྷན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེའི་བྲེང་བ་དེ་ནི་ཆོག་དོན་དུག་གི་
ནང་ནས་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལྟར་རྩེ་ལྟར་ཞེ་ན་དེ་ནི་ཡོན་ཏན་
དང་ལས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། འདུ་བ་དང་བྱེ་བྲག་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་
མི་མཐུན་ལས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་སྒྲིལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་ཀྱང་མིན་ཏེ། རང་གིས་
ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གྲུལ་ཏེ་རིགས་སམ་སྦྱི་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཁང་བ་ཡན་གར་བ་ཉག་
མ་གཅིག་ཀྱང་དེར་ཐལ་ཏེ། དཔེར་ན་ཤིང་རྐང་གཅིག་ལ་འདྲེན་སྐྱས་བཟོད་པ་བཞིན་དུ་ཁང་
བ་གཅིག་ལ་འདྲེན་ཁང་བཟང་གི་འབྲེང་བ་ཞེས་པའི་དངོས་མིང་གིས་བཟོད་པར་བྱ་བར་འགྱུར་

བའི་ཕྱིར། ཁང་སྒྲིབ་མང་པོ་ལ་དེའི་སྒྲིབ་རི་ལྟར་འཇུག་སྟེ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རིགས་ལ་རིགས་གཞན་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཁང་བཟང་གི་སྒྲིབ་བ་སོགས་ལ་ནི་ཆེན་པོ་དང་ཆུང་དུ་སོགས་གི་ཐ་སྙད་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་ཕྱིས་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་མི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལས་འདོད་དོ་ཞེ་ན། སྒྲིབ་སོགས་གྲང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་རི་བོ་སོགས་ཆེན་པོ་དངོས་དྲང་བྱུང་མེད་དུ་རང་འཛིན་ནམ་ཤེས་ཀྱིས་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་བཟུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁང་བཟང་གི་སྒྲིབ་བ་སོགས་ནི་ཆེན་པོ་སོགས་སུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ཅམ་མིན་ནོ། །དེས་ན་རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་ལ་སེམས་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ་མིང་དངོས་སུ་འཇུག་པར་མཛོན་པར་འདོད་པ་ལ་འང་འཇུག་རྒྱུ་དོན་གཞན་གྱི་དབང་གིས་མིན་པ་ཉིད་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ཆོག་དོན་དུག་པོ་ནམས་ལ་ནི་ཆོག་དོན་གྱི་སྒྲིབ་འཇུག་པའི་རྒྱ་གཞན་གྲང་ལ་ལྟོས་པར་མཛོང་སྟེ་མཛོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བཏགས་མིང་དང་དངོས་མིང་གི་བྱད་པར་ནི། དོན་གང་ལ་འང་བྱུང་སྟེ་རི་ལྟར་འཛིན་ཉེན་གྱི་གཞུགས་པ་ལས་ཐོག་མར་མིང་དུ་བྱུང་བ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དེའི་དངོས་མིང་དང་། དོན་དེ་དྲང་འབྲེལ་གྱིས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དོན་གང་ལ་མིང་དེ་སྒྲིབ་བརྗོད་པ་པལ་བ་བཏགས་མིང་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱ་སྒྲིབ་ལ་བྱ་མེད་དང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་དངོས་པོ་ལ་དངོས་མེད་ཀྱི་མིང་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞུགས་པ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། བཟའི་རྗེས་འགོ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། བཟ་དེ་ཡང་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱད་ཆོས་དོན་གཞན་མེད་ཀྱང་མིང་ཐ་དད་སྒྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་ཀྱི་དུས་སུ་དོན་གོ་བའི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲིབ་སྒྱུར་གྱི་མིང་ལ་མེ་ཏོག་སྒྲིབ་འཛིན་དྲང་། སྒྲིབ་ཆ་གས་ལ་རང་བཞིན་དང་རྒྱུན་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དུ་མ་ལ་གཅིག་སྐྱེ་འབྱུག་པའི་རྒྱ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྐྱ་བཏོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཞན་མེད་ན་དུ་མ་ལ་གཅིག་མིང་
མི་འབྱུག་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། སྤྱི་མེད་དེ། གསལ་བ་པན་ཚུན་རྩལ་ཐ་དྲུག་ཀྱང་། གྲང་དངོས་
པོའི་ཆས་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་འདྲའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུའི་ནི་དོན་ཡིན་པས།
རྩལ་ཐ་དང་དེ་དྲག་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པ་དེས་རིགས་གཅིག་པ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་འགྱུར་
བ་ཡིན་པའི་བྱེད། དོན་ནི་ཤིང་གསལ་ལས་དོན་གཞན་པའི་སྤྱི་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་སྤྱི་འཛིན་
འབྱུག་པ་མི་འགལ་བས། གང་ལ་རིགས་གཅིག་པའི་སྐྱོ་སྐྱོ་འབྱུག་ས་དེར་རིགས་དོན་གཞན་
ཡོད་ག་ལ་དགོས་ཞེས་པའོ། །གསལ་བ་རྩལ་ཐ་དྲུག་ཀྱང་རིགས་ཐ་དྲུག་མིན་པར་ནི་རྟོགས་
པ་ལ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་འདྲ་ནང་པན་ཚུན་རྩལ་ཐ་དང་ཀྱང་རིགས་ཐ་མི་དད་པ་དེ་བཞིན་
ནོ། །འདི་ནི་དཔེར་མཚན་ན་ཤ་བྲུག་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་རྩལ་ཐ་དད་པ་མང་ཡང་
ཀྱན་ཀྱང་ཤིང་འཛིན་དབང་ཤེས་སུ་རིགས་གཅིག་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱེད་གསལ་
བ་དེའི་འབྲས་བུ་མེད་པ་དང་བྲལ་བ་དག་ལ་རྩལ་ཐ་འགྲོ་བའི་སྤྱི་དངོས་པོ་བ་གཅིག་ཡོད་པ་
མ་ཡིན་ལ། འོ་ན་གང་ཡོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་མེད་པ་ལས་ལྡོག་པ་གསལ་བའི་དངོས་པོ་
རྣམས་ལ་ཡོད་པ་དེའི་བྱེད་གསལ་བ་རང་མཚན་གྱི་དངོས་པོ་ཤིང་གསལ་ལྟ་བུ་ཤིང་ཞེས་
སྤྱི་སྐྱོ་བརྗོད་པའི་མཉན་པ་དེ་ནི་གཞན་སེལ་གྱི་མཐའ་ཅན་ཡིན་གྱི། སྤྱི་གཞན་གྱི་མཐའ་ཅན་
མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚེད་སྤང་དང་། སྤྱིའི་བརྗོད་བྱ་ངོས་བཟུང་བཏོ། །དང་པོ་ནི། ཚེད་བྱེད་
ཀྱི་སྐྱོ་གང་ཡིན་དངོས་མིན་ལས་ལྡོག་པའི་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཁོ་ན་བརྗོད་བྱར་འགྱུར་
རེ་ཞེ་ན། བྱེད་པོ་དོན་བྱེད་བྱས་པ་རང་མིན་རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་དོན་དམ་པར་རེག་པ་མེད་
ཀྱང་། ཚེད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་དེ་ནི་རྣམ་པ་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྟན་ནི་སྤང་བ་དེའི་མཐའ་བྱག་པ་

ནམས་དྲུང་འབྲེལ་ལ། དེས་ན་རང་མིན་ལས་ལྡོག་པར་སྒྲུབ་བ་གཞན་སེལ་གྱི་མཐར་ཐུག་པ་
ཅོན་ཡིན་པའི་བྱེད་ཚུད་བྱེད་ཀྱི་མཉན་པ་ནི་གཞན་སེལ་བ་གོ་བར་བྱེད་པར་བརྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མི་འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་དབྱུང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཕྱོགས་བཞག་
པ་དང་། སྐྱས་གཞན་སེལ་བརྟེན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཤིང་མིན་ལས་ལྡོག་
པར་སྒྲུབ་བ་དེ་ཉིད་ཤིང་ཡིན་པས། ཤིང་སྐྱས་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་བརྟེན་དོ་ཞེ་ན། ཤིང་མིན་
ལས་ལྡོག་པ་མིན་པ་ལ་ལྡོག་པ་བཞེན་དུ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱ་དུག་ལས་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཤིང་
རང་མཚན་པ་གཞན་གྱི་གཟུགས་བརྟན་སྒྲུབ་བ་གྲུབ་ཡིན་པ་དེའང་དོན་གྱི་བདུག་ཉིད་ཤིང་
མིན་ཏེ། དེ་ནི་འཁྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུབ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་རང་སྤེལ་
ཅིག་ན་རེ། ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་ནམ་དེ་ནི་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པས་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། འོ་ན་སྐྱ་དེ་ལས་ཤིང་གི་དོན་གྱི་ཆ་གྲང་ཞིག་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་ཡང་མི་རྟོགས་
ལ། དེ་མ་རྟོགས་ན་ནི་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་དུ་ཤིང་ཞེས་པའི་བརྟེན་པ་ནི་དོན་མེད་ཉིད་དུ་
འགྱུར་ངོ། །འོ་ན་སྐྱས་དོན་གྱི་ཆ་ནི་ཅི་ཞིག་བརྟེན་ཅེས་བྲིས་ན། དེ་ལ་གཞན་སེལ་བརྟེན་ཅེས་
ལན་གདབ་པར་བྱའོ། །འདིར་གཞན་གྱིས་ཆོག་དོན་མ་ཐེགས་པར་སྒྲུབ་ངོ། །ཤིང་གི་ནམ་པ་
དེ་ཡང་སྒོ་ལ་ཡོད་ཀྱི་དོན་ཤིང་ལ་མེད་པས་ནམ་པ་དེ་བརྟེན་པ་རི་ལྟར་ན་དོན་ཤིང་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་དོ། །དེས་ན་ཤིང་གསལ་ནམས་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བ་ཅན་གྱི་ཤིང་སྐྱས་
བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། །རྗེས་འགོ་ཅན་དོན་རང་མཚན་གྱི་ཤིང་གསལ་ནམས་ཤིང་དུ་
གོ་བའི་འབྲས་སུ་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེས་འགོ་ཅན་སྤེལ་སྤྱི་དང་བྱི་མ་བྱེ་བྲག་གོ། ཤིང་རང་
མཚན་མཐོང་བ་གོམས་པས་སྐྱུལ་པའི་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་གཟུང་ནམ་དེའང་ཤིང་གི་གསལ་བ་
ནམས་རྗེས་སུ་འགོ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གི་སྤྱི་སྒོ་ལས་རྗེས་སུ་དྲུང་མེད་པའི་བྱེད་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཡང་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པའི་སྒྲུབ་བ་དེ་ཉིད་ཤིང་གི་དངོས་པོར་སྒྲོ་

བརྟགས་ནས་རྟོགས་པ་ཡིས་གཞུན་ཤིང་མ་ཡིན་ལས་ལྟོག་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཡང་། ཤིང་
ཞེས་པའི་སྐྱེ་དོན་གྲང་ཡིན་ཞེས་འདྲི་ན་རིགས་མི་མཐུན་ལས་ལྟོག་པའི་གཞན་སེལ་དེ་ཉིད་
ཅེས་བརྗོད་པ་ལ་ནི་འགྲུལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཡང་ནི་སྐྱེ་དོན་བརྗོད་བྱ་ཡིན་པར་མ་ཟད་
ཅེས་པའོ། །ཤིང་གི་སྐྱེ་འཛིན་ཤེས་པ་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་ངས་པར་སྐྱུལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་དེ་
དྲག་ལ་ཤིང་མིན་ལས་ལོག་པར་སྤང་བ་ཉིད་དོན་གྱི་ཆ་ཤིང་གསལ་རྣམས་ལ་འདྲ་འདྲི་རྗེས་སུ་
འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་སྔ་ཕྱི་དུ་མར་བཞུགས་ཏེ་གསུངས་
པ་ནི་གལ་པོ་ཆེ་ལ་ལན་ཉན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡིན་ལ། འགྲེལ་བ་དག་གིས་ཤིང་དང་བ་ལང་སོགས་
བྱེ་བྲག་ཁོ་ན་ལ་སྐྱར་བ་ལྟ་བུར་མཛད་པ་ནི་མཆོན་དོན་དུ་ཡིན་གྱི། དེར་ཟད་པར་དགོངས་ནས་
མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་སྐྱེ་ལ་སྐྱོ་འདོགས་གཅོད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཅེས་ཀྱང་ཤེས་
དགོས་ཏེ། དེར་སང་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཤིང་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བ་ལང་དཀར་ཟལ་
ནག་སྐྱར་དང་སྐྱེལ་ནས་བརྒྱུལ་ལ་ཚོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་རྒྱུ་ཡང་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་སྐྱུར་
མི་ཤེས་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤིང་ཞེས་པའི་མཉན་པ་གང་གིས་གཞུན་སེལ་བརྗོད་
པར་བྱེད་དེ། བཤད་ཟེན་ལ། དེའི་ཕྱིར་བརྒྱའི་དུས་ན་ཡང་ཤིང་དང་ཉིད་མཐོང་བའི་འབྲས་བུ་
ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤར་བསྟན་པའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་དྲང་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་འབྲེལ་བས་སྐྱོ་དང་
དོན་གྱི་གཞུན་སེལ་གྱི་སྐྱེ་དྲང་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཤིང་སྐྱེ་གང་ཞིག་ཤིང་ལས་གཞུན་དུ་འཇུག་པ་མ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པ་
དྲང་། ཤིང་ལ་ལར་སྐྱེ་དེ་འཇུག་པ་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་གཞུན་སེལ་གྱི་སྐྱེ་དྲང་འབྲེལ་
བར་འགྱུར་གྱི། ཤིང་སྐྱེ་དེ་ནི་ཤིང་གི་དངོས་པོ་ལ་མི་རུང་ངོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རིགས་སོགས་ཉག་དངོས་དེ་དང་ལྡན་པའི་དོན་ནི་
ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རིགས་ཉག་དངོས་དང་ལྡན་པའི་དོན་དྲང་། དེ་དྲག་ལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཉན་

པ་བད་འབྲེལ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གཞུན་ལས་ནི་ཕྱོག་པ་ཉིད་ལ་སྐྱ་སྐྱར་བའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མིང་སྐྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་
རྒྱས་པས་སྐྱོང་བའི་རྟོགས་གྲིས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྲིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། སྐྱ་སྐྱོར་རྟོག་པ་ཡིན་ན་བད་བྱུ་བ་ཡི་རྒྱ་ཅན་གྲིས་ཕྱིས་མཐོང་བའི་དོན་དང་སྐར་གྱི་མིང་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་སྐྱ་བར་བྱེད་པའི་བད་གཉིད་ཅན་ཡིན་དགོས་ན། སྐྱ་ཕྱི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་
རྒྱས་པས་སྐྱོང་བའི་མིག་ཤེས་ལ་ནི་དེ་ཅི་ལྟར་འཐད། དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་མིང་སྐྱོར་རྟོག་པ་
མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་གཞུན་ལ་འབྲུག་སེམས་ཅན་ཏེ་སེམས་འབྲུག་པ་ཅན་གྱི་ཡང་མིག་
གིས་གཞུགས་དྲག་མཐོང་བར་ལྟར་བ་དེར་ནི་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བས་དེའི་བད་མི་འཛིན་
ཅིང་། བད་དེས་བསྐྱེད་པའི་རྟོག་པ་འང་དེ་ལ་མེད་པས། དབང་ཤེས་བད་སྐྱོར་རྟོག་པ་ག་ལ་
ཡིན། གཞན་ཡང་ཡུལ་གྲང་ལ་མིང་གི་སྐྱ་ནི་ངས་བར་འགོད་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་འདིའོ་སྤྲུལ་པའི་
ཡུལ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་དུ་མིན་ལ། དེས་ན་དབང་སྐྱེས་གང་ཡིན་ཡུལ་
ལ་འདོད་པ་ཡིས་འབྲུག་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཞུགས་མཛོན་སྤྲུལ་དུ་མཐོང་བར་མི་
འགྱུར་བ་སོགས་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མང་ངོ། །

གཉིས་པ་མཛོན་སྤྲུལ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་འགོད་པ་ལ། རྒྱས་པར་བཞུགས་
དང་། དོན་བསྐྱུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཞུགས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། འདས་པ་
བྲན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། རང་མཚན་མཐོང་བའི་སྒྲོ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གཞུགས་ལ་གཞུགས་སོ་ཞེས་མཐོང་བ་ན་མཐོང་མཁན་དེ་སྒྲོའོ་ཞེས་ནི་རི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་མཐོང་
ཚུལ་མེད་ལ། འོན་ཏེ་དུས་དེར་སྒྲོ་དེའི་ཉམས་སྤྱོད་བའང་ཡོད་དགོས་ཏེ། ཕྱིས་བྲན་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཉམས་སྤྱོད་ཅམ་ཡོད་པས་ཅི་སྒྲིན་སྤྲུལ་ན། བྲན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཅི་ལྟར་

ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་རྟོག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྤྱིར་བྱེད་ཡོད་ན་རང་གིས་སྤྱིར་རམ་གཞན་གྱིས་སྤྱིར་གང་། དང་པོ་གཞུགས་འཛིན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་སྤྱིར་བ་ཡིན་ན་ནི་འདི་གཞུགས་སོ་སྟམ་པ་དང་འདི་གཞུགས་འཛིན་ནོ་སྟམ་པའི་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅན་དུ་འཇུག་དགོས་སྟེ་ལ་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་དུས་མཉམ་མི་མཉམ་གཉིས་ལས་མི་མཉམ་པ་འོག་དུ་འགོག་ཅིང་། ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་སྤྱིར་བ་མི་འཐད་དེ། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་དེས་ནི་གཞུགས་འཛིན་རང་དང་དུས་མཚུངས་ནས་པར་ཤེས་པ་གཞུན་གྱིས་རང་ཉིད་སྤྱིར་བཤང་མི་འཐད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅན་མེད་པས་དེ་འབྲེལ་རིགས་འགོག་ནུས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དུས་མི་མཉམ་པས་སྤྱིར་ངོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་བྱེད་དེ་ལ་སྟོས་པའི་འདུས་པ་ད་ལྟ་བུའི་གཞུགས་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ནི་རས་སྤར་མཐོང་སྟམ་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་འོས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་སྤར་སྤྱིར་བ་མེད་པ་ལ་ཕྱིས་དེ་ཅི་ལྟར་ན་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྟེན་སྤོའི་སྤྱིར་བྱེད་ཀྱི་སྟོ་དྲང་། གཞན་གྱི་སྟོ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཙམ་དུ་གཅིག་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རྟོག་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་གྱི་བྱེད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རང་རིག་མེད་པ་དང་འགལ་ཏེ། སྟོས་པས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། རོན་རིག་འདུས་པ་སྟེ་འདས་པའི་རོན་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་ཅེས་བྲ་བ་ནི་ཆོག་ཙམ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་དྲག་དྲང་བལྟ་ཞིང་། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ནི་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཏེ་ནི་ཆོག་གི་ཁ་སྐྱོང་ཙམ་སོ། །དེ་བས་ན་དེ་ཆོད་མ་ཅེས་གྲུབ་སྟེ་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་ཡང་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན། རྟགས་ཅན་རྩེས་དཔག་གྱང་འཇལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རིག་ཆེན་ལྟར་ན། འདི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིར་བྱེད་ལ་བྱ་བས་བྱུང་བ་འགོག་བྱེད་དུ་སྤར་ལ། སྤོང་བོར་བེལ་ན།

སྐབས་འདིར་དབང་ཤེས་མིང་སྟོང་ཉེག་པར་སྤྲོ་བ་འགོག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེའང་སྟོང་བྱེད་ལ་དུས་
 གྱི་རིམ་པ་བྱེ་ནས་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། ། གཤམ་ཏེ་གཟུགས་དེའི་རོ་བོར་ནི་སྤང་བ་ཅན་གྱི་དེ་མ་
 ཐག་པའི་དབང་པོའི་སྟོང་གཟུགས་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་དོན་རིག་
 འདས་པ་ཡང་དེ་མ་ཐག་པའི་སྟོང་གཟུགས་འཛིན་ཅིང་སྟོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོང་བྱེད་དེས་
 རང་དང་དངོས་སུ་ཉེ་བའི་དོན་རིག་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་མ་གཏོགས་དེའི་སྤྲོ་རོལ་དུ་བྱུང་བའི་སྟོང་
 དག་ནི་འཛིན་ཅིང་སྟོང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་
 དེ་དག་ཕྱིས་མི་བློན་བར་ཐལ། སྤང་མ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཐལ་བ་སོན་གནས་སོ། ། གཤམ་
 ཏེ་གཟུགས་འཛིན་སྟོང་བྱེད་ཉེག་མེད་ཡིན་མོད་ཀྱང་། སྟོང་བྱེད་གཟུགས་འཛིན་ཉིད་ཉེག་པའོ་
 ཞེ་ན། རི་ལྟར་གཟུགས་རྩལ་གི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཉམས་སྟོང་དེ་བཟང་བྱ་མི་རུས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་ཉེག་མེད་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་སྟོང་འཛིན་སོགས་བཟང་བྱ་མི་རུས་པ་གཞན་ཡང་ཉེག་
 པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་དབང་ཤེས་ལ་ཉེག་བཅས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དམ་བཅའ་སྤང་
 ཡང་། ཡུལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་མཚན་མཐོང་བའི་སྟོང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་པལ་འགོད་པ་
 དང་། དབང་ཤེས་དང་ཉེག་པ་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། ། དང་པོ་ནི། རྫོང་བྱེད་གྱི་
 སྤྲོ་གང་ཡིན་སྟེ་མཚན་བརྗོད་པའི་རང་ཚུལ་ཅན་ཡིན་ལ། སྤྲོ་དུང་འཇུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཉེག་
 པའང་དེ་དུང་དོན་གཅིག་ཏུ་སྟེ་མཚན་ལ་འཇུག་ན། དེའི་ཆེ་ཉེག་པ་མེད་པ་མེད་དགོས་ལ། དེ་
 མེད་ན་ནི་བྱུང་པར་རང་མཚན་སྟོང་གྲང་གིས་ཉེག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། ། གཤམ་ཏེ་དབང་
 ཤེས་ཉེག་མེད་འགྲུལ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པས་དེས་རང་མཚན་དངོས་སུ་ཉེག་པའེ་ན། དེ་དུང་རྒྱུན་
 གསུམ་ལས་སྟེ་བ་མཚུངས་རྒྱ་ཅན་ཐམས་ཅད་དབང་ཤེས་དེ་བཞིན་ཉེག་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ན་འབྲས་བྱེད་བདུག་ཉིད་འབྲས་མི་འབྲས་ཐ་དད་པ་རྒྱ་འབྲས་མི་འབྲས་ཐ་དད་པ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དབང་ཤེས་དང་རྟོག་པ་ཐ་དང་དྲུག་པ་ནི། མིང་སྐྱོར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་ཡང་
རུང་སྟེ་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་པར་བརྟེན་པ་ལས་ཡུལ་ལ་མིང་སྐྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེ་
བཞིན་དབང་ཤེས་གང་ཡིན་བརྟེན་པ་བརྟེན་པ་མེད་པར་དངོས་པོའི་རྣམས་པ་ཉིད་ལས་དེ་དང་
དེར་འགྱུར་བ་སྟེ། དཔེར་ན་གཟུགས་ལས་གཟུགས་འཛིན་མིག་སྒྲོར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཡུལ་གཟུགས་ནི་བརྟེན་པ་སོགས་ལ་
བརྟེན་པ་རྣམས་དབང་པོའི་སྒོ་དྲག་ལ་རྣམས་པ་གཏད་རྣམས་པར་འགྱུར་གྱི། བརྟེན་པ་མེད་དུ་མ་ཡིན་
པས་དབང་ཤེས་ཐམས་ཅད་རྟོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རྟགས་ལས་རྟགས་ཅན་གྱི་
སེམས་བཞིན་དུ་དབང་ཤེས་རྣམས་ཀྱང་བརྟེན་པ་ཉིད་ལ་སྟེ་བར་འགྱུར་གྱི། གཞན་ལ་མིན་
པར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དབང་སྒོ་དེ་ནི་དེ་འབྲེལ་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་ཅན་ལས་
སྟེ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པ་ལས་དབང་སྒོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བའང་མིན། རྒྱུ་ཆོག་གསུམ་པ་དེ་ལས་དུས་
གཞན་དུ་སྟེ་མ་ཆོག་གསུམ་པའི་ཆེའང་བརྟེན་པ་ཡོད་པས་དབང་སྒོ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱུ་
ཆོག་གསུམ་པའི་ཆེ་ཡང་དབང་སྒོ་མི་སྟེ་བའི་སྐབས་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། དུས་ལ་ལར་རྒྱུ་ཆོག་གསུམ་
ཀྱང་སེམས་གཞན་ལ་རྣམས་པར་གཡང་བ་སྟེ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་ལྟ་དབང་སྒོའི་འབྲེལ་པར།
དེ་ནི་མངོན་སྟོགས་སྟེ་པའི་ཕྱིར། །བརྟེན་པས་དབང་སྒོ་འགྱུར་བའང་མིན། །ཞེས་ཆོག་རིས་ཅུང་
མི་འདྲ་བར་བྱུང་ངོ་། །གཤམ་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཟུགས་དེ་ཉིད་བརྟེན་པ་དང་། དབང་ཤེས་གཉིས་
གྱི་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཅིག་ཅར་དུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། རྣམས་པ་སྟེ་ཕྱི་ལ་ཐ་དང་མེད་པའི་ཕྱིར་སྟེ་བརྟེན་
པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཉིད་ན་ཅིག་ཤོས་གྱི་རྒྱ་ཡང་བྱེད་པར་འགྱུར་ངོ་། །མཆོམས་འདིར་འབྲེལ་མཛད་
རྣམས་ལ་སྟེ་འཕ་ཅི་རིགས་བྱུང་སྟེ་ངོ་། །གཤམ་ཏེ་དབང་པོའི་སྒོ་རྒྱ་བརྟེན་པས་གཞན་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དབང་སྒོ་སྟེ་བ་དེ་ལ་བརྟེན་པ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་པར་ཐལ། དེ་མ་བརྟེན་ཀྱང་རྒྱུ་གསུམ་
ལས་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཡང་བརྟེན་པ་ནི་གང་ལ་རྗེ་ལྟར་བརྟེན་པ་དེ་ལྟར་སྒོ་ངོར་གྲུབ་པའི་

དོན་དུ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དྲང་། བྱུ་པར་རང་མཚན་བཟུང་བའི་དབང་ཤེས་ནི་བརྟ་བུ་གས་
 སྤྱི་མཚན་མེད་པར་ཡུལ་འཛིན་པར་འདོད་ན། དེ་ལ་དབང་ཤེས་སྤྱི་བར་བརྟ་བུ་པུ་ལ་དོན་ཅི་
 ཡོད་དེ། ཅི་ཡང་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་རྟོག་བཅས་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་ཡན་གར་ཅམ་འཛིན་པ་ཡིན་
 ན་ནི་བྱུ་པར་རང་མཚན་བཟུང་བ་ལ་སྟོས་པ་མི་རུང་ངོ་སྟེ་མི་རུང་བས། དབང་ཤེས་ནི་རང་
 སྤྱི་གཉིས་ཀ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའོ་ཞེས་མ་སྤྱི་ཞིག །

གཉིས་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། རྟུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་དྲང་གཟུགས་དུག་ལ་
 བརྟུ་ནས་མིག་ཆོ་སྤྱི་བར་འགྱུར་གྱི། བརྟ་སོགས་ལ་བརྟུ་བ་མིན་པས། དབང་ཤེས་སྤྱི་སྤྱིར་
 རྟོག་པ་དང་དོན་སྤྱིར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མིན་པ་བྱུ་བོ། །སྤྱིར་མངོན་སུམ་དང་བྱུ་པར་དབང་
 མངོན་རྟོག་བྲལ་དུ་བསྟུ་བ་འཛི་རིགས་པ་རྒྱས་པར་གསུངས་པ་འདི་དག་ཐར་པ་དང་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་སྟུ་བ་པའི་ཡན་ལག་དུ་རི་ལྟར་འབྱེད་ཚུལ་རྣམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་
 གསུངས་ཏེ། ལྟ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཚན་གཞིའི་རབ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་བཞི། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་
 མངོན་སུམ་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་། རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།
 དབང་ཤེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་དང་། རྟོག་
 པ་དུ་མ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་
 ཏེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་དབྱང་པོ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཡང་རྒྱས་ལྟན་ཡིན་
 མོད། འོ་ན་སྟེ་འོན་ཀྱང་ཅིའི་ཕྱིར་དབང་ཡུལ་གཉིས་ཀ་ལ་རག་ལས་ནས་སྤྱི་བ་དེ་ནི་ཡུལ་ཤེས་
 ཞེས་དེས་མི་བརྟུ་པར་དབང་ཤེས་ཞེས་དེ་ཁོ་ནས་བརྟུ་བ་ཅི་ཞེ་ན། སྤྱིར་ཆོས་གང་གི་ངོ་པོ་
 སུན་མོང་མིན་པ་གོ་བར་བྱེད་རྒྱས་པ་ཉིད་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་ནི་ཆོས་དེའི་ཐ་སྙད་དེས་པར་
 སྤྱིར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟེ་བྲག་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལ་དེ་ལྟར་གོ་བའི་རྒྱས་པ་

ཡོད་ལ། དོན་དེ་ཕྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་གོ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྲུ་བར་བྱ་བ་འདྲ་དེ་ཆོས་སྤྱུས་ནས་
ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོན་ལྡེ་རྣམ་ཤེས་
ལ་སྦྲུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་ཕྱན་མོང་མིན་པ་གོ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་རུང་
བཞིན་གྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུགས་ཤེས་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ལ་ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་རྟགས་གྱི་རུང་
བཞིན་གོ་བྱེད་ཕྱན་མོང་མིན་པ་ནི་ལོག་པའི་ཕྱིར་ན་ཐ་སྙད་དེ་སྦྲུ་བར་བྱ་བ་ལྟོག་པར་འགྱུར་
ཏེ། དཔེར་ན་མིག་ཤེས་ཞེས་བྱས་ན་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཕྱན་མོང་མིན་པ་གོ་བྱས་ལ། གསུགས་
ཤེས་ཞེས་བྱས་ན་མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་གྱིས་བསྐྱུས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐ་སྙད་སྤར་
ལྟར་བྱས་ན་ཕྱན་མོང་མིན་པའི་དོན་ལྟོག་གོ་བ་ནི། ཡང་མ་མདོར། ཕྱན་མོང་མིན་པ་རྒྱ་ཡི་ཕྱིར།
དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྟོག་བྲལ་ལ་ལུང་འགལ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། མདོ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་།
སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཆོག་སྤྱི་ནི་བསགས་པ་ལ་དམིགས་
པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་རྟུལ་བསགས་པ་དྲག་ནི་རྟུལ་ཆོག་སྤྱི་པ་ཡིན་ལ། དེ་
ཆོག་སྤྱི་ཡིན་པས་དེ་ལ་དབང་པོའི་སྟོན་འདྲིན་བྱེད་དུ་འབྱུག་པའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་གང་ཡིན་
སྟེ་སྟོན་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡང་འགྱུར་ཞིང་། སྟེ་སྟོན་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དྲང་རྩེ་སྤྱི་འབྲེལ་བས་
ཁྱབ་པས། མདོར་ན་དབང་ཤེས་ལ་རྟོག་པས་ཁྱབ་པོ་ཞི་ན། རྟུལ་སྤར་སྤྱི་མ་དོན་གཞན་དྲང་ནི་
རྟེན་དང་རྟེན་ཅན་དུ་མདོན་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྟུལ་སྤར་གཞན་གྲང་དག་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་
དེ་དག་འབྲས་པ་ཅམ་ལ་བསགས་པ་ཞེས་བཤད་དེ་དེ་དྲག་ནི་དབང་པོའི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས་སྤར་ལྟར་གསུངས་སོ། །

དབྱིག་གཉེན་གྱི་ཡུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཅོད་སྤང་ངོ་། །དང་
པོ་ནི། སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་དེ་ལ་རང་གི་མཆོན་
ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་ནམས་པར་ཤེས་པའི་ཚོགས་ལྟ་འདོད་ཀྱི། རྩས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་ནི་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དབང་མངོན་སྤྱིའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཀྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་མེན་
པར་བཤད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། དེགས་མཐུན་གྱི་རྩལ་ཐུག་གཞུན་དྲག་པན་བྱེད་དུ་
མེད་པར་ནི་དབང་ཤེས་བསྐྱེད་ལུས་ཀྱི་རྩལ་ཐུག་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ཡང་མེད་དེ། གང་གི་སྤྱིར་ན་
དབང་པོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་རྩལ་ཆེ་མེད་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་ངེས་པ་མིན་པའི་
སྤྱིར། དེས་ན་རྩལ་ལས་སྐྱེ་ཡང་གཅིག་ལས་མིན་པར་དགོངས་ནས་རྩལ་ཚོགས་པ་སྤྱིའི་སྤྱོད་
ཡུལ་ཅན་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཅོད་སྤང་ནི། ཉིལ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་བས་མ་ངེས་པ་དང་། ཁ་བོའི་སྤྱང་
བས་མ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཉེ་བྱས་པའི་རྩལ་ནམས་གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དུ་གཅིག་
ཡིན་ཡང་། སྒྲོ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་དོན་དུ་མ་འཛིན་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉིལ་སོགས་
རྩས་ཐ་དྲད་པ་དུ་མ་ལ་རི་ལྟར་ན་དབང་སྒྲོས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་སྤྱང་བ་ཡིན་ཉེ། མི་འཐད་
པར་ཐལ་ལོ། །འདི་ལ་རིམ་གྱིས་འཛིན་ཀྱང་འཛིན་པ་མཐོ་གྲས་པས་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་
སྤྱང་ཞེས་པ་འདུག་དུ་མི་རུང་བ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །གཞན་ཡང་ཀྱལ་པ་སོགས་ནས་འབྱུང་བའི་
བཞིན་འབབ་པ་དེ་ཉིད་ལ་རི་ལྟར་ན་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་ཉེ། འཛིན་པར་
ཐལ། འཇུག་པ་སྤྱང་བའི་སྤྱིར། སྒྲོ་ནམས་དྲག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དུས་སྤྱིར་བར་ཡུལ་འཛིན་
པ་མཚུངས་པའི་སྤྱིར་ཅི་ལྟར་ན་སྒྲོ་དེ་དྲག་ལ་ཡུལ་འགྲུལ་ཞིག་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་སྤྱང་བ་དྲིང་།
གཞན་ནི་རིམ་ལྡན་དུ་སྤྱང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེའི་སྤྱིར་དོན་ཀྱན་ཉེ་གང་
འཛིན་པ་ལའང་སྒྲོ་འདི་དག་ནི་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། ལྷ་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
ནོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་ཁྱ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་དུ་མ་འང་དབང་ཤེས་གཅིག་ལ་
ཅིག་ཅར་དུ་ཅི་ཡང་སྤང་བར་འགྱུར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་
ཅར་དུ་མི་འཛིན་པའི་སྤྱིར། གྲུ་ཉེ་ཁ་དོག་སྤྲོ་ཆོགས་དེ་དག་ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་
གཅིག་གོ་ཞེ་ན། སྤྲོ་མ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེས་འདི་ངོ་མཚར་ཆེ་སྟེ། དངོས་འགལ་ལ་གཞི་མཐུན་དུ་
དམ་བཅས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དོན་སྤྲོ་ཆོགས་ཡིན་པས་རགས་པའི་ཆ་མེད་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་
པ་དགག་པ་དང་། གློ་མ་འབྲལ་བ་ལ་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་སྤང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། བྱེ་མ་ཀྱི་དོན་སྤྲོ་ཆོགས་པ་འདི་དག་རགས་པའི་ཆ་མེད་ཀྱི་ངང་དུ་གཅིག་པའི་རུང་བཞིན་
མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནོར་བུའི་གཟུགས་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཏེ། རྟོག་བྱའི་
གཟུགས་དུ་མ་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱས་ཀྱང་བྱེ་མ་ལེབ་སོགས་ལ་དེ་ལྟ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན་མ་གྲུབ་
སྟེ། སྤྲོ་སོགས་སོ་སོར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ནི་ནོར་བུའི་གཟུགས་སུ་མ་ཟད་སྤྲོ་མ་ཁྱུ་ལ་སོགས་དེ་
འདྲའི་རིགས་གཞན་དང་གཞན་དུག་ལ་འང་མཚུངས་པའི་སྤྱིར། གྲུ་ཉེ་དེ་དག་ལ་ཡན་ལག་
གི་གཟུགས་འབྲལ་ཞིག་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱས་སུ་མཐོང་གི་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་དེ་ལྟར་མཐོང་
བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གྲུ་ཉེ་ཡན་ལག་ཅན་དོན་གཞན་འདོད་ན་སྤྲོ་སོགས་ཡན་ལག་སྤངས་པ་ཡི་
ཡན་ལག་ཅན་ཁྱུ་པོ་གཞན་མཐོང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་ན་དེ་ནི་ཆེས་ངོ་མཚར་རོ། །དུས་དང་
དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་མཚུངས་པར་རྟོགས་པའི་གློ་མ་འབྲལ་བ་དེ་དུག་ལས་སྟན་ཁྱུ་པོ་ལྟ་བུ་བཅོས་
མ་གཅིག་ནི་རིམ་ལྡན་དོན་མང་པོ་དང་། མ་གྱའི་མདོངས་ལྟ་བུ་བཅོས་མིན་གཅིག་ནི་རིམ་མིན་
དོན་གཅིག་གིས་འཛིན་པའི་བྱད་པར་མི་འཐད་དོ། །དོན་བསྐྱུས་ན། དེ་ལྟར་དབྱེ་མི་རྒྱས་པར་
ཐལ། གློ་མ་འབྲལ་བས་དུས་ཅིག་ཅར་དང་དོན་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་བྱད་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྒོ་མ་འབྲུལ་བ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་དགག་པ་ལ་གཉིས།
 རྒྱས་པར་བཞད་པ་དང་། རོན་བསྐྱུས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་བྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒོ་
 མ་འབྲུལ་བ་ལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱེ་མ་ལེབ་གྱི་
 སྒྲ་མེད་སོགས་ཁྱ་བོའི་རོན་རྣམས་སྣ་ཚོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་གྱི། ཡན་ལག་ཅན་ཆ་མེད་
 གཅིག་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཐ་དྲོད་དུ་དམིགས་པ་དེ་ཉིད་དེར་འཛོག་པའི་རྒྱ་མིན་ཞེ་ན། འོ་ན་རྣམ་
 ཐ་དྲོད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་འདི་ཚད་མ་གྲང་གིས་འབྲུབ་སྒྲོས་ཤིག །རྟུལ་རིགས་མི་མཐུན་
 རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཚུལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རི་མོ་ཁྱ་བོ་སོགས་རྣམས་སུ་བྱུང་བའི་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་
 དྲིབ་གིས་སྒོ་ལ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྒྲ་མེད་སོགས་སྤང་བའི་ལྡན་པ་སྣ་
 ཚོགས་སུ་སྤང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྡན་པ་ཉིད་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་
 བ་མིན་ནོ། །རྣམ་དང་འཕྲོད་པ་འདུ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་སྣ་ཚོགས་སུ་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་
 བརྟེན་བཤང་མིན་ཏེ། འབྲ་ཡུལ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འབྲ་བ་པོ་སྤང་
 རྒྱའི་རྟུལ་སྤོང་རེ་རེ་བ་དང་། དེ་སྤང་བའི་ལྡན་པ་གཉིས་ཀ་སྣ་ཚོགས་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྣ་
 ཚོགས་དེ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རིམ་བཤེན་དུ་ནི་བཟུང་བའི་སྣ་ཚོགས་སུ་ཕྱིས་བྱུང་བའི་
 རྒོ་ཡིས་བསྐྱེས་ནས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རྒོ་གཅིག་གིས་རོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མ་
 མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རོན་བསྐྱུས་ནས་དབང་ཤེས་རྟོག་མེད་དུ་བྱུང་བ་ནི། དེའི་ཕྱིར་རྒོ་གཅིག་
 གིས་རོན་དུ་མ་འཛིན་པ་ཅན་དུ་བྱུང་སྟེ། རི་ལྗང་ན་རྒོ་གཅིག་གིས་ཁྱ་བོ་ཅིག་ཅར་དུ་མཐོང་
 ཞིང་། ཡན་ལག་ཅན་རོན་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཆན་གྲང་གི་ཕྱིར་ཁྱ་བོའི་རོན་གྱི་ཕྱོགས་
 གཅིག་ལ་རྟོག་པ་རྟུང་ཁྱ་བོའི་གཞན་དུག་གསལ་བར་མཐོང་བ་དེ་ཕྱིར་ཡང་ཁྱ་བོའི་རོན་དབང་

ཞེས་རྟོག་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མདོའི་དགོངས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྒར་བཤད་པའི་སྐབ་
 གྱེད་དེ་དག་མི་འཐད་པའི་ཚེད་པ་སྒྲང་བ་དང་། ཡན་ལག་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་
 འཛིན་པ་ལ་གཞོད་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཚེད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་
 བོ། ལྷ་ཆོགས་སུ་སྒྲང་བ་ཅན་གྱི་དོན་ཏེ་ཡུལ་རྣམས་ལ་གྲུ་ཏེ་གཅིག་ཉིད་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མི་
 དེགས་ན་རེ་ཞིག་ཡོད་ཅན་གཅིག་ཤུའི་མོ་དེ་ཉིད་སྐྱ་ཆོགས་སུ་ནི་ཅི་ལྟར་སྒྲང་སྟེ་མི་འཐད་པར་
 བཤམ་པོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མྱེ་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་འཇགས་ལ་བདེན་ནས་ལན་
གདལ་བ་དང་། ཁས་སྒྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་གདལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་
ལ། རྒྱས་པར་བཤད་ལ། ཚེད་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྟ་རི་ལྟར་མྱེ་རོལ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་
བདེན་པའི་གཅིག་ཟ་དད་གང་དུ་བྱལ་ཅེས་རྣམ་པར་བསམས་པ་ན་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་གང་
དུ་དང་བྱལ་བ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲང་གི་སྤྲངས་པ་དེ་ནི་དངོས་
སྟོབས་ཀྱི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སྣ་ཚོ་གསུ་སྤང་བ་བདེན་པར་
མ་བྱལ་བོ། །ལན་དུ་འགྲོ་ཚུལ་ནི་སྟོགས་སྤྲུམ་སྤང་བ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་ཚེད་བ་ཡིན་པས་
དེ་ཉིད་ཀྱིས་དོགས་པ་སེལ་ནས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གྱི་རྩ་གྱི་དོན་བཀག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པའི་མདོའི་དོན་བཤད་པ་དང་། དོན་ཁས་ཐྲངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷར་བ་ལྷར་དུ་བདེན་ན་དགག་མི་བྱས་པ་དང་། ལྷར་བ་ལྷར་
མི་བདེན་པའི་རིགས་པ་དང་། དེས་བྱལ་པའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོ་གཅིག་ལ་གྱི་རྩ་གྱི་དོན་གྱི་
ལྷ་ཆོག་གས་སུ་ལྷར་བ་དེ་ལྷར་བ་ལྷར་བ་དེན་ན་དེ་ལ་སྟོན་ཅིང་འགྱུར་ཞེ་ན། དེ་ལྷར་ལྷར་བའི་ཆོ་

དེ་ལ་ཡང་བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ་སྟེ་མི་འགྱུར་བའི་སྒྲིན་ཡོད་དོ། །རི་ལྟར་ཞེན་ཆོལ་སྤྲོ་ཆོག་ས་སྤྲོ་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན་ཆོ་རང་ཉིད་སྤྲོ་ཆོག་ས་སྤྲོ་བ་དགོས་པ་ས་ཡིན་ནོ། །གྲུལ་ཏེ་ཕྱི་ནང་གི་དོན་ཆམས་སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་པའི་བདུག་ཉིད་འདིར་འདོད་ན་དེ་ལ་ངས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ།
སྤང་བ་བདེན་པ་དབྱུང་དུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་སྤང་བ་ལྟར་མི་བདེན་པའི་རིགས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དགག་པ་དང་། རང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་ཕྱིར་དོན་དྲང་ཤེས་པ་ལ་རགས་སྤང་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རགས་སྤང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དེ་ཉིད་བདུག་ཉིད་གཅིག་ལ་ཆད་མས་བཀྲག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དྲང་། དེ་རྒྱལ་སྤྲོ་མང་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནང་ཤེས་པ་ལ་བསྟོས་པའི་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་དགག་པ་ནི། ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་སོགས་ཡོངས་སྤྲོ་གཙོད་པ་ནི་ནང་གི་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་གཞན་པར་སྤང་བ་འདི་ནི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གཟུང་བའི་ཆ་གཞན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དྲུག་དུ་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡི་རྣམས་ཐ་དྲུག་སྤང་བ་འདི་ནི་མ་རིག་པས་བསྐྱད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་གཟུང་བ་རྣམས་ཐ་དད་གཅིག་ནི་མེད་པས་ཀྱང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་གཉིས་ཀྱི་འཕྲུལ་ལྟར་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་གསུམ། གཉིས་སྟོང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྤྲོ་གྲུབ་པ་དང་། གཉིས་སྤང་འཁྲལ་པར་གྲུབ་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཤེས་མདོའི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་གཟུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུང་བར་མ་ཐད་འཛིན་པ་དེ་ཡི་འཕྲུལ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་གནས་པ་འདི་ནི་སྒོ་དེ་ལ་ཐ་དད་སྒྲུབ་པ་ལ་
བརྟེན་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་འཛིན་རྣམས་ཐ་དད་ཏུ་སྒྲུབ་བའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན་
གཞུང་འཛིན་དེ་དྲག་གི་རྣམས་ཐ་དད་ཀྱང་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་ཀྱན་ཀྱང་བརྟེན་སྒྲུབ་འབའ་
ཞིག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། གཞུང་བ་དྲུང་འཛིན་པའི་རྣམས་པ་ལས་མཆོན་ཉིད་གཞན་ནི་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ལ། དེས་ན་མཆོན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་རྟུ་བཤུད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་མཆོན་ཉིད་བདེན་པས་སྟོང་ཚུལ་ནི།
མཆོན་གཞིའི་སྟེང་དུ་མཆོན་བྱ་རིམ་མཆོན་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་
པ་ཙམ་ལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་སྒྲུབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེའི་དོན་བཤད་པ་ནི། སྤང་
པོའི་མཆོན་ཉིད་སྤངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་གིས་བཤད་ཀྱང་མཆོན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ནི་
བྱེད་པ་ཡིས་དང་། མཆོན་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་བས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ཙན་ཡིན་ལ། བྱ་བྱེད་
ཀྱི་ཆ་དེའང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་མཆོན་མཆོན་ངོ་པོ་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།
རྒྱ་མཆོན་དེས་ཀྱང་ཆོས་དེ་དྲག་ཐམས་ཅད་རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་མཆོན་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤང་པ་ལ་གསུམ། འབྲུལ་སྤང་སྟེ་བ་རྒྱ་མེད་ཏུ་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་།
དོན་དམ་བདེན་པ་ཐ་མལ་པས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། ཐུབ་པས་
ཕྱི་དོན་གསུང་བར་མི་རིགས་པའི་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཕྱི་དོན་མེད་ན་དེ་སྤང་
གི་སྟེ་སྟེ་བར་མི་རིགས་སོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྟེ་སྟེ་བ་ནི་འབྲུལ་རྒྱ་མ་རིག་གིས་བསྐྱེད་པའི་བདུག་
ཉིད་ལ་བག་ཆགས་སད་པ་རིམ་ལྡོར་དང་རྒྱུ་ལ་རྟོས་ནས་རྣམ་པར་རིག་པ་རིམ་ལྡོར་སྤང་བ་དེ་

བཞིན་མིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འབྲུལ་ཤེས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་བ་རིག་ལ་སོགས་པའི་འབྲུལ་སྐྱེའི་དྲི་བར་གིས་སྒྲིབ་པ་སོགས་པ་སྤང་བའི་འབྲུལ་ཤེས་སྐྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རི་ཐོང་གི་མགོ་ལ་རྩ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་རྣམས་གཞན་མེད་ན་དེ་མེད་པ་ཀུན་གྱིས་རིག་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། ས་རོལ་མཐོང་བ་མིན་པའི་འཛིན་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རིག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་དུང་འཛིན་པའི་བསྐྱེད་པ་དུག་གིས་བསྐྱེད་པ་ནས་ཡོད་ལ་གལ་ཏེ་སྤྲིབ་ཤེད་དེ་མེད་ན་ནི་གཉིས་སྟོང་དེ་ནི་མེད་པས་གཉིས་སྟོང་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། འགལ་ཆུན་དང་བལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐུབ་པ་དེས་མཁྱེན་ཀྱང་མ་མཁྱེན་པ་ལྟར་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཉིད་དོན་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་པ་ཅན་སྤང་ཆེན་གྱི་གཟིགས་སྟངས་ཉིད་མཛད་ནས་འཛིན་རྟོག་དམན་པ་ལ་ཐུགས་ནི་བཅེ་བ་འབའ་ཞིག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྟོད་པ་ལ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་ཁས་སྤངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལན་གདབ་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་གཅིག་ལ་སྤང་བའི་སྟོ་སེར་སོགས་སྤང་ཆོགས་པ་འདི་དག་ནི་ཤེས་པའི་ཁྱད་པར་ལས་རྣམས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་མེད་དེ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་དུ་སོ་སོར་མཐོང་བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་པ་དེ་ལ་འདི་སྟོན་པའོ། །འདི་སེར་པོའོ་ཞེས་སོ་སོར་དབྱེ་མི་བྱས་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་རྒྱ་དབྱེ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བས། རྟོག་པས་བྱས་པ་ཅམ་མོ། །འོ་ན་ཤེས་བྱ་སྒྲིབ་ཆོགས་ཤེས་པའི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། ཤེས་པ་གང་དང་གང་ལ་རི་ལྟར་སྤང་བ་དེ་དང་དེ་གཞན་དང་མ་འབྲེས་པར་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་དུ་རང་རིག་གིས་སྟོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན་པར་དེས་ཤེས་སོ། །དོན་བློ་ན། དེ་ལྟར་ཁ་འཛིན་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ནི་སྤྱོད་ཆོགས་པ་དེ་དག་སེམས་གཅིག་གི་

གཉིས་པ་ཡན་ལག་དོན་གཞན་མེད་ན་ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་འཛིན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་
 གཞན་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བ་ལང་དེ་ཡན་ལག་དུ་མ་དང་ལྡན་པར་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་།
 དངོས་པོ་རྩལ་གཞན་མཐོང་ཡང་སྒྲོ་ནས་པ་གཅིག་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐལ་བ་དང་། ཅིག་ཅར་དུ་མ་
 འཛིན་པ་གངས་ཅན་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྷ་རྩེ་གི་ཡན་ལག་
 དང་བཅས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་བཟུང་བ་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོ་གཅིག་
 གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོག་ཤལ་སོགས་
 གྱི་ཡན་ལག་མཐོང་བ་མེད་པར་ནི་ཡན་ལག་ཅན་བ་ལང་ཤེས་པའང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གྲུལ་ཏེ་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཅིག་ཅར་དུ་མི་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་ཚུལ་
 དེ་ལས་བསྒྲིག་པ་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བྱུང་པར་བྱེད་ཆོས་ཡོན་ཏན་དག་
 གིས་བྱུང་པར་བྱ་གཞི་རྩལ་སམ་གཙོ་བོ་དུག་བྱུང་པར་དུ་བྱས་ནས་འཛིན་པ་ན་བྱུང་གཞི་དང་
 བྱུང་ཆོས་མཐའ་དག་ཅིག་ཅར་རྟོགས་པར་འདོད་པས་ཡོན་ཏན་ཞོག་སོག་དང་རྩལ་བ་ལང་
 ཡང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡན་ལག་ཞོག་སོག་རྟོགས་པར་
 འཛིན་པ་མིན་པ་སྟེ་མི་རུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡན་ལག་དེ་ནམས་བྱུང་གཞི་བྱུང་ཆོས་སུ་
 མ་གྱུར་པའི་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཁས་སྒྲངས་སོ། །གཞན་ཡང་བ་ལང་ལ་ཡོད་པའི་
 ཡོན་ཏན་སྟོན་པོ་དང་། དེའི་སྤྱི་བ་ལང་ཉིད་དང་། གཡོ་འགྲུལ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་ལྡན་
 པའང་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་པ་མིན་པར་ཐལ། དེ་དག་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་དུ་མ་གྱུར་པའི་
 དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྤྱོད་བ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །བྱུང་པར་དུང་ནི་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་རྩལ་གྱུབ་དུ་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། བཟོད་པར་འདོད་པའི་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡན་ལག་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་བཟུང་བ་གང་ཡིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་
 ཡན་ལག་ཅན་དེ་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི། དབང་ཤེས་གྱིས་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་པོ་རྩལ་གཞན་མཐོང་ཡང་སྒོ་ནམ་པ་གཅིག་པ་ཅན་ཁོ་ནར་ཐལ་བ་ནི།
བྱེ་བྲག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན། ཆོས་གང་ལའང་རྩལ་གི་དངོས་པོ་ཆོས་གཞན་དྲག་ལས་སྒྲ་དྲ་དྲ་
གོ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་དང་སྤྱི་གཞན་སོགས་སྒྲ་དྲ་དྲ་གོ་བར་
བྱེད་པའང་རང་འཛིན་གྱི་སྒོས་མ་བརྩུང་བའི་བྱིར་ཆོས་མི་འབྲ་བ་གཞན་དང་གཞན་མཐོང་ཡང་
སྒོ་གཅིག་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ། འདིས་ནི་སྒོ་གཅིག་གིས་དོན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མ་རྟོགས་
པའི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ནང་འགལ་སྟོན་པ་ཡིན་ལ། འགལ་མཆམས་ནི་མངས་གྱིས་དྲོགས་ནས་
འདིར་མ་བཞོད་དེ། ཤེས་པར་འདོད་ན་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་སུ་ལྟོ། །གལ་ཏེ་རྩལ་སྒྲར་བརྩུང་
ནས་བྱིས་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་བྱིར་བར་ནི་བརྩུང་བའི་བྱིར་སྒོས་རིམ་གྱིས་དུ་མ་རྟོགས་
པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྟོགས་པར་འགྱུར་མོད། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་རྩལ་དང་ཡོན་ཏན་འདི་དྲག་
གི་འབྲེལ་བ་འཆོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཆད་མས་ལྟན་ཅིག་བརྩུང་བ་མེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་མ་འཛིན་པ་གངས་ཅན་ལུགས་ལ་ཡང་བྱུབ་པ་ནི། སྒྲ་སོགས་
དེ་ཅམ་ལྟ་ནི་དུ་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅིག་ཅར་དུ་མ་སྒོ་གཅིག་གིས་འཛིན་པར་བྱུབ་སྟེ། ལྟ་
མ་ལྟ་བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་གྱི་བཞོད་པ་གང་ཞེག །བཞོད་པ་ཅན་གྱི་བདེ་སྤྱག་བཏང་
སྟོམས་གསུམ་ནི་མ་བརྩུང་བར་བཞོད་པ་དེ་ཅམ་འཛིན་པ་མི་རུང་བའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལྟོག་པ་དུ་མ་དང་སྤྱི་དོན་གཞན་དབང་ཤེས་གྱི་གཟུང་དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་
ལ་གཉིས། ཆོས་ཅན་གཅིག་གི་ལྟོག་པ་དུ་མ་མཛོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱི་དོན་
གཞན་མཛོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་རྩ་བའི་ཆོས་ཅན་སྒྲ་ལྟ་བུ་
རྩལ་དབག་གིས་བྱུབ་ན་སྤྱག་མེད་དུ་འགྱུར་བས་མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་དེའི་
ལྟོག་ཆོས་དུ་མ་མཛོན་སུམ་གྱིས་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བཞད་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཅན་སྒྲ་
ལྟ་བུ་ནི་མ་བྱས་རྟག་པ་སོགས་རང་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་ལྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། ལོག་ས་གང་དྲང་

གྲང་ལས་ལོག་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཚོས་ཅན་སྤེལ་སྤེལ་དུ་ཚོས་བྱས་མི་
 ཏྲག་སོགས་ལྷོག་པ་ཐུང་དུ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཏྲག་པས་བཏུགས་པའི་ཐུང་དུ་བ་ཅན་ཡིན་པས།
 སྤྲ་ལྷ་བུ་དེ་ནི་བྱས་མི་ཏྲག་སོགས་ཚོས་དུ་མའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཚོས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་བྱུབ་
 བོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞི་རང་མཚན་གཅིག་གི་སྤྲོད་དུ་བཏུགས་པའི་རྟེན་བཞེན་ཐུང་དུ་བ་སྣ་ཚོགས་
 སྤང་བ་དེ་དུག་ནི་ཏྲག་པ་མེད་པའི་སེམས་ལ་སྣ་ཚོགས་སྤང་བ་མིན་ཏེ། སྣ་ཚོགས་དེ་དག་ནི་
 རྒྱུ་གི་གཟུང་དོན་ལས་རེས་འགྲུལ་སྤྱོད་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྤྱི་དོན་གཞན་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མིན་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་
 དངོས་དང་། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུ་ལ་ཏེ་དགྲར་པོ་ཉིད་ལ་
 སོགས་པའི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་
 ཏེ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་ནི་སྤྱི་ཡིས་བརྗོད་ཀྱས་པ་མིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་མིན་ཏེ། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་སྤྱི་བྱུང་གི་ཤེས་པའི་རྟེན་བཞེན་ཐུང་དུ་བའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་དབང་པོའི་སྤྱོད་དང་ཏྲག་པ་ནམས་གཟུང་དོན་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རྟེན་དབང་པོ་
 གཟུགས་ཅན་པ་དང་ཡིད་གྱི་དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་པས་སྤང་ཚུལ་ཐ་དད་པ་དེར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 དེ་ནི་གཏན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷར་ན་ན་པོ་ལ་སོགས་པའི་འཇུག་སེམས་ཐུང་དུ་བའི་གཟུང་དོན་
 ཅན་དེ་ནམས་ཡོད་པར་རྒྱ་མཚན་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ། གང་གིས་ཀྱང་མི་འབྱུབ་པའི་ཕྱིར། དོན་
 བསྐྱུས་ན་སྤྱོད་ནམས་གཟུང་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབང་པོའི་སྤྱོད་ལྷ་པོ་གཟུང་
 དོན་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ཏྲག་པ་དང་དབང་པོའི་སེམས་ཀྱི་རྟེན་ནི་སོ་སོར་གཞན་
 དང་གཞན་ལས་སྤྱི་སྤྱི་སྤྱི་ལྷན་ཀྱང་། ཡུལ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་
 འདྲ་བཞེན་དུ་རྟེན་བཞེན་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྤང་བ་དེ་ནི་རྒྱ་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ་གང་ཡང་
 མེད་དོ། །ཡང་དབང་ཤེས་དང་ཏྲག་པ་དོན་གཅིག་སྤྱི། སྤང་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་

ལ་ཕྱིས་འདིའོ་ཞེས་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་གང་མཐོང་བའི་དོན་རང་མཆོན་
དངོས་སུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ནི་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་དྲུང་དེས་བྲངས་པའི་རྣམ་རྟོག་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་ལས་བ་ལང་ངོ་སྟམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་ཤེས་པའི་སློ་ནི་སྦྱེ་བ་
བསྐྱོག་པར་རིགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་ཁེགས་པར་བསྟན་པ་ནི། བ་ལང་ལ་སོགས་
པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་བ་ལང་ཞེས་རིགས་སོགས་བརྫོད་པ་དྲུང་། དེ་
དང་འབྲུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་རྣམ་རྟོག་དུག་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་རྟགས་ལས་རིགས་སོགས་
དོན་གཞན་རྗེས་སུ་དཔོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ལེགས་པར་སུན་སྦྱང་
ངོ་། །མངོན་སུམ་གྱིས་གང་མཐོང་བའི་བ་ལང་སོགས་གསལ་བ་རང་མཆོན་རྣམས་སྦྱི་དོན་
གཞན་མེད་པའི་ཐ་དད་ཉིད་ཡིན་ཡང་། རིགས་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་རྟོག་
གཅིག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྫོད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་གསུམ། ཚུད་པ་དང་། ལན་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ལུ་སྟེགས་རྣ་བ་མ་ཕྱག་པ་ན་རེ། ཁྱོད་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེས་
སྤང་དབང་མངོན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་སྤྱོད་བ་ནི་འཛིན་པ་ཡིན་ན། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ནི་ཆད་
མ་ཉིད་མ་ཡིན་དགོས་ལ། སྤང་མིག་གིས་མ་མཐོང་བའི་དོན་འཛིན་པ་ཡིན་ན་ནི་ལོང་བ་ལ་
སོགས་པ་ཡིས་ཀྱང་དོན་གཟུགས་ཀྱི་སྦྱེ་མཆེད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞན་ལུགས་དག་ག། །རང་ལུགས་བཞག། །དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་
བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་གྱི་
གཟུང་དོན་ནི་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་
དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་མངོན་རང་དུས་སུ་འདས་པ་ལས་

འོས་མེད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡིད་མངོན་གྱིས་ནི་འདྲ་ས་པ་ཡི་དོན་ཁོ་ན་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་
 རོ། །དེ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིད་མངོན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་མཐོང་བའི་རྣམས་པ་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གང་ཡིན་རང་གི་གཟུང་དོན་དང་ལྷན་ཅིག་དམིགས་
 དེས་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་ལྟར་ནའང་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་
 མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་ནི་དེའི་དམིགས་རྒྱུ་ཡིན་པས། དངོས་རྒྱུ་ཡིན་དགོས་ལ། ཁྱོད་ལྟར་ན་
 དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་ཚད་པས་དངོས་རྒྱུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞིང་ནི་མཆམས་སྒྲུབ་བའི་སྒྲོལ། །གལ་ཏེ་ཡིད་མངོན་གྱི་གཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ནོ་
 ཞེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱུང་བར་དང་བཅས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་
 བར་བྱ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཡིད་མངོན་ལ་མཆོན་ཉིད་དེས་མ་བྱལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །རི་
 ལྟར་ཞེ་ན་སྐད་ཅིག་མ་མིན་པའི་དངོས་མེད་གཟུང་དོན་ཅན་ལ་རྟོག་པ་འབྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་བྱལ་
 བས་སོ། །ཡིད་མངོན་ལ་རང་དབང་དུ་ཡུལ་གཅོད་པ་མེད་དོ་ཞེས་སྒྲུབ་པ་འགོག་པ་ནི། དབང་
 མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་བྱ་བ་བསྐྱབས་ཟེན་པ་ཅན་གྱི་ལས་གཞལ་བྱ་
 ལ་ནི་དབང་མངོན་དེས་བྲངས་པའི་ཡིད་མངོན་གྱིས་རང་དབང་དུ་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཅོད་པའི་
 བྱ་བའི་བྱུང་བར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱེད་ན། དབང་པོ་ཅན་རྣམས་སྟེ་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་
 པ་དང་འབྲ་བར་གཞན་དུག་ཡིད་མངོན་ནི་གཞལ་བྱ་སྟོ་ཡུལ་དུ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མར་རི་
 ལྟར་འདོད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གཟུང་དོན་རྟོག་པ་ལ་སྟོན་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། དངོས་
 པོ་དེ་ལས་སྟེ་བའི་སྟོང་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲུལ་སྒྲོལ། །འང་ནི་
 གཞན་སྐད་པ་སྟེ། སྟོ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །རྒྱ་རྟག་ཀྱང་རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་འབྲས་བྱ་རིམ་
 གྱིས་སྐྱེད་པ་མི་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ལ་འདི་འདི་སྟེ། རྒྱ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱར་
 ཡོད་དམ་མེད་གང་། ཡོད་ན་རྟག་པར་འགལ་ཞིང་། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བྱུང་བར་དུ་བྱ་བར་རུང་

བ་མིན་ན་དེ་ལ་ལྟོས་པ་དང་འགྲུལ་ཏེ། ལྟོས་ཚུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་བཞག་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དབང་
པོའི་ནམ་པར་ཤེས་པས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་མངོན་ནི་དེ་མ་ཐག་
རྒྱུན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་པ་ཉིད་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གཞུགས་འཛིན་དབང་
མངོན་ལ་ལྟོས་པ་དེའི་ཕྱིར་ལོང་པས་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིད་མངོན་གྱིས་དབང་མངོན་
གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་ན་ཐམས་ཅད་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། རུང་གི་གཞུང་དོན་གྱི་རྩིས་
སུ་འགྲོ་བའི་སྒོའི་གཞུང་དོན་དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་གྱུར་པའི་གཞུང་དོན་ཏེ་ཡིད་མངོན་གྱི་
གཞུང་དོན་གྲོགས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་གྱི་དབང་སྐྱེས་གྱི་སྒོ་ནི་གཞུགས་འཛིན་ཡིད་
མངོན་རང་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡིད་མངོན་འདི་དབང་མངོན་གྱི་ཡུལ་ལས་གཞན་འཛིན་
ན་ཡང་ཐམས་ཅད་འཛིན་དགོས་པ་མིན་གྱི། དབང་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དང་རིགས་མཚུངས་པ་
སོགས་ཁྱད་ཚུལ་དུ་མ་ཆང་བའི་ཡུལ་ངེས་པ་ཅན་འཛིན་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཙོད་པ་སྤང་བ་ནི། དབང་མངོན་དེ་དྲང་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དུས་
མཚུངས་པ་མེད་པ་ཅན་རུང་ཤེས་ཡིད་མངོན་དང་དུས་མཉམ་ཅན་གྱི་དོན་དེ་དུག་ནི་རི་ལྟར་
ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་ཡིས་ཡིད་མངོན་སྐྱེད་པའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན་ཞེས་ཏེ། དབང་
མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དུས་མཉམ་པ་མི་རུང་སྟེ། ཡིད་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་ནི་
ཡིད་མངོན་རང་ཉིད་དང་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དེ་བས་ན་ཡིད་མངོན་གྱི་གཞུང་དོན་དེས་དབང་
མངོན་གྱིས་ཡིད་མངོན་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བྱེད་ལུགས་མེད་སྟམ་ནས་ཙོད་པའོ། །ལན་ནི། མེད་
པ་སྤྱར་ཏེ་འབྲས་བུའི་སྤར་མེད་པ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་པན་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དྲང་། འབྲས་
བུའི་ཕྱིས་གྲུབ་པས་གྲུང་འབྲས་བུ་ལ་པན་པ་ཉི་བར་མི་སྤྱོད་ཏེ། གྲུབ་ཟིན་ནས་པན་གདགས་
མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མཐའ་གཞན་ཁེགས་པས་རྒྱ་ནམས་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུའི་སྤར་

ཡོད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་དང་དང་དུས་མཉམ་པའི་རང་འཛིན་གྱི་སྒོ་དང་བཅས་པ་ནི་རང་གི་
གཟུང་དོན་མིན་ནོ། །འོ་ན་དུས་ཐ་དྲད་པས་རྩི་ལྟར་འཛིན་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཤེས་པ་ཡིས་ཤེས་
པའི་རྣམ་པ་འཛོག་ཅུས་པའི་རྒྱ་ཉིད་ལ་ནི་ཤེས་པ་དེའི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིན་
པར་ཤིས་སོ། །དེས་ན་ཡིད་མཛོན་ལ་རྒྱ་དུ་མ་ཉིད་ཡོད་ན་ཡང་འབྲས་བུ་ཡིད་མཛོན་གྱི་རྣམ་
པ་རྩིས་སུ་སྦྱེད་བྱེད་དམ་སྦྱེ་བའི་བྱེད་པ་ཐོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡིས་ཡིད་མཛོན་གྱི་རོ་བོ་འཕེལ་
རྣམ་པ་དེ་བཞུག་པ་དྲང་། ཡིད་མཛོན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་དེ་གཟུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་
འདི་དག་ཏུ་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ས་བཅད་དང་སྒོ་མ་བསྐྱུན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་མཛོན་སུམ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་བསྐྱབ་པ་དང་། མཚན་གཞི་
བསྐྱབ་པའོ། །དང་ཐོ་ནི། བདེ་སྐྱབ་སོགས་གྱི་རང་གི་བདེ་གཉིད་ནི་སྤྱིར་བ་གསལ་རིག་ཅམ་
ཡིན་པས་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་གཞུན་ལ་མི་བརྟེན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་སྦྱེས་ཅམ་
ནས་རང་ཆས་སུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་ལ་རྟོག་པས་བརྗོད་བྱེད་པར་ནི་ལུས་པ་མ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་དྲག་ཉམས་སུ་སྤྱིར་བྱེད་གྱི་རྒྱུ་རིག་ནི་མིང་བརྗོད་སོགས་བརྗོད་པ་དྲང་རྩིས་སུ་
འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཐོང་འོག་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་བཤད་པའི་གོ་བ་གཉིད་ཕྱིན་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་སྤྱིར་ནས་ལོན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདེ་སོགས་ནང་གི་བེམ་ཐོར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་
གྱི་བེམ་ཐོར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་ཐོ་ལ། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པའོ། །དང་
ཐོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་པ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། ལུས་གཞུན་ཡང་རིག་པར་
བྱེད་པ་མིན་པའི་བདེ་སོགས་དེ་དྲག་རྒྱུ་རིག་རོ་བོ་རྩི་ལྟར་རིག། དེས་ན་བདེ་སོགས་ནི་བདག་
རྟག་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་གྱི་རིག་བྱ་ཡིན་ཞེས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་འགྲུལ་
ཞིག་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དབང་ཤེས་འཁོར་གྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་
མྱོང་བྱར་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་དོན་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ཤེས་པར་བསྐྱབ་པ་
དང་། མྱོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་ཆོས་དེ་དྲུང་དེ་མིན་པའི་
རྟུང་བཞིན་ཅན་དག་ནི་དེ་དྲུང་དེ་མིན་པའི་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན། རྩེ་བྲག་རྣམ་ཤེས་
གྱི་རྒྱ་ལས་གཞན་མིན་པ་རྒྱ་དེ་ཉིད་ལས་སྤྱིས་པའི་བདེ་སོགས་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅིས་རྣམ་ཤེས་
མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་སོ། །འདིར་རྣམ་ཤེས་ནི་ཤེས་པ་ཅམ་ལ་གོ་བར་བྱལོ། །གང་དང་གང་
མིན་རང་བཞིན་ཅན། དེ་དང་དེ་མིན་དངོས་རྒྱུས་བསྐྱེད། །ཞེས་འོང་རིགས་པས་ཡི་གེ་མ་དག་
པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད་དོ། །གཟུང་དོན་དང་བཅས་པ་དང་། དབང་པོ་ལས་སུ་རྟུང་བ་དྲུང་། ཡུལ་
ཡིད་འོང་བདུག་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ལྟའི་སེམས་གཏོད་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་ཏེ་རྒྱེན་གསུམ་པོ་དེ་
ཡོད་ན་སེམས་བྱུང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་སྤྱི་བར་མཐོང་ལ། སེམས་སམ་ཡིད་ཀྱང་སེམས་བྱུང་
དེ་དྲུང་རྒྱེན་གསུམ་པོ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱེན་གསུམ་པོ་དེ་དུག་མེད་པ་དྲུང་ཡོད་པ་
ན་འགྲུལ་ཞིག་ལ་བདེ་བ་དང་སྤྱག་བསལ་ལ་སོགས་པ་དྲུང་། གཙོ་བོའི་དབང་སྒོ་སྤྱི་བ་དྲུང་མི་
སྤྱི་བ་ཆད་མས་མཐོང་བ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱེན་གསུམ་པོ་དེ་ལས་བདེ་སོགས་དེ་སྤྱིའི་གཞན་རྣམ་ཤེས་
བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྱེད་པ་ལས་མིན་ནོ། །བདེ་སྤྱག་རྒྱེན་གསུམ་ལས་སྤྱི་བར་མཚུངས་ན་
ངོ་བོ་ཡང་མཚུངས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རྒྱེན་དེ་དུག་ཉིད་ཀྱི་མི་འབྲུ་བའི་བྱུང་པར་ལས་
བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་པ་མི་འབྲུ་བ་ཐུང་པར་སྤྱིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བྱེད་རང་གི་
ལུགས་ལ་ཡིད་སྒོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནི་རྒྱ་བདག་ཡིད་པྱད་པ་ཡིན་པར་བྱེད་མེད་ཀྱང་། ཡུལ་གསུལ་བ་
དྲུང་། མི་གསུལ་བ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གསུམ་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །གསལ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་དང་། མི་གསུལ་བ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་ནི་དེ་
གཉིས་གང་དུ་ཡང་གཏན་ལ་མ་ཐེབས་པ་ལ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྔོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྔོང་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གློ་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་
འཇུག་པ་ལ་སྔོང་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྔོང་བ་དགག་པ་དང་། ཅིག་ཅར་འཇུག་པ་ལ་དེ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བདེ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་དབང་ཤེས་གྱིས་སྔོང་བ་མི་
འཐད། ཕྱིས་བྱང་བའི་ཡིད་ཤེས་གྱིས་སྔོང་བ་མི་འཐད། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི།
གཟུགས་ཀྱི་དོན་གྲང་དང་ཉེ་བས་དེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོའི་སྒོ་གཙོ་སེམས་དྲུང་ནི་འཁོར་གྱི་བདེ་
སོགས་དེ་དྲག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཉེ་རྒྱ་གཟུགས་དེ་པོར་ནས་ནི་བདེ་སོགས་ཉིད་དབང་མཛོན་
དེས་ནི་ཅི་ལྟར་ཉོག་པར་འགྱུར་ཉེ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ཕྱིས་བྱང་བའི་ཡིད་ཤེས་གྱིས་སྔོང་བ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་དབང་ཤེས་
གྱིས་དང་པོར་གཟུགས་འཛིན་དེ་རྗེས་ཕྱིས་བྱང་བའི་ཡིད་ཤེས་གྱིས་བདེ་སོགས་འཛིན་པས་
ན་དབང་ཡིད་སོ་སོས་དེ་གཉིས་རིམ་གྱིས་འཛིན་གྱི་ཅིག་ཅར་མིན་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན་འོ་ན་
བདེ་བ་དེ་སྔོང་བ་ན་ནམ་པ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་པར་ཅིག་ཅར་སྒྲང་བར་མ་འགྱུར་བར་ཐལ། དམ་
བཅའ་དེའི་ཕྱིར། བདེ་སོགས་སྔོང་བ་ཆོས་ཅན། རྒྱན་ཆགས་སུ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། དབང་
ཤེས་གྱིས་བར་བཅད་པའི་ཕྱིར། དོན་སྔོང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། བར་མ་ཆད་དུ་མི་འཇུག་
པར་ཐལ། བདེ་སོགས་སྔོང་བས་བར་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་ནམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་
པའོ། །གལ་ཏེ་འཇུག་པ་སྒྲུར་བའམ་མགྲོགས་པའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་སྔོང་བ་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྲང་
ངོ་ཞེ་ན། འཇུག་པ་སྒྲུར་བ་དེ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དབང་ཤེས་གྱིས་སྔོང་བ་འཛིན་ལོངས་མེད་
པར་གཟུགས་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབང་ཤེས་གྱིས་བདེ་
སོགས་འཛིན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟུང་ནས་བྱད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་བཞི། དབང་ཤེས་གྱིས་དོན་དང་བདེ་བ་གཉིས་ཀ་
རིམ་གྱིས་འཛིན་པ་མི་འཐད། ཅིག་ཅར་འཛིན་པ་མི་འཐད། བདེ་བ་རྒྱང་བ་འཛིན་པ་མི་འཐད།

ལ་སོགས་པ་གང་ཟག་དེས་སྤྱོད་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟ་ན་སྤྱོད་པ་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་གོས་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ཅིག་ཅར་འབྲུག་པ་ལ་སྤྱོད་བྱེད་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བར་དགག་པ་ལ་ཏ་ཅར་
ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་དྲང་ནི་བདེ་སོགས་དེ་
དུས་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་སྒོ་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ནི་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་ཞེ་ན་ནི། འོ་ན་ཅིག་ཅར་
ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གི་དོན་ནི་ཉེ་བར་ཡོད་པ་ན་བདེ་སྤྱག་དུག་ནི་ཤེད་མཚུངས་ཡོད་པར་འགྱུར་
ཞིང་། དེ་ལྟ་ན་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་རིག་པར་འགྱུར་འོ། །འདོད་ན་དེ་མེད་པར་རང་སྤྱོད་གིས་
ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡོད་པ་ཁོ་ནས་བདེ་སྤྱག་སྤྱོད་བ་མིན་
གྱི་ནུང་གི་ཉར་ལེན་ཡིད་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་སྒོགས་སུ་ཡོད་ན་གདོད་སྤྱག་བསྐྱེད་པ་སོགས་པ་
འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟ་ན་འདྲ་ཡིད་ཤེས་གཅིག་པོ་དེ་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་ངོ་སོ་འགྲུལ་བ་ཡི་བདེ་སྤྱག་གི་
ཉར་ལེན་མིན་པར་འདོད་ཅེ་ན། རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་ན་ཡིད་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་མི་ཤེས་
པ་ཡི་སྟེ་སེམས་མེད་བེམ་སོ་བདེ་སྤྱག་གི་ཉར་ལེན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཉི་མ་ཡིན་ནོ། །ཉར་ལེན་མིན་
ཡང་བདུག་པོའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དེས་བདེ་སྤྱག་འགལ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མི་
སྤྱོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། རྒྱུ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་འགྲུལ་བ་ཅིག་ཅར་སྤྱོད་བ་དུག་ལ་འང་མཐོང་བའི་
ཕྱིར། དཔེར་ན་སྤྱང་བ་ཉི་འོད་གཅིག་གིས་མཚན་མོ་རྒྱ་བ་ལྷག་པ་དྲང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དབང་
སོ་དུག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བ་དྲང་མི་མཐུན་པ་དྲང་མཐུན་པ་ཅིག་ཅར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་དོན་རིག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏང་བ་དེ་ཕྱིར་བདེ་སོགས་
དྲང་ཉིད་ལ་འཕོས་པའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ནི་སྤྱང་བ་དྲང་། རྣམ་པ་དེ་འཛིན་རྣམ་གྱིས་སྤྱོད་པའི་
ཕྱིར་ན་འཛིག་ཉེན་ན་དོན་སྤྱོད་ཞེས་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་སྤྱང་བས་དོན་སྤྱོད་

བར་མི་འཐད་དེ། རྣམ་པ་དེ་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ནང་གི་སྒོས་དངོས་སུ་
སྤྱང་བ་མིན་ཏེ། དེའི་རྣམ་པ་སྤྱང་བ་ལ་དེ་སྤྱང་ཞེས་བཤད་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྤྱང་ཕྱིར་
ན་འཛིག་ཏེན་འདོགས། ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་དངོས་སུ་མིན། ཞེས་པའི་རྒྱུ་ལ་འདི་གཉིས་ཅ་ཆོག་
དངོས་མིན་པར་མཁས་པ་འགས་བཞེད་དོ། །འོ་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་དོན་དང་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་
རོ་ཞེ་ན། རྟེན་གྱི་བདུག་ཉིད་རིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཤེས་པ་འདི་དུག་ནི་དོན་མ་སྤྱང་ཡང་དོན་དང་
འབྲེལ་མེད་མིན་ཏེ། དོན་ལས་སྐྱེས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར། དོན་གྱི་བདུག་ཉིད་དེ་དུག་གི་
རྣམ་པ་རྟེན་གྱི་བདུག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་རང་རིག་དེས་སྤྱང་བ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དེ་ལ་དགོངས་
ནས་བདེ་སོགས་གྱིས་ཡུལ་ལམ་དོན་སྤྱང་བར་བཤད་དེ། དམིགས་པ་ཡུལ་ཉིད་ནི་དེར་སྒྲུང་
བ་ཙམ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་འོ། །

གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ཕྱིའི་བཅས་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། བདེ་སོགས་ཕྱི་
དོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སེམས་གྱི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་འོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
རིགས་པ་སྤྲ་མས་དགག་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་གྱིས་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་
པ་འགྲུལ་ཞེག་བདེ་སོགས་ཕྱི་རོལ་ན་དེ་ཙམ་ལྗེའི་བདག་ཉིད་དུ་གཞུས་པ་ཉིད་དྲུང་ནི། སེམས་
མེད་བཅས་པོ་ཡིན་པ་དྲུང་། སྒྲོའམ་ཆེན་པོའི་གཟུང་བར་སྤྲ་སྟེ་ཞེས་འདོད་པ་བརྗོད་པ་འོ། །དེ་ཡི་
འདོད་པ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་དབང་སྒྲོ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡུལ་བདེ་སོགས་
དང་སྤྱོད་སོགས་གཉིས་འཛིན་དགོས་པ་ལ་བཤད་ཟིན་གྱི་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་མི་
རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་སོགས་ཀྱི་རྟེན་
བཞེན་བདེ་སོགས་དྲུང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་གཅིག་གིས་ཅིག་ཅར་འཛིན་ཞེ་ན། ཐུ་དྲུད་དུ་
སྤྱང་བ་ཅན་མ་འབྲུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ནི་གཟུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྩེ་ལྟ་ན་ཐ་མི་དྲུད་ཅེས་ཏེ།

ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། གློ་མ་འབྱུང་བའི་གཟུང་ངོར་ཐ་དད་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཞན་
ཡང་ཕྱིའི་ཡུལ་དེར་བྱུང་བར་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང་ནང་སེམས་ཀྱི་གོམས་པ་ཡི་ནི་བྱུང་བར་ལས་
གློ་ལ་དགའ་བདེ་དྲང་ཡོངས་སུ་གཏུང་བའི་བྱུང་བར་དུ་ནི་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། བདེ་སོགས་ཕྱི་
རོལ་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་གློ་ཡང་བདེ་སོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་བདུག་ཉིད་ཡིན་པས་
གོམས་པ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བ་མི་འགྲུལ་ལོ་ཞེ་ན། དུ་ནི་ཕྱི་རོལ་དེ་ཅམ་ལྷ་པོ་དེ་བདེ་
སོགས་ཀྱི་བདུག་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཅི་ལྟར་ཡང་ཚད་མས་རྟོགས་ཏེ་མི་རྟོགས་པར་ཐལ། གློའི་
བདེ་སོགས་གོམས་པས་བྱུང་བར་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བདེ་སོགས་
དམིགས་རྒྱུང་མ་དམིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། འདིར་ད་ནི་ཞེས་པ་དང་དེ་ནི་ཞེས་པའི་
འགྱུར་མི་འབྲ་བ་གཉིས་བྱུང་བ་ལས། རྣམ་བཤད་སྔ་མ་དང་འཇམ་ཕྱི་མ་ལ་བརྟེན་པར་
མཛད་དོ། །གཤམ་ཏེ་དེ་ཅམ་ལྷ་བདེ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཏེ། དེའི་གཟུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།
རིགས་ནི་ཐ་དད་དུག་གཟུང་འཛིན་དུ་རྒྱུང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་བདག་ཤེས་རིག་
གི་སྐྱེས་བུ་ནི་དེ་ཅམ་ལྷ་པོ་ཀུན་གྱི་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་ཤེ་ན་དེ་དག་དང་
རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་དེ་ཅམ་ལྷ་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་གཟུང་འཛིན་དུ་མི་རྒྱུང་
བར་ཐལ། རིགས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦངས་པ་དེས་ན་དེ་དག་གི་
བདེ་སོགས་སྤྱིར་བའི་སློ་ནས་ཟ་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །རིགས་ཐ་དད་ལ་གཟུང་འཛིན་
མི་རྒྱུང་བ་འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་རིགས་ཐ་དད་ལ་རྒྱ་དྲུང་འབྲས་བུ་མི་རྒྱུང་བ་ཡང་
བསལ་ལོ། །མ་གྲུབ་ན་གཟུགས་སོགས་དང་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། རྒྱ་དྲུང་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་
ཏེ། དེ་གཉིས་གཟུང་དྲུང་འཛིན་པ་ཉིད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གཟུང་འཛིན་ཡིན་པས་རྒྱ་
འབྲས་སུ་ཡོད་ན་རིགས་པ་དེ་ནི་གཞན་གཟུགས་སོགས་ལ་འང་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་

ལྷར་གཞུགས་སོགས་དང་སྐྱེས་བུ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་འབྲས་སུ་ཐལ། གཞུང་འཛིན་གྱི་ཕྱིར།
འདོད་ན་རྒྱ་འབྲས་ལ་བཅས་སོས་བྱབ་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བྱུང་པ་ལ་གཉིས། སེམས་སུ་བྱུང་པའི་དོན་བསྐྱུ་བ་
དང་། དེ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་བདེ་སོགས་
དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་མ་ཡིན་པར་ནང་གི་བདག་ཉིད་དྲུང་། དེ་ཡང་རང་རིག་གི་སྟོང་བྱ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་བྱུང་བོ། །སྤྲ་མས་གངས་ཅན་བཀག་པའི་བྱུང་
དོན་དང་། ཕྱི་མས་རིགས་པ་ཅན་པ་བཀག་པའི་བྱུང་དོན་བསྐྱུན་པའོ། །གྲང་གི་རྩེ་བཞིན་སྟོང་
བ་མིན་པ་དེ་ནི་དེ་ཡི་ཡུལ་ཅན་གང་གིས་ཀྱང་སྟོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་གཞུགས་འཛིན་
མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་མ་སྟོང་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། རྫོ་སྟོང་རྣམས་ཐ་དད་དགག། རྣམས་ཐ་དད་
འབྲས་པས་མ་བྱེད་པའི་ལན་དགག། སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི།
གྲུལ་ཏེ་བདེ་སོགས་དེའི་རྩེ་བཞིན་མིན་པའི་སྟོང་བས་རྫོ་ལ་གནས་པའི་བདེ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
པ་དེ་རིག་གི་བདེ་སོགས་ཤེས་པས་སྟོང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་བ་དང་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་
བདག་དང་སྐྱེས་བུ་སོགས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེ་སོགས་
མངོན་སུམ་དུ་སྟོང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་དང་། བདེ་སོགས་སྤར་སྟོང་བ་ཕྱིས་བྱན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་
ནི་སྟོང་བ་མ་གཏོགས་པ་ཡུལ་དབང་གི་བར་འདིར་སློའམ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་གྲང་ཡོད་དེ་མ་
དམིགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དེ་དྲུང་དེའི་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བ་
དྲང་སྟག་བསྐྱུལ་སོགས་སྟོང་བའི་སྟོང་བ་གཅིག་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་
གི་ཕྱི་རོལ་དང་སྟོང་བའི་བར་དུ་སྟོང་འདོད་པའི་སློའམ་ཆེན་པོ་རྣམས་གཞུན་ནི་ཡོད་ན་ཆད་མས་
མཐོང་དུ་རུང་བ་ལ་མ་མཐོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་རྩམ་ཐ་དད་འདྲེས་བས་མ་བྱེད་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། ལྷག་ས་གོང་དམར་
འབར་བ་དྲུང་ནི་དེའི་སྟེང་གི་མེ་བཞིན་དུ་སྒོ་སྟོང་གཉིས་ཀྱང་རྩམ་ཐ་དད་བཞིན་དུ་པན་ཚུན་
འདྲེས་བས་སྒོ་མ་འཁྲལ་པའི་གཟུང་ངོར་ནམ་དབྱེར་མེད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་
རྩམ་ཐ་དད་དང་། ཐ་དད་མིན་པའི་ནམ་གྲགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཉིམས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་
ལྟར་ཞེ་ན་གང་ཡང་སྒོ་མ་འཁྲལ་བས་ཐ་དད་མེད་པར་སྟོང་བ་དེ་གཅིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན།
དེ་ལྟར་གྲང་མིན་པ་དེ་ཐ་དད་ཅན་དུ་གྱུབ་ལ། གལ་ཏེ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་འདི་གཅིག་གི་སྐྱབ་བྱེད་
མིན་ན། ཐ་དད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཡང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་དགོས། དེའི་ཆེ་གཅིག་ཐ་དད་ནི་རྒྱ་མཚན་
གང་གིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཅོ། །གཞན་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་བས་སྐྱུག་བསྐྱེད་དང་དཀྱུར་
སོགས་ཐ་དད་སྒྲུབ་ཡང་ཐ་དད་མ་ཡིན། སྒོ་སྟོང་ནི་ཐ་དད་མེད་པར་སྒྲུབ་ཡང་རྩམ་ཐ་དད་ཡིན་ན།
དེ་ལྟ་ན་ཐ་དད་དྲིང་ཐ་དད་མེད་པ་ལ་ཚད་མའི་རྒྱབ་རྟེན་ཅི་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་སེམས་སེམས་བྱུང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་གཅིག་གི་
འཁོར་དུ་སེམས་བྱུང་དུ་མ་ཐ་དད་དུ་མ་མཐོང་ཡང་ཐ་དད་ཡིན་པ་ལྟར་སྒོ་སྟོང་གཉིས་ཀྱང་ཡིན་
ནོ་ཞེ་ན། མི་འདྲ་སྟེ། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ཆོར་བ་ལྟ་བུ་གཅིག་གསལ་བས་སེམས་བྱུང་གཞན་
ནམས་བསྐྱེད་ནས་ངེས་མི་རུས་ན་ཡང་། དུས་གཞན་གྱི་ཆེ་སེམས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱན་དུག་
ལ་འབྱུག་པ་ཐ་དད་བར་ནི་མཐོང་བའི་བྱིར་ཐ་དད་པའི་ནམ་གཞན་གྱུབ་པ་ཡིན་ལ། སྒོ་སྟོང་
རྩམ་ཐ་དད་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་བྱིར།

བཞི་པ་ནལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། ནལ་འབྱོར་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་མས་བསྟན། །མ་འདྲེས་
པ་ཡི་དོན་ཅམ་མཐོང་། །ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདི་ལ་གསུམ། ནལ་
འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྟོག་བལ་གྱི་དོན་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། ནལ་འབྱོར་ཤེས་པ་གང་ཞིག །སྤར་བཤད་པའི་བདེན་བཞི་དེ་དུག་གི་ནམ་པ་

མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དེ་བསྐྱོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟག་བྲལ་མ་འབྲལ་བའི་འཕགས་རྒྱད་
གི་མཁའ་བ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྟག་བྲལ་གི་དོན་དང་། མ་འབྲལ་བའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་
གི་མཆན་ཉིད་ནི། རྟག་པའི་བྲ་བ་རྣམ་པར་བསལ་བས་རང་ཡུལ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྤང་བ་དེ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་དང་། འདིགས་པ་དང་། ལྷ་དྲན་གིས་བརྟོམས་པ་དྲང་། ལྷན་
པོ་མི་བ་སོགས་གིས་བསྐྱད་པས་ཆགས་ཡུལ་སོགས་མདུན་ན་གནས་པ་བཞིན་དུ་ནི་ཡང་
དྲག་མིན་པའི་དོན་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་མིན་པའི་དོན་གོམས་
པ་ལས་ཀྱང་གསལ་སྤང་འབྱུང་ན་ཅིག་ལོས་གི་དོན་ལ་གོམས་ན་ལྟ་ཅི་སྟོས་ཞེས་པའི་དོན་
ནོ། །དེ་བས་ན་བདེན་བཞིའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གིས་རྟགས་པའི་སྒྲ་ཆས་
ཅན། ཁྱིད་གོམས་བྱེད་གི་ཡན་ལག་དང་མི་འབྲལ་བར་གོམས་པར་བྱེད་ན་རང་གི་གོམས་བྱའི་
དོན་ལ་གསལ་སྤང་དང་པོར་འབྱུང་བུང་སྟེ། རྟེན་བརྟན་ཅིང་གོམས་ཟེན་འབད་ཚེ་ལ་བསྐྱར་མ་
ལ་མི་སྟོས་པའི་སེམས་གི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་ལས་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་གི་དད་
པ་བཞིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསྐྱབ་པའི་རིགས་བའོ། །རང་ཡུལ་གསལ་བར་
སྤང་བའི་ཤེས་པ་ལ་རྟག་བྲལ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། རྣམ་པར་རྟག་པ་དྲང་རྩེས་སུ་འབྲེལ་བའི་སྒྲ་
ལ་ནི། དོན་གསལ་བར་སྤང་བ་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། དེ་ལྟར་སྤང་བར་མ་ཟད། མི་
ལམ་ན་ཡང་རང་ཡུལ་འདས་པ་བརྟན་པའི་རྟག་པ་དེ་དེ་འདྲའི་གསལ་ཆའི་དོན་ལྷན་མིན་པར་
མི་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱན་ནོ། །མདོར་ན་མི་ལམ་གི་ཡུལ་བྲན་མཁའ་ནི་རྟག་པ་ཡིན་པས། དེ་
ལ་ཡུལ་གསལ་བར་མི་སྤང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་ལོག་པའི་ཡུལ་ལ་གསལ་སྤང་ཐོན་མི་སྲིད་ཟེར་བ་
མི་འཐད་དེ། མི་གཙང་བ་དང་། ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་ཏེ་ཡང་དྲག་མིན་པ་འང་བསྐྱོམས་པའི་

སྒྲོལ་སྒྲིལ་སྒྲུལ་པའི་ཤེས་པ་སྒྲིལ་རྟོག་མེད་དྲང་། ཁྱད་པར་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་ཅན་དུ་མཐོང་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། དེའི་བྱིར་ཡང་དག་ཡང་དུག་མིན་པ་གྲང་དང་གྲང་ཤིན་དུ་བསྐྱོམས་པར་གྱུར་བ་ལ་སྐྱོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ལ། རྫོགས་པ་ནུ་སྐྱོམ་པ་དེ་གསལ་ལ་མི་རྟོག་པའི་སྒྲོའི་འབྲས་བུ་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དེ་ལ་ནི་སྒྲུང་བཤད་པའི་ལམ་གྱི་དངོས་པོ་བཞེན་བསྐྱུ་བ་མེད་པ་ཅན་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་བྱུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་ལ། ལྷག་མ་ཟད་པར་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་འབྲུལ་རྒྱས་ཉི་བར་བསྐྱུད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྟོག་བྲལ་གྱི་དོན་བྱེ་བྲག་དུ་བཤད་པ་ནི། ཤེས་པ་གྲང་དང་གྲང་ཡུལ་གང་དང་གྲང་ལ་སྒྲུ་སྒྲི་དང་དོན་སྒྲི་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ་ནི་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་པ་རྒྱུ་གི་ངོ་པོ་ལ་ནི་སྒྲུ་དོན་སྒྲུང་བ་མིན་པས་དེའི་བྱིར་རང་གི་ངོ་པོ་དེ་ལ་ནི་ཤེས་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་ཡིན་ཏེ། རང་རིག་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་བྱིར། རྟོག་པ་དེའི་གཟུང་རྣམ་ལ་འཆར་བས་རྟོག་པ་དེ་ལ་འཆར་བར་གཞག་དགོས་ན། འཛིན་རྣམ་ལ་འཆར་བས་ཀྱང་རྟོག་པ་དེ་ལ་འཆར་བར་གཞག་དགོས་ཏེ། མཚུངས་བའི་བྱིར་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་གཉིས། ལྟར་སྒྲུང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་མཛད་པ་ལྟར་ན་བདུན་དང་། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པ་ལྟར་ན་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། རི་སྐད་དུ། འབྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་། །རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་། །བན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱའོ། །མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་རབ་རིབ་བཅས། །ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་སྒྲིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ། རིགས་རྒྱུན་ལ་རྟོག་པ་ལྟ་བུ་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ། རྟགས་འཛིན་པ་རྗེས་དཔག །རྟགས་ཅན་འཛིན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པ་

ལས་བྱང་བ། འདས་པའི་དོན་དྲན་བ། མ་འོངས་པའི་དོན་མངོན་པར་འདོད་པ་སྟེ་རྟོག་པ་མངོན་
སུམ་ལྟར་སྤང་བྱུག་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གཅིག་སྟེ་བདུན་ནོ། །ཐ་མའི་མཆོན་
གཞི་ནི་རབ་རིབ་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་མིག་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །ཕྱི་མ་ནི། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་རྣམ་པ་
བཞི་སྟེ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དྲུག་། རྟོག་དབང་སོ་བསྐྱད་པ་ལས་བྱང་པ་ཅན་རྟོག་
པ་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱེ་བའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་
དགོས་པ་དང་། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པ་འོ། །དང་སོ་
ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་འོ། །དང་སོ་ནི། དབང་སོ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་
པ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་ཀྱན་རྫོབ་པའི་ཤེས་པ་གཉིས་མངོན་སུམ་
ལྟར་སྤང་དུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་དབང་སྐྱེས་སུ་འབྱུང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །རི་ལྟར་འབྱུང་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་བལྟའོ། །རིས་དབུག་སོགས་བཞི་མངོན་
སུམ་མིན་པར་གྲུབ་ཀྱང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བརྗོད་པའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་མ་གཉིས་ཉིད་
མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་དུ་བསྐྱེད་པའི་མཐུན་དཔེར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ལྟོ་ལྟོར་བར་བུམ་པའོ་སྤམ་པ་ལྟ་བུའི་བར་རྟེན་ཅན་
ཕྱི་རྟོག་པ་དྲུག་། སྤྱི་ག་རྒྱ་ལ་རྒྱར་སྤང་བ་ལྟ་བུ་དོན་གཞུན་ལ་སྤྱོད་འདོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
པ་དུག་ནི་མངོན་སུམ་དང་ཡུལ་དུས་ཉེ་བར་འཇུག་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུས་འགྲོའཞིག་གི་ཆོ་
དེས་དབང་ཤེས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རི་ལྟར་རྟོག་ཏུ་གྱུར་པའི་དོན་ཅན་ཕྱི་དྲན་
པ་དང་མངོན་འདོད་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་བཞི་སོ་འདི་དག་བར་ལ་སྟོས་པའི་དང་ཚུལ་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་ལ་འཛིན་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་ཉམས་སུ་
སྤྱོད་པ་དྲན་པ་མེད་པར་བུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དུག་ལ་འདིའོ་སྤམ་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པ་མིན་པས།

བད་ཉེན་ཅན་དང་དོན་གཞན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་པ་སོགས་དེ་ཡང་ནི་མངོན་སུམ་ལས་ནི་ཡོངས་སུ་
ཉམས་པར་འགྱུར་བས། ད་ཕྱིན་ཆད་དེ་དག་མངོན་སུམ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ལོག་པར་མ་རྟོག་ཅིག །

གཉིས་པ་རྟོག་མེད་ལྟར་སྒྲུང་ལོགས་སུ་བཀར་བའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། འཐད་
བའི་སྒྲིགས་བཞག་པ་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་རྟོག་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ནི། རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་ཞེས་པ་ནི་རང་ཆོག་སྤྱི་འགལ་བ་སྟེ། མིང་དང་རིགས་
སོགས་སྒྲུར་བ་ཡི། །རྟོག་པ་དང་བཤམ་མངོན་སུམ་མོ། །ཞེས་རྟོག་བཤམ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་
ཉིད་དུ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བཞི་པ་རྟོག་མེད་མངོན་
སུམ་བསྟན་པ་ནི་དམིགས་བསལ་ཏེ། ཀུན་བདུས་སུ་སྤྱིར་མངོན་སུམ་ལ་རྟོག་བཤམ་དགོས་པར་
གསུངས་པ་ལ་བྱད་པར་མ་འཁུལ་བ་ཞིག་ཀྱང་དགོས་ཞེས་དམིགས་གྱིས་བསལ་ཏེ་བསྟན་
པའི་སྤྱིར། རི་ལྟར་བསྟན་ན་རྟོག་མེད་ཡིན་ཀྱང་འཁུལ་ན་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པའི་
སྤྱིར། དེ་ན་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་པའི་སྐབས་དེར་ནི་དབང་པོ་ལ་ཉེ་བར་གཞོད་པའི་རྒྱ་ལས་
སྤྱིས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་དོན་གྱིས་བརྗོད་བས། དེ་ལ་དངོས་སུ་རུབ་རིབ་
འབའ་ཞིག་སྒྲོས་པ་ནི་དབང་པོ་ལ་ཉེར་གཞོད་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་མཆོན་པར་
བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དམིགས་བསལ་གྱི་དོན་གཞན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་རྟོག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་བཞག་པའི་ལོག་
པའི་དཔེར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གསལ་སྒྲུང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་
དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་འགལ་
བའི་རིགས་པས་དགག་པ་དང་། མ་སྒྱུར་བའི་རིགས་པས་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གཉིས་
གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་དེ་ཡང་ཡིད་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ཞེས་སྒྲིགས་སྒྲུང་གི་སྒྲོ་བ་མ་ཁ་ཅིག་

སྒྲུའོ། །དེ་ཡང་མིག་ལ་རབ་རིབ་ཞུགས་པས་ཆེ་བ་བྱུང་གཉིས་སུ་རིམ་གྱིས་མཐོང་ལ། འོན་
ཏེ་མཐོང་བ་སྒྱུར་བས་ཆེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་ལྟ་བུར་སྒྲུང་ཞིང་། དེ་ལ་རྟོག་པས་ཆེ་བ་གཉིས་ཡོད་
པར་སྒྲོ་བཏགས་སོ། །དེས་ན་སྒྲུར་སྒྲུང་སོགས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བས་རབ་རིབ་བཅས་ཞེས་སྒྲོས་
པས་ནི་རྟོག་མེད་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་སྒྲོན་པ་མ་ཡིན་གྱི། རྟོག་པ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྒྲུང་གི་དཔེ་
སྒྲོན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་དགག་པ་ནི། སྒྲོན་སོ་དྲུང་ཆེ་བ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་སྒྲུང་
བའི་སྒྲོའི་བདག་ཀྱིན་དུ་གྱུར་བའི་དབང་སོའང་སྒྲོ་དེ་དག་གི་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོགས་སྒྲུང་གི་
གཞུང་འདི་དྲུང་ནི་དེ་རྟོག་པར་འདོད་པ་དེ་དྲུག་འགལ་བར་མི་འགྱུར་གང་སོམས་ཤིག །གལ་ཏེ་
ཀུན་བཏུས་ཀྱི་དགོངས་པ་མིག་དབང་བརྒྱད་པས་རྟོག་པའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་སོའི་ཤེས་
པའི་དངོས་ཀྱི་སྒྲོད་ཡུལ་ཡིན་མིན་དུག་ལ་དབྱེད་པའི་སྐབས་འདི་ལ་ཡིད་ཀྱི་ནི་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་
ཡིན་ཞེས་ལན་འདེབས་པ་སྐབས་སུ་བབ་མིན་ཅི་ལྟར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུང་དང་མ་སྒྱུར་བའི་རིགས་པས་དགག་པ་ནི། ཆེ་གཉིས་སྒྲུང་བ་དབང་
ཤེས་མིན་ན། དབང་སོ་ལ་དངོས་སུ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པའི་འཛིག་བྱེད་གྲང་ཡིན། གལ་ཏེ་གྲང་
དབང་སོ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩེ་སུ་འཇུག་པ་ཅན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཆེ་གཉིས་སྒྲུང་བ་ལ་མཚུངས་པའི་
བྱིར་དབང་ཤེས་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དབང་སོ་འགྱུར་བའི་དབང་གིས་རང་སྒྲུང་འགྱུར་བ་དང་ལྡན་
པ་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཛིག་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འཛིག་བྱེད་དེ་ཆེ་གཉིས་སྒྲུང་བ་སོགས་འདི་དྲི་ག་
ཉིད་ལའང་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཅིའི་བྱིར་འདི་དག་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་འགོག་མི་རིགས་སོ། །ཆེ་
གཉིས་སོགས་སུ་སྒྲུང་བའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཐག་པ་ལ་སྒྱུལ་སོགས་སུ་འབྱུང་བ་བཞེན་དབང་
སོའི་འགྱུར་བ་སྟེ་འབྱུང་རབ་རིབ་སོགས་ཀྱིས་དབང་སོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་ན་ཡང་ཆེ་
གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྟོག་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་སོའི་བསྐྱེད་པ་རབ་རིབ་ལྟ་བུ་ནི་ལོག་
ཀྱང་ད་དུང་ཆེ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ལྟོག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་བཞེན་གཞན་ཀྱི་རྒྱད་ལ་

ནི་ཆེ་གཉིས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་དུག་གིས་ཀྱང་དུས་འགྲུལ་ཆེ་ཆེ་གཉིས་སྤང་བའི་སྒོ་ཆད་ལྟན་
འཛིག་ཀྱས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འབྲེལ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་རང་གི་ཡུལ་མཐོང་བ་བད་པ་ལ་
སྟོན་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡུལ་ཡོངས་སུ་གསལ་བར་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆེ་གཉིས་
སྤང་བ་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་འདི་ནི་སྤྲོ་མའི་ཐལ་ཆོས་བཞི་པོ་ཀྱང་གི་མཐར་
ཡང་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་གསལ་སྤང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཁ་ཅིག་རྟོག་མེད་ཡིན་པ་དམིགས་ཀྱིས་བསལ་
བའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གཉིད་ལོག་པ་འཕམ་སྟད་པ་ན་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་
བ་ཅན་གྱི་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྟོག་མེད་ཡིན་ཏེ། རྟོག་པ་ལ་གསལ་སྤང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།
བསྐྱབས་ཐེན་ཏོ། །སད་མིས་གཉིས་གྲར་ཡང་གསལ་བར་སྤང་བ་དེ་ལྟ་མིན་ན་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ།
མི་གསལ་བར་སྤང་བའི་སྒོ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆེ་གཉིས་སྤང་གི་ཤེས་པ་དེ་རྟོག་མེད་
ཡིན་ན་ཡང་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་པ་ནི་བཀྲག་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་རང་ཡུལ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་
རོ། །འབྲུལ་ན་མངོན་གསུམ་མིན་དགོས་པ་དེ་དོན་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་ལྟར་སྤང་ལ་གཉིས་སུ་
བཞུགས་ཏེ། ཡང་གིས་མ་འབྲུལ་བ་མངོན་སུམ་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རྟོགས་པའི་ཆད་ཡིན་
པར་མ་ཐད་ཅེས་བའོ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་ཆད་མའི་འབྲས་བུ་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
ཆད་འབྲས་རྒྱས་པར་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ཉིད་བཀྲལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབ་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། བྱ་བྱེད་སྤྱིའི་ནམ་གཞག་དང་། ཆད་འབྲས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་
བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་ཅེས་ཏེ་དེ་ཙམ་གྱིས་བྱེ་བྲག་ལས་ཀྱུན་གྱི་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུག་ཏུ་གོ་བའི་ངེས་
པ་མེད་པ། དཔེར་ན་སྤྱིར་ནད་གསོ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་གསོ་བྱེད་ནད་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་བྱེད་པོར་གོ་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལྟར་བྱེད་པ་གང་ལས་བསྐྱབ་བྱེད་པས་འབྲས་བུ་གང་

ཡིན་འགྲུབ་རྒྱས་པ་དེ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དངོས་ཡིན་གྱི་གཞན་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཆད་འབྲས་དང་པོའི་རྣམ་གཞག ། ཆད་འབྲས་གཉིས་པའི་རྣམ་གཞག ། ཆད་འབྲས་གསུམ་པའི་རྣམ་གཞག་གོ ། དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་པ་ཅན་དུ་ནི་འབྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་ཞེས་པ་ནི་གང་གི་ལས་ནི་སོ་སོ་ལ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དེ་ཞེས་པ་སོ་སོའི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་དོན་རྟོགས་པར་འཛོག་བྱེད་ཅིག་ནི་ཡོད་ལ། རང་ལས་རྒྱས་ཐ་དད་པས་དེར་འཛོག་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གང་གི་བདག་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་མིན་པའི་རྒྱ་དབང་པོ་དྲག་ལ་ཐ་དད་མི་འབྲ་བ་ཡོད་དུ་རྒྱག་གྱུར། ཐ་དད་ཀྱི་ལས་སམ་ཡུལ་གཙང་པ་ལ་ཐ་དད་པའི་བྱེད་པར་མེད་པ་འདི་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་པར་ནི་དེས་བྱེད་མིན་ཞེས་ཏེ། དོན་ནི་དོན་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པར་མེད་ན་དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་གྱུར། དེས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་མི་རྒྱས་ཞེས་པའོ། ། བདག་ཉིད་འགྱུར་མིན་ཞེས་པ་ནི་འཁྲུལ་བའི་བྱི་མ་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མིན་པ་དང་མཐུན་པར་བཤད་ན་གོ་རྒྱ་ཐོན་པ་འོང་ངོ་། ། ཞེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་མིན་པའི་རྒྱ་དག་ལ་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པས་དོན་རྟོགས་འཛོག་བྱེད་དུ་མི་འཐད་པ་དེའི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་འདི་དྲག་ཐ་དད་པ་གྲང་ལས་ཡུལ་ཅན་འདི་ཡུལ་འདིའི་རྟོགས་པ་པོའི་ཞེས་བྱེད་པ་སྟེ་དོན་རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ལས་སམ་ཡུལ་དེས་པར་བྱེད་པ་དེ་དོན་རྟོགས་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་འཛོག་བྱེད་ཅན་དུ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པ་ཤད་ལ་གསུམ། རང་ཡུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་བཞག་པ། གཞན་ཡུགས་དགག་པ། ཚྱད་པ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། དབང་པོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འགྲུས་ཞེས་པའི་རྒྱ་བཞེན་ནི་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཐ་དད་པར་ནི་བྱེད་ན་ཡང་། དེ་ཅན་གྱིས་དོན་རྟོགས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་མི་རྒྱས་ཏེ། འཛོག་བྱེད་འདི་ནི་དོན་དྲང་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དུ་རྗེས་

སྤྱུ་འབྲེལ་བར་བྱེད་པ་ཡང་ཡིན། འོན་ཀྱི་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་འཛོག་བྱེད་ལས་གཞུན་མིན་པ་ཞིག་
ཡུང་དགོས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞུལ་བྱ་རྟོགས་པ་ཡི་སྦྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ནི་གཞུལ་བྱའི་རྣམ་
པའི་རྒྱུ་བཞེན་ཉིད་ཡིན་པ་ཞིག་ཡུང་དགོས་ཏེ། སྦྱབ་བྱེད་ཆད་མ་གཞུལ་བྱ་ལས་དོན་གཞུན་
ཡིན་ནུ་སྦྱབ་བྱེད་ཆད་མ་དེ་ནི་དེའི་བསྦྱབ་བྱའི་ལས་དྲང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འབྲུབ་པོ་སྟེ་
མི་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསྦྱབ་བྱའི་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེ་ཡང་སྦྱབ་བྱེད་ཆད་མ་དེའི་བདུག་
ཉིད་ཡིན་པ་དེས་ནུ་ཆད་མའི་འབྲས་བྱ་ནི་ཆད་མ་ལས་དོན་གཞུན་མིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱེ་བྲག་པ་
སོགས་ན་རེ། ཆད་འབྲས་དོན་གཞུན་མ་ཡིན་ན་ཆད་མས་དོན་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དོན་གཞུན་
བྱེད་པ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཞུལ་བྱ་དེའི་བདུག་ཉིད་དང་མཐུན་པའི་རྣམ་པ་འཛིན་པ་
དེ་དོན་རྟོགས་པ་ཡི་ཆད་མའི་བདུག་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་པས་རྒྱུ་གི་རྟོགས་བྱའི་ལས་ལ་ནི་རྟོགས་པའི་
བྱེད་པ་དྲང་བཅས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་བས། ཆད་མ་བདུག་ཉིད་ལས་དོན་གཞུན་གྱི་རྟོགས་
པའི་བྱེད་པ་པོ་མིན་ནུ་ཡིང་དེ་ཡི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དབང་གིས་རྟོགས་པ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར།
ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དུ་རང་རིག་གཞུགས་རྟོགས་པ་པོ་མིན་ཡང་ངས་གཞུགས་མཐོང་ངོ་ཞེས་
བན་པར་བྱེད་པས་དེ་ཡི་དབང་གིས་མཐོང་བ་དེར་བཞག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྲེལ་བར་མཛད་
དོ། །དཔེར་ན་འབྲས་བྱ་བྱ་རྒྱ་པ་རྣམས་ཀྱི་བདུག་ཉིད་འབྲས་བྱ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པར་བྱ་
བའི་བྱ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་པའི་བདུག་ཉིད་མ་ཡིན་ཡང་འཛིན་རྟེན་ན་འབྲས་བྱ་བྱས་རྒྱ་པའི་
གཞུགས་འཛིན་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གཞུན་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་དགག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་པ་ཆད་མ་དང་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་པར་མ་ཆད་དུ་འཛོག་
དགོས་པ་དེའི་ཕྱིར་དཔྱོད་པ་པས་འདོད་པའི་དོན་མཐོང་བ་སོགས་དྲང་། བྱེ་བྲག་པས་དབང་
དོན་སྲད་པའི་འབྲེལ་བ་ཆད་མ། དོན་རྟོགས་འབྲས་བྱར་འདོད་པ་དྲང་། རིགས་པ་ཅན་པས་སྦྱི་

སོགས་ཁྱད་པར་མཐོང་བའི་སྒོ་ཆད་མ། ཁྱད་པར་ཅན་རྩི་འཛིན་འབྲས་བྱ་འདོད་པ་སོགས་ཏེ་
དེ་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒོ་དེ་དྲག་བྱ་བ་དོན་རྟོགས་ལ་ནི་བྱེད་པ་གཞན་གྱིས་བར་ཆད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་
བྱ་དོན་རྟོགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་མི་འདོད་དོ། །སྐབས་འདིར་བྲན་དགོས་པ་ཞིག་ནི་
ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ལས་བཅས་པ་ཏེ་དགག་སྐྱབ་གང་བྱེད་ཀྱང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
གྱིས་ཁོག་ནས་འདོན་ཤེས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའི་ཕྱིར་འདིའི་དབྱར་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་
བྱེད་ཅེས་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྤྱིར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཆེད་དུ་གསུངས་པས།
སྐབས་གང་དུའང་ཚུལ་དེ་ལས་འདར་མི་རུང་མོད། འོན་ཏེ་ཆེན་པོ་དག་གི་གསུང་ནའང་སྐབས་
འགར་ཅུང་ཟད་ཐུགས་མཉེལ་ལམ་སྟམ་པ་འདུག་པས། ཀྱན་གྱི་ཐུགས་ལ་བཅངས་འཆལ་ལོ་
ཞེས་སྟན་བསྟུལ་ལོ། །དོན་རྟོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་ནི་སྤྱེད་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཐུམས་ཅད་བན་པ་ཉི་
བར་སྤྱོད་ན་ཡང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དམ་འཛིན་བྱེད་དུ་མི་རུང་ལ། རྟོགས་བྱེད་སྐད་ཅིག་
ཐ་མའི་རྒྱས་པས་རྟོགས་བྱ་འབྲས་བྱ་ཐ་དྲད་དུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་གང་དེ་དོན་རྟོགས་དེ་ཡི་
སྐྱབ་བྱེད་དམ་པར་འདོད་དེ། དེའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དོན་ལྡོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། རང་འབྲས་མིག་ཤེས་ཀྱང་གྱི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དོན་རྟོགས་སོ་སོར་འཛིན་རྒྱས་པ་འདི་འདྲ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ར་
སོགས་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་ནོ། །དབང་པོ་དེ་ལ་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་
མོད་ཀྱང་། ཡུལ་འདི་རྟོགས་ལ་འདི་མ་རྟོགས་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་འདི་འདྲ་དབང་པོ་ལ་ཡོད་པ་
མིན་པས་དེ་ལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དྲད་ཀྱང་དོན་རྟོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཐ་དྲད་མེད་ལ། འདི་འདིའི་
ཞེས་བྱ་བ་དེ་དབང་པོ་གང་ལས་འབྱུབ་སྟེ། མི་འབྱུབ་པོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱ་བའི་ཆད་མ་འགོག་པའི་
རིགས་པ་འདིས་ནི་ལྷག་མ་སྤྱོད་པ་བ་སོགས་འགོག་པའི་རིགས་པ་ཡང་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་པར་དོན་རྟོགས་འཛིན་མི་རྒྱས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒོ་གང་

ལ་དོན་དེའི་དངོས་པོ་སྟེ་བྱང་གཞིའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན། བྱུ་བར་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཅན་གྱི་
 རྫོ་ཡང་སྔ་མ་དང་ཐ་དྲད་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འདི་ནི་འདིའོ་ཞེས་རིགས་སོ་སོར་འབྱེད་
 པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོ་གཞུན་དྲག་ཀྱང་སྔ་མ་དེ་བཞིན་ནོ་སྟེ་དེ་དང་འབྲ་བས། རྫོ་ལ་ཡུལ་
 གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཅིས་ཀྱང་དགོས་སོ། །རང་ལུགས་ལ་བྱུ་བ་དོན་རྟོགས་དྲན་ནི་སྦྱབ་བྱེད་
 ཆད་མ་གཉིས་པོ་ཡུལ་ཐ་དྲད་པ་འང་མི་འདོད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆད་འབྲས་གཉིས་པོ་ཡུལ་
 གཅིག་ལ་འབབ་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཆད་འབྲས་གྱི་རྫོ་གཉིས་དོན་གཅིག་
 ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། རིམ་བཞིན་འབྱུང་བ་འང་མེད་
 པར་འགྱུར་ལ། རྫོ་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་གྱིས་མིན་ན་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟ་
 ན་བསྦྱབ་བྱུ་འབྲས་བྱུ་དང་སྦྱབ་བྱེད་ཆད་མ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཅར་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བྱུ་བ་
 ན་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བྱུ་བ་དགོས་རྒྱུ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམས་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་དུ་
 འབྱེད་མི་ཤེས་པ་དག་གིས་ཚོད་དོ། །ལན་ནི། ཆད་འབྲས་ཐ་དད་པ་དེ་གོང་དུ་རི་རྒྱུད་བཤད་
 པའི་སེལ་བའི་རྣམ་གཞུག་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ལྟོག་པའི་ཆུ་ཤས་དྲག་སོ་སོར་
 བསྦྱབ་བྱུ་དོན་རྟོགས་འབྲས་བྱུ་དང་། སྦྱབ་བྱེད་འབྲས་བྱུ་ཅན་ཆད་མ་དག་ཏུ་གཞུག་གི། ཁྱོད་
 ལྟར་སྦྱབ་པ་རང་དབང་གིས་འཛོག་པ་མིན་པས། སྟོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བྲེ་བྲག་པའི་ལུགས་
 གྱི་ཆད་འབྲས་དགག་པ་ནི། དེ་ཡང་ཁོ་པས་དབང་པོ་དོན་དང་ཐད་པ་སྦྱོར་བའི་འབྲེལ་ལ། དོན་
 གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྦྱོར་བས་འདུས་པའི་འབྲེལ་པ་སོགས་ཏེ་འབྲེལ་བ་མི་འབྲ་བ་དྲག་ཏུ་
 འཛོག་ལ། ཆད་འབྲས་གཉིས་སུ་བྲེ་བའི་ཆད་མའང་དབང་དོན་ཐད་པའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་ལ་བྱེད་
 དོ། །འདི་ལྟར་ན་ནང་འགལ་ལོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་སོགས་ཏེ། དེ་ཡང་བུམ་
 འཛོན་མིག་དབང་ལྟ་བུ་བུམ་པའི་བདུག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱན་གྱིས་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་
 མཚུངས་ན་ཡང་། གཞུགས་ལྟ་བུའི་ཆོས་འགྲུལ་ཞིག་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ། བྲེ་བྲེའི་ཆོས་

འགའ་ཞིག་ནི་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བའི་ངེས་པ་དེར་ནི་མི་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་དེ་དག་
དང་དབང་དོན་སྤངས་པའི་འབྲེལ་བ་ལ་བྱུང་བར་རམ་བྱེ་བྲག་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་དང་དབང་
དོན་སྤངས་པའི་འབྲེལ་བ་ཉིད་དེ་རྟོགས་པའི་ཆད་མར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
ཆོས་གང་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཐ་དྲད་མེད་པར་གྲུབ་ཀྱང་། གཟུང་ནས་གྱང་གི་བྱུང་བར་ལས་དོན་
རྟོགས་ཐ་དྲད་ཏུ་འབྱེད་ཀྱས་པའི་གཟུང་ནས་དེ་དོན་རྟོགས་འདིའི་འཛོག་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་
པར་འཐད་ཀྱི། དབང་པོ་དང་དོན་སྤངས་པའི་འབྲེལ་བ་སོགས་དེར་མི་འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་ནས་
པ་མེད་ཀྱང་བདག་གི་ཡོན་ཏན་བག་ཆགས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་ལས་ནི་དོན་རྟོགས་སོ་
སོར་འཛོག་ཀྱས་སོ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། རྣམ་པ་དེའི་དངོས་པོ་མེད་ཀྱི་འདུས་བྱས་པ་དེ་ཡང་གཞུག་
ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཚད་བ་སྤང་བ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་གཅིག་གི་ཆ་ལ་ཆད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་
བཞག་བྱེད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱ་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར་འགྲུལ་ལོ་སྟེ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱ་
བྱེད་གཅིག་ཡིན་པར་མི་བདེན་ཏེ། རྟོག་ཆོས་ཐ་དྲད་པར་ཁུས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསལ་བར་
བཤད་ན་འདི་ལྟར། བྱ་བྱེད་དེ་གཉིས་དངོས་སྟེ་སྟེ་དོན་དམ་ཏུ་ཐ་དྲད་མེད་པར་འདོད་ཅིང་། བྱ་
བ་དང་བྱེད་པའི་ཐ་སྟོད་གང་དྲག་ཡིན་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་ཏུ་མེད་ལ། ཐ་སྟོད་ཏུ་ཡོད་པ་
དེ་ལྟར་རྣམ་པར་གནུས་པའི་ཕྱིར། འདིར་དོན་དམ་དང་ཐ་སྟོད་ནི་དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་དང་མི་ཀྱས་
པ་ཙམ་ལྟ་བུའོ། །གཙང་བྱ་ཤིང་དང་གཙང་བྱེད་སྟེ་སྟེ་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཐ་དྲད་ཏུ་འདོད་པའི་
དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འང་བྱ་བྱེད་ཀྱི་སྟོག་ཆ་གང་ཡིན་དོན་དམ་ཏུ་མེད་པས། རྣམ་རྟོག་གིས་སྟོ་
འདོགས་སྟོ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་དང་སྟེ་རེ་གཉིས་སྟོ་མ་འཇུག་པའི་བཟུང་ངོར་ཐ་
དད་ཏུ་གནས་ཀྱང་། གཙང་བྱ་གཙང་བྱེད་ཡིན་པའི་ཆ་ཐ་དད་ནི་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ཏུ་གྲུབ་
པའི་དོན་ཏེ། གཞན་ལ་འང་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བྱེ་རོལ་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
 དགག་པ་དང་། བྱེ་རོལ་རིག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིག་
 ཆེན་དུ་མཆོམས་འདི་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆད་འབྲས་བཤད་པར་གསུངས་ཤིང་།
 རྣམ་བཤད་འདིར་རང་རིག་གི་ཆད་འབྲས་བཤད་པར་གསུངས་ཏེ། ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་
 གཅིག་གོ། །དེས་ན་བྱེ་རོལ་རིག་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་།
 དགག་པ་ལྟར་སྒྲུབ་བ་དང་འགལ་བ་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་བྱེ་
 རོལ་དོན་དུ་བྱུབ་པའི་སྔོན་པོ་གཞལ་བུ། དེ་ལ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་བའི་ཤེས་པ་ཆད་མ། དེ་རིག་པ་
 འབྲས་བུ་སྟེ། བྱེ་རོལ་གྱི་བྱེད་པར་དོར་ན་སྔ་མ་དེ་ཙམ་ཞིག་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་ཁས་ལེན་
 པས། དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྣམ་བཤད་ལས། འདི་དག་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་རིག་པའི་ཆ་འགོག་པ་
 ཡིན་གྱི། ཆད་འབྲས་དང་པོ་རིམ་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །བྱེ་དོན་འགོག་ཚུལ་ནི། མདོ་
 སྡེ་པ་བྱོད་ཀྱིས་འབྲས་བུར་འདོད་པའི་དོན་རིག་དེ་གྲང་ཡིན་ཞེས་ངེས་པས། སྔ་སེར་སོགས་
 སོ་སོར་རིག་པའི་མདོན་སྐྱུམ་གྲང་ཡིན་པ་འདི་ཉིད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་མཆན་གྲང་གིས་དོན་
 རིག་ཡིན་ངེས་པས། རྒྱ་དེ་བྱེ་རོལ་གྱི་དོན་དང་འདྲ་བ་ལས་དོན་དེ་རིག་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ་
 ཞེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་རྗེས་འགོ་འབྲུལ་པར་འབྱུང་ཏེ། རྒྱ་བ་གཉིས་འཛིན་གྱི་རྒྱོས་རྒྱ་གཅིག་
 རྒྱ་གཉིས་དང་འདྲ་བར་སྒྲུབ་ཡང་རྒྱ་གཉིས་མ་རྟོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོན་ཏེ་བྱེ་
 དོན་སྒྲུབ་བས་བྱེ་དོན་མ་རིག་ན་བྱེ་དོན་འདི་རང་རྒྱོས་དངོས་སུ་སྤྱོད་པ་དེ་རྒྱ་མཆན་གྲང་ལས་
 ཤེས་ཤིང་། དོན་སྤྱོད་འདི་ནི་མི་ལམ་དང་འདྲ་བས་དེ་ཉིད་ཡིན་མིན་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་ཡིན་གྱི་
 ཁོ་བོས་བདེན་པར་ཁས་སྐྱངས་ནས་མིན་པས། ཁོ་བོ་ཅག་ལ་ངེ་བར་འོས་པ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་
 སྐགས་རྗེས་ཀྱིས་མིག་བསྐྱད་བར་སྒྲུབ་པའི་རྟ་སྐྱང་སོགས་ཀྱི་འགོ་འོང་མིག་བསྐྱད་པ་གཞན་
 ལ་འཕྲིར་འོས་ཀྱི་མ་བསྐྱད་པ་ལ་ངེར་མི་འོས་པ་བཞིན་ནོ། །འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱང་མི་འཐད་དོ་ཞེས་

སྟོན་པ་ནི། རོན་སྒྲིབ་གི་ཤེས་པ་རོན་དང་འབྲས། རོན་སྒྲིབ་པ་དང་འབྲས། རགས་པ་དང་འབྲས།
དང་པོ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྒྱལ་ཕྱན་དེ་དྲག་དབང་པོའི་མངོན་སྲུང་ལ་རང་འབྲས་རྣམས་
པ་གཏོད་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ན། དབང་མངོན་ལ་ནི་རགས་པ་ཁོ་ནར་སྒྲིབ་བས་རྒྱ་མཚན་
གྲང་གིས་ན་རྒྱལ་ཕྱན་སྒྲིབ་པ་དེས་རྒྱལ་ཕྱན་རྒྱས་པར་སྒྲིབ་པ་དེ་འབྲས་བྱེད་མི་རྒྱས་སོ། །ཕྱི་
མ་ལྟར་ན་ཁྱོད་འདོད་པའི་རགས་པ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པས་དེ་དང་འབྲས་པ་ག་ལ་སྲིད། དེའི་
ཕྱིར་རོན་སྒྲིབ་དེ་ནི་ཕྱི་རོན་དངོས་ལས་སྦྱེས་པ་མིན་ཞིང་། དེ་དང་འབྲས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་
དེ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་པོ་དང་འབྲས་པ་ཡིན་ཡང་སྟེ་ཡིན་དུ་ཆུག་ཡང་། ཁྲབ་པ་འཁྲལ་པ་ཅན་ཡིན་
པས། རོན་དེ་སྤྱིར་བཏུ་འོ་པོ་ཉིད་སྦྱབ་པར་བྱེད་པ་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དང་འབྲས་པ་དྲུང་དེ་
ལས་བྱུང་བ་གཉིས་ཆོགས་གྲུལ་ཏེ་རོན་དེ་སྤྱིར་བཏུ་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་མ་ཐག་སྟེན་
དང་གཟུང་རོན་འབྲས་པ་མཚན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གི་མཚན་པ་
པ་དེ་མ་ཐག་སྟེན་དེ་སྤྱིར་བར་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལས་སྦྱེས་ཤིང་དེ་དང་འབྲས་པའི་ཕྱིར། གལ་
ཏེ་ཁོ་བོས་གཟུགས་འདི་མཐོང་ངོ་། །སྦྱ་འདི་ཐོས་སོ་ཞེས་བྱ་བར་གཟུགས་སྦྱ་གྲང་ལས་སྦྱོ་ནི་
ངས་པར་འབྲེན་རྒྱས་པ་དེ་སྦྱོ་དེས་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་རོན་སྤྱིར་བཏུ་ཡིན་པས། མདོར་ན་དེ་དང་
འབྲས་པ། དེ་ལས་སྦྱེས་པ། དེ་ལ་ངས་པ་འབྲེན་རྒྱས་ཏེ་གསུམ་ཆོགས་པ་དེ་ཕྱི་རོལ་རིག་པའི་
རོན་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་སྦྱ་མ་དེ་ཕྱི་རོལ་དུ་གྱུར་པའི་རོན་རིག་དེའི་སྦྱབ་བྱེད་
དམ་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པར་འདོད་པའང་མི་འཐད་དེ། སྦྱ་སྒྲིབ་པ་དྲུང་གཟུགས་མཐོང་བའི་མངོན་
སྲུང་དེ་དྲག་གི་ཉི་བའི་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་དེ་ཉིད་ཕྱི་རོན་ཡིན་མིན་དབྱེད་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་དེ་དྲག་གི་འབྲེལ་པ་ཆད་མས་ངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་སྦྱ་བ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཆོགས་པའི་ངས་ཤེས་དེ་ཕྱི་རོན་རིག་པ་ཡིན་
པར་ཆད་མས་ཆོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཤིག་ཆེན་ལས་གཞན་དུ་བཤད་ཡང་།

ཆེག་རིས་རྫོགས་པར་བཞོན་ན་མངས་པར་འགྱུར་བས་མ་གྲིས་ལ། རོན་གྱི་སྤྱིང་པོ་གཞན་ཆེ་
བ་ནི། མདོ་སྡེ་བས་དབང་མངོན་གྱིས་ཕྱི་རོན་རིག་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་དེ་ལས་སྦྱིས་ཤིང་། དེ་དང་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོན་པའི་བསམ་དོན་ནི། དབང་ཤེས་གཞུགས་ལས་སྦྱིས་ན་གཞུགས་དང་
རྫས་གཞན་ཡིན་དགོས་པས། དེ་ཉིད་གྱིས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པོ་སྦྱུང་བ་དང་། འདྲ་བའི་གོ་
དོན་ཡང་གཞུགས་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་བུ་གཞུགས་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་འཆར་བའི་ཆ་ནས་ཡིན་
གྱི། གཞུགས་ལས་སྦྱིས་པར་འདྲ་བ་དང་། གཞུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པར་འདྲ་བ་སོགས་གྱི་སྒྲོ་ནས་
གཏན་མིན་པས། མང་པོ་ཞིག་གིས་དེ་མི་བྱེད་ནས་སྤྲོས་སྤྲུལ་བྱས་འདུག་གསུང་།

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྦྱང་བ་དང་འགལ་བ་སྦྱང་བ་ལ་གསུམ། གཞུང་འཛིན་རྫས་
ཐ་དད་དགག་པ་དང་། དེར་སྦྱང་འབྲུལ་ཤེས་སུ་བསྦྱན་པ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བྱར་གྲུབ་
པའོ། །དང་པོ་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་སྦྱོས་པའི་གཞུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་དགག་པ་དང་། ཉིས་པ་
དེ་ནི་ཤེས་པའི་གཞུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ལ་ཡང་མཚུངས་པ་དང་། དེ་ལ་འགལ་བ་སྦྱང་བ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ནི། སྔ་འཛིན་མངོན་སུམ་དེའི་སྔོང་བྱ་སྔོན་པོ་དེ་སྔ་འཛིན་དང་རྫས་གཞན་མེད་
པར་དེའི་བདག་ཉིད་དེ། སྔ་འཛིན་དེ་ཡང་རང་ལས་རྫས་གཞན་པའི་སྔོན་པོ་འགྲུལ་ཞིག་གི་སྔོང་
བྱེད་མིན་ཏེ། སྔོང་བྱའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔ་འཛིན་མངོན་སུམ་གྱིས་སོ་སོར་
རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མིན་ཏེ། མངོན་སུམ་དེ་ཡི་སྔོང་བྱ་དེ་ནི་སྔོང་བྱེད་གྱི་
བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སྔ་འཛིན་ལ་ཉམས་སུ་སྔོང་བྱ་རང་ལ་རྫས་གཞན་པ་མེད་ལ།
སྔོང་བྱ་དེ་ལ་འདྲ་རང་སྔོང་བ་པོ་རང་ལས་རྫས་གཞན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེར་
ཡང་ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་བརྟན་པ་དང་མཚུངས་པའི་ཉིས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞན་དུ་ན་གསལ་བྱེད་སྔ་འཛིན་གྱིས་སྔོན་པོ་གཞན་གསལ་དགོས་ན། དེ་ནི་རྟེན་ཉིད་གྱིས་

རང་ཉིད་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཙམ་ལ་
དགོངས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་ཞེས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི།
སྤྱོད་པོ་སྤྱང་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པས། འདིག་ཉེན་གྱི་གསལ་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱོད་
འདིན་དེ་ཡི་རང་མདངས་ཕྱིར་ཤར་བའི་དངོས་པོ་དེ་སྤྱོད་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་འདིན་གྱི་རྒྱུ་
བཞེན་ཉམས་སྤྱོད་བཟང་དེ་ཡིན་ལ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་གི་ངོ་བོ་སྤྱང་བར་གྱུར་གྱུར། སྤྱོད་སོགས་
སྤྱང་བར་སྤྱང་ཞིང་གསལ་བ་དང་འགལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩིས་ལྡན་གསལ་བྱེད་དེའི་བདུག་
ཉིད་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་གསལ་བྱེད་དེས་ཡུལ་རབ་དུ་གསལ་བ་ན་རང་གི་ངོ་བོ་གསལ་བྱེད་དུ་
འདོད་རིགས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲོ་ཡང་གཞན་རིག་པ་ཙན་དུ་འདོད་པ་ན་བདུག་རིག་པ་ཙན་དུ་འདོད་
པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རང་ཉིད་རིག་པའི་ངོ་བོར་མེད་པར་གཞན་རིག་པའི་གནས་མེད་པའི་
ཕྱིར། འདི་ལ་དྲོགས་པའི་གནས་ནི། གང་གསལ་བྱེད་ཡིན་ན་དེས་རང་ཉིད་གསལ་བཞོས་
སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་སྤྱོད་མེས་ཀྱང་རང་ཉིད་གསལ་བཞོས་པ་སོགས་ཏེ། ཉ་ཅང་ཐལ་
ལ། མི་དགོས་ན་རིག་བྱེད་ལའང་རང་ཉིད་རིག་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས། སྤྱོད་ལ་ཡུལ་རིག་
པ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཆ་དང་རང་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་པའི་ལྷོག་ཆ་གཉིས་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
རང་རིག་ཡོད་པར་སྒྱབ་ཚུལ་རྩིས་ཡིན་སྟེ། ཞིན་དུ་དབྱེད་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །མདོར་
ན་སྤྱོད་འདིན་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། རང་གིས་རང་རིག་པ་ཡིན་ཟེར་བ་གཉིས་
གོ་དོན་ཞིན་དུ་མི་འདྲ་མོད། འོན་ཏེ་གཞུང་འདིར་ཡང་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་ལྟ་བུར་བསྒྲུབ་
བས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །དུས་ལ་འཇུག་སྟེ། སྤྱོད་དེའི་རིག་བྱེད་སྤྱོད་ལས་
དོན་གཞན་དུ་གྲུབ་ན། རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་གངས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོར་བྱེད་ཆོར་བྱེད་འཐུང་
པར་དགྲའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྩིས་ཐ་དད་ལ་རིག་བྱེད་རིག་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་གཞན་དགལ་

བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེར་སྒྲུབ་འབྲུལ་གཤམ་སུ་བསྟན་པ་ནི། འོན་དམ་པར་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་
ནམ་པ་མེད་ཀྱང་། རབ་རིབ་ཅན་ལ་སྒྲུབ་བའི་སྐྱབ་བཤད་སོགས་རང་འཛིན་གཤམ་པའི་ངོ་ལ་
སྟོས་ཏེ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཇུས་ཐ་དྲུག་སྒྲུབ་པ་བཞིན་གྲུབ་ཆེ་གཟུང་འཛིན་ཇུས་ཐ་དྲུག་ནམ་
པར་བྱེ་བའི་སྟེ་མཛོན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་ནམ་པར་
བསྐྱེད་པ་ཅན་གྱི་རི་ལྟར་སྟོ་འབྲུལ་བས་སྐྱབ་བཤད་མཐོང་བར་གྱུར་བ་དེ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་འདི་
དག་ནམ་གཞུག་བྱས་པ་དེ་ཆེ་གཟུང་བ་དྲུག་འཛིན་པ་ཡི་མཚན་ཉིད་ལ་ནི་འཐད་པ་བཅུག་ནས་
བཅདྲུ་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། བརྒྱན་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་འབྲས་བྱར་གྲུབ་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་གཞུན་རིག་མེད་པའི་
ཕྱིར་རྒྱ་གི་བདག་ཉིད་རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་འདོད་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་དོན་རིག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་དགོད་པ་ལ་གསུམ། ཕྱི་རོལ་
རིགས་པས་མི་འཐད་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་གཞོད་པའི་རྟགས་དགོད་པ་དང་། དེས་གྲུབ་པའི་
དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། གྲུལ་ཏེ་དོན་སྒྲུབ་གི་གཤམ་པས་ཕྱི་རོལ་ཕྱི་དོན་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྟོང་
བར་གྱུར་ན་དེ་ལ་ཉེས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཚད་མའི་གཟུང་དོན་ཡིན་ན་དགག་མི་
བྱས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་སྟོང་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོན་ཅི་བཟོད་
པར་འགྱུར་བར་འདོད་ཅེས་བྲིས་པས། གྲུལ་ཏེ་དོན་སྒྲུབ་གི་སྟོ་ནི་དོན་དེའི་ནམ་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཟོད་པར་འདོད་ཅེ་ན། ནམ་པ་ཇེས་སུ་ཞུགས་པ་ཅན་གྱི་དབང་མཛོན་དེ་ཡོད་མོད་ཀྱང་།
དེ་ནི་ཕྱི་འཕྲུ་ཕྱི་རོལ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་པ་ལས་ཡིན་ནས། རྒྱེན་གཞུན་ལས་ཡིན་ཞེས་ཚུལ་
འདི་ནི་དབྱེད་པར་རིགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་དབྱེད་པ་ནའང་ཕྱི་རོལ་མི་འགྲུབ་པས། ཁྱིད་ཀྱི་
ངལ་བ་དོན་མེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྤྱི་རོལ་དོན་ལ་གཞོད་པའི་རྟགས་འགོད་པ་ནི། གང་སྟེ་འཛིན་ཤེས་པ་མཐོང་
བའི་བྱད་པར་དྲང་བྲལ་བ་ན་དེ་སྟོན་པོར་མི་འཛིན་ལ། ཤེས་པ་དེ་འཛིན་པ་ན་སྟོན་པོ་ཡང་
འཛིན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་སྟོན་པོར་སྟང་བ་ཉིད་གང་སྟོན་པོར་མཐོང་བའི་བདག་ཉིད་ཡིན་གྱི། སྤྱི་
རོལ་ཡན་གྲར་གཞུང་དོན་དུ་ཡོད་ནས་མཐོང་བ་མིན་ནོ། །སྤྱི་རོལ་མེད་ན་དོན་སྟང་གི་ཤེས་པ་
རེས་འགར་སྐྱེ་བ་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མེས་ཅན་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་ཤེས་པ་སྟེ་
མ་འགྲའ་ཞིག་ནི་སྤྱི་མ་འགྲའ་ཞིག་གི་བྱ་ཆ་གས་དུ་བ་ཏུ་སྟང་པར་བྱེད་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་
དོན་སྟང་གི་སྟོ་ནི་རེས་འགར་སྐྱེ་བ་རྣམ་པར་རེས་གྱི། སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་ལ་སྟོས་པ་ཡོད་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། སྤྱི་དོན་མེད་པ་དེ་སྤྱིར་ཤེས་པ་གཅིག་ལ་གཞུང་
འཛིན་གྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་སྟེ། གྲུང་གི་སྤྱིར་ན་དེ་ལྟར་ཉོག་མེད་གྱིས་སྤྱིར་བ་དྲང་། ཉོག་
པས་བརྟ་བས་ཏེ་བཞུགས་པ་དེའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་ཡི་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་
གཞལ་བྱ་དང་ཆོད་མ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་བ་རང་རིག་ཉིད་ནི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས། སྤྱི་དོན་ཁེགས་པ་
ཉིད་གྱིས་ཆོད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་ཀྱང་ལེགས་པར་གྲུབ་པོ། །འོན་ཏེ་སྐབས་འདིར་གཞལ་བྱ་
ལ་ཆོད་མའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བ་ཞེས་བྱུང་པར་སྦྱར་དགོས་སོ། །གྲུང་ཆེ་ཡུལ་ཅན་རྣམ་རིག་
གི་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་གང་ཡིན་པ་རྣམ་རིག་ལས་རྣམས་གཞུན་མིན་ཏེ། ཅིའི་སྤྱིར་ན་ཡུལ་འདོད་པ་འཇམ་
མི་འདོད་པར་སྦྱང་བ་གང་དག་སྤྱི་རོལ་ཡུལ་ངོས་ནས་འདོད་མི་འདོད་དེའི་དངོས་པོར་མ་གྲུབ་
པ་དེ་ནི་ནང་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་སྤྱིར་བར་སྦྱང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་དུ་
འདོད་མི་འདོད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གང་སྤྱིར་བ་ཡིན་ནོ། །གྲུང་ཆེ་ནང་གི་ཤེས་པའི་རྣམས་ཆ་
སྤྱིར་སྤྱིར་བའི་དོན་དུ་ནི་གཞུག་པའི་སྤྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཆེ་ཤེས་
པས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཉམས་སུ་སྤྱིར་བ་གྲུང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ལ་སློ་འཁྲུལ་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་དོན་

དུ་ཆུ་པར་ངེས་ཤིང་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྔ་འཛིན་འདི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་
སྔོན་པོ་འདོད་པའི་ཆུ་པར་དང་མི་འདོད་པའི་ཆུ་པར་གཞན་དུ་སྦྱང་བར་གྱུར་ན། ཤེས་པ་རང་
གི་རྣམས་ཆ་འདོད་པའི་ལུས་མི་འདོད་པར་སྤང་བ་དེས་ཀྱང་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་
ལས་དོན་རིག་པ་ནི་འབྲས་བུར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཆུ་གཞན་གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཚད་འབྲས་ཀྱི་ཆུ་གཞན་
དང་། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱང་ཆུ་གཞན་དེ་ཉིད་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་བུ་
བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། གཞལ་བྱ་ལ་དབྱད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ནི་གཟུང་དོན་དུ་ཡོད་ན་ཡང་སྟེ་ཡོད་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཇི་ལྟར་འདོད་མི་འདོད་སོ་སོར་ཉམས་སྟེ་
སྦྱང་ཉིད་དེ་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་གང་ཡིན་རུང་གི་དོ་བོས་སམ་ཕྱི་རོལ་དངོས་དབང་གིས་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གཞི་གཅིག་ཉིད་འདོད་མི་འདོད་དུ་མའི་བདག་ཉིད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲོན་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁྱས་སྤངས་པ་ལ་སྒྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན་ཡང་། མེད་པ་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་གང་
ཐག་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ལ་དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་དུ་བལྟས་པའི་ཆེ་ཡིད་དུ་འོང་མི་
འོང་གཉིས་སོ་དྲག་སོ་སོར་ཐ་དྲད་པར་ནི་སྦྱང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་
ཕྱི་རོལ་དངོས་དབང་གིས་ཡིན་པས། དབྱ་གཉེན་གཉིས་ཀ་ལ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་གཉིས་ཀའི་
ཆུ་པར་འཆར་འོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་སྟེ། མ་མཐོང་བ་སྒྲོག་དུ་གྱུར་པའི་ལས་དབང་གིས་
བསྐྱེབས་པའི་ཕྱིར་གང་རུང་རེ་ལས་གཉིས་ཀར་སྤང་བ་མིན་ཞེ་ན། འོན་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་དབང་
གིས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་ཆོག་པ་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆོག་པ་པས་དབང་གིས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ལས་
དབང་གིས་ཡིད་འོང་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་བདག་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་པ་རིགས་སུ་ཆུག་ཀྱང་། མ་
མཐོང་བ་ཡིད་མི་འོང་ལྟ་བུ་དེ་ཅི་ལྟར་ན་ལས་དབང་གིས་དོན་མཐོང་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་

ཏེ། མི་འགྱུར་བར་ཐལ། གཞི་གཅིག་ལ་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བར་བྱེད་ན་ཅིག་ཤོས་སུ་མཐོང་བར་
བྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། གྲལ་ཏེ་འདོད་དུང་མི་འདོད་པར་སྒྲུང་བ་རྟོག་པ་ལ་ཡིན་གྱི། འོན་མེད་
དབང་ཤེས་ལ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་དེ་ལ་འང་ངེས་པ་མེད་དེ། སྒྲུང་ཡིད་འོང་དུ་མཐོང་བ་
གང་ཕྱིས་འཆེ་ལྟས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་ཟེན་པ་ན་ཡིད་འོང་རྒྱུ་ཆགས་སུ་མཆོམས་
སྒྱུར་བ་མེད་པར་སེམས་སྒྲིག་སྟེ་འགོ་བ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་མཆོན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་
མདོ་སྡེ་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་འདོད་པའི་སྔོན་སོ་གཞུལ་བྱུར་བྱས་པ་ལ་འང་རུང་གི་བདག་ཉིད་དུ་
གྱུར་པའི་སྔོན་སོ་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བ་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རིགས་ཏེ། གྲུང་གི་ཕྱིར་ན་རི་ལྟར་སྔོན་
སོ་འདི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རུང་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་དེ་ལྟར་དོན་སྔོན་སོ་ནི་འདོད་མི་འདོད་ཀྱི་རྣམ་
པར་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། འཛིན་རྣམ་ཆད་མར་ཐལ་བ་སྤང་བ་
དང་། ཆད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་སྤང་བ་དང་། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་
པའོ། །དང་སོ་ནི། རང་རིག་འབྲས་བུ་ཡིན་ན། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཉིད་ཆད་མར་འགྱུར་རོ་ཞེ་
ན། གང་ཆེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་བྱས་པ་དེ་ཆེ་དོན་སྤང་སྟེ་གཟུང་རྣམ་འདི་ཉིད་ནི་ཆད་མ་ཡིན་
ལ། འཛིན་རྣམ་ཡོད་དུ་ཟེན་གྱུར་ནི་འཛིན་བྱུང་གཉིས་སྤང་རུབ་པའི་ཚུལ་དུ་སྤང་གི་དོན་གཞུན་
དུ་སྤང་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་གཟུང་རྣམ་གང་དེ་
ཕྱི་རོལ་ལ་བསྟོས་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ལམ་གྱི་སྔོ་འཛིན་སྔོན་སོ་ལ་སྟོས་པ་མིན་པ་
བཞིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུང་རྣམ་ཆད་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་རང་རིག་འབྲས་བུར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་
མིན་གྱི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་སོ་རིག་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། གྲུང་གི་ཕྱིར་རི་ལྟར་
དོན་ཏེ་ཡུལ་སྔོན་སོ་ཤེས་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཁོ་ན་སྔོ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་འདོད་
མི་འདོད་དུ་སྤང་ཞིང་གནས་པ་དེ་ལྟ་བུར་སྔོན་སོ་འདི་ནི་འདོད་མི་འདོད་དེ་ལྟར་གནས་སོ་ཞེས་

ངེས་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་
 རོན་སྔོན་པོ་རིག་པའི་གཟུང་ཆམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོན་སྒྲུང་མི་སྒྲུང་གི་ཆམ་དབྱེ་རི་ལྟར་
 ཞེན། འདི་ལྟར་སྔོ་འཛིན་མཛོན་སུམ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་བདག་ཉིད་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་སྔོ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ལ་ནི་གཞུས་
 པ་དོན་སྔོན་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་གཟུང་ཆམ་ཡིན་ལ། སྒྲུབ་བྱེད་དེའི་ཆམ་པར་གཞག་པར་བྱ་བ་རང་
 གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། གྲང་གི་ཕྱིར་ན་རི་ལྟར་རོན་སྔོན་པོ་དེ་
 ནི་སྔོ་འདོགས་གཙོད་རུས་གྱི་སྒྲོ་ལ་སྒྲུང་ཞིང་གཞུས་པ་དེ་ལྟར་དེ་རུབ་དུ་གསུལ་ཞིང་རྟོགས་
 པར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆད་འབྲས་ཡུལ་སོ་སོར་ཐལ་བ་སྒྲུང་བ་ནི། རེས་གྱི་རྟོག་པས་ཕྱི་རོལ་དོན་
 དུ་འཛོག་པའི་སྔོན་པོ་དེ་སྔར་གྱི་སྔོ་འཛིན་མཛོན་སུམ་དེའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རུང་གི་
 བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་། འཛིག་རྟེན་ན་ཕྱི་རོལ་གྱི་རོན་དུ་གྱུར་པའི་
 སྔོན་པོ་རིག་པར་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆད་འབྲས་གཉིས་པོ་ཡུལ་གྱ་དྲད་པ་འང་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པའི་དོན་བཤད་པ་ནི། སྔོན་པོ་རུང་གི་རོ་སོ་སྔོ་
 འཛིན་ལས་གཞན་དུ་ཡོད་མེད་རིགས་པས་དཔྱོད་པ་ན། རུང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྔོན་པོ་
 རིག་པ་འབྲས་བྱ་ཡིན་པར་བཤད་དེ། རོན་རིག་དུ་འདོད་པའི་སྔོ་འཛིན་མཛོན་སུམ་དེའི་བདག་
 ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྔོ་འཛིན་དབང་པོའི་མཛོན་སུམ་དེ་སྔོན་པོ་དེ་དྲང་འབྲེལ་བཤམ། གཞུན་
 དང་འབྲེལ་བྱེད་ཉེ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་གང་ལ་སྔོན་པོའི་ཆམ་པ་དེ་ལྟར་སྒྲུང་བ་ཡི་རྒྱ་ནི་གཟུང་
 བའི་དོན་ཡང་ཡིན་པས་ན། སྒྲོ་ལ་ཤར་བའི་དོན་གྱི་ཆམ་པ་ནི་གཞུལ་བྱེད་བདག་ཉིད་དུ་འང་
 འདོད་དེ། དེ་དང་རོ་སོ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་ལྟར་སྒྲུབ་ཤིང་སྒྲུང་བའི་ཤེས་པའི་ཆམ་
 པ་འགྲུལ་ཞིག་ལྟར། སྔོ་འཛིན་ནི་ཕྱི་དོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པར་དེར་སྒྲུང་བ་ཅན་ཡིན་ན། དེ་རི་

ལྷ་ན་ཕུལ་པས་དོན་འཛིན་གྱིང་ཡིན་ཏེ་མི་འབྲང་དོ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། དེ་འབྲངས་ཀྱང་མི་ཤེས་
མོ་སྟེ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་ནི་ནམ་རིག་པས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་སྒྲང་བ་ཙམ་ཁས་ལེན་གྱང་།
དེར་སྒྲང་བ་སྒྲུབ་ཏུ་གྱུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་མོད། རྩུགས་སྐས་དེ་མི་ཕྱིང་ནས་ཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་འོག་གི་དོན་མེད་ཀྱང་ནམ་གཞག་དེ་ཉིད་བྱལ་བ་ལ་གསུམ། ཚད་འབྲས་
 གི་ནམ་གཞག་རི་ལྷར་སྒྲང་བ་ཡིན་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་ཐ་དད་པའི་ཆ་བདེན་པར་
 བྱལ་བ་དགག་པ། ནམ་རིག་པའི་ཚད་འབྲས་འཐད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྔོ་འཛིན་གི་
 མོ་རང་གི་བདུག་ཉིད་ལ་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་ནམ་པར་དབྱེད་མེད་ཀྱང་།
 མཐོང་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་གོམས་པ་ནམས་གིས་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། སྔོང་བ་དུག་
 རྣམས་ཐ་དད་པ་དང་ལྷན་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དབང་པོ་སྟགས་སོགས་
 གིས་བསྟན་པ་ནམས་ལ་འཛིན་དུམ་སོགས་རྟ་སྒྲང་ལྟ་བུ་དེ་ཡི་གཟུགས་དྲང་བྲལ་བ་ཡང་ནམ་
 པ་གཞན་རྟ་སྒྲང་དུ་སྒྲང་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དུག་མ་བསྟན་པའི་མིག་ཅན་གིས་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་མིག་བསྟན་པའི་སྒྲང་བ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་མ་བསྟན་པའི་མིག་ལ་མི་
 སྒྲང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་དཔེར་ན་ཐུག་རིང་པོའི་སྟུང་མ་གི་ཐང་ནུ་གཟུགས་
 རྒྱུད་དུ་ཡང་ཆེན་པོར་སྒྲང་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་བ་དང་། འཛིན་པ་དང་། རང་རིག་པ་དུག་རྣམས་ཐ་
 དད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ཡང་། དེ་གསུམ་དང་ནམ་གངས་སུ་གྱུར་པའི་གཞུལ་བུ་དྲང་། འདྲལ་བྱེད་
 དང་། འབྲས་བུར་གནུས་པ་འདི་གསུམ་འབྲལ་རྒྱུའི་དབང་གིས་མོ་ལ་རྣམས་ཐ་དད་དུ་རི་ལྷར་
 རིས་སུ་སྒྲང་བ་བཞིན་ཡོད་པར་བྱས་སོ། །གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གཤེས་ལུགས་གཅིག་ཏུ་
 འགྲོ་བ་ཞིག་རྟོགས་ན་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས་གི་ལྟ་བ་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་མཁས་པའི་གསུང་
 རྒྱུན་ལ་ཡོད་དོ། །

གཉེས་པ་གཞུང་འཛིན་རིག་གསུམ་མ་དད་པའི་ཆ་བདེན་པར་བྱུང་པ་དགག་པ་ལ་

གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། ཚྱེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤང་བ་མི་བདེན་པ་དེ་ལྟ་མིན་
 ནུ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྤང་བ་ཅན་དངོས་པོ་གཅིག་ལ་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དེ་རི་
 ལྟར་བདེན་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་གཞིའི་དངོས་པོ་གཅིག་པ་ཉིད་དེ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རི་ལྟར་ཉམས་ན། གཞན་གཅིག་ལ་གཞན་ཉིད་སྤྲོ་ཆོགས་སུ་བདེན་པ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །གཅིག་མིན་པའི་འཐད་པ་ནི། གློ་མ་འཁྲུལ་པས་གཅིག་གི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྣམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་པ་དེ་དག་བདེན་པའི་གཅིག་མིན་ནོ། །འདི་ལ་ཁྲུབ་འབྲེལ་མ་གྲུབ་
 པ་མིན་ཏེ། གང་ཡང་གློ་ངོས་ནས་དངོས་པོ་ཐ་དྲད་མེད་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན། རོན་ལ་རྟོག་པས་
 ཐ་དྲད་མེད་པར་ངས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། རོན་ནི། གློར་ཐ་དད་དུ་སྤང་བ་ཡུལ་ཐ་དད་
 དུ་འཛིག་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་གཟུང་འཛིན་རིག་གསུམ་གྱི་ཐ་
 དད་པའི་དངོས་པོ་མི་བདེན་ཞེ་ན། རྣམ་པར་དབྱེད་པའི་ཆེ་ན་དེ་ཉིད་དུ་ན་དེ་གསུམ་གྱི་དངོས་
 པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གྲང་གི་ཕྱིར་ན་གསུམ་པོ་ཐ་དད་པའི་ཆ་དེ་དུག་ལ་བདེན་པའི་གཅིག་
 དུང་དུ་མའི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཚྱེད་པ་སྤང་བ་ནི། གང་དག་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་དེའི་བདུག་
 ཉིད་མིན་པ་ལ་དེའི་བདུག་ཉིད་དུ་ཞེན་པས་འཛིག་རྟེན་པ་དུག་གི་འཁྲུལ་པ་སྦྱེ་ལ། གཟུང་འཛིན་
 རྣམ་ཐ་དད་པ་འདི་ལ་ཆོས་མཐུན་པ་དེ་མེད་དེ། དེར་སྦྱོད་པའི་འགྲོ་བ་འདི་ལ་གཟུང་འཛིན་རྣམ་
 ཐ་དད་པ་དེའི་བདུག་ཉིད་གཅིག་ཀྱང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གཟུང་འཛིན་རྣམ་ཐ་
 དད་དུ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱ་མེད་ངོ་ཞེ་ན། ལྷང་གི་བདག་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་
 གཟུང་འཛིན་རྣམ་གཞན་དུ་སྤང་བ་གྲང་དེ་ནི་རྒྱ་ཉེས་པ་བདག་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་
 བས། རྒྱུ་བཞིན་གྱིས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་སྤང་བ་ཅན་འདིའང་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རང་ཆས་སུ་
 ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དམིགས་བསལ་ཅན་ཉིད་ལ་

སྟོན་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་རྩལ་རིག་ཅན་ལ་སོགས་པར་ཆོས་མཐུན་པ་སོགས་ལ་སྟོན་པ་མེད་
པར་སྒྲིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྣམ་རིག་པའི་ཆད་འབྲས་འབྲད་པར་བསྟན་པ་ནི། རང་རིག་གི་འབྲས་ཉོག་
དེ་ལ་རང་གི་མྱོང་བྱར་གྱུར་པའི་གཟུང་རྣམ་གྱི་སྒྲོ་ནི་ཡོངས་སུ་གཅོད་པ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
འདོད་པ་དེ་མྱོང་བྱ་དེ་ཡི་བདུག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་རིག་པ་ལ་བདུག་རིག་གམ་རིང་རིག་
ཅས་བྱ་ལ། དེའི་ཕྱིར་འཛིན་རྣམ་དེ་ཉིད་རང་རིག་དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་
འདོད་ཆགས་སོགས་གཞལ་བྱར་བྱས་ནས་དེ་མྱོང་བའི་འཛིན་རྣམ་ཆད་མ་དེ་རིག་པའི་རང་
རིག་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རྩལ་གི་བདུག་ཉིད་ཡུལ་དུ་གཞུག་པ་ན།
གཞུག་བྱ་ཡང་ཤེས་པ། འཇལ་བྱེད་ཀྱང་ཤེས་པ། འབྲས་བྱར་གནུས་པ་རང་རིག་ཀྱང་ཤེས་
པ་ཡིན་པས། ལྟོག་པ་ཐ་དང་དུ་བྱེ་བ་ཅུ་ལས་དེ་འབྲའི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གཤེས་
ལུགས་གཅིག་ཡིན་ལ། ཚུལ་འདི་ནི་ཆད་འབྲས་གཞལ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱན་ལ་སྦྱར་ཏེ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་སྟོན་པོ་སོགས་ལ་མི་རུང་བ་མིན་ཏེ། སྟོན་པོ་གཞལ་བྱར་བྱས་པའི་ཆེ་
ཡང་སྐབས་འདིར་གསུམ་ཆར་མྱོང་བ་གསལ་རིག་ཅན་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། འདི་ནི་
ཀྱན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། ཞེས་པ་ལ་ཤེས་པ་ཀྱན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། ཞེས་དང་། རྣམ་རིག་སོགས་
ལུགས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྒྲུབ་ཡང་། གཉིད་ཆོད་པའི་
ཕྱིར་ཁོ་བོས་ནི་སྦྱར་ལྟར་བྱས་སོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དེ་ལ་འདྲ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་བདུག་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཁ་ཕྱིར་བལྟའི་ཤེས་པ་དེ་དུག་རྩལ་གི་བདུག་ཉིད་འཛིན་རྣམ་གྱིས་མྱོང་བར་
རུང་ལ། དེ་ལྟར་ཤེས་པ་རང་གི་བདུག་ཉིད་མྱོང་བར་བྱེད་རུང་ཉིད་དེ་ཆད་མ། ཤེས་པ་རང་གི་
བདུག་ཉིད་གཞལ་བྱ། འཛིན་རྣམ་མྱོང་བའི་ཤེས་པ་རྩལ་རིག་སྟེ། འབྲས་བྱུང་ཡིན་ནོ། །ཤེས་
པ་རང་གི་བདུག་ཉིད་གཞལ་བྱར་བྱས་པ་ལ་འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཞེས་དང་། ནང་དུ་ཤེས་པ་

ཡོངས་སུ་གཙོ་བོ་བྱེད་ཅིང་ཅེས་དང་། ཤེས་པ་དེ་སྤྱིར་བཏང་བྱེད་ཅིང་ཅེས་བྱ་བ་དང་།
དེ་བཞིན་ཚད་མ་དྲུང་དྲུང་རིག་ཅེས་པ་དེ་རྣམས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་དུ་རབ་
ཏུ་བཤུད་དོ། །སློབ་དཔོན་སྟོགས་སྒྲུང་གིས་རང་རིག་ཚད་མར་བཤུད་བ་དང་། འདིར་རང་རིག་
འབྲས་བུར་བཤུད་བ་གཉིས་འགལ་བར་མི་བསམ་སྟེ། རིག་ཅེས་པ་ལ་འདིས་རིག་ཅེས་བྱེད་པ་
ལ་སྦྱར་བ་དང་། འདི་རིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སྦྱར་བའི་བྱེད་པར་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་བྱིང་།

གཉིས་པ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་དག་འཐད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། རྫོ་ཚུལ་
གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་དང་། རང་རིག་སྐྱབ་པའི་རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་ཤེས་དེ་ཡི་
ཤེས་པ་ཡིས། །ཞེས་པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པ་དང་། རུས་བྱིས་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་
པའི་རིགས་པས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དོན་ཁས་སྒྲངས་ནས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཁས་
མ་སྒྲངས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོགས་
སྒྲུང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པའི་རིགས་པ་དང་། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀོད་པའི་
རིགས་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྟོགས་སྒྲུང་གི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་འཆད་པའི་འབྲེལ་དང་། རི་ལྟར་
འཆད་པའི་ཚུལ་དང་། ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ལ། གཞུང་དོན་རང་མཚན་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་
གཉིས་བསྐྱབ་པ་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་རྟོགས་པར་སྦྱ་བའོ། །དང་
པོ་ནི། རྫོ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན། བྱི་རོལ་གཞུང་ཡུལ་རྣམས་
ལས་ནི་བྱུང་བ་ཡི་དབང་པོའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཞུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་
དབང་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནུ་ཡང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགྲུལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་
པར་འགྱུར་གྱི། དབང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཟས་དྲེད་དུས་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱི་སྟེ་
བའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་། བྱ་དེ་ནི་པ་མ་གང་རུང་གཅིག་གི་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་འཛིན་པར་འགྱུར་གྱི།

ཟས་ལ་སོགས་པ་གཞན་འགྲེལ་ཆུང་པར་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་གཟུང་ཡུལ་དེ་ལས་གཞན་དབང་
ཡིད་དྲང་། ཡུལ་དུ་གཞི་རྒྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ན་ཡང་། དེ་ཆུང་ཉེ་ཡུལ་དེའི་རྒྱ་
པ་ཤར་བའི་ཆ་ནས་ཡུལ་ཉིད་རྒྱ་ཡིན་པར་འདོད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་དེ་མེད་པར་
ནི་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་ལྡན་དེར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཚུལ་གཉིས་རྟོགས་པར་སྒྲ་བ་ལ་གཉིས།
དངོས་དང་། ཅོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། གཟུང་དོན་དུང་ལྡན་པའི་དབང་པོའི་སེམས་ལ་ནི་ཕྱི་
རོལ་དོན་གྱི་རྒྱ་པ་མེད་པར་སྤྲུག་སྤང་དུ་འཛིན་པར་དྲོགས་པ་སྦྱེ་ན་ཡང་། འདུས་པའི་དོན་ནི་
འཛིན་པའི་བཞི་ཤེས་ལ་སྤྲུག་སྤང་མི་རུང་བས། དེ་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྒྱ་པའི་ཚུལ་གཉིས་
པ་ཅན་དང་རུང་རིག་གི་སྤྱོད་བྱར་སྤྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུང་ཡུལ་རང་མཆན་དང་མི་ལྡན་པའི་
ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསལ་བར་བཤད་ན། ཚུལ་གཉིས་ནི་གཟུང་རྒྱ་པའི་ཚུལ་དང་། འཛིན་
རྒྱ་པའི་ཚུལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཅོད་སྤང་ལ་གསུམ། དེ་པས་རིགས་དོན་གཞན་འཛིན་པ་དགག། ལྡན་
མིན་འདུ་བྱེད་འཛིན་པ་དགག། ཕྱི་རོལ་རང་མཆན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
བྱེད་བྲག་པ་དགག་པ་ནི། སྤྱོད་སེམས་སོགས་དེ་དག་ཐུང་པ་ཅན་གྱི་རྒྱ་པར་སྤྱང་
བའི་ཕྱིར་ན་བྱེད་པར་སྤྱོད་སེམས་རིགས་དོན་གཞན་དེ་དང་ལྡན་པ་མིན་ཞིང་། སྤྱོད་སེམས་དྲིན་
པའི་སྤྱོད་སེམས་དེ་ཉིད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །རིགས་དེའང་དུས་ཀྱི་ལ་བྲུབ་
ན་མི་རྟག་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ་རྟག་ནའང་རང་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་སེམས་སྤྱོད་ཡིན་ཏེ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་དེ་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་འཛིན་པ་དགག་པ་ནི། བྱེད་བྲག་སྤྱོད་པ་ན་རེ། དེ་
པས་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་མཆན་མ་སོགས་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་

ཐེང་བའང་མི་འཐད་དེ། སྤྱི་ལོ་བཀྲ་ག་ཟིན་ཏེ་སྟེ་བཀྲ་ག་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲུག་པས་ཕྱི་རོལ་རང་མཆན་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་དགག་པ་ནི། འདས་
པ་འབྲུག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི་གཟུང་དོན་རང་མཆན་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་འདོད་
པ་ཅུམ་དྲུང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་པའི་དོན་གྱིས་ཕན་འདོགས་པའི་ཀུས་པ་
གྲུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདས་པའི་རྣམ་པ་མི་གསལ་བར་སྤང་བ་འདི་འདྲའི་ཤེས་པ་ནི་
འབྲུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་སྤྱིར་རང་མཆན་སྟོང་བ་ལས་བྱུང་ཞིང་། དོན་རང་མཆན་འཛིན་པའི་
དབང་ཤེས་དེ་ཡང་ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པས་སྟོང་ན། དེའི་ཆེ་འབྲུག་པ་དེ་ནི་ཅི་ལྟར་ན་གཟུང་དོན་རང་
མཆན་པ་དེ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །འཇིག་ཆེན་ལྟར་ན། གཞུང་འདི་དག་གཞན་
གཞུང་ཡིན་པར་གླིང་པས་པས། དབྱེད་གཞིའོ། །གལ་ཏེ་འབྲུག་པ་དེ་སྟོང་བ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་
གྱི། གཟུང་དོན་དམིགས་སྤྱི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཕྱིས་འབྲུག་པ་དེའི་ཆེ་འབྲུག་པའི་དངོས་
པོ་འགགས་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བ་མིན་ནོ་ཞེས་ཏེ། འབྲུག་པ་
འབྲུག་གྱི་བར་ན་སྐད་ཅིག་དུ་མས་ཆོད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་མ་ཕྱི་མའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པར་ག་ལ་
འཐད་ཅེས་པའོ། །གཞན་ཡང་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་པོ་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དེ་ལྟར་ན་སྟོན་པོ་སྟོང་བའི་དབང་ཤེས་ལའང་རྣམ་པ་ཤར་བ་དེར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པོ་ལས་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པ་མི་སྤང་བར་འཛིན་ན་ཐུག་སྐད་དུ་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་གང་
སྟམ་ན་དབྱེད་དོ། །དེས་ན་འབྲུག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་གཟུང་དོན་གྱིས་དངོས་སུ་བཞག་པ་མིན་ཏེ།
གང་གི་ཕྱིར་ན་གསལ་བར་སྤང་བའི་རྣམ་པས་དབེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འབྲུག་པའི་རྣམ་པ་དེ་ནི་འབྲུག་
པ་ལས་རྗེས་སུ་དྲུང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་རྣམ་པ་ལས་མི་འདྲའ་བས། གང་
ཐག་གཞན་གྱིས་གྲང་དེ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏོགས་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། སྤྱིས་
དུ་གཅིག་ལ་གང་སྤང་བ་ནི་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་ཡིན་པས་གཞན་ལ་མཛོན་

ཤེས་པ་ཡིས་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྔ་འཛིན་ལ་སྔོན་པོའི་གཟུང་ཆམ་གཅིག་ཕྱ་
 དང་། དེ་བློ་བའི་སྔོན་པོར་མ་ཟད། སྔ་འཛིན་གྱི་གཟུང་ཆམ་ཡང་འཆར་བས། སྔ་འཛིན་
 ལས་གཟུང་ཆམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཞེས་སོ། །ཆམ་པ་ཤར་བ་ལས་གཞུག་དུ་སྔ་འཛིན་དེ་སྔོན་
 པོའི་ཆམ་པ་ཅན་མིན་ན། ཅི་ལྟར་ན་སྔ་འཛིན་བློ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྔོན་པོའི་ཆམ་པ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་
 ཞིང་གི་ཆམ་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །སྔ་མའི་ཏྲགས་བསྐྱབ་པ་ནི། འདི་ལྟར་སྔ་འཛིན་དང་།
 དེ་བློ་བའི་ཤེས་པ་དང་། བློ་བའི་ཤེས་པ་སོགས་ཏེ། དེ་དག་གི་མ་གྲིང་མ་ཡི་ཤེས་
 པ་ཆམས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་གཟུང་ཆམ་གཅིག་གིས་ལྷག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་སྔ་འཛིན་
 མིག་ཤེས་བློ་བའི་སྔོན་དེ་ནི་དོན་ནམ་ཡུལ་གྱི་ངོ་བོས་སྔོན་པོའི་ཆམ་པ་དང་། སྔ་འཛིན་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་ཆམ་པ་སྟེ། གཟུང་ཆམ་གཉིས་དྲུག་། བདུག་གི་ངོ་བོས་འཛིན་པའི་ཆམ་པ་འགྲུལ་ཞིག་
 དུ་སྟོོ་གཉིས་པ་བློ་བའི་དཔྱད་པོ་དེ་ནི་སྟོོ་གསུམ་པའི་བློ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་པ་ཡིས་ནི་རྟོགས་པར་
 འགྱུར་བས། དེས་ན་ཤེས་པ་གསུམ་པ་ནི། གཟུང་ཆམ་གསུམ་དང་། རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་
 འཛིན་ཆམ་གཅིག་སྟེ། ཆམ་པ་བཞི་པ་ཅན་ཡིན་ལ། དེས་སྔ་མ་གཉིས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཆམ་མེད་མི་འཐད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དོན་ཤེས་པ་ནི་དོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པས།
 རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་བློ་བའི་དཔྱད་པ་ནི་དོན་ཡང་བློ་བའི་ཕྱིར་ན་བློ་བའི་ཡུལ་གྱི་དོན་དང་ཤེས་
 པ་གཉིས་སྟོོ་འཁྲལ་པ་ཡིས་གྲུག་ཏེ་གཅིག་དུ་བསྟེན་པ་ཅན་ཡིན་གྱི། ཡུལ་གྱི་ཆམ་པ་དང་ལྷན་
 པ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་རང་རྒྱ་སྒྲུབ་པ་དྲུག་། དབང་པོ་དང་། ཡིད་བྱེད་ལའང་དོན་ཤེས་པ་
 དང་གཅིག་དུ་བསྟེན་པ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་དོན་ཤེས་པ་དེ་དག་གི་ཡང་འབྲས་བྱ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འབྲས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྒྱ་དྲུག་ལྟར་ཅིག་འཛིན་པར་འགྱུར་བར་
 ཐལ། དོན་ཤེས་དོན་གྱི་འབྲས་བྱ་ཡིན་པ་ཅན་གྱིས་ལྷན་ཅིག་དུ་བློ་བའི་ཤེས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱ་མཁུན་ལ་སོགས་པ་མེད་པར་འབྲས་བྱ་བྱམ་པ་ལ་སོགས་པ་བློ་

པ་གཞན་གཉིས་ཤེས་པ་སྤྱི་མའི་དོན་སྡོད་པོ་དྲང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ནི་དོན་དང་འབྲེལ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་དག་གི་དོན་ནི། གློ་ལ་ཡུལ་གྱི་
རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ན་གློ་ལ་ཡུལ་གང་གཟུང་ཡང་ཐུག་ཐང་དུ་འཛིན་དགོས། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་དང་
དངོས་སུ་ཐང་དགོས་པས་བརྒྱུད་ནས་བྱུང་བའི་བློ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་
ལོ་ཞེས་བཤོ། །

གསུམ་པ་ལུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་
ལ་གསུམ། གློ་ཚུལ་གཉིས་པ་ཅན་དུ་ལྟན་ཅིག་དམིགས་ངེས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། ཅོད་པ་
སྤང་བ་དང་། དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་ངེས་པར་རང་འཛིན་གྱི་གློ་དྲང་ལྟ་ཅིག་
དུ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བའི་ཡུལ་དེ་དག་ནི་དེ་ལས་རྩམ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་
པ་གྲང་གིས་ན་འགྱུར་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྡོད་པོ་དང་སྡོད་པའི་གཉིས་རྩམ་
ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། རྩམ་ཐ་དད་དུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་འབྲུལ་པས་
དེར་སྤང་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ཁྱེད་པ་གཉིས་མེད་པར་ཐ་དད་གཉིས་མཐོང་བ་བཞིན་
ནོ། །སྡོད་པའི་ལྟ་རྩམ་ཐ་དད་དུག་ལ་ནི་ལྟན་ཅིག་སྤྱོད་བའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། ཅ་
བའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོག་ཁྲབ་བྱུང་ལ། ཤེས་པ་སྤྱོད་བ་མེད་པར་ཤེས་བྱའི་དོན་འགྲུལ་སྤྱོད་བའོ། །
ཤེས་བྱའི་དོན་མེད་པའི་ཤེས་བྱེད་སྤྱོད་བ་ཡང་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་མ་མཐོང་བ་དེས་ན་སྤྱོད་བ་
ཤེས་པ་དང་ཐུང་བྱའི་ཤེས་བྱ་དེ་དུག་རྩམ་ཐ་དད་མིན་པས། ཅ་བའི་རྟགས་ཀྱི་རྩམ་འགྲོ་ཡང་
བྱུང་བོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་རང་དུས་ན་སྤང་བ་ཡི་དོན་ནི་ཤེས་པ་དེ་ལས་རྩམ་གཞན་མིན་པ་
བསྐྱོག་པར་རུབ་དུ་དཀའ་བ་ཉིད་དེ། རྩམ་གཞན་མ་ཡིན་པ་ལུང་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ཕྱི་དོན་ཡོད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དགག་པ་དང་། མེད་པ་
ལ་གཞན་བྱེད་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་རྒྱ་གཞན་དབང་ཡོད་དུག་ནི་ཡོད་ན་ཡང་། དབང་

པོའི་ཆོ་རྒྱལ་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལས་རྩལ་ཐ་དྲུག་པའི་རྒྱ་གཅིག་ནི་ཡོད་པར་རྩལ་
སྤྲད་པོག་རྒྱས་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ནི་དམིགས་སྤྲོད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡིན་ན་ཕྱི་དོན་ཡིན་དགོས་སོ་
ཞེ་ན། གྲུལ་ཏེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་སྤྲོད་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལས་སྐྱེ་བར་ངེས་པར་མི་སྤྲོ་
ན་བདེན་ཡང་། དེ་མིན་པས་ཁྱོད་ཀྱི་སྤྱབ་བྱེད་དེ་ནི་མ་ངེས་པའོ། །

གཉིས་པ་མེད་པ་ལ་གཞིན་བྱེད་སྤང་བ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་དང་།
འབྲས་ཉགས་མི་འཐད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་མེད་པ་མི་འཐད་དེ་ས་ཐོན་ལས་ནི་
སྤྲུག་སྤྲུག་གི་སྐྱེ་བ་དྲུག་དུ་བ་ལས་ནི་མེ་ཆོ་ཡུལ་དུ་བྱུབ་པ་ཞེས་བྲ་བ་དེ་འདྲ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་
དོན་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་ཡིན་པས། ཕྱི་རོལ་མེད་པར་མི་འགྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ས་ཐོན་སྤྲུག་གི་བྱེད་པ་
པོ་དང་། དུ་བ་མེའི་ཤེས་བྱེད་དུ་གནས་པ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་གྲུལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་ལས་ཡིན་ན་བདེན་
མོད། འོན་ཏེ་རྒྱ་འབྲས་དང་བྲ་བྱེད་དེའི་ངོ་བོར་སྤང་བ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་འབྲེལ་བའི་ཆོའི་རྩལ་ལ་
བརྟེན་ནས་དེ་གཉིས་སྤྱོད་པར་བྱེད་ན་འགྲུལ་པ་དྲུག་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲས་ཉགས་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། ཁྱོད་ལྟར་ན་དུ་བ་རང་རྒྱ་བག་ཆགས་
ལས་ཡིན་གྱི་མེས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འབྲས་བྲ་དུ་བ་ལས་རྒྱ་མེ་རྟོགས་
པ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། མེ་དེ་དུ་བའི་རྒྱ་དྲུག་ནི་ཡིན་ན་ཡང་། དུ་བ་གྲང་ལས་མེ་ངེས་པར་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱ་འབྲས་བྲ་ལ་འཁྲལ་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུ་བས་མེ་དཔོག་
པ་དེ་ལ་འདྲ་དུ་བར་སྤང་བའི་ཆོས་བག་ཆགས་གསལ་བར་སད་པ་ཅན་གྱི་ཆོ་ཉིད་ལས། མེར་
སྤང་བ་ཡི་ཆོ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། ཕྱི་རོལ་གྱི་མེ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཁོ་ན་རེ། མེ་དུ་
ལ་གོ་རིམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བག་ཆགས་སད་པ་ལ་གོ་རིམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གཞུང་དང་མཐུན་པའི་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས་ལུགས་ཤེས་དགོས་སོ། །མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སྤྲོ་མི་
འཐད་པ་མིན་ཏེ། སེམས་རྒྱུད་ལ་མེ་དེར་སྤང་དུ་རུང་བའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྤྱིང་པོ་ཅན་མེར་སྤང་

བ་ཉིད་དུ་བར་ནི་སྒྲིང་བའི་སྒྲིང་དུ་ག་ཚད་མའི་ཡུལ་དུ་སྒྲིང་ཅིང་གསལ་བར་བྱེད་བ་དེས་ན་མེ་
ལས་དུ་བ་འབྱུང་བའི་རྣམ་གཞག་འཐད་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ལ་ཕྱི་དོན་ངེས་བར་ཁས་
སྒྲུངས་དགོས་པ་མིན་ཏེ། རིགས་པ་ཤེས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཤེས་པའི་རྒྱས་སུ་གྱུར་པའི་
མེ་དུ་རྒྱ་འབྲས་སུ་བརྗོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡང་དག་འདི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རེ་ཞིག་ཚོས་ཀྱི་བདག་
མེད་བསྟན་པའི་སྒྲིང་དུ་མི་རུང་བའི་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་ཕྱི་རོལ་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་ནི་
བརྟེན་ནས་སུ་རྒྱ་འབྲས་དང་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་པའི་རིགས་པ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
དེ་ཡང་ནི་སྒྲིང་ཅིག་སྒྲིང་བའི་ངེས་པས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྣམ་འགྲེལ་མཛད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས།
དབང་ཤེས་མ་འབྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་པ་དང་། འབྲུལ་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་ཚུལ་གཉིས་སུ་བསྟུ་བ་པོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཡུལ་གསལ་
བ་དང་། མི་གསལ་བ་དང་། འདྲེན་མ་ལ་སོགས་པ་སྒྲིང་བ་ཐུང་དང་འཛིན་པ་ཡི་ཤེས་པ་ཤེས་
བྱའི་དོན་གཅིག་ལ་དམིགས་སོ་སྟེ་དམིགས་ནས་སྟེ་ལ། དོན་སྒྲུང་ཤེས་པ་དེ་དོན་ལ་རྣམ་
ལྟན་དེར་སྒྲུང་བ་མིན་ན་སྟོན་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར་ཤེས་བྱའི་དོན་གྱི་རུང་བཞིན་ཀྱང་རྣམ་མེད་
དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་དེའི་དོན་ཅན་ནམ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཡིད་ཀྱན་ཀྱང་ནི་སྒྲིང་ཚུལ་ཐ་མི་དད་པའི་
རུང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བར་
འགྱུར་ཞིང་། རྣམ་པ་དེའི་ངོ་བོའི་རྒྱས་སུ་བྱེད་བ་དེ་ནི་རྟེན་གཞན་འགྲེལ་ཞིག་ལས་ཀྱང་འབྱུང་
བ་དང་། དབྱིབས་སོགས་ཆུ་འགྲེལ་ཡིས་ནི་གསལ་མི་གསལ་སོགས་ཐུང་དུ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་
འགལ་བ་མེད་དེ། དཔེ་འདི་ལྟར་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུ་བ་དེའི་ནི་གཟུགས་འཛིན་པ་ཡིན་ཡང་།
ལས་ལ་སོགས་པ་རྟེན་འགྲེལ་ཞིག་ལས་ནི་ངོར་གཟུགས་སོགས་ཆུ་འགྲེལ་ཡིས་ཐུང་དུ་བར་ནི་

དམིགས་པ་བཞིན་ཡིན་ནོ། འོན་པས་ཀྱང་། སློ་ལ་གཟུང་ནས་དང་འཛིན་ནས་གྱི་ཚུལ་གཉིས་
ཁས་མི་ལེན་ན་སྟོན་དེ་དག་ཡོད་ལ། ལེན་ན་མེད་ཅེས་བསྟན་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མར་མེ་ལ་སོགས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གང་དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། མྱ་བྱའི་
མདོངས་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་སྟེ་དྲང་དྲུང་དྲང་མདོངས་ཆེས་གསལ་བར་མིག་མི་གསལ་བས་
མཐོང་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར། མར་མེའི་ཅེ་མོ་ཁྱ་སྟོར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་དེ་ནི་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་དང་དེ་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་དངོས་ཡིན་ན་སྟོན་མང་དག་འགྱུར་བ་འདི་ལྟ་སྟེ། དབང་
སོ་གསལ་བ་ལ་ཅེས་སྟངས་བའི་རྒྱས་པ་མེད་དེ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་གྲུབ་པའི་
དོན་མཐོང་ན་སྟེ་མཐོང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་མཐོང་བ་དབང་སོ་ཉམས་པ་འང་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རབ་རིབ་གྱིས་མིག་གི་སྟོན་སྟངས་པར་ཐལ། གསལ་བའི་མིག་
གི་དབང་སོ་ལས་འདྲས་པའི་དོན་ཁྱ་སྟོར་བ་མཐོང་བ་གང་ཞིག་དེ་ཡང་དག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་
བྱིར། ཉགས་བྱི་མ་ཁས། རབ་རིབ་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མིག་དབང་དེ་ལ་རབ་རིབ་མེད་པ་གཞན་
གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་མར་མེ་རང་མཚན་དེ་ཡང་རི་ལྟར་བྱུང་ན་གསལ་བར་སྟངས་པ་མ་ཡིན་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། གསལ་བར་སྟངས་འོས་པའི་བྱིར། བསྐྱེད་སྟོན། །ཁྱ་སྟོར་བ་དེ་ཉིད་དབང་ཤེས་
འབྲུལ་བ་དེའི་གཟུང་དོན་མ་ཡིན་པར་མ་ཐད། རྒྱ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི། བར་གྱི་སྟངས་བ་དང་།
བདག་རྒྱུན་དབང་སོ་དང་། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་གཞན་མེད་པར་ནི་གཅིག་གི་
རྒྱས་པ་ལས་སྟེ་བར་རྟོགས་པ་དེས་ན་རྒྱུན་གསུམ་ལས་གཞན་ཁྱ་སྟོར་བ་སོགས་ནི་དབང་
ཤེས་དེའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་མིན་ན་བྱའི་གཟུང་ཡུལ་ཡང་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །གྲུལ་ཏེ་
ཁྱ་སྟོར་བ་དེ་ཉིད་སྟོ་འབྲུལ་བ་དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་གཅིག་ཕུའམ་མར་མེ་དང་
གཉིས་ཀ་ཡིན་གང་། དང་སོ་ལྟར་ན། དེ་སྟེ་བ་རི་ལྟར་ན་མར་མེ་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་ལྟོས་
པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མར་མེ་སྟེ་སོགས་སུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱིས་ཁྱོད་ཡོད་པའི་བྱིར་

གཉིས་ཀྱི་དྲག་ཀྱང་རྒྱ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཕྱི་རོལ་ཁས་མ་སྒྲངས་པར་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་ལ་གསུམ།
རིགས་པ་བརྗོད་པ། དེའི་ལན་དགག་པ། རོན་བསྐྱབ་པོ། །དང་པོ་ནི། དུལ་གཅིག་ཉིད་ཉི་རིང་
ལ་སོགས་པའི་བྱ་དྲུག་གིས་གསལ་བ་དྲང་མི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མི་རྒྱ་རོ་སྟེ་མི་རྒྱ་བར་
ཐལ། ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ། དུལ་དབང་བར་གྱི་སྒྲང་བའི་བྱ་དྲུག་པར་གྱི་
ལན་དགག། སྒྲང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལན་དགག། ལས་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་
པོ། །དང་པོ་ནི། གྲལ་ཏེ་སྒྲང་བའི་བྱ་དྲུག་པར་ལས་གསལ་མི་གསལ་དེར་འགྱུར་གྱི། རྣམ་པའི་
བྱ་དྲུག་པར་ལས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། སྒྲང་བ་དེ་ནི་སྟོན་ཏེ་ལ་གནས་པས་ཡུལ་སྐྱབ་བྱེད་གིས་བར་དུ་
ཚོད་པ་དྲང་མ་ཚོད་པ་དྲག་ལ་མཐོང་ངམ་སྟེ་མཐོང་བ་དང་མི་མཐོང་བའི་བྱ་དྲུག་པར་དབྱེར་མེད་
པར་མཐོང་ན་མཐོང་མཉམ་དང་། མིན་ན་མིན་མཉམ་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
ཏེ། འབྲེལ་བ་དག་ལས་སྒྲང་བས་ཚོད་མ་ཚོད་ལ་སྐྱར་ནས་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་སྒྲང་བ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ལན་དགག་པ་ནི། གྲལ་ཏེ་ཡུལ་གསལ་མི་
གསལ་སྒྲང་བའི་བྱ་དྲུག་པར་ལ་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་གྱི། ཐག་རིང་བྱང་གི་དབང་ལས་ཏེ། དེ་ཡང་
ཡུལ་ཐག་རིང་ན་སྒྲང་བ་མི་གསལ་བས་ཡུལ་དེའི་ཆ་སྟེ་མོ་འགྲའ་ཞིག་ནི་མ་མཐོང་ལ། ཉེན་
མཐོང་བ་དེའི་བྱིར་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྒྲང་ཚུལ་ཐ་དྲུག་གི་རྣམ་པའི་དབང་གིས་མིན་ནོ་ཞེ་ན།
དེ་རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་ནམ། སྤྱུལ་ཆ་མེད་དུ་མ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་
རོན་གཅིག་ལོ་དེ་ཐག་ཉི་རིང་ནས་གསལ་བར་མཐོང་བ་དྲང་། མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དྲུག་གྲང་
ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཐག་ཉི་རིང་ནས་བལྟ་བའི་ཤེས་པ་གཉིས་ཀས་དེ་རྣམ་
མེད་དུ་འཛིན་པའི་བྱིར་དང་། རགས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྤྱི་

རྩེ་ཆ་མེད་དུ་མ་ཐ་དྲད་པ་གསལ་བར་མཐོང་བ་དང་། མི་མཐོང་བའི་ཚུལ་ཐ་དྲད་པ་གྲང་ལས་
ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་གཉིས་ཀས་རྣམ་མེད་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤང་བའི་ཆ་
མེད་དུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཞུགས་པའི་སྤང་བ་གསལ་བ་
དང་མི་གསལ་བའི་བྱད་པར་གྱིས་སློ་ལ་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དྲད་དུ་འོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་
ན། གཞུན་སྤང་བ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དྲད་པས་ཡུལ་གསལ་མི་གསལ་ཐ་དྲད་དུ་འགྱུར་བ་
མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དོན་གཞན་གྱི་སྤང་བའི་བྱད་པར་གྲང་ལས་དོན་གཞན་གྱི་ཡུལ་གསལ་
མི་གསལ་ཐ་དྲད་པར་སྤང་བར་འགྱུར་བའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐག་རིང་བའི་སྤང་བ་དེ་
ཡང་རྒྱ་མཚན་ཅིས་མི་གསལ་བ་ཡིན་ངེས་པས། དུ་བ་དང་། ཞུག་སྤྱོད་གསུང་གིས་བསྐྱེད་སྤང་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འོ་ན་དེ་ཐག་ཉི་ལ་འདིར་ཅིས་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་ངེས་པས། འདིར་སྐྱབ་རྩལ་
སྤང་བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བར་གྱི་སྤང་བའི་རྩལ་ཡང་སྤང་བ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཐལ། སྐྱབ་རྩལ་དང་སྤང་
མཐུག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཐག་ཉི་ལ་ལས་གཞན་དུ་ཐག་རིང་པོའི་གཞུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆེ་བར་
གྱི་སྤང་རྩལ་ཡང་སྤང་མིན་མཐུག་པོ་ཉིད་དུ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྐྱབ་རྩལ་མཐུག་པོ་ཉིད་དུ་
ཡོད་པ་གང་ཞེ་ག། །དེ་གཉིས་སྤང་མཐུག་གི་ཚུལ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་
ཉི་ལ་ལ་སྤང་བ་ནི་ཆེར་གསལ་བ་ཡིན་ན། མིག་དབང་གི་རྩལ་དེ་ཡང་གསལ་བར་སྤང་བར་
འགྱུར་བར་ཐལ། མིག་སློང་དང་ཤིན་ཏུ་ཉི་ལའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལས་དབང་ལ་བརྟེན་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། གྲུལ་ཏེ་ཐག་ཉི་རིང་ནས་མཐོང་
བ་དེར་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དཀར་ནག་གི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་དབང་གི་བར་ན་གསལ་
མི་གསལ་གྱི་གཞུགས་གཞན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བས། དེའི་དབང་གིས་གསལ་མི་གསལ་ཐ་
དད་དུ་སྤང་གི། །རྣམ་པའི་དབང་གིས་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཡུལ་དང་ལས་གཞུགས་དེ་དྲག་
རྣམས་ནི་ཕན་ཚུན་དུ་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། དེའི་ཕྱིར་ཡུལ་དབང་ཤེས་ལ་སྤང་

བ་ནི་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་སྦྱིབ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བས། ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གང་ནས་
བལྟས་ཀྱང་ལས་གཟུགས་གཅིག་ལྟ་སྟངས་ལྟར་འགྱུར་གྱི། ལྟ་བུའི་ཡུལ་སྤང་བ་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་བར་དུ་ལས་གཟུགས་ཀྱིས་ཚོད་ཀྱང་ཡུལ་དེ་ལས་གཟུགས་
ཀྱིས་མ་བསྐྱིབས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐག་ཉེ་རིང་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་ནི་ཡུལ་ལ་བལྟ་བའི་ཆེ་
གསལ་བ་དྲང་མི་གསལ་བའི་རྟང་བཞིན་གྱི་ལས་གཟུགས་དྲག་དང་བལྟ་བུའི་ཡུལ་རྣམས་སོ་
སོར་མཐོང་བར་འགྱུར་དགོས་ན་འད་དེ་ལྟར་སྒོ་མ་འབྱུང་བས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་མི་འཐད་
དོ། །གལ་ཏེ་ཡུལ་དབང་གི་བར་དུ་ལས་གཟུགས་དོན་གཞན་སྦྱེས་པ་ཡིན་གྱི། ཉེ་འགྲངས་ནས་
བལྟ་བའི་ཆེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་ལས་ཀྱིས་གང་རུང་གཅིག་བསྐྱིབས་པས། གཉིས་ཀ་མ་མཐོང་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ལས་གྲང་གིས་དོན་པན་བ་དྲང་དོན་མིན་མི་པན་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བྱེད་པ་
མེད་ན། ཐག་ཉེ་རིང་ནས་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་སྦྱེས་ལྟ་དེ་ལ་ཡུལ་དབང་གི་བར་དུ་མ་མཐོང་
བའི་ལས་ཀྱིས་གསལ་མི་གསལ་དུ་ཅི་ཞིག་བྱེད་དེ། ཅི་ཡང་བྱེད་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱིར་དོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱེས་པར་
གྱུར་པའི་སྤྱོད་བ་དབང་ཤེས་དེ་དག་དབང་སོ་གསལ་མི་གསལ་སོགས་རི་ལྟའི་རྒྱ་བཞིན་དུ་
རྣམ་པ་ཐ་དྲད་དུ་སྤང་ཞིང་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། ལྟག་མ་རྣམ་མེད་དུ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་སྒོ་ངན་
ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྟགས་ངན་མི་བཟད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་ཡུལ་གྱི་
རྣམ་པ་འཛིན་པ་དང་། ཡུལ་ཐུག་ཐང་དུ་འཛིན་པ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་གོ་དོན་སྤྱིང་སོ་
ནི། སྟོག་ཆགས་ཉ་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་ཆེ་ལག་པས་དངོས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ལྟགས་ཀྱིས་བརྒྱུད་
ནས་འཛིན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། སྒོས་ཡུལ་འཛིན་པ་ལའང་གཉིས་ཏེ། ཐུག་ཐང་གི་སྒོ་
ནས་དང་། རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་སོ། །དང་སོ་ནི། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པར་བརྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྗེན་ཅར་
དུ་འཛིན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལས་ཐོག་མེད་འཛིན་པའོ། །སྤྱི་མ་ནི་རང་སྤེ་བྱེ་སྤྱོད་དང་།

གཞན་སྡེ་ཆམས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་མདོ་སྡེ་བ་ཡན་གྱི་བཞེད་པ་ལོ། །འདི་ལ་
རྟོགས་པ་ལེ་གནས་ནི། དུལ་གྱི་ཆམ་བུ་ཞེས་པ་དུལ་ཉིད་ལ་བྱེད་ན། རྩོས་དེ་དང་དངོས་སུ་ལྷང་
ནས་འཛིན་པ་ལེ་བྱིར་དེ་ཐུག་ལྷང་དུ་འཛིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དུལ་ལས་གཞན་ཞིག་ལ་བྱེད་ན་
འཕགས་པ་ལེ་མཉམ་གཞག་འཛིན་སྐྱངས་གཉིས་སུ་འཕྱུར་བ་སོགས་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་མང་ངོ་
ཞེ་ན། ཞིབ་དུ་དབྱད་པར་བྱལ། །

གསུམ་པ་ཚུལ་གཉིས་སྐྱབ་པའི་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་།
 ཚིང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་དང་། རྒྱ་དྲང་། མར་མེ་རྣམས་རང་འཛིན་མངོན་སྲུང་།
 དྲང་ནི་ཅིག་ཤོས་འབྲས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱེད་ཁྱེད་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། དེ་དག་ལས་སྤྲུལ་མ་ཡི་དུས་
 སྤྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། སྤྱང་ཅིག་མ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ནི་མངོན་སྲུང་དང་འབྲས་པའི་དུས་ན་
 ཞིག་པའི་སྤྱིར་རྒྱ་མཚན་གྱི་དགོས་ཤེས་ཤིག་པ་དེ་གཉིས་ལ་རང་དུས་ན་མེད་པ་དེ་དག་གསལ་བར་
 འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པ་ནི་མེད་སྟབས་ལ་རང་དུས་སྤྱིར་དགོས་
 པའི་སྤྱིར།

གཉིས་པ་ཙོང་མྱེད་ནི། ལྷ་ཡིན་ན་སྟོན་དེ་ཡོད་ཀྱང་། ལྷ་མ་ཡིན་ཞིང་དུས་མཉམ་ཡིན་
 བས་ཐུག་སྟངས་དེ་འདྲིན་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལྷ་འདྲིན་མདོན་སུམ་ལ་ཕྱེད་འདོགས་པར་བྱེད་
 པ་མ་ཡིན་པ་གཞན་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་ལུལ་དུ་གསལ་ན་དོན་ཀྱན་ལུལ་དུ་གསལ་བར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཅིག་ལས་སྟེས་ན་ཀྱང་ལས་སྟེ་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་
 བྱེད། གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་ཡང་ལྷ་ཆོགས་གཅིག་ལས་སྟེས་པས་སྟེ་གཟུང་དོན་
 དུ་ངེས་ཀྱི་དེ་ལས་གཞན་རྣམས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཉན་ཤེས་ལ་གཟུང་དོན་དུ་ངེས་ཞེས་ཉིག་
 པ་འདི་ཡང་འཐད་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟ་ན་རང་དང་དུས་མཉམ་པའི་དབང་པོ་འང་འདྲིན་པར་ཐལ་
 བའི་བྱེད། འོ་ན་ལྷ་དེ་སྟེ་ལྷ་འདྲིན་མདོན་སུམ་ཀྱི་ལྷ་ཡིན་ན་མདོན་སུམ་དེའི་དུས་ན་མེད་པས་ངེ་

ལྷ་གསལ་བར་སྒྲུབ་ཞེན་སྒྲུབ་དེས་བྱས་པའི་སྒྲུབ་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་རང་དབང་ལྷ་སྒྲུབ་དེ་མེད་ཀྱང་།
 འོན་ཀྱང་ཞུན་ལྷ་སྒྲུབ་བུ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྲུབ་དེ་གསལ་བུ་ཞེས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །དུས་མཉམ་
 པས་ཞུན་པ་གཏད་པ་ཅི་འགལ་ཞེན། རང་དང་ལྷ་ལྷ་ཅིག་སྒྲུབ་པའི་དོན་གཞུན་ནི་རང་ལ་པན་
 འདོགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞུན་པ་གཏད་པར་མི་བྱེད་དེ། ཞུན་པ་གཏད་བྱེད་ནི་རྒྱ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་ཞུན་པ་གཏད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་པ་དེ་ལ་རྩ་གི་ཞུན་པ་གཏད་པ་ཡིས་ཞུན་
 པར་འབྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ན་ཤེས་པ་དེའི་གཟུང་དོན་དུ་གསལ་བར་ཡང་ངེ་ལྷ་རྒྱུ་གྲུ་གྲུ་གྲུ་
 ཉེ་མི་ཉག་པ་ཞུན་མེད་དུ་མི་འཛིན་མོད། རྩོམ་སོགས་ཉག་པ་ཞུན་མེད་དུ་འཛིན་ནོ་ཞེན།
 ཕྱོགས་སྒྲུབ་ཉག་ཅིང་བཞུགས་པར་འདོད་པའི་ཚས་གྲང་རྩོམ་དང་རྩོམ་སོགས་ཀྱིས་དོན་ཡང་
 རང་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པར་ཞུན་གཞུན་ལ་བཞུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་འགྲོ་བ་ཀྱན་
 ཀྱི་ཤེས་པ་ནི་ཅིག་ཅར་རྩ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་ལྷ་ཅིག་བྱེད་པས་པན་འདོགས་
 པ་ལ་ལྷ་ལྷ་པའི་ཕྱིར་རྩོམ་སོགས་པ་འདི་ཡི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་དེ་དུག་རིམ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་
 ཞེན། དེ་ལྷ་ན་རྩོམ་སོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་སོ་སོར་གཞུན་ཡིན་པར་བཟོད་རིགས་པས་སྐྱད་ཅིག་
 མར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ལེན་ན་སྐབས་འདིར་ཡང་རང་འཛིན་ཤེས་པ་ལ་ཞུན་མེད་དུ་མི་སྒྲུབ་
 བར་ཐལ། དེའི་དབང་ལྷ་ཞིག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་ནི་སྒྲུབ་བཞིན་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དུས་ཕྱིས་བྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ་བཞེན་ནས་སྒྲོ་ཚུལ་གཉིས་སུ་
 བསྐྱབ་པ་ནི། བྱེ་སྒྲུབ་སོགས་ཤེས་པ་ཞུན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པ་ཞུན་མེད་ཀྱང་། ཤེས་པ་དེ་རང་གི་བདུག་
 ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་སྐྱོང་བུ་ལ་བཅད་པ་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། སྐྱང་བྱ་སྐྱོང་བྱེད་དམ་
 རིག་བྱ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ནི་བྱུ་ཐེན་ལ། འོན་ཏེ་ཤེས་པ་དེ་ཤེས་བྱའི་དོན་ཀྱི་ཞུན་པའི་
 རྩ་བཞིན་ཉིད་དུ་མ་བྱུ་བས། དེ་བྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་ཡུལ་ཀྱི་ཞུན་པར་སྐྱེས་པའི་
 ཚུལ་གཉིས་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་གང་ངེ་ལྷ་མཐོང་བ་དེ་ལྷ་ཡང་དུག་པར་བྲན་པའི་

རྟགས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པ་རྣམས་རྩེ་གི་སྒྲིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སོ་སོར་བྲེ་བ་མེད་
ཅིང་། ཐ་དྲད་པར་སྒྲིང་བ་མེད་པ་དེ་ལ་འདི་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལྟར་ནི་མིན་ཞེས་སོ་
སོར་རམ་ཐ་དྲད་དུ་འབྲེད་པ་འདི་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་སོ་སོར་བྲན་ཅིང་འབྲེད་མི་
རྒྱས་པར་ཐལ། སོ་སོར་རྣམ་པ་ཤར་བ་མེད་ཅིང་། སྒྲིང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །གཟུགས་
སྒྲ་སོགས་སོ་སོར་བྲན་པ་ནི་དེ་དག་སོ་སོར་སྒྲིང་བས་ཡིན་གྱི། རྣམ་པ་སོ་སོར་ཤར་བས་མིན་
ནོ་ཞེ་ན། རོ་བོ་སོ་སོར་ཉམས་སྒྲུ་སྒྲིང་བ་ཙམ་གྱིས་ནི་ཐ་དྲད་འགྲའ་ཞིག་རྣམ་པར་འབྲེད་རྒྱས་
པ་མིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་ཐ་དྲད་གསལ་བར་ཤར་བ་མེད་པ་ལ་སོ་སོར་ཞིབ་ཏུ་རྣམ་པར་
འབྲེད་བྲེད་གྱི་སྒྲོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མཆོ་མ་སྒྲུབ་སོགས་གྱི་རོ་བོ་རྟོགས་ཀྱང་རྣམ་པ་སོ་
སོར་མ་ཤར་ན་ཐ་དྲད་དུ་འབྲེད་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ན་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཞེས་པ་ནི་
ཡུལ་གྱི་སྒྲུ་རིས་ལ་བྲེད་ནའང་རུང་ཙམ་མོ། །

གཉེས་པ་རང་རིག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་གཉེས། རིགས་པ་སྒྲ་མས་གྲུབ་པ་དང་།
རིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུང་རྣམ་དང་འཛིན་རྣམ་གྱི་ཚུལ་གཉེས་
སྒྲུབ་པར་བྲེད་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་རྩེ་རིག་པལ་ཆེར་ཏེ་ཞར་རམ་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་
ཏེ། ཤེས་པ་རྩེ་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་གཟུང་བའི་རྣམ་པ་སྣང་བར་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་དེ་འཛིན་རྣམ་
གྱིས་སྒྲིང་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཟུང་རྣམ་སྒྲིང་བྲེད་ལ་རང་རིག་ཏུ་འཛིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉེས་པ་རིགས་པ་གཞན་གྱིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཉེས། སྒྲིང་བྲེད་དོན་གཞན་གྱིས་སྒྲིང་
བ་དགག་པ་དང་། བྲན་པའི་རྟགས་གྱིས་རང་རིག་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱུ་མཛོན་གྱུར་
དུ་འདོད་ཀྱང་རང་རིག་མེད་པ་མི་འཐད། རང་སྒྲོ་སྒྲོག་གྱུར་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་
ལ་གསུམ། རྒྱུ་སྒྲེ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། དཀར་སོགས་གསལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་
དགག་པ་དང་། རང་རིག་མེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲིང་བ་གཏན་མེད་དུ་ཐལ་བ་

དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་སྣ་མ་སྤྱི་མས་སྤྱོད་བས་རང་རིག་མེད་ཀྱང་
 སྤྱོད་བྱེད་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་སྣ་མ་དེའི་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཡིས་ནི་
 ཤེས་པ་རང་དུས་སྤྱི་འགྲུགས་ནས་མེད་པ་རི་ལྟར་སྤྱོད་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིར་
 སྤྱང་བྱ་སྤྱོད་བྱེད་ལ་དུས་མཉམ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཤེས་པ་སྤྱི་མ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་
 རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་མི་འཕོ་བར་ཐལ། ཤེས་པ་སྣ་མ་གཟུང་དོན་དུ་བྱས་ནས་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར། འདོད་
 ན་དེ་ཆོས་ཅན། ཡུལ་མ་ཐད་རྟེན་གྱི་རོ་བོ་འདྲ་སྤྱོད་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྤྱོད་ལ་ཉམས་སྤྱོད་མ་
 ལུས་པ་སྒྲིག་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་རོ་བོ་མ་སྤྱོད་བ་ནི་རང་རིག་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །གཞན་
 ཡང་དོན་དུ་སྤྱང་བ་དྲང་ལྟན་པའི་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྤྱི་རོལ་དུ་མངོན་པར་སྟོགས་པར་སྤང་ལ། སྒོ་
 ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནི་དུས་ཉག་དུ་བདུག་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་རྟེན་དུ་མངོན་པར་
 སྟོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྲུག་པས། སྒོ་གཅིག་གི་འཛིན་སྐངས་ལ་སྒོ་སྣ་མ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་དང་
 སྤྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་གཉིས་འདྲ་མི་ཤེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། རོན་མི་སྤྱིང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གྲང་གི་ནི་རྣམ་པ་སྤྱང་བའི་སྤྱིང་ཡིན་པ་དེས་ནི་ཡུལ་དེ་སྤྱིང་
བ་མིན་ནོ་ཞེས་པའང་སྟོབ་པར་ཐལ་ལོ། །ཅིའི་སྤྱིང་ན་སྤྱིང་དེ་ནི་སྤྱིང་སྤྱིང་མའི་སྤྱིང་གེད་དུ་ཁས་
སྤྱངས་པས་སྤྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་སྤྱང་ནའང་མི་སྤྱིང་ཞེས་འདོད་པར་སོང་བའི་སྤྱིང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། འོན་དང་འབྲ་བ་ཙམ་དོན་རིག་པའི་རྒྱ་མཆན་དུ་མི་འཐད། འབྲ་བ་
 བྱུང་བར་ཅན་རྒྱ་མཆན་དུ་མི་འཐད། འབྲ་བ་ཉིད་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་
 འོན་མྱོང་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། འོན་དང་འབྲ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། འོན་དེ་དྲང་
 འབྲ་བ་ལས་མྱོང་བའི་རྒྱ་མཆན་གཞན་ཅི་ཡོད་ཅེས་ཏེ། ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོད་
 ན། མི་འཐད་དེ། འབྲ་བ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཕྱུར་དུ་མྱོང་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འདི་

འདོད་པ་ལ་སྒྲིན་ཅི་ཡོད་སྟེ་ན། དེ་ལྟ་ན་བྱང་བཞིན་དང་གཞུགས་བརྟན་གཉིས་ཀྱང་གཅིག་གཅིག་གི་སྤྱི་བྱེད་དུ་ཐལ། བན་ཚུན་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པས་གཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་འདྲ་བ་བྱང་བར་ཅན་རྒྱ་མཚན་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། གྲུ་ལ་ཉེ་འདྲ་བ་ཙམ་མིན་གྱི། སྒྲིའི་འདྲ་བ་དེ་སྤྱི་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་འདྲ་བ་ཙམ་ལས་སྤྱི་བྱེད་བར་འཛོག་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འཛོག་པ་ལ་སྒྲོས་བྱང་བར་དུ་བྱས་པའི་འདྲ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གྲུ་ལ་ཉེ་སྤྱི་བྱེད་བ་རང་རིག་ཉིད་འཛོག་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡི་སྤྱི་བྱེད་བ་རང་རིག་དེ་ནི་རྩ་ཉིད་འཛོན་རྣམ་དེའི་རྣམ་པར་གཞག་བྱ་ཡིན་པས། དེ་ནི་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་འཛོག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅན་མིན་ནོ། །འོ་ན་དེ་དོན་མེད་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། མིན་ཏེ། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་དོན་དང་འདྲ་བ་འདི་ནི་འཛིག་ཉེན་ལྟ་བུ་བ་ལས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གི་རྒྱར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འཛིག་ཉེན་ན་ཕྱི་དོན་སྤྱི་བྱེད་བར་གྲགས་པ་ནི། སྤྱི་འཛོན་རྩ་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པའི་རྩ་བཞིན་དེའི་སྤྱི་བྱེད་བ་ལ་དོན་དུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འབྲུལ་བ་ལས་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་བྱེད་བར་གྲགས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་རང་ལས་རྣམས་གཞུན་གྱི་བདུག་ཉིད་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱི་སོགས་སྤྱི་བྱེད་བ་ལས་ཕྱི་ངོལ་སྤྱི་བྱེད་བར་གྲགས་པ་མིན་ནོ། །སྤྱི་འཛོན་གྱི་སྒྲོ་ནི་སྤྱི་སོགས་དངོས་ལྷག་ཐང་དུ་འཛོན་པ་མ་ཡིན་པར་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་ན། ཕྱི་ངོལ་གྱི་དོན་ལ་ཚད་མ་གྲང་ཡང་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྤྱི་འཛོན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ནི་སྤྱི་སོགས་དངོས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་མིན་ན་སྒྲོ་དེ་ནི་རི་ལྟ་དོན་སྤྱི་བྱེད་བ་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་འདྲ་བ་ཉིད་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། གྲུ་གི་ཆེ་ཤེས་པའི་སྤྱི་བྱེད་བའི་བདུག་ཉིད་ནི་དོན་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་པར་འཛོག་གི་རྒྱ་ཅན་མ་ཡིན་ན་དེའི་ཆེ་ཤེས་པ་འདི་ཡི་སྤྱི་བྱེད་བའི་ངོ་བོ་དེ་རྩ་ཉིད་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོར་སྒྲེས་པའི་འཛོན་རྣམས་ཀྱིས་བྱུང་པས་ན། དོན་དང་འདྲ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་ཉེ་བར་སྒྲུབ་སྟེ་དོན་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་དང་འདྲ་བའི་རྟགས་

གྲིས་སྒྲ་མས་བྱི་མ་སྤྱོད་བར་བསྐྱབས་ན་ནི་འདྲ་ཚུལ་གཉིས་ལས་མི་འདའ་བས། དེ་ཡང་ཤེས་པ་
ཤེས་བྱ་དང་བདུག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་འདྲ་ན་ནི་ཤེས་པ་ཤེས་པ་ཉིད་མིན་པར་འགྱུར་ལ། ཚུ་འགྲུའ་
ཞིག་གིས་མཚུངས་ན་ནི་ཐུམས་ཅད་ཐུམས་ཅད་གྱིས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །དེ་
ལྟར་སྤྱོད་སོགས་ལས་སྤྱོད་ཞིང་། དེའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་བྱིར་སྤྱོད་སོགས་ཉམས་སྤྱོད་
བར་འདོད་ལ། སྤྱོད་སོགས་སྤྱོད་བཏིད་གྱིས་སྤྱོད་བའི་ངོ་བོར་བྱུབ་པས་རང་རིག་མི་དགོས་སོ་
ཞེ་ན། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་སོགས་ཉམས་སྤྱོད་བའ་ལས་སྤྱོད་ཞིང་། དེའི་ངོ་བོའི་རྣམ་པར་སྣང་བའི་
བྱིར་དེ་བྱིས་བྲན་བའི་སྒྲོས་སྤྱོད་སྣང་དབང་ཤེས་དེ་ཡང་ཉམས་སྤྱོད་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་
ཏེ་ཉམས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ངོ་ཞེས་བྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞིན་དུ་ནི་ངེས་པ་འདྲེན་པ་མིན་པ་
དེའི་བྱིར་དེ་སྤྱོད་བའི་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་ན། འོ་ན་དོན་ལའང་ངེས་པ་དེ་ནི་རྟག་ཏུ་འདྲེན་པའི་བྱུབ་
པ་མེད་ཅིང་། དེས་འགའ་ནི་ཅིག་ཤོས་ལའང་འདྲེན་པའི་བྱིར་ཉེས་པ་སྤང་མི་རུས་སོ། །གལ་ཏེ་
ངེས་པ་རྟག་ཏུ་འདྲེན་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་
ཞེ་ན། འོ་ན་ཅིག་ཤོས་སྤྱོད་བའ་ལའང་མེད་པའང་ཅིའི་བྱིར་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
བྱིར། འདི་ལྟར་སྤྱོད་བའ་སྤྱོད་པ་ལས་སྤྱོད་ཤིང་། དེའི་རྣམ་པར་འདོད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་སྤྱོད་དུ་
དགོངས་སོ། །སྐབས་འདི་དག་ཏུ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྱོད་པ་ཁས་མི་ལེན་གྱང་
བརྟག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཡིན་ཞེས་སྤྱོད་པའི་ཉི་མ་མཚོག་གིས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དཀར་སོགས་གསལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གསལ་བའི་
དོན་བརྟག་པ་དང་། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུན་ཡང་དཀར་སོགས་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་ན་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བའི་རྒྱང་བཞིན་གྱི་རིག་པ་གསལ་བ་ནི་
སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་བའ་འདི་གྲང་ཡིན། དེ་ཅི་དཀར་སོགས་མངོན་པར་གསལ་བ་ལས་ཐུས་གཞུན་
པའི་དངོས་སོའམ་འོན་ཏེ་དེའི་བདུག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། དཀར་སོགས་སྤང་བའི་དབང་

ཤེས་དེ་དཀར་སོགས་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་རྩས་གཞན་ཡིན་ཞེས་
དེས་བཤོ། །

གཉིས་པ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། གསལ་བྱེད་ལས་རྩས་གཞན་ཡིན་པ་
དགག་པ་དང་། གསལ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རིག་གྲུབ་བཤོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་
མི་གསལ་བར་ཐལ་བ་དང་། ཡུལ་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བཤོ། །དང་པོ་
ནི། ཤེས་པ་གང་མངོན་པར་གསལ་བའི་དཀར་སོགས་ལས་རྩས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
ན། ཡུལ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་གསལ་བ་མིན་པས་ཅི་ལྟར་ན་གཞན་དཀྱར་པོ་
སོགས་གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ། མི་རིགས་སོ། །གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟོ་བ། །དེ་གཞན་དག་ལ་
རི་ལྟར་ལྟ། །ཞེས་པ་དང་ཕྱོགས་འདྲའོ། །དེ་ལྟ་མིན་པར་ཤེས་པ་རང་གསལ་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་
གསལ་བ་འཐད་ལ། དེ་རང་གསལ་བ་མིན་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གང་ཡང་
གསལ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་སྐབས་འདིར་གསལ་བ་ནི་གསལ་བྱེད་གཞན་
བྱིས་གསལ་བ་ལ་བྱེད་དོ་ཞེ་ནུང་། གསལ་བྱེད་དེ་ཡང་གཞན་བྱིས་གསལ་དགོས་པ་སོགས་
ཏེ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་བྱིར་འཐད་པ་མིན་ནོ། །འདིར་རང་གསལ་དང་། རང་
ཕྱོད་དང་། རང་རིག་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཤེས་པའི་བྱེད་པར་ཅན་དུ་མི་འཛིན་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་
དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་བཤོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་བྱེད་ཤེས་པ་དྲུང་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་
ཤེས་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཅི་ལྟར་ཤེས་པས་དོན་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་དོན་དེ་ཡིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་
ནས་བྲན་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །དེ་གྲུང་གི་བྱིར་ན་གཟུང་འཛིན་དེ་གཉིས་ལས་གཅིག་
ཏོགས་ཆེ་གཞན་གཉིས་པ་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་གཉིས་
དུག་འབྲེལ་བར་མཐོང་བ་ན་ངས་འདི་མཐོང་ཞེས་བྱ་བར་བྲན་པས་ངས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་མཐོང་བ་དཀར་འཛིན་དང་།
 དཀར་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་འདྲ་བར་ནི་སྐྱེས་པའི་སེམས་སྤྱི་མ་གཞན་གྱིས་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་
 བ་དེ་ལ་ཤེས་པས་དཀར་པོ་མཐོང་ཞེས་བརྗོད་ཅེ་ན། མིག་ཤེས་འདི་དོན་དང་འདྲ་ཞིང་དོན་གྱི་
 རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་བྲན་པས་ན། རྩང་རིག་ཡོད་པར་གྱུབ་པ་སྟེ། ཅི་སྟེ་ན་རྩང་དངོས་མི་རིག་ན་
 ཅི་སྟེ་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་སྟེ་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར། དབུར་ན་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་མིན་
 པ་ཞིག་གིས་གཞན་རི་སྟེ་གསལ་ཏེ་གསལ་ལུགས་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མར་མེ་ལ་
 གཞན་གཟུགས་གསལ་བའི་ཆ་གཅིག་དང་། རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་
 གཉིས་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་མིག་ཤེས་ལྟ་བུ་ལའང་གཞན་གཟུགས་རིག་པའི་ཆ་གཅིག་དང་། རང་
 ཉིད་རིག་པའམ་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཆ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཆ་སྤྱི་མ་ནི་རང་རིག་
 མི་འདོད་པ་དག་གིས་གྲང་ཁས་ལེན་པས་དེ་དང་རང་རིག་མི་གཅིག་ལ། འོན་ཏེ་སྤངས་མཐོངས་
 པའི་རིགས་པས་ཞིབ་ཏུ་མ་དབྱེད་ན་འབྲུལ་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྤང་ངོ་། །ཡང་དོན་དང་འདྲ་བ་
 ལས་ནི་དོན་སྤྱིང་བར་འཛོག་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྟེ་རྒྱས་སོ་ཞེས་པའང་སྤྱར་ཉིད་ན་
 རྣམ་པར་གསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་མཐོང་བ་དང་འདིས་མཐོང་བའི་དོན་ཤེས་དུག་ནི་འདྲ་
 བྱ་བྲན་ཤེས་གྱིས་འཛིན་པ་ཡིན་ན། དོན་སྤྱི་མ་ཤེས་པ་ནི་སྤྱར་མཐོང་བ་ཡོད་པ་མིན་པས།
 ཅི་སྟེ་དེ་ནི་འདི་མཐོང་བ་དྲུང་འདྲ་བ་ཡིན་པར་བྲན་ཤེས་དེས་ངེས་པར་འགྱུར་ཏེ། མི་འཐད་
 དོ། །ཤེས་པ་དོན་དང་འདྲ་བ་སྟེ་དོན་གྱི་རྣམ་པར་སྐྱེས་པ་ཉིད་གྲང་མི་འདོད་པའི་བྱེ་སྤྱོད་གྲང་
 ཡིན་པ་དེ་ལ་དོན་ཤེས་གཉིས་མཐོང་བ་མེད་ལ། དེའི་ཆེ་འདི་དོན་དྲུང་འདི་ཤེས་པ་ཞེས་དེ་དུག་
 སོ་སོར་སྒྲོས་སྟུག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་གསལ་བྱེད་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡིན་ན་རང་རིག་གྱུབ་པ་ནི། ཤེས་པ་རང་
 ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནམ་མེན། ཅི་སྟེ་རྩང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོ་འམ་དངོས་སོ་ཡིན་ནོ་ཞེ་

ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་རྒྱུ་ཉིད་རྩེ་ཏུ་གསལ་བར་འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་
ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་མི་གསལ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནུ་ནི་དོན་མི་གསལ་བུ་ཉིད་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་
པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རང་རིག་མེད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གསུམ། རིགས་པ་དེ་དག་གིས་གཞན་
ཡང་ཁེགས་པ་དང་། བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་དང་། ཤེས་པ་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་
ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་པ་ལ་བདུག་རིག་གས་རང་རིག་ཡོད་པ་མིན་པའི་སྤྱུགས་
དུག་ལ་ཤེས་པས་དོན་ཀུན་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཉེས་པ་བརྗོད་པ་འདི་ཡིས་ནི་རང་སློ་ནི་མངོན་
སུམ་སྟེ་མངོན་གྱུར་མིན་པར་སྒྲིབ་པའི་སྤྱོད་པ་བ་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ལ་འང་ལན་རྒྱས་པར་བཏབ་བོ་
སྟེ་བཏབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདེ་སོགས་ལ་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་ནི། ཅེན་དང་དམིགས་པ་དང་གོམས་པའི་
ཁྱད་པར་ལས་སེམ་གདུང་ཐ་དྲད་པར་ནི་འཕྲུག་པ་ཅན་བདེ་སྤྱུག་དང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཁྱད་པར་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་དུག་ནི་སློ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཁྱོད་སྤྱོད་བྱེད་དེ་ལས་རྩམ་ཐ་དྲད་
པའི་སློ་གཞན་དེ་ཤེས་ཤིང་། སྤྱོད་པ་གྲང་ཡིན་པ་ཅན་ཐ་དྲད་ཀྱང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པས།
རང་རིག་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བདེ་སྤྱུག་དེ་དག་སློ་ཡིན་པས་སྤྱོད་པ་ནི་ཡིན་ལ།
གཞན་སྤྱོད་ཁེགས་པས་རང་སྤྱོད་དུ་འགྱུགས་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་པ་རྩམ་གཞན་གྱིས་སྤྱོད་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ལ་གཉིས། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་
དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་བདེ་སྤྱུག་ཤེས་པ་རྩམ་གཞན་གྱིས་
རིག་ཅིང་སྤྱོད་དགོས་པ་ཡིན་ན། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ནི་རང་གི་བདེ་སྤྱུག་དེ་སྤྱོད་ཅིང་
སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་བདེ་སྤྱུག་དེ་དང་རྩམ་གཞན་གང་ཞིག་དེས་རིག་པའི་ཕྱིར།
གྲལ་ཏེ་བདེ་སྤྱུག་དེས་བསྐྱེད་པ་དྲང་། དེར་སྤྱང་བའི་སློས་རིག་གི་གཞན་གྱིས་མིན་ཞེ་ན། རང་

རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་ལ་དམིགས་པར་བྱེད་པའི་གཞན་གྱི་སྒོ་ལ་ཡང་དེས་བསྐྱེད་པ་དང་དེར་སྒྲུབ་
 བ་གཉིས་པོ་འདི་གདོན་མི་ཟ་བར་ཡོད་པས། ཉེས་པ་སྤྲུལ་མོར་གནས་སོ། །ཅི་སྟེ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 བདེ་བ་དེ་ལས་སྐྱེས་པ་མིན་ཞིང་། དེར་སྒྲུབ་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་
 སྤྱད་ལ་དམིགས་པའི་གཞན་གྱི་སྒོ་དེ་རང་ཡུལ་མེད་པ་ཅན་དུ་འགྱུར་བར་ཐལ་སོ། །གལ་ཏེ་
 བདེ་སྤྱད་གི་སྤྱི་གཟུང་ངོ་ཞེན་མི་འཐད་དེ། བདེ་སྤྱད་དེ་ཡུལ་དུ་མ་བཟུང་ན་དེ་དག་གི་སྤྱི་དུག་
 གུང་མི་འཛིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་དེ་ནི་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དངོས་པོར་གྲུབ་པ་མིན་ཞེས་ཀྱང་སྤྲུབ་
 བཤད་དོ་སྟེ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་ནམས་ཀྱི་ཕྱིར་
 ཁྱོད་ལ་དོན་སྒྲུབ་བ་དེ་ནི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ལས་ཇུས་གཞན་མིན་པ་དེས་ན་བདེ་སྤྱད་སྤྱིང་བའི་
 སྒོ་དེ་ནི་སྤྱིར་མངོན་སུམ་དྲུང་ནི་ཁྱད་པར་བདུག་རིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་
 སྒོས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་དེ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་ཀྱང་། མངོན་སུམ་ཉིད་ནི་མིན་པས་སྤྱིང་བྱེད་
 མིན་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་པར་མཚུངས་བཞིན་དུ་རང་གཞན་གྱི་སྒོ་
 དེ་མངོན་སུམ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐ་དད་དེ་གང་ལས་ཡིན་ཏེ། མི་འཐད་དོ། །དོན་ནི་རང་གཞན་གྱི་སྒོ་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་དུ་མཚུངས་པར་ཐལ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་སྤྱད་གཟུང་དོན་དུ་བྱེད་
 པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། གཞོད་བྱེད་དགོད་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་མངོན་
 སུམ་ལ་ཏ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མ་མཐོང་བའི་དཀར་ནག་གི་ལས་བདག་དང་དོན་གཅིག་
 ཏུ་ལྡན་ཞིང་འཕྲོད་པ་འདུ་བ་སོགས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་རང་ཁོ་ནས་སྤྱིང་བར་དེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།
 དེ་སྟོན་གཞན་གྱི་སྒོས་ནི་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། མ་མཐོང་བའི་
 ལས་དེ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རང་གཞན་གྱི་སྒོས་སྤྱིང་བ་དང་མི་སྤྱིང་བའི་དབྱེ་བའང་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་བས་ལ་ཟིན་ཏོ་སྟེ་ཟིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གྲང་དྲག་ནལ་འབྱོར་མངོན་སྲུང་གིས་གཞན་གྱི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
 མྱོང་བ་ལ་གཞན་དང་ཉམས་མྱོང་མཚུངས་པར་འདོད་པས་ན། འཕགས་པ་དེ་ཡང་སོ་སྟེ་དེ་
 བཞིན་སྟག་བསྐལ་གིས་གདུང་བར་འབྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པས། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །གྲལ་
 ཏེ་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་དང་དབང་པོ་འདུས་པ་མེད་པས། དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྟག་བསྐལ་
 དག་ནི་འཕགས་པ་དེ་དྲག་ལ་ནི་སྟེ་བ་མེན་ནོ་ཞེ་ན། སྟག་བསྐལ་སྟེས་པར་བྱུང་བ་ཅམ་ཉིད་
 ནི་སྟག་བསྐལ་མྱོང་བའི་དོན་མིན་གྱི། འོན་ཀྱང་ནི་སྟག་བསྐལ་གྱི་ངོ་བོའི་ཤེས་པ་སྟེས་པ་ཉིད་
 སྟག་བསྐལ་མྱོང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སྟག་བསྐལ་ཆད་མས་དམིགས་པ་དང་། སྟག་བསྐལ་མྱོང་
 བ་གཉིས་གོ་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། གཞན་སེམས་རྟོགས་པའི་མངོན་ཤེས་གིས་སྟེ་བོ་པ་རོལ་བའི་
 སྟག་བསྐལ་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ནི་སྲ་མ་ཡིན་ལ་སྟེ་མ་མིན་ཅིང་། འདི་ལ་དམིགས་མྱོང་ཐ་དང་
 པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །སྟག་བསྐལ་རྒྱད་ལྔན་གིས་དེ་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ནི་སྲ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་
 ཏེ། འདི་ལ་དམིགས་མྱོང་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེས་ན་སྐབས་འདིར་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལ་
 རྟོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་ཅམ་ལ་དེ་མྱོང་བར་བཤད་པ་
 དང་། ཡང་ཆོར་བ་བདེ་སྟག་མྱོང་བར་བཤད་པ་གཉིས་སོ་སོར་འབྲེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་
 ཞིག་ཏུ་འཁྱམས་སོ། །སྤར་བཤད་པ་ལྟར་རང་མྱོང་ཞེས་པ་ལའང་གོ་རྒྱ་གཉིས་ཏེ། རང་གིས་
 རང་མྱོང་བ་ལ་རང་མྱོང་ཞེས་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་མྱོང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པ་ཅམ་ལ་བསམས་
 བས་རང་མྱོང་ཞེས་བཤད་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྟེ་མའི་དོན་དང་ཐ་སྟངས་ནི་རང་རིག་མི་འདོད་
 པའི་སྟོགས་དག་གིས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པས། ཤེས་པ་གང་གི་སྟེང་དུ་རང་མྱོང་བྱལ་ན་རང་རིག་
 བྱལ་མི་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་མོད་ཀྱང་། གཞུང་འདི་དང་གཞན་མང་པོ་ཞིག་ཏུ་རང་མྱོང་
 དང་རང་རིག་གཅིག་པ་ལྟར་བྱས་ནས་བསྟན་པ་མང་བས། ཤིན་ཏུ་ཟབ་པའི་གཞུང་འདི་དག་གི་
 དགོངས་པ་ཞིབ་ཏུ་ཆོལ་དགོས་པར་སྤང་ངོ་། །ད་ནི་དཔྱད་པ་འཇུག་སྟེ། དེས་ན་སྟག་བསྐལ་

དང་ལ་སོགས་པས་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྤྱོད་བ་མིན་པར་གཞན་གྱིས་གདུང་བར་བྱེད་པ་ཙམ་
དྲང་། བཞུགས་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ནི་བདེ་སྤྱད་སྒྲིབ་པའི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་
གི་ལུས་ལ་སྤྱུང་བཅད་ཀྱང་སྤྱད་བསྐྱུ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་། ཙམ་དཔེ་གྱིས་བྱུག་ཀྱང་བདེ་བ་མི་
འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན་བདེ་སྤྱད་སྤྱོད་པའི་ཚད་རིམ་བྱ་ཞེ་ན། གང་གི་ཆེ་སྤྱོད་བྱེད་རུང་ཉིད་
སྤྱོད་བྱེད་སྤྱད་བསྐྱུ་བ་གི་དོ་བོར་བདེན་པར་སྤྱང་བ་ནི་གདུང་བ་སྤྱུག་བསྐྱུ་བ་སྤྱོད་
པའི་ཚད་ཡིན་ལ། སྤྱད་བསྐྱུ་བ་དེ་དམིགས་པ་ཙམ་དུ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དེ་ཆེ་འཕགས་པས་སྤྱད་
བསྐྱུ་བ་གི་དོ་བོར་བྱས་ནས་སྤྱོད་བ་དེ་ལྟར་ཐལ་བར་མི་འབྱུང་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པ་ཐལ་ས་ཅད་
གི་དམིགས་སྤྱོད་དུག་ནི་འཛོག་བྱེད་ཐ་དྲང་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དོན་དྲང་འབྱུང་བའི་སྤྱད་
པ་ནས་དམིགས་པར་འཛོག་པ་སྤྱེ། སྤྱོད་བྱེད་རུང་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་དོ་བོར་གསལ་བར་སྤྱེས་པའི་
སྤྱོད་པ་ནས་བདུག་ཉིད་སྤྱོད་བར་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་སྤྱོད་ཉགས་ལས་
ཉགས་དགོས་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་འདོད་ན་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་ཡང་གང་ཉགས་
པའི་མངོན་སྲུང་མེད་པར་ཁྱོད་འདོད་པས་ན། རང་གི་སྤྱོད་ནི་ཉགས་ལས་ཉགས་པར་འབྱུང་བ་
ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་འོས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་འདོད་ན་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་སྤྱུབ་པའི་ཉགས་མི་སྤྱོད་
པ་རྒྱས་པར་བཞད་པ་དང་། རང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱིས་དུ་འབྱེད་པ་དེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མི་འཐད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། དབང་སོགས་ལས་གཞན་ཉགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། དབང་སོགས་
ཉིད་ཉགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། རང་སྤྱོད་ཆོས་ཉགས་སུ་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཉགས་དེ་
ཡང་ཅི་མིག་སོགས་དབང་པོ་འཕྲུག་སོགས་དོན་རྒྱུ། སྤྱོད་པའི་ཤེས་སམ། ཡང་ན་ཡིད་
བྱེད་སྤྱུ་མར་འབྱུང་བ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གང་ཡིན་ཞེས་བཏགས་ན་རྒྱུ་འབྱས་རེ་རེ་བ་དང་ཆོགས་པ་

གང་ཡང་རྟགས་སུ་མི་འཐད་ལ། འདི་དྲག་ལས་གཞན་དུ་སྒོ་དང་འབྲེལ་བ་ཅན་བདག་ཡིད་མྱད་
བ་སོགས་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། གང་གིས་ན་བདག་ཡིད་མྱད་པ་སོགས་ཀྱིས་གང་ལ་འང་མན་
འདོགས་པའི་རྒྱས་པ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབང་སོགས་ཉིད་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་།
དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་སོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་སྒོ་དེ་ལ་བྱབ་པ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་དབང་སྒོ་ཡང་
དེ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ལ། གཟུགས་སོགས་དོན་ཡང་སྒོ་སྐྱབ་བྱེད་མིན། དེ་བཞིན་དུ་སྒོ་ཡིད་བྱེད་
ཀྱང་དེ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཡང་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་མེད་ནས་མ་
གྲུབ་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དོན་གསལ་བར་དམིགས་པ་ཉིད་སྒོ་སྐྱབ་
པའི་རྟགས་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་པས་སྤར་
བཞིན་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་སྒོ་སྐྱབ་པའི་
རྟགས་ཡང་དག་མིན་པར་འདིས་ནི་གང་གསལ་བར་གྱུར་པའི་དོན་ཡང་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྟགས་ཡང་
དག་ཡིན་པ་བསལ་ཏེ། གང་གིས་གསལ་བ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་ཉམས་སུ་སྒྱུང་བ་མིན་ན། དེ་
ཡིས་གསལ་བར་འགྱུར་པའི་ཤེས་བྱ་མི་ངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་དོན་གསལ་བ་དེ་དོན་ཉིད་
ཀྱི་བྱེད་པར་འགྲུའ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སྐྱེ་བ་དྲང་ནི་འཇིག་པ་མེད་
པའི་དོན་ལ་སྤར་མ་གསལ་བ་ཕྱིས་གསལ་བའི་བྱེད་པར་འགྲུའ་ཡང་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། དོན་
ཉིད་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པ་དེ་འདོད་ན་ཡང་དོན་འཇིན་ཤེས་པ་དུས་སྤྱི་སོ་སོར་སྐྱེས་
པས། ཤེས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་དོན་ཡང་སྐྱད་ཅིག་གིས་འཇིག་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་
འདོད་ན་སྤར་མི་གསལ་བར་གནས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་ཕྱིས་གསལ་ནས་སྒོའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བ་
ཉམས་སོ། །དོན་ཀྱི་བྱེད་པར་གསལ་བ་དེ་ཡང་ཆད་མས་ཤེས་ཟིན་པ་འཇམ། ཤེས་པར་མ་གྱུར་

བའི་དོན་གསལ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྒྱབ་པའི་ཉགས་ཡིན། གཤམ་ཏེ་ཆད་མས་ཤེས་ཟིན་པའི་དོན་གསལ་དེ་སྒྱབ་ཀྱི་ཉགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཤེས་པར་ཆད་མས་ཡོངས་སྤྱོད་བ་མེད་པར་དེས་ཤེས་པའི་དོན་གསལ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྒྱབ་པའི་ཉགས་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དོན་གསལ་དེ་ཆད་མས་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱི་བཅད་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ནི་རི་ལྟར་ཡང་གོ་བྱེད་ཡིན་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་མཐོང་བ་དོན་གསལ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་མ་སྒྱབ་པའི་སྤྱར་རང་གི་ཆད་མས་མཐོང་བར་གྱུར་བ་མིན་པའི་དོན་གསལ་གཅིག་སྒྲོ་སྒྱབ་པའི་ཉགས་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་བྱ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དོན་གསལ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྒྱབ་པའི་ཉགས་ཡང་དག་ཏུ་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་གཞན་གྱིས་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དོན་དེ་རང་གིས་འགྱུར་ཡང་མཐོང་བར་གྱུར་པ་མེད་པས་ཉགས་སྤྱོད་མི་རུང་ངོ་ཞེ་ན། ཉགས་ཀྱི་བྱེད་པར་དོན་གསལ་དེ་ནི་གཞན་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་གསལ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་རྒྱུས་པར་འགྱུར་པར་ཐལ་བ་སྤྱར་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རང་སྒྲོའི་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དོན་ཆོས་ཡན་གྱར་བ་ལས་ནི་རང་སྒྲོ་ནི་རྗེས་སྤྱོད་པ་ལ་ལྟུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རང་སྒྲོའི་ཆོས་ཉགས་སྤྱོད་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། སྒྲོའི་རྗེས་སྤྱོད་པའི་སྒྲོའི་ཆོས་ཉགས་སྤྱོད་མི་རུང་བ་དང་། རྗེས་གཞན་ཉགས་སྤྱོད་མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲོ་སྒྱབ་པའི་ཉགས་མངོན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་གྱང་ཡིན་པ་རང་སྒྲོའི་བྱེད་ཆོས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་སྒྲོ་ལས་རྗེས་གཞན་ཅི་ཡིན་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་གི་གཙོ་སེམས་དང་དངོས་རྒྱ་མཚན་པ་གཅིག་ལས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་དེ་གཙོ་སེམས་སྒྲོ་དེ་ལས་ཐ་དྲད་གྱང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྗེས་གཞན་ཉགས་སྤྱོད་མི་རུང་བ་ནི། སྒྲོའི་རྒྱ་ལས་གཞན་ལ་སྤྱོད་པའི་བདེ་

བ་དེ་ལས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་མི་འགྲུབ་པར་ཐལ། དེ་ཡང་ཁྲབ་པ་འཁྲུལ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེའི་འབྲས་ཀྱིས་ཀྱང་མེད་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་ཡུལ་ནི་ལྷ་པོ་རྣམས་དྲང་། རྟེན་དབང་པོ་
ལྷ་དྲང་ནི། དམིགས་པར་བྱེད་པ་དབང་ཤེས་ལྷ་པོ་དྲག་ལ་གཏོགས་སྒྲོ་དེའི་འབྲས་བྱ་གཞན་
ཀྱིས་དེ་ཉི་ལྟ་པར་མཆོན་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གྱང་སྒྲོའི་འབྲས་ཀྱིས་སྟ་
མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་དབང་པོ་དང་སྒྲོ་གཉིས་ནི་དབང་པོའི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལས་འདྲས་པའི་ཕྱིར་དང་།
གཞུགས་སོགས་དོན་ལྷ་པོ་དྲག་ལ་གཞུགས་མཐོང་དབང་ཤེས་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། དབང་ཤེས་
པན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལས་གཞན་དུ་སྐྱེ་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་རྗེས་སུ་འགོ་སྟོན་གྱི་ཡིན་པ་
གཅིག་གྱང་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་པས་དབང་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་
ན་དེའི་འབྲས་བྱ་ཆད་མས་ཤེས་པ་མེད་པ་གྱང་ཡིན་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
འབྲས་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པའི་བབ་ཅོལ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་སྒྲོ་སྟོན་དུ་གྱུར་ན་འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མི་འཐད་པ་ལ་གསུམ།
འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པ་དང་། དེ་མེད་པས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་
ཐལ་བ་དང་། སྒྲོ་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་གཞོད་པ་གཞན་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་སྐྱབ་
ཀྱི་རྟོགས་ཡང་དག་ཡོད་ན་ཡང་། རྟོགས་དེ་དྲང་ནི་ལྷ་ན་ཅིག་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་
མཐུན་དཔེའི་སྟེང་དུ་ཆད་མས་མཐོང་བ་མེད་པར་ཅི་ལྟར་རྟོགས་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་པར་
འགྱུར་ཞེས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། ཚུལ་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་རྟོགས་དྲག་ནི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་དཔེའི་
སྟེང་དུ་མཐོང་དགོས་པ་ལ་མ་མཐོང་བའི་རྟོགས་ནི་སྟོན་གྱི་དོན་གསལ་བྱེད་མིན་པའི་
ཕྱིར། ཡང་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་དེ་ཉིད་ལས་སྤར་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་དེ་ནི་བྱུབ་པ་
ཉིད་དུ་བྱས་ནས་དེ་རྗེས་དེ་དཔེ་ལ་གཞག་སྟེ་གཏོད་རང་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་སུ་སྒྲོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བརྗོད་ན་ནི་འཐད་པ་མིན་ཏེ། དཔེ་དེ་ལ་ཡང་ནི་སྟོན་དུ་དཔེ་གཞན་ཞེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་ཐུག་པ་མེད་པའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་སྒྲོ་མངོན་
སྲུང་གིས་ཉམས་སྲུ་སྒྲོང་བ་ལས་དོན་བྱུང་གི། དོན་གྱི་ཉགས་ལས་རི་ལྟར་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
སྒྲོ་དེ་བྱུང་བ་མིན་ཏེ། སྒྲོ་དེ་འཛིན་ནམ་གྱིས་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བར་དོན་རྒྱུ་ཉིད་སྲུས་ཀྱང་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་མེད་པས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་ཡང་མི་རྟོགས་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ནམ་
པར་རིག་བྱེད་ལས་གཞན་སྒྲོ་དཔོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་ལ་མངོན་སྲུང་ཚད་མས་
ཀྱན་སྒྲོང་གི་སྒྲོ་རྟོག་པ་དངོས་སྲུ་བྱུང་བ་དྲང་། རྟོག་པ་དེ་ལས་ནི་ངག་བརྗོད་པ་དྲང་ལུས་གཡོ་
འགྲུལ་སོགས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལའང་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་
ཉགས་ལས་སྒྲོ་དཔོག་པ་ཡིན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཉགས་ལས་གཞན་
སེམས་རྗེས་སྲུ་དཔག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བདུག་རྒྱུད་ལ་སྒྲོ་དང་ལུས་ངག་གི་ནམ་པར་
རིག་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཚད་མས་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་པར་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་རང་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་དམིགས་སྒྲིན་དོན་གྱི་ཉགས་ལས་འབྱུང་བ་མིན་ཏེ། དམིགས་སྒྲིན་རབ་
ཏུ་བྱུང་བ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོ་རྗེས་གཞན་གྱིས་སྒྲོང་བ་ལ་གཞོད་བྱེད་གཞན་དགོད་པ་ལ་གསུམ། སྒྲོ་
སྲ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་འཐད། དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ། དེས་ན་རང་རིག་ངེས་པར་ཁས་
ལེན་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྒྲོ་སྲ་མ་ནི་སྒྲོ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཅི་ལྟར་རབ་ཏུ་
གསལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྲ་ཕྱི་གཉིས་ཀ་རང་གསལ་བ་མིན་པའི་བདུག་ཉིད་
དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོ་སྲ་ཕྱི་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་
པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ནི། གསལ་བྱའི་ཡུལ་ནི་གསལ་བྱེད་མིན་པས་རི་ལྟར་

གསལ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། གསལ་བྱེད་ཤེས་པ་ལ་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་པ་འཕོ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ།
གསལ་བ་ཞེས་པ་ལ་འདི་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་སྐྱབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡུལ་ལའང་གསལ་བའི་སྐྱ་
འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་གསལ་བྱེད་ཤེས་པ་དེའང་གསལ་བྱ་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ་གང་གིས་ན་
རྒྱུ་ཉིད་རང་རིག་གིས་རྟུ་ཕྱོད་གསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྒོ་ཕྱི་མ་ལ་སྒོ་སྒྲ་
མའི་རྣམ་པ་འཕོ་བར་འདོད་ན། སྒོ་ཕྱི་མ་ནི་རྒྱུ་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ཕྱི་རོལ་
ཀྱི་ཡུལ་ཡང་ནི་སྒོ་ཕྱི་མ་དང་ལྟན་ཅིག་སྒོ་གཞན་གྱི་གསལ་བྱེད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་
བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་རེད་ཀྱི་ལྟར་ན་སྒོ་རྒྱུ་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་བོས་རྟུ་ཕྱོད་གསལ་ཞིང་།
གཞན་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་དེ་ཤེས་པ་དེར་རྣམ་པའི་ངོ་བོ་འཕོ་བ་ཡིས་དེ་ཡུལ་དུ་གསལ་བ་ན་ནི་
རྟུ་ཕྱོད་གསལ་བ་ཉིད་ཅེས་བཞིན་དོ། །སྒོ་ཕྱི་མ་ནི་སྒོ་སྒྲ་མ་ཁྱོད་དང་འབྲུ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡིས་
ནི་སྒོ་གཞན་ཁྱོད་རྟུ་ཕྱོད་གསལ་དགོས་པ་མི་འདོད་ཅིང་། རྒྱུ་ཉིད་རྟུ་ཕྱོད་གསལ་བའི་ངོ་བོར་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་དོན་དེ་ཡིས་ངོ་བོས་རྟུ་ཕྱོད་གསལ་བ་ཞེས་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་མཆོད་ན་
སྒོ་ན་མེ་གཉིས་ཀ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་མཚུངས་པས་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་
དང་། མར་མེ་དང་ཐུན་ཁུང་གི་བུམ་པ་དུག་ཀྱང་སྐྱ་མཆོད་དེར་བརྟེན་ནས་གསལ་བྱ་གསལ་
བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡི་ཐ་སྙད་རྟུ་ཕྱོད་རྟུ་ཕྱོད་པར་བྱེད་དེ། ཐུམ་གཟུགས་དེ་ཉིད་སྒོ་ན་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒོ་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་དེས་ན་རང་རིག་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ནི། གང་ཡང་ཡུལ་དྲུང་
དབང་པོ་ཅོམ་གྱིས་ནི་ངས་ཡུལ་འདི་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པ་འབྲེན་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་པས།
དེས་ན་རྒྱ་གང་ལས་ངེས་པ་འདིར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་གཞན་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་གྱི་ཀྱས་པ་དེའང་ཆད་
མས་མཐོང་བར་གདོན་མི་ཟ་བས་རང་རིག་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་།

རྒྱུ་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཚན་གཞན་གྱིས་མ་ཟད། བླ་བ་ལས་ཀྱང་བདུག་རིག་
གྲུབ་སྟེ། འདི་ལྟར་སྔ་འཛིན་ནི་སྤྱང་བ་ཡོད་དེ། བླ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་སྔོན་པོ་བཞིན།
ཞེས་པའི་རྟགས་ལས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རང་རིག་མེད་ན་ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་མི་
སྲིད་པར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ཉིད་གྱིས་གཞུང་འཇུགས་པར་བཞེད་ནས་ཁ་ཕྱིར་སྤྱོད་ནས་ཡུལ་
འཛིན་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཤེས་པ་སྔ་མ་རྣམས་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་རིག་པས་སྤྱང་བྱེད་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན་
ནི་ཡི་གེ་རིང་པོ་སོགས་ཉན་ཤེས་གྱིས་འཛིན་པར་མི་འགྱུར་རྟེ། ཉན་ཤེས་རེ་རེས་མི་འཛིན་དུ་
མས་ཀྱང་མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉན་ཤེས་རེ་རེ་བ་ཡུལ་རིང་པོར་གནས་པ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་གནས་ན་ནི་དེའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་གོ་རིམ་མེད་དགོས་པས་ན།
ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་སྟོ་ལ་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲུང་དགོས་ཤིང་དེ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཡི་གེ་གོ་
རིམ་མེད་པ་རྣམས་ཚོགས་པས་ཆ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་རིང་པོར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆ་ཤས་པན་ཚུན་འབྲེ་
བ་མེད་པ་ཡི་ཡིག་ཆ་གོ་རིམ་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་ན་གོ་རིམ་མེད་པའི་ཉན་ཤེས་ནི་སྦྱེད་
པར་བྱེད་དེ་མི་རིགས་སོ། ། འ

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་
ཁོ་ན་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་མི་འཐད་པ། དུ་མས་ཉན་སྟོ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་བརྟགས་ལ་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་བར་དུ་གནས་པ་དགག་པ་དང་། ཆ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་
སྦྱེ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་སྔ་མ་མཐའི་ཆའི་བར་
དུ་གནས་ན་སྟེ་གནས་ནས་ཀུན་གྱིས་ཉན་ཤེས་གཅིག་བསྐྱེད་ལ། དེ་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་གཞན་
གྱིས་སྤྱང་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་འོག་ནས་འོག་དུ་སྒྱུ་ནི་རེ་ཆེར་འཕེལ་བར་འགྱུར་བར་འདོད་དགོས་

ན་དེ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེའི་ཆ་རྣམས་རིམ་མིན་ཏེ་ཅིག་ཅར་དུ་འཛིན་
པའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་མ་མར་ནི་ཐོས་པའི་རིམ་ལྡན་གྱི་སྒོ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
ཆ་མ་མ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡུལ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནི་རུང་ཉིད་གནས་པ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། གལ་ཏེ་དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྒོ་རུང་ཉིད་གནས་ན་དུས་ཕྱིས་ཀྱང་སྒོ་དེ་མི་
འཇིག་པར་གནས་དགོས་ཏེ། ཆ་སྡེ་ཕྱི་ལ་རྟག་མི་རྟག་གི་བྱུང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཆ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་ཡོད་པ་ནི། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་
སྡེ་ཕྱི་རིམ་མེད་ཅིག་ཅར་ནི་སྐྱེས་ནས་ཉོན་ཤེས་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་སྡེ་ཕྱིར་རྟག་མི་རྟག་བྱུང་པར་
མེད་པའི་སྐྱེན་འདི་ཡོད་ལ། ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་ཤས་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཀུན་སྒོང་དང་པོར་ལན་གཅིག་
བཅའ་བ་ལས་ཆ་ཤས་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ལ་སྐྱེས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་སྒོང་གི་ཚོལ་བ་ཕྱི་
མ་ཕྱི་མ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ། །རིག་བྱེད་པ་གང་དག་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་རྟག་པ་
ཡིན་པས་སྤར་ནས་བྱུང་ཟིན་ཀྱང་རྒྱུན་གྱིས་སྒོ་ཡུལ་དུ་ཕྱིས་གསལ་བར་འདོད་པ་ལ་འང་སྐྱེན་
འདི་རྗེས་སུ་གནས་པ་ཉིད་དེ། རྟག་པ་གཅིག་གསལ་ན་ཀུན་གསལ་དགོས་པས། གསལ་བྱེད་
ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་མེད་དུ་ཐལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དུ་མས་ཉན་སྒོ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱོགས་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས།
དོན་འཛིན་པའི་སྒོ་དང་སྒོ་དེ་སྒྱུར་བྱེད་རྗེས་གཞན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་དང་། ཅིག་ཅར་
སྐྱེ་བ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། སྒྱུར་བྱེད་རྗེས་གཞན་མ་སྤེལ་བར་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤེལ་
ནས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཤེས་སྡེ་ཕྱི་དུ་མ་ཡིས་ནི་ཡི་གེའི་ཆ་དུ་མ་དེ་འཛིན་
ལ། དེ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ་སྒྱུར་བྱེད་སྐྱེའོ་ཞེ་ན། ཆ་མ་མའི་ཉན་སྒོ་གང་ཡིན་པ་དེ་སྒྱུར་ལ། དེ་
ཡང་ཡི་གེ་རིང་པོར་འཛིན་པའི་སྒོ་སྒྱུར་བ་མིན་པ་དེས་ན་རིང་པོ་འཛིན་པའི་ཉན་སྒོ་ཕྱིས་བྱ་
པར་མི་འགྱུར་པའི་སྐྱེན་འཇུག་གོ། །

གཉིས་པ་སྐྱེལ་ནས་སྐྱེ་བར་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་དགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡི་གེའི་ཆ་ཤས་འཛིན་པའི་སྒྲོ་རྣམས་སོ་སོ་ཐ་དྲ་དྲ་སྒྲིང་བྱེད་རྩིས་
གཞན་གྱིས་སྐྱེལ་ནས་སྒྲིང་ངོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་དེའི་སྐྱ་ཐོས་པའི་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ཆ་ལྷ་ཕྱི་ནི་སྒྲོ་མ་
འབྲུལ་པ་ལ་བར་ཆད་པ་མེད་པར་སྒྲིང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། སྒྲིང་བྱེད་རྩིས་གཞན་གྱིས་
བར་བཅད་པའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་སྒྲིང་བས་བར་མ་ཆད་དུ་མཆམས་སྒྲིང་བར་བྱེད་པའང་རིགས་
པ་ཡང་དག་གིས་བསལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པས་འཐད་པ་མེད་ལ། གཤམ་ཏེ་ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བར་
ཆད་པ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང་འཇུག་པ་སྒྲིང་བས་བར་ཆད་པ་མེད་པར་འབྲུལ་བར་འགྱུར་བ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་ཡི་གེ་ས་ར་ལྟ་བུ་སྒྲིང་དུ་གཉིས་ནི་བཟོད་ན་ཡང་བར་ཆད་པ་མེད་པར་
འབྲུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཐོས་པ་ཆེས་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ། དབང་ཤེས་ཀྱིས་མཆམས་སྒྲིང་བ་མི་འཐད།
ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་མཆམས་སྒྲིང་བ་མི་འཐད། གཉིས་ཀ་འདུས་ནས་མཆམས་སྒྲིང་བ་མི་འཐད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱ་ཕྱི་མཆམས་སྒྲིང་བ་དེ་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲིང་བ་ཡིན་ནམ། ཡིད་ཤེས་
ཀྱིས་སྒྲིང་བ་ཡིན་གྱང་། དང་པོ་ལྟར་ན། མི་འཐད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ནི། དབང་པོས་ཏེ་དབང་ཤེས་
ཀྱིས་བར་རྣམ་པར་བཅད་པ་མཐོང་ཞིང་ཐོས་ན་ཡང་། དབང་པོའི་ཤེས་པ་དེ་ལས་ཏེ་དེས་བར་
ཆད་པ་མེད་པར་སྒྲོ་འདོགས་སོ་ཞེས་འདོད་པ་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་དབང་པོའི་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱིན་
ཏེ་ཡིན་ནོ་ཅོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡི་གེའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱི་སྒྲིང་མཐའ་ཡང་
མིག་འཇུགས་པའི་ཡུན་ཆད་ཅམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡུན་ཆད་དེ་ཡང་རིམ་གྱིས་
རྒྱལ་ཕྱན་ནི་གོ་ས་དུ་མར་འཕོས་པའི་ཡུན་ཆད་དུག་དང་འབྲེལ་བས་རྫོགས་དགོས་པ་ཡིན་གྱི་
གོ་ས་གཅིག་ཁོ་ན་འཕོས་པས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་འདྲའི་རྒྱལ་ཕྱན་གཅིག་སྒྲོ་ལོག་བསྐྱེས་པའམ་
གོ་ས་འཕོས་པའི་ཡུན་ཆད་ནི་དུས་ཆུང་བ་སྟེ་སྒྲིང་བའི་མཐར་ཐུག་པའི་དུས་ཀྱང་དུས་མཐའི་

སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཀྱང་གིས་ནི་དུས་མཐའ་སྐད་ཅིག་མའི་འཛིག་ཚུལ་གཞན་
ཡང་ཡོད་པར་བསྟན་བཞོ། །དོན་བསྟུས་ན། ཡི་གེ་བྱང་ཤོས་གཅིག་ལ་འད་དུས་མཐའ་སྐད་
ཅིག་མ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མིག་འཛུམས་པ་གཅིག་ནི་ཡི་གེ་བྱང་ཤོས་གཅིག་གི་ཡུན་ཆད་ཡིན་ལ།
དེར་དུས་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་དུ་མ་འདུག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞོ། །ཡི་གེ་རིང་པོ་ཐོས་པའི་ཉན་སྒོ་
ཡང་སྐད་ཅིག་མར་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རིང་པོའི་ཆ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཤིང་ཐོས་པར་
འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཡི་གེ་རིང་བྱང་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་དབང་སྒོ་མ་འབྱུང་
བ་མྱོང་བྱེད་རྣམས་གཞན་གྱིས་ནི་བར་ཆོད་ན་ཡང་ཆོད་པ་མེད་པར་སྒྲང་བ་ཅན་གྱི་སྒོ་ཐམས་
ཅད་ལོག་པའི་དོན་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡིད་ཤེས་གྱིས་མཆོམས་སྒྲར་བ་མི་འཐད་པ་ནི། དེ་ལྟར་སྒྲར་བ་ནི་དབང་
པོའི་འབྱུང་པ་ལས་གཞན་དུ་ཡིད་གྱི་ཤེས་པའི་འབྱུང་པ་ཡིན་ན། ཡི་གེའི་དངོས་པོ་རྣམས་གྱི་
ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་གཅིག་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དེ་ནི་སྔ་ཕྱིའི་ཆ་རྣམས་སྔ་དྲུ་དུ་མཆོད་པའི་ལུས་
པ་མེད་པར་གཅིག་དུ་འབྱུང་པ་ཅན་གྱི་བྱ་བ་པ་ཡིན་ལ། བྱ་བ་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅན་
བརྗོད་པ་སྒྲ་དྲང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་ཡིན་པས། རྣམ་རྟོག་དེ་ལ་ནི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་བར་མ་
ཆད་གསལ་བར་སྒྲང་བ་ཉིད་གྲུ་ལ་ཞིག་འཐད་དེ་མི་འཐད་དོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་དབང་པོས་གཟུང་
བའི་དོན་རང་མཆོན་ལ་དོན་དམ་པར་སྒྲ་སྒྱུར་བ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་བཤད་ཟེན་རྟོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་འདུས་ནས་ཡིན་པ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས། གཞོད་བྱེད་དགོད་
པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་ཞིགས་བཞོ། །དང་པོ་ནི། དབང་པོས་ཉེ་དབང་ཤེས་གྱིས་བར་ཆོད་
པ་མཐོང་ན་ཡང་གྲུ་ལ་ཉེ་རྟོག་པས་བར་མ་ཆད་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། དོན་ཡི་གེ་འཛིན་
པའི་ཤེས་པ་དྲང་། དེའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་མྱོང་བ་དབང་ཤེས་ནི་རྒྱུ་མི་འཆད་པར་སྒྲང་བ་དུག་ལ་
རིགས་པ་དུམ་པ་གཞོད་པ་ཅན་གྱི་ཆད་མ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ན། སྒྲར་སྒྲར་བར་ཆོད་པ་ཞེས་བྱ་

བ་དེ་གང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །གྲལ་ཏེ་སྒོ་སྒྲུབ་མ་རེ་རེས་སྤྱི་མ་རེ་རེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་རེས་
 པའི་སྤྱིར་བར་ཚད་བ་དེ་འཐད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱས་པ་རེས་པ་དེ་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱང་ལས་འདོད། ཅིག་
 ཅར་དུ་སྒོ་དུ་མ་སྤྱི་བ་མཐོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཅིག་ཅར་སྒོ་དུ་མ་སྤྱི་བ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཚུལ་
 འདི་ལྟར་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒོ་དེ་རྣམས་རིགས་མཐུན་པ་ཉིད་ལ་གཞིར་བྱས་ན་རྒྱས་
 པ་རེ་རེ་རེས་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་རིགས་མཐུན་རྣམས་པར་རྟོག་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་
 ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་ཚད་མས་ཡང་དུག་པར་རྟོགས་ཀྱི། སྒོ་ཡིན་ཅམ་ལ་དེ་ལྟ་མིན་ཏེ། འབྲུག་
 ཞེས་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྱི་བ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དེས་གཞན་ཡང་ཁེགས་པ་ནི། རྣམ་ཞེས་རིགས་མཐུན་དུ་མ་ཅིག་ཅར་མི་
 སྤྱི་བར་བསྐྱར་བ་འདིས་ནི་སྤྱོད་པ་བ་གྱང་ཞིག་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ལ་འདིའོ་ཞེས་
 རོ་ཞེས་པར་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་དུག་ཡུལ་གསལ་བར་སྤང་བས་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པའི་རྟོག་
 པ་དེ་ཡང་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པ་དེས་ཁེགས་པའི་སྤྱིར། གཞན་ཡང་སྒྲུབ་དུང་། སྒོ་དུ་དུང་།
 མར་མེ་སོགས་སྒྲུབ་སྤྱི་རྣམས་ཐུག་པ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་ནས་སྤང་མཐོང་བ་འདིའོ་སྤྱི་བ་དུ་
 ལོག་པར་རྟོག་པ་དག་ལ་ཡང་གསལ་སྤང་ཅམ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་ཁྱོད་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་སྒོ་རྣམས་
 ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་འདོད་པ་ལ་ཅི་ལྟར་ན་དེ་དག་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འབྱུར་ཏེ། མེད་པ་སྤང་
 གསལ་ཅན་གྱི་རྟོག་མེད་ལོག་ཞེས་ཡིན་པའི་སྤྱིར། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སྤང་གྱི་དངོས་པོ་འདིའོ་སྤྱི་བ་
 དུ་རོ་ཞེས་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལས་ནི་ཡིག་སོགས་སྒྲུབ་སྤྱི་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲུལ་པའི་རེས་པ་མེད་
 པས་རོ་ཞེས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་མངོན་སུམ་ཚད་མར་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་སྒྲོན་སྒྲོང་
 བའི་དོན་ཐོན་པ་ལས་སྒྲུབ་པ་དེའི་ཆོས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་མེད་པར་སྤང་གྱི་དེ་
 ཉིད་ནི་འདིའོ་ཞེས་བྱ་བར་རོ་ཞེས་པ་མེད་པས། ཐོན་པའི་སྒོ་དེ་ཡང་ཇི་ལྟར་ན་དབང་སྤྱི་བ་ཡིན་
 ཏེ། མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ཅིག་ཅར་སྐྱེ་བར་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཁས་སྒྲངས་དང་རིགས་པ་དང་
འགལ་བ་དང་། སྔོང་བྱེད་རྩལ་གཞན་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་དེ་འབྲུང་བར་བསྟན་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རོན་སྒྲང་གི་ཤེས་པ་དེ་དུས་མཉམ་པའི་ཤེས་པ་རྩལ་གཞན་གྱིས་སྔོང་ངོ་ཞེ་
ན། རོན་སྒྲོན་པོ་ཤེས་པ་དུང་ཤེས་པ་དེ་སྔོང་བ་རྩལ་གཞན་དུག་ཅིག་ཅར་འབྲུང་བར་རིགས་
པ་ཅན་པ་བྱེད་རང་ཡང་འདོད་པ་མིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རོན་སྒྲང་བའི་ཤེས་
པ་དང་། ཤེས་པའི་རྣམ་པ་སྒྲང་བའི་སྒྲོ་རྩལ་གཞན་དུག་དུས་གཅིག་ཏུ་སོ་སོར་ཡོད་ན་རྟོགས་
དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་འདོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། གལ་ཏེ་མ་བྱུང་སྟེ། རྩལ་ཐ་དང་
ཀྱང་རོན་དུ་སྒྲང་བའི་རྣམ་ཤེས་སྔོང་བྱེད་དྲང་། བྱི་རོལ་གྱི་ནི་རོན་འབྲུམ་ཞིག་སྔོང་བྱེད་གཉིས་
སྒྲོ་རྣམ་གཅིག་གིས་ཉོ་དེ་གཉིས་རྣམ་པར་ཤར་བའི་སྒྲོ་རྟོག་པ་གཅིག་གིས་གཟུང་རོན་དུ་བྱས་
པ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟར་དེ་གཉིས་ཐ་དྲད་དུ་མེད་པར་ཐལ་བའི་བྱིར་རོ། །ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་
བྱིར་པར་གྱིས་ཏེ་བྱེད་པར་ལ་བརྟེན་ནས་སྔོང་བ་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་མེད་པའི་རོན་དྲང་རོན་
ཤེས་གྲང་ཡིན་པ་དེ་དུག་བྱི་རྣམ་ཇི་ལྟར་སོ་སོར་བྱུང་ཏེ། མི་བྱུང་བར་ཐལ། དེ་ལ་སྔོང་བ་སོ་
སོར་རྟོགས་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྔོང་བྱེད་རྩལ་གཞན་རིམ་གྱིས་འབྲུང་བ་ལ་འདྲེས་པ་དེ་འབྲུང་བར་བསྟན་
པ་ནི། རོན་སྒྲོན་པོ་འདྲིན་བྱེད་དྲང་། རོན་གྱི་སྔོང་ཡུལ་ཅན་སྒྲོན་འདྲིན་གྱི་ཡིད་དགྲ་གི་འདྲིན་
བྱེད་གྱི་སྔོང་བ་རྩལ་གཞན་སྒྲོ་བྱི་རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བ་ལ་འདྲེས་སྒྲོན་པོའི་རྣམ་པར་སྒྲང་བ་དང་། སྒྲོ་
འདྲིན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲང་བའི་སྒྲང་བ་སྒྲོ་ཆོག་གས་པ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ཉིད་དུ་ཐལ་བས་བཅད་པའི་
སྒྲོན་འདི་གཞོན་པར་དགྲའ་སྟོ། འདི་ལྟར་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ཉིད་
དུས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྔོང་བ་གཅིག་རྟོགས་ཀྱི། སྒྲོན་པོར་སྒྲང་བའི་ཤེས་པ་ནི་སྔོང་བ་ལ་སྔོང་བ་
རྩལ་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། རོན་ནི་སྒྲོན་པོ་སྒྲོ་འདྲིན་གྱིས་སྔོང་བ་ལ་མི་མཐུན་པ་

མེད་ཅིང་། སྡོམ་འཛིན་རང་ཉིད་སྤྱོད་བྱེད་སྡོམ་འཛིན་དང་རྣམས་གཞན་ཡིན་མིན་ལ་མི་མཐུན་ནས་
 རྩོད་པ་སྟེ། ཤེས་པ་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་བྱེད་རྣམས་གཅིག་པ་རང་ལུགས་དང་། རྣམས་གཞན་པ་གཞན་
 གྱི་ལུགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དུ་མས་སྒོ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་རྟགས་ལ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་
 རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕོ་བ་མི་སྤྱོད་པར་ཐལ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རིགས་པ་གཞན་བསྟན་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཐལ་བ་དགོད་པ། དེའི་ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་
 པོ་ནི། སྡོམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་དེ་སྡོམ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་གཞན་གྱིས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
 པ་དེ་ལ་འང་བྱ་བ་མཐོང་བས་སྤྱོད་པ་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ནི་གྲང་གིས་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་བྲིས་
 པས། གཞུལ་ཏེ་དེ་ཡང་རང་ལ་སྟོས་པའི་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེས་སྤྱོད་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་
 སྤྱོད་ངོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མས་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་རིག་པའི་ཐོང་བ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཕྱི་མ་འདི་སྐྱེད་བྱེད་གྱི་ཉེར་ལེན་དེ་ནི་གྲང་ཞིག་ཡིན། གཞུལ་ཏེ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་རང་གི་སྤྱོད་
 བྱེད་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འདྲའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེ་རང་གི་ཡུལ་གཞན་སྤྱོད་པོ་ལ་ནི་
 འཕོ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཤེས་པ་སྤྱོད་པ་གཞན་དོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྡོམ་འཛིན་གྱི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ཁྱབ་པ་བསྐྱབ་པ་ནི། རང་གི་གཞུང་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་པོར་གྱུར་པ་
 ཡང་ཡིན། རང་དང་ཐག་ཉེ་བ་ཡང་ཡིན་རང་ཉིད་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་སྒོ་སྤྱོད་པ་དེ་དུག་མི་
 འཛིན་པར་ནི་སྡོམ་འཛིན་ཤེས་པ་ཕྱི་མ་དེས་ཅི་ལྟར་ན་ཡུལ་གཞན་སྤྱོད་པོ་ནི་འཛིན་པར་འགྱུར་
 ཏེ། མི་འོས་པའི་ཕྱིར། གཞུལ་ཏེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ཉེ་བས་སྒོ་སྤྱོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་དོ་ཞེ་
 ན། བདུག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་དེས་པའི་རྒྱུ་བའི་ཡན་ལག་ནི་
 དེ་དག་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་གྲང་གིས་གོགས་བྱེད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ།

ཕྱི་རོལ་དོན་ནི་ཉེ་བས་ཀྱང་སྒོ་ཕྱི་མས་སྔ་མ་འཛིན་པ་དེ་ལ་གོགས་བྱེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་གོགས་བྱེད་རྒྱས་ན་སྒྲིན་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ནི་ཉེ་བ་ན་སྟེ་སྟེས་བྱ་
འགྲུས་ཀྱང་ནང་གི་སྒོ་སྒྲོང་བར་མི་འགྱུར་བ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ན་
དོན་དེ་ཉེ་བ་མིན་པའི་གནས་སྐབས་འགྲུལ་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩ་བ་སྒྲོང་
བ་ནི་མེད་ན་སྒོ་ཡིས་བྲན་པ་ཡང་མེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་རྩ་སྒྲོང་བ་མེད་པར་འབྲས་
བྱ་བྲན་པ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ཨ་རེ་མཛེས་ཞེས་ཏེ། བསྟོང་ཆོག་གོ། །གཞན་ཡང་འདུས་པའི་སྒྲ་
སོགས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གྲང་དུག་ལ་གཟུང་དོན་ཉེ་བ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ལ། དེ་བས་ནི་དོན་ལ་
འཕོ་བའི་རྩ་ཉེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་ལ་སྟོད་པ་མི་སྟོད་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཕྱི་རོལ་དོན་ལ་འཕོ་བའི་ཚུལ་གྱི་ལན་དགག་
པ་དང་། དོན་དང་རྣམ་ཤེས་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགག་པ་རྒྱས་
པར་བཤད་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྒོ་སྔ་མས་ཕྱི་མ་སྟེད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་ནས་
འཕོ་བ་དགག་པ་དང་། རྩ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ཡུལ་མིན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་དགོད་
པ་དང་། ཚེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་པ་སྔ་མས་བདུག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་
པ་ཕྱི་མ་བསྟེད་པའི་རྒྱས་པ་རིམ་གྱིས་ཟད་པ་ན། ཕྱི་མ་ཡུལ་གཞན་ལ་ནི་འཕོ་བར་འགྱུར་རོ་
ཞེ་ན། དོན་ལ་འཛིན་བྱེད་དུ་འཕོ་བའི་སྒོ་ཕྱི་མ་དེ་ནི་ཤེས་པ་སྔ་མའི་ཉར་ལེན་ལས་མིན་ན། རྩ་
གྲང་ལས་ཀྱང་སྟེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །སྤར་གྱི་སྒོ་ནི་ཕྱི་མ་བསྟེད་པའི་རྒྱས་པ་ཟད་ན། ཕྱི་
མ་མི་འབྱུང་བས་དེ་དོན་ལ་ནི་འཕོ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྒོ་སྔ་ཕྱི་རྩ་འབྲས་ཡིན་པས་སྒོ་སྟོན་མ་
མེད་པར་སྒོ་ཕྱི་མ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེ་ན། དོན་གཞན་གཟུགས་ལ་ཆགས་
པས་སྒྲ་འཛིན་ཉན་ཤེས་བསྟེད་པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་ན། སྒྲ་ཉན་པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བ་ཆད་མས་མ་
རྟོགས་པ་སྟེ་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཙུང་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་ཙུང་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་
ནི། རང་སྤེལ་ལའ་ཞིག་ན་རེ། གུན་གཞི་ལས་འཇུག་ཤེས་གུན་སྐྱེ་བར་གསུངས་པས་གཟུགས་
ལ་ཆགས་ཆེ་ཡང་གུན་གཞི་ཡོད་པས་ཉན་ཤེས་སྐྱེ་བར་རིགས་སོ་ཞེ་ན། སྤྱིར་གུན་གཞི་ལས་
ཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་ནམ་ཤེས་ཆོགས་དུག་སྐྱེ་ཡང་། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་འཇུག་པའི་
སེམས་གཅིག་གིས་གཞན་རེ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱས་པ་ཉམས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དུག་པ་ཡིད་
ཀྱི་ནམ་ཤེས་གཟུགས་ལྟ་བུ་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་པའི་ཆེ་གུན་གཞི་ལས་སྐྱེ་འཛིན་ནམ་ཤེས་
སོགས་གཞན་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ན་ཡིད་གཟུགས་མཛེས་ལ་ལྟག་པར་ཆགས་
ཆེ་སྐྱེ་འཛིན་ཉན་ཤེས་གཏན་མི་འབྱུང་བས། དེ་སྤང་ལ་མ་ངེས་སུ་གསུངས་པ་ངེ་ལྟར་ཡིན་
བསམ་པར་བྱའོ། །འཇུག་ཤེས་གང་སྐྱེ་བ་ཡིད་བྱེད་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་
ཡིད་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་དུག་དང་དབང་པོ་དུག་ནི་ཉེ་བར་གནས་པར་མཚུངས་པ་ལ་ཡིད་གཅིག་
མ་གཏོགས་གཞན་མི་སྐྱེ་བའི་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་མི་འབད་དེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པར་མི་
འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཡིད་བྱེད་སྤྲུལ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ཉམས་སོ། །དེར་མ་ཐད་ཡིད་ཤེས་
རིམ་བཞིན་སྐྱེ་བས་ཀྱང་ཡིད་བྱེད་སྤྲུལ་ལ་ལྟོས་པར་རུབ་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཙུང་པ་སྤང་བ་ནི། རྩེ་བྲག་པ་ན་རེ། ཡིད་ནི་དུག་ལ་སོགས་པ་མང་
པོར་དབྱེར་མེད་པར་ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་མིག་གི་སྒྲོར་ཞུགས་ནས་གཞན་གཟུགས་
ལ་ནི་ཆགས་པའི་ཆེ་ན་བའི་སྒྲོར་སོང་སྟེ་གཞན་སྐྱེ་ལ་ནི། མི་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཤེས་པ་གཞན་སྐྱེ་
འཛིན་མི་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་ནས་མི་སྐྱེ་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་
འབད་བ་མིན་ཏེ། སྐབས་ལ་ལར་རྒྱད་གཅིག་ལ་འཇུག་ཤེས་དུག་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །མིག་ཤེས་སོགས་དུག་ཀ་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱས་པ་མཚུངས་པར་ཡོད་པ་ལ་ཡང་ཡིད་
ཆ་མེད་གཅིག་ལས་མེད་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེ་ཡང་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་

ན་ལས་གཞན་རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བདུག་ཡིད་རྟག་པ་སྤང་བའི་
ལྷན་པ་ཅུམ་ལས་ནི་ཤེས་པ་སྦྱིས་ནུང་དུ་མ་ཅིག་ཅར་སྦྱི་བར་འགྱུར་ལ། གལ་ཏེ་བྲེད་པ་ཡིད་
གཅིག་ལས་བྱ་བ་གཞུགས་མཐོང་བ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ནའང་། ཅི་ལྟར་ན་
མར་མེ་གཅིག་གིས་སྦྱིས་བྱ་དུ་མས་གཞུགས་མཐོང་བའི་བྱ་བ་བྲེད་པ་དང་རི་ལྟར་མི་འགལ་ཏེ་
དངོས་སུ་འགལ་ལོ། །ཅི་ལྟར་མར་མེ་གཅིག་སྦྱིས་བྱ་དུ་མས་མཐོང་མི་སྲིད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེས་
བཀའ་བ་ནི་སྐབས་དང་མ་འབྱོར་རོ། །ཡིད་རྟག་པས་རིམ་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པའི་
རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིག་ཅར་དུ་མ་མི་སྦྱེད་པ་གང་ཞིག་། བྱིས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མི་འབྲ་བའི་
བྲེ་བྲག་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཡིད་རྟག་པ་གཅིག་གིས་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་འགོག་པའི་རིགས་
པ་བཤད་པ་འདིས་ནི་རྒྱང་འཕེན་ལུས་རྟག་པས་ཤེས་པ་དུ་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། གངས་ཅན་སྦྱིས་
བྱ་རྟག་པས་ལུལ་དུ་མ་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་མི་འཐད་པ་ཡང་ཤུགས་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ཅོ། །ཡང་
གལ་ཏེ་རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། བདག་གི་ཡོན་ཏན་འདུ་བྲེད་ལས་ཤེས་པ་རེ་རེ་ཁོ་ན་སྦྱི་བར་
ངས་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། འདུ་བྲེད་དེ་རྟག་གམ་མི་རྟག་། རྟག་ན་འབྲས་བུ་སྦྱེད་པ་མི་འཐད་ཅིང་།
མི་རྟག་ན་སྤར་མེད་པའི་འདུ་བྲེད་དེ་བྱིས་གང་ལས་སྦྱི་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་བག་ཆགས་གྱི་རོ་
ཐོར་གྱུར་པའི་འདུ་བྲེད་དེ་ཉིད་སྟོ་སྟོ་མ་ཉིད་ལས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་མོད་དོན་འདི་ནི་ཁོ་ཐོ་
ཅག་གི་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོ་སྟོ་མས་བསྟོས་པའི་བག་ཆགས་ལས་སྟོ་བྱི་མ་སྦྱི་བ་ཁོ་ཐོའི་
ཤུགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱ་ཡིན་ཡང་གཟུང་ལུལ་མེན་པ་དགག་པ་གཉིས། བགག་པ་དངོས་དང་།
དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་སྟོ་མ་བྱི་མའི་རྒྱ་ཡིན་ཡང་གཟུང་དོན་གྱི་རྒྱས་པ་ཉམས་
པའི་ཆེ་སྟོ་བྱི་མ་དོན་ལ་འཕོའོ་ཞེ་ན། དབང་ཤེས་རྣམས་གྱི་གཟུང་དོན་ལ་གཟུང་དོན་ཉིད་གྱི་
སྟོ་ནས་སྦྱེད་པར་བྲེད་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། རང་འབྲའི་རྣམ་པ་སྦྱེད་བྲེད་

ཉིད་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་དབང་ཡུལ་བར་གྱི་སྤང་བ་ལ་ཤེས་པ་
 དེའི་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྲུགས་ཀྱི་ཆ་མེད་པ་ལ་སྤྲ་རགས་སོགས་གཞག་
 ཏུ་མེད་པས་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་པའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེས་ཏེ། དཔེ་སྤང་བ་ལ་སྤྲ་རགས་མེད་པས།
 དོན་ཤེས་པ་ལ་འང་དེ་ལྟར་ཐལ་ལོ་ཞེས་པའི་ལན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་སྤྲ་མ་ལ་བྱི་མའི་གཟུང་ཡུལ་བྱེད་
 པའི་རྒྱས་པ་དང་། ཉེར་ལེན་བྱེད་པའི་རྒྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། སྐབས་འགར་གཟུང་
 པའི་རྒྱས་པ་ཉམས་ནས་བྱི་མ་དོན་ལ་འཛོ་བར་འགྱུར་གྱི། སྒྲིད་བྱེད་ཉེར་ལེན་གྱི་བདུག་ཉིད་
 གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། གང་ཡང་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ལ་ནི་སྒྲིའི་རང་གཟུང་
 དོན་བྱེད་པ་ལས་སྒྲིད་པར་བྱེད་ཚུལ་གཞན་མེད་དེ་དེ་ལྟར་ན་ཆ་གཉིས་སུ་བྱི་བ་དོན་མིན་
 ནོ། །གཟུགས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་སྒྲིའི་གཟུང་དོན་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་མིན་པར་ནི་སྒྲིལ་དངོས་སུ་པན་
 འདོགས་པ་མེད་དེ། ཅིའི་བྱིར་ན་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་དབགས་ཏེ་སྒྲིལ་འདིའི་སྒྲིད་ཡུལ་
 ལོ་ཞེས་ཡུལ་དེའི་དངོས་པོ་ངེས་པ་དགོས་ཀྱི། གཞན་ཏུ་ངེས་བྱེད་ཅི་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་
 བྱིར། སྒྲི་སྤྲ་མ་ལ་འང་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཡོད་ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེའི་བྱིར་སྒྲི་སྤྲ་མ་དེ་ཡང་
 བྱི་མའི་གཟུང་དོན་དེ་ཉིད་ཏུ་རྣམ་པར་གནས་སོ། །མདོར་ན་གང་འདྲིན་པ་ཡི་ནི་ཉིད་ལེན་དྲང་།
 གང་སྒྲིད་པ་གཉིས་ཚོགས་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་གཟུང་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་
 བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་ཚུལ་ཡིན་གྱི། རང་ལུགས་ལ་སྒྲིའི་གཟུང་དོན་ཁས་ལེན་པ་མིན་ནོ་
 ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་སོ། །འོ་ན་གཞན་སོ་སྒྲིའི་སེམས་གང་ཡིན་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་
 མདོན་ཤེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཏུ་ཐལ། དེའི་གཟུང་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་དྲང་ནི་
 སེམས་སྤྲ་མ་གཉིས་ཀ་སེམས་བྱི་མའི་སྤང་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་གཟུང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་
 འགལ་ལོ་ཞེས་རྣམ་པར་དཔྱད་པ་འདི་ནི་གཟུགས་སེམས་གཉིས་ཀ་ཅིག་ཅར་སྤང་ཡུལ་ཏུ་

བྱེད་མི་རྣམས་པའི་མ་དུག་པའི་ཆོ་ཅན་རྣམས་ལ་བསྐྱབ་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སེམས་སོགས་ཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །གཟུགས་དེ་ལ་ཆ་སྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་ཡིས་སྤར་གཟུང་བ་ཕྱིས་གཟུང་དོན་མིན་པ་ཉིད་དུ་འབྱུང་ན། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་སྟོ་ལ་སྤར་མེད་པའི་ཆ་སྟ་བ་གྲང་ཕྱིས་སྟེས་པ་ནི་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་བ་ནི། ལྷ་མཆོན་དེའི་ཕྱིར་རུང་སྟོ་སྟེ་མ་ཕྱི་མ་ཁོ་ནས་འཛིན་པར་འབྱུང་ན། དེ་མ་ཐག་པའི་ལྷ་ཡི་སེམས་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་འཛིན་པར་འབྱུང་བ་དེས་ན་སྟོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཡུལ་རྟོགས་པར་མི་འབྱུང་རོ། །གཞན་ཡང་བྱོད་འདོད་པ་ལྟར་རྣམས་པ་རྩིས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་དང་གཅིག་མེད་ཀྱང་། དངོས་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་གཅིག་དྲང་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གྲལ་ཏེ་ལྷ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་འབྱུང་བ་མིན་གྱི། གཅིག་ཁོ་ན་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། འགྲའ་ཞིག་ཏུ་ལྷ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་འབྲས་བུ་དག་ནི་ལྷ་དུ་མ་ཆོགས་པ་དག་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། གྲལ་ཏེ་ལྷ་གཅིག་ལ་རྣམས་པ་རྩིས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་མེད་ན། དེ་བཞིན་གཅིག་ཀྱང་དུ་མ་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། ལྷ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་རྒྱུན་དང་བཅས་ན་ཆོགས་པ་གཉིས་སུ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་དེ་ནི་གཅིག་གིས་དུ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་དགོངས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དོན་དང་རྣམ་ཤེས་སྟེ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པའི་ལན་དགག་པ་ནི། གྲལ་ཏེ་སྟོ་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་དོན་དྲང་ནི་རྣམ་ཤེས་སྟེ་མ་ཅིག་ཅར་འཛིན་པར་འབྱུང་བས་ཉེས་པ་དེ་དག་མེད་དོ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ཨ་ཨ་གཉིས་ནི་སྟོ་ལ་སྤར་སྤར་བ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ལ་རོལ་བ་ན་ཏུ་ཏུ་རིམ་གྱིས་འབྱུག་པར་མཐོང་བ་ཡི་ཨ་ཨ་ཡིད་བརྗོད་པ་གཉིས་རིམ་མིན་ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་སྤར་བར་འབྱུང་ཞིང་། ཡི་གེ་གཅིག་ཀྱང་གཉིས་གཉིས་

སྤྱི་ལོ་བཅའ་འགྲུ་ཏེ། མི་ལ་མཆོན་ན་བདུག་ཉིད་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་དྲང་། དེ་རིག་པའི་སྤྱི་ལོ་
 བྱེད་དོན་གཞན་སྤྱི་ལོ་བཅའ་འགྲུ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རིགས་པ་གཞན་བསྟན་པ་ནི། གཤམ་
 ཏེ་ཡུལ་གཞན་ཕྱི་རོལ་ལ་འཕོ་བ་རྒྱ་འཕོ་ཁ་མའི་སྒྲོ་ཐ་མ་དེ་སྤྱི་ལོ་བྱེད་ཕྱི་མ་གཞན་གྱིས་ཉམས་
 སྤྱི་སྤྱི་ལོ་བཅའ་མིན་པར་དེའི་སྒྲོ་ཕྱི་མ་དེས་དོན་འཛིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱིས་ཉམས་སྤྱི་སྤྱི་ལོ་བཅའ་
 བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒྲོ་ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ལོ་བྱེད་མེད་པར་ཐམས་པར་འགྲུ་
 རོ། །སྒྲོ་ཐ་མ་དེ་ལ་སྤྱི་ལོ་བྱེད་མེད་ན་གཞན་ལ་འང་མེད་དགོས་པའི་རིགས་པའོ། །གཤམ་ཏེ་རང་
 རིག་མེད་ཀྱང་བདུག་གིས་སྤྱི་ལོ་བཅའ་མཛོན་སྤྱི་ལོ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་གྱིས་སྤྱི་ལོ་བཅའ་འགྲུ་བ་དེ་ལྟ་
 མ་ཡིན་པས་ན། སྤྱི་ལོ་བྱེད་ཐམས་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཆོན་གང་གིས་བདུག་གཞན་གྱི་སྤྱི་ལོ་
 བྱེད་མཛོན་སྤྱི་ལོ་བྱེད་ཐམས་པ་གྲུབ་པ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་སྤྱི་ལོ་བྱེད་པར་འགྲུ་བ་འཐད་པ་མིན་ཏེ།
 བདུག་གིས་སྤྱི་ལོ་བཅའ་བ་དེ་ཆད་མ་གང་ལས་ཀྱང་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཤམ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་
 ན་རང་གསལ་ཡོད་དགོས་པས། གཤམ་ཏེ་རང་རིག་གམ་རང་གསལ་དགོས་པར་སྤྱི་ལོ་བྱེད་པར་
 བོ་རྒྱལ་གསལ་མི་གསལ་གྱི་ཐ་སྟོན་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པར་འགྲུ་གི། གསལ་བཅའ་
 འདོད་པའི་གསལ་བ་རང་རིག་འགྲུབ་པ་མིན་ཅོ་ཞེ་ན། གཤམ་ཏེ་ཤེས་པ་རང་ཉིད་གསལ་བའི་ངོ་
 བོར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། གཞན་གསལ་བར་འཐད་ན། འགྲོ་བ་འདི་མཐའ་དག་དོན་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་བདུག་ཉིད་དུ་འགྲུ་རོ། །

ཚད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལས་མཛོན་སྤྱི་ལོ་ལེའུ་སྟེ་གསལ་པའི་
 བཤད་པའོ། ། ། བསྟན།

ལེའུ་བཞི་པ། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་བཤད་པ།

གཉིས་པ་གཞལ་བྱ་རང་གིས་ངེས་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འདྲིན་པའི་ཐབས་ལ་གཉིས།
མཐའ་གཉིས་སུ་དྲོགས་པའི་ཐེ་ཆོས་གཙུག་པའི་ཚུལ་དང་། མཐའ་གཉིས་ཀྱི་འདྲིན་པའི་ལོག་
རྟོག་འགོག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྗེས་བྱེད་དག་གི་རང་བཞིན་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་
གི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མ་མདོར། གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི། རང་གིས་མཐོང་
དོན་རབ་གསལ་བྱེད། ཅེས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། རང་གིས་མཐོང་བའི་དོན་བཤད་པ་
དང་། དོན་ཞེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་དང་། གསལ་བྱེད་ཅེས་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཚུལ་གསུམ་པའི་རྟགས་སྟོན་པ་
གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གོ་ཞེས་སྟོས་པ་ཆོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་རང་གི་མཐོང་བ་ཞེས་སྟོས་ཤེ་ན།
གཞན་དོན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་གཙོ་བོར་གཞན་ལ་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཚུལ་གསུམ་
བདུག་གིས་མཐོང་བ་མིན་ཡང་། ཕྱིར་ཚོལ་གཞན་དུག་གིས་མཐོང་བ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་སྐྱབ་
བྱེད་ཡང་དག་ཅེས་གངས་ཅན་པ་ཁ་ཅིག་སྟེ། དེ་སྤང་བའི་ཕྱིར་བདུག་གིས་མཐོང་བ་ཞེས་
པའི་ཆོག་སྟོས་སོ། །དེ་ཡང་སྟོབ་དེ་ཆོས་ཅན། སེམས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྟེ་འདྲིག་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོར་བ་འདི་ལ་མཆོན་ན། སྟོབ་དེ་སྟེ་འདྲིག་ཅན་དུ་གངས་ཅན་པ་རང་ལ་མ་
བྱུང་ཡང་། གཞན་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཚུལ་གསུམ་བྱུང་བས་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་ཟེར་ཏེ། བྲགས་ཆེད། །སེམས་མེད་ཀྱི་ལྷོག་ལྷོགས་སེམས་པ་ཅན་ནི་བདག་ཡིན་པས། དེ་
ལ་སྟེ་འདྲིག་མེད་པས་བྱུང་ལ། སྟེ་འདྲིག་ཅན་ལ་སེམས་མེད་ཀྱིས་བྱུང་པས། བྱུང་བ་གཉིས་
རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་ཅིང་། ལྷོགས་ཆོས་གཞན་ལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡིན་སྟེ་

པའོ། །མདོར་ན་ཀུན་ལས་བརྟུལ་གྱི་ལུང་དེས་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གས་སྐྱབ་དག་ཡང་དག་ལ་
སྒོ་སྒྲོན་དང་། དོན་སྒྲོན་དང་། སྒྲེ་སྒྲོན་གསུམ་དང་བལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཞན་གྱིས་ཁས་སྒྲངས་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། རང་
གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་
པ་དང་། དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སངས་
རྒྱུ་པའི་ཁས་སྒྲངས་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། གངས་ཅན་རང་ལ་བྱུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་
བརྗོད་རིགས་པ་དང་། ཁས་སྒྲངས་ཅམ་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གི་གཞོད་སྐྱབ་མི་རུང་བ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། ཉགས་འདི་ལ་མི་
རུང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་ལས་བཤད་པ་ཅམ་རྗེ་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་
མིན་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་གཞལ་བྱ་དང་པོ་གཉིས་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ཟེན་ནས་དེ་དག་སྟོན་པའི་
ལུང་དཔེར་བྲས་ཏེ་ཤིན་ཏོག་སྟོན་པའི་ལུང་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པར་མཐོང་བ་ན་གཞོད་
རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་བསྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཡོངས་སུ་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་
སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་ཆོག་སྐྱབ་བྱེད་ཆད་མ་ཉིད་
དུ་སངས་རྒྱུ་པས་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སྟོད་ཡུལ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་
གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་དེར་ནི་དངོས་པོའི་སྟོབས་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འཇུག་པར་
མི་འགྱུར་ངོ། །

གཉིས་པ་རྟགས་འདི་ལ་མི་རུང་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། གང་ཡང་སྒོ་བདེ་སེམས་
ཡོད་དུ་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་གཞུན་སྒོ་བདེ་
སེམས་མེད་ལ་ནི་སྤྱེ་འཛིག་ཅན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ན་དེའི་ཆེ་དེ་འབྲའི་ལུང་དེ་ནི་སྒོ་
བདེ་སྤྱེ་འཛིག་ཅན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ཆད་མ་མིན་ལ། དེ་བས་ན་སངས་རྒྱུ་པའི་ལུང་རྒྱང་པ་དེས་

གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་དེ་སླེ་འཇིག་ཅན་དང་། སླེ་འཇིག་ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་སློབ་དེ་སེམས་མེད་སོགས་མ་ཕྱུས་པ་སྟེ་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གྲུལ་ཏེ་ཁོ་མོ་ཅག་གིས་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱུས་དོན་ལ་གཞོད་པ་བརྟེན་པས་ཕྱང་དེ་དེད་ཀྱི་རྩོད་ཆད་མ་མིན་ཡང་། ཆད་མར་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཆད་མར་གྲུབ་པས། དེའི་རྩོད་ཕྱང་དེ་སློབ་དེ་སླེ་འཇིག་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་གྲུང་གིས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཞོད་སྐྱབ་ཏུ་ཁས་སྐྱངས་པའི་ཕྱང་གྲུང་ཡིན་པ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་མེད་ན་སློབ་དེ་སླེ་འཇིག་ཅན་ཏུ་ཕྱང་གིས་བསྐྱབ་དགོས་པ་དེ་བས་ཡུང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་གང་གི་བརྟེན་དོན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་གྱུར་པའི་ཕྱང་དེ་རི་ལྟར་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། སློབ་དེ་སླེ་འཇིག་ཅན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱང་གི་དོན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་སྐྱབ་བ་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་སློབ་དེ་སླེ་འཇིག་ཅན་ཏུ་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབ་བ་དངོས་སུ་འགལ་ཞེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཕྱང་དེ་ཆད་མར་ཁས་སྐྱངས་པས་དེ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐབས་ཀྱི་ཕྱིར་གྲོལ་ཡང་དག་དེས་སློབ་དེ་སླེ་འཇིག་ཅན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱང་དེ་དྲང་འགལ་བ་ཁས་ལེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཕྱིར་གྲོལ་དེ་ལ་ཕྱང་དེ་རི་ལྟར་རྟགས་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། ཕྱང་དོན་དེ་ལས་གཞན་པ་ཁས་ལེན་ན། ཕྱང་དེ་དོར་བའི་ཡན་ལག་ཡིན་གྱི་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པའི་ཡན་ལག་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གངས་ཅན་རང་ལ་གྲུབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་བརྟེན་རིགས་པ་ལ་གསུམ། སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཏུ་གངས་ཅན་རང་གིས་རྟགས་པའི་ཐབས་དེ་བརྟེན་རིགས་པ། དེ་ཕྱང་གིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད། རྣམ་འབྱོར་མཛོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་མི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་རང་གིས་སློབ་དེ་སེམས་མེད་ཏུ་རྟགས་པ་གྲུང་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་

ལ་ཅིས་མ་བརྗོད་དེ་བརྗོད་རིགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐབས་འདིའི་སྔ་ཚོལ་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ནི། ཁོ་བོས་དེ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ལ། སངས་རྒྱས་པས་དེ་ཁས་མི་
ལེན་པས་མ་བརྗོད་དོ་ཞེ་ན། ལུང་དེ་ཚད་མ་མིན་ན་སྟོ་བདེ་སེམས་མེད་དུ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་
མི་རུང་ལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རིགས་པ་གྲང་གིས་ལུང་དོན་ཚད་མར་འཛིན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་
པ་འདིས་ཀྱང་ཅིས་མི་འཛིན་ཏེ་འཛིན་འོས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་མི་འཐད་པ་ནི། སྔར་ནི་སྐྱབ་ཕྱེད་གྲང་
དྲག་གིས་ཐུ་མལ་པར་འགྱུར་པ་དག་གིས་མངོན་སུམ་དེ་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཕྱེད་
པ་དྲང་། དེ་ནས་དབང་པོ་སྟེ་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་དེ་དྲག་རི་ལྟར་
བྱ་བ་དེའི་དོན་ཤེས་ཀྱས་ཤིང་། ཤེས་པ་ལྟར་དོན་ལའང་སངས་རྒྱས་པ་དག་གིས་སྐྱབ་ཀྱས་པ་
ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོན་དུ་མི་རུང་བ་མིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱིས་སངས་
རྒྱས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ཚུལ་བསྟན་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣལ་འབྱོར་
མངོན་སུམ་དེ་ཉིད་ཐབས་གྲང་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་རྣམས་པར་ཆད་པ་ཅན་ཡིན་པས་མ་བསྟན་ནོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ན་དོན་སྤྱིས་ཀྱང་སྟོན་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་རྟོགས་བྱའི་དོན་དེ་དྲག་ལ་བསྐྱབ་བྱ་
དྲང་སྐྱབ་ཕྱེད་རི་ལྟར་ཡིན་སོགས་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཅུང་ཐད་ཀྱང་བྱར་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཁས་སྐྱངས་ཅམ་སྐྱབ་ཕྱེད་ཡིན་ན་ཏེ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱེས་བྱའི་
བསམ་པའི་དབང་གིས་ནི་འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། འདི་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ་
ཞེས་རྣམ་པར་འཛོག་ན། དེའི་ཆེ་གཏན་ཆེགས་ཡང་དག་དང་། དེར་སྣང་སྟེ་གཏན་ཆེགས་ལྟར་
སྣང་གི་རྣམ་གཞག་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱེས་བྱའི་བསམ་པ་ཚུལ་རང་འགའ་བ་དེ་ནི་
དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་ན་ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཚད་མས་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ལ།

ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་མེད་པ་སྒྲོས་ཡོད་པར་ཤེས་པས་སྐྱབ་གྲེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དོན་བརྟགས་ལ་དགག་བ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱ་ལ་
བརྟགས་ལ་དགག་བ་དང་། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་བའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སྐྱབ་ཤིང་
ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་སྒོ་ལ་དེ་སེམས་མེད་ནི་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དུ་ཚུག་ཀྱང་སྐྱབ་ཤིང་གི་དངོས་
པོ་དྲང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒོ་བདེ་སེམས་མེད་རྟོགས་པར་སྒོམ་བ་ནི་ཡོང་བས་གཟུགས་
རྟོགས་པར་སྒོམས་ཀྱང་མེད་པ་དྲང་ཚེས་མཚུངས་སོ། །གཞན་ཡང་སྐྱེ་འདིག་ཅན་གྱིས་སྒོ་བདེ་
སེམས་མེད་དུ་བསྐྱབ་པ་དེ་རྟགས་ཡང་དག་མིན་ཏེ། རྒྱང་བཞིན་དྲང་ནི་འབྲས་བུ་འཕྲ། ལྷང་བ་
མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་གསུམ་པོ་གང་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་བ་ནི། རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་དངོས་
པོ་ལ་བྱུབ་པའི་འབྲས་རང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་པ་གང་རྩང་ཡིན་ན། གངས་ཅན་རྩང་ལ་ཅིའི་
ཕྱིར་མ་བྱུབ་སྟེ། བྱུབ་དགོས་ལ། གལ་ཏེ་འབྲེལ་བ་དངོས་པོ་ལ་མ་བྱུབ་ན་ནི་སངས་རྒྱས་པ་
གཞུན་གྱིས་ཀྱང་རྟགས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས་གཞུན་ཏེ་མེད་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་
པར་མི་རིགས་པས། རྟགས་དེ་སྤྲོ་ཞོལ་ལ་མ་བྱུབ་ཅིང་། ཕྱི་ཞོལ་ལ་བྱུབ་པ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ཐལ་འགྱུར་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་གཞན་གྱི་ཁས་སྤངས་
 ཉགས་སུ་མི་རུང་ན། ཁྱེད་དང་ཕྱིན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཕྱགས་སྤང་མོགས་གྱིས་གཞན་གྱི་ཁས་
 སྤངས་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཐལ་བར་བསྐྱབ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་
 བེ་བྱེ་བྲག་པས་བ་ལང་གི་སྤྱི་ཆ་མེད་གཅིག་ཉིད་གསལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་གཅིག་དུ་འཕྲོད་
 འདུ་འབྲེལ་བར་འདོད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པའི་བ་སྤྱི་ཉག་དངོས་ཆོས་ཅན།
 ཆ་དུ་མ་དང་བཅས་པར་ཐལ། རང་གི་གསལ་བ་དུ་མ་དང་དུས་ཅིག་ཅར་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བའི་
 སྤྱིར། ཞེས་པ་ཡིས་འདོད་པ་ཉགས་སུ་བཀོད་ནས་མི་འདོད་པ་ཐལ་བར་འཕེན་པའམ་སྐྱབ་པ་

ཅམ་ཡིན་པས། གངས་ཅན་པའི་སྒྲིབ་བ་དེ་ལ་ཁས་སྒྲངས་ཅམ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་མི་
འབྲ་ལ། ཆ་བཅས་དང་གསལ་བ་དུ་མ་ལ་འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་གཉིས་བདག་གཅིག་དུ་འབྲེལ་
བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་བསྐྱོད་ཕྱོགས་ཆ་བཅས་གཅིག་དུ་བྱུང་བ་མེད་ན་གཞན་གསལ་བ་དུ་མ་དང་
འཕྲོད་འདུ་འབྲེལ་བ་མེད་དགོས་སོ་ཞེས་དགག་པའི་ཕྱིར་ཐལ་བ་འདི་འཕེན་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་བ་དོན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྐྱབ་དག་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་
དུ་དོན་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་དོན་ལ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུ་དུག་དུང་རྟོག་པས་
སྒྲོ་བཏགས་པའི་བདུག་ཉིད་ཅན་རྣམས་རྟགས་ཡང་དག་ཉིད་མིན་པར་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སྟེ།
ཅིའི་ཕྱིར་ན། ཚུལ་གསུམ་དོན་ལ་གནས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ལས་བསྐྱབ་བྱ་དོན་ལ་གནས་པ་
ནི་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའི་
གཏན་ཆེགས་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་བརྗོད་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དོན་ཞེས་སྒྲོས་
སོ། །སྐྱ་དང་རྟོག་པས་བཞག་པ་གཏན་ཆེགས་སུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གཞན་ཡང་རྟོག་པ་
དུང་ལུང་དུག་ནི་རང་བྱེད་པ་པོའི་འདོད་པ་ཅམ་དུང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་དུང་། དངོས་པོའི་
གནས་ཆོད་ལས་གཞན་དུ་འདུག་སྟེ་པའི་ཕྱིར་ན། སྐྱ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཆན་
དུག་ནི་འཁྲུལ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་གསལ་བྱེད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ། ཆེག་གཉིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
སྐྱབ་མི་རུས་པར་མཚུངས་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པའི་རུས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པ་དང་།
དེ་དག་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རབ་
གསལ་བྱེད་ཅེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཕྱོགས་ཆེག་དང་རྟགས་ཆེག་གཉིས་བསྐྱབ་དག་
གི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཆེད་དུ་སྟེ། རི་ལྟར་ཞེ་ན་དོན་ལ་བྱུང་བའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་
དོན་ལ་གནས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དེ་ལ་ཕྱོགས་དུང་

གཏུ་ཆོག་ས་བཞེད་པའི་སྤྱ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ངེས་པ་སྟེར་བྱས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་དེ་དྲག་རྩ་
ཉིད་ལས་ཏེ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ནི་གཏུ་ས་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སྤྱོད་ས་
ཆོག་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་ས་དོན་སྟོན་པའི་སྤྱ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱ་མི་རྟག་ཅེས་པ་ལྟ་
བུའོ། །རྟག་ས་ཆོག་ནི། རྟག་ས་ཡང་དག་གི་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྤྱ་སྟེ། བྱས་ན་མི་རྟག་པས་བྱ་བ།
དཔེར་ན་བྱམ་པ་བཞེན། སྤྱ་ཡང་བྱས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་སྤྱ་བྱང་གི་ཆད་མར་བཤད་པ་ཅི་
ཞེ་ན། སྤྱོད་ས་ཀྱི་ཆོག་དེ་ནི་རང་སྤྱ་བ་པོའི་ཀྱན་སྟོང་གི་བསམ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཆད་མ་
ཅམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱོད་ས་སམ་བསྐྱབ་བྱ་ལ་ཐེ་ཆོས་དྲག་སྟེ་བའི་བྱིར་ན་
སྤྱོད་ས་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབ་བྱེད་སྟོན་པའི་བྱས་པ་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་པ་ནི། སྤྱ་མི་རྟག་ཅེས་པ་
ལྟ་བུའི་སྤྱོད་ས་ཀྱི་ཆོག་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་དམ་བཅའ་ཅམ་དངོས་སུ་བཞེད་པ་ཡིས་ཏེ་
བཞེད་པས་ན། བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་མི་བྱས་པར་མ་ཟད། བརྒྱད་པ་ཡིས་ཏེ་བརྒྱད་
པའི་སྟོན་ས་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད་པའི་བྱས་པ་མེད་ལ། འོན་ཏེ་གཏུ་ཆོག་ས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་བཞེད་
པའི་སྤྱ་བ་དག་ཡང་དག་རྩ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ས་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་སྐྱབ་པར་བྱས་པའི་
སྟོང་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན་སྤྱོད་ས་ཆོག་དང་མི་འདྲའོ། །སྐབས་འདིར་སྤྱོད་ས་དང་
སྤྱོད་ས་ཆོག་མ་འདྲེས་པར་བྱེད་པ་གནད་དུ་སྤྲང་ངོ། །

གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། བྱང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་དང་། དེག་ས་པ་དང་
འགལ་བ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་སྤྱོད་ས་ཆོག་དངོས་དང་བརྒྱད་པས་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པར་
སྟོབ་དཔོན་བཞེད་དམ་ཞེ་ན། བཞེད་དེ། དེ་ལ་དཔག་བྱ་བསྟན་པ་ནི། གཏུ་ཆོག་ས་དོན་གྱི་
ཡུལ་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ས་ཆོག་གིས་སྤྱོད་ས་སྐྱབ་པའི་བྱས་པ་མེད་པའི་
སྤྱོད་ས་དེ་ནི་བཞེད་པར་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། ཐོགས་ཆིག་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་
 ལག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་འགག་པ་དང་། རང་གི་ཐོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་
 དང་། འགྲེལ་བྱེད་གཞན་གྱི་ཚེད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཐོགས་
 དེ་ལ་འང་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལས་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་ནི་འཇུག་པའི་
 ཕྱིར་ཞེ་ན་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱུ་ཀྱི་ཐེ་ཆོས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བླངས་པའི་ཤེས་
 པར་འདོད་པའི་བསམ་པས་སྐྱབ་བྱེད་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་
 ཡིན་ཞིང་། ཕྱི་རྒྱུ་མི་མཐུན་ཐོགས་ཁས་ལེན་པ་ན་ཡང་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་ཆིག་དེ་འཇུག་པར་
 མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ན། ཐེ་ཆོས་སོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱབ་པ་
 མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །མི་མཐུན་ཐོགས་སྐྱ་རྟག་པར་ཁས་ལེན་པ་ན་རྟགས་ཆིག་དེ་རི་
 ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། དམ་བཅའ་དེ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་དག་འགོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །རྟུང་གི་
 ཡན་ལག་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་རྒྱས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་པོ་དུག་ལ་ཡང་དུག་པར་གནས་
 བེད། ཚུལ་གསུམ་དེ་ལ་བློ་བ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ནི་ཚུལ་གསུམ་དེ་ཉིད་སྟོན་པའི་
 རྟགས་ཆིག་ལ་ཡང་དུག་པར་གནས་ཀྱི། ཐོགས་ཆིག་ལ་ནི་མེན་ནོ། གཤམ་ཏེ་གཏན་ཆིགས་ཀྱི་
 བྱེད་པ་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ལས་ཐོགས་བསྟན་པ་མེད་པར་ནི་གཏན་ཆིགས་འཇུག་པ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྟགས་གང་ལ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཏེ་ཐོགས་བསྟན་པ་དུག་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཁོ་ན་ཉིད་
 ལས་ནི་རྟགས་ཆིག་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་ཆིག་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་རྒྱབ་པར་འདོད་
 ཅེ་ན། ཁྱབ་པ་བརྗོད་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱིས་མཚོན་པའི་སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་དང་
 ལྡན་པ་ལ་ཐོགས་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དེ་མེད་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་མཚོན་ན། སྦྱ་ནི་བྱས་པ་
 ཡིན་ལ། གང་བྱས་པ་ཡིན་པ་འདི་འདྲ་ཀྱན་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་ནི་བརྗོད་པས་ཀྱང་དོན་གྱིས་
 ཏེ་ཤུགས་ཀྱིས་སྦྱ་དེ་ནི་འཛིག་པར་རྟགས་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་

རྟོགས་པ་ལ་སྟོགས་བརྟེན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་སོ། །སྐྱབ་དག་ཡན་ལག་གཉིས་ལྡན་དང་།
ལྡན་ལྡན་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་ནི་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྟོགས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ནི་མེད་ན་
ཡང་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་པ་ལ་ནི་གོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་མ་བསྟན་ཀྱང་སྐྱབ་དག་གི་ཡན་ལག་མ་
ཆང་པའི་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ལ། སྟོགས་ཆོས་སོགས་གསུམ་ལས་ཚུལ་གྱང་ཡང་རུང་བ་ཉིད་ལ་
བསྟན་ན་དེའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་རིགས་ཏེ། ཚུལ་དེ་གསུམ་གང་རུང་གཅིག་
མེད་ནའང་བསྐྱབ་བྱ་འབྱུང་པའི་གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་སྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ནི། ཁོ་ལོ་ཅག་བསྐྱབ་
བྱ་བརྟེན་པ་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་མི་སྤྲོ་མོད། དུམ་བཅས་སུ་ཐེན་ནའང་། དེ་སྐད་སྐྱབ་པ་དེ་ལ་
དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་པ་བརྟེན་པ་དམ་བཅས་ཐལ་པའི་སྟོན་ཡོད་དོ་ཞེས་ཆོལ་བ་འཐད་པ་མིན་
ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དཔེ་རྟགས་བྱུང་མ་བྱུང་དབྱེད་པ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་གཏུག་ཆོགས་དང་དཔེ་ལྟར་སྤྲོ་སྤྲོ་རྟགས་དཔེ་མ་བྱུང་པ་དེ་དག་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ་པའི་
སྟོན་འདུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་པ་བརྟེན་པ་དམ་བཅའ་ཡིན་པ་གཅད་
པའི་ཕྱིར་དུ་ངས་བཟུང་སྟོས་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ཁོ་ན་ཞེས་ངས་བཟུང་
གི་བྱང་པར་མེད་པར་བསྐྱབ་བྱ་བརྟེན་པ་དམ་བཅའོ་ཞེས་བརྟེན་པ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་བརྟེན་
པ་དམ་བཅའ་ཡིན་ནམ་སྟམ་པའི་ཐེ་ཆོམ་མི་སྤྲོ་སྤྲོ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རིགས་གཅིག་པ་ལ་ཐེ་
ཆོམ་སྤྲོ་བར་འགྱུར་གྱི། མི་གཅིག་པ་ལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་པ་དང་བསྐྱབ་
བྱ་གཉིས་རིགས་མི་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཏེ་ནི་སྟག་མ་འདེན་པའི་སྤྲོའོ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་
རིགས་མི་གཅིག་པ་ལའང་ཐེ་ཆོམ་སྤྲོ་ན། རྩ་བུམ་བུའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་ཉི་ཆེ་བརྟེན་པ་
ཀྱན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་དུམ་བཅའ་བར་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །རིགས་མི་མཐུན་ལ་དྲྀགས་པ་
སྤྲོ་མི་རིགས་པར་བསྟན་གྱི། མི་སྤྲོ་བར་བསྟན་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྤྲོ་རྟག་གམ་སྟམ་པའི་

ཐེ་ཚོམ་སྒྲེ་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་རོ། །གྲལ་ཏེ་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་བྱུང་བྱེད་པ་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་
ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆེག་སྦྱབ་ངག་རྟུ་འདོད་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་སོགས་གཞུན་དྲག་
ལ་ཡང་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་པ་བཟོད་པ་དམ་བཅར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་མེད་དོ་ཞེ་ན། དུ་ནི་བསྦྱབ་བྱེད་
བསྟན་པའི་ཆེག་དྲག་ཅི་ལྟར་ན་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་
བྱུང་བྱེད་པ་མེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་དག་གི་ཚོད་ལན་འབྲེལ་མེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། རིགས་སྒྲིའི་
འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་དོན་མ་རྟོགས་པར་འདི་སྐད་དུ། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཕྱོགས་ཆེག་ནི་
སྦྱབ་ངག་གི་ཡན་ལག་ཡིན་ཏེ། ལྟར་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་སྦྱབ་པར་བྱེད་པའི་དུས་སུ་བཟོད་པའི་
ཕྱིར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྦྱབ་བྱེད་བཞེད་པ་དང་། དེ་ལ་མཛོན་སུམ་གྱིས་མ་ངེས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
ལན་ནི་འབྲེལ་མེད་འདེབས་པ་མཁས་པའི་བཞུད་གྲུད་ཀྱི་གནས་ཏེ། འབྲེལ་མེད་ཀྱི་དྲོགས་པ་
བསུས་ནས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལན་བཏབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལན་རིམ་ལྟར་འདེབས་ཤེ་ན། འདི་
ལྟར་རིམ་སྐད་སྦྱས་པའི་སྒྲིབ་བ་དེ་ལ་ལྟོག་པའི་བྱུང་པ་མེད་ཅིང་། དེ་མེད་པ་ནི་རྟགས་ཡང་དག་
རྟུ་རིགས་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ཞེས་སྤར་བ་འདྲ་བྱེད་ཟེན་ཏོ། །

གཉིས་པ་བཟོད་བྱ་དོན་ཀྱི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱགས་བསྟན་བསྦྱབ་བྱེད་
རང་བཞིན་བཤད་པ་དང་། དངོས་བསྟན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ། རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་
དགག་པ་དང་། གཞན་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྦྱང་གི་དཔེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་
བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་བསྦྱབ་བྱེད་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་མི་
རིགས་པར་ཐལ། སྦྱབ་བྱེད་བཟོད་པའི་རྒྱགས་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་ཅན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་བསྦྱབ་བྱེད་མཆན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་དོན་ཡོད་དེ། དེར་སྤངས་པ་མེད་པར་

བྱ་བའི་བྱིར་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ཆད་མ་མདོར།
རོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། །འདོད་དང་མ་གསལ་བསྟན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རོ་བོ་
དང་ཁོ་ནའི་ཆོག་ཐད་དང་། བདུག་ཉིད་དང་། །འདོད་པ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་གཞན་དོན་བསྐྱབ་
བྱ་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་བཞི་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཡང་ཕྱིར་ཁོལ་གྱིས་མ་བྱུ་བ་དང་། དེ་སྐོར་
ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་མིན་པ་དང་། དོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱར་བཟོད་པ་དང་། ཁོལ་བས་ཁྱས་སྒྲངས་པ་ཞིག་
བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་རོ་སྟེ་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེས་ན་ཕྱིར་ཁོལ་གྱིས་མ་བྱུ་བ་པའི་རོ་བོ་ཡིན་པ་དང་
ཞེས་བསྟན་བཤད་སྦྱར་ཏེ། ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་རིམ་རིགས་པར་མི་བསལ་བ་འདིར་མ་
སྟོས་པ་ནི། བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་ལོགས་སུ་འཆད་བཞེད་པས་ཡིན་ཏོ། །འོ་ན་ཏེ་འདི་
ལ་བཤད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་མང་དུ་སྤང་བས། ཐག་བཅད་མི་སྟོལ། །འདིར་ཕྱོགས་དང་། བསྐྱབ་
བྱ་དང་། དམ་བཅའ་གསུམ་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གངས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། འདོད་པ་རྒྱས་བཤད། རང་ཉིད་རྒྱས་བཤད། མ་
གསལ་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །འདི་ལ་ཁྱིམ་ཆེན་དུ། མ་བསལ་བའི་མདོར་བསྟན་སྟོན་དུ་མ་སོང་
བས་ན་འདིར་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ས་བཅད་སྦྱར་བ་མི་ལེགས་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱས་བཤད་
ལ་མདོར་བསྟན་སྟོན་དུ་སོང་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་པས་སྟོན་མེད་དོ་སྟུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ཁོལ་བའི་ཞེ་
འདོད་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་མིན་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱོགས་སམ་བསྐྱབ་
བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་འདོད་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་ན། དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་བཟོད་
ན་ཡང་ཁོལ་བས་ཞེ་བའི་འདོད་པས་བྱུ་བའི་ཕྱོགས་དེ་བསྐྱབ་བྱར་གོ་བའི་ཆེད་དུའོ། །དཔེར་
ན་གངས་ཅན་གྱིས། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མལ་སྟན་བཞིན་ཞེས་བཀོད་པ་ན། བདུག་གི་དོན་བྱེད་པ་དག་ཏུ་མ་སྟོས་ཀྱང་། བསྐྱབ་

བྱར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྦྱར་བ་འདི་ནི་གངས་ཅན་པས་བདག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་རིགས་
 པ་སྟེ། མིག་སོགས་ཤེས་བྱ་ཉེར་བཞི་ལས་གཞན་པ་ནི་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྦྱེས་བྱ་ཉག་གཅིག་
 ཡིན་པས། མིག་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པར་བྱུབ་ན། བདག་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བྱུབ་ཐོ་
 སྟམ་དུ་བསམས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་ཐོལ་སྦྱར་དེ་ལྟར་བཞོད་པའོ། །དེའི་དངོས་ཟེན་གྱི་
 ཉགས་ཆོས་དོན་གསུམ་ག་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། ཞེ་འདོད་ཀྱི་གསལ་བ་ཁས་མི་
 ལེན་ཏེ། གཞན་དོན་བྱེད་ཅེས་པ་བདག་གི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བསམས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་འདོད་
 པ་ཞེས་པས་སྒྲ་རྒྱལ་གྱི་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་ན། དེས་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་བསྟན་
 བཅོས་མཁན་པའི་འདོད་པ་སྟོགས་ཡིན་པ་ཡང་ཤུགས་ལ་བསལ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་
 སྟོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲ་རྒྱལ་གྱིས་འདོད་པ་སྟོས་པས་གཞན་གྱི་འདོད་ཡུལ་
 ཐམས་ཅད་སྟོགས་ཡིན་པར་བརྗོད་ཟེན་ན་ཡང་། ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པར་བདུག་ཉིད་ཅེས་
 པའི་སྒྲ་བཤད་པ་ནི་རྒྱལ་བས་ཁས་ལྷངས་པའི་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་སྟོགས་ཡིན་ནམ་སྟམ་དུ་
 རྟོགས་པའི་གནུས་ནི་བརྗོད་པའི་དོན་དུ་བྱས་པ་སྟེ། བདག་ཉིད་སྟོས་པ་འདི་ནི་དེའི་དོན་དུ་
 བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ན། བདག་དོན་བྱེད་པ་
 དེ་སྐྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྟོབ་དཔོན་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲ་པོས། ཆོས་
 ཀྱི་བྱང་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས་བདག་
 དོན་བྱེད་པ་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་སོགས་སུ་བཤད་པ་
 དང་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་
 པར་གང་ལ་སྦྱར་ཞེས་བརྟགས་ནས་འགོག་ཚུལ་ལ་སྟོས་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དུ་གྲག་དྲང་།
 ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ཡིན་པས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཞེ་འདོད་ལ་མིག་སོགས་བདག་
 དོན་བྱེད་པ་སྐྱབ་འདོད་པར་གང་ལས་ཤེས་ཞེ་ན། བདག་དོན་བྱེད་པ་དངོས་སུ་མ་བརྗོད་ན་

ཡང་། དེ་ཞེ་བས་འདོད་པ་ནི་བདག་ཡོད་པར་བསྐྱབ་པའི་སྐབས་ལས་ཉོག་ས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པས་སོ། ། ཉག་ས་དེའི་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་བདེ་ག་ཉག་ས་དེ་མཐུན་དཔེར་རྗེས་
འགྲོ་མེད་པ་ཡི་སྒྲིལ་ཡང་ཡོད་དེ། རི་སྐད་དུ་སྒྲོ་བ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། བདུག་དེ་ཉིད་
གཞན་གྱི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། དེ་དཔེ་ལ་མ་གྲུབ་ཅེས་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། ། ཉེ་མི་ཆོག་ཐང་
ཅམ་ཡིན་ལ། མིག་སོགས་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་དེ། འདུས་བསགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་
བཀོད་པ་དེར་ནི་མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་སོང་བས། ཉག་ས་
འདུས་བསགས་དེ་ཉིད་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པས། ཉག་ས་དམ་བཅའ་
དང་འགལ་བའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གལ་ཏེ་གངས་ཅན་དང་སངས་རྒྱས་པ་བདག་ཡོད་མེད་གང་ལ་ཚོད་པ་
ན། བདག་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ཡིས་འདུས་བསགས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་སྒྲུབ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
མིག་སོགས་བདག་དོན་བྱེད་པ་དེ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཅི་ཡིན་དེས་པས།
དེ་ལ་གཞན་དུ་ན་མིག་སོགས་གཞན་དོན་བྱེད་པ་ཅམ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ།
དེ་སྔ་ཆོལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་མི་འདོད་པའོ། ཕྱི་ཆོལ་གྱི་ངོར་བསྐྱབ་པ་ལ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། གང་རུང་གི་སྤྱི་དོན་གཞན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་ཞིགས་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་ཆོག་ས་སྤྱི་དོན་གཞན་བཀག་པས་འདོད་པའི་
བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པར་འདོད་པའང་ཞིགས་པའོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱང་འཕེན་གྱི་སྒྲུབ་བ་
ལྟར་སྤང་དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། གངས་ཅན་གྱི་ཆོལ་སྒྲུབ་
འགོག་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གཉིས་བཅས་སྒྲུབ་བ་ལ་ཡང་དཔེ་ལ་རྗེས་འགྲོ་
མེད་པ་དྲང་། ཉག་ས་ཆོས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་དྲག་མི་འཐད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཉེས་པ་བསྐྱུ་བ་

ཡིན་ནོ། །དེའི་གཉིས་བཅས་སྒྲོལ་བ་ནི། ལུས་བ་ཚོས་ཅན། ལུས་སེམས་རྒྱས་གཅིག་པའི་སྒྲེས་
བུའི་ལུས་དང་བུམ་བ་གང་རུང་གི་རྒྱ་དང་བཅས་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ལ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་
པའི་བྱིར། ཞེས་བ་འདིའོ། །དེ་ཡང་བུམ་བ་གསལ་བ་དེར་བྱུབ་པར་ཁས་ལེན་ན། རང་ཉིད་
རང་གི་རྒྱ་པོར་འགལ་བས་སེམས་དང་རྒྱས་གཅིག་པའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་པོར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་
ལེན་ན་ལུས་སེམས་རྒྱས་གཅིག་པས་ལུས་ཞིག་བ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱང་ཞིག་ནས་བྱི་མར་མི་
འཕོ་བར་ཐལ་ལོ་ཞེས་ཟེར་བར་འདོད་ནས་སངས་རྒྱས་བ་ལ་ཐོལ་སྒྲོལ་དེ་ལྟར་བཀོད་བ་ཡིན་
ནོ། །དེའི་ཆེ་ཡང་བུམ་བ་ལུས་སེམས་རྒྱས་གཅིག་པའི་སྒྲེས་བུའི་ལུས་ཀྱི་རྒྱ་བཅས་ཡིན་བ་
ཉིད་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཉག་ས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་སོགས་
སྒྲ་མ་དང་མཚུངས་པའི་ཉེས་བ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་ནི་ལུས་བུམ་
གང་རུང་གི་སྒྲིར་ཏེ་སྒྲིའི་རྒྱ་དང་བཅས་བར་བསྐྱབ་བར་འདོད་དོ་ཞེ་ན། མི་འཐད་དེ། བུམ་བ་
དེ་ཉིད་བུམ་བ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། སེམས་དང་རྒྱས་གཅིག་པའི་ལུས་ཀྱང་
བུམ་བ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཞེ་འདོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བུའི་ཆོས་
དེ་གཞི་བྱུབ་བ་མ་ཡིན་པས། དེ་བཟོད་པའི་སྒྲ་ནི་བཟོད་བྱས་སྟོང་ལ། དེས་སྟོངས་བ་གང་ཞིག་
བཟོད་བ་ནམས་ཀྱི་ཐོལ་སྒྲོལ་འདི་ནི་ཡང་དག་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་མི་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་
ནས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་བ་རང་ལ་མཚུངས་བ་སྤང་བ་ནི། བྱད་པར་བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་བས་སྒྲི་ཡང་
བསྐྱབ་བྱར་མི་རུང་ན། སྒྲིའི་འདིག་བ་དྲང་བུམ་པའི་འདིག་པའི་བྱད་པར་གྱིས་རྟོག་ན། སྒྲི་
འདིག་པར་སྐྱབ་བ་ལ་ཡང་མཚུངས་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིའི་འདིག་བ་བསྐྱབས་ན་དེ་དཔེ་ལ་རྗེས་སུ་
མི་འགོ་ཞིང་། བུམ་པའི་འདིག་བ་བསྐྱབས་ན་དེ་སྒྲི་ལ་མ་བྱུབ་པས་དམ་བཅའ་ཚད་མས་བསལ་
བར་འབྱུང་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལ་རྗེས་སུ་འགོ་བའི་འདིག་བ་སྒྲི་ཅམ་སྐྱབ་བ་

ཡིས་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱི་ནི་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་གོང་གི་རྒྱ་བཙས་
གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་རྒྱ་བཙས་སྤྱི་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུར་ན། ལུས་པའང་
དེ་དྲུང་ལྡན་པར་འགྱུར་དུ་ཆུག་ན་ཡང་། དེ་འདྲ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གལ་ཏེ་མི་ཉག་པ་སྤྱི་ཙམ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ཟེར་ཡང་དོན་དུ་མི་ཉག་པ་སྤྱིའི་ཁྲད་པར་ཅན་དེ་
ཉིད་བསྐྱབ་པར་སོང་བས། བསྐྱབ་ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཉེས་པ་སོར་གནས་སོ་ཞེ་ན།
དེ་ནི་མི་ཉག་པ་སྤྱི་དང་རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་བརྒྱུག་པ་ཙམ་གྱི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སྤྱིའི་སྤྱིར་ཆོས་སུ་
གྱུར་པའི་མི་ཉག་པ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་སུ་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཚུལ་ཡང་འདི་ལྟར་གྱིར་སྐྱས་
བརྗོད་ཚུལ་ལ་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་དྲང་། གཞན་ལྡན་ནམ་གཅོད་དེ་ནམ་པ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། སྤྱི་
མི་ཉག་པར་བསྐྱབ་པ་ན། སྤྱི་ཁོ་ན་མི་ཉག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཞན་ལྡན་ནམ་གཅོད་
དུ་མི་བསྐྱབ་པར་སྤྱི་ཡང་མི་ཉག་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་དུ་བསྐྱབ་པའི་
ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་གཞན་མཐུན་དཔེ་དྲང་ནི་རྗེས་འགོ་མེད་པོར་འགྱུར་པའི་སྤྱི་ནི་འཇུག་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གང་གཞན་ལ་ལྡན་པ་གཅོད་པས་ན་གཞན་ལྡན་ནམ་གཅོད་དང་། རང་ལ་
མི་ལྡན་པ་གཅོད་པས་ན་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་ཅེས་བྱའོ། །གལ་ཏེ་མི་ཉག་སྤྱི་ཙམ་བསྐྱབས་ན་དེ་
ནི་སྤྱི་གསལ་གྱི་སྤྱིར་དུ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། ཁྲད་པར་བ་བསྐྱབས་ན་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་
སྤྱི་ནི་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལ་ཆོས་མི་ཉག་པ་སྤྱི་ཙམ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས།
གྲུབ་པ་ལ་སྤྱི་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ནི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པ་
ཅན་ཡིན་པས་ཆོས་མི་ཉག་པ་དེ་ནི་གཞན་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སྤྱི་དང་ལྡན་པ་མིན་ཏེ། ཅིའི་
ཕྱིར་ན་སྤྱི་ཡང་མི་ཉག་ཅེས་མི་ལྡན་ནམ་གཅོད་དུ་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་འདོད་པའི་ཆོག་གས་སྤྱི་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་
འདོད་པའང་ཁེགས་པ་ནི། འདིས་ནི་ཆོས་ཅན་ཆོས་དྲག་གིས། །ཆོས་དྲང་ཆོས་ཅན་ཁྲད་པར་

ཅན། །ཞེས་པའི་ཁང་པ་འདི་གཉིས་ནི་སྤེལ་མར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་ལུས་
བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་འདིས་ནི་སྤྲིའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་ཅན་དག་གིས་ཆོས་བྱང་པར་ཅན་དུ་བྱས་པ་
དང་། ཆོས་དག་གིས་ཆོས་ཅན་བྱང་པར་ཅན་དུ་བྱས་པ་འགོག་པ་དུག་ནི་རྟགས་འགལ་བ་
བསལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལ་ཆོགས་པ་དེ་ལྟར་མི་སྤྱི་བ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་དག་གི་དོན་
ཞིབ་ཏུ་ཤེས་པར་འདོད་ན་ལྷན་ཆེན་གཉིས་སུ་ལྟ་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་ནི་ཡིག་ཆོགས་ལ་འཛིགས་
ནས་མ་བྲིས་སོ། །ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལ་ནི་སྤྱི་གཞན་ཆོགས་པ་དུག་བསལ་བས་རྟགས་འགལ་བར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་ལ་ཆོགས་པ་དོན་གཞན་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་འདོད་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱི་འདིར་ཆོས་མི་རྟག་པ་འབྲེལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དངོས་བཤད་པ་དང་། ཞར་བྱང་
ཆོག་སྤང་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། རང་ཉིད་གི་དགོས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ།
དགོས་པ་མདོར་བསྟན། རྒྱས་པར་བཤད། རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་
པོ་ནི། ཅའི་ཕྱིར་རྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱོས་ཤེས་པའོ། །ཆོས་ཅན་སྤྱི་ལ་
བྱ་གཅིག་ལ་རང་གཞན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས་རྟག་མི་རྟག་སོགས་ཆོས་རྣམས་དུ་མ་རྣམས་པར་
གཞུག་ཀྱང་། ཅོད་པའི་ཆེ་ཆོལ་བ་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ལུས་ཁོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་བདུག་ཉིད་ཀྱི་ནི་སྤྱི་སྤྱོས་སོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ། རང་སྤྱིའི་དགོས་པ་འཐད་པའི་རྟོགས་གཞག་པ་དང་། མི་
འཐད་པའི་རྟོགས་སུན་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། གཞན་སྤེལ་ལྟར་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དང་།
རང་སྤེལ་ལྟར་དོན་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཤམ་ཏེ་ཆོལ་བས་བསྟན་བཅོས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཕྱིར་ལྟར་
དོན་རྣམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བས། དེའི་ནང་གི་ཆ་གཅིག་ལ་རྟུ་གཞི་དུ་ལྟུང་གཏུག་

ཆོག་ས་དྲང་དུ་ས་བཅའ་བ་དུ་ག་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གླུ་མི་རྟག་པར་བསྐྱབ་པ་ན་ངེ་རྟག་
 བ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་ཡང་དོན་གྱིས་བརྟུག་པའི་ཕྱིར་ལུང་དོན་གྱི་ཟུར་གཅིག་ལ་གཞོད་
 བས། གཏན་ཆོག་ས་འགྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྟུག་ན་ལན་ཅི་ཡོད། གལ་
 ཉེ་ངེ་རྟག་པ་འགོག་པའི་སྐབས་མིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་སྐོན་ས་འགྲལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་
 བ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པས་ལུང་གི་བརྟུག་དོན་གཅིག་ལ་གཞོད་པས་
 སྐབས་ཀྱི་སྐྱོར་བ་ལ་སྐྱོན་འབྱུང་བ་མིན་ནོ། །འདིར་ནམ་བཤད་ལས། དེ་དག་གི་དོན་ནི། གླུ་ལ་
 བས་མཁའི་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་རིགས་པ་ཅན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆད་མ་ཡིན་པ་བཀག་པར་
 འདོད་པ་ལ། དེ་སྟེ་ན་ངེ་རྟག་པ་སའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་བཀག་པས་དེའི་ཆེ་ངེ་སའི་ཡོན་ཏན་
 ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་སྐོན་ས་བྱས་པ་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ཀྱི་འགལ་རྟགས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། ཞེས་
 ཏ་ཅང་འཐལ་བ་འཐེན་པའོ་ཞེས་སོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཅན་འདིར་སྐྱའི་ཆོས་
 ལ་ཅོད་པ་སྐབས་སུ་བབ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱའི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེ་
 ལ་གཞོད་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཉིད་ཡིན་པས། ཅིག་ཤོས་དང་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་
 བ། མཚུངས་པར་ཐལ། བས་མཁའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་རྟག་པ་དང་། སའི་ཡོན་ཏན་དུ་གྱུར་
 པའི་ངེ་རྟག་པ་གཉིས་སྐྱའི་ཆོས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་ཡང་མཚུངས། རང་ལ་གཞོད་ན་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པ་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་འདི་སྟན་དུ། ཆོས་ཅན་སྐྱའི་སྟངས་དུ་ཆོས་མི་
 རྟག་པ་དང་། སོགས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོག་ས་དོན་དག་སྐྱབ་ཀྱི་དུ་གྱིས་བསྐྱབས་
 པ་ན་ཅི་སྟེ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡང་སྐབས་དེར་ཆོས་པའི་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་
 བརྟུག་དོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། འདི་སྟེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་ཤེས་པར་
 འདོད་ནས་འདི་བ་སོགས་ཀྱི་གནུས་སྐབས་འགྲུབ་ཡིས་སྐྱ་ཆོས་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་དབག་འདོད་
 སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དབག་འདོད་དེ་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡང་གནས་སྐབས་དེ་དུ་ག་

གིས་བྱས་སོ། །དེ་འདྲའི་སྐྱབ་བྱེད་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་ནུན་གྱིས་ཁྱོད་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་
འདི་ཡང་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་ཅེས་པ་ནི་གསལ་བར་དབང་ཕྱག་གི་སྟོད་པ་དང་མཚུངས་པར་
མོ་ཙེ་འབའ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ལ་དབག་འདོད་ཡོད་པར་ཤེས་སོ་ཞེ་ན། སྦྱར་བ་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ཡོན་
ཏན་ལ་དབག་འདོད་དཔོག་པའི་འབྲས་བུའི་རྟགས་ཅན་མིན་པར་བརྟེན་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁྱབ་
པ་འཁྱུ་པར་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུབ་པ་ཡིས་ནི་གཞོད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་བསྐྱབ་བ་ནི།
སྐྱ་མི་རྟག་པ་དང་ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་གཉིས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་མིན་པས་
ནམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ལ་གཞོད་ཀྱང་། གཞུན་སྐྱ་མི་རྟག་པ་ལ་ཅི་ཞིག་གཞོད་དེ། གཞོད་
པའི་དོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་བ་
དང་། ལུང་གིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་
སྟོབས་རྗེས་དབག་རུང་གི་སྟོད་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ལ་ལུང་ལ་བཞུགས་པ་མེད་པར་རང་སྟོབས་
ཀྱིས་འགྲུབ་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན། དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་རུང་
རོ། །ལུང་ལ་མི་ཞུགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དངོས་པོ་ལ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་དེས་གྲུབ་པའི་
དོན་དེ་ནི་ཚད་མས་ལེགས་པར་གྲུབ་པས། དེའི་ཆེ་བསྟན་བཅས་ལ་སྟོས་དགོས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དངོས་སྟོབས་ཡུལ་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་ཁས་མ་སྦྱངས་པས་ཚད་པའི་གཞི་
དོར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་གཉིས་ཀས་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོན་པའི་
ལུང་ཁས་སྦྱངས་ནས་ཚད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚད་གཞི་དོར་བའི་སྟོན་འཇུག་པ་མིན་ནོ། །ལུང་
དོན་ལ་དཔྱོད་པ་འདི་ནི་ལུང་ཁས་ལེན་པའི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། དེར་དཔྱད་པ་དག་ནས་གདོད་ཁས་
ལེན་པ་ནི་མཁས་པའི་ལུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྟོབས་ལ་དཔྱོད་པ་དེའི་ཆེ་ལུང་ཁས་ལེན་

པ་ཡོད་ཀྱང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆད་མ་གསུམ་དང་གཞལ་བྱ་གསུམ་
ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྣམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལུང་གིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། འོ་ན་གང་གི་ཆེ་ལུང་ཁས་ལེན་
ཞེ་ན། དེ་ལྟར་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་དང་པོ་གཉིས་ལ་དབྱེད་པ་རྣམས་པར་དུ་གཏུ་དེའི་ཆེ་ནི་གཞལ་
བྱའི་གནས་གསུམ་པ་སྦྱོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁས་ལེན་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འདོད་པའི་
དུས་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་དེ་འདྲའི་དབྱེད་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱིས་ནི་ལོག་པའི་
དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་བསྟན་བཅོས་སམ་ལུང་དེས་བྱུ་བ་པའི་དོན་ལ་དེ་
དུང་ནི་འགྲལ་བར་སེམས་པ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལུང་དེས་གཞོད་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཆེ་
གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་དབྱེད་པ་ནས་གནུས་གསུམ་པར་དབྱེད་པ་ལ་ནི་འཕོ་བ་
དེའི་ཆེ་ན་བསྟན་བཅོས་སྐྱབ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པར་རིགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། ལིན་སྐྱོག་གི་
ཡུལ་ལ་དངོས་སྟོབས་སོགས་ཆད་མ་གཞན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན་ཏེ་སྐབས་དེར་ཡང་
སྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དྲང་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་ཡུལ་ལ་ལུང་གིས་གཞོད་པའི་རྟགས་ཉིད་ནི་
སྤང་བར་བྱའི་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱའོ། །འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལུང་དོན་གཞན་ལ་གཞོད་པས་རྟགས་
ཀྱི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བ་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་འགལ་བ་ཐུག་པ་མེད་པར་ཐུལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་
ལུང་ནི་ཀུན་གྱི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གཞལ་བྱའི་གནས་དང་པོ་གཉིས་ལ་འང་ཆད་མར་ཁས་
ལེན་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དཔྱོད་པའི་གནས་ཀུན་ལ་བསྟན་བཅོས་དུ་གཏུ་ཁོ་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་གཟུང་
དགོས་སོ་ཞེས་པའི་ལུགས་འདི་ནི་རིགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བྱས་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ནི་འཐད་
བའང་མིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་ལུང་གིས་བྱུ་བ་མཐུམ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུ་བས་མེ་ནི་རྟོགས་པར་མི་
འགྱུར་བ་སོགས་ཏེ་ཏ་ཅང་ཐུལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྦྱི་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་ནི་ལུང་གི་ཡན་
ལག་མེད་པར་རིང་བྱུར་སྦྱི་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལུང་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་གང་ཡང་མ་མཐོང་

བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་འདྲི་བ་དཔྱད་པར་ལྷན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་སྒྲིབ་པའི་གྲུབ་མཐུན་མི་བཟད་པ་
གཞོན་དང་འབྲས་བུ་འདི་ནི་ཤེས་སྤྲོད་ལུ་ཡིས་བསྐྱོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཏེ་དབྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གསུམ། དངོས་སྒྲིབ་པ་ལ་ལྷན་གྱི་སྒྲིབ་བྱེད་དགག་
པ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་དང་། ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ལྷན་པ་ལྷན་པ་བསྐྱུ་བ་དགག་པ་
དང་། ལྷན་དོན་བཀག་གི་ཡི་འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ལྷན་གྱིས་མི་གཞོན་པ་དང་། ལྷན་དོན་
བཀག་པ་ཆོལ་བའི་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲུལ་ཏེ་མཐུན་དཔེ་ལ་སྒྲིབ་དེའི་
སྒྲིབ་ཏུ་རང་གིས་གང་ཁས་སྤངས་པའི་བསྐྱུ་བ་ཅེས་ལས་ཚུད་གཞིའི་ཆོས་སུ་བཤད་པའི་དོན་
ཀྱན་གྱིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་གཅིག་ཉིད་ལ་ཡང་ལྷན་པར་བསྐྱུ་བ་སྒྲིབ་བྱེད་ཡང་དག་ཏུ་འགྱུར་
བས། ལྷན་དོན་གཅིག་ལ་གཞོན་ནའང་སྐབས་ཤིག་བསྐྱུ་བ་ལ་གཞོན་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། ལྷན་
དོན་གཅིག་བཟུང་བས་ཀྱན་བཟུང་བ་དང་། གཅིག་ལ་གཞོན་པས་ཀྱན་ལ་གཞོན་པ་འདི་ནི་
འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྐྱད་ལས་འདུས་པའི་ལྷན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་འབྲས་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
ཡང་སྒྲིབ་དང་འབྲེལ་མེད་ནམ་མཁའི་ཆོས་ནི་སྒྲིབ་པ་མ་གྲུབ་པས་ཉག་མ་གྲུབ་པར་ནི་རི་ལྟར་
འགྱུར་ཏེ། མི་ཉག་པ་དེ་ཅམ་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དེར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། དེ་
སྒྲིབ་ཀྱི་ཉག་པ་ཡང་དག་ཏུ་བརྗོད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་གཏན་ཆེགས་སྒྲིབ་
ལྟར་རི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ཅོ། །གལ་ཏེ་ཉག་པ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་མ་ལུས་
པས་མཐུན་དཔེའི་སྒྲིབ་ཏུ་ལྷན་པ་བསྐྱུ་བ་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མི་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ནི་
མ་ལུས་པ་མཐུན་དཔེར་སྤངས་པ་མེད་པ་ཁོ་རྟེན་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཆེགས་དྲུང་དྲུང་
སོགས་ཀྱི་ཉག་པ་ལས་སེམས་ལྷན་དང་། མེ་སོགས་རྗེས་སུ་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལྷན་དོན་བཀག་གི་ཡི་འབྲུལ་བའི་སྒྲིབ་བྱེད་ལ་ལྷན་གྱིས་མི་གཞོན་པ་ནི།
ལྷན་པ་མི་འབྲུལ་པས་ན། ལྷན་པ་དང་དུ་བ་སོགས་ནི་རྟེན་བཞེན་དྲུང་། ལྷན་པ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་

པའི་དོན་ཡིན་པས། དེས་ཀྱི་བྲག་པས་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་འགྲུབ་ཡིས་
 མོག་པར་སྐྱ་བ་ལ་གཞོད་མོད་ཀྱང་། དེ་གཞོད་པས་བྱས་པ་དང་དུ་བ་སོགས་དེ་དང་དེ་སྐྱབ་
 གྱེད་ཀྱི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་ལྗོགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསལ་བར་བཤད་ན།
 བྱས་པ་དེ་ནི་སྐྱ་ཆོས་ཀྱིས་དབག་པར་འདོད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དྲང་མེད་ན་མི་འཁྱུང་བར་
 རེས་སུ་འབྲེལ་བ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་གཞུན་དུག་བྱས་པའི་གཏན་ཆེགས་དེས་ཅི་ལྟར་ན་སྐྱ་
 མི་རྟག་པ་རྟོགས་པར་འཁྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་མ་ལུས་
 པར་བྱུབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལུང་དོན་བཀག་པ་ཆོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལུང་
 དོན་བཀག་པས་ཉགས་སྐྱོན་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ཡང་ཆོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྤར་རང་
 གིས་ཁས་སྒངས་པའི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། བྱས་ཉགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་
 ཉག་པར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆེགས་བཟོད་དུ་མ་མ་བཟོད་ཀྱང་རུང་བྱས་པ་ནི་སྐྱ་ནམ་མཁའི་ཡོན་
 ཉན་དུ་སྐྱོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་དང་དེ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགྲེལ་ན། གཏན་ཆེགས་བཟོད་པའི་
 ཆོལ་བས་འདིར་བསྟན་བཅས་དེ་ལ་གཞོད་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་
 དེས་གཏན་ཆེགས་བཟོད་པའི་ཉེས་བས་བྱས་པ་བསྟན་བཅས་དེའི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་ནི་དེ་
 གསར་དུ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། མིན་ཏེ། གདོད་མ་ནས་གཞོད་བྱེད་དུ་བྱུབ་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་
 བསྟན་བཅས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཆོལ་བ་སྐྱོན་ཅན་ཡིན་
 བོ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་གཏན་ཆེགས་མ་བཟོད་ན་དེ་ཅི་ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་མིན་ནམ་སྟེ་གཞོད་
 བས། དེས་ན་ཆོལ་བས་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚན་ཅིས་ན་ཆོལ་བ་སྐྱོན་
 ཅན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གཏན་ཆེགས་སྤར་སྤང་ནི་ཕྱིར་ཆོལ་གཞན་དུ་གལ་རུང་འདོད་
 ཉིད་ནི་སྐྱབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པའི་གཏན་ཆེགས་བཟོད་པས་ཆོལ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་

བ་ཡིན་ན། བྱས་བས་ནི་མི་རྟག་པ་དེ་སྐྱབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན། བྱས་བ་རྟགས་སུ་བཞོད་པའི་སྐོལ་
བ་འདིར་རི་སྐད་བཞད་པའི་སྐྱོན་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གྲུལ་ཏེ་བསྐྱུ་བཅས་ལ་ལར་བཞད་
པའི་དོན་འགྲུལ་ཞིག་རིགས་པས་བྱུབ་བ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཀག་བས་ཏེ་བཀག་བ་ན་
རིགས་པར་སྐྱབ་བ་གཞན་བ་དྲག་ཀྱང་འགོག་པར་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྒྱལ་རིགས་ངན་པའི་
ཆོས་ལུགས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དོན་བསྐྱབ་ནི། རང་གིས་གང་ཁས་སྒྲངས་པའི་ལུང་དོན་ཀྱན་སྐབས་ཀྱི་
བསྐྱབ་བྱར་མཚུངས་པར་བྱས་ནས་ནི་སྐྱབ་བྱེད་བརྗོད་པར་སྐྱས་ཀྱང་རྒྱས་བ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
མཚན་དེ་ན་ལུང་དོན་ཁས་ལེན་པའི་དུས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་འདི་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྟོགས་སྔ་མའི་བསམ་ཚུལ་ནི། མཁས་པས་དྲིག་སྐྱབ་གང་
བྱས་ཀྱང་ཆད་ལྡན་གྱི་ལུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོར་བ་ལ་
ཞུགས་པ་ན་ལུང་དེའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་བྱ་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་ཆ་གཅིག་དང་འགལ་
ནའང་ལུང་དོན་བཀག་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱའང་ཁེགས་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་བསམས་ནས་
ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་སྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཅོད་པ་སྤང་བ་ལ་གཉིས། འགལ་བ་ལ་མི་འཁྲུལ་བ་སྐྱོན་མིན་པར་ཐལ་བ་
སྤང་བ་དང་། ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པ་རྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་
ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་འགྲུལ་བ་གང་དྲག་གཞི་མཐུན་དུ་འདུར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ན་འགྲུལ་ལྷ་ངེས་
པ་ལ་མཐུན་སྟོགས་ངེས་པའི་ཆད་མས་གཞོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོས་
གཅིག་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་འདིར་ནི་དེ་འདྲ་བའི་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་འགྲུལ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཏེ།
འདིས་ནི་བྱེད་བྲག་པས་སྐྱལ་མི་རྟག་པ་ནི་བྱས་པས་འགྲུབ་ལ། རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་ནམ་མཁའི་
ཡོན་ཏན་ནི་ལུང་གིས་བྱུབ་པས་གཞི་གཅིག་ལ་ཆོས་མི་མཐུན་པ་གཉིས་འདུའོ་ཞེས་སྐྱབ་བ་དེ་

ཉིད་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་ཡིན་པ་དེ་དུག་པན་ཚུན་དུ་གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ནི་མིན་ཡང་། སྒྲ་ལ་ཆོས་ཕྱི་མ་བཀག་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་མི་རྟག་པ་དང་རྣམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་གཉིས་པན་ཚུན་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ཕྱི་མ་བཀག་ན་སྒྲ་མའི་དམ་བཅའ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་ལའང་གནོད་ཅེ་ན། དེ་ལྟ་ན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། འབྲེལ་མེད་གཅིག་བཀག་པས་འབྲེལ་མེད་གཞན་ལ་གནོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྦངས་སོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་སྒྲིའི་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེས་ན་དེ་ཉིད་ལ་རྟགས་ཀྱིས་གནོད་ན་སྒྲུབ་པ་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ཀྱི་ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་ཀྱི་རྟུ་རྟུ་གི་བསྒྲུབ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་སྒྲུབ་མི་རུས་ན་སྒྲིན་ཅན་དྲང་། རུས་ན་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་དབྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྣམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་མེད་ན་སྒྲུབ་བྱའི་ཆོས་མི་རྟག་པ་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་འདིར་ཆད་མས་རྟོགས་པ་མེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རྣམ་མཁའ་ཡོན་ཏན་བཀག་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་གནོད་པ་འདིར་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལ་གནོད་པ་འབྱུང་ཞིག་གི་སྒྲིའི་ནས་སྒྲིན་ཅན་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ནི་རྟགས་གཞན་ཀྱིས་ལུང་དོན་ལ་གནོད་པ་བྱས་པ་ལའང་མཚུངས་པས། ཐམས་ཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནོད་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཉེས་པ་སོ་ན་གནས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་སྤེལ་ལུང་དོན་བསྒྲུབ་བྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། དེ་དགག་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། ཀྱན་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷ་ལ་ཏེ་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ཁས་སྦངས་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ལས་གང་བཤད་པ་རང་གིས་མཐོང་བ་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟ་ན་དཔེ་དྲུང་གཏན་ཆོག་མ་གྲུབ་པར་སྐྱབ་པ་ཡང་དུམ་བཅའ་བར་
 བྱེ་ཐུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ལས་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
 ཏེ་སྐྱབ་བྱེད་ཉིད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་
 དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བྱར་དུ་འདོད་པ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་དཔེ་རྟགས་མ་
 གྲུབ་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་རིགས་པས་ཐོབ་ཅིང་། དེ་ཐོབ་པ་ནི་འདོད་པའི་ཆོག་ལས་བསྐྱབ་
 བྱ་ཡིན་པ་ལྟོག་ཀྱས་པ་མ་ཡིན་ལོ། །གལ་ཏེ་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་མི་
 འདོད་པའི་ཕྱིར་གཞན་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ་ཆོལ་
 བས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་པའི་ཆོས་གཞན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་མིན་དགོས་པས་དེའི་ཆེ་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་མིན་པ་ལ་གཞི་དུ་བས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་ཅི་ཞིག་འགྲུལ་ཏེ་མི་འགལ་
 ལ། དེ་ལྟ་ན་ལུང་དོན་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གཞི་དུ་ནའང་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞི་དུ་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཁྱོད་ལྟར་ན་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་ཀྱི་དོན་ཅན་ཅམ་ཡིན་པས། དེར་དྲུང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྟོས་པ་ཡང་དོན་མེད་དུ་
 འགྱུར་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མི་བབྱང་བའི་ལུང་དོན་ཡང་དངོས་
 སུ་དེར་བབྱང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྤར་ཀྱི་གཞན་སྤེ་དང་མི་འདྲ་བའི་
 ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་མ་འདྲེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ན་དབྱེད་བ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་ལ་འདོད་པས་
 འཇུག་ལྟོག་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག། ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཟེན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་
 ཅན་ཡིན་པ་དགག། ཆོས་ཅན་རང་མཆན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་དུ་འདོད་པ་
 དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་ཉིད་སྟོས་པ་དོན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སྤྲ་མ་ལ་ཆད་
 མས་གཞི་དུ་བས་མཐོང་ན་དེ་དོར་ནས་བསྟན་བཅོས་གཞན་ལ་འདོད་པས་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་དོན་

དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་མི་འཇུག་གས་སྟམ་པའི་དོགས་པ་འདི་
ནི་གྲང་ལས་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བ་དབང་ཚེན་དེ་ནི་ལུང་དོན་ཆད་མས་བཀུག་པ་
མེད་ན། ལུང་དེ་འདྲིན་པ་གྲང་གིས་བསྒྲིག་པར་རྟུས་ཏེ་མི་རུས་པས་དབང་ཚེན་འཇུག་པར་
བྱེད་པའི་དོན་དུ་ཆོག་དེ་སྟོས་པ་དོན་མེད་ལ། གཤམ་ཏེ་ལུང་དོན་ཆད་མས་བཀུག་པ་མཐོང་ན་
ཡང་ཆོག་དེ་ལས་ལུང་ལ་རྒྱ་མཚན་གྲང་གིས་འཇུག་པར་འབྱུང་ཏེ་མི་འབྱུང་བས། ལྷོག་པར་
བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཆོག་དེ་སྟོས་པ་འདྲིན་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་དབང་ཚེན་གྱི་ཆེད་དུ་ཆོག་དེ་སྟོས་
པ་དོན་མེད་པར་མ་ཟད། དབང་རྒྱལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱང་དོན་མེད་དེ། དེ་དྲག་ནི་སྤར་ཡང་རིགས་
པས་དབྱེད་པ་མེད་པར་བྱུང་མཐའ་ནི་རུང་གི་འདོད་པ་ཅམ་ཉིད་ཀྱིས་ཆད་མར་འདྲིན་ཅིང་། དེ་
ནི་ཕྱིས་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་མི་བྱེད་པར་ངེ་ཞིག་ལྟར་བསྟན་བཅས་གཞུན་འདྲིན་པ་ནི་ཅིས་མི་ཐོབ་
སྟེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མི་ཐོབ་ཅིས་པ་མི་མཐོང་བ་ལ་བྲངས་ན་འབྲེལ་ཆགས་ཤིང་། གོ་བདེ་བར་
འོང་ངོ་། །འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་རང་སྐྱ་སྟོས་ཤེ་ན། ལུང་དོན་ལ་གཞོད་པས་འདོད་ཡུལ་གྱི་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་དྲང་། ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་དང་། དེ་ལ་གཞོད་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
གཞོད་ན་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པས་ན་སྟེ་དེའི་དོན་དུའོ། །མདོར་ན་ལུང་དོན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་
ནས་སྟམ་པའི་ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་
འདིར་ནི་རུང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་སྟོས་པར་མཛད་དོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་གྲུབ་ཟེན་དུ་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པ་དགག་པ་ནི། ཆོས་ཅན་སྐྱ་
ལ་མཆོན་ན་གཞུང་ལུགས་ཀྱིས་བྱས་པའི་བྱེད་པར་ནམ་མཁའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྱུང་བས་
བྱས་པའི་བྱེད་པར་དྲག་ཡོངས་སུ་སྤངས་ནས་རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྤང་དུ་རབ་
དུ་གཤགས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ཅམ་དྲག་ནི་ཅོད་གཞིར་བཟུང་བ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྟེ།
འབྲེལ་བྱེད་གཞུན་དག་ནི་རུང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱ་བརྗོད་པ་དེའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཚུལ་དེ་ནི་

མི་འཐད་དེ། རྟེན་ཆོས་ཅན་བྱང་གཞིར་བཟུང་ནས་བྱང་པར་གྱི་ཆོས་ལ་དབྱུད་བ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་
གྱིས་ནི་རྟོག་པར་བྱེད་ཆོས་གཉིས་ཀ་ལ་རྩལ་ཏུ་གྲགས་པའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ནི་གཉིས་ཀས་ཆད་
མས་བྱུང་པར་འགྱུར་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པར་རང་གི་འདོད་པས་བརྟགས་པའི་བྱུང་པར་
ཅན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་ནི་ཕྱོགས་སུ་ཕྱི་ཆོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པེ་ཆོས་ཅན་རང་མཆོན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་ཤེས་པའི་དོན་ཅན་ཏུ་འདོད་པ་
དགག་པ་ནི། ཅི་སྟེ་གང་ཞིག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱུང་བའི་སྐྱབས་པའི་སྐྱོན་སྐྱེས་ཆོས་ཅན་ཡན་
གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབས་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རྩལ་གི་ངོ་
བོ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པ་དེ་རྟོགས་ལ། དེའི་དོན་ཏུ་
རང་སྐྱོས་མི་དགོས་སོ། །རི་ལྟར་རྟོགས་ན་ཕྱིར་རྟོག་གྱིས་བྱུང་བའི་སྐྱབས་པར་བྱང་། སྐྱབས་པར་བྱེད་
པའི་ངོ་བོར་ནི་བསྐྱབ་པ་དུག་གི་དུས་ན་བསྐྱབ་བྱར་འཛིན་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་བཅད་པའི་
ཆེད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འབྲས་བྱ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་པའི་
ཕྱིར། གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་ཏུ་རང་སྐྱོས་མི་
དགོས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྤྱིའི་ནི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་
ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱར་སེལ་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་
བསྐྱབ་བྱའི་མཆོན་ཉིད་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་མ་བྱུང་པའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་བསྐྱབ་བྱ་
ཡིན་པ་བཅད་པའི་དོན་ཏུ་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་ཆོག་དེ་སྐད་མ་བསྐྱབ་ཀྱང་། ཕྱོགས་ཡང་དག་གི་
མཆོན་ཉིད་འགྲུབ་པ་ལ་འགྲུལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར། གྲུལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་
བསྐྱབ་བྱར་བྱས་ན། དེ་ལས་ཅིར་འགྱུར་ངེས་པས། ཆོས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡན་གར་བ་
དེ་རྟོགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་མི་རུས་ངེས་པས། རྟགས་ཆོས་ཅན་
ལ་མ་བྱུང་པ་དང་། ཆོས་དཔེ་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ནི་རྟོགས་དཔེ་དེ་དུག་གི་

སྐྱོན་མིན་ནུས་སྟེ་ཡིན་གྱི། རྩོགས་ཀྱི་སྐྱོན་མིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡུན་ལ་ག་ཕྱི་མ་རྟགས་
དཔེ་ལ་བཏོས་པའི་སྐྱོན་གང་དག་ལྟགས་སྐྱོན་དུ་འདོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་ལྟགས་སྐྱོན་
ཡིན་ཏེ། རྩོགས་འབྲས་པ་ལ་གཞོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་འདྲ་བར་ཆོག་པ་ལ་སོགས་པའི་
ཉེས་པ་ཡང་ལྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟགས་འབྲས་པ་ལ་
གཞོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དམ་བཅས་པ་དེ་ཅུམ་དྲ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་གང་ཡིན་
པ་དེ་ལྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་འདོད་རིགས་ཀྱི། དཔེ་རྟགས་སོགས་གཞན་གྱི་སྐྱོན་མིན་ཏེ། དཔེར་
མཚན་ན་སྐྱ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན། བྱམ་པ་རྟག་གོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མདོན་སྲུང་དང་རྩེས་སྲུང་དཔག་པ་
ལ་སོགས་པ་དང་འགྲེལ་བར་བཞེད་པ་བཞེན་ནོ། །མདོར་ན་དམ་བཅས་བར་མི་ལེགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་ལྟགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། དམ་བཅས་དང་། རྩོགས་དང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་། དཔག་བྱ་
རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་གནད་ཀྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། རྩོགས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་
རྣམས་ལྟགས་སྐྱོན་མིན་པར་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན་རྒྱ་རྟགས་དཔེ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བསལ་བྱ་
སེལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་སྤྱིར་མ་བྱུང་བ་དྲང་ལྟོག་པ་བྱུང་ཆེས་པ་དྲག་ནི་སྤང་བ་དེ་དགོས་
པ་དེ་ཅུམ་གྱི་ཕྱིར་དུ་ལྟགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཤེས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྐྱབས་
དེར་རྟགས་དཔེ་སོགས་ཀྱི་བསལ་བྱ་ཡང་སེལ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་པར་བཤད་དོ། །འོ་
ན་མ་བྱུང་པ་སོགས་ཆོག་གང་དང་གང་གིས་སེལ་ཞེ་ན། རྟེན་ཉིད་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ཆོག་
སྤྱད་དང་། རོ་བོའི་སྤྱད་དང་། མ་བསལ་བ་དྲང་བཅས་པ་དྲག་གིས་མ་བྱུང་ལས་ལྟོག་པ་བྱུང་
ཆེས་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདོད་པའི་སྤྱུས་ནི་མ་བྱུང་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་
དག་ནི་ཀུན་བདུས་ལས། རོ་བོ་ཁོ་ན་རང་ཉིད་དང་། འདོད་དང་མ་བསལ་བསྐྱན་པར་བྱ། ཞེས་

པའི་དོགས་གཙོད་དོ། །རང་ཉིད་སོགས་བཞིས་བྱུང་ཆེས་ཇི་ལྟར་སེལ་ཚུལ་ནི། རྒྱུ་ལས་མི་
འདོད་པའི་ལུང་དོན་དང་། སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཀོད་བཞིན་པ་དང་། ཕྱིར་རྒྱལ་གྱིས་བྱུང་བའི་བྱེད་པ་དང་།
ཚད་མས་བསལ་བ་རྣམས་གཞན་དོན་སྐྱབ་བྱེད་ལོན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པས་ཡིན་ནོ། །འདོད་
སྐྱུ་མ་བྱུང་བ་སེལ་ཚུལ་ནི། དག་ཏུ་དངོས་སུ་མ་སྐྱུས་ཀྱང་ཞེ་བས་འདོད་པ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་
བྱེད་ལོན་པར་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བསྐྱུ་ནས་བསྐྱུ་བ་ནི། གཙོ་བོར་ལོག་ཏེ་ག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
ཀྱན་ལས་བརྟུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་བ་གཞན་དོན་བསྐྱབ་
བྱེད་ཡང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་དུ་བྱེད་ལ། དེགས་མི་མཐུན་སེལ་བ་གཙོ་བོར་བྱས་ན། ཚད་མས་མ་
བསལ་ཞིང་། རྒྱུ་ལས་བསྐྱུ་བྱེད་ཁྱེད་ལས་གཞན་དོན་སྐྱུ་ལང་དག་གི་མཆོན་ཉིད་
དུ་བྱེད་ལ། དེགས་སྒྲིའི་དགོངས་པའོ། །འོ་ན་མཆོན་ཉིད་དེ་ལ་ངོ་བོའི་དོན་སོགས་ཆོས་ལྔ་ཆང་མ་
ཆང་ཇི་ལྟར་སྐྱུ་ལ། བཤད་པར་བྱེད་ལ། མ་ཆང་བ་དེ་རྣམས་ལ་ནི་སྐྱུ་ལྱེད་མཆོན་ཉིད་མེད་
དེ། འདི་ལྟར་ཚད་མས་བསལ་བ་ལ་ཚད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་དྲིད་ལ། ཕྱིར་རྒྱལ་གྱིས་བྱུང་བའི་
སོགས་ལྟག་མ་བཞི་ལ་ནི་སྐྱུ་ལྱེད་མཆོན་ཉིད་རྒྱུ་ལས་བསྐྱུ་བྱེད་ཁྱེད་ལས་བསྐྱུ་བ་དེ་འདྲུག་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ཆེག་ཐད་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ནི། ཀྱན་ལས་བརྟུས་སུ་ངས་
བཟུང་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་དེ། རྟེན་ཉིད་དང་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཡིས་ངས་བཟུང་གི་དོན་ནི་རྒྱུ་ལས་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ལང་འདོད་པ་དང་རང་ཉིད་ནི་བྱེད་པའི་མཐུན་བསྐྱུ་བྱེད་པ་དྲིད་ལ། བྱེད་
གཞི་བྱེད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆེག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་འདོད་པ་བསྐྱུ་བར་བྱེད་པས་ཅམ་
ལས་མི་ཐོབ་པས་དེ་ལ་དགོངས་ཏེ་དུས་གཞན་མ་འོངས་པ་བསྐྱུ་བྱེད་འདོད་པ་གཙོད་པའི་
ཕྱིར་དུ་ལྟར་རང་ཉིད་བསྐྱུ་བྱེད་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཞེས་ངས་བཟུང་གི་སྐྱུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །ཀྱན་

ལས་བརྟམ་སུ་འདོད་པའི་སྐད་ཀྱི་བྱིངས་ལ་རྒྱུ་བྱིན་པས། འདོད་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱུང་པའི་
ཆོག་འདིར་ནི་དཔེ་རྟགས་མ་བྱུང་བ་བསྐྱབ་བྱར་གཅོད་པའི་ཡུན་ལག་མིན་ཏེ། བསྟན་པར་བྱ་
བ་དང་བྱད་གཞི་བྱད་ཆོས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཆོག་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱིར། འོ་ན་རིགས་སྟོར་
ཡང་ཆོག་སྤང་སྟོས་དགོས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེའི་འདོད་པར་གྱུར་པའི་ཆོག་དྲག་ལ་སྟེ་
ཆོག་དག་ནི་འདིར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བའི་ཡུན་ལག་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་སྐྱ་དེ་ཡིས་ནི་
གཏུ་ཆོགས་མ་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་འགོག་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་བསྐྱབ་ཏེ་བསྟན་པ་ནི། བསྟན་བཅས་ལ་འདོད་པས་
འཇུག་པ་སོགས་རྫོང་བྱེད་མིན་པའི་བྱིར་ཡང་རང་ཉིད་ཅེས་པའི་སྐྱ་ནི་དེ་དག་སྟོན་བྱེད་དུ་མི་
རིགས་ཏེ། དེས་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐྱས་ཆོལ་བ་བདུག་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་བསྐྱབ་བྱར་སྟོན་ཏེ། བསྟན་
བཅས་ཀྱི་ཕུང་དོན་ཀྱན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་ཆོལ་བ་དེ་འདོད་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་བསྟན་
པའི་བྱིར། དེས་ན་ཆོལ་བས་མི་འདོད་པ་དྲང་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅས་མཁན་པོའི་འདོད་པ་
ལ་ཡང་གཞོད་པ་ན་རི་ལྟར་ན་སྐྱ་མི་རྟག་སྐྱབ་ལ་གཞོད་དེ་གཞོད་པ་མེད་པའི་བྱིར་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
ཕྱོགས་དྲང་གཏུ་ཆོགས་ནི་སྟོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་གནས་སོ། །

༥ གསུམ་པ་མ་བསལ་བ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། སེལ་བྱེད་གང་གིས་མ་བསལ་བ་
དང་། གཞི་གང་ལ་མ་བསལ་བ་དང་། ཆོས་ཅན་ཀྱི་བྱད་པར་ལ་གཞོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་
མི་སྟོན་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཆོལ་བས་བསྐྱབ་བྱར་ཁྱེད་སྤངས་པ་དེ་ཡང་ཆད་མ་ནི་དྲག་གིས་བཀྲག་པ་མེད་པ་ཡིན་པར་
འདོད་རིགས་ཏེ། གཏུ་ཆོགས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དམིགས་པའི་དོན་འགྱུར་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་དང་ལྡན་པ་
ལ་བརྟེན་པའི་བྱིར་དང་། ཕྱོགས་ཆད་མས་བསལ་བ་གཏུ་ཆོགས་ཡང་དག་གི་བྱེད་པ་འཇུག་
པའི་རྟུ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གཞོད་བྱེད་ལ་མདོན་སུམ་ཆད་མ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་དབྱེ་

བ་ལ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ཡིས་གནོད་བྱ་ལ་གནོད་པ་དེ་ནི་ནམ་པ་བཞིར་བཤུད་དེ། དེ་ལ་ཁོ་ལ་བ་
རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཆེག་ནི་རང་གི་བཟོད་བྱ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་ཏྲགས་ཏེ། གང་
འགོ་ལ་གྲགས་པ་ནི་རང་སྐྱས་བཟོད་རུང་དཔོག་པའི་རུང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཡིད་ཆེས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་དང་། གྲགས་པས་མ་བསལ་
བའི་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་གནོད་སྐྱབ་
དུ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་དང་། ཚད་མར་གྱུར་པའི་ལུང་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཀྱན་ལས་
བརྟམ་སུ་ལུང་དང་རང་ཆེག་སེལ་བྱེད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་སྦྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ལུང་གིས་
གནོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷས་ཤིན་གྱི་ངག་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱ་མི་ཏྲག་ཅས་
པ་ལྟ་བུ་ནི་རང་ཆེག་དང་ལུང་ཆེག་གཉིས་ཀར་འཛོག་དུ་རུང་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཀྱན་བརྟམ་སུ་དེ་
གཉིས་ཀ་ཡིད་ཆེས་པ་ཞེས་པའི་ཆེག་གཅིག་དུ་སྦྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་ཆད་མར་
ཁས་ལེན་པ་པོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཟོད་དོན་ཡང་དུག་པར་ངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སྐོ་ནས་བཟོད་
པར་འདོད་པ་ཡིན་པས། བདུག་གཞུན་གྱི་ཆེག་དེ་གཉིས་ཡིད་ཆེས་པའི་གནས་སུ་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར་ན་རུང་གི་ཆེག་དང་ནི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆེག་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྐྱས་ནས་བཤུད་པ་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བཤུད་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ཁོ་ལ་བ་བདུག་ཉིད་ཀྱི་ཆེག་ནི་ཆད་
མར་ཁས་ལེན་པ་མིན་ན་རང་གི་བསམ་དོན་གཞན་ལ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཆེག་ནི་འཇུག་པར་མི་
འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟན་བཅོས་དེ་ལུང་ཆེག་ཆད་མར་ཁས་ལེན་པ་ལ་མི་བརྟེན་ན་བསྟན་
བཅོས་དེར་གྲགས་པའི་ཤིན་དུ་སྐྱོག་གྱུར་གྱི་དོན་ལ་དཔྱད་པ་ཡང་མི་འཇུག་པར་མཚུངས་པར་
བསྟན་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ལུང་ཆད་མར་ཁས་མ་སྒྲུངས་ན་
ཤིན་དུ་སྐྱོག་གྱུར་ལ་ཆད་མ་མི་འཇུག་གོ་ཞེས་བསྟན་པའི་སྐོ་ནས་བསྟན་བཅོས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་
ཏེན་ཤིན་སྐོག་ཉིད་ལ་སྐྱབ་བྱེད་དང་གནོད་བྱེད་དུ་ཆད་མ་གཞན་འཇུག་པ་མེད་ཅེས་དོན་འདི་

བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་ལུང་ཆེག་འདི་རུང་གི་ཆེག་དྲང་ལྟན་ཅིག་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་གཉིས་ལ་དཔེ་དྲག་གྲང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆད་མ་དག་མེད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་དཔེར་རུང་བའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱབ་ཉེན་གྱི་ཆད་མ་རྣམས་ནི་ཡོད་པ་མིན་ན། བསྟན་བཅོས་དང་རང་ཆེག་གཉིས་ཀ་ཆད་མར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རུང་ཆེག་འགལ་བ་ལ་རྣམ་པ་གསལ་བའི་དཔེ་ཡིན་ཏེ། དངོས་སུ་མི་སྐྱ་བའི་ཆད་མ་མེད་ཅེས་པས་ཤུགས་གིས་དེ་མེད་པ་ལ་མི་སྐྱ་བར་ཁས་ལེན་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེ་ལ་རང་ཆེག་དངོས་ཤུགས་སུ་འགལ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འོན་ཏེ་ལུང་ཆེག་ལ་ནི་ཕྱོགས་ཅན་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་འགལ་བའི་དཔེ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞལ་བྱ་ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྲུང་ལ་དེ་འབྲའི་དངོས་སྟོབས་ཀྱི་དཔེ་མི་འབྲུག་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལུང་དང་འགལ་བ་དེ་ལ་གསལ་བའི་དཔེ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། མ་འོངས་པ་ན་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལས་འོངས་སྟོད་བདེ་བ་མི་འབྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དེ་འབྲུང་བར་ལུང་གིས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིམ་བུ་བྱ་བ། སྒྲིན་པ་ལས་འོངས་སྟོད་འབྲུང་བར་སྟོན་པའི་ལུང་ཆོས་ཅན། རང་གི་བསྟན་བྱའི་དོན་ལ་མི་སྐྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཉགས་གིས་བྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྒྲིན་པ་ལས་འོངས་སྟོད་འབྲུང་སྟེ། དེ་འབྲུང་བར་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འགོད་པ་སྐད་བྲས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གིས་གཞོད་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་ལ་གསུམ། ཆོས་ཅན་དངོས་སྟོབས་གིས་བྲུབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གིས་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྒྲིག་གྲུང་སྐབས་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་གང་ལ་དབྱེད་པ་ལུང་དེ་ལ་བཏེན་དགོས་པ་མིན་པའི་དངོས་པོ་ལ་བསྟན་བཅོས་དྲང་འགལ་བ་བཟོད་ཅིང་དམ་བཅས་ན་ཡང་། ལུང་དེ་རང་གི་བཟོད་བྱའི་དོན་གྱི་བསྒྲིག་ཕྱོགས་དམ་བཅས་པའི་

དོན་དེ་ལ་གཞིན་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མཐུན་སྟོབས་དང་བསྐྱོག་སྟོབས་ཀྱི་དམ་བཅའ་
གཉིས་པོ་གང་དྲག་ནུས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དམ་བཅའ་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་གཤམ་
བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཁོ་བོའི་མ་མོ་ཤམ་ཡིན་ཞེས་པའི་རུང་གི་ཆོག་བཞིན་ཏེ། ལུང་ཆོག་
དེ་ཡང་བརྗོད་བྱ་དངོས་སྟོབས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དེའི་ཆེ་རུང་ཆོག་གི་བདུག་ཉིད་དང་མཚུངས་པ་
ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་ལྗེས་ཀྱི་གཞི་གཅིག་ཉིད་ཉག་མི་ཉག་ཏུ་དམ་བཅའ་པ་དེ་དྲག་ལས་གྲང་ལ་རྒྱབ་
ཉན་གྱི་ཆད་མ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདེན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་གཞུན་རྒྱབ་ཉན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པ་
དེ་ལ་གཞིན་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་ལུང་ལ་བཞེན་ནས་སྐྱེ་ཉག་པར་དམ་བཅའ་པའི་
རིགས་བྲལ་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་ཅིག་ཤོས་དང་ནུས་པ་མཚུངས་པའི་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་
ཡིན་དགོས་ན། དེས་ངེ་བཞིན་དོན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མི་ཉག་པར་རྟོགས་པའི་ཇེས་དཔག་ལ་ནི་ངེ་ལྟར་
གཞིན་དེ། ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་གཞིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་ལུང་རྣམས་ནི་དངོས་སྟོབས་
ཀྱི་ཡུལ་ལ་ཆད་མ་ཡིན་པ་ནི་སྤར་ཉིད་རྣམ་པར་བསྐྱོག་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞིན་བྱེད་དུ་བསྐྱོན་པ་ལ་
གསུམ། དངོས་བཤད་པ་དང་། ཁས་སྒྲུངས་ཇེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།
རང་ཆོག་བསྐྱོན་བཅོས་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་
རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་ལུང་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དཔྱེད་པའི་གནས་དྲག་ལ་ལུང་དང་
འགལ་ན་དེས་གཞིན་པའི་སྒྲིབ་འདི་འདྲག་པར་འདོད་དེ། ཤིན་སྒྲོག་གི་ཡུལ་ལ་ལུང་གཞིན་
སྒྲིབ་ཏུ་འདྲག་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁས་སྒྲུངས་ཇེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཤིན་ཏུ་
སྒྲོག་གྱུར་ལ་དཔྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ལུང་གཞིན་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལུང་དོན་ཇེས་
སུ་དཔག་པ་ལས་དེ་རྟོགས་ཤིང་ཁས་སྒྲུངས་པ་ནི་ཇེས་དཔག་ཆད་མ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་

མིན་ཡང་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ན་རྗེས་དཔག་དང་ཡིད་ཆེས་ཞེས་སྐབས་འགར་
ཐ་དྲད་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་རྗེས་དཔག་གི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་ཀྱན་ཡང་བསྟན་
དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ཆེས་པའོ། །རྗེས་དཔག་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བྱས་པ་དོན་མེད་དུ་
འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ཆོག་བསྟན་བཅོས་ལས་ལོགས་སུ་བཤད་པའི་དགོས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
རིགས་སྒོར། རི་ལྟར་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་རྩལ་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རང་གི་གཞོད་པ་དང་ཞེས་ཁས་
ལྷངས་འགལ་བ་ལས་དེ་ཐ་དྲད་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རིགས་སྒོར། དངོས་
ལྷགས་འགལ་བའི་རུང་གི་ཆོག་ཡང་ལྷང་འགལ་ལས་ཐ་དྲད་དུ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ།
རྒྱལ་ཉེན་གྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཆོག་ཅམ་ནི་རང་གི་སྒྲིག་སྤྱོད་པ་བཟོད་པ་ལ་གོགས་བྱེད་ཅམ་
ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆད་དུ་ལོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ལྷང་ཁས་ལྷངས་པས་གཞོད་བྱེད་དུ་འགྱུར་
ན། སྒོལ་བ་དེ་ཡིས་བསྟན་བཅོས་ཆད་མར་ནི་ཁུས་ལྷངས་པའི་ཕྱིར་ན་དངོས་པོ་ཀྱན་གྱི་སྒྲིག་
སྤྱོད་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་ཉིད་དུ་འདོད་ཅེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་བསྟན་བཅོས་དེ་ནི་སྒོལ་བས་གཞོད་
བྱེད་དུ་མི་འདོད་ན་ཡང་གཞོད་བྱེད་ཡིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ཡིན་ན་ལྷང་ཡོད་པ་
ཅམ་གྱིས་དགག་བྱ་སྤྱོད་པ་དང་བསྒྲིབ་བྱ་འགྲུབ་པ་སོགས་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །གལ་
ཏེ་ལྷང་དང་འགལ་ན་སྒོལ་བའི་རུང་ཆོག་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་རུང་ཆོག་དང་
འགལ་བ་དྲང་། བསྟན་བཅོས་དང་འགལ་བ་གཉིས་ཐ་དྲད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་
བུའི་འདོད་པས་ལྷང་ཆད་མར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དེ་ཆད་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་རང་ཆོག་འདི་ཡང་
ཡོངས་སུ་རྗོགས་པའི་ཆད་མ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རྟེ། སྒྲིམ་བུའི་འདོད་པས་དེར་བྱས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ལྷང་ངོས་གཟུང་བ་ནི། རྒྱུ་མཆན་དེས་ན་དངོས་པོ་ལ་

རྩ་བ་ཏུ་གྲགས་པའི་དོན་དུག་ལ་བསྟན་བཅོས་སྒྲུབ་ཀྱིས་དུ་དོར་ནུའང་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཚད་མ་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ཕྱིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་དོན་དུག་ལ་བསྟན་བཅོས་ནི་ཚད་མར་མི་འདོད་ན་དེར་དཔྱད་པ་ཉིད་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ལུང་ཁོ་ནས་དཔོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དུ་སྒྲུབ་ཉེགས་པའི་ལུང་ཡང་རུང་ངམ་སྟུམ་ན། མི་རུང་སྟེ། ལུང་འདི་ལ་བརྟག་པ་ན་པལ་ཆེར་ནི་འགྲུལ་བ་བརྗོད་པ་ཡིན་པར་མཐོང་བས་སོ། །རི་ལྷར་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྟེ། ཆུགས་སོགས་ཆོས་མེན་སྟེགས་པའི་ཙུ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་དྲུང་ཡང་ཁྱེས་ཀྱིས་ཆོས་མེན་སྟེགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་དུག་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །འོ་ན་ལུང་རི་ལྷ་བྱ་ཁས་སྒྲངས་པར་བྱ་ཞེ་ན། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དྲུང་ཅུང་ཟད་སྒྲོག་གྱུར་གཉིས་དང་། མ་མཐོང་བ་ཕྱིན་ཏུ་སྒྲོག་གྱུར་གྱི་ཡུལ་དུག་ལ་རིམ་བཞིན་མངོན་སུམ་དང་རིགས་པས་བྲུབ་པ་དང་། རུང་ཆོག་གིས་གཞོད་པ་མེད་པའི་བསྟན་བཅོས་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞུལ་བྱའི་གནས་གསུམ་པ་ལ་གཞོད་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟོག་ལྡན་གྱིས་ལུང་དེ་བསྟན་དོན་ལ་སྒྲུ་མི་སྒྲུའི་དབྱེད་པ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་གྲགས་པས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། གྲགས་པའི་མིང་དོན་དང་། གྲགས་པས་ཀུན་ལ་བྲུབ་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལུང་དང་སྒྲུར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲགས་པ་དེ་གང་ཞེ་ན། སྒྲུས་བྱའི་འདོད་པ་དྲུང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་འདོད་ཀྱིས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱ་ཉིད་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་བཀུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་དག་དཔེར་ན་རི་བོང་ཅན་རྣམས་པའི་སྒྲུས་བརྗོད་དུ་རུང་བར་སྒྲེ་བོ་རྣམས་འདོད་ཅིང་ཡིད་ཆེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གྲགས་པས་གཞོད་མི་གཞོད་དཔྱད་པའི་གྲགས་པ་ནི་བརྗོད་རུང་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། འོན་ཏེ་དེ་གྲགས་པ་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཚུལ་ལུགས་ལས་བྲུབ་པའི་ཤེས་བརྗོད་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ལས་ནི་སྒྲུས་

པའི་ཚོས་རི་བོང་ཅན་ལ་ཆོ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བཞེད་དུ་རུང་བ་དེ་ཉིད་གྲགས་པའི་སྐྱེ་ཡིས་
བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། གྲགས་པ་མཚན་ཉིད་པ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ཆོ་
སྐྱེས་བཞེད་མི་རུང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་པར་བཤད་པ་རིམ་ལྔར་ཞེ་ན། དེ་ནི་མངོན་སུམ་
སོགས་ཀྱི་གཞུལ་བྱ་ལ་ཡང་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་སྐྱོ་སྐྱོ་བཏགས་ནས་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་
གཞོད་བྱེད་ལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པའི་དོན་ནོ། །

གཉིས་པ་གྲགས་པས་ཀྱན་ལ་བྱབ་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ཉགས་འགོད་པ་དང་།
དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ཙམ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་ཅན་གྱི་སྐྱ་དག་ནི་རིམ་ལྔར་འདོད་པས་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་ཏུ་
རུང་བ་དགྲགས་ཏུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རི་བོ་ཅན་ལ་མཚོན་ན་སྐར་བརྟེན་སྐྱེས་པ་ཆོ་བ་དྲུང་
སྐར་བརྟེན་སྐྱེས་པ་ཀ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནམས་སུ་སྐྱ་ཚོགས་པའི་ཐ་སྟོན་རུང་བཞིན་
ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་བསྟན་པ་ནི། ཉོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཙམ་དྲུང་
ནི་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་སྐྱ་དག་ནི་སྐར་གང་ལ་བྱུང་བ་ལམ་ནི་འབྱུང་
བར་འབྱུང་བའི་སྐྱེ་ཡིས་བཞེད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་རང་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱོག་
ཕྱོགས་དུག་ལ་གཞོད་པར་འབྱུང་ཏེ། དེ་ནི་གྲགས་པས་རིམ་ལྔར་གཞོད་པའི་ཚུལ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྷུང་དང་སྐར་ནས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལྷུང་བྲངས་ནས་འབྲེལ་འགོད་པ་
དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྗེས་སུ་དབག་པ་མེད་ལ། སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་དོན་གྱིས་ན་བསལ་བ་
དེ་ཡང་ཕྱོགས་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཉོག་ཡུལ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོ་བའི་སྐྱ་
དངོས་སུ་གྲགས་པ་མེད་ཀྱང་དངོས་པོ་ལ་དེའི་སྐྱེས་བཞེད་དུ་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉོག་ཡུལ་ན་

ཡོད་པ་དེའི་སྟོབས་ཉིད་ལས་དེ་ལ་སྒྲུ་ཀླན་བཟོད་རུང་ཉིད་དུ་འབྲེལ་བ་དེས་ན་རི་བོང་ཅན་དེ་
ལ་ཆེ་བ་ཞེས་པའི་སྒྲུ་བཟོད་རུང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གསལ་བར་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ལུང་དོན་བཤད་པ་དངོས་དང་། ལུང་གི་དཔེར་བཟོད་
ལ་བཀལ་བའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ལ། ལུང་དང་པོའི་དོན་གྲགས་པ་ལ་གཞི་དེ་མེད་པ་དང་།
ལུང་གཉིས་པའི་དོན་སྒྲུ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ། ལུང་གི་དོན་གཞན་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲགས་རུང་གྲགས་པར་བཞེད་པ་ལས་གཞུན་དུ་གྲགས་ཟེན་ཉིད་
གྲགས་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ན། སྒྲིན་འདི་ཡོད་དེ། བན་སྟོད་པས་འདིར་ནི་གཞི་དེ་མེད་དུ་བཀོད་
པའི་གཏན་ཆེགས་རི་བོང་ཅན་ཆེ་སྒྲུ་བཟོད་མི་རུང་བར་སྒྲུབ་པ་དེ་ཉིད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མི་
འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། ཆེ་བར་མ་གྲགས་པའི་དོན་དུ་མ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རི་བོང་ཅན་ཆེ་བའི་སྒྲུ་བཟོད་རུང་དེ་འགོག་ན་རྗེས་དཔག་ལས་འགོག་པར་འགྱུར་
ཏེ། ཚད་མས་འགོག་པ་གང་ཞིག །སྒྲུའི་དོན་ལ་མངོན་སྲུང་འཛིན་བྱེད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་
གཞི་དེ་མེད་དུ་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོད་པའི་ཉགས་ཀྱིས་རི་བོང་ཅན་ཆེ་སྒྲུ་བཟོད་མི་
རུང་དུ་སྒྲུབ་པ་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགོ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཉགས་གཞན་
ནམས་ཀྱང་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་ཉགས་པའི་ཆེད་དུ་འོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ཆེགས་ལྟར་
སྒྲིང་དཔེར་བཟོད་པ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་དྲང་ནི་ལྟན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གཉིས་པའི་དོན་སྒྲུ་བྱུང་གྲགས་པ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི།
གང་ཡང་ཟོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་ནི་བན་ལ་བཞེན་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བན་དེ་ཡང་འདོད་པ་ཅམ་ལ་བཞེན་
པ་ཡིན་པས། སྒྲུ་ཡིས་བཟོད་རུང་དུ་བྱུང་བ་དེ་ནི་དོན་གང་ལའང་མི་འགྲུབ་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལ་
དགོངས་ནས་དེ་ལྟར་སྒྲུ་ལས་བྱུང་བའི་གྲགས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལུང་གི་དོན་གཞན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། གང་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

རྗེས་སུ་དབག་པ་མེད་ལ་ཞེས་པའི་ལུང་དེས་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་གིས་གྲུབ་པའི་དོན་ལ་
ལོག་ཕྱོགས་སྐྱབ་བྱེད་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། རི་བོང་ཅན་དངོས་དབང་གིས་ཆོ་བའི་སྐྱས་
བརྗོད་རུང་དུ་འཇལ་བའི་རྗེས་དབག་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བོང་དུ་བྲངས་པའི་
ལུང་གིས་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དབག་པས་བསྐྱབས་པ་རྣམས་ལ་འགྲུལ་བ་ལ་
འཁྱུལ་བ་མེད་པ་ཅན་མེད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རི་བོང་ཅན་ཆོ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དེ་ལྟ་བུར་
ཆོགས་པའི་གྲགས་པའི་རྗེས་དཔོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུང་དེ་དག་གི་དོན་སྲར་བཤད་པ་ལས་ཡང་ན་ལུང་དང་པོ་སྟོས་པའི་
དགོས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ན་རི་བོང་ཅན་ཆོ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་པ་ལ་དངོས་པོ་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་
རྗེས་དབག་མེད་པར་བརྗོད་པ་ལ་སྟེ་བརྗོད་པ་དེས་ན་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལྷགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
དབག་པ་ལས་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་ཐ་དྲ་པའི་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་
དངོས་པོ་རྣམས་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པ་ཅན་ཀྱི་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དབག་ལས་
ཐ་དྲ་པར་གྲགས་པའི་རྗེས་དབག་དེ་དངོས་པོའི་དབང་གིས་མི་འབྱུག་པར་དེ་འདོད་པ་ལས་
སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །

གཉིས་པ་དཔེར་བརྗོད་ལ་བཀལ་བའི་ལན་ནི། རི་ལྗང་རྗེས་དབག་མེད་ཅེ་ན། རི་བོང་
ཅན་ཡང་ཆོ་བར་སྐྱས་བརྗོད་རུང་དུ་མི་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ནི་གྲགས་དབང་གིས་འབྱུག་པའི་
དོན་གྲང་ཞིག་འདོད་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འདོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཁོ་པས་རི་བོང་ཅན་ཆོ་བའི་སྐྱས་བརྗོད་
དུ་མི་རུང་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དེ་ལ་དཔེ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པས། དེ་ཙམ་ལ་བསམས་
ནས་དེ་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མ་དེས་པར་འདོད་ཀྱི། དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འགལ་ཉགས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིའི་ཕྱོགས་སུ་ནི་བརྟེན་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཞུང་སྔ་ཕྱི་
འདི་དག་ནི་ལུང་སྔ་ཕྱི་གཉིས་དང་སྐར་ནས་སོ་སོར་བཤད་དེ། རྣམ་བཤད་དུ་ལྟོ། །གལ་ཏེ་

ལུང་དང་པོས་འདིག་ཉེན་ན་ཆེ་བ་གཅིག་ལས་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་འདྲའི་ཉུགས་དེ་ཐུན་
 མོང་མེན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ནི་རྒྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 པའི་དཔེ་གཅིག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ནི་ལུང་དང་པོས་དེ་སྐད་བཤད་པ་མེན་པར་
 ཐུག། གྲགས་པས་གཞོད་པ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། རི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྲ་མ་དེ་
 བཞིན་དུ་ཉིག་ཤིང་སྤྲས་བཞོད་རུང་མེན་ནོ་ཞེས་བཞོད་ཅིང་དཔ་འཆའ་བ་ལ་ཡང་གྲགས་པས་
 གཞོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རི་བོང་ཅན་རྒྱ་བའི་སྤྲས་བཞོད་རུང་དུ་སྤྲབ་པའི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་མེན་
 ཏེ། སྤྲབས་འདིར་ཡང་གྲ་བྱར་དང་དཔུལ་རྒྱ་སོགས་ལ་འདིག་ཉེན་ན་ནི་རྒྱ་བའི་སྤྲས་བཞོད་
 པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རྒྱ་བའི་སྤྲ་ནི་བད་ལས་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་ལ་རི་བོང་ཅན་གྱི་ཐུན་མོང་
 མེན་པའི་མཉན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཅི་ལ་ཡིན་ཏེ་མེན་ལ། གྲ་ལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་ལ་ལར་རྒྱ་སྤྲ་དེ་ཉིད་རི་
 བོང་ཅན་ལ་དངོས་དབང་གིས་མིང་དུ་བྱབ་ན། དེ་ནི་གྲགས་དབང་གིས་མེན་པར་དངོས་སྟོབས་
 ལས་བྱབ་པ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །རི་བོང་ཅན་ལ་གྲགས་པས་བྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། རི་
 བོང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ག་ལུང་སོགས་ལ་འང་རྒྱ་སྤྲ་འཇུག་པར་ཐལ། གྲགས་དབང་གིས་འཇུག་པ་
 བརྟེན་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྦྱོར་བ་དེ་སྦྱོར་གྱི་མཐུན་དཔེ་མེད་པ་ཉམས་སོ། །

གཉིས་པ་གྲགས་པའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྲ་ཡུལ་ངེས་པར་བསྟན་
 པ་དང་། རྒྱ་མཚན་མ་ཡིན་པའི་སྤྲ་ཡུལ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲ་ལ་ཏེ་ག་ལུང་
 སོགས་ལ་དཀར་བ་དང་བམིལ་བ་སོགས་དོན་དངོས་པོ་ལ་ནི་བྱབ་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་རྒྱ་སྤྲ་
 དངོས་དབང་གིས་འཇུག་གོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ནི་རི་བོང་ཅན་ལ་འང་བརྟེན་གྲ་བ་མེད་པས། དེར་
 ཡང་རྒྱ་སྤྲ་དངོས་དབང་གིས་འཇུག་པར་ཐལ་ལོ། །གྲ་ལ་ཏེ་རྒྱ་བའི་སྤྲ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་
 དངོས་པོ་དེ་དག་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་དོ་ཞེ་ན། རི་བོང་ཅན་ལ་རྒྱ་བའི་སྤྲ་འཇུག་པ་བརྟེན་གྲ་ཀྱང་
 ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་བའི་སྤྲ་དེ་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྲ་གང་ཞིག །དེ་འཇུག་པའི་

རྒྱ་མཚན་རི་བོང་ཅན་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཏྲགས་སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་ཁས་སྦངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བསྟན་པ་དང་། ཅོད་སྟོང་དང་། རོན་བསྐྱ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དེའི་
ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་འབྲུག་པའི་རིམ་པ་མེད་པར་བརྟེན་ལ་ལྟོས་པ་ཅན་རྫོང་བྱེད་སྤྱི་ལས་བྱུང་བའི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་དུ་བྱུང་བ་རོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
རྣམས་འདོད་པས་འབྲུག་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཅོད་སྟོང་ནི། གྲུ་ལ་ཏེ་ག་བྱར་སོགས་ལ་ལར་རྒྱ་བའི་སྤྱི་དེ་འབྲུག་པར་བརྟེན་
སྟོང་པའི་སྒོ་རོང་ཡང་གྲུབ་པས། དེའི་རོང་མཐུ་དཔེ་མེད་པ་རི་ལྟར་འཐད་ཅེ་ན། བརྟེན་པས་
སྤྱི་དེ་ནི་དངོས་སྟོབས་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། བརྒྱ་ལ་གྲགས་པས་གྲུབ་པར་
ཁས་ལེན་ན། ལྷ་ལ་དེ་རི་བོང་ཅན་ལ་འང་གྲགས་དབང་གིས་འབྲུག་པར་འདོད་དགོས་པ་བརྗོད་
དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ཅི་ཞིག་གྲུབ་ཅེ་ན། ཀྱན་ལ་རྒྱ་སྤྱི་འབྲུག་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དེ་འགོག་པ་
ལ་རིགས་པས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རོན་གང་ལ་འང་འདོད་པའི་དབང་གིས་བརྟེན་པ་འགོག་
དུ་མེད་པའི་སྟོབས་ལས་སྤྱི་སྤྱི་བའི་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རྗེས་སྤྱི་དབང་ལ་བརྗོད་དུ་བྱུང་བའི་
གྲགས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས་ཁས་སྦངས་དེ་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་རོན་བསྐྱ་བ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་དག་གིས་གྲུབ་པའི་རོན་ཏོ། །དང་
པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་རིགས་པ་འདིས་ནི་བརྟེན་རྗེས་སྤྱི་འབྲུག་པའི་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམས་
ལ་ནི་བརྗོད་བྱའི་རོན་མཐའ་གཅིག་དུ་རིས་པ་ཡོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྤྱི་
དེ་དུག་རྣམས་རོན་སྤྱི་ཆོག་པ་དེར་འབྲུག་དུ་བྱུང་བ་འགོག་པ་ནི་ཆད་མ་དང་འགྲུལ་བ་ཡིན་
པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་དེས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྤྱི་རོན་རྣམས་འདོད་ཀྱིས་
བའི་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ནི་བརྗོད་རོན་རོན་དུ་མ་བྱེད་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་

པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རྗེས་དཔག་ལས་ཐ་དད་ཏུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གཉིས། གྲགས་པ་རྗེས་
དཔག་ལས་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་དང་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པའི་
དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བརྗོད་བྱའི་འདོད་པས་གྲུབ་པ་དེས་ན་རྒྱ་མཚན་དཔག་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་
ཁྱད་པར་ནི་བསྟན་པའི་བྱིན་ཏུ་གྲགས་པ་ཉིད་སྤྱིར་རྗེས་དཔག་ལས་བྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
ཡང་། གྲགས་པ་དང་དངོས་སྟོབས་ཞེས་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྤྱི་མ་ཡིད་ཆེས་
རྗེས་དཔག་ལ་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །སྤྱིར་རྗེས་དཔག་དང་གྲེ་བྲག་དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག་
གཉིས་མི་གཅིག་གྱུར། གཞུང་གི་སྐབས་མང་པོར་རྗེས་དཔག་ཅེས་པ་དངོས་སྟོབས་ལ་སྦྱར་
བར་མཛད་དེ། དེ་ནི་སྤང་ཆེན་ལ་ལག་ལྟན་ཞེས་སྤྱི་མིང་ཁྱད་པར་ལ་འདོགས་པ་བཞིན་ཏུ་
འདིར་ཡང་རྗེས་དཔག་གི་སྤྱི་མིང་གྲེ་བྲག་དངོས་སྟོབས་ལ་སྦྱར་བ་ཡིན་ཏེ། གནད་འདི་མི་ཤེས་
ན་གཞུང་ལྟ་བུ་འདི་དག་རྗེས་བཞིན་ཤེས་པའི་གནས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་ཆེས་དང་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་ཏུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཡིད་ཆེས་དང་
གྲགས་པ་གཉིས་པོ་རྗེས་དཔག་ཏུ་གྲུབ་ཅིན་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པ་ལ་དགོས་
པ་ཅི་ཡོད་པ་བསྟན་པའི་བྱིན་རྗེས་དཔག་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ནི་རང་རང་གི་སྒྲོག་སྒྲོགས་ལ་རྗེ་
ལྷར་གཞོད་ཚུལ་རྒྱ་མཚན་དྲུང་བཅས་པར་རྟུ་ཏུ་བརྗོད་དེ། གང་ཏུ་ན་སྒྲོགས་སྤང་གི་གསུང་
དུལོ། །གྲགས་པས་གཞོད་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་དེར་མངོན་སུམ་དང་དངོས་སྟོབས་རྗེས་
དཔག་གིས་གཞོད་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་བཅས་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ནི་སྐབས་གཞན་
ཏུ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིན་པས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་བསལ་བའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། མངོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་
པའི་ཚུལ་དང་། རོན་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་དང་། མཉན་བྱ་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི།

མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་ལ་ཡང་བཤད་བྱ་མང་སྟེ། འདི་ལྟར་མངོན་
ཅ་བར། མངོན་སུམ་དོན་དང་། ཞེས་དོན་སྟོས་པ་དང་། བསལ་བྱའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་
དཔེ་སྟོན་པ་ན་འགྲེལ་བར། སྤྲུལ་ཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་སྤྱི་ལྟོ་དྲུ་མཉན་བྱ་བཀག་
པ་དཔེར་མཛད་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་བཤད་པ་ལ། སྤྲུལ་གྱི་བྱས་མི་རྟག་
སོགས་དྲུ་མའི་དངོས་པོ་ཉིད་དྲུ་བྱགས་པའི་དོ་བོ་ཉིད་གྲང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་དེ་རྣམས་དོན་དམ་
པར་གྲུབ་ན་སྤྲུལ་ཆོག་སྤྲུལ་བའི་སྟོ་མེ་སྤྱི་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེར་མ་གྲུབ་པོ། །

གཉིས་པ་དོན་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཉན་ཤེས་མ་འབྲུག་པ་ལ་སྤྲུལ་དང་སྤྱི་ཆོས་དེ་
དག་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་གཟུང་དོན་ཡིན་ཞིང་། དོན་དམ་ཡང་ཡིན་པར་
རྟོགས་པའི་དོན་དྲུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དོན་རང་མཆན་འདི་ཉིད་ནི་སྤྲུལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོང་ན་
མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྲུལ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོ་བོ་དེ་ཉིད་
ནི་དེ་ལ་དོན་ཞེས་པའི་སྤྲུལ་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྤྲུལ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་
མ་ལྟོག་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱས་མི་རྟག་གི་ཐ་དད་ཀྱི་ཆ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་མཆན་ནི་དངོས་པོ་མེད་
པའི་དོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་སྤྱི་མཆན་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་མིན་ནོ། །

རི་སྐད་བཤད་པ་དེས་ན་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་མངོན་སུམ་
གྱིས་བཞག་པ་མིན་པར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་དག་སྤྲུལ་མེད་དོ་ཞེས་སྟོང་ཡང་མངོན་སུམ་གྱིས་
གནོད་པ་ཡོད་པ་མིན་ཞེས་པའི་བྲགས་གྱིས་སྤྲུལ་གདོད་མ་ནས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཤིག་དེར་མེད་
དོ་ཞེས་སྟོང་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གནོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཉན་བྱ་སྟོས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་རང་མཆན་མེད་དོ་ཞེས་སྟོས་པས་ཆོག་མོད་
སྤྲུལ་ན། མི་ཆོག་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་མི་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སྤྱི་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་རང་མཆན་ཡིན་མོད་
གྲང་། རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྲུལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མིན་ཏེ།

ཆེག་དེ་དང་འབྲུག་ཚུལ་མཚུངས་པའི་རྟོག་པས་སྒྲིམ་མི་རྟག་པར་མི་གོ་བའི་ཕྱིར། མཉན་བྱ་སྒྲོས་
 བ་ལ་དགོས་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ། ཉན་ཤེས་ཀྱིས་བྱུང་བས་སྒྲིམ་མི་མཉན་བྱ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་
 ཕྱིར་དྲང་། དེའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་སྒྲིམ་མཉན་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ཆད་མས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་
 བ། མཉན་བྱ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིམ་དེ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲིབ་ལྟུང་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་གཞི་གང་ལ་ཆད་མས་མ་གསལ་བ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རང་རྟེན་ལའོ་
 ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། བྱད་གཞི་མ་བྱུང་བ་སོགས་ཕྱོགས་སྒྲོན་དུ་
 མི་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། རྣམ་བཅད་ཀྱི་
 དགོས་པ་དང་། དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འོ་ན་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་གང་ཞེ་
 བ། ཚོད་པའི་དུས་ཀྱན་དུ་རྟོག་པ་བདུག་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱུང་འདོད་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པའི་
 བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་དེ་གང་ལ་ལྡན་པའི་རྟེན་གཞིའི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 གཞོད་པར་འགྱུར་གྱི། འབྲེལ་མེད་ཆོས་གཞན་གྱི་ནི་ཆོས་ཅན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བྱ་ལ་གཞོད་པ་མིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལས་གཞན་
 དུ་ཆོས་ཅན་གཞན་ལ་ནི་གཞོད་ཀྱང་། དེས་སྐབས་ཀྱི་ཆོས་ཅན་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བཀུག་སྟེ་ཅི་
 ཡང་མི་བཀུག་ཅིང་། མི་གཞོད་པའི་ཕྱིར། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྤར་
 རང་ཉིད་འདོད་པ་ཞེས་སྒྲོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེའི་དགོས་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་བ། རི་སྐད་བཤད་
 པའི་དོན་འདི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་མོད་ཀྱང་། སྤར་ཡང་རྒྱང་གི་
 རྟེན་ཆོས་ཅན་ཞེས་སྒྲོས་པར་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སྒྲོས་པས་ནི་རང་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་
 ནི་གཞོད་པས་ཀྱང་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ནི་སྒྲོ་རིང་བྱུང་བའི་དོན་དུ་
 སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྟེན་ཆོས་ཅན་ནི་ཆད་མ་དང་འགྲུལ་བར་གྱུར་བ་ཡིས་དེ་ལ་བརྟེན་བ་ནི་དེ་དང་
 འགྲུལ་ནས་ཞིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་དང་། ཚིན་སྤང་དང་། དེ་རིགས་
པ་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པར་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་རྟེན་ཆས་ཅན་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་
རྣམ་བཅད་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་ལས་གཞན་དུ་མ་སྟོས་ན། ཆོག་གས་
དོན་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཆས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཞོད་པ་འབའ་
ཞིག་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་ཡིན་པར་འགའ་ཞིག་སེམས་པར་སྲིད་ལ། དེས་ན་རུང་གི་ཆས་
ཅན་ལ་ཞེས་སྟོས་ཏེ། དེས་ལོག་རྟོག་དེ་སེལ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཚིན་སྤང་ལ་གཉིས། ལོག་རྟོག་ལྟོག་པའི་ཆེད་ཡིན་པ་དང་། ལོག་རྟོག་གི་
སྒྱུར་བ་དཔེར་བརྗོད་ནས་དེ་བཀག་གྱང་སྒྱུན་དུ་མི་འགྱུར་བཤོ། །དང་པོ་ནི། སྐབས་ཀྱི་ཆས་
ཅན་བཀག་པས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོད་པ་འདི་ཡང་འདོད་ཡུལ་བསྐྱབ་བྱར་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལ་
གཞོད་ན་དམ་བཅའི་སྒྱུན་དུ་བསྟན་པས་དོན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། འོན་ཀྱང་
ཆོལ་བ་འགྲའ་ཞིག་ཆས་ཅན་ནི་འབྲའ་ཞིག་པ་བཀག་པ་ལ་ཡང་ནི་སྒྱུན་དུང་ལྡན་པར་ཁས་
ལེན་ཏེ། དཔེར་ན་སངས་རྒྱས་པས་བྱེ་བྲག་པ་ལ་མཁའ་སོགས་སྟེན་གཞན་དྲྀག་གིས་སྟོན་
མེད་པའི་རུང་བཞིན་བསྐྱེད་དུ་མེད་པའི་རྟག་རྩས་མིན་ཏེ། ཅིག་ཅར་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྟོ་སོགས་
ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཤད་པ་ལ་བྱེ་བྲག་པས་སྤར་སྟན་འབྱེན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་
ཅིག་ཅར་རྒྱ་མི་བྱེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མཁའ་སོགས་རྟག་རྩས་ཡིན་པ་བཀག་པ་དེ་བཞིན་མཁའ་
སོགས་ཆས་ཅན་གྱི་རོ་བོའང་དངོས་མེད་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཆས་ཅན་འགོག་པའི་འགལ་བར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་བཀག་པས་འདོད་པའི་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་གཞོད་པ་འགྲའ་ཡང་མེད་པ་ཉིད་དེ། འདི་ལྟར་སྟོས་པའི་ཆས་ཅན་དངོས་སྒྱུར་གྱི་ནམ་
མཁའ་བཀག་གི་རང་རྟེན་གྱི་ཆས་ཅན་མ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆམས་འདིར་བྱེད་དགོས་
པ་འདི་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་པ་དང་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་སྟེན་གཞན་མི་རྟག་ལ་ཚིན་པ་ན་ཆས་ཅན་

མཐུན་སྒྲིབ་བ་ཡོད་ལ། རྣམ་མཁའ་ཉག་རྩམ་ཡིན་མིན་ལ་ཚད་བ་ན་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ལྟ་
མའི་ཆེ་ཉན་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་དོན་ཅམ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་མཐུན་སྒྲིབ་དུ་བྱུང་ལ། ཕྱི་མའི་ཆེ་དེ་
འདྲ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །རང་རྟེན་ལ་ཞེས་པ་འདིས་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་
ཀྱི་ཆོག་པ་བ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་ལ་གཞི་དཔེ་གྲང་ཡིན་དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
ཆོས་འགོག་པས། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གཞི་དཔེ་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོལ་བས་ཞེ་ནས་འདོད་པ་
དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ཅན་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་འགྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཞི་དཔེ་བསྐྱབ་
བྱ་ལྟ་གཞི་དཔེ་ཀྱི། འབའ་ཞེག་པ་ལ་གཞི་དཔེ་བས་ནི་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེ་རིགས་པ་གཞན་ལ་འང་མཚུངས་པར་བསྟན་པ་ནི། གྲུལ་ཏེ་ཆོས་ཅན་
གཞན་ལ་གཞི་དཔེ་བས་སྐྱབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞི་དཔེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པས་གངས་
ཅན་ལ་གཙོ་བོ་འགོག་པ་འདིར་ཡང་གཞི་དཔེ། འདི་ལྟར་ཅིག་ཅར་སྒྲ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་
ཕྱིར་བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་དེ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་རྒྱས་མིན་པའི་རྟག་རྩམ་
ག་ལ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་བརྗོད་པ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟུ་མ་བྱེ་བྲག་པ་བཞིན་དུ་ཆོལ་ལོ། །དེ་
འདྲའི་བསལ་བྱ་ལོག་རྟོག་དེ་ཡང་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྟོས་པས་སེལ་རྒྱས་ཏེ་སྟོས་པས་ཆོག་གོ།
།གསལ་བར་བཤད་ན། གྲུལ་ཏེ་སྒར་གྱི་སྦྱར་བ་འདི་ལ་གཏན་ཆོག་པས་ཀྱི་དོན་ནི་དོན་བྱེད་པས་
སྦྱར་བ་ཅམ་ཆད་མས་ངས་ན་ཆོས་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་དང་འགྲུལ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་
དུ་ཆུག་ཀྱང་། དེ་མིན་གྱི། དོན་རིམ་བཞིན་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་དྲང་ཆོས་མི་རྟག་པ་ཉིད་
འགྲུལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྒར་གྱི་སྟོན་མེད་དོ། །དེས་ན་རྟགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་ཕྱོག་པ་ལ་
ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ན། བཀོད་ཆོད་ཀྱི་སྦྱར་བ་འདི་ནི་ལྷག་ལྷན་གྱི་ཁྱད་པར་དུ་འདོད་དོ། །དེའི་སྦྱར་
བ་ནི། བདེ་སོགས་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོ་ཆོས་ཅན། རྒྱུན་གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་རྒྱས་མིན་པའི་
རྟག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྒྲ་སོགས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་

པ་འདིའོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱབ་ནི། གྲང་གི་ཕྱིར་ན་སྒོལ་བ་རྩལ་ཉིད་འདོད་པའི་དཔག་བྱའི་
ཆོས་ནི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དེའི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་ནི་གཞོད་ན་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
ལ་གཞོད་པ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཅན་འབའ་ཞེག་པ་ཉིད་དུ་མ་འབྲེལ་མེད་གཞུན་གྱི་རྟེན་ཆོས་ཅན་ལ་
གཞོད་པས་ནི་མིན་ཞེས་རང་རྟེན་ལ་ཞེས་སྒོས་པས་བསྟན་ཏོ། །དེའི་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་དུ་རྩལ་ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞུན་ལ་གཞོད་པས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་
བྱ་ལ་གཞོད་པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྩལ་གི་རྟེན་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཏེ་དེའི་སྐྱས་
འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཅན་གཞུན་ལ་ཡང་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་བྱང་གཞི་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་དུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི།
གལ་ཏེ་བྱང་པར་ཅན་མ་གྲུབ་པ་སོགས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་འབྲུབ་པ་ལ་གཞོད་
པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིན་ནི་ཐུམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཉིད་འབྲུབ་པ་ལ་ནི་གཞོད་པར་
འབྲུར་བ་དེ་ལྟ་ན་ཡང་དུ་མ་བཅའ་བ་ཅུ་དྲུག་འབྲེལ་བའི་སྒྲིན་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་གྱི། ཡན་
ལག་ཕྱི་མ་དམི་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསྟོས་པའི་སྒྲིན་གྲང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡན་ལག་ཕྱི་མ་དེ་ཉིད་
དྲུག་རྩེས་སུ་འབྲེལ་དགོས་ཀྱི། ཅིག་ཤོས་དང་མིན་ནོ་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། རྟགས་སྒྲིན་
རྟེན་ཆོས་ཅན་སོགས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲིན་མིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་
གསུམ། མདོ་མཛད་པས་དཔེ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆོན་དང་། རྣམ་འབྲེལ་མཛད་པས་
མཆོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་དང་། དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་
ལས་བཟུང་སུ། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུབ་ལ་མདོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་
གཞོད་པ་འབབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་ལ། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་དང་། ཆོས་ཅན་གྱི་བྱང་པར་དང་།

ཚོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་ལ་མངོན་སུམ་སོགས་ཀྱིས་གཞོན་པ་
འབབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་མི་སྟོན་པ་ཅི་ཞེ་ན། དེར་ཚོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་
ལ་གཞོན་པ་འབབ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་འདིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱུང་པའི་ཚོས་ཅན་
ཀྱི་བྱད་པར་དང་། ཚོས་ཀྱི་བྱད་པར་དྲང་། ཚོས་ཅན་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་
དྲག་ནི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཞོན་པའི་དམ་བཅའ་ཡིན་
ཚད་དམ་བཅའ་ལྟར་སྒྲུང་དུ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་རྣམས་འགྲེལ་མཛད་པས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཚོས་ཀྱི་
བྱད་པར་ལ་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་དམ་བཅའི་དཔེ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། གཞོན་བྱའི་དམ་བཅའ་ངོས་
བཟུང་བ་དང་། དེས་དེ་ལ་རི་ལྟར་གཞོན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱེ་བྲག་པའི་ཚོས་ཀྱི་བྱད་
པར་དེ་ལ་གཞོན་ཚུལ་ཀྱི་དོན་ནི་བསྟན་པའི་དོན་དུ་དཔེ་ནི་ཕྱོགས་ཅན་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་རི་ལྟ་
བྱ་ཞེ་ན། ཡན་ལག་དག་ལས་གཞན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་མེད་དེ། སྤང་དམའ་བའི་བྱད་པར་མི་
འཛིན་པའི་བྱིར་ཅེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་གཞོན་བྱའི་དམ་བཅའ་ངོས་བཟུང་བ་ནི། བྱེ་བྲག་པས་རྩལ་རིགས་མི་མཐུན་
སྤང་ཅིང་ལྡན་པས་བསྐྱེད་པའི་དོན་གང་ལྟོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དང་། དེས་བྲངས་པའི་
འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་དོན་གཞན་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་གཉིས་འཛོད་པ་འདྲུ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་སྟེ།
རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མངོན་སུམ་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་
པའི་བྱད་པར་དང་ལྡན་ཞིང་། དེ་འདྲའི་ཡན་ལག་ཅན་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་གཞན་དུ་ཡོད་པ་
ཡིན་པར་དམ་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། གང་མཐོང་ནས་ཤེ་ན། མངོན་སུམ་ཀྱིས་མ་མཐོང་ཞིང་ཚོས་
གསུམ་ཀྱིས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་མིན་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དུམ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
པར་མཐོང་ནས་སོ། །གཞན་ཡང་མ་མཐོང་བ་རྩལ་སྤང་རབ་དག་ལ་ཐོགས་པ་དང་མཐོང་བ་

པོའི་བར་གྱི་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་བ་དྲག་རིམ་གྱིས་བསྐྱོན་ནས་སྤང་ལ་གཙལ་བ་ཉིད་
 གྱི་སྤྲེང་ན། རྣམས་གཞུན་སོ་སོར་བསྐྱོན་པའི་དུས་ཀྱི་ལྷིད་ཉིད་ཡོད་ཀྱང་མི་རྟོགས་ཏེ། དཔེར་
 ན་རྣམས་བལ་གྱི་འདྲེན་པ་སྤང་ཁར་བཞུགས་པ་ན་རེ་རེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལྷིད་སོ་སོར་མི་རྟོགས་པ་
 བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱེད་ཐག་པ་གཞུན་དྲག་ཟེར་རོ། །དེའི་ཅིག་ཅར་ལྡན་བ་དྲང་། སོ་སོར་ལྡན་པའི་
 རུལ་ཆོགས་དྲག་ནི་སོ་སོར་ལྡན་ཅིག་སྤང་ལ་གཙལ་བ་རྒྱ་རྒྱ་མཆན་སྤང་མ་དེའི་སྤྲེང་ཉི་
 མི་མཉམ་པ་ཐ་དྲད་དུ་འགྱུར་དགོས་ནའང་དེ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བོ། །གཞན་ཡང་
 གསེར་གྱི་མ་ལྷ་ཀ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་ཆན་གཉིས་ལས་གཅིག་རིམ་པ་ཡིས་བསྐྱེས་པ་དང་། ཅིག་
 ཞོས་མ་བསྐྱེས་པ་ལ་མཆོན་ན། མ་ལྷ་ཀ་ལྷ་ལྷར་གྱུངས་མཆུངས་པ་ནི་མི་རུང་ངོ་སྤྲེང་མི་རུང་
 བར་ཐལ། རིམ་གྱིས་བསྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་ལ་ཡན་ལག་ཅན་སྤང་མ་རྣམས་ཞིག་ནས་མཐའི་ཡན་ལག་
 གཅིག་ལས་མེད་ཅིང་། ཅིག་ཞོས་ལ་ཡན་ལག་ཅན་སྤང་ཡོད་པའི་སྤྲེང་རོ། །འདིས་ནི་དེ་སྤྲེང་
 ལྷིད་ནི་ཐ་དད་འགྱུར། ཞེས་པའི་སྤྲོན་སྤོང་གི་ལན་འགོག་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡུངས་ཀྱང་གྱི་
 ཆད་ཅམ་རྣམས་བརྒྱུམས་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་པོ་གོང་རྣམས་གོང་དུ་ནི་འཕེལ་བ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་
 ལྷ་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྣམས་ཀྱི་སྤྲེང་བ་ཡི་སྤྲེང་བ་ཡ་གུལ་རེ་རེ་བདག་སྤང་ལ་བཅལ་བའི་མི་རྟོགས་
 པ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པས། སྤང་ནི་དམའ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར། ཞེས་པའི་
 སྤྲོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། རུལ་པ་རབ་ནས་ཡུངས་ཀྱང་བར་གྱི་ལྷིད་དྲག་ཀྱང་ཆུང་དུ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་
 པར་དཀྱའ་བས། དེ་ལྷ་ན་འབྲས་སྤྲེང་ལྷིད་ནི་གང་ཡང་མི་རྟོགས་པར་རིགས་པས་འཕུལ་རུས་
 པའི་སྤྲེང་ན། ཡན་ལག་ཅན་དེའི་རྒྱ་རུལ་སྤང་རབ་ཉིད་སྤང་གིས་གཞུལ་བྱུང་འགྱུར་བ་སྟེ། གང་
 གི་སྤྲེང་ན་རྒྱ་འབྲས་གང་རུང་གཞུལ་བྱུང་འགྱུར་དགོས་པ་གང་ཞིག །སྤྲེང་མི་རུང་བའི་སྤྲེང་།
 རྟོགས་དོན་གྱིས་ཁས་སྤངས་སོ། །གཞན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་དེ་ཆད་མས་
 མཐོང་བ་མེད་པས་རྣམས་འདྲེན་བཞིན་ཞེས་པ་དཔེ་མི་འགྲིག་ལ། ཡན་ལག་ཅན་དེའི་འབྲས་སྤྲེང་

མྱིད་ལ་སོགས་པ་འང་རྟོགས་པ་མེད་པས་དེའི་ཆ་ནས་ཀྱང་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་མྱིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་གྲུབ་
ཀྱང་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པས་སྒྲིན་མེད་ཅེ་ན། མྱིད་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་བཞིན་
དུ་དེའི་གཞུགས་ནི་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་མྱིད་ཡོན་ཏན་གང་
གི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡན་ལག་དོན་གཞན་རྟོགས་པ་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་མ་ཤྱ་ཀ་
ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅན་དག་རང་གི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་ལས་ལྷག་པ་རྣམས་གཞན་ཡོད་པ་
མིན་ཏེ། ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་སྒོ་བ་དཔོན་སྤྱོད་ས་
སྤང་གིས། སྤང་དམའ་བའི་བྲད་པར་མི་འཛིན་པའི་རྟགས་ཁོ་ནས་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཁོ་ན་
འགོག་པ་ཅི་ཞེ་ན། སྤང་དམའ་བའི་བྲད་པར་མེད་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མྱིད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་འགོག་པ་
དེ་ནི་རིགས་པ་གཞན་ཉི་བརྟ་མཆོན་པའི་དོན་ཏེ། རི་ལྟར་མཆོན་ན། ཡན་ལག་གི་རྣམ་ལས་
མ་རྟོགས་པའི་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཞན་ལྷག་པོ་དྲང་། དེ་དག་གང་ལ་ལྷན་
པའི་ཡན་ལག་ཅན་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཅི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་རུང་གི་
དབང་པོའི་ཤེས་པས་མཐོང་དགོས་པ་ལས་དེ་མཐོང་བ་མེད་པའི་མྱིད་རོ། །

གསུམ་པ་དེས་གཞན་ཡང་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ནི། གྲེ་བྲག་པ་ལ་སོགས་ལ་ཁྱས་སྤངས་
འགལ་བ་དང་། རུང་གི་ཆོག་དང་འགལ་བ་མངོན་སུམ་དང་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་
དུག་ནི་མིད་པས་ན། གྲེ་བྲག་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྲད་པར་ལ་གཞོད་པའི་དམ་བཅའ་ལ་གཞོད་ཚུལ་
རི་སྐད་བཤད་པའི་སྤྱོད་ས་ཀྱིས་ནི་མཆོན་ཏེ་དཔེར་བཞིན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་འབབ་ཚུལ་ཡང་
རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་གདམས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་གྱི་དམ་བཅའི་མཆོན་ཉིད་དགག་པ་ལ་གསུམ། མཆོན་ཉིད་བྱུང་ཆེས་
པའི་གཞོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དགག་པ་དང་། བརྟགས་ལ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་

ཅན་པས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ། བསྐྱབ་བྱའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་
ལྟར་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་དེ་དུས་གསུམ་ག་ལ་འབྲུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ན། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་བདུག་ཉིད་མིན་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཚོལ་གཞུན་དུག་ལ་
དེ་ལྟར་བཞོད་དེ་སྐྱབ་པ་དེ་ཡི་ཆེ་བསྐྱབ་བྱར་མི་འདོད་ནུང་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་བས། མི་འཐད་
རོ། །དོན་ནི་མིག་ཤེས་ཀྱི་གཟུང་བྱའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་
པ་ལ་སོགས་ཀྱང་ད་ལྟར་བསྐྱབ་བྱར་ཐལ། མ་འོངས་པར་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྟེ།
ཞིབ་པར་རྣམ་བཤད་སོགས་སུ་ལྟོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། བྱ་བའི་སྐྱ་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་ལ་འབྲུག་པའི་ལན་
དགག་པ་དང་། ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་བའི་ལན་
དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་བྱེད་རྟགས་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ཕྱིར་ཚོལ་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱབ་བྱར་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་འདིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྐྱ་ནི་ད་ལྟར་བསྐྱབ་
བྱར་འདོད་བཞིན་པའི་ཁྱད་པར་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱིས། དཔེ་དྲང་
གཏན་ཆོགས་དུག་མ་གྲུབ་པ་སུན་འབྱེན་གྱི་དཔེར་ནི་བྱས་པ་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
གཞུན་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཅམ་ཞིག་བརྗོད་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་སོགས་པའི་མ་གྲུབ་པ་ཀུན་ཀྱང་བསྐྱབ་
བྱར་འགྱུར་རོ་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པ་ལ་འཕེན་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལས་ལ་བྱེད་པ་པོའི་རྒྱུ་ཡོད་པས་བསྐྱབ་བྱར་བཟུང་བ་ཁོ་ན་ལ་གོ་བའི་
ལན་དགག་པ་ནི། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་ལ་དམ་བཅའི་མཚན་ཉིད་ཁྱབ་ཆེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
དེ་དག་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གང་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་
ཡན་ལག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གྲུབ་མཐའ་བཞིའི་ནང་ནས་ཁས་སྦངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་མཚན་དེ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་ཚོལ་གྱིས་རྣམ་པ་འགྲུལ་མ་གྲུབ་ཕྱིར་ཏེ་མ་

གྲུབ་པས། དེས་ན་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལས་མིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཁྱད་པར་ཉི་ཤེས་བཞེད་པ་ཡི་ལན་གྱིས་དེ་དག་བསྐྱབ་བྱ་ལས་སོགས་སུ་རྣམ་པར་འབྱེད་ཀྱིས་པ་མ་ཡིན་ལ། ཕྱིར་ཆོལ་གྱིས་སྤར་མ་གྲུབ་པའི་དྲང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསྐྱབ་བྱ་བརྗོད་པ་དམ་བཅའི་ཡན་ལག་གོ་ཞེས་པ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པའི་ལན་དུ་བྱུང་བ་མིན་ནོ། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ནི། རྒྱད་ཐམས་ཅད་པ་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱད་དང་། དབང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཁས་ལྷངས་པའི་གྲུབ་མཐའོ། །གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་སྤྲ་མ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཡང་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོལ་བ་གྲང་གིས་བསྐྱབ་བྱར་ཁས་ལྷངས་པ་དེ་ཉིད་ཁས་ལྷངས་པའི་གྲུབ་མཐའི་མཚན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བས། དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དེ་ཡང་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་བརྗོད་མི་ཀྱས་སོ། །

གསུམ་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ལ་གཉིས། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་ལ་བརྟག་པ་དང་། རེས་བཟུང་གི་སྒྲུར་ས་ལ་བརྟག་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་བསྐྱབ་གཞི་དང་བསྐྱབ་ཆོས་དང་། དེ་གཉིས་ཆོག་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་གང་ལ་བྱེད་གང་ན། དང་པོ་གཉིས་མི་འཐད་པ་ནི་ཀུན་བཏུས་ལས། ཆོས་བསྐྱབ་བྱ་ན་ཆོས་མཐུན་མེད། ཆོས་ཅན་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་དོན་མེད། །ཅེས་པས་བསྟན་ལ། གསུམ་པ་མི་འཐད་པ་ནི་འདྲིར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོག་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནུའང་། རང་ལྷགས་ལ་འཐད་མོད་ཀྱང་། འོགས་སྤྲ་མ་ལྟར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་དཔེར་ན་སྐྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སྐྱ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་དེ་སྐྱབ་གྱི་བསྐྱབ་བྱར་འདོད་དགོས་ལ། དེའི་ཆེ་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྟགས་སོ་ཞེས་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་ཆོས་མཐུན་པས་དེའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཅན་དཔེའོ་ཞེས་རིགས་པ་ཅན་པ་ཁྱོད་རང་གིས་གཏན་ཆོག་པ་དཔེའི་མཚན་ཉིད་

སྒྲིབ་པ་དེ་དག་མ་གྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཡང་གང་ཆོག་ས་དོན་ལ་འཇུག་པ་མི་སྲིད་པའི་
 ཕྱིར་ན་བསྐྱབ་བྱའི་སྒྲིབ་ཀྱི་གྲུ་ཉེ་ཆོས་ཅན་ལ་འཇུག་པར་འདོད་པས་ཉེས་པ་མེད་ཅེ་
 བ། རིགས་པ་ཅན་པའི་དཔེ་རྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་བསྐྱབ་བཅོས་ཀྱིས་ཅི་བྱ་སྟེ། དོན་
 མེད་པར་ཐལ། དེ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ལྟར་རིགས་པར་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པས་འཇུག་པར་འགྱུར་
 བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲིབ་ཆོས་ཅན་ལ་འདོད་པས་སྐྱར་བ་འགལ་
 ལོ། །འདིར་འགྲེལ་མཛད་ནམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐིགས་གཅིག་ཏུ་མི་འོང་བར་སྒྲུང་ངོ། །

གཉིས་པ་ངེས་གཟུང་སྐྱར་ས་ལ་བཟླ་བ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། ཁོ་ལོ་ཅག་གྲང་
 དམ་བཅའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་ཁོ་ནའི་ངེས་གཟུང་སྐྱར་བས་དཔེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དམ་བཅར་
 ཐལ་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ཁོ་ན་དམ་བཅའོ་ཞེས་མི་ལྟན་ནམ་གཅོད་
 དུ་སྐྱོར་རམ། བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་དམ་བཅའོ་ཞེས་གཞན་ལྟན་ནམ་གཅོད་དུ་སྐྱོར་
 གང་། དང་པོ་ལྟར་ན། གྲུབ་ཐེན་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་དོན་དུ་ངེས་གཟུང་སྒྲོས་སམ། སྐྱབ་
 བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་དོན་དུ་སྒྲོས་གང་། དང་པོ་ལྟར་ན། དེ་སྒྲོས་པ་དོན་མེད་པར་
 ཐལ། གང་གི་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱན་པའི་འགྲུགས་ཉིད་ལས་དོན་དེ་བསྐྱབ་བྱ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཀྱས་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཡང་ངེས་བཟུང་དེ་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་ཐལ། རིགས་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གཏུ་
 ཆོགས་དང་དཔེ་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཉིད་སྟོན་པའི་ཆོག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱབ་བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་མིན་
 པས་ཁྱབ་པ་འཕངས་པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱར་དྲོགས་པ་འང་མེད་པའི་ཕྱིར།
 གལ་ཏེ་སྐྱར་ངེས་བཟུང་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་བསྐྱན་པར་བྱ་བ་ཞེས་ཁོ་ནའི་སྐྱ་བསྐྱན་པར་བྱ་བའི་
 སྐྱར་སྒྲོས་ཏེ་གཞན་ལྟན་ནམ་གཅོད་དུ་སྐྱོར་ངོ་ཞེ་ན། རིགས་པ་ཅན་པ་དེ་ཡིས་ནི་དུམ་བཅའི་
 མཆན་ཉིད་དུ་ངེས་གཟུང་གི་སྐྱ་བཟོད་པ་དོན་མེད་པ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྐྱབ་བྱེད་དུ་བཞོད་བཞིན་
 པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་དོན་དུ་ངེས་བཟུང་སྒྲོས་པ་གང་ཞིག །དེའི་དོན་དུ་བཟོད་མི་

དགོས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཅིན་རྟོ། དེའི་ཕྱིར་གཞན་ལྟ་ནམ་གཅོད་ཀྱི་སྐྱ་སྐྱར་བ་དགོས་པ་མེད་
པའི་ཤུགས་ཀྱིས་མི་ལྟ་ནམ་གཅོད་དེར་བརྗོད་པས། རོན་དེ་ལ་ཁྱབ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་པ་འཕེན་
པའི་མི་ལྟ་ནམ་གཅོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་པར་རྟོགས་ལུས་སོ། །

གསུམ་པ་གཞན་ཀྱི་དམ་བཅའ་ལྟར་སྤང་གི་དཔེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། ཉགས་ལ་
བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་པའི་ལུས་པ་མེད་པ་དམ་བཅའ་དག་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་།
ཉགས་ཆོས་ཚད་གཞི་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་
པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། སྐྱ་ཉག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་
འདི་ཉགས་དམ་བཅའ་དག་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡིན་ཏེ། སྐྱ་ཉག་ན་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པར་འགལ་
བས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འདི་འདྲི་སྟེ། ཉགས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བ་ནི། འདོད་ཡུལ་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དྲ་འབྲེལ་བ་མེད་པས་དེ་འབྲུབ་པ་ལ་པན་པ་མེད་པས་ཡིན་ནམ། ཉགས་ཆོས་
གཉིས་ཚད་གཞི་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པས་ཡིན་གང་། དང་པོ་དེ་ལྟ་ནི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱོན་
ཐམས་ཅད་དུམ་བཅའི་སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་དགོས་ནའང་འཐད་པ་མིན་ཏེ། ལྷགས་སམ་དམ་བཅའི་
སྐྱོན་ཏུ་འགྱུར་བ་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་གཞན་བཀོད་པ་ལ་སྟོས་པ་ནི་མ་ཡིན་པར་གང་དམ་
བཅས་ཅམ་ནས་སྐྱོན་ཏུ་གོ་བ་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཀྱང་བསྟན་ཅིན་རྟོ། །

གཉིས་པ་ཉགས་ཆོས་ཚད་གཞི་ལ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པ་དམ་བཅའ་དང་འགལ་བའི་
སྐྱོན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། མ་གྲུབ་པའི་ཉགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། དེའི་ཚུལ་རྒྱས་
པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉགས་ཤེས་འདོད་ཆོས་ཅན་ལ་མེད་པས་དམ་བཅའི་སྐྱོན་ཏུ་སོང་
བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ནའང་། དེ་ནི་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཉགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིན་གྱི། དམ་བཅའི་སྐྱོན་མིན་
ནོ། །སྐྱ་ཉག་སྟེ། ཐམས་ཅད་མི་ཉག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྐྱོར་བ་འདིས་མི་ཉག་པའི་གཏན་
ཆོགས་དྲ་ལྟན་པས་སྐྱ་ལ་མི་ཉག་པ་དེ་ལྟར་རྗོད་པར་བྱེད་ན། དེ་ལྟར་ན་ཉགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་

དེ་ནི་བསྐྱོད་པ་འགྲུག་ཏེ། ཉག་མི་ཉག་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཏེ་སྒྲིབ་པ་འདི་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པའི་ཉག་སྒྲིབ་ཉག་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པའི་
 ཚེས་མི་མཐུན་དཔེའི་སྒྲིབ་པའི་བྱེད་པ་སྒྲིབ་པ་ཚམ་བསྐྱུ་བ་ཉིད་ལས་དོན་གཞུན་ཅི་ཞིག་
 མཐོང་བ་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་དོ། །སྒྲིབ་ཉག་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཅས་
 པས། ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་སྒྲིབ་པ་ཉི་གཞུན་ཉག་སྒྲིབ་པ་དམིགས་པས་ལ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་བཟོད་ཀྱིས།
 ཐམས་ཅད་མི་ཉག་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གི་ཚིག་དེ་ནི་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུག་པར་སྒྲིབ་པས་ན།
 སྒྲིབ་པ་དེས་སྒྲིབ་པ་མི་ཉག་སྒྲིབ་པས་བྱེད་པ་འབངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲིབ་པར་དམ་
 བཅས་ནས་ཐམས་ཅད་མི་ཉག་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་རྗེས་སུ་འབྱུག་པར་བཟོད་པ་ལ་འབྲས་བུ་འདྲ་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་དཔོན་སྒྲིབ་པས་
 གིས། སྒྲིབ་པ་གཞུན་པའི་མི་ཉག་སྒྲིབ་པ་ཉིད་གིས་སྒྲིབ་པ་སེལ་ཞེས་གསུངས་པས། དེ་ཉག་སྒྲིབ་
 དམ་བཅའ་དང་འགལ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཡང་ཉག་སྒྲིབ་སུ་མི་རིགས་པ་ལ་གཉིས། ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཚམ་སྒྲིབ་
 ཉག་སྒྲིབ་པའི་ཉག་སྒྲིབ་སུ་མི་རུང་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཉག་སྒྲིབ་སུ་
 མི་རུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིབ་པས་ཡུལ་གཞུན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མི་ཉག་སྒྲིབ་པ་དང་འགལ་བ་ཉག་
 པས་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པས་སྒྲིབ་པ་ནི་མི་ཉག་སྒྲིབ་པ་ལས་གཞུན་དུ་བཟོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་དེས་སྒྲིབ་
 ཉག་སྒྲིབ་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་ཉག་སྒྲིབ་སུ་དོན་གྱིས་འབངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐམས་ཅད་
 ཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི་བྱེད་པར་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སྒྲིབ་ཉག་སྒྲིབ་
 ཉག་སྒྲིབ་པའི་ཉག་སྒྲིབ་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མ་གྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲིབ་པས་འགྲུག་ཤིང་ཤུ་བ་ཉིད་ནི་
 ཤིང་མིན་ཞེས་པས་སྒྲིབ་པར་སྒྲིབ་པ་བཞེན་སྒྲིབ་པ་ཡང་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ཅས་
 པའི་མཉན་པ་དེ་སྒྲིབ་པ་ཉིད་ལ་འབྱུག་པ་འགྲུག་པར་འགྲུག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཚམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདྲེ་བ་མིན་པ་མིན་ཏེ། བྱུ་པར་གང་ཡིན་ཀྱང་སྤྱི་ཐམས་ཅད་དེ་མེད་
ན་ཅིག་ཤོས་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་མ་ཡིན་པ་རྟགས་སུ་མི་རུང་བ་ལ་གཉིས། ཐལ་བ་
འགོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྟགས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་བྱེད་དེ་རྟགས་
ཆོས་དོན་གསུམ་ཐ་དྲད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཅན་ཀྱི་ཕྱོག་པ་དེ་ཉིད་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་
དངོས་པོར་གྱུར་པ་ནི་ཤེས་བྱེད་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་སྐྱེ་ནི་རྟེན་ཉིད་རྟག་པའམ་
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཕྱོགས་སུའི་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རང་བཞིན་ཀྱི་གཏན་ཆེགས་སྤྱི་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བ་དང་། གྲེ་བྲག་ལ་ཚུད་
པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟ་ན་
རང་བཞིན་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ཆོས་དྲུང་ནི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཐ་དད་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ན། རང་བཞིན་ཀྱི་རྟགས་ཀྱན་ལ་གཞི་རྟགས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན།
མིན་ཏེ། ཕྱོག་པ་ཐ་དད་པའི་བྱུ་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དོ། །དོན་དུ་མ་པར་ནི་རྩེ་སུ་གྲུབ་མ་གྲུབ་
ནམ་པར་དབྱུང་ན་དེ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་རྫོབ་པའི་དངོས་པོ་ནམས་ལ་དེ་ཉིད་
དང་གཞུན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནིས་རྩེ་སུ་གྲུབ་པ་འགོག་པར་འགྱུར་དོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། བྱས་མི་རྟག་དོན་ལ་དོ་བོ་གཅིག་ཀྱང་། དཔུག་བྱ་
དང་དཔོག་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཀྱི་ཐ་སྟད་སྟོན་མེད་དུ་གནས་པ་འདི་ནི་རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་
སྤང་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་ནས་ནམ་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་པས། ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཡིན་
པར་འཐད་དོ། །དོན་རང་མཚན་ལ་མི་རེག་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། བདུག་ཉིད་ཅི་ལྟ་བུའི་གཅིག་
དང་ཐ་དད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་དོན་རང་མཚན་ཡིན་ལ། རྟོག་པའི་ཤེས་པ་ལ་ཐ་དད་པར་ཆོས་
དྲུང་ཆོས་ཅན་སོགས་སྤང་བར་གྱུར་པ་དེ་ནི་ཐ་སྟད་འཇུག་པའི་རྟེན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱས་

པས་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་ནམས་ཀྱི་རྟགས་ཆོས་དོན་གསུམ་གྱི་
ཡིན་ཡང་། དེས་རང་མཆོན་མི་འཇུག་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། དེ་དང་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར།
འོན་ཏེ་སྐྱ་རྟག་པར་སྐྱབ་པ་ལ་སྐྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདི་ནི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བཞག་པ་དོན་གྱི་ཐ་
དྲད་དུ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་དྲར་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཆོས་ཅན་དེ་ཉིད་སྐྱབ་ཤིང་དུ་བྱས་པ་དེས་ན་མ་
གྲུབ་པའི་རྟགས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ལ་ཅོད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། འོ་ན་སྐྱའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ།
དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དེར་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་གཏན་ཆེགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འཆད་
འགྱུར་གྱི་མཆོན་དེས་ན་བྱེ་བྲག་ཆོས་ཅན་དུ་བསྒྲུབ་ནས་སྐྱ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་པས། དེའི་
ཆེ་རྟགས་དང་ཆོས་ཅན་ཐ་དྲད་ལ། དེའི་ཕྱིར་རྟགས་དྲུག་རྟགས་ཅན་ཉིད་ཡང་ཐ་དད་དེ། དཔེར་
ན་ཆོལ་བྱུང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཅོད་བྱུང་གི་སྐྱ་ནི་མི་རྟག་པའི་ཞེས་བརྗོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོལ་བྱུང་ཉིད་
ཆོལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་ནུའང་ཆོས་ཅན་ཆོལ་སྐྱ་དང་ཐ་དད་པ་
ལ་ཆད་མས་གཞོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་དུ་མ་གྲུབ་པ་མིན་ནོ། །འདི་ནི་
དཔེར་ན་གོང་གྲུ་རྩ་ཅན་འདི་ནི་རྩ་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྟ་མིན་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོལ་བྱུང་དེ་ཉིད་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལས་ཡང་རྩ་ཆོལ་བྱུང་ལས་ཆོལ་སྐྱ་མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་ཆུལ་
གསུམ་དེ་རྟགས་ནས་མཆོན་ཤིང་དུ་ཐོག་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱའི་དུས་སུ་སྟེ་དེ་འདྲེལ་བའི་
དུས་སུ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མིན་ནོ། །ཐོག་ཆོས་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་མཉན་བྱ་ཡང་སྐྱ་
མི་རྟག་པར་སྐྱབ་པའི་དུས་བཅའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་རྟགས་སུ་བཀོད་པའི་དོན་དུ་འཐད་
པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དངོས་བསྟན་གཏན་ཆེགས་ཀྱི་རབ་དབྱེལ་གཉིས། བསྟན་པ་དང་། བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ནི། གཏན་ཆེགས་དང་གཏན་ཆེགས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་གི་རུབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་དོན་སྒྲོ་ལ་

བདེ་བར་བརྒྱུད་བ་བྱུ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲར་རྟུ་ཏུ་རི་ལྟར་དབྱེ་བའི་
ཚུལ་མདོར་བསྟུས་པ་ནི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་མཐུན་ཕྱོགས་ཡོད་མེད་
དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཁབ་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་། ཁབ་བྱེད་དུ་
མེད་པ་དང་། ཆ་གཉིས་སུ་འདུག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་དགྲར་འགྱུར་
ཏེ་གྲགས་ཆེད། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱི་ངེས་བརྒྱུད་གི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཕྱོགས་
ཆོས་ཅན་དགྲར་དབྱེ་བའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངེས་བརྒྱུད་དངོས་སུ་སྦྱར་བའི་
ནམ་བཅད་གཅོད་ཚུལ་དང་། ངེས་བརྒྱུད་དངོས་སུ་མ་སྦྱར་ཡང་ནམ་བཅད་ཀྱི་དོན་ཉོགས་པའི་
དཔེའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱས་པ་སྦྱས་ཁུད་པར་དུ་བྱས་ན་བྱས་པ་ལ་རྗེས་སུ་མི་འགོ་བའི་
སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཆོག་མཉམ་ཀྱི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་
ཀུས་པའི་ཕྱིར། དེ་རི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་མཉམ་ཁོ་ནའི་སྦྱ་སྦྱར་ཡུལ་ཐ་དྲོད་
པར་བྱེད་པས། རང་ལ་མི་ལྟན་པ་ནམ་པར་གཅོད་པ་དང་། གཞན་ལ་ལྟན་པ་ནམ་པར་གཅོད་
པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མི་སྤྱད་པ་ནམ་པར་གཅོད་པར་བྱེད་དེ། ཁུད་པར་དང་། ཁུད་པར་ཅན་དུ་ག་
དྲོད། བྱུ་བ་དུ་ག་དང་ནི་ངེས་བརྒྱུད་གི་ཆོག་མཉམ་ལྟན་ཅིག་བརྗོད་པས། ནམ་གཅོད་གསུམ་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་གོ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ངེས་བརྒྱུད་ཆོག་མཉམ་དེ་དངོས་སུ་སྦྱར་བ་མེད་ཡང་སྦྱ་བ་པོའི་བརྗོད་
འདོད་ལས་ངེས་བརྒྱུད་དེའི་དོན་ཉིད་ནི་རི་བཞིན་ཉོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། གྲུ་གི་ཕྱིར་ན་དག་
ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནམ་པར་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་ནག་པ་
འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པ་འཕམ། སྤྱི་སྦྱུ་འཕོང་བསྐྱེན་ཞེས་པ་འཕམ། སྤྱི་པོ་མཆོ་སྐྱེས་ལ་སྤྱིད་པར་
འགྱུར་ཞེས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་མི་ལྟན་པ་དང་། གཞན་ལྟན་དང་། མི་སྤྱིད་

པ་རྣམ་པར་གཙོད་པ་དང་སྒྲུབ་རྒྱུ། །འོ་ན་དེ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་གཙོད་གོ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་
ན། ཉག་པ་འཕོང་སྐྱེན་ཞེས་པ་དེར་ཡང་འཕོང་སྐྱེན་པའི་རྒྱ་བོ་རྣམ་པར་གཙོད་པའི་དོན་རྣམས་
ལ་ནི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རྟེ། འཕོང་མི་སྐྱེན་པ་གཙོད་པ་དེ་ལྟར་གྲགས་པ་དྲུག་། དེ་ལྟར་
གཙོད་བྱས་པ་དྲུག་། སྐྱེ་ནི་རང་བཟོད་འདོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་བྱིར་ན། ཆེག་གིས་ཟེན་པར་
མ་བཟོད་ཀྱང་མི་ལྡན་རྣམ་གཙོད་ཀྱི་དོན་གོ་སྟེ། གཞན་གཉིས་ལ་འང་ངེ་ལྟར་རིགས་པར་སྒྲུབ་
རྒྱུ། །དེས་ན་བྱས་པ་ནི་སྐྱེ་ལ་མི་ལྡན་པ་རྣམ་པར་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པས། ཆོས་ཅན་ཆོས་ཀྱིས་
བྱུ་བར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཡང་། ཚོད་གཞི་དེའི་བྱུ་བར་ཅན་གྱི་ཆོས་བྱས་པ་ནི་དཔེ་ལ་རྗེས་
འགོ་མེད་པའི་སྐྱོན་བཞེན་པ་མིན་ཞེས་རྟེ། ལན་དངོས་གཞིའོ། །

གཉིས་པ་སྐྱོགས་ཆོས་ཅན་དགྲུང་དབྱེ་བའི་དགོས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་
དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཆད་འགྱུར་བཞིར་སྟོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ཞེ་ན། རྟ་
བཞིན་དང་འབྲས་བུ་དང་མ་དམིགས་པ་གསུམ་དུ་བྲངས་ངེས་པ་བྱུབ་པའི་དོན་དུ་གཏུན་
ཆེགས་ཡང་དག་གཉིས་དྲང་བཞེད་ཀྱི་པ་འགལ་ཉགས་གཉིས་སྟོས་སོ། །སྐྱོག་པ་ཆེག་རྒྱང་
དང་རྗེས་འགོ་ཆེག་རྒྱང་ཅན་ཡོད་པར་ཚོད་པ་བྱིར་སྟོག་པའི་དོན་དུ་བྱུ་བར་མཉན་བྱ་དང་སྐྱེ་
གཞལ་བྱ་དྲག་དཔེར་སྟོས་པ་སྟེ། ལྷག་མ་མ་ངེས་པའི་གཏན་ཆེགས་གསུམ་སྟོས་པ་ནི། ཉགས་
ཡང་དག་ལ་མི་མཐུན་སྐྱོགས་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོག་པ་དགོས་པའི་སྐྱུབ་བྱེད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། སྐྱོགས་ཆོས་ཅན་བཞི་སྟོས་པའི་དགོས་པ། བྱུ་
བར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲས་ཉགས་ལ་ཚོལ་བྱུང་དཔེར་སྟོས་པའི་དགོས་པ། རང་
བཞིན་ཉགས་ལ་བྱས་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ། གཉིས་ཀ་སྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྟ་
བཞིན་ཉིད་ལས་གཞན་རྒྱ་སོགས་ཀྱིས་ནི་གོ་བྱ་མཐུན་སྐྱོགས་ལ་བྱུ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་

པ་མིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་ནི་འབྲས་བུ་ལ་འཁྲལ་བ་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
འབྲས་ཏྟགས་གང་ཡིན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སྟུ་འཇུག་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །ཕྱོགས་
སྟུ་ལྟར་ན་སྟུ་ཡོད་པའི་རིག་བྱེད་ཐོས་པའི་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུ་རྩལ་བས་བཅུལ་མ་གྲག་ཏུ་བྱུང་
ངས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཏེ། ཡུལ་རིག་བྱེད་ཏྟག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་འབྲེལ་ཡོད་དེ། རྩལ་
བ་དེས་ནི་སྟུ་ཏྟག་པ་ཐོས་པའི་སྤྱི་བྱེད་སེལ་བ་དང་། དེ་ཐོས་པའི་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྟུ་
ཏྟག་པ་ལ་དེ་སྤྱི་བྱེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་པན་པ་རྣམས་པ་ཀྱན་ཏུ་ཉི་བར་སྟོར་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུ་
ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་གྲུབ་པ་ནི་དུས་འགྲའི་ཞིག་གི་ཆེ་འབྲས་བུ་མི་བྱེད་པ་འགྲལ་བའི་ཕྱིར་ན་
ངས་འགར་སྤྱི་བྱེད་དགོས་ལ། ཤེས་པ་འདི་འདྲ་ནི་རྒྱ་རིས་འགྲའ་བའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པས། དེ་
ནི་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟུ་མི་ཏྟག་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་སྟུ་བའི་འབྲས་བུའི་ཏྟགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱི་ཏྟགས་ལ་བྱས་པ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། རང་བཞིན་ཏྟགས་
ཀྱི་དབེར་བྱས་པ་སྟོས་པ་དོན་མེད་དེ། རྩལ་བྱང་སྟོས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་དབེ་ཡང་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། རྩལ་བྱང་འདི་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབེ་ཡང་གྲུབ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལས་
ཐ་དད་དུ་བྱས་པ་དབེར་སྒྲངས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཏྟགས་ཀྱི་དབེ་དྲང་སྟན་ཅིག་བྱས་པ་དབེར་བསྟན་
པ་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སྟུ་འཇུག་པ་དེ་འདྲར་ཤེས་པར་མི་
འཇུར་བར་དེ་ལས་སྟོག་སྟེ་ཁྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་འོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཀ་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ནི། སྟུ་རང་དོན་རྩོམ་སྟུ་དཔག་པར་བཤད་
ཟེན་པའི་དོན་འབྲས་རང་གི་གཏན་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཞན་བརྗོད་པར་བྱས་པས་ཏྟགས་པའི་
དོན་དུ་འདིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་རྟུ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅུམ་བཤད་དེ། མཚན་ཉིད་ལ་ནི་
སྟུ་རང་བཤད་པ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཐ་དད་མེད་པས་འདིར་མ་བཤད་དོ། །འོ་ན་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་
རྣམ་གཉིས་སྟུ་འཇུག་པའི་རང་བཞིན་ཏྟགས་ཀྱི་དབེར་མི་སྟོས་པ་ཅི་ཞེ་ན། ཅིག་ཤོས་སྟོས་པ་

དེས་སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་མི་དགོས་ཏེ། འབྲས་བུའི་རྟགས་སུ་གྱུར་པའི་ཚྭ་བྱང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་
རྩལ་བཞིན་གྱི་རྟགས་མཐུན་སྟེགས་ཀྱི་སྟེགས་གཅིག་ལ་བརྟེན་པ་འདྲ་བའི་བྱིར། དེས་ན་
འབྲས་རྟགས་དང་མཐུན་སྟེགས་ལ་རྣམ་གཉིས་སུ་འདུག་པའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་དཔེ་
གཅིག་གིས་མཆོན་ཀྱས་ཏེ། ཚྭ་བ་ལས་གསལ་བར་དམིགས་པའི་འབྲས་རྟགས་དྲང་། ཚྭ་
བ་ལས་སྐྱེ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་རྟགས་གཉིས་ཚྭ་བྱང་དུ་འབྲས་བར་དཔེར་བརྗོད་དོ་སྟེ་བརྗོད་
པའི་བྱིར། རྒྱ་གང་སྤྱོད་གསུ་ཡོད་པ་ན་འབྱུང་ཞིང་། གྲང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་དེ་བྱང་གི་
འབྲེལ་བ་གྲུབ་པ་འཕམ་རྩལ་གི་བདུག་ཉིད་དང་འོ་ལོ་རྣམ་པར་དབྱེད་མེད་པ་ཅན་གྱི་ཁྲབ་བྱ་གྲང་
ཡིན་དེ་ནི་ཁྲབ་བྱེད་དེ་དྲང་འཁྲལ་པར་མི་འགྱུར་བའི་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པོ་ཞེས་
ཤེས་པར་བྱ་བའི་དོན་དུ་འདི་གཉིས་སུ་རྩལ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་གཞན་གྱིས་བཏགས་
པའི་ལྷན་པ་ཅན་དང་། འདུ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་འབྲེལ་བ་གྲང་དུག་ལ་དེ་འདྲའི་འབྲེལ་བ་
རྣམས་མི་ཡོད་པ་མིན་པ་དེ་དུག་ནི་འབྲེལ་བ་ཅན་ལ་འཁྲལ་བ་སྤྱི་བའི་བྱིར་གཏུ་ཆོག་གས་ཡང་
དག་མིན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་དེ་དག་ལ་བདག་གཅིག་དང་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་
ཡོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན་ཡང་། རང་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དེ་འབའ་ཞིག་ཉིད་བསྐྱབ་བྱ་རྟགས་པར་
བྱེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐ་དད་མི་འཁྲལ་བའི་
ངས་པ་ནི་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཡིན་ལ། མི་འཁྲལ་བའི་ངས་པ་དེ་འདྲ་མེད་པ་
ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཡང་དག་མིན་ནོ་ཞེས་དོན་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ཁྲད་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྒྲིབ་པའི་དགོས་པ་ལ་གསུམ། སྟོག་སོགས་
སྟོག་ཁྲབ་ཅན་དུ་མི་འཐད། དེ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་པ། དེས་རིགས་ཅན་གཞན་
ཡང་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། འབྲེལ་བ་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། མི་མཐུན་
སྟེགས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་དང་། བྱེ་བྱག་པའི་ཐལ་བ་མ་ངས་པར་བསྐྱན་པའོ། །དང་པོ་ལ་

གཉིས། དགག་པ་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཡང་རྟགས་ཡང་དག་
ཡིན་ན་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྡོག་པའི་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ནི་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཆོས་མེད་
ན་རྟགས་མི་འབྱུང་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཟིན་ཅིང་། དེ་ཡང་རྟགས་ཆོས་འབྲེལ་བ་
མེད་པ་ལ་ཚུལ་དེ་མེད་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་གྱི་ཕྱིར་ན། གང་ལ་ལྡོག་བྱ་བ་གནས་ན་དེ་ལ་རྩིས་འགྲོ་ཡང་
གནས་དགོས་པས་ལྡོག་པ་འབའ་ཞིག་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཡང་རྩེ་གི་བདུག་
གུམ་སྟེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའམ། རྩེ་དངོས་པོར་ནི་གྲུབ་ན་ལྡོག་པ་གྲུབ་པར་འགྱུར་
བ་དེའི་ཕྱིར་ན། བྱེད་པར་སྟོག་སྟོགས་ནི་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྦྱབ་པའི་ལྡོག་བྱ་བ་
མེད་ཅིང་། རྩིས་འགྲོའི་བྱ་བ་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཅོ། །འོ་ན་སྟོག་དེ་ལྡོག་པ་ཅན་ཏུ་བཤད་པ་
དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཅུ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྡོག་
བྱ་བ་གྲུབ་པའང་སྟོགས་སྤྲས་འདོད་པས་དེ་ལ་དགོངས་ནས་ལྡོག་པ་འབའ་ཞིག་ཅན་ཏུ་མིང་
བཏགས་ནས་བཤད་པ་ཅུ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རྟགས་དེ་ནི་མ་ངེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་གྱི། གཞུན་ཏུ་
ལྡོག་པ་ངེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་གོ་བར་བྱེད་ཀྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཐལ་བ་རྒྲོག་མི་ཀྱས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། རིགས་པ་ཅན་པ་ན་རེ། གལ་ཏེ་བདུག་ནི་ལྡོག་པ་
ཡིས་ཏེ་ལོག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟོག་སྟོགས་དུག་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར་པར་ངེས་ན། གང་དག་ལ་
སྟོག་སྟོགས་མེད་པས་བྱམ་པ་ལ་སྟོགས་པ་དེ་དག་ནི་བདུག་མེད་ལ་བྱམ་པར་འགྱུར་བ་འོས་
མེད་ཀྱི་རིགས་པས་གྲུབ་པ་ཡིན་ཅོ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་འཐད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་མེད་
གཞུན་བདག་ལྡོག་པར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས་འབྲེལ་མེད་གཞུན་སྟོག་ལྡོག་པར་ནི་མི་རུང་བའི་ཕྱིར།
དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྟོག་དེ་བདུག་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་
ཕྱིར་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་སུ་གྲུབ་དགོས་པ་ལ་དེར་
ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཆད་མ་རྩིས་མེད་ཅེ་ན། ཐོག་མར་འབྲེལ་ཡུལ་བདུག་

ནི་ཆད་མས་དམིགས་པ་ན། འབྲེལ་བ་པོ་སློག་དེ་ཆད་མས་དམིགས། ཡང་འབྲེལ་ཡུལ་བདག་
ནི་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཡང་འབྲེལ་བ་པོའི་སློག་ནི་མ་རྟོགས་ན་སྟེ་རྟོགས་པ་མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་
ཚུལ་འདི་གྲུབ་པར་འགྱུར་ནའང་། བྱོད་ལྟར་ན་བདག་ནི་ཡིན་ཏུ་སྟོགས་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཐོང་བ་དང་མ་མཐོང་བའི་རྣམ་དཔྱད་དེ་གྲུབ་པས། རྒྱ་འབྲས་སུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལ་བརྟགས་ལ་དགག་པ་ནི། གཞུན་ལ་ཡོད་ཀྱང་མཐོང་བ་
མེད་པའི་ངོ་མོ་ཅན་བདག་དེ་ནི་བྱམ་སོགས་ལ་མེད་ཅེས་བྱ་བར་གྲང་ལས་ཀྱང་མི་འཐད་ལ།
བདག་སྟོག་པ་ཆད་མས་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོག་པའི་ཁྲབ་པ་འང་ངེ་ལྟར་ཡིན་ཏེ་མི་
འཐད་དོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་སོགས་ལ་སྟོག་མེད་པར་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་
ངེ་ལྟར་མི་རྟོགས་ཤེ་ན། སྟོག་དང་སྟོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གཞི་ལ་ལར་མཐོང་བ་ཡིས་གསོན་
ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱམ་པ་ལ་མེད་པ་ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་
བདག་ཅེས་བྱ་བ་ཆད་མས་མཐོང་དུ་བྱུང་ན། གསོན་ལུས་ལ་ཡོད་པ་དང་བྱམ་སོགས་ལ་མེད་པ་
ཉིད་ནི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་འཐད་ནའང་། བདག་ཆད་མས་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་པའི་ཐལ་བ་མ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དེགས་པ་དངོས་དང་།
ཅོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། སྟོག་གི་རྒྱ་སྟོ་གྲང་ཞིག་ནི་མེད་པ་ཡིས་བྱམ་པ་ལ་སྟོག་མཐོང་བ་མེད་
པ་ལྟར། གསོན་ལུས་ལ་འང་གལ་ཏེ་སྟོ་དེ་མེད་ན་ལུས་དེ་ལ་འང་སྟོག་མེད་པར་དེགས་པ་ཡིན་
ནའང་། བདག་མེད་པས་སྟོག་མེད་པར་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཅོད་སྤང་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། རོན་བསྐྱབས་པོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་བྱམ་
པ་དང་ཅུང་ཟད་བདག་མེད་དུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བྱམ་པ་ལྟར་སྟོག་མེད་ལས་ཐུ་དྲད་པ་ཡང་
སྟེ་གསོན་ལུས་ཀྱང་སྟོག་མེད་པར་ཐལ་བ་དེར་རྟོག་ན་བྱེད་རང་ལ་འང་མཚུངས་ཏེ། བདག་
བཅས་སུ་འདོད་པའི་གསོན་ལུས་དག་གཞུལ་བྱ་ཉིད་དུ་ཆོས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བྱམ་སོགས་

ནམས་ཀྱང་བདག་དྲང་བཅས་པར་ཅིས་མི་དཔོག་སྟེ་དཔོག་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །གལ་ཏེ་བྱམ་
སོགས་བདག་བཅས་སུ་གྲུབ་མཐའ་ལས་མི་འདོད་ཅེ་ན། དེར་ཆད་མ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ནི་རྟོག་ལྡན་གྱི་འདོད་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆད་མ་དེ་མེད་པར་ནི་དངོས་པོ་
དྲང་དངོས་མེད་ཀྱི་ནམ་གཞག་དོན་མཐུན་གྱང་གིས་ཀྱང་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་
ཏེ་བདག་སྟོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། སྟོ་སྟོག་གི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབྱགས་འབྲུང་རྒྱབ་ཀྱི་རང་
བཞེན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོག་དྲང་མིག་འབྱེད་འཇུག་ལ་སོགས་པ་ནི་བྱན་འདོད་ཅོལ་བ་ལས་སྐྱེས་
པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དུག་ནི་ཡུལ་དབང་དང་སྟོ་ལས་བྱུང་ལ། སྟོ་དེ་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱུ་བྱེད་པ་ལ་
ནི་བཞེས་པའི་རང་རང་གི་རིགས་འབྲས་མ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུན་དེ་ཅམ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་ལས་འདིར་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་དུ་བཏགས་པའི་
ནང་སྐྱེ་མཆེད་བྱུག་གི་དངོས་པོ་འདི་རྒྱུན་སྤྱི་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་ལྟོག་པ་ལ་བརྟེན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་དུ་བདག་ཏུ་པ་རྒྱུར་རྟོག་ན་རྒྱ་བྱུག་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་མཉན་བྱ་དང་མཚུངས་པར་བསྐྱབ་པ་ལ་གསུམ། མཚུངས་པའི་ཚུལ། མི་
མཚུངས་པ་དགག་པ། སྟོག་བདག་གི་གོ་བྱེད་དུ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ལྟོག་
ཁུབ་འཁྲལ་བར་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉན་བྱ་དྲང་སྟོག་སོགས་འདི་ནི་མ་དེས་པའི་གཏན་
ཆོགས་སུ་མཚུངས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོགས་ཆོས་གྲུབ་ཅིང་། མཐུན་སྟོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་
མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོག་སོགས་ལྟོག་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་མཉན་
བྱ་འདྲི་ནི་ལྟོག་པ་འཁྲལ་བའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། ཅེ་ལྟར་འཁྲལ་ངེས་པས། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་མིན་པ་
པ་སྟེ་དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་དེ་ལྟོག་དགོས་པ་ལ་དེ་ལྟོག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མཐུན་སྟོགས་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ན། འོ་ན་དོན་གྱིས་ནི་མཉན་བྱ་དེ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་
ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མིན་པས་ལྟོག་པ་འཁྲལ་བ་དེ་ལྟར་བརྗོད་པར་འགྱུར་ལ། ཚུལ་དེ་ནི་གཞན་

སྒྲོག་སྒྲོག་ལ་འདྲ་མཚུངས་པས། སྒྲོག་སྒྲོག་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་རྗེས་འགྲོ་མེད་པའི་ཕྱོག་པའི་ཆིག་
 རྒྱུ་དུ་འདོད་པ་འགལ་ལོ། །སྒྲོག་ལྷན་གྱིས་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྦྱོར་བ་
 འདི་ལ་ཉགས་ཆོས་གཉིས་ལྷན་གྱི་མཐུན་དཔེ་མེད་པས་རྗེས་ཁྱབ་མེད་ཅིང་། ཉགས་དེ་སྐྱབ་
 ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བས་ཕྱོག་ཁྱབ་ནི་ཡོད་ལ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱོག་ཁྱབ་གཅིག་ཕུ་ཅན་
 ཡིན་ཟེར་ཞིང་། ཕྱོག་པ་ཅན་ཞེས་པའང་འདིའི་མིང་ཡིན་ནོ། །གསོན་ལུས་ལ་བདག་མ་མཐོང་
 ཡང་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། བྱམ་སྒྲོགས་ལ་བདག་མ་མཐོང་བས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་ནང་
 འགལ་ཉེ། བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་མི་མཚུངས་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དེས་བཟུང་ལ་དབྱེད་ནས་རྗེས་ཁྱབ་
 གྲུབ་པ་དགག་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་དག་གི་
 དོན་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཐལ་བ་འགོད་པ་དང་། ཚེད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་བྱའི་
 ཆོས་མིན་པ་ཁོ་ན་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གཅད་ཅེས་པའི་ཆིག་གིས་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་གནས་
 པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོག་ཁྱབ་སྟོན་པའི་དེས་གཟུང་གི་སྐྱས་རྗེས་འགྲོ་འཕེན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 ཕྱིར་ན། སྦྱོར་དཔོན་གྱིས་དོན་གྱིས་གོ་བས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཁྱབ་པ་གཉིས་ལས་གང་
 རུང་གཅིག་སྟོན་པའི་ཆིག་གིས་གཉིས་ཀྱི་བསྟན་པར་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །རྗེས་སུ་འགྲོ་ཕྱོག་
 པན་ཚུན་མི་འབྲུལ་པ་དེའི་ཕྱིར་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་རྗེས་འགྲོ་མེད་པ་ལས་འདི་འདྲའི་མི་འབྲུལ་
 པའི་ཕྱོག་ཁྱབ་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་བཀྱག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ནི་
 དེར་སྐྱབ་པ་ལས་གཞན་ངེ་འདྲ་ཞིག་ཀྱང་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་གྲུབ་པས་ཕྱོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ། དངོས་མེད་
 ལ་ཉགས་ཕྱོག་པ་དགག་མི་རིགས་པར་ཐལ་བ་དང་། དངོས་མེད་ལ་ཐ་སྟོན་རྒྱུ་ཆད་པར་ཐལ་
 པ་དང་། རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱེད་སངས་རྒྱས་པས་བདག་དངོས་མེད་

དུ་འདོད་པས། བདག་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་སློག་ལ་སོགས་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་སམ་བདག་དངོས་
མེད་ལས་ཐོག་པ་མེད་ལ། མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཐོག་པ་མེད་པ་དེས་ན་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་མིན་
པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མེད་པའི་ཐོག་པ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། གང་ལ་སློག་མེད་ཅེས་
མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ཐོག་པ་དེ་ཉིད་ནི་ཅི་ལྟར་དངོས་མེད་ལས་ཐོག་པར་འདོད་དེ། རང་ཆོག་
འགལ་བའི་བྱིར། གཞན་ཡང་སློག་ལྟར་ནི་བདག་ལས་ཐོག་པ་མེད་པ་སྟེ་མེད་ན་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་
སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན་དགོས། དེ་ལྟར་སློག་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དེ་ནི་བདག་དངོས་པོ་མེད་
ནུའང་དེ་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། སློག་ཐོག་པ་དངོས་པོ་མེད་པའང་བདག་དངོས་མེད་ལ་ཡོད་པ་
མིན་ཞེས་ཁས་ལེན་པའི་རིགས་པ་ཅན་པ་སྐྱུ་པོ་ཡི་ནི་ནམ་དཔྱེད་ཀྱི་མཁོས་བྱིར་ལ་ལྟོས་
ཤིག །གཞན་ཡང་གྲུ་ཉེ་སློག་སོགས་བདག་དེ་ལས་ཐོག་པ་མེད་ན་གཏུག་ཆོགས་སུ་གྱུར་
པའི་སློག་སོགས་དེ་བདག་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དུ་མ་ཅི་ཞེས་འབྲེལ། །དེ་ཡང་མིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་
ན་གང་ལས་ཐོག་པ་བཀུག་པ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན་ཅི་སྟེ་བདག་ལ་འཇུག་
པ་འགོག་སྟེ་མི་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་ན། སྐྱབ་དྲང་དགག་པ་མ་
གཏོགས་པར་སྐྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཐ་སྙད་གཞན་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་། དེ་ཡང་དངོས་པོར་མེད་པ་ལ་
མེད་པའི་བྱིར་ན། དངོས་མེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རི་ལྟ་བུ་ཞེས་དཔྱེད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་མི་སྐྱ་
བའི་བརྒྱལ་ཁྱགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དངོས་པོར་ཡོད་པ་ནམས་ལ་དགག་པའི་
ཐ་སྙད་འཇུག་པ་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དེ་ནི་དངོས་པོར་མེད་པ་ལའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ལ། དངོས་
མེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བའི་རིགས་པ་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ལ་དགག་པའི་དོན་ནི་མེད་
པར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་དགག་པ་ནི་མེད་དགག་ཉིད་ལ་བྱའོ། །གྲུ་ཉེ་འདིར་ཡོད་པ་གཞན་
ན་མེད་པ་དང་། ཁ་སང་ཡོད་པ་དེ་རིང་མེད་པ་ལྟ་བུ་དགག་བྱ་ལུ་ལྟོས་ནས་འགོག་

བས། མེད་དགག་གི་དོན་དང་ཐ་སྟད་མི་འཐད་པའི་སྒྲོན་མེད་ཅེ་ན། དུལ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་
ཡང་རི་ལྷ་རྩ་དེ་ཡོད་པ་དེ་ལྷ་རྩ་ནི་མི་འགོག་ལ། རི་ལྷ་རྩ་དེ་མེད་པ་དེ་ལྷ་རྩ་ཡང་ནི་འགོག་པར་
མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་རང་ལ་མཚུངས་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་སྐྱོདོན་
དུ་བསྐྱབ་པ་དང་། རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ་དང་། སྐྱོདོན་ལ་དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ནི། དགག་སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྟད་རྒྱན་ཆད་པ་བྱེད་རང་ལ་འང་མཚུངས་ཏེ་གང་སྤར་ནས་
ཡོད་ན་བསྐྱབ་མི་དགོས་ཤིང་དགག་མི་རུས། གང་སྤར་ནས་མེད་ན་དགག་མི་དགོས་ཤིང་།
སྐྱབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དངོས་མེད་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་གཞིར་མི་རུང་བ་ལ་སྐྱོན་འཇུག་པ་
དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་སྐྱབ་པའི་ཐ་སྟད་དང་། དངོས་མེད་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དགག་
པའི་ཐ་སྟད་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དུལ་རང་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མིན་གྱི། སྐྱོདོན་ལ་བརྟེན་ནས་
འདིར་ནི་སྐྱབ་པ་དྲུང་དགག་པ་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་ལ་དང་པོར་ཆོས་
ཅན་གྲུབ། དེས་ན་རྟགས་གྲུབ། དེས་ན་བསྐྱབ་བྱ་གྲུབ་པའི་རིམ་པ་དེ་འདྲ་མེད་ནུའང་། ཆོས་
ཅན་དེ་རྟགས་ཆོས་དེ་དྲུག་དྲུང་ནི་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་བར་རྟོག་པ་ལ་སྤང་ཞིང་། སྐྱོདོན་དེ་ཡང་
སྐྱོ་འཇུག་པ་ཉིད་ལས་ཡོད་ཅེས་ཐ་སྟད་ཅན་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་རང་མཚན་ཡིན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དུལ་ལ་སྐྱར་བ་དང་། དུལ་ཅན་
ལ་སྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་མིན་པར་དགག་སྐྱབ་ཀྱི་དངོས་རྟེན་རང་མཚན་ཡིན་ན། ཚོད་
གཞིའི་དོན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ་བསྐྱབ་བྱེད་ཆོས་གཅིག་ཚུར་བསྐྱབས་སུ་པར་བཀྲ་ག་པ་ན།
བདུག་ཉིད་ཐོས་ཅད་བསྐྱབ་པ་དྲུང་བཀྲ་ག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་དེ་རྣམས་བདུག་
ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྐྱ་ལྷ་བྱའི་སྤྱིང་དུ་བྱས་མི་རྟག་སོགས་བདུག་ཉིད་ཐ་དད་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། བུམ་སྐམ་ལྷ་བྱ་གཞུན་དྲུང་གཞུན་བཀྲ་ག་པ་དྲུང་ནི་བསྐྱབས་པ་གཞི་གཅིག་ལ་

འདྲ་བ་མིན་པ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབས་པ་དྲ་ནི་དགག་བྱ་དགག་པ་དྲ་ཆོས་ཅན་གཅིག་ལ་འདྲ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན་བྱས་མི་ཉག་ངོ་བོ་ཐ་དད་ན། དེ་གཉིས་སོ་སོ་བསྐྱབ་པ་དང་ལྟོག་ལྟོགས་དགག་པའི་བྱ་བ་ནམས་ཆོས་སྐྱ་ལྟ་བུའི་གཞི་གཅིག་ལ་འདྲར་མི་བྱུང་བ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྐྱ་དོན་ལ་དགག་སྐྱབ་ཅི་ལྟར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ། དགག་སྐྱབ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་ལ་སྒྲང་ཚུལ་དང་། དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་གཞོད་པ་དང་། ཆད་མ་གཞན་ལ་མི་བཟོས་པར་སྒྲང་ཡུལ་ལ་འབྱུང་བར་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །དང་བོ་ནི། ལྟོག་པ་སྐྱ་ཆོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་བྱུར་བ་ཆོས་ཅན་སྐྱ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་བསྐྱབ་པ་ན་བྱས་པ་དེ་སྐྱ་ལ་གསར་དུ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲང་བ་དྲང་། མི་ཉག་པ་སོགས་ཆོས་གཞུན་ནམས་དགག་སྐྱབ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པར་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་ལྟ་བུར་སྒྲང་བ་དྲང་། ཡང་མ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཆོས་གཅིག་སྐྱ་ལ་འགོག་པ་ན་འགོག་རྒྱ་དེ་ཡིས་གསེར་དུ་དབེན་པ་དྲང་། དེ་ལས་གཞུན་པའི་བྱས་པ་ལ་གསར་དུ་བཟོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲང་ཞེས་ཏེ། མདོར་ན་ཡུལ་གྱི་བྱབ་ཚུལ་དང་། རྩེ་ལ་སྒྲང་ཚུལ་སོ་སོར་བྱེད་པ་ནི་གཞི་དུ་ཆེན་ཞེས་གདམས་པའོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མས་མི་གཞོད་པ་ནི། རི་སྐད་བཤད་པའི་རྟོག་པའི་སྒྲང་བ་ལ་ཆད་མས་མི་གཞོད་པའི་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དངོས་པོར་མེད་པ་ཡི་ནི་དོན་ཅན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅི་ལྟར་རྩོས་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དངོས་པོར་ཡོད་མེད་མ་བཟགས་པར་ཐ་དད་པའི་དོན་རང་མཆོན་ལ་བརྒྱད་ནས་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་དོན་མཐུན་ཁུས་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་ཐོག་མ་མེད་པའི་མདོན་བརྟེན་གྱི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་འདིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་ཆད་མས་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ངོ། །གཞི་གཅིག་ལ་ལྟོག་ཆོས་སྐྱ་ཆོགས་པ་ཅི་ལྟར་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ནི།

གཉིས་པ་མི་མཐུན་སྟོགས་མ་གྲུབ་པ་ལྟོག་འབྲེལ་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས། སྟོག་བདག་
མེད་ཁོ་ན་ལས་ལྟོག་པ་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་གྲུབ་ཀྱང་བདག་བཅས་སྟུ་མི་འགྲུབ་པ་འོ། །དང་
པོ་ལ་གཉིས། བྱམ་སོགས་བདག་མེད་དུ་མི་འགྲུབ་པ་དང་། གསོན་ལྷས་བདག་བཅས་སྟུ་མི་
འགྲུབ་པ་འོ། །དང་པོ་ནི། གསོན་ལྷས་ལ་བདག་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་འི་ཕྱིར་
བྱམ་པ་དེ་ཡང་བདག་མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟུ་མ་དུ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བར་འགྱུར་ཏེ། གསོན་ལྷས་དང་
བྱམ་པ་གཉིས་ལ་བདག་ཡོད་པར་སྐྱབ་བྱས་མི་བྱས་རྒྱ་མཆན་མཆུངས་པ་འི་ཕྱིར། བྱམ་སོགས་
བདག་མེད་དུ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་ལྷངས་པས་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། ཁྱོད་ལྟར་ན་ཁྱས་ལྷངས་དེ་ཡང་
ཆད་མ་མིན་པ་སྟེ། དེ་ལས་བྱམ་སོགས་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཀྱང་འགྲུབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
འོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་གསོན་ལྷས་ལ་བདག་མེད་པར་ཐལ། དེ་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པས་
ཁས་ལྷངས་པ་འི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མོ། །སྟོག་ལྡན་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་འི་བདག་ལས་ལྟོག་

པ་མེད་དོ་ཞེས་ཁས་ལེན་ནུ་ཡང་། དེ་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་མི་ལྟོག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་འགྱུར་
ཏེ། མཐུན་སྟོགས་གང་ཡིན་དོས་མི་ཟེན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མཐུན་སྟོགས་དེ་ལ་འཇུག་མི་
འཇུག་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་ཕྱིར་དེ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལས་ལྟོག་པར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་
ན་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་གཉིས་ལས་གཅིག་ལ་ནི་དེས་པར་གྲུབ་ན། གཞན་ལས་ནི་ལྟོག་
པ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཡོད་ན་མཐོང་རུང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཁ་ཅིག་ལ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ཡང་སྟེ་
ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཡོད་ཀྱང་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་དྲག་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་
ཕྱིར། སྟོན་འདི་རང་ལ་མི་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །སྟོག་ལྟ་བུ་བདག་
མེད་ཀྱི་གསལ་བ་མཐའ་དག་ལ་བྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ཡི་རིགས་སུ་གྱུར་པའི་
དོན་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་སྲིད་པས། བདག་མེད་འགའ་ཞིག་ལ་མ་མཐོང་བས་འགྲུག་ཡང་མེད་
པའི་དེས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་ཤིང་མཁའ་གསལ་པ་མཚོན་གྱིས་ཚོད་ཀྱང་རྩོ་རྩེ་མཁའ་གསལ་པ་དེས་
མི་ཚོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་མི་འགྲུབ་པ་ནི། བདག་སྦྱབ་བྱེད་ཀྱི་སྟོག་དེ་
བདག་མེད་ལ་ཡོད་པ་ལ་འགྲུལ་བའམ་གནོད་བྱེད་མ་མཐོང་ན། བདག་མེད་ལས་ལྟོག་མི་ལྟོག་
གི་ཐེ་ཚོམ་གྲང་ལས་ཀྱང་ལྟོག་པར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །བརྒྱལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་ན་སྟོག་དེ་
ཡང་སྐབས་ལ་ལར་བདག་དེའི་འབྲས་བུ་དྲང་། བདུག་ཏུ་སྟེ་བདག་ཉིད་གང་རུང་དུ་དེས་པའི་
སྟོན་པ་བདག་སྟོག་འབྲེལ་པ་གྲུབ་པར་དེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་
ལ། དེ་འབྲེལ་འབྲེལ་བ་ནི་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བདུག་མེད་པ་ལས་ཀྱང་བུམ་པ་འདི་
ནི་ལྟོག་པར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་རོ། །ཀྱང་གི་དོན་ནི་རྒྱ་མཚན་སྤྲ་མས་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །སྟོག་བདག་
མེད་ལ་ལྟོག་ཏུ་ཆུག་པ་དེ་སྟེ་ནུའང་བདུག་མེད་ལ་མེད་པ་ལས་བདུག་བཅས་སུ་མི་འགྱུར་ཏེ།
རིགས་པ་ཅན་པ་གྲང་གིས་ཚོས་དེ་ནི་གཞི་དེ་ལས་ལྟོག་པ་མེད་པ་དེས་པར་དངོས་པོར་འདོད་

བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སློབ་སློབ་མཐུན་སློབ་སློབ་བདག་ལས་ཐོག་བ་མེད་ཀྱང་
བདག་ལ་ཡོད་པ་མིན་པར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་གཏན་ཆེགས་སུ་གྱུར་པའི་སློབ་དེ་མཐུན་སློབ་སློབ་
ལས་ཐོག་བ་མེད་ན་དེའི་རྒྱུ་མཐུན་སློབ་སློབ་ལ་རྗེས་འགོ་ཅན་དུ་འདོད་དགོས་ལ། དེ་ལྟ་ན་
རྗེས་འགོ་མེད་པའི་སློབ་སློབ་ཆེན་ཆུང་ཅན་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཤམ་ཏེ་རྟགས་དེ་དེ་སྐྱབ་ཀྱི་
མཐུན་སློབ་སློབ་ལ་རྗེས་འགོ་ཅན་ཡང་མིན་ཞིང་། མཐུན་སློབ་སློབ་ལས་ཐོག་བ་ཅན་ཡང་མིན་ན།
བདག་མེད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞིང་བདག་བཅས་ཀྱང་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་སློབ་སློབ་བདག་གི་གོ་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གསུམ། གོ་བྱེད་
འབྲེལ་པ་ལ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་བདག་སློབ་ལ་མ་བྱུང་པ་དང་། འབྲེལ་པ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་
མ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་གོ་བྱེད་དུ་འབྱུག་པ་ལ་འབྲས་བུ་གང་གི་རྒྱུ་གི་བདག་ཉིད་ནི་
རྒྱུ་གང་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཅན་དུ་བྱུང་བ་དགོས་ཤིང་། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་སློབ་སློབ་དེ་ཉིད་ནི་འབྲས་
བུ་སློབ་སློབ་བྱེད་པ་སྟེ། ཉམས་རྒྱུ་འབྱུག་པ་ན་ཡང་འབྲས་བུ་འབྱུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་
འབྲས་མེད་ན་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་དེ་ཡང་ནི་མདོ་ལས། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། འདི་སྐྱེས་
པ་ལས་འདི་སྐྱེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་གྱི་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་
མི་ལྟ་བུ་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ལས་འབྲས་བུ་དུ་བ་ལྟ་བུ་མཐོང་བ་དྲང་མ་མཐོང་བ་དེ་
དུག་ལས་རྒྱུ་དྲང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་དེ་བདག་སློབ་ལ་མ་བྱུང་པ་ལ་གཉིས། སྐྱབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། ཅོད་པ་
སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། སློབ་དེ་ཡོད་ན་བདག་ཡོད་པའི་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སློབ་གི་
རྟགས་ཀྱིས་བདག་དོན་གཞན་རྟགས་པའི་འཐད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མ་ངེས་པའི་
ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྟག་དུ་སྟེ་དུས་ནམ་ཡིན་རུང་བདག་ཡོད་པ་འཇམ་མེད་པར་གྱུར་པ་ན་དེའི་

སྟོབས་ཀྱིས་སྟོག་སོགས་དེ་དྲག་ཡོད་པའམ་མེད་པར་བྱུང་བ་མི་སྤྱད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བདག་ཉག་
བ་ཐོག་པའི་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྟོག་ལ་སོགས་པ་བདག་ལས་བྱུང་བར་མི་འཐད་
དེ། འབྲས་བུའི་རུང་བཞིན་མི་འདྲ་བ་ཐ་དྲད་པ་རྣམས་རྒྱ་ཐ་དད་པ་དེ་འདྲ་བ་རྣམས་ལས་ནི་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དེ་དྲག་ཉེར་ལེན་དུ་མེད་པར་གཞན་ལས་ནི་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཅི་ལྟར་
དེས་བསྐྱེད་པའི་རུང་བཞིན་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ལ། དེས་ན་རྒྱ་རྒྱེན་སྣ་ཆོགས་པའི་རྩས་པ་སོ་སོར་
ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དངོས་སོ་རྣམས་སྣ་ཆོགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། གལ་ཏེ་སྟོག་སོགས་འབྲས་བུ་
སྣ་ཆོགས་པ་རྒྱ་ཐ་དད་པ་ལོས་བྱེད་པ་མིན་གྱི་བདག་ཉག་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ལུས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་འགྲོ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཆ་མེད་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཙྴང་སྤང་དངོས་དང་། དེའི་ལན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་འདི་
ནམས་ཐ་དྲད་པར་བྱེད་པ་ནི་རྒྱས་ཐ་དྲད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་མེ་
ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ཞིང་། མེ་མེད་བརྒྱ་བྱེན་སྤྱི་པོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ངོ་པོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ན་འབྲས་བུ་དུ་བ་ནི་རྟང་བཞིན་གཅིག་ཉིད་ཡིན་པ་ཉམས་ལ། རྒྱ་
བརྒྱ་བྱེན་སྤྱི་པོ་གཅིག་ཉིད་ནི་དུ་བ་སྤར་མེད་གསར་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་དང་མེས་དཔེན་
པ་ཡང་ཡིན་པའི་རྟང་བཞིན་གཉིས་སམ་དུ་མར་ཐལ་ཞིང་། དེ་འདོད་ན། མེ་དྲང་མེ་མིན་རྟང་
བཞིན་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་གཞན་མེ་མེད་བརྒྱ་
བྱེན་ཀྱི་སྤྱི་པོ་ནི་དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྟང་བཞིན་ཡིན་ན། སྤྱི་པོ་དེ་མེ་ཡོད་དེ་ཉིད་དུ་ཐལ་ཞིང་།
དུ་བ་དེ་བསྐྱེད་པའི་མེ་ཡོད་ཀྱི་རྟང་བཞིན་མ་ཡིན་ན། དུ་བ་དེ་ནི་སྤྱི་པོ་དེ་ལས་རི་ལྟར་འགྱུར་
སྟེ་འགྱུར་མི་རིགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མེ་དྲང་འབྲས་བུ་དུ་བ་དྲག་པན་ཚུན་དུ་བའི་རྒྱ་དང་མེའི་
འབྲས་བུར་མི་འབྲལ་བའི་རྟང་བཞིན་ངེས་པ་ཉིད་དེ། རྒྱ་འབྲས་གཞན་དང་གཞན་ལའང་དེ་
ལྟར་རོ། །རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མི་འབྲལ་བ་དེས་ན་རྟང་བཞིན་མཐོང་བ་ལས་རང་བཞིན་ཅན་

མཐོང་བ་བཞིན་འབྲས་བྱ་མཐོང་ན་ཡང་དེ་ལས་རྒྱ་དེ་ཉོག་ས་པར་འགྱུར་རོ། །མཆོམས་འདིར་
སྒར་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲེས་སུ་སྒྲོར་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་དེའི་ལན་དགག་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་རྒྱ་དྲང་འོ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་ཆན་རུལ་
བར་འགྱུར་བའི་དཔེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་རིགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ལས་འབྲས་བྱ་གཅིག་ཇི་ལྟར་ཡང་
སྒྲེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། འོ་རྒྱ་གཉིས་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་རིགས་མི་མཐུན་ཡང་། གཤམ་བ་ཅན་དུ་
རིགས་མཐུན་ལ། གཤམ་བའི་རྒྱས་པ་གྲང་ལས་འབྲས་ཆན་རུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། དེས་ན་འོ་རྒྱ་
གཉི་གྲུའང་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་མི་མཐུན་པ་ལས་སྒྲེ་བའི་
དཔེར་མི་རུང་ངོ་། །ཅི་འོ་རྒྱ་འདི་ནི་རྣམ་ཐ་དྲད་ཡང་ཡིན་ཞིང་། རྒྱས་པ་གཅིག་པའི་བདག་ཉིད་
དུ་མ་སྒྲེ་བདག་ཉིད་ཡང་ཡིན་དགོས་ཏེ། དེ་མིན་ན་དེ་གཉིས་རྣམ་ཐ་དྲད་ཡང་གཤམ་བའི་རྒྱས་
པ་གཅིག་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། རྒྱས་པ་ཅན་གཉིས་རྣམ་ཐ་དྲད་པ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་གཉིས་ཡང་
ཕན་ཚུན་མ་འདྲེས་པར་རྣམ་ཐ་དྲད་དུ་རྒྱང་རྒྱང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནུས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདེན་མོད་
འོན་ཡང་རྒྱས་པ་དེ་ཡི་རྒྱང་བཞིན་ཅན་གྱི་སྒྲོ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་ཐ་དྲད་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
དེའི་ཆ་ནས་རིགས་གཅིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་མེའི་བྲེ་བྲག་རྣམས་ནི་རྣམ་ཐ་
དྲད་ཡང་བསྐྱེད་པར་བྲེད་པའི་ཆ་གྲང་གིས་ནི་མེར་ཉོག་ས་པའི་ཉེན་བྲེད་པ་ཡིན་ལ། རྒྱ་དེས་
ནི་འབྲས་བྱ་དུ་བ་བསྒྲེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དུ་བ་དེས་ནི་གང་དུ་མེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ཉོག་ས་པར་བྲེད་
པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲེལ་པ་ངེས་བྲེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། རྒྱ་འབྲས་ངེས་བྲེད་
བཤད་པ་དང་། བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་བཤད་ཟིན་ཟིན་པར་བྲེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མེ་དུ་
རྒྱ་འབྲས་སུ་ངེས་བྲེད་ཀྱི་ཆད་མ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། གང་ཞིག་མེར་ཤེས་པའི་ཡན་ལག་ཆ་རིག་
དང་གཞན་བྱད་ཤིང་ལ་ནི་ལྟོས་པ་ཉིད་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་དུ་བ་ནི་རྒྱ་མེ་དང་རྒྱུན་

བྱད་ཤིང་དེ་ལ་འབྲུལ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། མེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱ་འབྲས་གཞན་ཡང་འབྲེལ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུ་བ་ནི་བྱད་ཤིང་འགྱུར་བའི་ཡན་ལག་རྒྱུ་ལོ་ལོ་ལོ་
ལ། འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་ཆ་རེག་ལ་མེད་འདོག་པའི་ཕྱིར་ན། གྲུལ་ཏེ་བརྒྱ་བྱིན་སྤྱི་བོ་དེ་མེ་མིན་
ན་དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་བྱུར་བ་དེ་ཡང་དུ་བ་མིན་དགོས་ཤིང་། བརྒྱ་ལ་གྲུལ་ཏེ་དེ་དུ་བ་ཡིན་ན་
སྤྱི་བོ་དེ་ཡང་མེ་དེ་ཉིད་ཡིན་དགོས་སོ། །འབྲེལ་བ་དག་གིས་གཞན་དུ་བཀྲལ་ཡང་དེ་ཅུམ་གྱིས་
འབྲེལ་ཆགས་པར་མ་མཐོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་བདག་གཅིག་འབྲེལ་བ་བཤད་ཟིན་པར་བྱེད་པ་ནི། ཅི་ལྟར་རྟེན་གྱི་
གཞུག་མའི་རྒྱ་རྒྱུ་ལ་སྟོན་ནས་རྟེན་བཞིན་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པའི་སྤྱིར་རང་བཞིན་དང་རང་བཞིན་
ཅན་གཉིས་ཀྱང་མེད་ཀྱི་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འཇིག་པ་
དྲང་བྱས་པ་ཉིད་འབྲེལ་བ་རི་ལྟར་བྱུང་ཆུ་ལ་གོང་དུ་རི་སྐད་བཤད་པ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་རིགས་ཅན་གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། མོག་དང་མཉན་བྱ་ལྟོག་པ་ཅན་
 ཏུ་མཚུངས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་རབ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་མཉན་
 བྱ་ཉིད་ནི་དཔེར་བརྗོད་མཛད་པ་ལས་གཏུན་ཆོགས་ཡང་དག་མེན་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་
 འདིས་དེ་འབྲེལ་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལ་དཔག་སྟེ་ལོག་པ་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་གསུམ། རྒྱ་དང་
 ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་
 མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། མ་དམིགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱུགས་
 ཚས་ཅན་དགུར་བྱེ་བ་ན་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་མ་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེ་ན།
 བཟུང་བྱུང་གི་རྒྱ་དང་ཁྲབ་བྱེད་ཀྱི་དོ་པོ་ཕྱོག་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བྱ་དང་། ཁྲབ་བྱའི་དོན་ཕྱོག་
 པར་ནི་བརྗོད་པ་ལས་མི་དམིགས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ནི་ཤུགས་ལ་གྲུབ་པའི་བྱིད་འབྲས་རང་།

གི་དཔེ་ལས་ཐ་དྲན་པར་ནི་མ་བཤད་དོ། །རྒྱ་དང་ཁབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་དེ་ལ་འང་བདག་
སྐྱེས་བྱ་ནི་མཐོང་རུང་དུ་མེད་པ་ལས་སྔག་སྔགས་ལྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། གཏན་ཆེགས་
སྔག་དེ་གསོན་ལུས་བདག་བཅས་སུ་སྐྱབ་པའི་མི་མཐུན་སྔགས་ལས་ལྟོག་པ་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་
བར་བཤད་པས། བསྟར་རུང་པའི་དོན་ལ་མ་དམིགས་པ་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ཞེས་
བསྟན་ཏོ། །སྤྱིར་གཏན་ཆེགས་ལ་དགག་བྱ་བཀག་པས་ཁབ་ཀྱང་། དགག་ཉགས་ཀྱིས་མ་ཁབ་
སྟེ། འདི་ལྟར་རྒྱ་དང་ཁབ་བྱེད་མ་དམིགས་པ་འདིས་ནི་དགག་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་འང་འབྲས་
བྱ་དང་ཁབ་བྱའི་དངོས་པོའི་ཆ་ཁྲས་སྒྲངས་པ་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་ཉིད་དེ་མེད་དགག་སྐྱབ་
པར་བྱེད་པ། སྐྱ་མ་འབྲས་རང་དྲག་གིས་ནི་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷགས་ལ་མ་ཡིན་དགག་
སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འབྲེལ་བ་ངེས་བྱེད་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། ལོགས་སུ་མི་
སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་དམིགས་རུང་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཡོད་
པའི་འཛོག་བྱེད་ཚད་མས་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དོན་བྱུ་བྱེན་གྱི་ཐ་སྙད་
མི་ཤེས་པ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་ཟུར་བ་གཅིག་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་བཞེད་
པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ནི་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་ཅེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། ཚོད་སྒྲང་རོ། །དང་པོ་ནི། དམིགས་རུང་གི་ཡུལ་མེད་པར་
བྱུ་བྱེན་པའི་ཕྱིར་དེར་ཡུལ་ཅན་གྱི་ནི་ཤེས་བརྗོད་སྐྱབ་པ་དང་། ཡུལ་དེ་ཡོད་དམ་མེད་སྟུམ་
པའི་ཐེ་ཆོས་འགོག་པར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་དོན་སྟོག་པར་བྱེད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་མེ་མ་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །གང་དམིགས་སུ་རུང་པའི་ཆས་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཚུལ་ནི་
དེ་མི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དམིགས་རུང་མ་དམིགས་པ་དེ་ཡོད་པ་ལས་
དོན་བསྐྱབ་ཏུ་ངེས་པ་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐྱ་དང་ཤེས་པ་སྟེ་མདོར་ན་ཐ་སྙད་འབའ་ཞིག་སྐྱབ་

པར་ཐད་དོ། །འདིའི་དཔེ་ནི། བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ན་ཆོས་ཅན། བྱམ་པ་མེད་དེ། དེ་
ཡོད་ན་དམིགས་སུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ཙུང་སྤང་ནི། ཁོ་ན་རེ། མ་དམིགས་པ་རྒྱ་དང་། སྒྲ་སྒྲིའི་ཐ་སྙད་འབྲས་བུ་ཡིན་
ཅིང་། རྒྱ་འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་བའི་ཕྱིར་སྤྲ་མ་ལས་ཕྱི་མ་རིམ་རྒྱར་འགྲུབ་ཅེ་ན། གང་ཅེ་ཡང་རུང་
སྟེ་ཡོད་ན་སྤང་བུ་རུང་བ་ལ་མི་སྤང་བའམ་མ་མཐོང་ན་མེད་ཅེས་བུ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་གཞག་
རྩེའི་བར་ལ་གྲུབ་པས། དེ་འབྲས་ཡིན་དུ་ཆུག་ན་ཡང་མ་དམིགས་པ་དེ་ལས་ནི་མེད་པའི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་སྒྲི་སྒྲུ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འགྲུབ་པོ། །མ་དམིགས་པ་ནི་དམིགས་པ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་
དགག་ཡིན་པས་དེ་རྒྱར་སྤྲ་བ་ནི་ནམ་གཞག་མ་ཆགས་པའི་གཏམ་མོ། །དེ་རིམ་རྒྱར་ཐ་སྙད་
འབའ་ཞིག་སྤྲུབ་ཡིན་ཞེ་ན། འཛིན་གོང་ལྟ་བུ་ལ་དོན་བྱམ་པ་ཆད་མས་མ་དམིགས་པ་སྒྲི་ཡུལ་
དུ་གྲུབ་ཟིན་མ་བརྟེན་པར་ཡོད་ན་ཡང་། ཐ་སྙད་ལ་ཆོངས་པས་འདིར་གྲངས་ཅན་སོགས་གཞན་
དུག་དེར་བྱམ་པ་མེད་ཅེས་རྩེ་སྤྲ་མི་བརྟེན་པ་དེ་དག་ལ་སྤང་བུང་མ་དམིགས་པ་གཞན་དང་
གཞན་ལ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་གྲུབ་པ་དྲུང་ནི་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པ་ལས། བྱམ་མེད་གྱི་བརྟེན་
བྱ་པར་བྱེད་པ་འབའ་ཞིག་གོ། །དཔེ་རིམ་རྒྱར་ན་གང་པན་བྱེད་དུ་ཡོད་ན་དེ་སྟེ་བར་མཐོང་པ་
དྲང་། མེད་ན་མ་མཐོང་བ་ལས་སྤྲ་ཕྱི་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དུ་སྤྲུབ་པ་བཞིན་ཏེ། དེ་འབྲའི་འབྲེལ་
བ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གཉིས་ལ་ནི་འབྲས་བུ་དང་སོགས་གྱིས་བསྟན་པ་རྒྱུའི་སྤྲ་ཐ་སྙད་ཐོར་ཡང་
བའི་དོན་དུ་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལོགས་སུ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དོན་བསྟན་བ་ནི། ཕྱོགས་ཆོས་ཅན་གྱི་
རབ་དབྱེའི་སྐབས་སུ་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པའི་དཔེ་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅེ་ཞེ་ན། རྣམ་པར་
འཛོག་བྱེད་གྱི་རྒྱ་ལས་རྣམ་པར་གཞག་བྱའི་འབྲས་བུ་སྤྲུབ་པ་ཡིན་པས་ན། འདི་ནི་རྟེན་བཞིན་
རྟགས་གྱི་དཔེ་སྟོན་པའི་རྟེན་དུ་འདུས་ལ། དེའི་ཕྱིར་གཏན་ཆོགས་གྱི་རྟེན་དུ་བྱེད་པ་ལས་

ལོགས་སྤྱུལ་ཐུང་དུ་བར་ནི་རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཚིགས་དཔེར་མ་བསྟན་ཏོ། །

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་དོན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ། སྤང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དོན་དང་། མི་སྤང་བ་མ་དམིགས་པ་དང་། མ་དམིགས་པའི་སྤྱིར་བའི་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཚོས་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པ། དེ་རི་ལྟར་བྱུབ་པའི་ཚུལ། གཞན་དུ་ན་ཉ་ཅང་ཐལ་བའོ། །དང་པོ་ལ། བསྟན་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། དེ་བྱུབ་པའི་དོན་ཏོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་མ་དམིགས་པའི་ཕྱོགས་ཚོས་བྱུབ་པའི་ཚུལ་རི་ལྟར་བྱུབ་པའི་དཔེ་གཅིག་མངོན་སུམ་གྱིས་དམིགས་པ་རང་རིག་གིས་ཉམས་སྤྱོད་བ་ལས། རུས་པ་གཉིས་ཐོན་ཏེ། དགག་གཞི་འདི་ནི་དམིགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའོ་དགག་བྱ་འདི་ནི་མ་དམིགས་སོ་ཞེས་རྟོག་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ནི་སྤྱི་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ནི། འོ་ན་གཅིག་དམིགས་ཞེས་སྒྲོས་པས་ཚིག་མོད། ཉམས་སྤྱོད་བ་ཞེས་སྒྲོས་པས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཉམས་སྤྱོད་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཉིད་ལས་དོན་རྣམས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་རྟོགས་པ་གོ་བའི་ཆེད་དུ་སྟེ། དགག་བྱས་དཔེར་བ་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པའི་བདུག་ཉིད་ཅན་རང་རིག་གིས་ཉམས་སྤྱོད་བ་ལས་ནི་སྤྱོད་བའི་མངོན་སུམ་འདི་ནི་དགག་གཞི་དང་དགག་བྱ་ཐུང་དུ་འཛིན་པའི་སྒྲོའི་རྒྱ་ཡིན་འོ། །

གསུམ་པ་བྱུབ་པའི་དོན་ནི། དེའི་ཕྱིར་དགག་གཞི་དམིགས་པ་དང་། དགག་བྱ་མི་དམིགས་པའི་སྒྲོའི་དབྱེ་བ་རུང་ཉིད་སྤྱོད་བའི་མངོན་སུམ་ལས་བྱུབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲོ་དེ་དུག་གིས་དེའི་དོན་བྱུབ་པ་དེ་ལྟ་མིན་ན་སྒྲོ་གཞན་གྱིས་བྱུབ་དགོས་པས། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་དེའི་ཕྱིར་འགྱུར་ཡང་ཐུང་དུ་སྤྱིབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་བྱུབ་པའི་ཚུལ་ནི། དགག་གཞི་གང་གི་རང་བཞིན་ཁྱད་པར་ཅན་མངོན་སུམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་ལས་ཏེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་གཞན་དགག་བྱ་བསྐྱེད་བ་སྟེ་དེ་

དགག་པའི་བགག་ཆ་ནི་དགག་གཞི་ལས་རང་བཞིན་གཞུན་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དགག་གཞིའི་
སྟེང་དུ་དགག་བྱ་དེ་མི་དམིགས་པ་ཡང་དགག་བྱ་དེ་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་དེས་དག་པའི་
དགག་གཞི་དངོས་སུ་དམིགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱགས་ལ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དགག་བྱ་
བྱམ་པ་མི་དམིགས་པ་འདི་ནི་དགག་གཞི་བྱམ་པས་དག་པའི་ས་ཚྭ་གས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་
རུང་ཉིད་ཚྱོང་བའི་མངོན་སུམ་ལས་རྟོགས་པས་མ་དམིགས་པ་དེ་རུང་ཉིད་དོན་ཚྭ་ག་ཏུ་ཡོད་པ་
ཅུམ་གྱིས་བྱམ་པ་མེད་པའི་ཐ་སྙད་འབྲུག་པ་ཅན་གྱི་བྱམ་པ་དེ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་གོ་བྱེད་
ཡིན་ཏེ། དེ་སྐབས་ཀྱི་ཚུལ་གསུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གཞན་དུ་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། མ་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་ལས་
གཞན་དུ་དགག་གཞིའི་དོན་གྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་མེད་པ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པ་ལས་རྟོགས་
བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་ཆད་མ་གཞན་གྱིས་དམིགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བཏགས་སུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་ནི། མི་དམིགས་པ་ལ་མེད་ངེས་དངོས་སུ་སྐྱབ་
བས་བྱབ་བམ་ཞེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། ཡོད་ཀྱང་མི་སྣང་བའི་དོན་ནི་དགག་གཞིའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་
དང་མེད་པའི་ངེས་པ་བྱར་མི་རྩྱང་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལས་གཞུན་དུ་གང་ཞིག་འགོག་ཅེ་ན། གང་
བསྐྱལ་དོན་དུ་སོང་བ་དེས་དེ་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཐ་སྣང་དོན་མཐུན་དུ་བཞུག་པ་འགོག་པར་འགྱུར་
རྟེ། དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་རྟགས་མེད་པར་རྣམ་རྟོག་གི་གངས་རི་ཅམ་རྒྱ་ལ་སོགས་
པ་ཡོད་མེད་གང་དུའང་མི་འགྱུར་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་སྐྱབ་པའི་འབྲས་
བྱུངས་མེད་ཅན་གྱི་གཏན་ཆེགས་འདིས་ནི་ཡོད་མེད་པན་རྩོན་དུ་ཐོག་པ་སྐྱབ་པར་ཁུས་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་ནའང་མེད་པར་ངེས་པ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་མ་དམིགས་པའི་གཏན་ཆེགས་ཞེས་
སྟེ་ལ་བཤད་པ་ནི་མ་དམིགས་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲང་པོ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་

ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་བའི་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
ལ་བརྟེན་པའི་མ་དམིགས་པའི་སྒྲིབ་བའི་དབྱེ་བ་དང་། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་ལ་བརྟེན་པའི་མ་
དམིགས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མ་དམིགས་པའི་རྟགས་རྒྱུ་བའི་སྒྲིབ་བ་དྲུག་ལ་གཉིས་
ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུ་བའི་ཐོ་བོའི་སྒྲིབ་བ་སྟེ། ཐོ་བོ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འཕམ། དགག་བྱའི་དོན་ལ་
གཞོད་བྱེད་ཀྱི་ཐོ་བོ་བཟགས་སུ་བཀོད་པ་སྟེ། མདོར་ན་འབྲེལ་ཡུལ་མ་དམིགས་པ་རྟགས་སུ་
བཀོད་པ་དང་། འགལ་ལྷན་དམིགས་པ་བཟགས་སུ་བཀོད་པའོ། །འགལ་ལྷན་གོ་བར་བྱེད་པའི་
ཚུལ་ནི། གང་དུ་གང་རེག་རྒྱུ་ཆགས་སུ་ཡོད་པ་ན་དེར་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་མེ་ཉེ་བར་ཡོད་པས་
གང་རེག་རྒྱུ་མེད་པར་སོང་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ནོ། །རུམ་ནི་ཕྱི་མ་སྟུང་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། བན་ཚུན་སྤང་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་དང་། རྟགས་དང་དགག་
བྱའི་ཆོས་ཀྱི་འགལ་བ་དང་། འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་
བཅད་ཡོངས་གཅོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་བན་ཚུན་ཐ་དྲུག་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན་བརྟན་དངོས་
དྲུག་ནི། འཛིག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་དག་བན་ཚུན་སྤང་འགལ་མ་ཡིན་ཡང་། གཞི་མཐུན་སྲིད་པ་ལ་ཆད་
མ་གཞུན་གྱིས་གཞོད་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགལ་བ་ཡིན་ཉེ། དཔེར་ན་འཛིག་ངེས་སུ་འབྱུང་བ་དྲུག་
ནི་འཛིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་དང་བཅས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འགལ་བ་ངེས་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་ལ་གཉིས། ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱ་ལ་ལྟོས་པ་ལ་
འཛིག་ངེས་དགག་པ་དང་། བལྟོས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གཞུན་ལས་
སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་གྲུབ་ཅུམ་ནས་འཛིག་པ་ཉེ་བར་ནི་གདོན་མི་ཐ་བར་གྱ་ལ་ཡོད་དེ་མེད་
དོ། །གལ་ཏེ་དངོས་པོའི་རྒྱ་ལས་འཛིག་པ་ཕྱིས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་འབྲེལ་བརྒྱུད་པའི་དུབ་

བས་ཅི་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། རི་ལྗང་ཞེན། དངོས་པོའི་འཛིག་པ་དངོས་པོ་རང་གི་
 གཉུག་མའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་པ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གྲུ་ཉེ་ཐོ་བ་ལྷ་བྱའི་རྒྱ་དེས་འཛིག་
 པ་དོན་གཞན་བསྐྱེད་པས་རྩ་བུམ་དེ་ནི་ཕྱིས་འཛིག་པར་འགྱུར་གྱི། སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཛིག་པ་
 མེན་ནོ་ཞེ་ན། དངོས་པོ་དེ་ཉིད་རང་གི་རྒྱས་འཛིག་པའི་རང་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ན་ཉིས་པ་ཅི་ཞིག་
 འགྱུར་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་བས། རྩ་བུམ་ཡང་རང་རྒྱ་ལས་འཛིག་པའི་རོ་བོར་སྐྱེས་གྱི། འཛིག་
 རྒྱ་དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེན་ནོ། །འཛིག་པ་གཞན་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རང་རྒྱ་ལ་གོ་བར་བྱ་
 སྟེ། མན་ངག་གོ། །གཞན་ཡང་བུམ་པའི་དངོས་པོ་འཛིག་པ་དེ་ནི་བུམ་པ་རང་གི་བདུག་ཉིད་དུ་
 བྱལ་བེན་པར་གྱུར་བ་ན་ཕྱིས་གྱི་རྒྱ་ཐོ་བ་ལྷ་བྱ་དེས་བདུག་ལ་སྐྱེན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་གྲང་
 ཡང་མི་དགོས་ལ། བདུག་ལ་སྐྱེན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་མེན་ན་ནི་འཛིག་པ་བདུག་ཉིད་འཛིག་
 རྒྱ་དོན་གཞན་དེའི་བསྐྱེད་བུམ་སྟོས་བྱ་གྲང་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་འཛིག་རྒྱ་
 དོན་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་དུས་ནམ་ཡང་ནི་རང་གི་རང་གིས་འཛིག་
 པ་དེ་ལྷ་མེན་པར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་ཕྱོགས་ལྔ་མས་ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་འཛིག་ཀྱི་
 མ་གྲུབ་དུས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྔོན་པ་ལ་བརྟེན་པར་མི་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཕྱིས་བྱང་གི་
 རྒྱ་ལ་སྟོས་པ་མེད་པར་འཛིག་ན་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་སྔོན་པར་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཛིག་དགོས་པས་
 གནས་པའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་མེན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སྐྱེས་ཙམ་ནས་འཛིག་པར་གྱུར་
 བའམ་འཛིག་བཞིན་པ་དེ་དངོས་པོ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དངོས་མེད་ལ་འཛིག་པའི་བྱ་བ་དེ་
 ལྟར་ཅི་ལྟར་འགྱུར་ཏེ། མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟོས་མེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་བསྐྱེན་པ་ནི། བྱང་
 པར་གྲང་དུག་བྱང་གཞི་དེ་ལ་ཡོད་པ་གཞན་ལ་སྟོས་པ་མེད་པ་དེ་དུག་དེའི་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་
 པ་ལ་ངེས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་འབྲུས་བྱ་སྐྱེ་བའི་ལས་ལ་གོགས་བྱེད་པ་མེད་པ་ཅན་གྱི་དངོས་
 རྒྱ་ཆོགས་པ་བཞིན་ནོ། །

མདོར་ན་སྒྲོལ་གི་ཕྱིས་བྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་འཛིག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྗེས་
 ཁྱབ་ལྟོས་མེད་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་པ་འོ། །གཞུང་དོན་རྟོགས་དཀའ་བ་དང་། རྟོགས་ན་པན་ཡོན་
 ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི། ལྟོའི་རྒྱས་པ་ཚུང་བ་མེད་པ་སྟེ་ལྟོའི་རྒྱས་ཆེ་བ་དེ་དུག་གིས་ཀྱང་བདེན་
 གཉིས་ཟབ་མའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། བཙུན་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ལྷག་པར་གྱུར་པ་
 དེ་དུག་གིས་ཀྱང་མཆོག་གི་དེ་ཉིད་དེ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བ་མེད་པ་དང་ལྡན་པས་འགྲོ་
 བ་ནམས་ལ་ཆོས་གྲགས་བདག་དང་མཚུངས་པར་ལེགས་བཤད་སྤྱད་འཛིན་གྱི་དུ་བ་མི་རྟོག་པ་
 ཅན་གྱི་ཁོ་ཤོའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ནི་དཔེར་མཆོན་ན་རྒྱ་མཚོ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་ཚུ་བོ་
 རྣམས་འབབ་ཅིང་། སྤྱར་ཡང་དེ་ལ་ཐེམ་པ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གོ་སྟོན་གྱི་ལུས་ལ་ཐེམ་ཞིང་རྒྱ་བ་
 པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་མོད། བརྒྱ་ལ་རྟོགས་ན་དོན་ཆེའོ་ཞེས་
 འདོམས་པ་ནི་ཚུལ་དྲང་ཚུལ་མིན་ནམ་པར་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྟ་བ་དན་པའི་ཆོང་
 ཆོང་མ་ལུས་པ་བསྟེན་པ་དང་། འོས་གས་པ་འཇམ་དབྱངས་དངོས་ཉིད་ཀྱིས་རྗེས་སྐྱབ་བཟུང་
 བའི་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་ཐོའི་ཡང་དུག་པའི་རིགས་པའི་ལམ་གཏུལ་བྱ་ལ་གསལ་བར་
 ལྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཉིན་གྱི་དབང་པོ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་སྟེ་གངས་མེད་དང་ལྡན་པ། མཐར་
 ལྟའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སྟོང་ན་རིགས་པའི་སྤང་བ་ཉིད་སྟོང་བའི་སྤོང་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་
 འཛིགས་པས་སྤངས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་སྟོང་མིག་རྣམ་པར་དུག་པའི་མཁས་པའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཡིན་ནོ་ཞེས་རྟེ། མདོར་ན་ཆད་དུ་བྱུང་བའི་གཞུང་འདི་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་
 དང་ཁྱད་པར་ལྡས་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ཞེས་པ་འོ། །ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་
 པ་ལས་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ། ལེའུ་བཞི་པ་འོ། །

གསུམ་པ་ཐ་མར་དགེ་བ་འཇུག་གི་དོན་ལ་གཉིས། མཛད་པ་པོ་གང་གིས་མཛད་
 པ་དང་། ལོ་བཅུ་གང་གིས་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆད་མ་རྣམས་འགྲེལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་

པ་འདི་ནི། ཡུལ་སྟོ་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱད་ཏུ་བྱུང་བ། གཞུང་ལུགས་རན་པ་ཐམས་ཅད་ཆེས་ཤིན་ཏུ་
འཁྲལ་བར་འབྱུག་བ། སྙན་པའི་བྲགས་བས་ས་སྟེང་མ་ལུས་བར་བྲལ་བ། འགན་རྒྱ་མེད་པའི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ། རིགས་པ་སྤྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་འོར་བུ། དཔལ་ཚོས་ཀྱི་བྲགས་
བས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ལུ་ཡུ་ཏི་ལྷོ་ལྷོ་ཉི་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་པ་དག་སྟོང་
དག་པའི་སྟོང་ཁྲོས་ཀྱིས་བསྐྱུར། ཡང་བརྗེ་ཏ་སྐལ་ལྷན་རྒྱལ་པོ་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་པ་ཆེན་པོ་
དག་སྟོང་སྟོང་ལྷན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུར་བཅད་བཅས། ཏུས་ལྷིས་སའི་སྟེང་ན་འགྲན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་
དང་བལ་བའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལུ་ཡུ་ཏི་ལྷོ་ལྷོ་པ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ལུ་ཡུ་ཏི་དག་སྟོང་ཀྱན་
དག་པ་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཅའ་པོས་བསྐྱུར་ཅིང་ཁྲུས་ཏེ་གཏན་ལ་པབ་པའོ། །

འདིར་སྐྱུམ་པ། འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་སྤྱིར་པོ་མེད་མཐོང་ནས། །རྣམ་གྲོལ་དོན་དུ་གཉིས་
ལ་བཅོམ་ལྟན་འདས། །མི་སྐྱ་སྐྱབས་གྱི་དམ་པར་ཚུལ་བཞིན་དུ། །བསྐྱབ་པའི་གཞུང་འདིའི་རོ་
མཆར་གང་གིས་དཔོག། །རྒྱ་མཚན་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཡང་མེད་བཞིན་དུ། །འདི་ཉིད་བདེན་གྱི་གཞན་
ནི་གཉི་ལྷག་ཅེས། །སྐྱ་བའི་འདུན་སྤང་ཚོངས་པའི་མིག་སེར་ཅན། །ལོང་བར་བྱེད་ཀྱང་གཞུང་
འདིའི་སྐྱོན་མ་ཡིན། །ཁྱི་མེད་རིགས་ལམ་ཉིད་ལ་དཔང་བཅོལ་ནས། །ལམ་དང་ལམ་མིན་རྣམ་
པར་དབྱེད་བ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚུལ་ཉག་གཅིག་ཞི་དབྱངས་སུ། །བཟོད་པའི་ལམ་བུ་ཉིད་
དུ་ད་གཞོང་འཆལ། །དེ་ལྟའི་གཞུང་ལྷགས་ཆེ་འདིར་སྤྱིར་དབྱུས་ནས། །འབད་པའི་ལེགས་
བྱས་རི་སྟེད་མཆིས་བ་དེས། །འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་བརྗོད་ཞབས་བརྟན་ཅིང་། །ལྷགས་བཞེད་
སྐྱ་འབྲུལ་བཞིན་དུ་ལྟན་ལུབ་ཤོག། །གཞན་ཡང་ཐུབ་བརྟན་ཕྱོགས་དུས་ཀྱན་ཏུ་དར། །འགྲོ་
རྣམས་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྦྱིད་དཔལ་ལ་རོལ། །བདག་ཀྱང་དེང་ནས་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་
དུ། །ལྷ་འཛིན་བདག་པོས་མཉེས་བཞིན་རྗེས་བཟུང་ཤོག །

དེ་ལྟར་ཚད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་འྲེལ་གཞུང་གནས་དགེས་པའི་མཚོད་སྤྱོད་ཞེས་བྲ་བ་
 འདི་ཡང་ས་བཅད་པལ་ཆེ་བ་ནམ་བཤད་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་དང་སྒོ་བསྟུན། མཁས་པའི་
 གསུང་ནམས་སུ་ཅ་ཆེག་མང་ཆེ་བ་དགྲུགས་ནས་སྦྱར་བས་ཉོགས་དཀའ་བར་མཐོང་སྟེ་དགྲུས་
 སུ་ལེགས་པར་བསྐྱབས། དེ་སྟོན་ནམ་ཅ་དཔར་དུ་འཁོད་བ་ནམས་ལ་ཡིག་འོར་དང་དཔར་སྟོན་
 ཞིན་ཏུ་མང་བ་འདུག་བ་ནམས་ཚད་ལྡན་གྱི་འགྲེལ་བ་དང་བསྟུན་ནས་ཞིན་ཏུ་དག་པར་བཅོས།
 ཆེག་རེ་ཉུང་དང་དོན་རེ་གསལ་ལ་བཏང་སྟེ་སྟོ་གསལ་མཁས་པ་ནམས་ཀྱི་དབྱད་གཞིའི་ཚུལ་
 དུ་རིགས་བ་སྦྱ་བ་ལམ་རིམ་བ་ངག་དབང་ལུན་ཆོགས་སུ་འབོད་པས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༤པོད་རབ་
 བྱང་བཅུ་བདུན་པའི་མེ་བྱི་ལོའི་ཐ་སྐར་ལྷ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྩོགས་བ་གསུམ་བ་རང་ལོ་བཅུ་
 རྒྱལ་བདུན་དང་ཉག་མ་ལྷ་ལ་སོན་བ་ན་ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སུ་སྦྱར་སུ་སྦྱར་
 བའོ།། །།སུ་མཁྱེན།། །།

དཔར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་རྩལ་དལ་འབབ་སྤྱང་། །

ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི། །

བྱི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཞད་བདུད་ཅི་འདི། །

དཔར་དུ་བསྐྱུན་བའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །

ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་མོ་སྟོང་ཐག་བརྒ། །

གདངས་ཏེ་རྒྱད་ལྗེའི་འགོ་བ་མ་ལུས་བ། །

རེས་ལེགས་ཙོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇུག་གིས་ཡངས་བའི་བྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲེན་ཤྲུ་
སེང་གེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས། ནང་བསྐྱུན་གྱུ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་
གང་ལ་ཡང་སྤྱར་ཆོག་པའི་དགོ་བསྟེན་སྟོན་ཆོག་ཏུ་ཤྲུའི་དགོ་སྟེང་ཆོས་སྒྲ་བ་དག་དབང་སྟོ་
བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྤྱར་བའོ། ། དགེའོ། །

ཚུམ་སྒྲིག་དང་ཁྱེད་ཀྱི་འགན་འཁུར་བ།

དགེ་སློང་ཕུན་ཚོགས་ཚུམ་བཟང་།

སྒྲིག་ཁྲིམ་དུ་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།

ཆ་བ་ཡེ་ཤེས་བསམ་གཏན།

རྗེ་ལམ་རིམ་བ་ངག་དབང་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་འབུམ།

ཐོད་བཞི་བ།

བྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡ ཉིན་དཔར་ཐངས་དང་པོ་བཏབ།

པར་གྲངས། 110

དེབ་ཚད། 7 X 9.5 in